

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”
VASLUI

INIȚIATIVE DIDACTICE

*Revistă de informare
și documentare*

(CD-ROM) = ISSN 2558 - 8869
ISSN-L 2558 - 8869

*Ediția a VII-a
VASLUI
martie 2023*

INIȚIATIVE DIDACTICE

(CD-ROOM) = ISSN 2558 - 8869
ISSN-L 2558 - 8869

EDITURA CASEI CORPULUI DIDACTIC VASLUI

COORDONATORI:

Prof. învă. primar IULIA CÎRLESCU
Prof. învă. primar ALINA RAIU
Învățător CARMEN GHERASE

În această lucrare sunt adunate materialele din cadrul Simpozionului Național „**INIȚIATIVE DIDACTICE**”, organizat de Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui, pe 25 noiembrie 2022, în care sunt implicate cadre didactice din mai multe județe ale țării ce fac cunoscute strategii de promovare a noilor metodelor interactive folosite în actul educațional, oferind prilejul unor dezbateri, experiențe cu privire la unele aspecte didactice și schimb de bune practici în context unei educații de calitate.

ORGANIZATORI:

Coordonator, prof. învă. primar Iulia-Adriana Cîrlescu
Coordonator, învățător Carmen Gherase
Director, prof. Greta-Doina Ciubotaru
Director adjunct, prof. Gabriela Alexăndroae
Prof. Anca-Mădălina Borteș
Prof. Mirela Obreja
Prof. Luminița-Mihaela Vîrlan
Prof. învă. primar Loredana-Maria Pîrcălabu
Prof. învă. primar Aneta-Gianina Buguleț
Prof. învă. primar Gabriela Ciubotariu
Prof. învă. primar Alina-Nadia Raizu
Prof. învă. primar Adriana Ștefăniță
Prof. învă. primar Elena Malanca
Prof. învă. primar Mihaela Patrichi
Prof. învă. primar Adi-Luminița Borș
Prof. învă. primar Iuliana Gîfei
Secretar-șef Tatiana-Jenica Blănaru
Secretar Anca Râmbu
Administrator Elena Ignat
Informatician Ștefan Patrichi
Coperta: prof. Emil Rășcanu

**CONȚINUTUL ȘI TEHNOREDACTAREA APARTIN ÎN EXCLUSIVITATE AUTORILOR.
ORGANIZATORII ACESTUI SIMPOZION SE DELIMITEAZĂ DE EVENTUALE
ÎNCĂLCĂRI ALE LEGISLAȚIEI ÎN VIGOARE PRIVIND DREPTURILE DE AUTOR.**

SECȚIUNI: I. SIMPOZION NAȚIONAL „Inițiative didactice” (referate, lucrări științifice, eseuri, studii care se încadrează în tema simpozionului)

II. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI (proiecte educative, aplicații practice, prezentări în PowerPoint, activități extrașcolare, opționale, auxiliare, reviste care se încadrează în tema simpozionului)

(CD-ROM) = ISSN 2558 - 8869
ISSN-L 2558 - 8869

EDITURA CASEI CORPULUI DIDACTIC VASLUI

Coordonatori:

Prof. înv. primar CÎRLESCU IULIA

Prof. înv. primar RAIZU ALINA

Învățător GHERASE CARMEN

În această lucrare sunt adunate materialele din cadrul Simpozionului Național „**INIȚIATIVE DIDACTICE**”, organizat de Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui, pe 25 noiembrie 2022, în care sunt implicate cadre didactice din mai multe județe ale țării ce fac cunoscute strategii de promovare a noilor metodelor interactive folosite în actul educațional, oferind prilejul unor dezbateri, experiențe cu privire la unele aspecte didactice și schimb de bune practici în context unei educații de calitate.

Vineri, 25 noiembrie 2022, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui a fost gazda Simpozionului Național „INIȚIATIVE DIDACTIVE”, realizat în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Vaslui și Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vaslui.

În acest an participarea a fost doar indirectă. S-au alăturat acestui demers de formare continuă peste 200 de cadre didactice ale grădinițelor, școlilor gimnaziale și liceelor din România, care au prezentat lucrări științifice, proiecte educaționale, educative sau didactice, auxiliare, ghiduri metodologice, reviste și prezentări ppt. pentru cele două secțiuni ale simpozionului, propuse de organizatori:

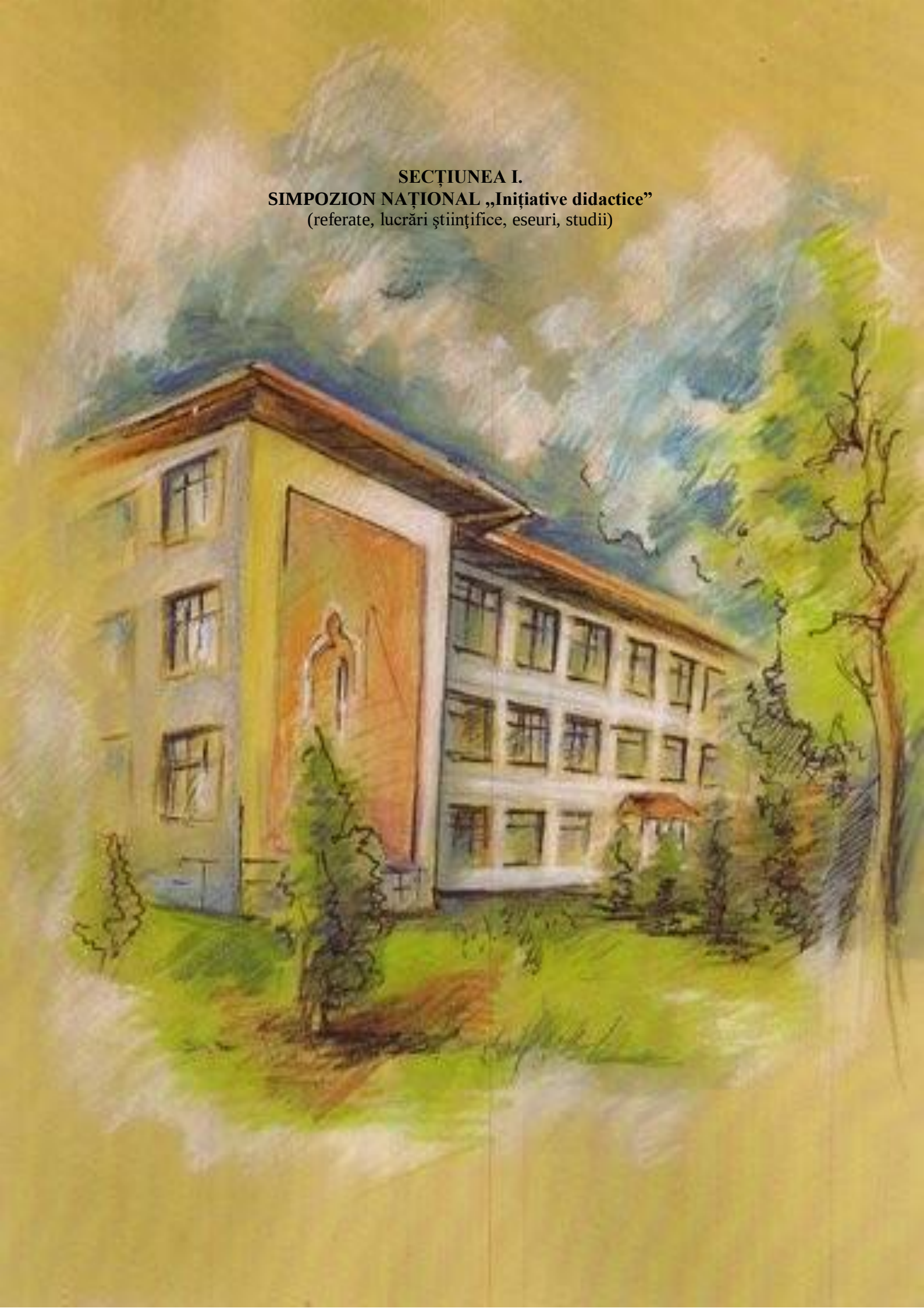
I. SIMPOZION NAȚIONAL „Inițiative didactice” (referate, lucrări științifice, eseuri, studii care se încadrează în tema simpozionului);

II. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI (proiecte didactice, proiecte educative, aplicații practice, prezentări în PowerPoint, activități extrașcolare, opționale, auxiliare, reviste care se încadrează în tema simpozionului).

Considerăm că simpozionul a constituit un bun prilej pentru promovarea și diseminarea unor abordări diverse ale metodelor interactive de predare-învățare-evaluare utilizate în activitățile didactice în on-line, a platformelor educaționale dedicate învățământului on-line, cât și o oportunitate pentru realizarea unui schimb de bune practici între profesori de diferite discipline, în contextul unei educații centrate pe elev.

Coordonatorii

SECȚIUNEA I.
SIMPOZION NAȚIONAL „Inițiative didactice”
(referate, lucrări științifice, eseuri, studii)

IMPORTANȚA ȘI NECESITATEA ABORDĂRII INTEGRATE PENTRU OPTIMIZAREA PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV

Prof. învă. preșcolar, Albu Liliana
Școala Gimnazială „Ion Creangă” Huși

Noul curriculum oferă o mare libertate de decizie în privința selectării conținuturilor propuse pentru realizarea obiectivelor de referință și a celor comportamentale din toate domeniile, precum și o autonomie sensibil-egală, în privința alegerii strategiilor didactice considerate eficiente, pentru atingerea scopului propus. Singura reglementare formală este dată de sistemul finalităților cu grade diferite de generalitate, care constituie punct de plecare pe tot parcursul procesului instructiv-educativ, iar în final, în acțiunea de evaluare a performanțelor învățării (Culea, L., 2008, p.6).

Abordarea de tip integrat are o eficiență crescută în creșterea motivației elevilor și în stimularea operațiilor superioare ale gândirii, deoarece învățarea bazată pe proiect este acțiune de cercetare și acțiune practică în același timp. Copiii devin mai motivați, manifestă interes mai mare pentru învățare. Este foarte importantă utilizarea muncii în echipă ca și formă preponderentă de organizare a experiențelor de învățare. Se dezvoltă relații de colaborare și capacitatea de socializare.

Activitățile de integrare prezentate ca niște jocuri de învățare, de cooperare, distractive, nu de concentrare, învață copiii să rezolve probleme cu care se confruntă, să ia decizii și să aplaneze conflictele. Astfel de activități solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator pentru eficientizarea procesului instructiv-educativ (Breben, S., Ruiu, R., Fulga, M., Gongea, E., 2002, p.15).

Situațiile de învățare rezolvate prin diverse sarcini din cadrul activităților integrate dezvoltă copiilor gândirea democratică deoarece, ei exersează gândirea critică și înțeleg că atunci, când analizează un personaj, comportamentul unui copil, o faptă, o idee, un eveniment, ei critică comportamentul, ideea, fapta; nu critică personajul din poveste sau copilul sau adultul. Copiii aduc argumente, găsesc soluții, dau sfaturi din care cu toții învață. Se pot obține performanțe, pe care copiii le percep și-i fac responsabili în rezolvarea sarcinilor de lucru viitoare (Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G., Fulga, M., 2002, p. 15).

Activitățile integrate implică mult tact din partea cadrului didactic, deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil: timid, pesimist, acaparator, agresiv, nerăbdător, pentru fiecare găsind gestul, interjecția, mimica, întrebarea, sfatul, lauda, orientarea, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația și totul va fi ca la carte. Dacă sarcina de învățare este clară, concisă, atunci și rezolvarea va fi rapidă și eficientă, dar cu implicarea întregului grup, prin căutări de răspunsuri. De aceea gradul de dificultate al sarcinii va fi mai mare, îi va provoca pe copii la cercetări, investigații, pentru a descoperi misterul ascuns de sarcina de învățare.

În activitățile de învățare, ele vizează de exemplu cunoașterea mediului, educație pentru societate și educarea limbajului, dar accentul va cădea pe demersurile intelectuale. Este foarte puternică, însă, tradiția demersului didactic este învățată în pregătirea inițială (ex: în observare, convorbire, lectura după imagini, joc didactic, etc.).

Libertatea de a organiza cât mai creativ și personalizat actul didactic ne revine, dar ne ajută și programa pentru învățământul preșcolar care ne lasă această libertate. Însă alegerea propriului demers, modern, personalizat, care să fie compatibil cu stilul didactic, cu obiectivele și conținuturile activităților este greoaie, nesigură.

Învățarea continuă reprezintă un stil de viață care conduce la modificarea aptitudinilor și atitudinilor noastre față de educație. Este vizibilă nevoia de integrare a noilor strategii și chiar tehnologii. Comunicarea profesională oferită de internet, în curând nu va mai fi o ofertă provocatoare, ci o necesitate (Breben, S., Ruiu, G., Fulga, M., Gongea, E., 2002, p.15).

Cu mulți ani în urmă, în 1967, Edward de Bono a propus gândirea laterală, ceea ce înseamnă „rezolvarea unei probleme, abordarea din mai multe perspective a acelei probleme prin identificarea

elementelor principale, ale problemei și renunțarea la gândirea rigidă, mecanică, specifică gândirii dascălului tradiționalist” (De Bono, E., 1992, p. 77-85).

Ca primă treaptă ce pregătește educația formală, educația timpurie se ocupă de formarea copiilor de la naștere până la intrarea în sistemul de învățământ obligatoriu și ține cont de caracteristicile psihologice ale dezvoltării fiecărui copil.

Necesitatea educației timpurii se justifică prin aceea că vârstele mici constituie baza dezvoltării personalității, ca atare impunându-se o cât mai avizată contribuție a factorilor de influență asupra copilului: familia, instituții educaționale, comunitatea (Stana, E., 2006, p. 18).

Programul de educație timpurie promovează respectarea unor drepturi fundamentale pentru copilul mic, dintre care putem aminti: dreptul la șanse egale, care presupune accentul la servicii de calitate, inclusiv la cele de educație timpurie, ce trebuie garantate din politicile naționale; dreptul de a crește într-un mediu sănătos și de a fi ocrotit; dreptul de a i se accepta diversitatea culturală; dreptul de a i se dezvolta stima de sine, respectul față de alți copii și de familie, spontaneitatea exprimării, sociabilitatea, cooperarea cu ceilalți.

Cunoașterea drepturilor copilului de către societate, dar și de către familie va trebui să facă obiectul unor parteneriate educaționale cu părinții și comunitatea, prin care să se militeze asiduu pentru respectarea lor. Educația timpurie este o necesitate deoarece până la trei ani, copilul posedă disponibilitatea unor progrese enorme în ceea ce privește capacitatea sa mentală, socială și emoțională (Vitui, A., Șchiopu, Ș., Achim, L., 2006, p. 21).

Educatoarele creează numeroase situații prin care copilul își formează, în cadrul unor activități de învățare, deprinderi de autoservire și interese, îi este stimulată plăcerea de a participa la joc. Unele mijloace de realizare, tipul de activități, materialele de lucru îi sunt propuse copilului, fără a fi impuse. La rândul ei, educatoarea trebuie să țină cont de necesitățile copilului, iar pentru a-l determina pe acesta să-i fie aproape, educatoarea trebuie să respecte câteva reguli, cum ar fi: să se plaseze la același nivel cu copilul (pentru a se simți în largul său); comunicarea cu aceștia să fie atât verbală, cât și nonverbală (copilul respectă mai degrabă mimica și tonul, decât cuvintele); pentru a evita monotonia, dar și pentru a-i determina pe copii să o urmărească cu privirea (ca și un exercițiu de atenție) este indicat să-și mai schimbe locul în care stă; ce va cere copiilor să execute, mai întâi trebuie să demonstreze ea (fiecare acțiune trebuie verbalizată și executată cu obiecte); trebuie să stimuleze copiii, să exploreze mediul înconjurător, dar și propriul corp (Stana, E., 2006, p.19).

O necesitate o reprezintă achizițiile în dezvoltarea copilului. Într-un mediu educațional adecvat, copilul beneficiază de o bună dezvoltare mentală (este stimulat să desfășoare mai mult timp aceeași activitate, făcând progrese în domeniile de care se simte atras); de o bună dezvoltare a limbajului, dezvoltă aptitudini manuale (gospodărești, casnice, estetice), dezvoltă autonomia, mersul și gestica.

Investiția în copii, la vârste cât mai fragede va conduce, pe termen lung, la dezvoltarea socială și la realizarea susținută, a drepturilor copiilor. Perioada cuprinsă între 0 și 6 ani este cea în care copiii se dezvoltă rapid, iar dacă procesul de dezvoltare este neglijat, în acest stadiu, mai târziu este mult mai dificilă și mai costisitoare compensarea acestor pierderi (Pașca, A., Cădar, F., 2006, p. 22).

Luând în considerare efortul copilului, acesta trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice și de cunoaștere, de abordare a altor demersuri intelectuale interdisciplinare decât cele clasice prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate integrat, în care copiii își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții, elaborează sinteze în activități de grup, intergrup, în perechi sau individual. Ideile și soluțiile grupului au încărcătură afectivă și originalitate, atunci când se respectă principiul flexibilității (Breben, S., Ruiu, R., Fulg, M., Gongea, G., 2002, p. 14).

Tot ce se întreprinde pentru monitorizarea activității cu copiii trebuie bine analizat pentru ca în final, demersurile didactice să fie în concordanță cu particularitățile de vârstă și posibilitățile cognitive și practice ale copiilor.

Copiii descoperă o nouă experiență inter-relaționând în grupuri de învățare activă, aceea de a studia, investiga și capătă încredere în capacitățile individuale și ale grupului.

Bibliografie:

1. K.Babanski, „Optimizarea procesului de învățământ”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1979;
2. Laurenția Culea, Angela Sesovici, Filofteia Grama, Mioara Pletea, Daniela Ionescu, Nicoleta Anghel, „Activitatea integrată din grădiniță”, editura Didactica Publishing House, București, 2008;
3. Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Rui, Mihaela Fulga, „Metode interactive de grup”, Editura Aramis, Timișoara, 2002;

VALORIFICAREA PERSONAJELOR DIN LITERATURA PENTRU COPII, PRIN JOC DIDACTIC, LA NIVEL PREȘCOLAR

Prof. Aliciuc-Haba Anca,
Școala Gimnazială „Dimitrie Cantemir”, Vaslui

În grădiniță, și nu numai, este foarte des utilizat jocul didactic, acesta reprezentând o metodă de predare-învățare-evaluare extrem de atractivă pentru copii. El îmbină cu succes elementul instructiv-educativ cu cel distractiv.

Cea mai simplă cale de a utiliza jocul didactic în cadrul activităților din învățământul preșcolar, în special la grupa mică, este acțiunea, explicarea și demonstrarea jocului având loc prin desfășurarea efectivă a acestuia (calea inductivă). Pe calea deductivă pot fi ghidați preșcolarii din grupele mari, acestora explicându-li-se jocul, sarcinile didactice, regulile, acțiunile de joc. Demonstrația joacă un rol extrem de important împreună cu regulile, care adeseori sunt deduse cu ajutorul copiilor. Jocurile didactice pot fi disciplinare, dar și interdisciplinare, ele îmbinând sarcini didactice din mai multe domenii de cunoaștere, în acest fel realizându-se o activitate de învățare fără ca cei mici să conștientizeze efortul intelectual depus.

Jocul are, pe lângă alte funcții, funcție formativă, ajutând astfel la dezvoltarea personalității copiilor și stimulând diferite tipuri de gândire. El este principala formă de învățare la vârsta preșcolarității mici, fiind „o activitate care însoțește permanent evoluția și facilitează dezvoltarea ființei umane pe toate planurile – fizic, psihic și social”. Jocurile didactice ce au ca obiectiv dezvoltarea competențelor de comunicare din cadrul domeniului experiențial Limbă și Comunicare, sunt cele care sporesc apetitul copiilor pentru povești. Acestea pot avea ca sarcini: identificarea personajelor din povești după imagini, replici audiate sau acțiuni; distingerea faptelor reale de cele imaginare, a informațiilor corecte de cele incorecte; reproducerea din memorie a unor replici a personajelor; recunoașterea titlului după imagini sau după replicile unor personaje; asocierea corectă a personajelor cu acțiunea din poveste.

Copilul este în elementul lui atunci când se joacă. De aceea, atunci când ne desfășurăm activitatea la grupă, consider că este de preferat, de câte ori situația o permite, să folosim jocul didactic ca mijloc de realizare al lecției. Pentru a da culoare jocului și pentru a dinamiza întreg colectivul de preșcolari, putem insera în una dintre etapele jocului (de exemplu, în etapa *complicare jocului*) și câteva metode moderne, motiv pentru care am ales ca în rândurile de mai jos să detaliez câteva astfel de exemple, de jocuri didactice ce integrează metode activ-participative.

Prin intermediul acestor tipuri de activități, copiii vor putea recunoaște anumite trăsături fizice și morale, ale personajelor din operele studiate. În plus, vor putea să deosebească personajele pozitive de cele negative, conștientizând astfel diferența dintre bine și rău și realizând că fiecare faptă, bună sau rea, are anumite consecințe, ce îi pot afecta pe cei din jurul lor.

- *Turnirul întrebărilor* este o metodă ce încurajează aflarea răspunsurilor prin joc, cooperare și competiție, totul pornind de la un text dat, copiii exersându-și astfel capacitatea de a pune și de a răspunde la întrebări.

Joc didactic: Expertul poveștilor

Scopul didactic: Antrenarea preșcolarilor în utilizarea dialogului pe baza unui text și în pronunția corespunzătoare semnelor de punctuație de la finalul construcțiilor enunțative și interogative.

Sarcina didactică: Să formuleze întrebări și enunțuri cu ajutorul cărora să reactualizeze textul poveștii „Fata babei și fata moșneagului” de Ion Creangă și să exerseze deprinderi de comunicare paraverbală (a utiliza accentul, pauza, ritmul, intensitatea și intonația) cât și abilitatea de a raporta un mesaj verbal la semnele de punctuație specifice.

Regulile de joc: Fiecare membru al grupului va trebui să execute doar sarcinile pe care și le-a asumat prin rolul ocupat. Se vor puncta doar întrebările și răspunsurile corect formulate și exprimate, care respectă în actul comunicării accentul, pauza, ritmul, intensitatea și intonația. Echipele trebuie să își plaseze singure, indiferent de rolul membrilor, punctele în coloanele răspunsurilor simbolizate de semnul grafic al punctului sau în coloanele întrebărilor marcate prin semnul grafic al întrebării. Câștigă echipa care are cele mai multe puncte.

Metoda interactivă valorificată: Turnirul întrebărilor

Conținutul jocului: Preșcolarii sunt grupați în echipe de câte patru. Fiecare preșcolar are câte un rol bine stabilit, ales de educatoare. *Deșteptul* va trebui să descrie imaginea primită specifică unui anumit fragment logic din poveste. *Ceasornicul* are grijă ca întrebările și răspunsurile să nu depășească timpul cronometrat cu ajutorul unei clepsidre. *Energicul* va fi cel care va iniția formularea întrebărilor. *Crainicul* este cel care le va prezenta echipei adverse. Abordând anterior povestea *Fata babei și fata moșneagului*, cu ajutorul acestui joc, vom încerca să desprindem trăsăturile fizice și morale ale celor două fete din poveste. Astfel, fiecărui grup i se oferă câte o imagine (primul grup primește o imagine în care este prezentată fata babei când se întâlnește cu fântâna, cățelușa, părul, cuptorul; al doilea grup primește o imagine cu fata moșneagului când se întâlnește cu fântâna, părul, cuptorul și cățelușa; al treilea grup primește o imagine cu fata moșneagului când s-a întors acasă; al patrulea grup primește o imagine cu fata babei când deschide cufărul fermecat). Fiecare copil va primi un ecuson sugestiv rolului pe care îl interpretează. Timp de un minut fiecare *Deștept* va trebui să prezinte copiilor imaginea grupei sale după care fiecare echipă trebuie să se gândească la cinci întrebări pe care să le pună celorlalte echipe despre imaginea pe care o dețin. *Crainicul* va pune întrebarea gândită de *Energic* și aprobată de *Deștept* către grupe, iar *Ceasornicul* va avea grijă ca formularea întrebării și oferirea răspunsului să nu depășească timpul măsurat de clepsidră. Fiecare întrebare corectă și fiecare răspuns corect vor fi punctate. Câștigă echipa care acumulează cele mai multe puncte.

- *Metoda R.A.I. sau răspunde-aruncă-întreabă*, este o metodă activizantă ce presupune ca, pe baza unui text literar, copiii să își pună întrebări între ei. Aceștia au o minge, pe care o aruncă de la unul la altul în momentul în care pun întrebările. Astfel, se poate folosi ca metoda de evaluare după studierea unui text din literatura pentru copii, copiii punând întrebări pe baza celor întâmplate în poveste. Copilul care pune întrebarea pasează mingea celui pe care dorește să îl numească pentru a răspunde. Dacă acesta nu știe răspunsul, va răspunde cel care a întrebat, iar copilul numit va ieși din joc. Este o metodă extrem de bună pentru ca educatorul să verifice cunoștințele copiilor și gradul de înțelegere a unei opere pe care au studiat-o.

Joc didactic: Cât de multe știi despre personajele din povești?

Scopul didactic: Dezvoltarea capacității preșcolarilor de a crea construcții enunțiative simple și complexe pe baza unui text și a unei pronunții corespunzătoare semnelor de punctuație de la finalul construcțiilor enunțiative și interogative.

Sarcina didactică: Să formuleze întrebări și enunțuri cu ajutorul cărora să reactualizeze textul basmului popular *Cenușăreasa* de Charles Perrault și să exerseze deprinderi de comunicare paraverbală (a utiliza accentul, pauza, ritmul, intensitatea și intonația).

Regulile de joc: Preșcolarul care prinde mingea, trebuie să răspundă corect la întrebarea adresată, după care să arunce mingea altui copil (pe care îl numește). Preșcolarul care a prins mingea, trebuie să adreseze colegilor o întrebare referitoare la text sau la personajele textului, ș.a.m.d. Pentru fiecare răspuns corect și pentru fiecare întrebare bine formulată, fiecare copil va primi câte un punct. Va câștiga preșcolarul care acumulează cele mai multe puncte.

Metoda interactivă valorificată: Metoda R.A.I.

Conținutul jocului: Preșcolarii vor fi așezați în cerc pe covor. Educatoarea va formula prima întrebare referitoare la text, după care va striga numele unui copil și îi va arunca mingea acestuia.

Copilul care prinde mingea va răspunde la întrebare și va arunca mingea unui alt coleg, nu înainte de a striga numele acestuia. Cel care prinde mingea, va trebui de această dată să formuleze o întrebare, după care să numească un coleg și să îi arunce acestuia mingea. Mai concret, primul copil răspunde la întrebarea anterioară și alege colegul care va formula următoarea întrebare. Cel de-al doilea copil va formula întrebarea și va alege copilul ce va răspunde la întrebare și tot așa. Educatoarea poate interveni cu mici sugestii sau în cazul în care observă că doar anumiți copii participă la joc, în timp ce alții stau retrași, ideea jocului fiind acela de a activa și dinamiza întreg colectivul de copii și nu doar un număr mic de copii. Se vor puncta doar întrebările și răspunsurile corect formulate și exprimate, care respectă în actul comunicării accentul, pauza, ritmul, intensitatea și intonația.

Bibliografie:

- Mitu, F., Antonivici, Ș.. *Metodica activităților de educare a limbajului în învățământul preșcolar*. București: Editura Humanitas Educațional. (2005). pp. 18-23.
- Butnaru, S.. *Psihopedagogia jocului, Manual pentru PIPP, ID*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”. (2017). pp. 191- 244.
- Breben, S., Gongea E., Ruiu, G., Fulga, M.. *Metode interactive de grup ghid metodic. 60 metode și 200 aplicații practice pentru învățământul preșcolar*. Craiova: Editura Arves. (2007). pp. 227-261.
- Molan, V. *Didactica disciplinelor „Comunicare în limba română” și „Limba și literatura română” din învățământul primar*. București: Editura Miniped. (2014). p. 165.

ROLUL JOCULUI DIDACTIC ÎN DEZVOLTAREA LIMBAJULUI LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Educatoare: Antofi Didina
Grădinița cu P.P. 12 Huși/ Judetul Vaslui

„Copilul – spunea marele pedagog elvețian Ed. Claparede – este o ființă a cărei principală trebuință este jocul ... această trebuință spre joc este ceva esențial naturii sale. Trebuința de a se juca este tocmai ceea ce ne va permite să împăcăm școala cu viața, să procurăm copilului acele mobiluri de acțiune care se consideră de negăsit în sala de grupă”.

Jocurile didactice, organizate conform cerințelor psihologice învățării, devin o metodă activă și eficientă de instruire și educare. „Jocul este o asimilare a realului la activitatea proprie, oferindu-i acestei activități alimentația necesară și transformând realul în funcție de multiple trebuințe ale eului. Iată de ce, toate metodele active de educare a copiilor mici cer să li se furnizeze acestora un material ajutător pentru ca, jucându-se, ei să reușească să asimileze realitățile intelectuale care, fără aceasta, rămân exterioare inteligenței copilului” – J. Piaget.

O contribuție importantă la pregătirea copilului pentru școală și-o aduc jocurile didactice pentru dezvoltarea limbajului. Se știe că mediul familial exercită o influență cultural-educativă binefăcătoare asupra dezvoltării limbajului copilului și în mod deosebit, asupra dezvoltării limbajului acestuia. Cu toate acestea, realitatea confirmă că influențele exercitate de mediul familial sub acest aspect sunt încă deosebit de variate. În consecință, fie datorită acestor influențe, fie datorită unor întârzieri sau defecțiuni în vorbirea copiilor la intrarea lor în grădiniță, diferențele semnalate în dezvoltarea limbajului sau a vocabularului acestora sunt încă deosebit de sesizabile. Aceste diferențieri accentuate se mențin până la intrarea copilului în școală, mai ales pentru cei ce nu frecventează zilnic grădinița. Ori, între limbaj și gândire există o interdependență binecunoscută. Aceste diferențieri în domeniul dezvoltării limbajului situează copiii în poziții diferite, sub aspectele deosebit de complexe ale activităților instructiv-educative. Una dintre sarcinile majore ale grădiniței instructiv-educative o constituie omogenizarea relativă a dezvoltării limbajului copiilor,

în așa fel încât la intrarea în școala primară, să posede noțiunile strict necesare însușirii cunoștințelor de bază prevăzute de programa școlară.

Dezvoltarea limbajului se realizează atât în activitățile specifice dezvoltării vorbirii, cât și în cadrul întregului program din grădiniță.

Procesul de influențare asupra dezvoltării limbajului copiilor începe la grupa mică ținându-se seama de caracterul concret al limbajului, dificultățile de pronunție, vocabularul redus și alte particularități psihice cum sunt: gândirea concretă, atenția instabilă, memoria individuală.

Dezvoltarea vorbirii copiilor se realizează în mod treptat, prin lărgirea relațiilor verbale cu cei din jur, în condițiile manifestării de către copii a curiozității de cunoaștere a obiectelor, a însușirilor acestora, pe de o parte și a atitudinii interogative referitoare la originea și cauza unor fenomene, pe de altă parte. În întregul proces de cultivare a limbajului, atât în activitățile specifice, cât și în toate celelalte împrejurări se urmărește:

- formarea deprinderilor de vorbire corectă (sub aspect fonetic, lexical, gramatical, coerentă și expresivă);
- îmbogățirea și activizarea limbajului și a gândirii, dezvoltarea limbajului monologat și dialogat, însușirea simbolurilor verbale cu caracter generalizator, în funcție de particularitățile de vârstă;
- formarea deprinderii de exprimare adecvată a gândurilor, ceea ce contribuie la pregătirea lor pentru activitatea instructiv-educativă din școală;
- trecerea treptată de la limbajul concret - situativ la limbajul contextual, pe măsură ce copilul depășește limitele experienței senzoriale, însușirea treptată a structurii gramaticale a limbii materne în practica vorbirii, îmbogățirea vocabularului în condițiile comunicării continue cu persoanele din jur;
- prevenirea și corectarea defectelor de pronunție, în cadrul muncii individuale, cu grupuri mici de copii, precum și în cadrul activității de dezvoltare a limbajului cu întreaga grupă de copii.

Cel mai eficient mijloc de realizare a acestor sarcini îl constituie jocul didactic. Jocurile didactice pot fi folosite atât pentru consolidarea și precizarea cunoștințelor, cât și pentru verificarea și sistematizarea lor, pentru deprinderea unei pronunții corecte, pentru îmbogățirea sau consolidarea vocabularului, pentru formarea vorbirii corecte și coerente.

Jocurile didactice destinate dezvoltării limbajului contribuie, în mare măsură, la dezvoltarea acuității auditive a auzului fonematic. Ele solicită perceperea corectă a sunetelor, descifrarea compoziției sonore sau semnalarea prezenței sau absenței unui anumit sunet într-un cuvânt. Asemenea sarcini pot fi îndeplinite prin jocurile: „Cine face?”, „Ce se aude?”, „De-a trenul”, „Repetă ce spune”, „Cu ce sunet începe?” etc. În astfel de jocuri s-au introdus mai întâi sunetele a căror pronunție poate fi prelungită, cum este cazul vocalelor sau unele consoane ca: s, r, j, z, ș. Aceste sunete au fost introduse în exclamații ca: „Aaaa!”, „Uuuu!”, „Oooo!” etc., fie prin onomatopee ca: sss, vâjjjj, bâzzzz, fâșșș etc.

Dezvoltarea auzului fonematic este strâns legată, și de sarcina deosebit de importantă privind corectarea defectelor de vorbire, întrucât cauza principală a acestor defecte o constituie tocmai slaba dezvoltare a auzului fonematic. În acest sens, jocurile enumerate pot aduce o contribuție de seamă nu numai la perceperea clară și corectă a sunetelor corespunzătoare, ci și pentru corectarea pronunției defectuoasă acestora, solicitând copiilor audierea lor cu atenție și reproducerea lor corectă.

O altă sarcină pe care o îndeplinesc jocurile didactice destinate dezvoltării limbajului se referă la clarificarea și precizarea unor noțiuni, sarcină ce se realizează concomitent cu cele care se referă la îmbogățirea vocabularului și activizarea lui.

Cum am mai spus, jocul antrenează intens copilul în stimularea și exercitarea vorbirii în direcția propusă, fără ca el să conștientizeze acest efort. Astfel prin intermediul jocului didactic se fixează și se activează vocabularul copiilor, se îmbogățesc pronunția, se formează noțiuni, se însușesc construcții gramaticale.

În scopul îmbogățirii vocabularului copiilor cu substantive proprii, care să denumească numele lor, al fraților, al părinților, al educatoarelor (la grupele mici și mijlocii), apoi la grupa mare, nume de localități importante din județ, din țară, ale unor forme de relief sau obiective socio-

economice cunoscute de copii, numele țării, ale unor personalități istorice, se pot organiza și desfășura diverse jocuri didactice cum ar fi: „La cine s-a oprit jucăria?” (recunoașterea și denumirea membrilor grupei din care fac parte), „Familia mea” (numirea părinților, fraților, surorilor), „Unde s-a ascuns scrisoarea?” (denumirea corectă a adresei de acasă, de la grădiniță, a unor muzee, magazine, orașe etc).

Cele mai multe jocuri didactice sunt destinate îmbogățirii lexicului copiilor cu substantive comune ce denumesc: obiecte și fenomene percepute direct în natura înconjurătoare și în viața socială, nume de obiecte necesare în viață și activitatea lor, principalele încăperi cu obiectele necesare, părțile componente ale corpului, obiecte de igienă personală, îmbrăcăminte, încălțăminte, alimente, mijloace de locomoție, anotimpurile și fenomenele specifice lor, animale domestice și sălbatice, plante cunoscute și unele părți componente ale acestora, unele aspecte ale muncii, ale vieții sociale desfășurate de părinții lor.

La grupa mare se acordă prioritate cuvintelor care exprimă aspecte comportamentale, sări afective, relații sociale și noțiuni cu un grad mai mare de generalizare, trăsături de caracter, norme de comportare, sentimente etc.

De asemenea, la grupa mică se pot organiza jocuri didactice diverse prin care se urmărește:

- identificarea și denumirea obiectului de îmbrăcăminte, corespunzător acțiunii efectuate de educatoare (jocul „Cu ce se îmbracă păpușa?”),
- recunoașterea și denumirea corectă a părților corpului omenesc, executarea unor acțiuni specifice (jocul „Spune ce face păpușa?”),
- recunoașterea și denumirea unor obiecte de veselă, alegerea lor în raport de utilitate (jocul „Să servim musafirii”),
- recunoașterea și denumirea jucăriilor (jocul „Sacul lui Moș Crăciun”),
- denumirea unor profesii, materiale, unelte, produse ale muncii (jocul „Stop”),
- denumirea unor mijloace de transport și a mediului de deplasare (jocul „Cu ce plecăm în vacanță?”),
- denumirea unor fructe, legume, alimente (jocul „Ghicește ce a cumpărat vecina”),
- denumirea diferitelor animale, a hranei lor (jocul „Caută-ți hrana”).

Toate cunoștințele de limbă sunt date într-o organizare concentric – cantitativă, adăugându-se pe niveluri de vârstă, componente ale aceleiași probleme abordate la grupele următoare, se reiau și se aprofundează într-o prezentare concentric superioară, prin sporirea gradului de generalizare și abstractizare a cunoștințelor, fiecare parte de vorbire este reluată și însoțită de precizări și recomandări clare cu privire la cunoștințele și jocurile care se recomandă, pe grupe de vârstă.

Dar jocul didactic contribuie la îmbogățirea lexicului copiilor preșcolari și cu diferite adjective; la grupa mică accentul cade pe însușiri privind culoarea (roșu, galben, albastru, alb, negru), pe raporturi dimensionale (mare, mică); însușiri gustative (dulce, acru), olfactive, termice sau anumite calități morale (leneș, harnic, mincinos).

La grupa mijlocie se are în vedere îmbogățirea vocabularului cu adjective și adverbe care se referă la însușiri privind culoarea, raporturi dimensionale, raporturi cantitative, trăsături de caracter, însușiri gustative, olfactive, termice. La jocurile didactice, se are în vedere formarea deprinderii de a folosi corect gradele de comparație pozitiv și comparativ ale adjectivelor, formulând propoziții scurte în urma sesizării relațiilor ce se pot stabili între două obiecte „Cum este?”.

Jocurile didactice ce se organizează la grupele mari și pregătitoare au sarcini didactice mai complicate:

- recunoașterea și denumirea diferitelor culori și nuanțe, raportarea acestora la obiecte cunoscute („Ce culoare se potrivește?”),
- descoperirea numelui colegului după descrierea unor însușiri fizice și morale („Recunoaște colegul de grupă”),
- recunoașterea unor personaje din poveștile cunoscute, precizând trăsăturile fizice și morale ale acestora („Recunoaște personajul”).

Jocurile didactice contribuie din plin la îmbogățirea lexicului sub aspectul achiziționării de noi cuvinte, al consolidării și activizării lor, sarcină deosebit de importantă la această vârstă a

marilor acumulări. Se pot organiza diferite focuri care pot să opereze cu diferite antonime, știut faptul că preșcolarul își precizează mai ușor sensurile cuvintelor pe care le diferențiază prin contrast „Răspunde repede și bine” (precizarea și activizarea vocabularului cu unele cuvinte – adjective – substantive – cu sens contrar, găsirea antonimelor unor cuvinte, formularea unor propoziții cu acestea). Pentru precizarea sensului unor cuvinte – omonime, se pot desfășura diferite jocuri cum ar fi: „La televizor”, (se denumesc obiectele expuse și se alcătuiesc propoziții cu ele: toc – broască; cocoș; câțel; ochi etc.).

Îmbogățirea vocabularului cu cuvinte sinonime se poate realiza cu mare eficiență tot prin intermediul jocului didactic: „Cum este?” (expunerea unor scurte povești despre anumite animale cunoscute prin observarea directă, și din povești, fabule, în care să se folosească în fraze succesive diferite sinonime: vulpe hoată, șireată, vicleană, precizând sensul lipsit de sinceritate.

Știind că numărul sinonimelor ca și al cuvintelor polisemantice în limba română este foarte mare și sunt mai greu sesizabile la vârsta preșcolară, este necesar un bogat material concret, intuitiv în desfășurarea unor astfel de jocuri didactice.

În ceea ce privește folosirea corectă a pronumelui, la grupa mică sunt recomandate jocuri – exerciții destinate pronumelui personal și a celui de politețe: „Cine a primit mingea?” (înlocuirea numelui colegului din grupă și al educatoarei cu pronumele personale și de politețe). La grupa mijlocie se adaugă însușirea pronumelor posesive și a celor demonstrative. Jocul didactic „Cine ți-a dat jucăria?” contribuie la formarea deprinderii copiilor de a folosi corect diferitele pronume personale și demonstrative în funcție de relațiile ce se stabilesc între membrii jocului, aceștia nu au voie să folosească numele copilului care oferă jucării, ci să-l desemneze folosind pronumele personal sau demonstrativ corespunzător.

La grupa mare se completează pronumele demonstrativ „celălalt, cealaltă” și se recomandă folosirea unor pronume relativ-interogative: care, cine ce și nehotărâte: cineva, ceva, unul altul, fiecare, oricine. Acestea se pot însuși numai prin exerciții în cadrul jocurilor didactice („Cine este?”, „Cine sunt?”).

Prin anumite jocuri didactice se urmărește îmbogățirea vocabularului cu numerele cardinale și ordinale; la grupa mică se însușesc numerele cardinale: unu, doi, trei și ordinale corespunzătoare: primul, al doilea, al treilea. La grupele mare și pregătitoare copii se familiarizează și cu numerele distributive: câte doi, câte zece, în cadrul jocurilor didactice utilizându-se și versuri care au un accentuat caracter ludic, fiind atractive prin umorul lor, prin ritmicitate și muzicalitate.

Jocul didactic contribuie și la îmbogățirea vocabularului cu cuvinte ce denumesc acțiuni (verbe): la grupa mică accentul cade pe acțiunile copilului în familie, pe stradă, pe acțiunile adultului și ale animalelor cunoscute. Astfel jocul didactic „Cine este și ce face?” pune accent pe activizarea vocabularului cu cuvinte ce denumesc ființe cunoscute și acțiunile acestora („câinele latră, câinele roade un os, câinele mușcă, câinele fuge, stă la pândă”).

La grupa mijlocie se continuă procesul de îmbogățire și activizare a vocabularului copiilor cu verbe care denumesc atribuții ale membrilor familiei, ale altor adulți, iar la grupa mare elementul de noutate este legat de denumirea efectelor unor fenomene ale naturii („Găsește cuvântul potrivit”). Se pot folosi exerciții-joc pentru precizarea înțelesului unor antonime, sinonime și folosirea lor corectă în propoziții și fraze. Anumite jocuri didactice contribuie la îmbogățirea vocabularului copiilor cu cuvinte – adverbe referitoare la locul unde se petrece acțiunea, la timpul când se desfășoară și la modul cum aceasta se realizează.

Exercițiile de vorbire rațional dozate judicios îmbinate cu elemente de joc, contribuie din plin la îmbogățirea vocabularului, dar și la realizarea corectă a acordului între diferite părți de vorbire, exprimarea corectă a gradelor de comparație, folosirea corectă a timpului verbelor.

Jocul didactic contribuie atât la îmbogățirea vocabularului, activizarea și exersarea lui; cât și la însușirea unei exprimări clare, coerente, corecte din punct de vedere gramatical, la cultivarea independenței în vorbire și stimularea creativității în exprimarea orală.

Deci, prin jocul didactic se asigură înțelegerea, fixarea sau repetarea anumitor cunoștințe în mod plăcut, fără ca interesul celor care comunică să scadă. Jocul se constituie ca activitate

fundamentală la vârsta preșcolară. J. Piaget denumesc jocul ca fiind un anumit tip de activitate, înțelegând ca un exercițiu funcțional.

DESPRE JOC ÎN SCRISORILE METODICE ADRESATE ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREȘCOLAR ÎN SECOLUL XXI

Ed. Archip Horia-Mărgărint
Grădinița P.P. Nr. 12 Iași

La vârsta preșcolarității, jocul are un rol fundamental. Dincolo de componenta sa ludică, jocul reprezintă principala modalitate prin care copiii învață și se dezvoltă, se formează și evoluează de la zi la zi. Toate acestea au făcut ca jocului să i se acorde o importanță deosebită în literatura de specialitate referitoare la educația timpurie și, de asemenea, în documentele care reglementează activitățile desfășurate în grădiniță.

În cele ce urmează, dorim să ne oprim asupra informațiilor despre joc prezente în scrisorile metodice adresate învățământului preșcolar în secolul XXI.

În *Scrisoarea metodică pentru învățământul preșcolar (2013-2014)*, apare, ca punct de reflecție, precizarea că „jocul oferă copilului posibilitatea de a experimenta bucuria de a învăța de timpuriu”.

De asemenea, în *Scrisoarea metodică pentru anul școlar 2019-2020*, ca urmare a apariției *Curriculumului pentru educația timpurie* (OMEN nr. 4694/ 02.08.2019) și a modificărilor aduse de acesta, apar următoarele idei: „accentuarea rolului jocului liber și al activităților integrate în procesul de învățare”, „accentuarea rolului jocului liber în viața copilului antepreșcolar și preșcolar și alocarea unei/ unor perioade distincte în programul zilnic de activitate”, „jocul – ca activitate fundamentală a copiilor în grădiniță este deopotrivă mijloc de realizare, metodă de învățământ, formă de activitate dominantă”.

O schimbare în abordarea informațiilor legate de activitățile desfășurate în grădiniță, implicit de joc, apar odată cu anul școlar 2020-2021, *Scrisoarea metodică* pentru acest an școlar menționând faptul că „jocurile de mișcare pot fi organizate atât în interior, cât și în aer liber, însă modalitățile de interacțiune dintre copii vor fi reconsiderate în funcție de regulile de distanțare fizică impuse de legislația în vigoare”, precum și faptul că „jocurile și activitățile în aer liber, precum și organizarea și derularea în aer liber a activităților pe care, de regulă, educatoarea le desfășura în interior sunt îndeosebi recomandate în această perioadă”. Este lesne de înțeles că aceste recomandări vin ca urmare a schimbărilor dictate de pandemia de COVID 19 și a nevoii de adaptare și reorganizare a activităților din mediul școlar.

În ceea ce privește scrisorile metodice pentru educația timpurie din anii școlari 2021-2022 și 2022-2023, se constată că mențiunile referitoare la joc și valoarea formativă a acestuia sunt mai consistente decât în anii precedenți. Conform *Scrisorii metodice pentru anul școlar 2021-2022* „jocul este recunoscut ca un autentic instrument al minții, de cele mai multe ori este doar o formă de exprimare, un instrument, în contextul mai extins al învățării”. În același document este subliniat rolul jocului în formarea eului copilului, a personalității sale, jocul fiind „tipul de activitate, metoda și mijlocul de bază folosit în activitățile cu copiii mici, care și-a dovedit de-a lungul timpului eficiența deosebită”, în condițiile în care „învățarea copiilor prin joc se petrece tot timpul, nu doar la jocurile didactice”. La fel de importantă se dovedește a fi inițierea unor „jocuri senzoriale, întrucât stimularea simțurilor stă la baza cunoașterii, iar copilului mic trebuie să i se creeze ocaziile activării acestora pentru a putea învăța despre sine, despre lucrurile care îl înconjoară, despre natură, despre lume”.

În prezentul an școlar deviza care însoțește *Scrisoarea metodică pentru anul școlar 2022-2023* este „Joc, respect și bucurie!”, motiv pentru care educația timpurie va avea în vedere jocul ca mijloc de comunicare și reziliență, de dezvoltare și învățare, de relaxare și recuperare, de realizare a activităților didactice, ca trăire care stimulează creativitatea și, nu în ultimul rând, ca metodă

didactică. De asemenea, sub aceeași denumire, „Joc, respect și bucurie!”, va fi lansat de către Ministerul Educației un proiect de educație pentru valori, care urmează să fie pus în practică în anul școlar 2022-2023.

PARTENERIAT EDUCAȚIONAL GRĂDINIȚĂ – BIBLIOTECĂ „COPILUL ȘI CARTEA”

Prof. înv. preșcolar, Baba Andreea Teofana
Grădinița cu P.P., NR.12, Huși, jud. Vaslui

„Fiecare carte pare că închide în ea un suflet. Și, cum o atingi cu ochii și mintea, sufletul ți se deschide ca un prieten bun.” – Maxim Gorki

Preșcolaritatea este percepută tot mai mult ca vârstă ce cuprinde cea mai importantă experiență educațională din viața oricărei persoane. Pe parcursul ei, se înregistrează ritmurile cele mai accelerate în dezvoltarea individualității umane și unele din cele mai semnificative achiziții ale limbajului, cu ecouri evidente pentru etapele ulterioare ale dezvoltării adolescentului dar și a adultului.

Pornind de la noul curriculum și datorită unui curs la care am participat am amenajat în grupă o „Insulă a lecturii”, unde în fiecare zi copiii au posibilitatea să aleagă cartea pe care doresc să o citim împreună. În amenajarea insulei de lectură am ținut cont de vârsta copiilor, am aranjat cărțile pe rafturi astfel încât preșcolarii să aibă acces la ele. Poveștile joacă un rol important în dezvoltarea personalității copiilor, de aceea am selectat cu atenție cărțile puse la dispoziția acestora. În cadrul acestui curs am descoperit și cât de important este cititul cu voce tare. Cititul cu voce tare le antrenează preșcolarilor memoria și atenția. Când începem să le citim copiilor pentru prima dată cu voce tare ei nu se pot concentra mai mult de câteva minute, dar tot continuând să citim zilnic concentrarea lor se va extinde de la cele câteva minute la o jumătate de oră, poate chiar mai mult. Prin această rutină copilul devine interesat de lectură mult mai mult. „Cititul cu voce tare este o parte esențială a dezvoltării literației timpurii la copii, precum și a abilităților lor cognitive și emoționale.”

Cărțile pentru copii trebuie alese cu multă atenție, acestea trebuie să fie cărți ilustrate de calitate. Ilustrațiile realizate artistic, contribuie la transmiterea poveștii și receptarea mult mai ușoară a acesteia de către preșcolari. Ilustrațiile sunt parte integrantă a poveștii, oferind informații despre acțiune, precum și indicii despre trăsăturile personajelor, locul acțiunii și starea lor de spirit. Copiii trebuie să perceapă cartea ca pe un domeniu care merită să fie cucerit, ca pe un prieten adevărat care e mereu alături, un prieten care îi vorbește, îi dă sfaturi importante și îi este mereu alături.

Se înțelege că gustul pentru lectură se formează mai timpuriu, poate din primele luni de viață, iar consecvența cu care aceasta se face, duce, mai târziu la aprecierea lecturilor, poveștilor, basmelor..., la dezvoltarea psihică a copilului, a vocabularului și nu în ultimul rând la formarea sentimentelor morale ale individului. Lectura are ca scop să dezvolte gustul copiilor pentru citit, să-i facă să iubească cartea, să le satisfacă interesul pentru a cunoaște viața animalelor, a oamenilor și faptele lor.

După cum am mai precizat, lectura este importantă încă din primii ani din viață, atunci când părintele își face timp pentru a citi o poveste înainte de culcare, astfel nu numai că petrece câteva clipe plăcute cu copilul său, dar și faptul că, pentru câteva momente intră și el în lumea fascinantă a basmelor re trăindu-și copilăria, iar emoția transmisă este cu atât mai mare cu cât și el, la rândul său a audiat povești mai demult.

În grădiniță, basmele și poveștile reprezintă suportul principal al formării caracterelor. Nu este lipsită de importanță nici informația despre lumea de altădată pe care o transmit basmele și poveștile. Acestea constituie de multe ori un mijloc plăcut de însușire a cunoștințelor despre natură și om și un procedeu eficient de îmbogățire a limbajului preșcolarilor. Poveștile reprezintă

un instrument important în educarea estetică, frumosul din literatură contribuind la dezvoltarea gustului estetic al copiilor.

Literatura trebuie să investigheze universul propriu de cunoaștere al copilului, năzuințele, aspirațiile lui cele mai înalte, printr-o ingenioasă transfigurare artistică. „Copilul, scria George Călinescu, se naște curios de lume și nerăbdător de a se orienta în ea. Literatura care îi satisface această pornire îl încântă.” De aceea este nevoie de cărți diferite care să se adreseze nivelului de înțelegere al copilului, în funcție de particularitățile de vârstă și preferințele individuale. Un copil care crește în lumea cărților este asemeni unei flori care crește în grădina feerică a Naturii Mamă. În ciuda progresului rapid al științei, cartea rămâne nemuritoare în educarea și formarea personalității fiecărui om. Coordonat pe acest drum, preșcolarul se obișnuiește cu gândul că, oriunde, oricând și oricum, cartea rămâne cel mai bun îndrumător al omului.

Acest prilej le deschide copiilor o lume nouă și plăcută, le oferă amintiri în care re trăiesc momentele frumoase din perioada debutului preșcolar, și nu numai.

Convingerea că gustul pentru lectură poate fi educat începând chiar de la vârsta preșcolară, curiozitatea care-i caracterizează, interesul pentru lumea minunată a cărților, a poveștilor și povestirilor m-au determinat să inițiez acest parteneriat.

Consider că este bine ca, încă din perioada preșcolară, copilul trebuie să fie atras spre carte, spre lectura de calitate, ca o componentă esențială a pregătirii acestuia pentru școală, în vederea dezvoltării aptitudinii pentru școlaritate.

Comunitatea locală are un rol important în dezvoltarea personalității copiilor. Alături de celelalte reprezentante ale comunității, școala, biserica, primărie, politie, etc. biblioteca contribuie la pregătirea copiilor pentru o integrare socială adecvată. Prin această colaborare mi-am propus să-i familiarizez pe copii cu instituția locală și cu regulile ce se impun în această instituție, să-i introduc în lumea cărților, să le formez o atitudine pozitivă față de carte, să le dezvolt dorința de a merge într-o bibliotecă și de a împrumuta o carte.

Scopul proiectului de parteneriat este de a oficializa și motiva intrarea copiilor în lumea cărților și de a întări parteneriatul dintre ei și bibliotecă. La rândul ei, biblioteca va trezi în sufletele prichindeilor curiozitatea și plăcerea de a parcurge paginile cărților, multiple, variate și pline de învățături. Copiii vor deveni mai responsabili, mai atenți, mai pregătiți pentru viitor. Vor descoperi multe din micile (dar esențiale) secrete ale vieții. Sunt convinsă că relația acestui parteneriat se va transforma într-o prietenie durabilă și elegantă, destul de necesară.

Mai mult, din punctul meu de vedere, lumea cărților este însăși, lumea copiilor care, cândva vor deveni adulți, asemeni nouă.

Literatura, ca artă a cuvântului, prin intermediul căreia realitatea este recreată în toată complexitatea ei, oferă copilului un întreg univers de gânduri și sentimente, de aspirații și îndrăzneli, de înaripare entuziastă și idealuri înalte.

Bibliografie:

1. Curriculum pentru educație timpurie 2019;
2. Tătaru Lolica, Glava Adina, Chiș Olga „Piramida cunoașterii” Diamant, Pitești 2014;
3. Tomșa, Gheorghe, „Psihopedagogie preșcolară și școlară”, Ministerul Educației și Cercetării, București 2005;

EDUCAȚIE PENTRU VIAȚĂ

Benchea Mirela, G.P.P. Hofeherke, Sf. Gheorghe, Covasna
Biro Judith Maria, G.P.P. Hofeherke, Sf. Gheorghe, Covasna

„Scopul educației nu este să crești volumul de cunoștințe, ci să creezi posibilitatea ca un copil să descopere și să inventeze, de a crea oameni care sunt capabili de lucruri noi.”

(Jean Piaget)

Rolul nostru, al dascălilor este de a crea un climat care să antreneze gândirea divergentă și să dezvolte atitudinea creativă la copii, condiție esențială pentru desfășurarea unui program complex de instruire, care să-i pregătească pentru viața socială, tot mai solicitantă, în care se vor integra.

Prin activități STEAM copiii au posibilitatea de a-și forma abilitățile de bază care să le faciliteze adaptarea în secolul XXI, prin adoptarea educației STEAM care abordează interdisciplinar cele cinci discipline. Cu ajutorul experimentelor științifice simple, cu caracter interdisciplinar, bazate pe aplicații din lumea reală, se pot introduce Tehnologia, Arta, Știința, Matematica și Ingineria care să îi ajute pe copii să realizeze legături între conceptele specifice STEAM și să le permită să înțeleagă și să aprofundeze cunoștințele dobândite (prin experimentare și joacă). Toate acestea au scopul de a dezvolta o mentalitate sănătoasă și inovativă. Practica dascălilor de a da cât mai multe informații, trebuie înlocuită cu preocuparea de a-i îndruma spre un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice și de cunoaștere, de abordare a altor demersuri intelectuale interdisciplinare, altele decât cele clasice, prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv în care copiii își asumă responsabilitățile, formulează și verifică soluții, elaborează sinteze în activități de grup, intergrup, individual, în perechi.

Încununarea acestor cerințe este realizată prin punerea în practică a metodelor care aduc schimbări în planul gândirii cu referire la idei, opinii, limbaj, activează copiii, îi motivează reducând încorsetarea pe care, deopotrivă, atât ei cât și educatoarea, o resimt într-o activitate tradițională.

Educatoarea trebuie să fie un partener al copilului cu care să pornească în descoperirea mediului înconjurător, scopul final al acestui „traseu” fiind pregătirea copilului de a conștientiza rolul și locul pe care îl ocupă în această lume minunată.

Activitatea cu copiii trebuie desfășurată într-o atmosferă destinsă unde copiii să se manifeste spontan, să gândească și să acționeze în funcție de situație.

Activitățile din grădiniță conduc copilul într-o lume a necunoscutului, începe o aventură a descoperirii de noi cunoștințe, deprinderi, el fiind participant activ. Copilul se descoperă cu adevărat în universul copilăriei, în cadrul colectivului de copii. În lumea minunată a copilăriei există comunicare interumană, prietenie, cooperare. Acționând alături de ceilalți din grup, începe să rezolve sarcini și să se simtă că este o persoană importantă, capabilă să ia decizii pentru bunul mers al activității de grup. În grupul de copii fiecare trebuie să știe să descopere, compare, clasifice cunoștințele dobândite. Efortul copiilor este unul intelectual, prin care se exersează procesele psihice cognitive.

Dacă nu mai îndeplinim doar rolul de transmițător de informații și copilul rolul de receptor, ci facem din copil un adevărat explorator, atunci întreaga muncă cu copiii va da rezultatele așteptate.

În funcție de metodele folosite de educatoare în demersul didactic poate fi stabilit și rolul copilului în activitate. Educatoarea în alegerea metodelor de lucru trebuie să țină seama de particularitățile de vârstă și dezvoltare ale copiilor, de nivelul grupei, de conținutul ce trebuie abordat. Activitățile STEM/STEAM stârnesc curiozitatea și interesul copilului de a explora lumea înconjurătoare, implicându-l în realizarea unor experimente „științifice”, însă aici nu este inclusă doar știința, ci și alte elemente din jurul copilului. Astfel, copilul nu rămâne un auditor sau un simplu spectator în sala de grupă, gata să recepteze pasiv ceea ce i se transmite ori i se demonstrează, ci devine un participant activ în procesul învățării, pregătit să-și însușească cunoștințele pe calea activității proprii, a unei angajări optime a gândirii, a mobilizării tuturor funcțiilor intelectuale și a energiilor emoțional-motivaționale în raport cu sarcina de învățare dată.

Rolul profesorului este de a organiza învățarea în termeni de activități viabile și angajate, să susțină și să ordoneze efortul elevilor și nu să ia asupra lui integral sau parțial această strădanie, să nu se substituie câtuși de puțin râvnei lor active de învățare și de muncă.

Educatoarea trebuie să fie entuziasmată după fiecare reușită, progres înregistrat de grup sau de copil pentru pregătirea motivației următoarelor sarcini. Desfășurând activități STEAM pregătește copiii pentru noi experiențe, interrelaționare, încredere în capacitățile individuale sau ale grupului. Este o metodă de învățare importantă și esențială pentru copii. Pe lângă cunoștințele necesare vieții de zi cu zi, STEAM ajută într-un mod desăvârșit la rezolvarea problemelor, dezvoltarea gândirii critice și creative, inovare, dezvoltarea laturii inventive, a logicii, curiozității și autonomiei. Astfel, această metodă încurajează curiozitatea, experimentarea colectivă și încrederea în sine, legând experiențele învățate la grădiniță de concepte din lumea reală. Folosirea metodei STEAM înseamnă și a oferi copiilor și anumite competențe digitale, care vor trebui să evolueze zilnic și care le vor fi de ajutor. Fie în domeniul economiei, al ocupării forței de muncă sau al educației, digitalizarea este un factor esențial în evoluția, progresul și sustenabilitatea societății.

STEAM este o metodă constructivistă și se focusează pe conceptul „învățăm făcând”: jocurile logice ajută la dezvoltarea inteligenței spațiale, realizarea unei grădini îi familiarizează cu condițiile de dezvoltare a unei plante, prin construcția unei moriști vor învăța despre efectul vântului, construind bărci vor descoperi de ce acestea plutesc, un avion din hârtie va stimula „micii ingineri” să proiecteze cel mai rapid avion. Un proiect de tip STEAM este construirea instrumentelor muzicale. Cu siguranță va fi distractiv, deși nu vor scoate neapărat sunetul original. Atunci când trebuie să realizeze activitatea, membrii grupului se încadrează în atmosfera de cooperare (părțile implicate își văd scopurile congruente ori coincid), realizează de exemplu jucării-instrumente pentru a susține un mini concert. Jocul și exploratul sunt moduri de învățare activă care îi stimulează pe copii. Își dezvoltă o serie de competențe cum ar fi: capacitatea de comunicare, de a construi un punct de vedere, de a asculta opinia celorlalți. Astfel, activitățile aduc un plus de lejeritate și mai multă coerență procesului de predare-învățare, preșcolarii fiind puși în situația de a căuta, asocia, compara, descoperi, conducându-i spre succes școlar.

Concluzii

Pentru a atinge pragul cel mai înalt în formarea academică a copiilor în baza conceptului educațional STEAM este nevoie să creăm situații de învățare autentice care să poată fi abordate inter, trans, și pluridisciplinar, să permitem copilului să-și construiască propriul traseu de învățare, să utilizăm conexiunile cu lumea reală care să pună în evidență problema studiată și experiențele în context cotidian, să centrăm învățarea pe competențele, abilitățile și aptitudinile copiilor.

Bibliografie:

- Anca Bulboacă, *Învățământul preșcolar și primar*, Editura Arlequin, București, 2013, pagina 52
- Anca Bulboacă, *Învățământul preșcolar și primar*, Editura Arlequin, București, 2015, pagina 51
- Ion-Ovidiu Pânișoară, *Comunicarea eficientă*, Editura Polirom, București, pagina 253

DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI PREȘCOLAR CU AJUTORUL MIJLOACELOR DIDACTICE INOVATOARE

Profesor învățământ preșcolar: Chirilă Filoteia
Profesor învățământ preșcolar: Ciurescu Mihaela
Grădinița cu P.P. nr.2 Bârlad

Prioritatea învățământului o constituie informatizarea, softul educațional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă. Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice și idealurilor educaționale. Calculatorul nu este utilizat pentru a

înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-și îndeplinească mai bine funcția sa didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă. Formarea capacității de a utiliza calculatorul, de a folosi internetul este benefică elevilor, atât în activitatea școlară cât și în cea extrașcolară, în plan cognitiv cât și psihic, prin relaționarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea. Un obiectiv important ce ar trebui stabilit pentru anii următori este de a dezvolta un indicator internațional al capacității de a învăța, toate acțiunile bazându-se pe cercetarea științifică. Învățământul modern are ca sistem de referință competențele generale și specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învață – elevul – pe parcursul și la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc.

Centrarea pe competențe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învățare-evaluare. Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informații, până la cea de „manager al învățării”. Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager și cel de evaluator.

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput și desfășurat, încât să-i convingă pe elevi să prețuiască propria moștenire națională, să primească contribuțiile originale ale oricărei națiuni la civilizația modernă, pregătind atât elevii, cât și dascălii să înțeleagă valoarea diversității și a independenței de spirit.

Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competențelor personale, antreprenoriale și sociale prin învățarea pe tot parcursul vieții dar și de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educații de calitate în învățământ. Pentru elevi, școala viitorului trebuie să promoveze o educație de calitate și să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiții, fundamentale din punctul lor de vedere: școala viitorului trebuie să le placă și să fie eficientă.

Promovarea sănătății și a stării de bine a elevului determina de asemenea o dezvoltare optimă din punct de vedere somatic, fiziologic, mintal, emoțional, social și spiritual. Este foarte important ca în formarea unui stil de viață sănătos pentru școlari să se pună accent pe : autocunoașterea și construirea unei imagini pozitive despre sine; comunicare și relaționare interpersonală; controlul stresului; dezvoltarea carierei profesionale; prevenirea accidentelor și a comportamentelor cu risc pentru sănătate; prevenirea atitudinii negative față de sine și viață. În abordarea creativității în procesul educațional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să își asume riscuri și responsabilități în demersul său spre formare intelectuală.

Evaluarea pentru asigurarea calității și rezultatele obținute trebuie să ne lărgască perspectiva asupra situației reale din școli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor și să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare. Educația este factorul hotărâtor al dezvoltării psihoindividuale a persoanei. Ea sistematizează și organizează influențele mediului, dezvoltă personalitatea.

Creativitatea, în termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei și concepte noi sau asocieri originale între concepte și idei deja existente. Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoașterii și a inovației. Este necesară extinderea abilităților creatoare ale întregii populații, mai ales ale acelor care le permit oamenilor să se schimbe și să fie deschiși față de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaștere.

Noul mileniu aduce noi cerințe educaționale care impun noi metode, altele decât cele folosite până acum. O importanță majoră în pregătirea elevilor pentru noile cerințe, o au cele trei forme ale educației și anume: educația formală însemnând învățare sistematică, structurată și gradată cronologic, realizată în instituții specializate de către un personal specializat; educația nonformală constând în activități educative desfășurate în afara sistemului formal de învățământ de către diferite instituții educative; educația informală care se referă la experiențe de învățare spontană, cotidiană, existențială, desfășurate în medii culturale care nu au educația ca scop principal.

Criteriul de calitate aplicat educației are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea și capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul

învățării continue. Focalizată pe unitatea de învățare, evaluarea ar trebui să asigure evidențierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuși pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informație de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce știe sau ceea ce intuiește. Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor școlare este însoțită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfășurat cu toți elevii și cu fiecare elev în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competențelor pentru fiecare elev și pot fi stabilite modalități prin care se pot regla, de la o etapă la alta, activități de învățare-formare a elevilor, în mod diferențiat.

O importanță deosebită în inovația și creația în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic: de planificare (planifică activitățile cu caracter instructiv-educativ); de organizare (organizează activitățile clasei); de comunicare (comunică idei, cunoștințe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabilește canalele de comunicare); de conducere (conduce activitățile cu elevii, desfășurate în clasă și în afara ei); de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului și formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenții punctuale adaptate unor situații specifice, recomandări); de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale și nonverbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de școală); de control (în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor și nivelul de performanță); de evaluare (măsura în care scopurile și obiectivele au fost atinse).

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I., „Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
2. Alois Gherguț, - „Management general și strategic în educație”, Ed. Polirom, Iași, 2007;
3. I. Cerghit – „Sisteme de instruire alternative”, Aramis, București, 2002.

ÎNVĂȚAREA COLABORATIVĂ – CONCEPT, PRINCIPII, TEHNICI, MODALITĂȚI DE REALIZARE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. învă. preșcolar Cordunianu Gabriela
Grădinița cu P.P. nr. 6 Vaslui – structură
Școala Gimnazială „Dimitrie Cantemir” Vaslui

Învățarea prin colaborare este o metodă de predare și învățare în care preșcolarii lucrează împreună, uneori în perechi, alteori în grupuri mici, pentru a rezolva una și aceeași problemă, pentru a explora o temă nouă sau a lansa idei noi, combinații noi.

Elementele de bază ale învățării prin colaborare

- **interacțiunea directă** – preșcolarii se ajută unii pe alții să învețe, se încurajează și își împărtășesc ideile.
- **răspundere individuală** – performanța fiecărui preșcolar se evaluează frecvent și rezultatul i se comunică atât acestuia, cât și grupului.
- **deprinderile de comunicare interpersonală și în grup mic** – grupurile nu pot exista și nici funcționa eficient dacă preșcolarii nu au și nu folosesc anumite abilități sociale absolut necesare.
- **monitorizarea activității de prelucrare a informației în grup** – grupurile au nevoie de răgaz pentru a discuta cât de bine și-au atins scopurile și pentru a menține relații eficiente de muncă între toți membrii.
- **promovarea învățării prin interdependența pozitivă** – preșcolarii realizează că au nevoie unii de alții pentru a duce la bun sfârșit sarcina grupului.

Etapele învățării colaborative:

- ❑ constituirea grupului de lucru;
- ❑ familiarizarea cu elementele problemei, analiza acestora și stabilirea priorităților și a responsabilităților;

- ❑ faza documentării și a cercetării;
- ❑ faza dezbaterii colective;
- ❑ obținerea concluziilor și soluționarea problemei.

Condițiile desfășurării etapelor colaborării eficiente se referă:

- la relațiile de bună înțelegere între membrii echipei de lucru;
- la acceptarea din partea tuturor membrilor grupului a planului de lucru în vederea atingerii țelului comun;
- la adoptarea unui mod comun de comunicare a rezultatelor și de evaluare a soluției.

Principiile învățării colaborative

- ❑ **Interdependența pozitivă**, conform căreia succesul grupului depinde de efortul depus în realizarea sarcinii de către toți membrii
- ❑ **Responsabilitatea individuală** se referă la faptul că fiecare membru al grupului își asumă responsabilitatea sarcinii de rezolvat
- ❑ **Formarea și dezvoltarea capacităților sociale** se referă la abilitatea de a comunica cu celălalt, de a primi sprijin atunci când ai nevoie, de a oferi ajutor, la priceperea de a rezolva situațiile conflictuale
- ❑ **Interacțiunea față în față** presupune un contact direct cu partenerul de lucru, aranjarea scaunelor în grupă încât să se poată crea grupuri mici de interacțiune în care copiii să se încurajeze și să se ajute reciproc
- ❑ **Împărțirea sarcinilor în grup și reflectarea** asupra modului cum se vor rezolva sarcinile de către fiecare membru în parte și de către colectiv

Se respectă principiile: egalitarist, antiierarhic, antiautoritar, al toleranței față de opiniile celorlalți, al evitării etichetării.

Modalități de formare a grupurilor de copii

- ✓ Copiii numără de la 1 la 4 (sau 3), cei cu numărul 1 se așază la masa pe care se găsește cifra 1 și așa mai departe, fiecare copil se așază la masa cu cifra corespunzătoare.
- ✓ Pe o masă se amestecă ecusoane cu 3 sau 4 categorii de desene: flori, iepurași, ursuleți, fluturași, etc. Fiecare copil își alege ecusonul preferat și se așază la masa la care se găsește ecusonul pe care l-a ales.
- ✓ Impusă (așezarea copiilor se face după cum indică educatoarea).
- ✓ La latitudinea și după preferința copiilor.

Învățarea prin colaborare este o strategie de instruire structurată, sistematizată, în cadrul căreia grupuri mici de copii lucrează împreună pentru a atinge un țel comun, devenind capabili să aplice și să sintetizeze cunoștințele în moduri variate și complexe, învățând în același timp mai temeinic decât în cadrul lucrului individual.

Copiii trebuie învățați de mici să colaboreze în cadrul unor echipe, dar să se înfrunte și individual din perspectiva „câștig eu – câștigi și tu”.

Educatoarei îi revine sarcina să participe alături de copii la elaborarea cunoștințelor, să servească drept model în legăturile interpersonale și să încurajeze interacțiunile cooperante dintre copii. Folosind învățarea prin colaborare educatoarea îi sprijină pe copii să descopere natura, știința, viața. Grădinița modernă promovează învățarea colaborativă ca formă superioară de interacțiune psihosocială, bazată pe sprijin reciproc, pe toleranță, pe efort susținut din partea tuturor, îndreptat spre același scop.

Demersul de realizare a sarcinilor se realizează prin colaborare. Este împărtășită părerea că toți pot oferi alternative valoroase de soluționare a problemei dacă sunt ajutați.

Învățarea prin colaborare dezvoltă capacitatea copiilor de a lucra împreună, la toate categoriile de activități din grădiniță, acoperind neajunsurile învățării individualizate, acordând, în același timp, o importanță considerabilă dimensiunii sociale, prin desfășurarea proceselor interpersonale. Colaborarea a fost și este utilizată în jocurile de rol, jocurile de creație, jocurile didactice, jocurile de mișcare. În joc copiii își asumă sarcini, roluri, fiecare colaborând în felul său cu colegii pentru finalizarea obiectivului propus și pentru obținerea satisfacției finale.

Învățarea colaborativă poate fi la îndemâna fiecărei educatoare, cu condiția ca, încă din etapa de proiectare a activităților, să vizeze tematici adecvate și să pună la dispoziția copiilor materialele corespunzătoare. Colaborarea înseamnă înainte de toate un câștig în planul interacțiunii dintre preșcolari generând sentimente de acceptare și simpatie.

Tehnica Lotus - este o modalitate interactivă de lucru în grup care oferă posibilitatea stabilirii de relații între noțiuni pe baza unei teme principale din care derivă în primă fază alte opt teme, care la rândul lor pot fi dezvoltate. Am aplicat metoda la tema „Hora legumelor”. Pornind de la tema dată, am dezvoltat alte 8 subteme (respectiv legume de toamnă) și am continuat obținând performanța de 28 propoziții referitoare la modul de consum, preparare, conservare etc.

Metoda Ciorchinele este o tehnică ce exersează gândirea liberă a copiilor asupra unei teme și facilitează realizarea unor conexiuni între idei deschizând căile de acces și actualizând cunoștințe anterioare. Am folosit metoda în cadrul proiectelor tematice: „Toamnă darnică”, „Magia sărbătorilor de iarnă”, „Primăvară, bine ai venit!”, „Cu ce călătorim”.

Puzzle - este o metodă exercițiu care necesită munca în grup. Verbul definitoriu al metodei este „a reconstrui”. Imaginile reconstruite conțin tematici cunoscute de copii. Dacă se lucrează pe mai multe grupuri tematica imaginii diferă însă mărimea pieselor, forma și numărul lor sunt identice. Am folosit metoda la poveștile învățate: „Poveștea nucii laudăroase”, „Mărul bucluș”.

Posterul - se vizează găsirea prin cooperare a elementelor caracteristice unor teme ce vizează situații, procese, fenomene, mediul înconjurător în general și relațiile dintre acestea potrivit temei de studiu. În acest an școlar am folosit metoda în cadrul temei „Ce știi despre mine?”

Bibliografie:

1. Flueraș, V. - *Teoria și practica învățării prin cooperare*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2005;
2. Glava, A., Glava, C. – *Introducere în pedagogia preșcolară*, Dacia, Seria Dacia Educațional, Cluj-Napoca, 2002;
3. Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiiu, Mihaela Fulga – *Metode interactive de grup – ghid metodic*, Editura Arves, Craiova, 2007.

ROLUL JOCULUI ÎN EDUCAREA COPILULUI

Prof. învă. preșc. Cristian Coculeana
Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri” Vaslui

Originea cuvântului joc - „iocus” din limba latină, are în limba română sensul cuvântului latin „luduș”, care înseamnă joc, sport, curs.

Jocul are o putere imensă în viața copiilor. Copilăria fiind de multe ori asociată cu jocul. Copiii, majoritatea timpului liber și nu numai, și-l petrec jucându-se. Jocul reprezintă pentru copii o modalitate de a-și exprima propriile capacități. Prin joc, copilul capătă informații despre lumea în care trăiește, intră în contact cu oamenii și cu obiectele din mediul înconjurător și învață să se orienteze în timp și spațiu. Putem spune că jocul este „munca copilului”.

Ce înseamnă jocul? Jocul reprezintă un ansamblu de acțiuni și de operațiuni care urmăresc obiective de pregătire intelectuală, tehnică, morală, fizică a corpului. Elementul de joc imprimă acestuia un caracter mai viu și mai atrăgător, aduce varietate și o stare de bună dispoziție funcțională, de veselie și de bucurie, de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiselii, a oboselii. Toți copiii doresc să se joace și să învețe, dar le place mai ales să fie cu adulții. Copilul își dorește ca părintele său să fie interesat de el și să-i acorde timpul și afecțiunea sa. Copilul progresează și învață, în măsură în care i se întreține motivația. Această motivație va fi mult mai puternică dacă i se propun activități pe care le poate face, pe care le simte la îndemână. În sens contrar, vă fi pus într-o situație riscantă, chiar de eșec și rezultatele obținute vor fi contrare celor așteptate: copilul se va interioriza, își va pierde încrederea în el și nu va mai vrea să învețe cu

adultul. Din contră, dacă se află în situația de reușită, este bine să fie felicitat, să fie mândru de el, aceasta motivând și dorința de a face mai mult.

Modul în care copilul reflectă și percepe lumea este diferit de al adultului. Cu cât copilul este mai mic, cu atât modul său de a gândi este mai diferit de al nostru. Crescând, el vă dobândește progresiv structurile mentale ale adultului. Jocurile didactice oferă un cadru propice pentru învățarea activă, participativă, stimulând inițiativa și creativitatea elevului. Obiectivele instructiv-educative ale fiecărui obiect de studiu pot fi mai bine realizate prin utilizarea jocului. Acesta, prin natura sa, cuprinde o motivație intrinsecă de a mobiliza resursele psihice ale copiilor, de a asigura participarea lor creatoare, de a le capta interesul, de a-i angaja afectiv și atitudinal.

Voi prezenta în continuare câteva jocuri didactice folosite pentru dezvoltarea creativității:

Serii de desene - joc pentru dezvoltarea memoriei vizuale și atenției. Se execută la tablă, sub ochii elevilor, o serie de desene și, în timp ce atenția copiilor este distrasă, se șterge unul sau mai multe. Elevii trebuie să identifice desenul sau desenele care au fost șterse.

Alege ce lipsește - Sunt expuse imaginile pe un panou. Pe rând fiecare elev vine la panou și alege o imagine. Verbalizează ce acțiune este înfățișată în imagine. Apoi merge în bancă pentru a privi imaginea mai atent. Când identifică ce obiect lipsește din imagine spune cu voce tare la întreaga clasă.

Întrecerea - Elevii sunt împărțiți în două grupe. Fiecare grupă primește câte un plic cu jetoane. Jetoanele reprezintă acțiuni: spălat pe față, curățat haina, șters pe mâini, etc. Fiecare grupă primește câte o cutie cu obiecte de igienă personală. Un elev din fiecare grupă alege un jeton din plic, apoi pentru realizarea acțiunii alege din cutie obiectele necesare, după simulează acțiunea. Jocul se desfășoară până se epuizează jetoanele. Grupa care finalizează prima devine câștigătoare.

Găsește repede! - Se pun în discuție, iar elevii vor fi repartizați în 3-4 echipe. Fiecare echipă stă la masa sa. Profesorul repartizează fiecărei echipe un obiect (periuța de dinți, pasta de dinți, pieptăn, etc). Jetoanele reprezintă obiectele de igienă personală, ce vor fi afișate pe un panou mare. La un semnal dat, câte un reprezentant al echipei vine la panoul cu jetoane și alege cât mai repede jetoanele până la semnalul de încetare. Elevii se întorc cu jetoanele la echipele lor și verifică împreună dacă alegerea a fost făcută bine. Jetoanele alese greșit sunt afișate din nou la panou. Acțiunea se repetă până la epuizarea jetoanelor de pe panou.

Gama jocurilor didactice este foarte variată. Imaginația învățătorului poate genera jocuri noi, dintre cele mai ingenioase.

Jocurile didactice contribuie la dezvoltarea unei gândiri creatoare, la formarea priceperilor și deprinderilor de activitate independentă. De aceea, metoda jocurilor trebuie să facă parte din strategiile didactice de predare-învățare.

Bibliografie:

- Miron Ionescu, Ioan Radu—*Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2010
- Rafila Cotuna —, „Locul și rolul jocului didactic în învățare”, *Revista Învățământul primar nr. 3-4*, Editura Miniped, București, 2009,
- Ludmila Preda, Mirela Paraschiv – *Educația plastică în ciclul primar*, Editura Didactica Nova.

CARACTERISTICILE ȘI IMPORTANȚA SOFT-URILOR EDUCAȚIONALE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșc Dănilă Ecaterina
Grădinița cu P.P. Nr. 3 Vaslui

Folosirea calculatorului reprezintă o strategie de lucru a educatoarei și a copiilor, un mod de concepere a instruirii și învățării, care îmbogățește sistemul activităților didactice pe care aceștia le desfășoară și prezintă importante valențe formative și informative.

Calculatorul simulează procese și fenomene complexe pe care nici un alt mijloc didactic nu le poate pune atât de bine în evidență. Astfel, prin intermediul lui, se oferă copiilor modelări, justificări și ilustrări ale proceselor și conceptelor abstracte, ilustrări ale proceselor și fenomenelor neobservate sau greu observabile din diferite motive.

Problema utilizării soft-urilor educaționale, a jocurilor pe calculator, așa cum mai sunt greșit numite, în procesul de educație al copilului este destul de controversată. Jocurile cu un real efect educativ sunt foarte rare și nici nu sunt foarte agreate. Cele mai multe jocuri pe calculator nu sunt benefice deoarece au un înalt conținut agresiv. Ele îndepărtează copilul de la valorile profunde ale societății. Multe jocuri cultivă violența prin simularea unor războaie sau a unor scene sângeroase. Majoritatea copiilor care văd numai violență pe ecranul televizorului sau al calculatorului au tendința să fie mai agresivi. De asemenea, petrecerea mai multor ore în fața calculatorului poate fi deosebit de nocivă, prin faptul că răpește din timpul de joacă al copilului petrecut în aer liber, dar și prin efectul nesănătos pe care îl au monitoarele asupra ochilor. Deoarece jocurile pe calculator sunt deosebit de agreate, este indicată punerea la punct a unora care să cultive aptitudini utile societății. Atrăgând copilul în jocuri non-violente, atractive, care dezvoltă gândirea logică, spiritul de observație, personalitatea acestora va avea numai de câștigat.

În urma activităților desfășurate pe calculator se poate constata:

- utilizarea calculatorului la vârsta preșcolară este utilă și posibilă;
- stimulează comunicarea cu condiția să fie corect utilizat;
- permite sporirea competiției sociale și cognitive;
- grăbește procesul de socializare a copiilor la nivelul vârstei preșcolare;
- jocurile pe calculator contribuie la dezvoltarea gândirii logice, a spiritului de observație, a memoriei vizuale și a atenției voluntare;
- folosirea programelor de scriere și de desen oferă copiilor posibilitatea de a-și formula propriile probleme.

Întregul material intuitiv pe care îl formează imaginile reprezentând obiecte, fenomene, ființe, acțiuni, devine o sursă de cunoștințe noi, iar măsura în care copilul învață să le înregistreze, să le descrie, să le interpreteze, acestea dezvoltă spiritul de observație, operațiile de analiză și sinteză, de generalizare și abstractizare. Cu ajutorul programelor didactico-informatic, a softurilor educaționale, se eficientizează procesul de predare-învățare-evaluare a cunoștințelor. Utilizând softurile educaționale în cadrul activităților se vor dezvolta: gândirea logică, spiritul de observație, memoria vizuală, atenția voluntară, operațiile intelectuale prematematice, deprinderile de lucru cu calculatorul, abilitățile de utilizare a informațiilor primite prin intermediul softurilor educaționale.

Astfel, softurile educaționale prezintă o serie de avantaje incontestabile:

- furnizează un mare volum de date;
- asigură o instruire individualizată;
- favorizează parcurgerea unor secvențe de instruire complexe prin pași mici, adaptați nevoilor individuale de progres în învățare;
- facilitează realizarea unui feedback rapid și eficient;
- oferă posibilitatea simulării unor procese greu sau imposibil de accesat în mod direct;
- stimulează implicarea activă a copilului în învățare.

În ceea ce privește dezavantajele, acestea sunt:

- prezintă segmente de instruire fixe, care nu solicită capacități ale minții umane;
- uneori răspunsul incorect este cotelat în funcție de detaliu și nu de esență;
- introduce mai multă dirijare în procesul de învățare;
- introduce o stare de oboseală, datorită posibilităților reduse de interacțiune umană.

Utilizarea soft-urilor educaționale în activitățile din grădiniță se dovedește a fi un instrument de învățare eficient, care determină apariția unor modificări semnificative în achiziția cunoștințelor și în atitudinea față de învățare a copiilor. Copiilor le place mai mult să învețe prin intermediul soft-urilor educaționale, decât prin metode tradiționale, acestea contribuind la dezvoltarea unor atitudini pozitive față de învățare și la îmbunătățirea rezultatelor obținute.

Exercițiile din softurile educaționale sunt prezentate într-o formă a copiilor de a vizualiza în mod corespunzător conceptul însușit. Imaginile permit restructurarea unei probleme, aceasta fiind mai ușor procesată de sistemul vizual și perceptiv al copiilor, sporind abilitatea acestora de a înțelege fenomenele mai dificile. De asemenea, majoritatea exercițiilor încorporează segmente de narațiuni care au permis copiilor să-și însușească strategii de lucru adecvate.

Softurile educaționale se pot folosi în cadrul tuturor tipurilor de activități. Unele softuri educaționale pot fi utilizate în cadrul mai multor discipline, deoarece sunt concepute interdisciplinar. Pe piața actuală există deja o multitudine de softuri educaționale, realizate de departamente de cercetare din cadrul MEC, a unor facultăți (ex. Universitatea “Babes Bolyai”) sau de unele firme specializate (ex. Erc Pres Educational), dintre care menționez doar câteva: Cifrele, Literele, Culori și forme, Rexio la grădiniță, colecția de CD-uri cu metoda proiectelor Piti-Clic, Abecedarul animat, și multe altele.

Calitatea rezultatelor obținute în învățare depinde de calitatea implementării soft-urilor educaționale la nivel de grupă, impunându-se informarea cadrelor didactice în ceea ce privește dezvoltarea tehnologiei și integrarea acesteia în procesul de predare-învățare.

Bibliografie:

1. Miclea M, (2000), *Psihologie cognitivă*, Editura Gloria, Cluj-Napoca;
2. Hardley M, (1990), *Accomplished Teachers- Integrating Computers into Classroom Practice*, Bank Street College of Education Center for Children and Technology, NY 10025
3. Soft-uri educaționale;
4. Miron Ionescu, Ioan Radu(2004), *Didactica modernă*, Editura Dacia

STIMULAREA CREATIVITĂȚII COPIILOR PREȘCOLARI PRIN ACTIVITĂȚILE PRACTICE

Prof. Grigoraș Ana-Dorina
Grădinița Cu P.P. Nr.10 Huși

Creativitatea, în sensul cel mai larg, reprezintă acea capacitate complexă a omului, acea structură caracteristică a psihicului care face posibilă opera creatoare.

L. Taylor vorbește despre cele cinci niveluri ale creativității, dintre care, la vârsta preșcolară singurul nivel ce poate fi atins este cel al creativității expresive. Acest tip de creativitate se caracterizează printr-o exprimare liberă și spontană a persoanei, fără ca aceasta să fie preocupată ca produsul activității sale să aibă un anumit grad de utilitate sau valoare. (de ex. desenul, colajul, activitățile de modelare etc.)

Preșcolaritatea este apreciată tot mai mult ca vârsta ce cuprinde cea mai importantă experiență educațională din viața unei persoane; pe parcursul ei înregistrăm ritmurile cele mai pregnante în dezvoltarea individualității umane și unele din cele mai semnificative achiziții cu ecouri evidente pentru etapele ulterioare ale dezvoltării sale.

La această vârstă, creația, chiar dacă nu are valoare pentru „omenire”, este extrem de importantă pentru „devenirea umană” a copilului. Omul adult nu poate ajunge la forme superioare de expresie a creativității, dacă pe treptele timpurii ale evoluției sale nu s-a dezvoltat potențialul creativ, nu a fost încurajat să aibă manifestări independente și originale în răspunsuri și soluții la problemele ivite în copilărie și tinerețe.

Pentru a se adapta noilor condiții de viață, copiii de azi trebuie să fie creativi, iar creativitatea la copiii preșcolari se poate stimula prin multiple căi și mijloace variate.

Copilul se naște cu capacitatea de a învăța, dar șansa supraviețuirii, a umanizării și socializării lui depinde de contactul cu adultul, de mediul educațional. Tot ceea ce poate realiza o ființă umană depinde de învățare, exercițiu, muncă și creație. Niciodată nu este prea târziu pentru cunoașterea, stimularea, educarea și dezvoltarea creativității.

Grădinița devine primul mediu organizat de maximă valorificare a resurselor multiple ale copiilor, de stimulare a acestora. Copilul este prin natura sa, un spirit creativ, datorită imensei sale curiozități, a freamăturii permanente pentru a cunoaște ceea ce se petrece în jurul său.

Preșcolaritatea este apreciată tot mai mult, ca vârsta care cuprinde cea mai importantă experiență educațională din viața unei persoane, pe parcursul ei înregistrându-se ritmurile cele mai pregnante în dezvoltarea personalității umane și una din cele mai semnificative achiziții cu ecou evident pentru etapele ulterioare ale dezvoltării sale. De aceea nu putem face abstracție de una din dimensiunile esențiale pentru întreaga dezvoltare și afirmare a personalității – creativitatea. Văzută prin prisma personalității, creativitatea capătă sensul de potențial creativ, de sumă de însușiri sau factori psihici ai unor viitoare performanțe. Educatoarei îi revine misiunea de a depista de timpuriu posibilitățile creative ale copiilor și de a crea condiții optime de dezvoltare. Așa cum muzica ne învață să ascultăm, iar pictura ne învață să privim, activitățile practice ne învață să acționăm, să găsim calea spre rezolvarea problemelor practice.

Locul activităților practice în formarea personalității copiilor rezultă în mod obiectiv din adevărul: „Aud – uit, văd – țin minte, acționez – înțeleg”. Activitățile practice desfășurate cu copiii au constituit una dintre modalitățile de cunoaștere a copilului, a individualității fiecăruia și am reușit să promovez independența în gândire, în creație și acțiune, în raport cu interesele și aptitudinile fiecăruia. Stimularea potențialului creativ prin activitățile practice se bazează pe următoarele principii:

- asigurarea conexiunii între diferitele categorii de activități în cursul zilei;
- stimularea potențialului creativ al copiilor în realizarea unor lucrări, utilizând cu precădere materiale din natură;
- interdisciplinaritatea în cadrul activităților practice.

Activitățile practice trebuie corelate cu celelalte activități din grădiniță pentru a contribui la stimularea potențialului creativ, iar natura și materialul bogat de care dispunem constituie un punct de plecare în activitatea de creație.

În cadrul activităților practice, materia primă de bază cu care lucrează copiii o constituie materialul din natură. Natura oferă copiilor materiale variate și interesante, a căror observare, colecționare, sortare, conservare și prelucrare contribuie la lărgirea orizontului de cunoștințe, la perfecționarea priceperilor și deprinderilor, la stimularea creativității. Pentru a stimula potențialul creativ al copiilor prin activitățile practice utilizând materiale din natură, am parcurs cu aceștia mai multe etape:

Etapa I - etapa de pregătire a activităților practice în care copiii participă direct la strângerea materialelor din natură în cadrul unor activități și plimbări. Profunda lor concentrare în activitatea de a aduna cele mai reușite materiale din natură a însemnat pentru ei o intensă activitate de observare, de analiză, de selecție a materialelor. Copiii au adunat frunze de diferite forme, culori și mărimi, castane, conuri de brad, ghindă, crenguțe uscate, pietre, etc. Analizând frunzele castanului și-au imaginat că ar semăna cu palma unei mâini cu degetele răsfirate, cu creasta cocoșului din „Pungața cu doi bani”, cu rochița păpușii. Castanele în învelișul lor țepos ar putea fi buzdugane pentru zmei, arici, etc. În natură copiii se manifestă deosebit, sunt mai activi, cu o permanentă bună dispoziție și cu un imens neastâmpăr specific vârstei.

Etapa a II-a este etapa în care am efectuat intuirea materialului confecționat de către copii prin manipulare, pentru antrenarea analizatorilor și formarea reprezentărilor prin jocuri senzoriale. Primul mijloc prin care copilul descoperă lumea îl constituie organele de simț. El vede, apucă, miroase, gustă. Astfel acumulează experiență, iar cunoașterea reală a materialelor din natură e condiționată de claritatea și precizia senzațiilor și percepțiilor. De aici reiese necesitatea organizării unor jocuri senzoriale specifice vârstei: „Săculețul fermecat”, „Ce știi despre mine?”, „Să facem ordine” etc. Aceste jocuri senzoriale pot fi utilizate cu succes pentru trezirea, stimularea și dezvoltarea interesului de a cunoaște, interes ce devine o „părghie” psihologică pentru stimularea creativității.

Etapa a III-a constă în perfecționarea deprinderilor practice și stimularea potențialului creativ al copiilor. Experiența a dovedit că lucrându-se prea des după șablon, copiilor li se limitează

posibilitatea dezvoltării imaginației și gândirii. Prin diversitatea formelor, a coloritului și a posibilităților de îmbinare a materialelor din natură se deschide câmp larg manifestării imaginației. Permanent i-am stimulat pe copii să confecționeze jucării din materialele colecționate de ei sau pe care le puneam eu la dispoziție. Valorificând castane, ghindă, nuci, frunze uscate, semințe, sămburi, pene, pietricele, etc. copiii au confecționat în manieră proprie multe obiecte.

Etape a IV-a constă în efectuarea de către copii a unor lucrări în grup. Activitatea pe bază de cooperare, constituie un mod de învățare cu deosebite valențe educative în ceea ce privește creativitatea. Copiii descoperă o nouă experiență relaționând în grupuri de învățare activă, aceea de a studia, investiga și căpăta încredere în capacitățile individuale și ale grupului. Superioritatea grupului se vedește atât prin soluții originale și lucrările realizate, cât și pe plan educativ. În această etapă accentul se pune pe realizarea creativă a temelor date, copiii având libertatea alegerii materialelor și a tehnicilor de realizare. Ei au redat original teme cum ar fi: „Coș cu ghiocei”, „Copacul înflorit”, „Vaza cu tufănele”, „Tablou de primăvară (vară, toamnă, iarnă)” etc.

Activitățile practice desfășurate cu copiii, având ca material de lucru „produsele naturii” oferă reale posibilități de stimulare a creativității în funcție de cunoștințe, de înclinații, de interese și de aptitudini. S-a constatat existența fenomenului creativității în stare potențială la toți copiii, manifestarea lui înregistrând grade diferite, iar în acest sens se impune lăsarea unui „câmp liber” de manifestare pe linia imaginației, a fanteziei, a creativității. În stimularea creativității, importante sunt deopotrivă metodele, relația educatoare – copil, atitudinea educatoarei și atmosfera instaurată de aceasta în sala de grupă.

În munca fiecărei educatoare trebuie să existe elementul creator, deoarece ea este cea care îl stimulează, îl ajută și îl încurajează pe copil în micile sale „creații”.

Bibliografie:

- Matei, N.C., „Educarea capacităților creatoare în procesul de învățământ”, E.D.P., București, 1992;
- Revista „Învățământul preșcolar”, nr.3-4, 1996.

EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ „PREOCUPAREA CADRELOR DIDACTICE PENTRU PĂSTRAREA ȘI TRANSMITEREA TRADIȚIILOR”

Educatoare: Leu Gabriela-Valentina
Grădinița cu P.P. nr. 12 Huși/ jud. Vaslui

Momentele hotărâtoare ale vieții omului – nașterea, căsătoria, moartea – după cum și zilele însemnate ale anului, cele legate de solstițiu și echinocțiu, de trecerea de la un anotimp la altul, sau cele privind anumite munci agricole și anumite practici gospodărești au fost totdeauna marcate la români prin datini și obiceiuri.

„Ceea ce caracterizează, printre altele, folclorul românesc este bogăția tradițiilor legate de muncile agricole de peste an și de păstorit. De origine foarte veche, cele mai multe dintre ele s-au păstrat, cu succesive schimbări de funcție și cu neconținută accentuare a părții spectaculoase, până în zilele noastre”(Istoria literaturii române, vol. I ed. revăzută, București, 1970, Ed. Academiei).

În decursul vremurilor, poporul român și-a făruiat o bogată zestre de bunuri cultural-artistice, podoabe ale existenței sale. Creațiile lui artistice sunt până în ziua de azi obiectul unei preocupări obștești: de la leagăn până la mormânt ele se împletesc, la tot pasul, cu viața oamenilor, ale căror gânduri, simțăminte și năzuințe le întruchiează. Strâns legate de viața socială, de manifestările ei multiple, ele s-au cristalizat într-o seamă de genuri și repertorii cu rosturi clar conturate răspunzând unor împrejurări anumite. În versul molcom al cântecelor de leagăn mama își adoarme pruncul; copilul își plămuește o lume a sa de jucării sonore, de cântece și jocuri; sărbătorile de peste an sunt împodobite și înveselite de cântări și jocuri anumite; cu melodii anumite își însoțesc munca de toate zilele ciobanii; nunta își are cântecele și jocurile ei caracteristice, iar moartea a

prilejuit zguduitoare cântări; în baladă, poporul cântă faptele eroilor săi și istorisește întâmplări de altădată; doinele și cântecele proslăvesc frumusețile naturii și glăsuiesc despre dragoste, dor, alean, supărare, jale; jocurile mărturisesc dragostea exuberantă de viață, iar creațiile noi oglindesc prefacerile adânci care se săvârșesc sub ochii noștri.

Categorii istorice cu funcție socială, conținut și moduri de realizare artistică proprii, genurile populare își schimbă fără conținere înfățișarea în timp și în spațiu, pe potrive evoluției evenimentelor sociale.

Folclorul obiceiurilor, prin esență ritual și ceremonial, este un vestigiu al trecutului, obârșia lui, pierdută în negura vremilor apuse, stă în năzuința dintotdeauna a omului de a înțelege viața, de a pricepe cele ce se întâmplă în jurul său și de aș supune natura înconjurătoare, de a o pune printr-o atitudine activă, în slujba sa.

Deși au luat naștere în epoci anterioare, creațiile artistice rituale și ceremoniale viețuiesc și în prezent. Studiarea lor ne arată cultura și viața de odinioară a poporului nostru. Istoria unui popor nu este numai istoria luptei dusă pentru realizarea idealurilor sale, ci, în același timp, și istoria concepției despre lume, a cunoștințelor și superstițiilor sale populare, a riturilor și obiceiurilor lui. Pe deasupra, nu rareori, plămuirile artistice de acest fel se ridică pe înalte culmi artistice. Cunoașterea lor este deosebit de folositoare celor ce trudesc la dezvoltarea artei naționale, pusă în slujba poporului.

Spuneam mai sus că sărbătorile de peste an sunt împodobite cu cântece și jocuri anumite. Suntem în pragul sărbătorilor de iarnă, sărbători care nu numai că au cel mai bogat „depozit” de cântece și jocuri, dar și cel mai spectaculos în rituri și obiceiuri, tezaur folcloric de excepție. Așadar... e vremea colindelor.

În manualul de limba și literatura română pentru clasa a V-a Fănuș Neagu, maestru neîntrecut al metaforei, scrie: „Colindele. Parcă le pierdusem. Vă amintiți, serbam Crăciunul prin muncă. Ne ologisem gândind la casa copilăriei, la nopțile de vrajă.

Colindele. Toate încep sub zăpezi, pe cărarea magilor, sanie zburând prin ninsoare, mama împletind colăcei, mireasmă dulce și amară de Iisus născându-se în iesle. Și bradul scuturând arginturi.

Ne fuseseră furate. Credeam ferm că ni le furaseră.

Unui om îi poți fura hainele, cămașa, cizmele, dar nu-i poți fura visele, credința, lacrima, dragostea de bunici și părinți, halucinantă așteptare a îngerului care, cu crengi înflorite, vine și îmbată somnul copilului cu mărturisiri de bine, lumină, călcări prin omături albastre, închipuiri de biserici cu pereți de alămuri și altar de turtă dulce?!

De când ne naștem și până ne topim în depărtările de Dumnezeu stăpânite, noi românii cuprinși în călătoria începutului fără de sfârșit ne adunăm unii în pragul altora, scuturăm steaua sub icoane, legănând dureri, griji, neîmpliniri și cântăm cu buze mărturisite-n rana datinii.

„O, ce veste minunată

În Viflaem ni s-arată...”

Dar evenimentele istorice din decembrie 1989 au deschis poporului român calea spre profunde transformări social-economice, politice și culturale. Dintr-odată avem posibilitatea să ne întoarcem la matca noastră spirituală și culturală și, cel puțin noi, generația născută, crescută și educată într-o perioadă de tristă amintire, când nu aveam acces la tezaurul folcloric național autentic, să descoperim datini, obiceiuri, tradiții, creații artistice necunoscute până acum, dar pe care avem obligația morală să le învățăm și să le transmitem generațiilor care vin, pentru că ele au fost moștenite în bună parte de la neamurile și semințiile din care s-a plămădit poporul român.

Familiarizarea copiilor cu arta și tradițiile populare și educarea lor în spiritul păstrării și prețuirii lor am realizat-o și continuăm să o realizăm prin diferite forme de activități care ne stau la îndemână:

- învățarea de proverbe și ghicitori populare care sunt produsul inteligenței poporului nostru;
- audierea, pe discuri sau benzi magnetice, a muzicii populare vocale și instrumentale atât din Moldova, cât și din celelalte zone ale țării;
- învățarea unor cântece populare;

- învățarea unor dansuri populare accesibile, din toate regiunile țării;
- convorbiri despre modul cum se sărbătoresc la noi, dar și în alte zone din țară, evenimente religioase sau legate de munca specifică, tradițională a oamenilor (semănatul, păstoritul, țesutul și albitul pânzei etc.)
- învățarea unor colinde de Crăciun, a plugușorului, cântece din folclorul copiilor, dar și jocuri, rugăciuni de căpătâi;

Aș prefera să nu mă opresc acum asupra metodelor și procedeele de care ne folosim la astfel de activități și pe care, cu siguranță, le cunosc toate educatoarele interesate de transmiterea și valorificării folclorului românesc. Mi-am propus, în schimb, să fac un scurt istoric legat de folclorul obiceiurilor la români, cu precădere a celor legate de sărbătorile de iarnă, spre a ne îmbogăți cunoștințele atât de sărace în acest domeniu.

Colindele au caracter atât lumesc cât și religios. Caracterul lumesc al colindelor i-a determinat pe slujitorii bisericii, în secolul al XIX-lea mai ales, să încerce înlăturarea lor. În acest scop au fost create cântecele de stea al căror cuprins poetic este inspirat din scripturi. Sărace în imagini artistice, ele diferă de creațiile propriu-zis populare și prin limbaj și prin stil apropiindu-se mai mult de cuvioasele cântări de Crăciun bisericești. Nu s-a reușit însă înlăturarea colindelor lumești propriu-zis populare și ele au fost cântate de-a valma cu cântecele de stea în toată țara. De aceea în perioada 1946-1989 când se făcea apologia materialismului dialectic și istoric despre lume și viață, acest amestec al unor creații de culturi diferite a creat în bună parte optica greșită cu care au fost privite adevăratele colinde populare socotindu-le în chip global religioase, mistice.

Rostul special al colindelor este să ureze și să laude într-o formă alegorică pe cei cărora le sunt adresate:

„Streșină de mintă creață,
Să aveți noroc în viață
Și la mulți ani să trăiți
Ca florile să-nfloriți,
Streșină de busuioc
Să aveți numai noroc,
Ca stejarul să-nverziți
Și ca el să-mbătrâniți!”

Cântecele de stea reflectă bucuria creștinilor pentru mântuire, prin nașterea Fiului lui Dumnezeu și înalță slavă și mărire Tatălui, Fiului și Maicii Sale Maria:

Steaua sus răsare	Că astăzi Curata
Ca o taină mare	Prea nevinovata
Steaua strălucește	Fecioara Maria
Și lumii vestește	Naște pe Mesia.

De regulă și colindele și cântecele de stea sunt cântate de copii, mai ales la noi în Moldova. Ei merg din casă în casă cu urări de bine și duc vestea nașterii lui Hristos.

Un obicei foarte răspândit în toată țara este acela al pregătirii bucatelor tradiționale pentru ca praznicul să fie îmbelșugat și aproape obligatoriu, cel al curățeniei generale a locuinței pe care o efectuează gospodina în vederea primirii cum se cuvine a preotului care vine la fiecare casă. Pelerinajul preotului din casă în casă simbolizează încercarea Sfintei Fecioare de a găsi un adăpost unde să-L nască pe Iisus. De aceea se spune că cine nu-i deschide ușa preotului nu dorește să ofere adăpost Născătoarei. Totodată acest pelerinaj are ca scop aducerea veștii mântuirii prin nașterea Fiului și binecuvântarea creștinilor de a petrece sărbătorile cu evlavie, cu pace și sănătate.

Tăiatul și preparatul porcului este o tradiție care nu mai are vârstă, începuturile ei pierzându-se în negura veacurilor. Se pregătesc bucate tradiționale care trebuie să fie gata până la Crăciun astfel încât masa să fie încărcată și gustată cu bucurie și recunoștință. Fiind ajunul Crăciunului și, deci, ultima zi de post colindătorii primesc nuci, colaci, mere.

Un alt obicei de iarnă ușor de transmis copiilor și care se păstrează de veacuri este Plugușorul. Plugușorul este o urare care se rostește pe la casele oamenilor la cumpăna dintre ani care coincide cu noaptea lui Sf. Vasile cel Mare. De regulă este o urare cu un străvechi substrat agrar, de rodire

care se rostește pe un fond sonor alcătuit din mugetul unui buhai (tobă de a cărei membrană este prins un fuior din păr de cal) la care se adaugă clinchete de clopoței, hăuliri și pocniri de bici. Lungă recitare în versuri, plugușorul înfățișează în chip alegoric întreaga muncă a câmpului de la arat și semănat până la plămădirea și coptul colacilor din grâu curat. De multe ori este presărat cu glume satirizându-i pe cei cărora le sunt adresate urările.

În unele sate din nordul Moldovei chiar se înjugă doi sau patru boi la plug frumos împodobit atât boii, cât și plugul. Pe plug se fixează un brad, simbol al tinereții veșnice, deasemenea împodobit.

Tot în timpul sărbătorilor de iarnă se desfășoară dansurile cu măști. În Moldova cel mai răspândit este capra. Înțelesul magic al acestei datini s-a pierdut, dar ea continuă să dăinuiască și se oficiază în toate satele și chiar orașele din partea estică a țării. Alte măști fac, în multe locuri, parte din cartegiu: un moș și o babă, țigani, un grup de căiuți, urs care dansează în ritmul unor strigături glumețe, Anul vechi și Anul Nou, arapi, etc.

Desigur m-am referit pe larg la datini și obiceiuri de iarnă, numai pentru că materialul care se păstrează este foarte bogat, dar foarte accesibil și deosebit de antrenant pentru copiii cu care lucrez și care se dovedesc receptivi față de asemenea manifestări folclorice.

Folclorul românesc este prezent în toate anotimpurile anului și în toate momentele importante din viața de familie și socială. Astfel, avem datini de primăvară menite să aducă ploaia și să asigure fertilitatea ogoarelor. Acestea însă în cele mai multe regiuni s-au pierdut și le mai știu numai bătrânii satelor. Astăzi prin strădania unor oameni de suflet și cu dragoste față de izvoarele devenirii noastre ele sunt redescoperite, înregistrate și redat tinerilor în speranța că toate se vor păstra și se vor conserva ființându-le și redându-le celor care le-au uitat.

Datini legate de viața de familie marchează nașterea, botezul, căsătoria, înmormântarea, iar cele legate de viața socială cătănia, evenimentele istorice.

Prin audiții muzicale copilul învață să asculte și chiar să redea melodii populare. Acestea împreună cu proverbele, ghicitorile și strigăturile învățate dau frumusețe și consistență șezătorilor organizate. Cunoașterea și învățarea proverbelor, zicătorilor și strigăturilor satirice au efecte deosebite în modelarea trăsăturilor pozitive de viață și caracter. Totodată în cadrul șezătorilor copiii află despre ocupațiile tradiționale, vechi, ale românilor: țesutul, torsul, olăritul, etc.

Învățarea dansurilor populare românești, îmbrăcarea în costume naționale creează copiilor emoții puternice care rămân întipărite în memorie multă vreme. Colindele și plugușorul, cu tot ritualul specific fac să crească receptivitatea copiilor la folclor și chiar dacă nu se ajunge să ducă mai departe cele învățate cu siguranță, mare parte din ei vor fi cel puțin consumatori de folclor. Pentru aceasta trebuie neapărat să-i determinăm pe copii să înțeleagă și să iubească folclorul cu atât mai mult cu cât tinerii de astăzi se simt atrași mai mult de muzica modernă care de multe ori lasă amprente nefaste asupra caracterului lor. Și cine are menirea și puterea să-l facă pe copil să-și iubească obârșia dacă nu educatorii lui inclusiv părinții?

La rândul nostru, pentru a putea transmite celor pe care îi educăm din zestrea spirituală a poporului nostru, trebuie să ne informăm asupra originii și mesajului spiritual și artistic și este foarte bine pentru a cunoaște cultura poporului căruia îi aparțin înseamnă a-ți cunoaște originea și a păstra ființa națională.

Omului ca ființă socială, îi este specifică și indispensabilă capacitatea de comunicare în diferitele ei variante: verbală, nonverbală, plastică și muzicală.

Dintre aceste forme de comunicare limbajul plastic și el muzical, ca de altfel și spectacolul pantomimic și el coregrafic nu țin cont de granițele geografice și nici de barierele lingvistice, având aceleași semnificații în orice punct al mapamondului.

Creația populară românească este un adevărat patrimoniu național. În ea s-a înglobat geniul poporului românesc, care și-a creat de-a lungul timpului valori artistice inegalabile. Identitatea noastră ca popor european este reprezentată prin acest tezaur al culturii românești.

Iată de ce filozoful C. Noica propune pentru un dicționar al tuturor culturilor care trebuie să fie elaborat sub egida UNESCO trei cuvinte românești: COLINDA, DOR, DOINA. El a ales aceste

cuvinte deoarece termenii dicționarului proiectat ar fi trebuit să desemneze elemente caracteristice ale unei culturi care nu au echivalent în alte limbi.

Datoria noastră, a educatorilor, este de a asigura viabilitatea, perenitatea acestor valori în timp, de a veghea adevăratele comori ale poporului să nu se piardă în negura timpului, din uitare sau din neglijență și pentru a sădi în sufletul copiilor „Sămânța valorii tradițiilor românești”.

În condițiile contemporane caracterizate printr-o agresivitate a exprimării artistice se impune să imprimăm copiilor ideea de valoare națională, de bucuria de a aparține poporului român, cunoscând valorile acesteia, să-l ajutăm să regăsească frumosul folcloric, să-și îmbogățească limbajul popular, să se întoarcă la izvoare, la tot ce este mai autentic românesc și să constituie în ceea ce trebuie să numim cu dragoste și mândrie identitate națională.

E menirea noastră să ducem mai departe alături de copiii pe care-i îndrumăm, comori neprețuite de simțiri duioase, de datini strămoșești, de frumuseți ritmice pline de originalitate și fără de seamă, căci ele cuprind toate razele geniului poporului românesc.

Actualmente, Județul Vaslui beneficiază de o bogată viață folclorică. Aici există încă toate genurile și speciile creației folclorice, cultivarea lor fiind diferențiată pe categorii de vârstă.

În cadrul activităților propuse, copiii au descoperit valoarea morală și estetică a creației populare românești, au trăit emoția găsirii unor noi modalități de comunicare.

Acum când ne putem bucura în deplină libertate de înălțătoria și neasemuita frumusețe a datinelor creștinești, să scoatem la lumină, din sfânta noastră ladă de zestre, tezaurul păstrat cu atâta grijă de poporul român.

Revenind în noi sfintele datini și obiceiuri în toată evlavie și frumusețea lor, să încercăm a sădi în sufletul copiilor, simplu și firesc, fără ostentație înălțătoare și pure sentimente față de splendoarea marilor sărbători.

STRATEGII DE INCLUZIUNE A COPIILOR CU CES

Prof. Micu Andreea
Grădinița cu P.P Nr.12 Huși

Societatea modernă, caracterizată printr-un progres semnificativ în toate domeniile și printr-o schimbare a mentalităților, are ca scop să integreze în structurile sale toate categoriile de persoane, valorizând principiul nondiscriminării și promovând drepturi egale pentru toți. În această direcție se înscriu și inițiativele privind problematica persoanelor cu dizabilități, care de multe ori se „lovesc” de etichetări sau marginalizare. A devenit o necesitate și o prioritate modificarea reprezentărilor și a atitudinilor în ceea ce îi privește, de aceea s-au adoptat politici sociale și educaționale care să le permită participarea totală și activă în viața comunității, să faciliteze accesul la o educație și o profesionalizare corespunzătoare, în acord cu propriile disponibilități.

Referitor la educația copiilor cu cerințe speciale, sistemul de învățământ românesc s-a aliniat tendințelor și cerințelor internaționale, susținând integrarea și incluziunea școlară a acestora, mai exact pot fi incluși în școlile de masă, la activitățile formale și/sau nonformale, li se asigură o adaptare a curriculumului, iar resursele umane și materiale existente la nivelul instituției școlare sunt valorificate și îmbunătățite pentru a răspunde nevoilor de formare ale acestor copii.

Termenul *cerințe educaționale speciale* desemnează o abordare educativă diferențiată și specializată a elevilor cu deficiențe mentale, dizabilități fizice, afecțiuni somatice etc. Este o provocare să lucrezi cu copiii cu CES, având în vedere caracteristicile și manifestările tulburărilor cu care se confruntă, dar nu este imposibil deoarece și ei au potențial pentru dezvoltare, doar că este necesar să se descopere cele mai potrivite moduri prin care să fie activat.

Procesul instructiv-educativ și compensator-recuperator în educația specială se subordonează principiilor didactice generale, cu mențiunea că este nevoie de flexibilitate și adaptare la particularitățile aptitudinale ale elevilor. În proiectarea și desfășurarea lecțiilor, cadrele didactice pot valorifica cele mai operante modalități de lucru, mixând strategiile didactice tradiționale cu cele

moderne, utilizând diverse tehnici terapeutice, obiectivul fiind acela de a crea competențe ce vor asigura autonomia personală și integrarea socio-profesională.

Studiile din domeniu au relevat influența pozitivă asupra calității actului educativ pe care o are aplicarea metodelor și procedeele didactice interactive, având ca rezultat creșterea motivației pentru învățare, crearea anumitor deprinderi, dezvoltarea autonomiei personale, facilitarea învățării în ritm propriu, încurajarea cooperării între elevi pentru rezolvarea unor sarcini, ceea ce conduce la cunoaștere și acceptare reciprocă, respectarea altor opinii, înțelegerea realității. Alois Gherguț descrie câteva metode de învățare prin cooperare eficiente și în cazul copiilor cu cerințe educative speciale. Printre acestea se numără:

- *Brainstormingul*: elevii prezintă sau scriu tot ce știu despre un anumit subiect
- *Știu/Vreau să știu/Am învățat*: se vorbește despre ceea ce elevii știu deja despre o temă anume și după aceea se formulează întrebări la care se așteaptă găsirea răspunsului în timpul lecției, iar la finalul ei se verifică ce au aflat elevii după parcurgerea conținuturilor.
- *Turul Galeriei*: în grupuri de trei sau patru elevi se lucrează la o sarcină ce are ca rezultat un produs, care poate fi expus în clasă. Fiecare grup va examina atent lucrările celorlalte grupe, rotindu-se de la un produs la altul și se poate discuta pe margine acestora. Astfel, prin feedbackul oferit de colegi se consolidează anumite cunoștințe și se valorizează produsul obținut în grup.
- *Activitatea dirijată de citire-gândire*: presupune fragmentarea unui text astfel încât elevii pot face predicții despre ce se va întâmpla în fragmentul următor. Alte metode activ-participative mai sunt: *interviul în trei etape, predicțiile în perechi, unul stă și trei circulă, linia valorilor, masa rotundă*. Autorul precizează faptul că există o multitudine de tehnici și metode care favorizează învățarea prin interacțiunea cu ceilalți colegi, iar aceste metode pot fi selectate, reformulate și chiar îmbogățite cu alte variante în funcție de tipul disciplinei, de vârsta și nivelul de dezvoltare al elevului (Alois Gherguț, *Sinteze de psihopedagogie specială*, pag 281, 282).

Pentru optimizarea intervențiilor la elevii cu dizabilități nu trebuie neglijată nici utilitatea mijloacelor și materialelor didactice variate și personalizate. Totodată, un rol important în recuperarea și integrarea acestor elevi îl au și activitățile de terapie educațională (terapia ocupațională, meloterapia, dezvoltarea autonomiei personale, ludoterapia), scopul fiind acela de a forma deprinderi de viață cotidiană (asigurarea îngrijiri propriului corp și a locuinței, folosirea serviciilor din comunitate) cultivare a capacităților și aptitudinilor pentru muncă (elevii cu dizabilități pot fi învățați să realizeze diverse activități productive care îl pot ajuta ulterior în găsirea unui loc de muncă specific) și educarea abilităților pentru petrecerea timpului liber.

În calitate de profesor de sprijin, întotdeauna încerc să găsesc cele mai potrivite căi prin care să îmi însoțesc elevii către cunoaștere și integrare. Nu este simplu, dar cu dăruire, imaginație și multă răbdare se pot crea strategii eficiente care să îi sprijine în acest sens. Având ca reper lucrări de specialitate cu informații despre elemente de pedagogie și specificul dezvoltării psihoindividuale ale unui copil cu deficiențe, am realizat programe de intervenție și activități de învățare adecvate nevoilor fiecăruia. Nu folosesc ca pe o „rețetă” metodele și procedeele didactice despre care am citit, ci le adaptez contextului. Am observat că scenariile didactice care cuprind metode și tehnici interactive sunt eficiente, mai ales în cazul elevilor cu ces care sunt integrați în școlile de masă alături de colegi cu o dezvoltare tipică deoarece încurajează socializarea, spiritual de toleranță și suport.

Experiența proprie mi-a demonstrat utilitatea deosebită pe care o poate avea și jocul în procesul educativ al elevilor cu CES, făcând mai atractive conținuturile învățării care nu mai sunt văzute ca un efort prea de concentrare, având în vedere disponibilitatea scăzută în sensul acesta. Jocul poate stimula copilul pe mai multe planuri: senzoriomotor, intelectual, social, creativ, al conștiinței de sine și chiar terapeutic.

Pentru integrarea și recuperarea elevilor cu cerințe educative speciale este necesară tratarea demersului educativ într-o manieră interactivă astfel încât aceștia să cunoască, să înțeleagă lumea în care trăiește și să aplice ceea ce a învățat în diferite situații de viață.

Bibliografie:

- Cucoș, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2001;
- Radu, Gheorghe, *Psihopedagogia școlarilor cu handicap mintal*, Editura Pro Humanitas, București, 2000
- Gherguț, Alois, *Sinteze de psihopedagogie special-Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice*, Editura Polirom, Iași, 2013;
- Seach Diana, *Jocul interactive pentru copii cu autism*, Editura Fides, Iași, 2001.

SERBĂRILE ȘI ROLUL LOR

Educ. Margareta Mitrofan
Grăd. de copii cu P.P. nr. 12, Huși
Jud. Vaslui

Din fericire există pe lume **COPILĂRIA**. Este vârsta marilor superlative pe care le merită viața, vârsta celei mai pure sincerități, a celei mai depline libertăți, vârsta viselor fără graniță, vârsta care trăiește prin flori și se exprimă prin exclamații, vârsta în care toți suntem frumoși. Și, dacă există copilărie, trebuie să existe și dragoste.

Spectacolul copiilor poate fi închipuit ca un ou proaspăt, sub coaja căruia sunt tăriile lepădării de unilateral în formare. Îi stăpânește pe copii sentimentul cald al ținării de mână, sentimentul ritmurilor, al zicerilor întru bucuria împreună. Textele propuse în volumul de față îl iau pe individ și-l învață cum să iasă din egoism. Individul reprezintă specia, care nu trebuie să dispară, ci să se perpetueze. În cazul omului, se cere mai mult, căci în el s-a sădit mai mult decât în toate. Trebuie să iasă din egoism. Această ieșire începe din copilărie, prin educație.

Spectacolul lor, al tuturor grămadă, nu al selecționaților, ne împrumută căldură și viață. Ne dau nouă din ceea ce a pus Dumnezeu numai în ei, căci mare taină închid cuvintele Mântuitorului: „Lăsați copiii să vină la Mine!” (Matei 19,14). N-a spus „Lăsați copilul să vină la Mine!” În spectacol, ies din gogoșa de individ și umplu cetatea, lumea, familia, grupa, de darurile bune cu care au fost înzestrați. Sunt mici cetățeni. Ne oferă ceea ce avem nevoie: iubire, milă, entuziasm. Nu mai suntem apatici și ofiliți, apele vii ale bucuriei și emoțiilor lor se revarsă peste cetate, pătrund în sală și ne inundă matca uscată a sufletului, în care nisipul și nămolul mișcării și al grijii zilnice nu permite cerului să se oglindească.

Ce scop au serbările și pentru ce le organizăm?

Răspunsul ar fi următorul: încercăm să ajungem la sufletul copilului, oferindu-i un moment de destindere, de bună dispoziție, totodată obișnuindu-l să-și stăpânească emoțiile provocate de prezența spectatorilor – părinți, colegi, bunici, prieteni și alte personae necunoscute.

Recitând, dansând, cântând, interpretând rolul unui personaj, copilul își formează și-și perfecționează unele deprinderi artistice, toate contribuind la dezvoltarea dragostei față de artă, față de frumos. Stabilirea unei legături între artă și practicarea ei se face prin intermediul serbărilor școlare. Acestea sunt la rândul lor planificate în preajma unor evenimente, sărbători etc. Rolul educatoarei în acest gen de activități este unul bine stabilit și anume de a-l ajuta pe copii să se împrietenească, să formeze unele legături afective.

Prin intermediul serbărilor școlare se clădește și se perfecționează voința, se conturează perseverența, respectarea unei anumite linii melodice, executarea unor mișcări pe o melodie dată, interpretarea unor personaje, recitarea unor poezii.

Educatoarea are obligația de a cunoaște foarte bine copilul, putând astfel să selecteze ceea ce i se potrivește mai bine. De exemplu, nu i se va repartiza rolul de lup unui copil timid, rușinos, nesociabil sau mai puțin dezvoltat din punct de vedere fizic, ci dimpotrivă, unui copil cu un temperament puternic, îndrăzneț, curajos etc. Rolul de vulpe i se va repartiza unei fete foarte inteligente, cu o imaginație bogată, cu o dicție perfectă, îndrăzneță, chiar cu tupeu. Fetița căreia i se va repartiza rolul de vulpe trebuie să se adapteze rapid situației de umilință, arogantă, stăpână,

hoată, mincinoasă, așa cum este vulpea în diferite situații. Exemplu: „Turtița”, „Ursul păcălit de vulpe”, „Coliba iepurașului” etc.

Copiii preferă să interpreteze roluri de necuvântătoare, cu foarte mare plăcere și ușurință. În timpul interpretării, relația dintre interpret (copil, actor) și educatoare (regizor) se rupe fragmentar, așa putea spune, deoarece copilul (actorul) își trăiește lumea lui identificându-se cu personajul.

Există situații în care copilul trebuie să execute simultan mai multe acțiuni: să cânte, să danseze, să mimeze și, dacă toate acestea le face din suflet și cu plăcere, răsplata (aplauzele) nu se lasă mult așteptată. Sunt copii care dau dovadă de un real talent, folosind intonația corectă, ridică și coboară vocea după caz, toate acestea fără a primi indicații. Serbările încununează toate cunoștințele, toate informațiile primite în cadrul activităților zilnice, desfășurate în grădiniță. Din toate aceste texte pe care ei le interpretează în împrejurări speciale, nu trebuie să lipsească suportul educativ, cât și momentele umoristice, amuzante. Ne dăm seama dacă acest rol a fost bine sau greșit repartizat, după ușurința cu care copilul reține textul și execută corect mișcările impuse. Educatoarea are posibilitatea de a descoperi aptitudinile artistice și în cadrul activităților comune, desfășurate cu întreaga grupă. Exemplu: după povestirea educatoarei „Iedul cu trei capre”, se trece la povestirea ei pe roluri, unde putem observa anumite aptitudini ale copilului de bun interpret. El poate manifesta sentimente de ură, milă, dreptate, recunoștință, admirație etc. Prin reproducerea textelor cunoscute, copilul își poate forma priceperi și deprinderi artistice încă de la vârsta preșcolară.

FAMILIA - POARTA PRIN CARE COPILUL ÎȘI FACE APARIȚIA ÎN VIAȚA UMANĂ

prof. Gina Nane /prof. Liliana-Lăcrămioara Popa
Grădinița cu P.P. Nr. 17 Vaslui

În înțelesul cel mai larg, educația este un proces care începe în momentul în care individul se naște și se sfârșește o dată cu viața.

Educație formală: sistemul de educație, structurat ierarhic și gradat cronologic, pornind de la școala primară până la terminarea universității, incluzând, pe lângă studiile academice generale, diverse programe specializate de formare (cursuri, activități de formare organizate de instituții de învățământ). Educația formală este legată de școli sau de instituții care se ocupă de formare și se încheie cu acordarea de diplome și calificări recunoscute oficial.

Educație nonformală: orice activitate educațională organizată în afara sistemului formal existent – fie că se desfășoară separat sau ca un element important al unei activități mai largi – care este menită să răspundă nevoilor educaționale ale unui anumit grup și care are urmări obiective de învățare clare. Educația nonformală răspunde nevoilor de învățare ale unui grup și se poate

realiza, în cadrul unor seminare, sesiuni de formare, workshop-uri, prin parteneriat între facilitatori și participanți, în grupuri/ comunități sau în cadrul altor organizații (decât cele din sistemul de învățământ).

Familia constituie poarta prin care copilul își face apariția în viața umană și în cadrul căreia își formează personalitatea. Prima instanță educativă o constituie mediul familial. În acest mediu, copilul face primii pași pe drumul integrării sociale. Un impact esențial asupra procesului socializării copilului îl constituie grădinița, care contribuie la procesul construirii personalității copilului într-una din etapele de vârstă cele mai maleabile și cele mai vulnerabile. Manifestându-se ca o acțiune unitară, educația își îndeplinește dezideratele prin strânsa legătură dintre familie și mediul educațional, respectiv, grădiniță. În acest context, educatoarele găsesc permanent ocazii de a comunica cu părinții. Una dintre acestea, o constituie acest seminar și dezbatere care transmite un lucru minunat, și anume, acela că iubirea, motivarea părinților și gândirea pozitivă sunt factorii cruciali în creșterea copiilor buni.

Copiii de astăzi manifestă o maturizare intelectuală mai timpurie, o evidentă precocitate. Ei atestă un spirit mai deschis, mai receptiv, o atitudine de mai mare sensibilitate față de problematica vieții, față de oameni și lumea valorilor.

Având în vedere că anii copilăriei sunt și anii grădiniței, specificul muncii educative din grădiniță presupune și organizarea unor activități cu familia copiilor, nu fiindcă aceasta ar căuta să se sustragă de la îndeplinirea atribuțiilor sale educative ci pentru că de foarte multe ori nu știe sau nu poate să facă acest lucru în condiții corespunzătoare. Rolul familiei nu se mai poate rezuma la asigurarea condițiilor de viață pentru copil, la asigurarea supravegherii acestuia, ci trebuie văzută ca primul factor în educația și instrucția copilului și un continuator al cerințelor impuse de practica educațională instituționalizată.

Am întrebat părinții ce ar dori să schimbe în viața dumnealor dacă ar fi să o ia de la capăt. Majoritatea au răspuns că ar fi optat pentru un serviciu mai bun, deoarece stabilitatea financiară ar fi adus beneficii pe toate planurile. Ca temă de reflexie le-am precizat apoi că la o întâlnire cu bunicii, nici unul dintre aceștia nu a spus că regretă cariera ci, că ar dori să petreacă mai mult timp cu familia, să meargă în mai multe călătorii împreună și să fie mai înțelegători cu copiii.

Pentru copilul preșcolar, părinții reprezintă modelul pe care ei îl vor urma în viață. Atâta timp cât capacitatea de a gândi abstract încă nu este dezvoltată la preșcolar, copilul are nevoie să învețe din exemple concrete. Pentru copii, o fundație solidă presupune o bază morală solidă. Căminul este locul unde se toarnă temelia înaltelor valori morale. Una din cele mai bune ocazii pentru deprinderea valorilor morale și a răspunderii constă în aplicarea lor zilnică acasă. Mii de lucruri trebuie făcute zilnic.

Am întrebat preșcolarii cum își petrec timpul liber acasă și cele mai frecvente răspunsuri au fost: „*Ne uităm la desene animate și ne jucăm la calculator sau televizor*”. Când au fost întrebați dacă ascultă povești acasă, am aflat că „*Doar bunicii ne mai spun povești*”. Un copil chiar a specificat : „*Mama **niciodată** nu ne spune povești*”. Am întrebat apoi copiii de unde își dau ei seama că părinții îi iubesc. Aceștia au spus că știu deoarece: „*Ne cumpără dulciuri și jucării multe*”. Un singur copil a zis *că-și dă seama de dragostea părintească datorită îmbrățișărilor*.

Toți părinții își iubesc copiii, dar nu le spun acest lucru, din păcate nu le arată niciodată dragostea ce le-o poartă. Copiii au nevoie de afecțiunea noastră, de săruturile, de îmbrățișările noastre, de a le spune cât de mult îi iubim. Iubirea poate face ceea ce nimic nu poate face, doar prin dragoste putem deveni învingători.

În ultima vreme, timpul parcă se contractă, și în marea grabă în care trăim, ne găsim timp pentru toate, mai puțin pentru a vorbi cu copiii noștri. Din dorința de a oferi copiilor o viață mai bună, încercăm să le oferim de toate. Ne umplem casele de jucării, de cărți, televizoare, calculatoare, și totuși simțim că ceva din educația copiilor noștri ne lipsește și nu știm ce. Ei bine, ne lipsește comunicarea, ne lipsește răbdarea de a sta de vorbă cu copilul nostru când vine de la grădiniță, ne lipsește răbdarea de a-l lăsa să ducă la bun sfârșit un lucru, chiar dacă aceasta înseamnă mai multe încercări.

Copiii au nevoie de răbdarea de a stăruii asupra unui fapt pentru a-l face bine, au nevoie de răspunsuri la întrebări, au nevoie de cineva care să-i asculte. Copiii au nevoie să fie lăsați să ducă la bun sfârșit un lucru pentru a-i da satisfacția că l-a făcut bine. Copilul trebuie să știe cât este de deosebit, unic și iubit. Să-i spunem tot timpul cât de frumos construiește, îndeplinește o activitate, colorează, să le sădăm încrederea în suflute.

Multe împliniri vom avea dacă petrecem mai multă vreme citindu-i o poveste decât dacă îl lăsăm să se uite la desene animate tot timpul. Jocurile de rol sunt foarte importante la vârsta lor. Jucându-ne cu ei „La piață”, de exemplu, îi obișnuim să folosească formulele de politețe, formule de salut, îi dezvoltăm imaginația. Spunându-le povești îi antrenăm pe copiii să relateze fapte, întâmplări, să imite personaje, stimulându-le astfel creativitatea. Lăsându-i doar să privească la televizor îi transformăm în persoane receptive, comunicarea cu ei devenind monosilabică (da, nu, îhî, poate, aha, lasă,...), nu mai sunt spontani și creativi. De aceea jocurile de rol sunt foarte importante la vârsta lor.

Importanța deosebită a jocului pentru vârsta copilăriei este un adevăr incontestabil. Prin intermediul jocului copilul dobândește deprinderea modului de autoservire în satisfacerea propriilor trebuințe. Între 3 și 6 ani copilul posedă un repertoriu bogat de simboluri lingvistice, fapt care îi dă posibilitatea să-și construiască după preferință lumea pe care și-o dorește și să acționeze în ea fără restricții. Jucându-ne cu copiii avem posibilitatea de a cunoaște dorințele și trebuințele acestora și de asemenea putem contribui la îmbogățirea vocabularului copiilor prin micile noastre intervenții.

Toate acestea înseamnă comunicare, răbdare, timp acordat copiilor noștri. Timpul și energia investite în copiii își vor arăta roadele într-o iubire și într-o satisfacție mai presus de orice imaginație. Nu trebuie să gândim că plătim un preț, ci că ne bucurăm de rezultate. Toate acestea presupun o muncă în echipă. Ambii părinți sunt parteneri în educația copilului. O echipă părintească puternică și unită are cele mai mari șanse să-și influențeze copiii în bine.

Lipsa legăturii părinților și a refuzului colaborării cu grădinița, cu cadrul didactic, lipsa de interes manifestată față de dezvoltarea copilului, a progresului acestuia sau a dificultăților, determină de cele mai multe ori atitudini de refractare a copiilor față de încercările personalului didactic de a schimba ceva în comportamentul lor.

Acestea dovedesc încă o dată necesitatea tratării diferențiate a copiilor, sondarea mediului familial, identificarea dificultăților afective ale copiilor, stabilirea influențelor familiei și a relației fraternală, care de multe ori sta la baza unor comportamente deviate, necorespunzătoare și alarmante.

În acest amplu studiu s-au utilizat chestionarul CBCL, Sociomoral Stability, Testul Familiei, Testul Lusher, Teacher Reports: Social Behavior, Chestionarul FFQ etc.

Bibliografie:

1. J.S.Bruner, „Procesul educației intelectuale”, Ed.Științifică, București, 1970;
2. Zig Zigler, „Putem crește copii buni într-o lume negativă!”, Ed. Curtea Veche Publishing, 2000;
3. Ecaterina Adina, „Consilierea și educația preșcolară”, Editura Aramis, 2002;
4. Romița Iucu, Emil Păun, „Educația preșcolară în România”, Editura Polirom, 2002;
5. Santrock J., „Children”, University of Texas, Companies Inc., 2000;
- 6.*** Cadrul european al calificărilor în perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți. Document de lucru al Comisiei Europene, Bruxelles, 8.7.2005, SEC (2005) 957, EQF, validat de Parlamentul European, 2008.

METODE ȘI TEHNICI DE ÎNVĂȚARE PRIN COOPERARE INOVATOARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

prof. înv. preșcolar Negru Paraschiva
Grădinița cu P.P. Nr.11
Structură Grădinița cu Program Normal Nr. 12
Bârlad - Jud Vaslui

1) Metoda Phillips 6/6:

Presupune împărțirea clasei în grupe de 6 persoane care dezbate o problemă timp de 6 minute.

Etapele metodei: Phillips 6/6:

- constituirea grupelor și desemnarea unui conducător;
- anunțarea temei discuției și dezbateră sa în grupe;
- prezentarea de către conducătorul fiecărei grupe a concluziilor, soluțiilor la care s-a ajuns;
- discutarea concluziilor și soluțiilor cu participarea grupei de preșcolari pentru a armoniza punctele de vedere;
- stabilirea de către cadrul didactic a soluției optime și argumentarea respingerii celorlalte variante.

Avantajele metodei Phillips 6/6:

- implică pe toți membrii colectivului în analiza și soluționarea unei probleme;
- oferă fiecărui copil posibilitatea să-și valorifice experiența proprie;
- prezentarea și argumentarea punctelor de vedere și a opiniilor.

Exemple:

a) Grupa pregătitoare: Cunoașterea mediului: joc didactic: „Roata vieții”

- S-a propus următoarea situație problemă: „De ce influențează Soarele viața pe pământ?”
- Grupa a fost împărțită în 4 grupe de câte 6 preșcolari lăsându-se ca timp de lucru 6 minute. Conducătorul fiecărei grupe a prezentat soluțiile la care s-au ajuns. S-au discutat apoi punctele de vedere a grupelor pentru a ajunge la idei comune.
- Educatoarea stabilește soluția optimă și argumentează respingerea celorlalte variante.

Exemplu:

CONCLUZIA: Soarele influențează viața pe pământ pentru că:

- ☼ dacă nu e Soare, atunci nu e lumină și căldură;
- ☼ dacă nu e lumină plantele nu-și prepară hrana, mor;
- ☼ dacă mor plantele, mor și animalele ierbivore;
- ☼ dacă mor animalele ierbivore, mor animalele carnivore, mor oamenii.

b) Grupa pregătitoare: Educația pentru societate: povestirea: „Puiul” de Al. Brătescu-Voinești

- S-a propus următoarea situație problemă: „ – De ce puiul mare nu a ascultat de sfatul mamei?”
- Grupa a fost împărțită în grupe de câte 6 elevi lăsându-se ca timp de lucru 6 minute. Conducătorul fiecărei grupe a prezentat soluțiile la care s-a ajuns. S-au discutat apoi punctele de vedere ale grupelor pentru a ajunge la idei comune.
- Educatoarea stabilește soluția optimă și argumentează respingerea celorlalte variante.

Exemplu:

CONCLUZIA: Puiul cel mare nu a ascultat sfatul mamei pentru că:

- ☼ se simțea mare;
- ☼ a fost curios să vadă cine este și ce-i face;
- ☼ a vrut să dea dovadă de curaj;
- ☼ a vrut să fie un exemplu pentru frații lui;
- ☼ a crezut că-l va speria pe câine;
- ☼ a crezut că poate face numai bine;

2) Metoda cubului:

Metoda este folosită când se dorește exploatarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective oferind elevilor posibilitatea dezvoltării competențelor complexe și integratoare.

Etape:

- Realizarea unui cub care are fețele numerotate de la 1 la 6;
- Anunțarea subiectului pus în studiu;
- Împărțirea clasei în 6 grupe care examinează tema din perspectiva cerinței de pe una din fețele cubului.

1. Descrie! Explică!	4. Analizează!
2. Compară!	5. Aplică!
3. Asociază!	6. Argumentează!

Exemple:

a) Grupa pregătitoare: Cunoașterea mediului: convorbire tematică sau lectură după imagini; Subiectul: „Animale sălbatice”

- 1. Descrie!** Cum arată vulpea?
- 2. Compară!** Cu cine se aseamănă și de cine se deosebește?
- 3. Aplică!** Încercuiește părțile componente ale corpului.
- 4. Asociază!** La ce te face să te gândești când auzi cuvântul iepure?
- 5. Analizează!** Coada, botul și urechile vulpii.
- 6. Argumentează!** Pro și contra. Sunt dăunătoare și folositoare animalele. De ce?

b) Grupa pregătitoare: Activitate matematică: joc logic: „Așază-mă la căsuța mea din cartierul meu”

- 1. Descrie:** culorile, formele, mărimile etc. (sunt descrie principalele figuri și corpuri geometrice);
- 2. Compară:** ce este asemănător și ce este diferit? (sunt comparate două dintre figuri: pătratul și dreptunghiul);
- 3. Asociază:** la ce te îndeamnă să te gândești? (copii fac legătura cu obiectele din mediul înconjurător, stabilind asemănări ale formei);
- 4. Analizează:** spune din ce este făcut, din ce se compune etc.? (stabilesc numărul de laturi, unghiuri ale figurilor geometrice, fețele corpurilor etc.);
- 5. Aplică:** ce poți face cu el? Cum poate fi el folosit? (folosesc corpurile geometrice la construirea unei case);
- 6. Argumentează** pro sau contra și enumeră o serie de motive care vin în sprijinul afirmației tale. (sunt implicați în studiul unei probleme, de exemplu forma paralelipipedică a acoperișului unei case);

Educatoarea precizează regulile de joc:

- organizarea grupei de copii în șase echipe prin tragere la sorți cu ajutorul cubului; pe fiecare față a cubului sunt notate cuvintele: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează; pe covor vor exista trei cercuri desenate de culori diferite fiecare reprezentând câte un cartier, primul cartier va fi „*Cartierul căsuțelor pătrate*”, al doilea va fi „*Cartierul căsuțelor dreptunghice*”, iar al treilea va fi denumit, „*Cartierul căsuțelor cercuri*”; celelalte piese geometrice: triunghiul și rombul vor fi folosite la acoperișurile caselor;
- câte un copil pe rând de la fiecare echipă va veni în față și va alege o piesă geometrică; aceasta va fi înmănată la prima echipă: aceasta **va descrie** toate însușirile piesei (culoarea, forma, mărimea, grosimea); piesa va fi dată la a doua echipă, care **va compara** piesa cu o altă piesă dată de către cadrul didactic (exemplu: un pătrat cu un dreptunghi de aceeași culoare sau nu, de aceeași mărime sau nu, de aceeași grosime sau nu...); piesa geometrică va ajunge la echipa a treia – aceasta **va asocia** piesa cu unele obiecte din mediul înconjurător, stabilind asemănări ale formei; din nou piesa va trece la a patra echipă care are sarcina să spună/să **analizeze** din ce este confecționată figura geometrică și să denumească și alte obiecte din același material; la cea de-a cincea echipă, aceștia vor **așeza/vor aplica** piesa la căsuța și cartierul respectiv, de exemplu: „*Cartierul căsuțelor pătrate*”, „*Cartierul căsuțelor dreptunghice*” etc.; ultima echipă **va argumenta** pro și contra de ce au construit colegii lor aceste cartiere.

Fiecare răspuns bun dat de fiecare copil din echipă va fi stimulat. Dacă răspunsul dat de copilul este negativ, atunci echipa va fi penalizată, răspunsul corect fiind dat de copilul arhitect șef.

Bibliografie:

1. Cucoș, Constantin, „*Psihopedagogie*”, Manual Pentru Examenele De Definitivare Si Grade Didactice, Editura Polirom, Iași, 1998;
2. Glava, Adina, Glava, Catalin, „*Introducere In Pedagogia Preșcolara*”, Editura „Dacia Educațional”, Cluj-Napoca, 2002;
3. Jinga, Ioan, Istrate, Elena, „*Pedagogie*”, Manual De Pedagogie, Editura All, București, 2004;
4. Voiculescu, Elisabeta, „*Pedagogie Preșcolara*”, Editura „Aramis”, București, 2001.

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ- FILON PRINCIPAL ÎN ACTIVITATEA CU PREȘCOLARII

Pisaltu Cecilia,
Grădinița Cu P.P. Nr.13

Motto: „*A înțelege natura, înseamnă a înțelege viitorul, iar a face ceva pentru salvarea naturii, atât de amenințată azi, înseamnă a contribui la fericirea omenirii*”.

(Eugen Pora)

În perioada actuală, în multe țării ale lumii, educația pentru protecția mediului, a devenit o dimensiune a curriculumului cu scopul de a iniția și promova o atitudine responsabilă față de mediu, de-ai face pe copii să conștientizeze pericolele unei degradări accentuate a mediului.

Educația ecologică vizează o conștientizare a populației față de mediul înconjurător prin cunoașterea pe cât posibil, prin completarea ecosistemelor terestre, prin prisma legităților de interdependență care le guvernează, dar și a activităților umane, care de multe ori produc dezechilibre ireversibile în sistemele naturale ale Terei. Deci, educația privind mediul se bazează pe înțelegerea globală a tuturor aspectelor caracteristice sistemului om-natură. Fiecare om trebuie să realizeze, să accepte și să-și asume responsabilitățile privind impactul pe care viața lui o are asupra vieții planetei. Formarea mentalității conștiente și responsabilă față de mediu trebuie concepută de la vârsta cea mai fragedă vârstă și dezvoltată sistematic în decursul anilor de școală.

Încă de la grupa mică, copiii trebuie să învețe și să respecte regulile naturii; ei fiind ajutați să descifreze și să-și însușească „ABC-UL ECOLOGIEI,” să înțeleagă necesitatea protecției mediului, a ocrotirii naturii. Deasemenea trebuie învățați cum să contribuie la refacerea naturii, explicându-le că tulburarea balanței ecologice se datorează în cea mai mare parte a lipsei de cunoștințe a semenilor noștri și a comportării lor necumpănit față de tot ce-i înconjoară. De aceea preșcolarii trebuie învățați să mențină curățenia și frumusețile naturii, oriunde s-ar afla, înțelegând că ocrotind natura se ocrotesc pe ei însăși.

Formarea conștiinței ecologice la copii, constituie un obiectiv prioritar având în vedere că ei vor activa în industrie, agricultură, comerț, medicină, învățământ.

Descoperirea timpurie a frumuseților naturii, le modelează sufletul, îi îndeamnă să observe, să analizeze, să emită păreri în domeniul protecției mediului. Ei trebuie îndrumați să-și formeze un „limbaj” ecologic comun și să aibă curajul de a-și asuma responsabilități. În grădiniță facem primii pași în încurajarea copiilor ca în timp să devină factori activi ai protecției mediului, acționând, modificând stilul de viață propriu și pe cel al persoanelor din jurul lor. Comportamentele și convingerile formate copiilor la o vârstă cât mai fragedă sunt cele pe care se bazează cel mai bine toată viața, de aceea în educația realizată în grădiniță și apoi în școală trebuie să pornim de la interesul firesc al copiilor pentru plante și animale, pentru ceea ce reprezintă în general natura pentru ei.

Educația ecologică în grădiniță se realizează mai ales la nivel afectiv îndeosebi prin accentuarea aspectelor ce țin de legăturile emoționale, deoarece natura, prin frumusețile ei sensibilizează sufletul copiilor, înlătură oboseala, creează bună dispoziție, ne ajută să ne cunoaștem. Pentru unii dintre noi, o plimbare prin parc, pe malul unei ape, pe o câmpie înflorită scăldată de soare, reprezintă un refugiu, o adevărată relaxare, o deconectare. Totuși, omul cu îndrăzneala și

puterile sale nemărginite, a adus Terra la marginea prăpastiei, smulgându-i tot ce s-a putut și dându-i prea puțin, uitând că și el face parte din ea.

În acest context, un gând rămâne constant pentru orice ființă rațională ce trăiește pe acest pământ: pregătirea în spiritul ocrotirii naturii încă de la cea mai fragedă vârstă. E bine ca omul de mâine să fie capabil să discearnă asupra binelui și a răului în raport cu „mama natură” pentru că mai târziu, tânărul, iar apoi adultul, să acționeze în deplină cunoștință de cauză. Astfel, încă de la grădiniță, prin acțiunile organizate cu grupele de copii, urmărim să-i învățăm pe aceștia să înțeleagă și să iubească natura, să-i pătrundă tainele și să o protejeze, să le sădăm în conștiință dorința de a o păstra intactă, să înțeleagă faptul că orice ființă are dreptul să trăiască într-un mediu curat și sănătos.

Mijloacele cele mai eficiente pentru transmiterea acestor învățăminte către copii sunt cele legate de particularitățile lor de vârstă: observările directe, experimentele simple, povestirile, jocurile didactice, jocurile ecologice, plimbările, excursiile și drumețiile.

Ca urmare nu există cadru didactic care să nu-și planifice o temă săptămânală ecologică sau să nu fie abordată într-o întâlnire profesională, metodică. Prin activitățile desfășurate cu copii am urmărit lărgirea orizontului de cunoaștere, îmbogățirea vocabularului cu unele cuvinte cu caracter ecologic (poluare, defrișare, regenerare, reîmpădurire, poluare fonică etc.)

Pentru a obține rezultate pozitive cu preșcolarii, fiecare acțiune ecologică trebuie să fie concepută și realizată sub formă de joc sau să fie însoțită de un joc ecologic, deoarece copii au nevoie să se joace pentru a se dezvolta și pentru a învăța despre lumea din jurul lor.

Jocul este calea cea mai directă prin care copilul își îmbogățește sfera cunoștințelor, ia mai ușor contact cu mediul ambiant, își dezvoltă motricitatea, se orientează, stabilește relații și acționează. Menționez câteva jocuri cu caracter ecologic pe care le-am desfășurat cu copiii: „Ghici ce-ai pipăit”, „Vine trenul”, „Așa da, așa nu!”

Împreună cu copii de la grupa mijlocie, am parcurs cu mult interes tema săptămânală: „Eu am grijă de plantele de la grădiniță și de acasă”. În cadrul acestei teme am desfășurat activități integrate în urma cărora copiii au înțeles rolul plantelor precum și necesitatea îngrijirii lor.

La grupa mare aria de activitate am extins-o, deoarece mi-am propus să parcurg o temă săptămânală cu caracter ecologic având ca generic: „Pentru un mediu curat.”

În cadrul acestei teme împreună cu copiii am desfășurat activități integrate având ca temă: „Și noi putem fi de folos” (DȘ/DEC), „S.O.S., pământul se sufocă” (DEC/DȘ), unde preșcolarii au învățat cântecul - „Imnul ecologiștilor”, au memorat poezii „Sfat Bun pentru Micul Ecologist”, au pictat tablouri pe sticle din plastic cu teme de ecologie etc.

Ilustrarea povestirilor cu caracter științific constituie o modalitate de realizare a unor desene de compoziție dar și de analiză a efectelor unor fenomene, desene realizate după poezii îndrăgite și chiar povești cunoscute de ei: „Ploaie pentru floarea cea mică”, „Flori vesele și triste”, „Hărnicuța”, „O faptă bună”. La sfârșitul săptămânii copii au învățat câteva îndemnuri-gânduri pentru a deveni un bun ecologist:

- îngrijește cu atenție plantele și veți fii prietenii naturii;
- îngrijiți și iubiți natura așa cum vă îngrijesc părinții pe voi;
- când crești o plantă, un animaluț, o pasăre, devii mai bun, mai frumos, mai vesel;
- făcând fapte bune, devii copil cu „INIMĂ DE AUR”;

Nouă cadrelor didactice ne revine sarcina să ne ocupăm de educația ecologică a copiilor prin care să-i învățăm „DE CE”? și mai ales „CUM?” trebuie protejată NATURA!.... iar când copilul începe să-și deschidă și spre natură și ochii minții, a sufletului, când prin gesturile pe care le face vis-a-vis de mediul înconjurător, să ne demonstreze că a ajuns nu numai să îi placă ceea ce vede în jurul lui: plante, animale, păsări, dealuri, râuri, ci să-și îndrepte eforturile la puterea și nivelul vârstei spre a ocroti toate acestea, sau chiar mai mult spre a îndrepta greșelile făcute de generațiile trecute, vom putea spune că munca noastră educativă nu a fost în zadar!

Bibliografie:

- 1.Galva A, Galva C, „Introducere în psihologia preșcolară” Ed.D.P. București, 2006;
- 2.Neagu A, „Terra Planeta vie”, Casa Editorială Regica, Iași, 2002;

3. Pârvu C, „Îndrumător pentru cunoașterea naturii”, Ed. D.P. București, 1991;
4. Vaideanu A, Botnariuc N. „Ecologie”, Ed. D.P. București, 1999.

EDUCAȚIA, FACTOR DETERMINANT ÎN EVOLUȚIA UNEI SOCIETĂȚI

Profesor: Potorac Crina-Larisa
Gradinița cu P.N. Băcăoani, Muntenii de Jos, Vaslui

Educația este unul dintre factorii determinanți care concură la evoluția unei societăți, a unei țări, în general. Ea este aceea care poate furniza ingineri, cercetători, întreprinzători, medici, profesori, manageri etc., categorii socio-profesionale atât de necesare oricărei societăți contemporane.

În ultimii ani au existat diverse schimbări în sistemul de învățământ din România. Acest fapt a determinat și o modificare a percepției cadrelor didactice asupra modului în care înțeleg să își exercite profesia, mai ales că în noile condiții este nevoie de o legătură tot mai puternică între școală și societate.

Cadrul didactic poate afla ceea ce trebuie să schimbe în modul său de a-și exercita profesia doar prin contact permanent cu elevii, ceilalți colegi cadre didactice, directorul unității școlare, inspectori școlari, părinți. Dar școala nu înseamnă doar predarea de la catedră. Realitățile din instituțiile de învățământ, realități pe care ni le oferă actorii școlii, ne duc la această concluzie.

Este nevoie de o repunere în discuție a valorilor pe care trebuie să le transmită școala și modul în care trebuie transmise. Acest fapt ar reprezenta de fapt începutul unei schimbări reale în educație pentru că realitatea din teren ne arată câteva chestiuni care trebuie să dea de gândit oricărui dascăl: elevii nu mai sunt foarte interesați să învețe; mulți dintre ei nu mai arată față de profesori respectul cuvenit; metodele pedagogice active nu pot fi utilizate tot timpul și la toate disciplinele, deoarece acestea cer timp, iar programa trebuie parcursă; chiar dacă dascălul încearcă să introducă inovații în modul de organizare a învățării, standardele de evaluare de multe ori nu îl avantajează; unele manuale alternative nu sunt realizate corect; mulți părinți nu au timp sau chiar nu vor să se preocupe de situația școlară a copiilor lor, iar multe dintre cele mai importante cauze ale eșecului școlar sunt cele familiale; În unele școli nu se pot dezvolta programe extrașcolare deoarece nu sunt resurse.

O problemă aparte o constituie faptul că mulți dintre elevii noștri știu să citească, să spună pe litere, dar nu au nici cea mai vagă idee ce citesc. Nu înțeleg cuvintele care le ies pe gură dacă sunt puși să interpreteze un text de dificultate medie la prima citire. Câteva dintre cauzele identificate de experți ar fi următoarele: în general, elevii nu citesc, nu au această deprindere; unii profesori sunt demotivați, tratându-și uneori munca superficial; programa școlară cuprinde chestiuni neinteresante pentru elevi; foarte mulți elevi provin din medii sărace și sunt nevoiți să muncească, timpul alocat studiului fiind, în cazul lor, tot mai redus.

Data fiind situația, misiunea dascălului este mai dificilă, el trebuind să realizeze în timpul orei atât partea de transmitere de noi cunoștințe, cât și să suplinească lipsa de studiu individual acasă, tot mai acută la unii elevi. Se poate vorbi astfel de o necesitate a schimbării de viziune asupra educației.

Schimbarea atitudinii didactice în mediile școlare actuale este o problemă complexă. Societatea folosește diverse stereotipii în încercările ei de a aborda problemele învățământului. Se desfășoară multe programe, dar uneori ele nu au rezultatele dorite. Prin tradiție, școala consideră că are datoria să reziste în fața presiunilor din exterior, având ca obiectiv să asigure continuitatea culturală, iar nu să provoace schimbări culturale. Dat fiind faptul că școala opune rezistență față de criticile venite din afară, diagnosticarea deficiențelor, care este în mod normal condiția prealabilă a oricărei schimbări, este întârziată sau respinsă.

Profesorii doresc sincer să pregătească cât mai bine generația următoare, dar există multe așteptări contradictorii. Mulți profesori se implică energic în activitatea educațională și în cea a școlii ca instituție, dar unele influențe negative exterioare pot avea repercusiuni distructive asupra

actului educațional. Acești dascăli sunt mai predispuși să accepte noul și metodele moderne de predare-învățare. Pe de altă parte, sunt și cadre didactice care nu au interesul să admită că schimbările sunt necesare.

În unele cazuri însă este greu să se obțină informații demne de încredere pentru a ști când metodele folosite au nevoie de modificări pentru că elevii, beneficiarii direcți ai actului de predare-învățare, nu sunt tot timpul încurajați în a-și spune părerea despre profesori și despre eficiența muncii acestora. Unii profesorii se simt obligați să schimbe metodele de predare-învățare, considerând că e imposibil de dovedit în timp real că o metodă ar fi mai potrivită decât alta pentru obținerea unor rezultate mai bune. Atunci când li se cere să adopte metodele altor colegi, dovedite deja a fi mai eficiente, ei consideră asta drept o critică față de propriul lor comportament, ceea ce este o apreciere eronată. Nu e vorba de o critică distructivă, ci de oferirea unor soluții alternative.

În ziua de azi, profesorii se găsesc în situația de a fi confrunțați cu un număr mare de schimbări ale mediului educațional: resurse reduse, aglomerare de activități, noile cerințe și așteptări ale pieței forței de muncă față de agenții educaționali etc. Dacă mai punem la socoteală și adoptarea unei noi tehnologii educaționale, împreună cu toate implicațiile complexe ce decurg din acest proces, este lesne de înțeles cum se simt și cum ar putea reacționa cei implicați în procesul instructiv-educativ al noilor generații. În acest sens, rezistența la schimbare își face simțită prezența și reprezintă o provocare pentru oricine se află în sistemul de învățământ.

Mulți profesori folosesc în activitatea lor modele de instruire care au fost construite treptat, pe baza propriei experiențe didactice. Apariția noilor cerințe și adoptarea noilor metode și strategii didactice, explorarea și experimentarea unor noi strategii bazate pe rezolvarea de probleme reprezintă o sarcină dificilă.

Renunțarea la stilul academic clasic și adaptarea la un stil de muncă în echipă (echipă multidisciplinară) reprezintă o altă barieră greu de trecut de către unii profesori.

Schimbările în stilul de instruire nu se realizează peste noapte, ci este nevoie de mult calm și conștientizare, pentru că învățământul viitorului trebuie să se axeze pe schimbare continuă. Pretențiile sunt cu totul altele în prezent. Asta nu înseamnă că vechile metode trebuie considerate aprioric greșite. Dar prezentul și viitorul oferă o altă perspectivă, bazată pe informatizare, pe implementarea de noi tehnologii.

Implementarea noilor tehnologii educaționale poate să aducă transformări radicale în cadrul instituției de învățământ la nivel cultural, organizațional, politic sau profesional, producând adesea reacții de respingere și rezistență la schimbare.

Odată implementate, noile tehnologii educaționale oferă:

- a) factorilor instituționali/ administrativi coordonare și ghidare, resurse puse la dispoziție, motivare și recunoaștere a meritelor personalului etc.;
- b) profesorilor oportunități și soluții pentru îmbunătățirea calității procesului de instruire, sprijin din partea colegilor, recunoaștere academică;
- c) elevilor și studenților acces la noua tehnologie, implicare personală și motivație, posibilitatea de dezvoltare de noi deprinderi pentru viața reală.

Gradul de probabilitate ca un profesor să adopte o nouă tehnologie de educație și o schimbare în strategia didactică crește dacă sunt întrunite următoarele condiții: relativ avantaj față de modelele existente (securitate, eficiență); compatibilitate cu dinamica contextuală existentă; nivel scăzut de complexitate în utilizare; fiabilitate în utilizarea continuă pe un interval mare de timp; testabilitate în practicile didactice deja existente; concentrarea pe introducerea inovației didactice, și nu a tehnologiei ca atare.

În acest context, utilizarea calculatorului la orele de curs devine nu doar un moft, ci, treptat, o necesitate. Fiecare profesor își poate realiza o prezentare scurtă a lecției în programul PowerPoint, o prezentare care îl poate ajuta foarte mult la oră și îl poate scuti, mai ales la clasele mai mari, de scrierea lecției pe tablă. Tehnologia are acest rol de substituție și reproduce sau automatizează practicile educaționale deja existente; calculatorul joacă rolul de „hârtie electronică”, prezentând aceleași texte tipărite pe suport hârtie. Acest tip de utilizare nu aduce transformări extraordinare, dar ușurează mult munca profesorului.

Calculatorul, e drept, nu poate fi folosit la orice disciplină și la orice oră, dar în cazul în care îl utilizăm ca element ajutător la lecție putem prezenta lecții în PowerPoint, fotografii, filme, care au un impact mai mare asupra elevilor.

Legat de calculator ca mijloc auxiliar există însă o problemă importantă: nu în toate școlile există suficiente săli cu calculatoare, astfel încât profesorii care doresc să își prezinte lecțiile la calculator să poată face acest lucru. O soluție ar putea fi laptopurile, dar aceasta implică la rândul ei eforturi financiare din partea profesorilor în cazul acelor școli unde aceste dotări nu există.

În toate aceste cazuri în care utilizarea calculatorului poate fi o problemă, profesorului îi rămân la dispoziție diverse metode participativ-active, toate fiind un rezultat al nevoii de schimbare în actul de predare.

În cadrul unei societăți aflate în schimbare și în contextul unei școli care se schimbă, fiecare cadru didactic se poate confrunta cu nevoia de a-și modifica propriile valori, atitudini și/sau comportamente în ceea ce privește actul și stilul de predare.

Așa cum fiecare elev are un stil propriu de învățare, fiecare cadru didactic are propriul stil de predare. Stilul de predare înseamnă „personalizarea” modalităților de acțiune ale cadrului didactic în situațiile specifice de lucru cu elevii. Stilurile de predare au un caracter unic, personal, cu o anumită dominantă, pentru fiecare cadru didactic în parte. De recomandat este adaptarea stilului de predare stilurilor de învățare ale elevilor, deoarece într-o singură clasă de elevi există mai multe „personalități”, mai mult sau mai puțin dezvoltate în ceea ce privește capacitatea de receptare a noilor informații pe care profesorul le aduce în fața elevilor. Tocmai de aceea, nevoia dezvoltării profesionale continue trebuie să fie un obiectiv pentru fiecare cadru didactic.

Stilul de predare se dezvoltă în timp, cunoaște diferite schimbări. Dar oricare ar fi stilul de predare, acesta trebuie să promoveze eficiența în învățare și succesul elevilor. Caracteristicile unui astfel de stil de predare sunt: implicarea participării active a elevilor; interacționarea cu fiecare elev; pregătirea conștiințioasă pentru fiecare activitate cu elevii; adaptarea predării diverselor stiluri de învățare; stabilirea obiectivelor; respectarea programului și a termenelor stabilite; oferirea feedbackului; manifestarea încrederii în elevi și așteptări înalte din partea acestora; dezvoltarea unui mediu pozitiv de învățare, de cooperare; încurajarea exprimării elevilor; folosirea noilor tehnici informaționale.

Cercetările efectuate de specialiști în ultimii ani au arătat că pasivitatea din clasă înțelegea ca rezultat al predării tradiționale, în care cadrul didactic ține o prelegere, eventual face o demonstrație, iar elevii îl urmăresc, nu produce învățare decât în foarte mică măsură. Tot mai des se vorbește despre predarea centrată pe elev, predarea care permite transferul achizițiilor în contexte noi, predarea interactivă.

În abordarea tradițională a actului predării, rolul profesorului este acela de a planifica activitățile, de a organiza activitățile clasei, de a comunica informațiile specifice, de a conduce activitatea desfășurată în clasă, de a controla elevii în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor, precum și nivelul de performanță al elevilor, și de a evalua măsura în care scopurile și obiectivele dintr-o etapă au fost atinse prin instrumente de evaluare sumativă.

Într-o abordare modernă, cadrul didactic se preocupă de crearea de ocazii de învățare pentru elevi. În acest context, metodele pe care le va folosi sunt mijloacele prin care sunt configurate activitățile de învățare ale elevilor. Astfel de metode de predare interactivă, centrate pe elev, sunt cunoscute (mai puțin utilizate) de către majoritatea cadrelor didactice. Amintim doar câteva dintre acestea: Brainstormingul, Știu/vreau să știu/am învățat, Jurnalul cu dublă intrare, SINELG, Turul galeriei, Bulgărele de zăpadă, Cubul, Ciorchinele, Pălăriile gânditoare, Mozaicul, Eseul de cinci minute etc.

Metodele noi de predare-învățare prezintă un potențial semnificativ pentru stimularea inovației și schimbării actului de educație. Ele apar constant și pot fi pretabile la una sau mai multe discipline, dar foarte rar la toate.

În acest sens, este important ca profesorul să înțeleagă că integrarea acestor metode în procesul educativ depinde de o multitudine de elemente interconectate, cum ar fi: tipul lecției

(prezentare de noi cunoștințe, sistematizare, recapitulare etc.), nivelul clasei, disponibilitatea elevilor de a lucra individual sau pe grupe.

Bibliografie:

- Hansen H.Kristen, Kaufman K.Roxane, *Educația și cultivarea democrației, Metode pentru preșcolari*, Revista Învățământul preșcolar, 2000;
- M.E.N., *Programa activității instructive în grădinița de copii*, 1998;
- Bobu Gabriela, *Metode interactive în învățământ preșcolar*, Liceul Tehnologic Grigore Antipa, Bacău, 26 ianuarie 2020.

FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR DE LECTURĂ ALE ELEVILOR

Robitu Geta Larisa – Bibliotecar
Școala Gimnazială „Iorgu Radu” Bârlad

„Te lași de carte o săptămână, ea se lasă de tine o lună. Te lași de carte o lună-două, ea se lasă de tine un an, te lași un an-doi, te-ai lăsat de ea pentru totdeauna.” (Dimitrie Gusti)

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală. Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj. Lectura elevilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat și supravegheat de școală și familie.

Literatura, ca artă a cuvântului, prin intermediul căreia realitatea este reflectată în toată complexitatea ei, îi oferă copilului un întreg univers de gânduri și sentimente, de aspirații spre idealuri înalte.

Poveștile pentru copii constituie „cartea de suflet și de învățătură” a școlarului mic ce adună valori ale tezaurului literar românesc, clasic și contemporan, ale literaturii române și universale care au fost și rămân leagănul copilăriei tuturor generațiilor.

Cartea este un univers fantastic și magic ce îmbogățește vocabularul tuturor oamenilor. Din toate cărțile putem lua câte o parte educativă și bună influențând copilul să facă bine și mărindu-i cariera de cititor. Aproape în toate cărțile binele biruie mereu.

Lectura este importantă în dezvoltarea copilului atât din punct de vedere cognitiv, contribuind esențial la educare în dimensiunile etice și estetice cât și formativ având ca și consecință formarea și consolidarea deprinderilor de muncă intelectuală, dezvoltarea gândirii, a imaginației, a capacității de exprimare corectă și expresivă.

Lectura reprezintă un factor important având ca finalitate următoarele: consolidarea deprinderii de citire corectă, fluentă, conștientă și expresivă; formarea și dezvoltarea gustului pentru lectură; lărgirea ariei de informație a elevilor; creșterea interesului pentru cunoașterea realității; îmbogățirea și dezvoltarea sentimentelor într-o gamă complexă; cunoașterea și înțelegerea valorilor etice; cultivarea sentimentelor, convingerilor și comportamentelor morale; definirea și aprecierea valorilor morale; formarea discernământului etic; dezvoltarea gustului estetic, cultivarea faptelor estetice; îmbogățirea și activizarea vocabularului, dezvoltarea capacității de exprimare; stimularea capacității creative; formarea idealurilor etice și estetice; dezvoltarea capacității de a gândi și de a se exprima în conexiuni interdisciplinare; lărgirea orizontului imaginativ, al capacității de imaginare a unor universuri posibile, ca anticipare a lumii viitorului. Lectura este un instrument al muncii intelectuale, nu este lipsit de importanță să dăm elevului „cheia” studierii tematice a unei cărți, fie pentru documentare, fie pentru relaxare, și anume RICAR: răsfoire, întrebare, citire, aducere aminte, recapitulare:

R-răsfoind-o își formează o idee generală despre ce conține cartea;

I-să-și pună întrebări la care așteaptă să afle răspunsul după citirea cărții;

C-să citească cartea;

A-să-și amintească punctele principale;

R-să recapituleze, pentru a verifica cât de bine a depistat punctele principale;

Motivația este un filtru ce nu lasă să treacă decât mesajele care ne interesează la un moment dat, deci adevărata lectură este una motivată, deosebită de cea întâmplătoare. Din acest punct de vedere descoperim elevi care citesc pentru informare dar și elevi pentru care autorul și personajele devin prieteni și confidenți. Pentru activizarea și îmbogățirea vocabularului, învățătorul caută în permanență cele mai eficiente modalități, știut fiind faptul că inamicul nr. 1 al lecturii în general este televizorul și că elevii utilizează un vocabular pentru școală și unul, foarte colorat, pentru comunicarea în afara școlii.

Interesul pentru citit nu vine de la sine, ci se formează printr-o muncă a factorilor educaționali (familia și școala), o muncă ce presupune răbdare, perseverență, voință. Pentru ca apropierea de carte să devină o deprindere zilnică, iar plăcerea de a citi - o necesitate dorită și trăită, e potrivit ca și familia să se implice activ în apropierea copilului de miracolul cărții, încă înainte de învățarea alfabetului. Familia constituie primul mediu de viață socială și culturală, iar prin valorile pe care le transmite copilului asigură premisele dezvoltării intelectuale, morale și estetice ale acestuia. Există factori care determină lectura copiilor: particularitățile de vârstă și psihice, preferințele lor, climatul familial, factori care pot transforma lectura într-o necesitate, o delectare sau nu. Când gustul pentru lectură, cultul pentru carte s-au format din primii ani de școală, acestea rămân pentru toată viața o obișnuință utilă.

Lectura propriu-zisă nu începe însă decât după ce copilul reușește singur să descifreze cu ușurință ideile ascunse în spatele semnelor grafice. Învățătorul sau părintele trebuie să sesizeze acest moment dificil din viața micuțului, pe jumătate înspăimântat de tainele scrisului, pe jumătate crispat de efortul făcut de descifrarea acestor semne curioase și pline de mister. Mulți copii se luptă ani de-a rândul cu lecturarea cursivă a unui text, rămânând în imposibilitatea de a savura propriile lecturi. În locul curiozității, apare efortul inhibant al descifrării semnelor grafice, dincolo de care se ascund idei atât de frumoase și interesante. Pentru a-i determina pe elevi să devină cititori pasionați, trebuie format cu răbdare și stăruință, gustul pentru lectură. Există multe cazuri în care copii care ascultă cu mult interes o poveste frumoasă, citită de altcineva, preferă să-și piardă vremea în modul cel mai neașteptat, fără să fie tentați să citească ei înșiși altceva decât ceea ce li se cere la orele de curs. Chiar și la cei care au învins greutățile începutului, gustul pentru lectură nu este format. Uneori, nu au la îndemână cărțile potrivite, alteori, indiferența pentru lectură a persoanelor apropiate determină aceeași atitudine copiilor. În astfel de cazuri intervenția cadrului didactic este absolut necesară. Cadrul didactic este dator să îndrume pașii tinerelor mlădițe pe acest nou drum, plin de neprevăzut.

Prezentările powerpoint, filmulețele audio și video cu povești constituie un alt important mijloc de îndrumare a lecturii. Ele prezintă operele literare în imagini vizuale și auditive. După lectură elevii pot face comparații, stabilind asemănări și deosebiri între întâmplările prezentate.

Lecțiile de popularizare a cărților, a unor scriitori, reprezintă, de asemenea, un mijloc de îndrumare a lecturii particulare. O carte pentru copii nou apărută se citește mai întâi de către învățător, apoi se prezintă elevilor. Aceștia își notează titlul și autorul, pentru a o putea procura.

Expozițiile de carte se pot organiza în clasă și cuprind cărți despre o temă anume ce pot fi lecturate de elevi. Șezătorile și seratele literare invită din nou elevii la lectură.

În afară de citirea independentă a lecturii particulare este folosită și citirea în colectiv. Această citire se realizează de către învățător sau elevi care citesc corect și expresiv; are rol de a aprofunda și purta discuții pe marginea lecturii citite.

Lectura necesită nu numai îndrumare, dar și control. Procedeele de efectuare a controlului sunt variate și depind de scopul urmărit imediat: anchetele, controlul fișelor de cititor de la bibliotecă, convorbiri cu elevii, fișe de lectură.

Pentru învățător este important de știut nu numai ce și cât citesc elevii, ci și cum înțeleg ei să citească o carte. Am considerat important ca elevii mei să înțeleagă ceea ce citesc, să fie în măsură

să deosebească ceea ce este bun, util, constructiv și educativ, de ceea ce poate fi dăunător și, în sfârșit, să-și poată formula clar o opinie despre cartea citită.

Bibliografie:

- wordpress.com/2017/04/22/de-ce-citim-ce-nseamna-lectura-pentru-noi-i
- Mih, V. (2004). *Înțelegerea textelor. Aplicații în domeniul educațional*. Ed. ASCR, Cluj- Napoca.
- Radu, I. (1977). *Psihologie școlară*. Ed. Științifică, București.
- Oprea, C. L., (2010), *Strategii didactice interactive*, Editura Didactica Publishing House, București.

STILURI ȘI METODE DIDACTICE MODERNE UTILIZATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ACTUAL

Prof. învă. preșcolar Roseti Gabriela Sorina/ Șișcă Sorina
Grădinița cu P.P. Nr. 8 Bârlad, jud.Vaslui

Dezideratele de modernizare și perfecționare a metodologiei didactice se înscriu pe direcția sporirii caracterului activ-participativ al metodei de învățare, pe aplicarea unor metode cu un pronunțat caracter formativ în valorificarea noilor tehnologii instructionale, care să-l implice pe copil direct în procesul de învățare, stimulându-i creativitatea, interesul pentru nou, dezvoltarea gândirii, reușind să aducă o însemnată contribuție la dezvoltarea întregului său potențial.

Metodele constituie instrumente de prim rang în mâna educatorului, este calea eficientă de organizare și conducere a învățării, un mod comun de a proceda care reunește într-un tot familiar eforturile cadrului didactic și ale copiilor.

Plecând de la o literatură în domeniu (Palmade, Cerghit, Mucchielli) metodele didactice sunt împărțite din punct de vedere istoric în:

- *metode tradiționale/clasice*: expunerea, conversația, exercițiul, demonstrația, observația;
- *metode moderne*: algoritmizarea, problematizarea, brainstorming-ul, instruirea programată, studiul de caz, metode de simulare, proiectul/tema de cercetare.

Însă nu tot ce este „vechi” este neapărat și demodat, după cum nu tot ceea ce este „nou” este și modern.

Dintre aceste moderne metode didactice fac parte cele ce duc la creșterea gradului de participare – implicare a copiilor, la dezvoltarea structurilor cognitive motrice și practico-aplicative a acestora.

Definitiv pentru folosirea metodelor activ-participative este caracterul lor stimulat, din punct de vedere fizic și psihic, precum și posibilitatea alternării activităților individuale și de grup, în scopul atingerii „optimumului” motivațional și acțional la nivelul copiilor care se văd angajați și trebuie să își asume noi roluri și responsabilități în propria formare.

Rolul metodelor didactice moderne este acela de a crea un context situațional, astfel încât cel care învață să fie angajat și să participe în mod activ la realizarea obiectivelor predării, să asigure transformarea lui în subiect al propriei formări; aceste metode se caracterizează printr-o permanentă deschidere la înnoire, la inovație. Tendințele principale ale înnoirii și modernizării metodologiei de instruire ar fi:

- ✓ valorificarea deplină a metodelor în vederea activizării preșcolarilor, a participării lor efective la dobândirea cunoștințelor, priceperilor, deprinderilor;
- ✓ accelerarea caracterului formativ al tuturor metodelor de instruire utilizate în activitatea de predare-învățare;
- ✓ aplicarea cu prioritate a metodelor activ-participative centrate pe copil.

Creșterea ponderii metodelor activ-participative nu înseamnă renunțarea la metodele clasice de învățământ, la cele de transmitere și asimilare a informației. Metodologia modernă operează schimbări care țin de pondere, dar mai ales de valorizare, de sporirea potențialului formativ al metodelor clasice prin accentuarea caracterului lor euristic și activ-participativ.

Învățământul modern promovează metodele de învățare active, învățarea bazată pe însușirea experienței conceptualizate a omului, dar și pe investigația proprie a realității și formarea de cunoștințe și experiențe prin efort propriu. A instrui nu mai înseamnă a-l determina pe preșcolar să-și înmagazineze în minte un volum de cunoștințe, ci de a-l învăța să ia parte la procesul de producere a noilor cunoștințe.

Astfel, sunt preferate metodele moderne euristice de predare-învățare, deoarece acestea pun accentul pe următoarele capacități (I. Albu, 2000, p.99):

- capacitatea de pune întrebări și de a construi răspunsuri;
- cultivarea unor deprinderi, priceperi și calități intelectuale;
- dezvoltarea gândirii critice și creativității;
- aplicarea unor concepte sau algoritmi de calcul în proiecte sau lucrări, în contexte diferite;
- formarea de opinii, mentalități sau comportamente dezirabile.

Cheia unei astfel de abordări a demersului didactic îl reprezintă plasarea preșcolarului în postura de agent al descoperirii de soluții, al instrucției și educației. Schimbarea de comportament sau de mentalitate nu poate fi atinsă decât în mică măsură dacă preșcolarul ascultă sau reproduce mecanic niște cunoștințe care oricum nu sunt înțelese sau acceptate ca utile. Desigur nu în orice context, pentru orice unitate de învățare metodele tradițional expositive pot fi eliminate. Dimpotrivă există obiective operaționale care nu pot fi atinse prin încercările copiilor de descoperire. Există conținuturi prea vaste, care nu pot fi descoperite de preșcolari prin activități de investigare proprie.

1. **Algoritmizarea** - metodă care se bazează pe folosirea algoritmilor în actul predării cu scopul de a familiariza îi cu o serie de scheme procedurale (modele de acțiune), logice sau de calcul, care îi vor ajuta să rezolve o serie largă de sarcini de instruire. Ea constă în formarea unor deprinderi de gândire și acțiune, de rezolvare de probleme sau luare de decizii generale și stabile, care vor permite elevilor rezolvarea unor sarcini din ce în ce mai complexe.

Algoritmii reprezintă un număr de indicații care prescriu succesiunea de operații care trebuie parcurse pentru obținerea unui rezultat. Ei pot fi grupați în mai multe categorii:

- *de rezolvare* – care reprezintă reguli de rezolvare a unor exerciții sau probleme;
- *de sistematizare a materiei* – care reprezintă reguli de ordonare logică a materiei și care permit analiza și sinteza cunoștințelor;
- *de consolidare a cunoștințelor* – care permit perfecționarea unor deprinderi intelectuale sau de calcul;
- *de identificare* – care permit sesizarea unei clase de probleme și realizarea unei clasificări sau sinteze;
- *de creație* – care reprezintă tehnici de gândire divergentă productivă;

2. **Problematizarea** – are în vedere crearea unei situații problemă (situație conflictuală, contradictorie, ce rezultă din punerea față în față a două realități incompatibile între ele) cu scopul de a pune preșcolarii în situația de a alege soluții pentru rezolvarea ei.

Problema didactică se caracterizează prin: reprezintă pentru copiii o dificultate cognitivă care necesită efort de gândire pentru a fi depășită; trezește interesul, mobilizează la efort, declanșează dorința de a cunoaște;

golul din cunoștințele copiilor va fi umplut prin rezolvarea ei; efortul lor va viza depășirea zonei de necunoscut prin descoperirea de cunoștințe și procedee de acțiune; soluționarea problemei se bazează pe cunoștințe și deprinderi dobândite anterior.

3. **Brainstorming-ul** - având semnificația de *furtună în creier*, efervescență, aflus de idei, stare intensă de creativitate, asalt de idei, una din cele mai răspândite metode de stimulare a creativității. Preșcolarii sunt provocați să participe activ la producerea de idei, se dezvoltă capacitatea de rezolvare a unei probleme prin căutarea de soluții cât mai originale, se dezvoltă atitudinea creativă și este favorizată exprimarea personalității, este stimulată participarea tuturor elevilor la activitatea de producere a ideilor, chiar și a celor mai timizi, este stimulată căutarea soluției optime prin alegerea din mai multe variante posibile.

4. **Instruirea programată** asistată de calculator – asigură o învățare activă, o informare operativă asupra rezultatelor învățării, utilizându-se în sarcini de rezolvare a problemelor matematice, jocul

matematic, jocuri didactice de educarea limbajului, jocuri de perspicacitate, de atenție sau jocuri de reconstituire.

5. Studiul de caz – confruntarea directă a grupului de copii cu o situație reală, autentică, luată drept exemplu pentru un set de situații și evenimente problematice. Sunt frecvente manifestările comportamentale neconforme cu regulile și normele etice, abaterile de la regulile grupei care constituie subiecte ce pot fi analizate, iar comportamentele negative se pot îndrepta prin utilizarea acestei metode („Prietenul la nevoie se cunoaște”, „Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face !”).

Metode de simulare (bazate pe acțiunea fictivă) – presupune implicarea cât mai directă a participanților în situații și circumstanțe simulate ce poate lua forme foarte variate, începând cu jocurile de simulare, învățarea prin dramatizare, învățarea pe simulatoare, până se ajunge la asumarea și exersarea unor roluri reale, nesimulate.

6. Proiectul/tema de cercetare – utilizată în diferite forme și integrată în diverse activități instructiv-educative: efectuarea de investigații în mediul înconjurător, proiectarea și confecționarea unor modele materiale în procesul instructiv-educativ, participarea copiilor la elaborarea unor proiecte de amplasare a unor diferite obiective, elaborarea unei lucrări bazate pe cercetarea și activitatea practică desfășurată cu copiii pe o perioadă mai îndelungată și finalizată într-un produs util.

Orice strategie este concomitent tehnică și artă educațională. Privită în acest fel, ea devine componentă a „stilului de predare” propriu fiecărui educator. Deducem din toate acestea că strategiile didactice ocupă un loc central în cadrul tehnologiei didactice, alegerea și folosirea lor depinzând în mod hotărâtor de pregătirea și personalitatea profesorului.

Funcțiile de predare exercitate de educator se realizează și se exprimă prin comportamente de predare specifice și *stiluri de predare*.

Stilul de activitate didactică desemnează felul în care educatorul organizează și conduce procesul de învățământ presupunând anumite abilități, îndemnări sau priceperi din partea acestuia. Stilul didactic are un caracter personal fiind oarecum unic pentru fiecare cadru didactic. El devine o constantă sa - generis a personalității lui, reflectă concepțiile și atitudinile pedagogice ale acestuia, competența și capacitatea lui profesională. Stilul este o formă de exprimare a originalității cadrului didactic și o sursă generatoare de noi practici didactice.

Cadrele didactice eficiente și-au elaborat întotdeauna propriile lor stiluri de predare. Diferitele stiluri se pot constitui în funcție de câteva dominante sau aspecte constante care pot să caracterizeze conduita cadrului didactic ca de exemplu:

- deschidere spre inovație - înclinație spre rutină;
- centrare pe angajarea copilului - substituirea învățării cu predarea;
- centrare pe conținut - preocupare pentru dezvoltarea copilului;
- apropiat (afectiv - distant față de copii);
- permisiv-autoritar (în relațiile cu preșcolarii);
- nivel înalt de exigență - exigență scăzută;
- prescripție (dirijare riguroasă)- independență.

Un bun cadru didactic este acela care este capabil de o mare varietate de stiluri didactice, având astfel posibilitatea să-și adapteze munca diferitelor circumstanțe, să confere predării flexibilitate și mai multă eficiență. Un stil modern și actual este cel creativ; unele cadre didactice dovedesc mai multă flexibilitate decât alții în comportamentul lor didactic, aceștia sunt receptivi la ideile și experiențele noi, manifestă îndrăzneală, mai multă independență în gândire și acțiunea didactică cu capacitatea de a-și asuma riscuri și sunt dispuși să încerce noi practici, noi procedee. Printre metodele moderne de stimulare a creativității adoptate de acestea sunt:

Explozia stelară – este o metodă nouă de dezvoltare a creativității, similară brainstorming-ului. Începe din centrul conceptului și se *împrăștie* în afară, cu întrebări, asemeni exploziei stelare;

Colțurile – are drept scop generarea unei dezbateri în contradictoriu în cazul problemelor controversate, situații în care participanții la discuție pot avea puncte de vedere diferite;

Mozaicul – metodă complexă ce oferă un potențial uriaș pentru dezvoltarea sentimentului de responsabilitate;

Ciorchinele – ca și brainstorming-ul, stimulează realizarea unor asociații noi și permite cunoașterea propriului mod de a înțelege o anumită temă;

Cubul – metodă folosită în cazul în care se dorește explorarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective. Se oferă astfel posibilitatea de a se dezvolta competențele necesare unor abordări complexe;

Sinectica – o metodă bine structurată pentru antrenarea indivizilor sau a grupărilor în vederea unei rezolvări creatoare a problemelor;

Rezolvarea creativă de probleme (problem solving) – nu este numai o tehnică, ea este totodată un mod de gândire bazat pe dimensiunea general-umană a dezvoltării de moduri specifice de interacțiune cu realitatea cotidiană; îi este caracteristic apropierea de o concepție pozitivă și utilă asupra realității.

Stilul „axat pe grup” pune accentul pe activitatea copiilor, pe participarea lor la descoperirea cel puțin a unei părți din cunoștințele ce urmează a fi învățate. Dialogul devine indispensabil, ca modalitate fundamentală de lucru, nu numai între educator și copii, ci și în interiorul grupului între membrii săi.

Stilul de tip algoritmic constă în asigurarea unei succesiuni rigide de operații între activitatea de predare și cea de învățare. Între programare externă ce ține de predare, și cea internă ce ține de învățare se stabilesc relații univoce strict deterministe. Condiția fundamentală pentru proiectarea și realizarea unor asemenea relații este cunoașterea cât mai exactă a structurii componentelor psihice ce urmează a fi formate. Metodele și procedeele ce caracterizează această strategie didactică sunt: algoritmicizarea, instruirea programată și exercițiul.

Utilizarea metodelor moderne nu trebuie făcută în lipsa unor combinații și armonizări cu metodele așa-numite tradiționale deoarece avantajele și dezavantajele lor sunt complementare.

Imaginea școlii secolului XXI este încă neclară; însă liniile de forță pe care un observator atent le poate surprinde se pot caracteriza în două tendințe:

- ✓ centrarea pe „copil”, pe nevoile celui care este beneficiarul și, în același timp, partenerul nostru în propria formare;
- ✓ folosirea unor metode și stiluri moderne care să acopere cât mai bine întreaga sferă de interes a persoanei educate, persoană care va reprezenta resursa și creatorul de resurse pentru anii viitori.

Bibliografie:

- Cucuș, Constantin, *Pedagogie*, Polirom, Iași, 2002;
- Niculescu, Rodica, *Pedagogie preșcolară*, Ed. Pro Humanitate, București, 1999;
- Sălăvăstru, Dorina, *Didactica psihologiei*, Polirom, Iași, 2002.

METODE INTERACTIVE

Savastița Gabriela
Grădinița cu P. P. Nr. 17 Vaslui

Metoda „Explozia stelară”

Obiectivul prioritar: formularea de întrebări și realizarea de conexiuni între ideile descoperite de copii în grup prin interacțiune și individual pentru rezolvarea unei probleme.

Se utilizează în activități de lecturi după imagini, memorizări, jocuri didactice, matematică și în activități de evaluare.

Aplicație: Domeniul Limbă și Comunicare, activitate de educarea limbajului

Tema activității: „Zdreanță” de Tudor Arghezi

Mijloc de realizare: memorizare

Material necesar: imagini ce redau textul poeziei „Zdreanță”, stelute mici pentru formarea grupurilor, cinci stelute mari pe care sunt scrise cele cinci întrebări: Ce?, Cine?, Unde?, Când?, De Ce?.

Copiii formează cinci grupuri în jurul celor cinci stelute. S-a stabilit ordinea adresării întrebărilor. Li s-a asigurat timpul necesar pentru colaborare în scopul formulării întrebărilor. Metoda a fost aplicată după ce copiii au ascultat textul, au purtat discuții pe marginea poeziei. Explozia stelară a fost folosită ca feed-back. Inventar de verbe utilizate în aplicarea metodei de către copii: văd, observă, întreabă, răspund, apreciază, ajută, colaborează. Se apreciază astfel la copii creativitatea, originalitatea și efortul lor de a elabora întrebări.

După o activitate în care s-a folosit metoda „explozia stelară”, copiii au fost lăudați, încurajați. A fost apreciat efortul fiecărui membru al grupului, fapt ce a condus la satisfacție generală, bucurie, copiii zâmbindu-și între ei, fericiți că au reușit să formuleze cât mai multe întrebări.

Metoda „Schimbă perechea”

Una din metodele cu „priză” la preșcolari a fost „*schimbă perechea*”. Această metodă constă în rezolvarea sarcinii de lucru în pereche. Este o metodă cu un grad de aplicabilitate larg, oferind posibilitatea de a o folosi cu eficiență în cadrul multor categorii de activități: educarea limbajului, educație pentru societate, cunoașterea mediului.

Tema zilei: „Prietenia, un dar de preț”

Obiectiv: deprinderea copiilor de a lucra în perechi pentru consolidarea relației de prietenie, prin exprimarea sentimentelor, adresarea de cuvinte frumoase.

Joc: „Imi place la tine...”

1. Organizarea grupei de copii :copiii sunt împărțiți în două grupe egale, fiecare prin metoda „mâna-oarbă” primind buline roșii și galbene. Pe pași de dans, grupele se adună, se studiază, se observă și se vor forma două cercuri concentrice: grupa cercurilor galbene în interior, grupa cercurilor roșii în exterior.
2. Prezentarea sarcinii de lucru și instructajul copiilor: veți comunica între voi, în pereche, despre ce vă place la „copilul-pereche”.
3. Activitatea în pereche: la comanda „schimbă perechea”, copiii din cercul exterior se vor deplasa spre dreapta, formând noua pereche, realizând în continuare sarcina dată.
4. Analiza rezultatelor: la final, copiii prezintă cuvinte frumoase și își exprimă sentimentele pe care le-au trăit în timpul jocului. Astfel este definită relația de prietenie și se dezvoltă coeziunea grupului.

La finalul jocului copiii exprimă ideile, cunoștințele descoperite în timpul lucrului în pereche.

Metoda „Pălăriuțelor gânditoare”

Deși este o metodă de stimulare a creativității, are influență și în dezvoltarea inteligențelor multiple. Astfel aplicarea metodei „pălăriuțele gânditoare” dezvoltă inteligența lingvistică (abilitatea de a se exprima, de a comunica, de a povesti), inteligența intrapersonală (răspunsurile emoționale), inteligența interpersonală (abilitatea de a evalua sentimentele celorlalți). Aceasta metodă este folosită cu mare succes la toate poveștile. Fiecare poveste e plină de încărcătură emoțională, are și o latură morală, iar prin metoda „pălăriuțele gânditoare” copiii pot da frâu liber imaginației, pot spune ce simt, ce nu le-a plăcut, se pot exprima și exterioriza.

Aplicație „*Spiridușul cel bun al cărții*” după Ada Teodorescu

Etape: 1. formarea grupurilor de copii

2. împărțirea pălăriuțelor

3. formularea cerințelor

4. dezbaterea situației de către copii ținând cont de culoarea pălăriei care definește rolul.

Obiectivele activității:

- ✓ să colaboreze în cadrul grupului format
- ✓ să dezbată situația în funcție de culoarea pălăriei și rolul pe care îl are aceasta
- ✓ să se exprime corect, coerent
- ✓ să aleagă/ respecte liderul în funcție de abilitățile pe care le deține
- ✓ să respecte opinia coechipierilor

- ✓ să desprindă latura morală
- ✓ să știe să relaționeze cu ceilalți membri ai grupului
- ✓ să știe să descrie sentimentele pe care le trăiește
- ✓ să aibă încredere în coechipierii săi
- ✓ să-și împărtășească ideile în cadrul grupului
- ✓ să știe să asculte părerea colegului-coechipier.

Descrierea activității: fiecare copil a primit o bulină colorată în culoarea pălăriilor gânditoare. Așa s-au format grupurile. În jurul pălăriei albe s-au adunat bulinele albe, în jurul pălăriei roșii bulinele roșii, în jurul pălăriei galbene bulinele galbene, în jurul pălăriei negre bulinele negre, în jurul pălăriei verzi bulinele verzi și în jurul pălăriei albastre bulinele albastre. Când grupurile au fost formate s-a ales liderul fiecărui grup. Liderul a fost copilul care a purtat pălăria. Fiecărui grup i s-a citit sarcina, au avut timp de colaborare, sfătuire, exprimarea propriilor opinii, apoi liderul grupului preia toate informațiile și le transmite în acord cu semnificația culorii pălăriei pe care o poartă. Astfel, grupa pălăriilor albe: „Amintiți-ne pe scurt despre ce este vorba în povestea „Spridușul cel bun al cărții”. Grupa pălăriilor albastre: „Gândiți împreună și caracterizați personajele din poveste”. Grupa pălăriilor roșii: „Ce v-a impresionat?” (emoțiile-supărare, tristețe, bucurie, dezamăgire). Grupa pălăriilor negre: „Ce nu v-a plăcut din poveste?. Criticați comportamentul personajului care nu v-a plăcut!” Grupa pălăriilor verzi: „Găsiți soluții! Cum ați fi dorit să se comporte anumite personaje? Ce le-ați fi sfătuit să facă? Oferiți soluții!”. Grupa pălăriilor galbene: „Voi să gândiți pozitiv! Să vă închipuiți un alt final pentru povestea „Spiridușul cel bun al cărții”.

Folosind această metodă se observă relațiile de acceptare în cadrul grupurilor formate, de încredere în liderul care-i reprezintă, de bucurie și satisfacție când întreaga echipă a fost laudată pentru realizarea cu succes a sarcinii didactice. A fost frumos gestul copiilor de a se strânge în brațe, de a da unitate echipei, de parcă unul ar fi fost toți și toți unul. Acum primordial era ca echipa să facă față sarcinii didactice.

Folosind cât mai des această metodă, pe lângă descifrarea textului literar, copiii au conștientizat puterea grupului, necesitatea existenței relațiilor de prietenie, de sprijin reciproc și rezolvarea sarcinilor de lucru, copiii dezvoltând astfel capacitatea de a stabili relații de încredere între membrii grupului, comportamente de susținere a propriilor opinii și a celor din jurul lor.

Metoda „RAI”

Este o metodă interactivă de fixare și sistematizare a cunoștințelor. Se poate folosi cu succes pentru o lecție de recapitulare și reactualizare a unei lecții. Metoda poartă această denumire de la inițialele cuvintelor: răspunde, aruncă, interoghează.

Tema zilei: „Căsuța din oală”

Materiale necesare: imagini ce redau povestea :”Căsuța din oală”, minge.

Preșcolarii sunt așezați în cerc și cel care începe jocul, formulează o întrebare și o adresează unui coleg, căruia îi aruncă mingea; copilul care a primit mingea răspunde, apoi formulează și el o întrebare și pasează mingea mai departe.

În cazul în care, peșcolarul care a primit mingea, nu cunoaște răspunsul, este eliminat din joc, iar cel care a lansat întrebarea răspunde la propria-i întrebare. Dacă nici el nu știe răspunsul, este eliminat, în joc rămânând doar copiii care știu răspunsurile.

Exemple: Cine a găsit primul căsuța?

Cum arăta aceasta?

Care a fost următorul animal venit? Dar următorul? Și tot așa...

Unde s-a așezat ursul? Ce s-a întâmplat?

După o activitate în care s-a folosit metoda RAI, educatoarea își poate da seama dacă copiii știu povestea sau mai au nevoie de o reactualizare.

La sfârșitul jocului, preșcolarii sunt lăudați și vor primi stimulente pentru răspunsurile lor.

STEM ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE ȘI CUM STIMULĂM ÎNVĂȚAREA BAZATĂ PE INVESTIGAȚIE

Prof. învă. preșcolar Științe Ana Maria
Grădinița cu P.P. nr. 3 Vaslui

Într-o societate marcată profund de ascensiunea tehnologiilor digitale, sistemele de învățământ resimt o presiune din ce în ce mai mare de a-și adapta curriculum-ul, astfel încât să răspundă nevoilor societății de mâine. Competențele STEM au devenit o exigență pentru majoritatea meseriilor viitorului, astfel că ele își fac loc și în tematica și activitățile școlare și chiar preșcolare.

Kinderpedia a fost alături de First7 în organizarea webinarului cu tema „Stem în Educația Timpurie”, cu scopul de a explora, alături de Pamela Mundy, expertul internațional în educația timpurie, cele mai recente descoperiri în domeniul învățării prin investigație.

Ca părinți și educatori, trebuie să ne întrebăm cum văd copiii lumea și cum se văd pe ei înșiși în raport cu ceilalți. Care sunt experiențele care le-au schițat această viziune și cum pot educatorii să schimbe sau să completeze această imagine?

Disciplinele STEM (știință, tehnologie, inginerie și matematică) declinate în activități specifice preșcolarilor le stârnesc acestora curiozitatea, îi ajută să se concentreze și să rămână activi într-o sarcină mai mult de 45 de minute și le oferă satisfacția de a rezolva probleme din realitatea cotidiană.

Educația STEM nu se limitează la acumularea cunoștințelor despre matematică și științe. La bază, conceptul STEM îi ajută pe copii să dezvolte moduri noi de a gândi, încurajând curiozitatea și analiza. Implementarea acestora la vârste mici, când mințile sunt la cel mai înalt grad de maleabilitate, determină modul în care copiii se raportează la învățare pe tot parcursul școlii și al vieții.

Cum se îmbină creativitatea cu disciplina?

Copiii învață cel mai eficient fără hârtie și creion. Prin știință și prin creativitate, copiii își pot exprima ideile și sentimentele. Dar, așa cum spune Norman Podhoretz, învățarea reprezintă o împletire miraculoasă a energiei pure pe care o au copiii cu opusul acesteia - disciplina care îi definește pe adulți.

Copiii văd lucrurile cu claritate pentru că nu și-au dezvoltat toate acele filtre care pe noi, adulții, ne împiedică să vedem lucrurile pe care nu ne așteptăm să le vedem, spune Pamela Mundy. În societatea grăbită în care trăim, îi zorim pe copii și nu le dăm ocazia să termine activitățile în care sunt adânciți. Copiii sunt deja niște exploratori extraordinari. Au capacitatea uimitoare de a absorbi totul din jur și sunt conștienți și armonizați cu instinctele și cu simțurile lor.

Cei mici văd lumea cu ochii plini de fascinație. Pentru ei, totul e simplu. Ar trebui să ne inspirăm din înțelepciunea cu care sunt înzestrați și să urmărim cei cinci pași către fericire așa cum i-a propus un copil de cinci ani: joacă-te, mănâncă înghețată, fă-ți prieteni, iubește tot ce te-nconjoară, ia-ți un câine. Momente prețioase de posibilitate invizibilă.

Timpul pe care copiii îl petrec la grădiniță sau la școală face loc, din când în când, unui fenomen pe care Pamela Mundy îl numește „o posibilitate invizibilă”. Aceasta se referă la o posibilă descoperire pe care copiii ajung să o facă dacă explorarea nu le este întreruptă de indicațiile adulților din jur. Pamela ne încurajează să-i observăm cu atenție, să ne abținem din a le da sugestii și să participăm tăcut la explorare, ghidați de acești savanți înnașcuți. În loc să le dăm sugestii prin care să-și îmbunătățească jocul, ar trebui să-i întrebăm ce văd, ce părere au, ce întrebări le trec prin minte.

În educația timpurie, matematica poate fi folosită pentru a-i ajuta pe cei mici să înțeleagă fenomene științifice precum vântul și să rezolve probleme care țin de inginerie. Activitățile pe bază STEM nu sprijină exclusiv dezvoltarea noțiunilor de matematică și științe, ci oferă deopotrivă ocazia de a îmbunătăți abilitățile limbajului. Deși fiecare disciplină din sfera STEM este importantă, în cadrul activităților din educația timpurie ne concentrăm cu precădere pe felul în care ele se

îmbină și se conectează într-o rețea de cunoștințe. Atunci când se combină cu alte discipline, limbile străine, de exemplu, STEM oferă un context mai amplu în care să discuți despre matematică și științe. STEM creează oameni cu inițiativă în rezolvarea problemelor. Cum le stimulăm curiozitatea astfel încât să devină oameni de știință pasionați de a descoperi răspunsul la cele mai îndrăznețe întrebări? Cum le insuflăm pasiunea pentru întrebări, să formăm inginerii de mâine? Copiii sunt protagoniștii, educatorii sunt cercetătorii, iar părinții sunt partenerii lor în procesul de învățare.

Jocul și exploratul sunt moduri de învățare activă care stimulează creativitatea și gândirea critică. Mediile de învățare, locurile în care copiii pot demonta și reconstrui lucruri – precum radiouri vechi, mașinuțe, aparate, ceasuri – reprezintă al treilea educator sau educatorul tăcut.

Ce pot face adulții pentru a încuraja învățarea eficientă?

- Să-i încurajeze pe copii să exploreze și să-și manifeste interesul de a descoperi lucruri noi
- Să-i ajute pe copii să facă ceea ce vor fără să preia controlul sau să dea indicații
- Să se alăture jocului fără să-și impună propriile idei
- Să ajute la crearea rolurilor și poveștilor
- Să-i încurajeze pe copii să încerce lucruri noi. Să le stimuleze încrederea verbal și prin limbajul trupului
- Să fie atenți la felul în care copiii se implică în activități. La provocările pe care le înfruntă, la eforturile lor, la felul în care gândesc și învață. Să discute mai mult despre proces decât despre rezultat
- Să sublinieze felul în care atât copiii, cât și noi, adulții, devenim mai pricepuți prin exercițiu și efort și că putem învăța din greșeli
- Să-i încurajeze pe copii să își aleagă activitățile
- Să le stimuleze copiilor interesul prin acordarea atenției și prin calm atunci când aceștia sunt suprastimulați
- Să recunoască și să răspundă diferitelor stiluri de învățare
- Să-i ajute pe copii să devină conștienți de țelurile lor, să-și facă planuri și să-și analizeze progresele și succesele
- Să fie preciși cu aprecierile, în special în ceea ce privește efortul, felul în care copiii se concentrează, încearcă abordări noi, perseverează, rezolvă probleme și au idei noi
- Să-i încurajeze pe copii să învețe împreună și unii de la alții
- Să se asigure că cei mici au timp să se joace și să exploreze
- Să le asigure copiilor oportunitatea de a repeta și de a-și consolida cele învățate
- Să respecte efortul și ideile copiilor, astfel încât ei să se simtă încrezători să-și asume riscuri

STEM se bazează pe o curiozitate neobosită cu privire la lumea care ne înconjoară. Tehnologia este o componentă a conceptului STEM, iar cei care abordează aceste discipline își dezvoltă abilități care îi pregătesc pentru roluri care au tehnologia la bază. Educația STEM nu depinde însă de tehnologia digitală, mai ales în cazul educației copiilor de vârste mici. Jocul cu cuburi, grădinaritul și puzzle-urile sunt exemple de educație STEM, precum și vizitele la muzeu. Acestea pot avea loc oricând și cu puține resurse.

Ce ar putea face adulții pentru a stimula creativitatea și gândirea creativă? Să folosească vocabularul specific gândirii și învățării: gândește, știi, amintește-ți, află, idee, sens, plan, confuzie, descoperire. Să fie un exemplu pentru cei mici. Să le arate că procesează anumite idei, că e firesc să nu știi totul, să nu înțelegi unele lucruri, că poți fi curios și chiar nedumerit și că te poți gândi și că poți afla răspunsuri.

- Să încurajeze gândirea deschisă continuând după prima idee, ce altceva am putea face?
- Să aprecieze eforturile și ideile copiilor, astfel ca aceștia să îndrăznească să riște cu o idee nouă.
- Să pună accent pe întrebări și pe multiple răspunsuri.
- Să-i încurajeze pe cei mici să facă conexiuni între experiențe anterioare.
- Să le dea feedback copiilor și să-i ajute să-și evalueze progresul. Să discute cu ei despre cum se descurcă, cum au de gând să procedeze, ce a funcționat și ce ar schimba data viitoare.

Bibliografie:

- A.M. Baldea, M. Garabet, V. Prisacariu – Masim și Team. Abordări în școala românească– 11 Technology International, Educație și Dezvoltare de conferințe, 6-8 martie 2017, Valencia, Spania;
- Chiș, V., (2005), Pedagogia contemporană – Pedagogia pentru competențe, Editura Casei Cărții de Știință, Cluj-Napoca;
- David Langdon; et al. (July 2011). „STEM: Good Jobs Now and For the Future”;
- Engelmann, S., T. Engelmann (1992) Dați copilului vostru o inteligență superioară, Centrul pentru educație și Dezvoltarea Creativității;

INSTRUMENTE DE COMBATERE A BULLYINGULUI ÎN GRĂDINIȚĂ ȘI ȘCOALĂ

Prof. Șenchiu Fănica/Crăciun Irina
Grădinița cu P.P. nr.3 Vaslui

„Nu judeca pe nimeni, până nu vei fi mers de două ori, până la luna și înapoi, în pantofii săi.” - proverb indian

Bullyingul este un fenomen care apare la nivelul grupurilor de copii și se referă la comportamente variate care umilesc și exclud prin natura lor, sunt repetate sau fac parte dintr-un tipar care se manifestă pentru o perioadă de timp. Bullying-ul este un comportament repetat și intenționat prin care agresorul își rănește persecute și intimidează victima prin diferite forme: verbale-țipete, porecle, insulte, jigniri; fizic-palme, loviri, îmbrânciri, relational-intimidare, denigrare, izolare; social-insulte, excludere cu privire la statutul social. Cel mai adesea, comportamentele de tip bullying sunt ascunse de ochii adulților și continuă în absența unor măsuri specifice de intervenție. Așadar, bullying-ul are consecințe pentru toată lumea – chiar și pentru aceia care, inițial, nu par implicați.

Lectura este una dintre activitățile importante desfășurate de în grădiniță și școală. În societatea contemporană informatizată foarte puțini elevi consideră această activitate ca o prioritate, de aceea rolul profesorului este foarte important. El trebuie să atragă elevii către lectură prin alegerea unor texte potrivite vârstei și intereselor tinerilor, dar și în concordanță cu programa școlară. Folosind lectura și jocul de rol, profesorul poate atinge obiective specifice, dar și obiective ce se regăsesc la orele de consiliere și orientare. Lectura împotriva bullyingului-această componentă a setului de instrumente constă într-o listă de cărți și material de lectură adecvate elevilor de diferite vârste și care se referă la subiecte precum bullyingul construirea relațiilor cu colegii, rezolvarea conflictelor și a dilemelor în școală și chiar în grădinițe, înțelegerea unor culturi și alte subiecte relevante din perspectiva bullying-ului. Câteva exemple de cărți folosite în grădiniță și care sunt foarte utile și folosite de noi cu succes la grupă: de la editura Bookzone pachetul de patru cărți- „Insulte nu sunt deloc amuzante, Îmbrâncitul nu e deloc amuzant, Glumele nu sunt deloc amuzante, Tachinarea nu e mereu amuzantă”.

Jocurile de rol au seturi clare de reguli, elevii sunt sfătuiți să nu dezvăluie informații personale, să nu își folosească propriul nume în roluri, de asemenea, comportamentul trebuie mediat, niciun elev nu are voie să lovească sau să folosească cuvinte injurioase. Se pot alege anumite situații specifice de bullying, apoi actorii, nume fictive ale acestora și se joacă scenele în fața clasei. Este foarte important în aceste exerciții, să se discute imediat după interpretare, cum s-a simțit fiecare dintre actori, fie el victimă, agresor sau martor. Este foarte interesant aici dacă în rolul de victimă este ales un copil care a avut rol de agresor în viața reală, dacă este posibil, pentru a putea să vadă situația și din alt punct de vedere.

Un exercițiu impresionant constă în desenarea unei siluete de copil pe o coală mare, care se decupează pe contur și se prinde pe tablă cu bandă adezivă doar în partea de sus. Li se dă ca temă copiilor să se gândească la o insultă sau un cuvânt ofensator adresat siluetei de la tablă, pe care să nu îl rostească dar în funcție de cât de dureros este să rupă o parte din siluetă (un deget, o bucată din picior, etc.) pe care să o păstreze pe bancă, cu mențiunea că o vor folosi puțin mai târziu. Se

pornește în ordine, de la un capăt al clasei, până se ajunge la celălalt și toți elevii trec pe rând pe la silueta de la tablă. Pot colora bucata de pe bancă dar sunt rugați să nu scrie cuvinte. Se revine în ordine inversă pentru a lipi bucățile rupte cu bandă adezivă, pe rând, unul câte unul până silueta este refăcută. Aceste exerciții îi fac pe copii să fie mai empatici, să privească cu mai multă atenție la ceea ce se întâmplă în jurul lor și să nu mai tolereze comportamente agresive în mediul școlii.

Exemple de jocuri interactive și de energizare pot fi:

„Dă mai departe semnalul!”- Elevii sunt plasați în cerc în jurul clasei, pe lângă perete și în cerc își transmit mai departe un gest, bătut din palme, pocnit din degete, o postură; gestul se poate schimba, când cineva vrea să facă acest lucru, semnalizând prin ridicarea mâinii, de exemplu. Se poate schimba de asemenea și sensul jocului. Este un joc de atenție și de energizare.

Foarte apreciate sunt jocurile ca „Salata de fructe”, „Scaune muzicale” și „Schimbă locul!” în care participanții stau pe scaune în cerc și își schimbă locurile între ei, numărul de locuri fiind mai mic decât numărul de participanți, eliminându-se pe rând din joc câte unul sau mai mulți. Cei care își schimbă locul sunt fie anumite „fructe”, enunțate selectiv, fie toți. Schimbarea se produce imediat sau la oprirea muzicii.

Exercițiul „Fabrica” este amuzant și ingenios. Cineva propune o fabrică sau un atelier care produce sau face ceva și începe o mișcare; câte unul intră pe rând în scenă, spun ce reprezintă în mecanism și fac mișcarea. Li se poate indica viteza și ritmul de către unul din grup. În final vor fi mai mulți participanți care vor contribui la funcționarea „fabricii”. Ex. fabrica de vată pe băț, spălătoria de mașini, atelierul de împachetat..etc. Este interesant să fie și filmată experiența.

Exercițiul „Samuraiul” presupune și folosirea vocii și a gesturilor în care doi elevi din stânga și dreapta unui elev îl elimină pe acesta cu gesturi și efect vocal, dar fără să îl atingă. Acesta fiind eliminat poate numi mai departe cine va fi următorul care va fi eliminat. Este un joc care îi ține atenți pe elevi, antrenează câte trei elevi la fiecare pas și produce multă bună dispoziție.

Povestea de grup: elevii aflați în cerc mare, în jurul clasei spun câte un cuvânt în continuarea primului rostit de colegul de lângă pentru a crea o poveste comună, sau poate o frază. Cineva scrie la tablă ce s-a spus și citim la final.

Telefonul fără fir, realizat tot așa în cerc mare, cu 1, 2, 3 sau 4 cuvinte; realizăm tot așa, o singură rundă și vedem de la ce am plecat și unde am ajuns.

Statuia clasei: cineva propune o temă și ia o postură în fața clasei; cei care vin după se conformează temei și își numesc statuia, luând poziție. În final vom avea un grup statuar al clasei. Merită fotografiat. Evident că într-o activitate facem un exercițiu la început și eventual unul la final, pentru a putea să ne facem și activitatea de predare, dacă suntem profesor. În cadrul grupurilor de dezvoltare personală aceste exerciții pot fi intercalate cu unele de introspecție, sau de lucru în perechi.

Munca în grupuri mici sau interacționarea în perechi face posibilă punerea în practică a diferitelor deprinderi de colaborare în grup: ascultare activă, empatie, politețe, deschidere față de ideile celuilalt, comunicare și evaluare, oferire de feedback. Putem forma grupuri noi pentru fiecare activitate. Pentru copiii de gimnaziu vom prezenta mai jos o activitate de prevenire a bullying-ului care pot fi folosite cu succes în activități.

Procesul unui hărțuitor-această activitate poate dura 50 de minute și poate fi folosită pentru copii cu vârste între 12 și 14 ani. Ea poate fi implementată în activitățile din „Școala altfel”. Copiii vizionează un film în care un copil este „hărțuit”. Profesorul le furnizează elevilor fișe de lucru și îi monitorizează în timpul rezolvării sarcinilor de a identifica participanții la acțiunea de bullying din film (hărțuitor, victimă, susținători etc). Profesorul explică cum vor juca într-un scenariu de proces pentru a judeca hărțuitorul din film și nominalizează un avocat al acuzării (procurorul) și un avocat al apărării. Ceilalți copii vor fi membrii juriului. Profesorul dă doua pene elevilor (cu excepția celor doi, avocatul și procurorul) una roșie și una verde și prezintă regulile procesului. Avocatul acuzării prezintă argumente împotriva hărțuitorului în timp ce avocatul apărării va formula argumente în favoarea lui. Membrii juriului ridică pana verde dacă sunt de acord cu argumentul și pana roșie dacă nu sunt de acord. La fiecare ridicare a penei profesorul alege doar un elev pentru a-și argumenta punctul de vedere. Profesorul decide când se încheie activitatea deoarece în aceasta

activitate contează procesul de analiză și raționamentul și nu rezultatul procesului. Nu contează dacă hărțuitorul este condamnat ci importantă este analiza comportamentului hărțuitorului. Efectul acestei activități este dezvoltarea unor reacții de profunzime în gândirea elevilor cu privire la: bullying, rezultatele negative ale acestuia și nevoia de a-l combate și a-l stopa.

Bibliografie:

- bullying-6-strategii-pentru-o-scoala-care-se-opune-bullying-ului/
- Bullyingul în rândul copiilor-Studiu sociologic la nivel national organizat de „Salvați copiii”
- <https://combatbullying.eu/ro/toolki>

AVANTAJELE ACTIVITĂȚILOR INTEGRATE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșc. Tătaru Cristina,
Grădinița cu P.P. Nr. 3 Vaslui

Procesul instructiv-educativ pe care îl desfășurăm în grădiniță, permite fiecărei educatoare, sau echipe de educatoare, punerea în valoare a propriei experiențe didactice, prin activități educative cu caracter integrat, și cu o abordare complexă a conținuturilor.

Prin activitate integrată înțelegem – demers global, în care granițele dintre categoriile de activități dispar, activitatea desfășurându-se după un scenariu unitar, în scopul investigării unei teme. Demers concertat, coerent, care nu se desfășoară fiindcă se cere, ci pentru că asigură un plus în educarea și instruirea copiilor. Aceste activități ample, care reunesc conținuturi din științe și domenii diferite înlesnesc copilului procesul înțelegerii, însușirii și aplicării cunoștințelor. Astfel se creează situații de învățare optim structurate din punct de vedere logic, psihologic și pedagogic, determinând experiențe de învățare mai complexe, net superioare celor monodisciplinare.

Integrarea este o manieră de organizare oarecum similară cu interdisciplinaritatea, dar nu trebuie să facem confuzii între cele două concepte și să identificăm interdisciplinaritatea – ca o componentă a mediului pentru organizarea cunoașterii, cu integrarea – ca o idee sau un principiu integrator care rupe hotarele diferitelor categorii de activități și grupează cunoașterea în funcție de tema propusă de educatoare ori de copii.

Experiențele de învățare la care copilul este cooptat sau provocat să participe pot fi comune tuturor copiilor din grupă sau pot fi diferențiate, în funcție de nivelul acestora și se pot organiza prin alternarea tuturor formelor de învățare – în microgrup, individual, în perechi sau cu întreaga grupă. Acestea conduc la achiziții ale copiilor în plan personal, care se obiectivează într-o modificare în sens pozitiv a structurilor cognitive, afective sau psihomotorii, mult mai complexe, pe măsura sarcinilor de învățare și efortului depus în realizarea lor. Copiii sunt antrenați prin joc să asocieze, să analizeze, să compare, să formuleze păreri, să facă deducții, să formuleze concluzii despre ființe, obiecte, lucruri și fenomene care altădată se vehiculau în activități diferite, în perioade diferite.

Educatoarei îi revine libertatea, dar și răspunderea în stabilirea ținutelor, în realizarea coerenței pe axa finalității educaționale a demersurilor, utilizând principii didactice, forme de organizare a activității de învățare, criterii de evaluare. De asemenea, tot educatoarea este cea care realizează integrarea, compatibilizarea conținuturilor și stabilește relevanța acestora în raport cu cerințele curriculare și așteptările comunității.

Activitățile integrate vor fi cele prezente în planificarea calendaristică, proiectate conform planului de învățământ, orarului aferent nivelului de vârstă susținute de experiența cadrului didactic. Educatoarea organizează activități integrate generate de subiecte stabile planificate pe tot timpul anului. Aceste activități pot fi desfășurate integrat după scenariul elaborate de educatoare ce începe cu întâlnirea de grup, inițiată în fiecare zi și care se poate realiza sub forma unei povestiri, a întâlnirii cu un personaj, a vizitei unei persoane adulte, prezența unui animal, o întâmplare trăită sau imaginată, un eveniment social sau eveniment special petrecut în familie.

Scenariul educatoarei îi orientează pe copii să opteze pentru diverse centre care oferă posibilitatea alegerii domeniilor de învățare și a materialelor. Varietatea acestora încurajează copiii să manifeste, să observe, să gândească, să-și exprime ideile, să interpreteze date, să facă predicții.

Copiii își asumă responsabilități și roluri în macrogrupul din care fac parte, participând la jocuri de rol interesante, inițiate la sugestia celor din jur sau create chiar de ei.

Activitatea integrată din grădiniță ne conduce la realizarea unui scenariu bine gândit pentru o zi. Această activitate presupune o împletire de obiective care provin de la arii curriculare diferite, apelându-se la conținuturi din diferite domenii.

Fiecare zi poate purta un nume astfel încât copiii să fie motivați în activitatea de învățare, fiind expuse pe înțelesul lor țintele pe care ni le dorim a fi realizate, precum și eforturilor pe care trebuie să le facă ei. În cadrul activității de învățare, activitatea integrată deține succesul pentru că într-un mod plăcut – joc în special – se abordează conținuturi din diferite domenii pentru realizarea unor obiective comune. Prin această modalitate copilul se implică și învață lucrând, fără a sesiza că această activitate este impusă.

Activitățile integrate sunt activități specifice reformei curriculare pentru care pledează numeroși autori și sunt propuse și de noul Curriculum pentru învățământul preșcolar. Acestea se desfășoară atât ca activități în cadrul unui proiect tematic, cât și în cadrul proiectării pe teme săptămânale fără a fi desprinse de context.

Activitățile integrate propuse de planul de învățământ sunt de 4 tipuri, în funcție de durată și elementele de conținut:

- Activitate integrată care înglobează toate activitățile din programul unei zile și care se desfășoară pe parcursul întregii zile.
- Activitate integrată care înglobează ALA și ADE din ziua respectivă.
- Activitate integrată care înglobează ADE din ziua respectivă.
- Activitate integrată în care activitatea de bază este un anumit tip de ADE din ziua respectivă, în care sunt înglobate elemente din mai multe DE, indiferent de programul zilei (în această activitate se poate integra un opțional, o temă dintr-un proiect educațional).

Activitățile care fac parte din activitatea integrată își pierd statutul de activități de sine stătătoare, de această dată fiind elemente sau părți componente ale unui demers global. De aceea, pentru activitatea integrată se realizează un singur proiect didactic indiferent de conținutul acesteia.

Activitățile educative de diferite tipuri – rutiere, ecologice, sanitare, culturale, religioase – pe care ne-am obișnuit să le desfășurăm pot intra atât în categoria ALA cât și în categoria ADE, totul depinde de tipul și tema acestor activități și cât de bine se corelează cu tema proiectului sau cu tema săptămânală.

Avantajele activităților integrate în grădiniță sunt:

- dobândește cunoștințe profunde și solide;
- identifică mai ușor relațiile dintre idei și concepte;
- face corelații între temele abordate în grădiniță și cele din afara ei;
- parcurge teme care-l interesează și le studiază mai mult timp;
- se încurajează comunicarea;
- învață să rezolve sarcini prin cooperare;
- se formează sentimentul de apartenență la grup;
- devine mai responsabil în procesul învățării.
- stimulează interesul pentru abordarea unor noi conținuturi și metode;
- își organizează mai bine planificarea;
- utilizează o varietate de activități pentru a prezenta tema în profunzime;
- încurajează copiii să producă idei originale pentru activități.

Finalitățile activității integrate sunt selectate din listele de obiective cadru și de referință ale domeniilor experiențiale, iar obiectivele operaționale vor constitui un set unitar și restrâns de 4-5 obiective, cu referire directă la experiențele de învățare vizate. Conținuturile abordate sunt selectate și abordate în strânsă relație cu nucleul de integrare curriculară.

Într-o situație în care tema săptămânii este „Animale sălbatice”, iar tema activității integrate este „Proiectarea unei grădini zoologice pentru orașul nostru”, conținuturile didactice vehiculate vor proveni din domeniile experiențiale: Științe, Om și Societate și, eventual, din domeniul estetic și creativ, dar se vor selecta acele conținuturi și activități care vor contribui la îndeplinirea cerințelor impuse de tema activității integrate.

De exemplu, alcătuirea proiectului grădinii zoologice, cu vizualizarea spațiului și a accesoriilor necesare pentru găzduirea fiecărui tip de animal, discutarea și decizia privind vecinătățile, spațiile de vizitat, hrana necesară, formularea regulilor de comportament pentru vizitatori, estimarea costurilor билетelor etc.

Activitatea integrată include valențele formative ale curriculumului integrat ca model de proiectare curriculară. În situația descrisă în exemplul de mai sus, copiii vor fi încurajați să caute informații privind dimensiunile, habitatul, comportamentul, hrana unor animale sălbatice care vor fi găzduite în grădina zoologică, să propună mai multe variante de organizare a grădinii zoologice, pe care să le illustreze cu material intuitive (gărdulețe, cuști construite din cutii de carton sau cuburi, animale în miniatură etc.).

Activitățile integrate aduc un plus de lejeritate și mai multă coerență procesului de predare-învățare, punând accent deosebit pe joc ca metodă de bază.

Activitatea integrată se dovedește de a fi o soluție pentru o mai bună corelare a activităților de învățare cu viața societății, cultura și tehnologia didactică. Pentru copiii mici, adaptarea la regimul grădiniței se face adesea cu greutate. Cea mai ușoară cale de a-l face pe copil să nu simtă absența mamei, a jucăriilor și lucrurilor personale de acasă este aceea a „scenarizării” activităților din grădiniță. Marea artă a educatoarei este aceea de a fi o artistă deosebită și de a da, în fiecare clipă, „marea reprezentație” în fața micilor spectatori și de a-i implica și pe ei.

Bibliografie:

1. Curriculum pentru învățământul preșcolar, București 2009;
2. Aplicarea noului curriculum pentru educație timpurie – o provocare?, coordonator – Laurenția Ciulea, Editura Diana, 2009.

INIȚIATIVE DIDACTICE-METODE DIDACTICE ACTIVE ȘI INTERACTIVE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

prof. inv. preșcolar: Tumurug Maricela/ Grozescu Ancuța
Școala Gimnazială „Emil Racoviță”, Onești
Loc. Onești, jud. Bacău

Metodele de învățare constituie instrumente de prim rang în mâna educatorului, este calea eficientă de organizare și conducere a învățării, un mod comun de a proceda care reunește într-un tot familiar eforturile cadrului didactic și ale copiilor.

Plecând de la o literatură în domeniu (Palmade, Cerghit, Mucchielli) metodele didactice sunt împărțite din punct de vedere istoric în :

- metode tradiționale/ clasice : expunerea conversația, exercițiul, demonstrația, observația;
- metode moderne: problematizarea, algoritmizarea, cubul, învățarea prin cooperare, mozaicul, brainstorming-ul, studiul de caz, instruirea programată, metode de simulare, proiectul/tema de cercetare, tehnica ciorchinelui, tehnica Turul galeriei.

Însă nu tot ceea ce este „vechi” este neapărat și demodat, după cum nu tot ceea ce este „nou” este și modern.

Învățarea activă dezvoltă gândirea critică, creativă și responsabilitatea. Cadrul necesar învățării active trebuie să fie stimulativ bazat pe încredere și respect între educator și educat.

În procesul predării interactive rolul educatoarei se schimbă: ea formulează probleme, ascultă părerile copiilor, sugerează rezolvări, lucrează împreună cu copii, corectează greșelile acestora, dar niciodată nu impune autoritar un punct de vedere.

Iată câteva tehnici și metode active și interactive care pot fi folosite în activitatea la clasă:

1. Problematizarea – constituie o modalitate de instruire prin crearea unor situații problemă, care solicită copiilor utilizarea, restructurarea și completarea unor cunoștințe și capacități anterioare dobândite în vederea realizării situației problemă pe baza experienței și efortului personal.

Crearea unei situații-problemă are scopul de a-l pune pe copil cu atât în situația propriu-zisă de a cunoaște cât mai ales în aceea de a elabora și de a descoperii calea spre adevăr, spre soluția problemei.

2. Algoritmizarea – este o metodă care presupune utilizarea și valorificarea algoritmilor de învățare. Algoritmii sunt constituiți dintr-o serie de operații executate într-o anumită ordine, presupune o succesiune de operații. Din punct de vedere psihologic algoritmii reprezintă depinderi de activitate intelectuală. Algoritmizarea ca metodă se folosește în general la grupele mari.

3. Cubul – este o metodă folosită în cazul în care se dorește explorarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective. Am folosit tot cu succes în activitățile de observare și lectură după imagini, ori de câte ori a fost necesară observarea unui animal, obiect, plantă, fenomen din mai multe perspective, ori ca mijloc de fixare a unor informații obținute.

4. Învățarea prin cooperare - este o metodă care implică procedee de colaborare și activitate comună în rezolvarea unor sarcini de instruire: copiii lucrează împreună, uneori în perechi, în grupuri mici pentru a rezolva aceeași problemă, pentru a explora o temă nouă, pentru a crea idei noi.

5. Brainstorming-ul – Având semnificația de *furtună în creier*, efervescentă, aflux de idei, stare intensă de creativitate asalt de idei, una din cele mai răspândite metode de stimulare a creativității. Preșcolarii sunt provocați să participe activ la producerea de idei, se dezvoltă capacitatea de rezolvare a unei probleme prin căutarea de soluții cât mai originale, se dezvoltă atitudinea creativă și este favorizată, exprimarea personalității, este stimulată participarea tuturor copiilor la activitatea de producere a ideilor, chiar și a celor mai timizi, este stimulată căutarea soluției optime prin alegerea din mai multe variante posibile.

Utilizarea metodelor moderne nu trebuie făcută în lipsa unor combinații și armonizări cu metodele așa-numite tradiționale deoarece avantajele și dezavantajele lor sunt complementare.

Imaginea școlii secolului XXI este încă neclară; însă liniile de forță pe care un observator atent le poate surprinde se pot caracteriza în două tendințe:

□ centrarea pe „copil”, pe nevoile celui care este beneficiarul și, în același timp, partenerul nostru în propria formare;

□ folosirea unor metode și stiluri moderne care să acopere cât mai bine întreaga sferă de interes a persoanei educate, persoană care va reprezenta resursa și creatorul de resurse pentru anii viitori.

Educația incluzivă este un sistem educațional în care toate școlile se străduiesc să ofere „educație pentru toți”, adică un sistem care recunoaște dreptul tuturor copiilor de a fi educați împreună și care consideră că educația tuturor copiilor este la fel de importantă.

„Incluziunea se referă la faptul că oricine, indiferent de deficiența sau dificultățile pe care le întâmpină în învățare, trebuie tratat ca un membru al societății, iar diversele servicii speciale de care are nevoie, trebuie furnizate în cadrul serviciilor sociale, educaționale, medicale și celelalte servicii puse la dispoziția tuturor membrilor societății”. (ap. Popovici D. , 1999)

Școala incluzivă exprimă extinderea scopului școlii obișnuite, în mare măsură, transformarea acesteia pentru a putea răspunde unei diversități mai mari de copii, în speță copiilor marginalizați, defavorizați și/sau excluși de la educație.

Bibliografie:

1. Cerghit, Ioan, Neacșu Ion, *Prelegeri pedagogice*, Polirom, Iași, 2001;
2. Cucoș, Constantin, *Pedagogie*, Polirom, Iași, 2002;
3. Sălăvăstru, Dorina, *Didactica psihologiei*, Polirom, Iași, 2002;
4. Tomșa, Gheorghe, *Psihopedagogie preșcolară și școlară*, M.E.C, București, 2005.

EFICIENTIZAREA JOCULUI ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI PREȘCOLAR

Prof. învă. preșc. Butnaru Cristina
Grădinița cu P.P nr. 10 Huși

Cea mai importantă activitate a copilului din momentul în care se naște și până în momentul în care ajunge la vârsta maturității este jocul.

Astfel, jocul presupune socializare, care la o anumită varstă te poate avantaja, deoarece socializarea are un rol important în viața noastră.

Doar cu ajutorul socializării îți poți forma grupul de prieteni, poți cunoaște multe persoane, iar datorită acestora poți fi fericit.

Jocul este mișcare, explorare, comunicare, socializare, observație și imitație, exercițiu, disciplinare, învățare și, mai ales, plăcere. Esența jocului este reflectarea și transformarea, pe plan imaginar, a realității înconjurătoare.

Jocul nu este numai o simplă distracție, ci, prin joc, copilul descoperă și lumea și viața într-un mod accesibil și atractiv, o cercetează, o prelucrează și o transformă în învățare, în experiență personală. De aceea, în timpul jocului, copilul desfășoară o variată activitate de cunoaștere.

Există nenumărate forme de joc, însă, specialiștii le grupează în trei categorii:

1. Jocuri de creație (care urmăresc dezvoltarea imaginației, creativității, simțului estetic, gândirii logice). De exemplu jocurile de construcții, desenul, modelajul, bricolajul, jocurile de rol („de-a cumpărătorul și vânzătorul”).
2. Jocuri de mișcare (care urmăresc dezvoltarea musculaturii și motricității copilului, a echilibrului său, coordonarea mișcărilor, dezvoltarea abilităților manuale și disciplinarea copilului).

Sunt jocuri sportive, cu reguli pe care adultul trebuie să le explice și să urmărească respectarea lor. De aici, valoarea pe care aceste jocuri le au în disciplinarea copilului. Dansul și cântecele însoțite de mișcări sunt excelente jocuri de mișcare.

3. Jocuri didactice (care urmăresc dezvoltarea intelectuală a copilului: dezvoltarea vorbirii, a vocabularului, însușirea noțiunilor de gramatică, matematică, dezvoltarea spiritului de observație, cunoașterea naturii etc).

Aceste jocuri sunt la îndemâna oricărui adult. Unii adulți știu din instinct ce trebuie să facă spre a transforma până și drumul de la grădiniță spre casă într-o joacă plăcută și instructivă.

Pentru toți ceilalți, jocul este ceva ce se poate învăța sau de care îți poți aduce aminte. Un părinte care își aduce aminte de jocurile copilăriei sale, de ceea ce găsea el interesant și amuzant, va găsi măcar câteva soluții de a petrece timp de calitate, de a se juca cu propriul copil.

Alternativ, poate să îl roage pe educator să îl învețe jocurile de la clasă spre a le putea juca împreună cu micuțul lui acasă. Sau poate să-și cumpere o carte de ghicitori (copiii le adoră, orice s-ar spune), clasicul joc lego, un puzzle sau măcar o minge.

Joaca este foarte importantă pentru dezvoltarea socială, emoțională, cognitivă și fizică a copilăriei. În timpul jocului, cel mic își utilizează toate simțurile (văzul, auzul, mirosul, simțul tactil și gustul), motiv pentru care jocul este primul stadiu de învățare și activitate creatoare.

În timpul jocului micuțul dobândește capacitatea și experiențele noi, cultivă spiritul de observație, atenție, fantezie, gândire și spirit artistic.

Pe măsură ce copilul crește, joaca copilului devine din ce în ce mai complexă și mai imaginativă, acesta exersându-și abilitățile și talentele prin intermediul acesteia.

Joaca le oferă copiilor oportunitatea de a descoperi cum funcționează lucrurile, de a se înțelege cu alții și de a încerca roluri noi. Jocul este o activitate dominantă a copilăriei prin care micuțul își satisface propriile dorințe și visuri, acționând conștient și liber în lumea imaginară pe care și-o creează.

Jocurile și distracțiile sunt mai intense la vârstele copilăriei și tinereții. Știm cu toții că copii de vârstă ante sau preșcolară se joacă tot timpul. Aceasta le conferă conduitelor lor multă flexibilitate și mai ales le dezvoltă imaginația și creativitatea; tot prin joc este exprimat și gradul de dezvoltare

psihică. Spunem de multe ori: <<Se comportă ca un copil>> sau <<Parcă nu e maturizat, aceasta datorită unei exagerate antrenări în distracții care conduce la o personalitate nematură, puerilă.

Jocul cu alți copii este esențial pentru dezvoltarea intelectuală și socială a copilului, a încrederii în forțele proprii și pentru sănătatea psihologică. Copiii încep încă din primul an de viață să ia contact cu alți copii. Mămicile îi duc în parcuri sau în zone speciale pentru copii și îi lasă să socializeze, chiar și în limitele impuse de vârstă. Acest lucru are un efect extrem de benefic atunci când copilul începe să crească.

Bibliografie:

1. Curriculum pentru educația timpurie, 2018;
2. Grigoriu Dumitru – Copilul și jocul, 1975;
3. Grigoriu Dumitru – Copilul și jocul, 1975.

DEZVOLTAREA MOTRICITĂȚII LA CLASA I

Înv. Arhire Sorina,
Școala Gimnazială Nr.1, Sat Văleni, Vaslui

Din cele mai vechi timpuri, îngrijirea sănătății, dezvoltarea, instruirea și educația corpului au stat în centrul preocupărilor familiei și societății.

Se știe că mișcarea este mijlocul de seamă al dezvoltării copilului, ceea ce impune intensificarea eforturilor în direcția introducerii ei de la cea mai fragedă vârstă.

„Conștiința de sine a plecat de la conștiința mișcării...

Înainte de a te gândi logic, ne-am mișcat instinctual...

Mișcarea stă la originea tuturor fenomenelor.

Devenirea, adică viața, adică infinitul înseamnă mișcare.”

Ținând seama de aceste aspecte, este necesar ca părinții să asigure copiilor posibilitatea mișcării sub formă de joc sau sport sezonier, de la cea mai mică vârstă, continuând pe perioada activității lor preșcolare și școlare.

După J. Piaget, a educa un copil înseamnă a-l adapta la nivelul social adult, adică a transforma „conștiința psihică a individului în funcție de ansamblul realităților colective, cărora conștiința comună le atribuie o oarecare valoare” .

Exercițiile fizice din gimnastică, mai ales în faza de automatizare a mișcărilor, constituie, în același timp, un mijloc important de reconfortare a sistemului nervos, o posibilitate de odihnă activă în urma unei munci intelectuale susținute. Astfel, activitățile de educație fizică favorizează dezvoltarea intelectuală a copiilor. Astfel, exercițiile de echilibru, de târâre, săriturile și jocurile de mișcare dezvoltă pe lângă îndemânare și curaj, perseverența, cinstea și alte calități morale.

Educația fizică este un proces instructiv-educativ care vizează: creșterea și dezvoltarea fizică, formarea, cultivarea capacităților fizice ale oamenilor. Cuprinde două categorii de forme de organizare și anume:

- ca proces instructiv educativ (grădiniță, școală, liceu etc.)
- ca activitate independentă (plimbări, gimnastică zilnică, excursii etc.)

Activitățile de educație fizică au un caracter predominant formativ în sensul că se face pregătirea pentru viață și se beneficiază de un număr foarte mare de exerciții diferențiate și adaptate la toate condițiile. Educația fizică și sportul se constituie într-un domeniu foarte complex al vieții sociale.

Actualitatea temei și tratarea ei în literatura de specialitate

Concepțiile în virtutea cărora educația fizică și sportul erau considerate activități minore, dexterități ale planurilor de învățământ, au fost treptat abandonate.

Activitățile pronunțat unilaterale, sedentarismul, solicitările psihice mult mai intense, alimentația din ce în ce mai bogată și abundentă, limitarea treptată a efortului fizic și a mișcării din tehnicile de muncă și din viața cotidiană, consecințe ale progresului tehnic și științific, ridică tot mai acut problema conservării stării de sănătate, a restabilirii echilibrului în activitățile organismului, dereglat de eforturile dominante intelectuale și de lipsa de mișcare.

În ceea ce privește nivelul și calitatea informațiilor de care dispun cadrele didactice, în ultimii ani au apărut puține lucrări de specialitate în domeniul educației fizice la ciclul primar.

Din publicațiile apărute, nu putem spune că avem materiale abundente activității respective, trebuie să selectăm, să aplicăm creator, conform cerințelor și particularităților de vârstă ale copiilor, metode și procedee adecvate care să sporească eficiența activității de educație fizică.

Bibliografie:

- Cârstea Gh. -*Educația fizică-Teoria și bazele metodicii*, București, 1977

- Fielder P. -*Metodica educației fizice și sportive*, Editura Universitatea „Al.I.Cuza” Iași, 1995

ROLUL JOCULUI DIDACTIC ÎN DEZVOLTAREA ȘI NUANȚAREA LIMBAJULUI ELEVILOR DIN CLASA I

prof. înv. primar Arsene Constanța-Nicoleta,
Școala Gimnazială Nr. 1 Perieni

Dezvoltarea vorbirii sub aspect fonetic, lexical și gramatical se poate realiza așa cum prevede programa prin diferite metode. Una din metodele activ-participative, care joacă un rol foarte important în dezvoltarea vorbirii școlarului mic este jocul didactic. Acesta ajută la captarea atenției elevilor mici, înlătură monotonia, plictiseala sau dezinteresul pentru vreo activitate. Atunci când în predare se folosește jocul didactic, elevii participă altfel, sunt mult mai interesați și participă activ la lecție.

Este foarte important de știut că prin joc învățătorul își poate cunoaște elevul. În momentul în care se joacă școlarul se dăruie jocului cu toată ființa sa, își afirmă, de fapt, personalitatea. Fiecare copil are un stil personal de joc și nici un copil nu este trist atunci când se joacă. Copiii își arată în joc voința, stăpânirea de sine, inteligența, temperamentul. Condiția ca jocul didactic să-și atingă scopul este ca el să fie foarte bine pregătit. Indiferent în ce moment al lecției este folosit, jocul didactic impune pregătirea și organizarea clasei pentru joc, explicarea și fixarea regulilor, urmărirea executării lui de către elevi, aprecierea și evaluarea rezultatelor.

Jocul didactic ocupă un loc deosebit de important în dezvoltarea vorbirii, deoarece forma de joc antrenează intens copilul în stimularea și exersarea vorbirii în direcția propusă în cadrul fiecărui joc, fără ca el să conștientizeze acest efort. Astfel prin intermediul jocului didactic se fixează, precizează și activează vocabularul copiilor, se contribuie la îmbunătățirea pronunției, la formarea unor noțiuni, la însușirea unor construcții gramaticale.

Eficiența jocurilor didactice de dezvoltare a limbajului depinde, însă, în mare măsură, de modul în care învățătorul știe să le selecționeze în raport cu situațiile concrete existente în clasă. Aceasta presupune o foarte bună cunoaștere a copiilor, sub raportul nivelului atins în dezvoltarea limbajului, precum și sub aspectul defectelor de vorbire.

Jocul didactic este o formă de activitate creativă, care dezvoltă imaginația, simțul estetic și limbajul elevilor din clasa I.

Acesta contribuie sistematic la lărgirea, precizarea, fixarea, aprofundarea și sistematizarea cunoștințelor însușite prin posibilitatea pe care o dă de a fi reluat într-un cadru, într-un context sau o formă nouă. Astfel școlarii au ocazia de a opera cu diferite cunoștințe, de a le aplica în situații de viață provocate în mod special prin acțiunea jocului. Ceea ce este mai important în legătură cu valoarea jocului didactic este influența pe care acesta o exercită în stimularea și dezvoltarea tuturor proceselor psihice.

Față de alte activități de dezvoltarea vorbirii cu conținut asemănător, jocul didactic se diferențiază prin atmosfera lui specifică, printr-o participare afectivă intensă a copiilor datorită caracterului său ludic. În acest scop, este necesar să se realizeze concordanța între procesul de învățare și activitatea de joc, deoarece copiii participă cu mare plăcere la joc, fiind atrași de aspectul distractiv al acestuia. Sarcina ca și regulile didactice le realizează, dar mai puțin participă la asimilarea cunoștințelor. O parte dintre copii respectă regulile și sarcinile didactice, deși acestea sunt uneori complexe și impuse de învățător.

În continuare voi prezenta câteva jocuri care au menirea de a contribui la dezvoltarea limbajului elevilor din clasa I.

De exemplu jocul „Cine spune mai repede?” are ca scop alcatuirea de propoziții pe baza

ilustrațiilor și să stabilească numărul de cuvinte din propoziții.

Elevii sunt împărțiți în două grupe, cei din prima grupa alcătuiesc propoziții, iar corespondentul lui din grupa a II-a va lua din cosuleț atâtea buline câte cuvinte are propoziția.

„La alimentară” este un joc didactic în care copiii trebuie să descrie și să facă diferențe între alimentele cunoscute. De pildă, copilul care făcea cumpărături de la alimentară trebuia să știe să se adreseze politicos, apoi să ceară alimentul dorit, descriindu-i însușirile caracteristice fără să-l denumească. Copilul care îndeplinea rolul vânzătorului trebuia să recunoască alimentul respectiv și să i-l ofere.

În același scop am desfășurat și jocul, „A sosit iarna”. Pornind de la ideea că elevilor mici le plac activitățile și jocurile despre anotimpuri, întrucât ei se întrec în a le descrie cu grijă, am căutat să încep jocul printr-un dialog referitor la aspectele caracteristice anotimpului și la cauzele care le provoacă. De asemenea ei mai pot fi antrenați în recitarea unor poezii despre fiecare anotimp sau pot spune ghicitori despre acestea. În acest mod i-am făcut pe copii să fie atenți și activi. Copiii care au răspuns bine au fost apreciați și recompensați.

„Scrie cuvântul cu litera indicată!” este un joc care ajută la dezvoltarea gândirii și formarea deprinderii de a scrie corect. Învățătorul scrie pe tablă diferite litere cu cretă colorată. Copiii vor scrie în caietele lor cuvinte care încep cu fiecare din literele scrise pe tablă. Se vor scrie litere mici și mari, indicându-se copiilor să le folosească corect.

Scrierea pe tablă a unei singure litere reprezintă o variantă a jocului în care copiii trebuie să scrie corect mai multe cuvinte care încep cu acea literă.

„Jocul cuvintelor” are ca scop activizarea vocabularului, dezvoltarea rapidității în deprinderea de a scrie corect. Învățătorul cere elevilor ca, până la semnalul „gata” pe care îl va da, să scrie în caiete cuvinte cu sens opus.

După cinci minute învățătorul întrerupe jocul și verifică cine a scris mai multe perechi de cuvinte. Elevul care a scris cele mai multe, le citește, fiind declarat câștigător.

Jocul „Cuvântul interzis” urmărește activizarea vocabularului, dezvoltarea atenției voluntare și a imaginației. Sarcina didactică a jocului este de formulare a unor întrebări care cer răspuns cuvântul interzis. Jocul se poate desfășura în colectiv sau în perechi. Se cere elevilor ca la întrebările învățătorului să răspundă în așa fel încât un anumit cuvânt stabilit anterior să nu fie folosit, ci să se găsească alte formulări, care să constituie totuși răspunsul la întrebarea pusă. Aceasta trebuie constituită în așa fel încât să ceară în răspuns cuvântul interzis.

Ceea ce diferențiază jocul didactic de alte jocuri școlare este că, la jocul didactic predomină învățarea și nu distracția. Folosit în diverse situații de învățare, jocul didactic face ca elevul să fie solicitat la un efort intelectual deosebit: să observe, să identifice, să analizeze, să compare, să transforme etc.

El face toate aceste operații în timpul jocului motivat, într-o formă atractivă, plăcută, și-și mobilizează toate forțele pentru a rezolva sarcinile jocului. De fapt, pus în situația de joc, copilul realizează o învățare adevărată, dar având impresia că se joacă. Jocul este „proprietatea copiilor”, iar noi dascălii trebuie să veghem pentru a nu li se încălca dreptul la joc.

Cei ce-i învață pe copii jocuri sunt răsplătiți cu dragostea și admirația acestora. Vă îndemn să priviți în ochii copiilor atunci când ei se joacă. Veți vedea în ei toată bucuria și fericirea pământului. Veți înțelege atunci că sunteți cel mai răsplătit om de pe pământ, pentru truda și răbdarea dumneavoastră- vă puteți retrăi copilăria de fiecare dată când intrați în jocul copiilor.

Bibliografie:

- Barbu, H., Popescu, Eugenia; Șerban, Filofteia, 1994, „Activități de joc și recreativ-distractive”, Editura Didactică și Pedagogică, București, pagina 56
- Chateau, Jean, 1967 „Copilul și jocul”, Editura Didactică și Pedagogică, București, pagina 45;

- Piaget, Jean, 1972, „Psihologie și pedagogie”, Editura Didactică și Pedagogică, București, pagina 62;
- Tudorache, V., 2000. „Școlarul mic și jocul didactic”, Editura TERRA, Focșani, pagina 23

CARACTERUL PRACTIC APLICATIV AL LECȚIILOR DE ȘTIINȚE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

p.i.p. Andrunache Carmen-Gabriela
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

„Școala trebuie să-i înarmeze pe elevi cu metoda de a învăța („a învăța să înveți”), prevenind asimilarea pasivă a cunoștințelor și asigurând un învățământ activ.”

Iustina Itu

Obiectul *Științe ale naturii*, ca disciplină de învățământ are la bază observarea și perceperea lumii în întregul său, cu componentele, procesele și fenomenele caracteristice și învățarea prin înțelegere și aplicare. Prin intermediul acestei discipline, elevul trece din lumea poveștilor în lumea faptelor reale și a lucrurilor concrete, începe să cunoască mediul în care trăiește și procesele din jurul său. Aceasta implică transformarea elevului din spectator, în actor al activității științifice. În acest fel se evidențiază necesitatea pregătirii elevului nu ca pe un cercetător și om de știință, ci ca pe un cetățean care să utilizeze demersul științific în vederea înțelegerii și participării active la viața socială.

Predarea *Științelor naturii* ridică câteva probleme majore cum ar fi: baza tehnico-materială și necesitatea pregătirii permanente a învățătorului în cunoașterea metodelor moderne de predare și experimentare. Soluția primei probleme este recurgerea la experimentul simplu, nesofisticat, utilizând materiale din mediul familiar copilului. Pregătirea învățătorilor în abordarea corectă a acestei materii necesită un efort din punct de vedere al concepției, structurii și metodelor didactice de aplicare, cât și a compatibilizării conținutului științific cu particularitățile de vârstă ale copiilor cărora li se adresează.

În cadrul lecțiilor de științe se pot folosi metode variate cum ar fi: problematizarea și descoperirea, metode clasice cu valențe participative (experimentul, observația și conversația euristică); metode stimulative, competitive, jocul didactic, concursul, vizita sau excursia didactică etc. Metodele active folosite pe parcursul lecțiilor ilustrează funcția lor instrumentală: elevul însuși realizează obiectivele, le conștientizează ca finalități proprii. Este important ca metodele și tehnicile de lucru să fie alese în funcție de ritmul de învățare și centrate pe universul copilului, să fie centrate pe stimularea structurilor cognitive și operatorii (documentarea după surse de informații variate, observarea proprie, exercițiul individual, experimentul, activități care solicită efortul colectiv, de echipă, de grup), să ofere posibilitatea elevului să intervină nemijlocit în realizarea unor experimente, să-și îmbogățească singuri, în mod independent cunoștințele, stimulând astfel dorința de a cerceta, de a căuta răspunsuri, de a colecționa diverse mostre din natură, imagini etc.

Experimentul se definește, conform *Dicționarului de psihologie*, autor Paul Popescu-Neveanu, „ca un procedeu de cercetare în știință, care constă în provocarea intenționată a unor fenomene în condițiile cele mai propice pentru studierea lor și a legilor care le guvernează; observație provocată; experiență.” Procesul de predare a disciplinei *Științe* are la bază experimentul atât ca metodă de investigație științifică, cât și ca metodă de învățare. Experimentarea și observarea nemijlocită a realității constituie cei doi stâlpi de susținere ai unei metodologii active în predarea științelor, deziderat exprimat încă de la sfârșitul secolului al XIX-lea de adepții „școlii active”. Conceput în corelație cu principiile didactice moderne, experimentul de laborator urmează treptele ierarhice ale învățării, conducând elevul de la observarea unor fenomene fizice sau chimice pe baza demonstrației la

observarea fenomenelor prin activitatea proprie (faza formării operațiilor concrete), apoi la verificarea și aplicarea în practică a acestora (faza operațiilor formale) când se cristalizează structura formală a intelectului și în continuare, la interpretarea fenomenelor observate care corespunde cu faza cea mai înaltă din treptele ierarhice ale dezvoltării (faza operațiilor sintetice).

Experimentul este metodă de investigație științifică, dar și metodă de învățare. Ca metodă de explorare a realității - are o deosebită valoare formativă, întrucât dezvoltă elevilor spiritul de observare, investigare, capacitatea de a înțelege esența obiectelor și fenomenelor, de prelucrare și interpretare a datelor experimentale, interesul de cunoaștere etc. Ca metodă de explorare a realității, experimentul, folosit în predare și învățare, are o deosebită valoare formativă, întrucât dezvoltă elevilor spiritul de observare, investigare, capacitatea de a înțelege esența obiectelor și fenomenelor, de prelucrare și interpretare a datelor experimentale, interesul de cunoaștere etc.

Rolul învățătorului este de a dirija executarea unor acțiuni de către elevi, în scopul asigurării unui suport concret-senzorial, care va facilita cunoașterea unor aspecte ale realității. Cu ajutorul acestei metode învățătorul reușește să aducă elevii în fața realității, să studieze pe viu, să fie în contact direct cu realitatea sau cu substitutele acesteia – îi determină pe elevi să învețe prin descoperire. „Învățarea prin descoperire este metoda didactică în care cadrul didactic concepe și organizează activitatea astfel încât să faciliteze elevului descoperirea prin efort propriu a cunoștințelor, explicațiilor, prin parcurgerea identică sau diferită a drumului descoperirii inițiale a adevărului.” Descoperirea didactică se realizează prin metode didactice diferite: observarea dirijată, observarea independentă, învățarea prin încercări-experiențe, studiul de caz, problematizarea, studiul individual etc. Deci, relația experiment – învățare prin descoperire, de fapt relația metodă – procedeu, este o relație dinamică: metoda poate deveni ea însăși procedeu, în cadrul altei metode, tot așa cum un procedeu poate fi ridicat la rang de metodă, la un moment dat. Un rol important în cadrul experimentului îl are și observarea care are o deosebită valoare euristică și participativă, deoarece permite o percepție polimodală, pe baza a cât mai multor simțuri, detectarea și extragerea unei informații noi prin eforturi proprii. Prin intermediul ei se urmărește explicarea, descrierea și interpretarea unor fenomene printr-o sarcină concretă de învățare, totodată contribuind la formarea și dezvoltarea unor calități comportamentale, precum: consecvența, răbdarea, perseverența, perspicacitatea și imaginația; a gândirii cauzale, a spiritului de observație și de colaborare (observație pe grupe). Experimentele se folosesc de obicei integrate, în număr mai mare sau mai mic, în diferite etape ale lecțiilor. Acestea pot fi clasificate după mai multe criterii: în funcție de locul în ierarhia învățării, de participarea elevilor, de capacitatea umană și de locul de învățare în lecții.

După locul pe care îl ocupă în lecție, experimentele se pot clasifica în: experimente pentru stimularea interesului față de noile informații, a motivației pentru învățare (se află în momentul de introducere în lecție); experimente pentru învățarea noilor informații, aprofundarea sau extinderea lor (în lecția propriu-zisă) - experimentele demonstrative – pregătite de învățător înainte de oră și apoi prezentate clasei în vederea demonstrării, explicării, confirmării unor adevăruri; experimente pentru fixarea cunoștințelor (se introduc pe parcursul lecției în momentele de feed-back sau de recapitulare); experimente pentru evaluare.

Locul lor este variat, putând fi utilizate la începutul învățării, pe parcursul ei sau la sfârșitul procesului de învățare. Experimentul poate fi clasificat și în funcție de durata desfășurării sale: experimente imediate a căror desfășurare nu necesită mult timp (experimentul începe, se desfășoară și se încheie în cadrul orei de curs); experimente de durată a căror desfășurare se întinde pe parcursul unei perioade mai lungi de timp (ex. influența factorilor de mediu asupra plantelor – realizarea lui necesită o observare a modificărilor pe parcursul câtorva săptămâni) și care necesită notarea într-o fișă de observație a modificărilor produse de-a lungul întregii perioade. Din punct de vedere al participării/neparticipării sau implicării/neimplicării elevilor în efectuarea experimentului, acesta se poate desfășura: pe grupe (2-3 elevi) – se realizează experimentul într-un timp scurt, sarcinile fiind împărțite – asigurându-se astfel participarea tuturor elevilor chiar dacă activitatea lor s-ar desfășura pe diferite planuri (unii fac experimentul, alții desenează, alții scriu observațiile etc.);

individual – atunci când elevii sunt antrenați în mod egal, lucrează concomitent cu învățătorul, fiecare elev lucrează independent; frontal (forma combinată) – efectuat de fiecare dintre elevi, în același timp și același ritm, pe aceeași temă sub îndrumarea directă a învățătorului; necesită aparatură pentru fiecare dar are un efect instructiv sporit.

Astfel, la lecția „Schimbarea stării de agregare a apei” se va organiza următoarea experiență:

Învățătorul va pune o eprubetă cu apă deasupra unei flăcări; în scurt timp elevii vor observa că încep să iasă aburi și că încet, încet cantitatea de apă se micșorează. În continuare se vor pune două vase cu aceeași cantitate de apă pe o plită: un vas este îngust celălalt mai larg; li se va cere elevilor să precizeze din care vas se va evapora apa mai repede. Prin întrebări învățătorul îi va ajuta pe elevi să descopere lucruri noi: „Ce se aude la un moment dat în vasul de pe flăcărie? De ce? Ce se întâmplă dacă vom pune un capac pe o vasul care fierbe? Ce vom observa pe capac după aceea? Ce s-a întâmplat cu aburii?”

Astfel elevii își vor lămurii cunoștințele despre evaporare, fierbere, condensare.

Învățătorul va scoate dintr-un congelator un cub de gheață. Va pune cubul în mâna unui elev: „Ce se întâmplă cu cubul? De ce?” – elevii vor înțelege mai ușor noțiunile de topire și înghețare.

Ca temă pentru acasă li se va cere elevilor să realizeze singur un experiment: să pună o sticlă plină cu apă în congelator și să noteze ce s-a întâmplat cu ea după un timp. Învățarea prin descoperire poate fi și rezultatul unui experiment. De exemplu, fiecare elev are în față câte un pahar cu apă în care s-a turnat puțină cerneală. În acest vas elevii vor pune o narcisă. După câteva minute, elevii vor observa că s-a schimbat culoarea tulpinii, mai apoi petalele narcisei s-au colorat în albastru. Antrenați printr-o conversație euristică de genul: „Ce observați la tulpină? De ce credeți că s-a albastrit? Ce s-a întâmplat cu petalele? De unde provine culoarea albastră?”

Astfel că la ora de științe, chiar și în etapa de evaluare, elevii vor avea de parcurs un experiment și apoi să noteze concluziile. Fiecare elev are în față pregătit câte un pahar cu apă, miere și ulei; fiecare pahar fiind prevăzut cu câte un pai. Obiectivul acestei teme practice este: să indice asemănări și deosebiri dintre corpurile din natură, pe baza unor observații proprii. Suflați cu putere prin paie care se află introduse în paharele ce conțin lichidele indicate. Apoi completați spațiile punctate: Prin pai, va pătrunde în substanțele din pahar Acesta va ieși mai repede la suprafață din paharul care conține Va trebui să suflați cu mai multă putere în paharul care conține Puneți în paharul cu apă și în cel cu ulei câte o linguriță de zahăr. Amestecați bine! Observăm că în paharul cu apă, zahărul , iar în cel cu ulei Gustați apa! Apa are acum gust, iar zahărul s-a

Experimentul este calea fundamentală de predare a științelor, fiind considerat un „pilon” de susținere al metodelor active. Învățătorul trebuie să antreneze elevii nu numai în observarea directă a unui experiment, ci și în executarea individuală a experimentelor.

Alte activități cu caracter practic-aplicativ:

Excursia didactică - oferă elevilor posibilitatea de a observa, cerceta și cunoaște în mod direct o mare varietate de aspecte din natură, de ordin biologic sau geografic, despre mediul natural și factorii de mediu, să înțeleagă mai clar legătura dintre organism și mediu, să colecționeze un bogat material didactic necesar pentru desfășurarea lucrărilor de laborator; contribuie la educarea și dezvoltarea simțului estetic, trezește dragostea și interesul pentru natură și respectul pentru frumusețile ei; ajută la cunoașterea spațiului geografic.

Vizita didactică - contribuie la consolidarea unor cunoștințe acumulate la lărgirea orizontului de cunoaștere al elevilor, îi pot educa pentru frumos și calitate, îi pot transforma în prieteni ai unor instituții, muzee, grădini zoologice, parcuri s.a.), îi ajută să observe anumite corpuri, fenomene studiate.

Utilizarea softului educațional și a sistemului AEL permite realizarea unor experimente virtuale și rezolvarea unor teste, având ca suport activitățile practice desfășurate

Utilizarea metodei proiectelor (Intel Teach) pentru elevi: acest stil de învățare este unul foarte atractiv deoarece derivă din autenticitatea experiențelor. Elevii își asumă rolul și comportamentul celor

care lucrează într-un anumit domeniu. Fie că realizează o prezentare despre probleme de mediu, un album foto pentru a ilustra o anumită temă, un acvariu , o prezentare multimedia, o culegere de ghicitori sau jocuri didactice, elevii sunt implicați în activități reale, care au semnificație dincolo de sala de clasă sau școală. Pentru profesori - dezvoltă profesionalismul și colaborarea cu colegii , precum și posibilitățile de a construi noi relații cu elevii și părinții acestora. Pentru profesori și elevi- contribuie la consolidarea competențelor digitale – prin realizarea și utilizarea site-lui de colaborare online (<http://piticidevis.wik.is>)

CONCLUZII

Elevii trebuie învățați să-și dezvolte propriile idei despre lumea care îi înconjoară, acest lucru fiind posibil doar dacă învățătorul găsește cele mai bune căi de a face accesibile conținuturile acestei discipline. Cu cât vom avea mai multe „canale de furnizare a cunoștințelor” către elevii noștri, cu atât mai durabil vor asimila și reține informațiile învățate. Dacă elevii pot efectua experimente în mod direct și pot evalua rezultatele acestora, este garantat gradul maxim de succes deplin.

„Natura ne aseamănă, educația ne deosebește.” (Confucius)

Bibliografie:

- Melcioiu Felicia – *Experimentul – metoda didactica utilizata la lectiile de științe ale naturii* – Cercul pedagogic al învățătorilor de la cls. a III-a, 2008
- Miron Ion, Radu Ion - *Didactica modernă*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1995
- Nicola Ioan - *Tratat de pedagogie școlară*, Ed. Aramis, București, 2003
- Paul Popescu Neveanu - *Dicționar de psihologie*, Ed. Albatros, București, 1978
- *Ghid metodologic de aplicare a programei școlare de științe ale naturii la clasele a III-a și a IV-a* - Ed. Aramis Print, elaborat C.N.C. București, 2001
- *Programa școlară – Științe ale naturii, clasele III-IV* – București, 2014
- <http://www.kids-science-experiments.com>
- <http://www.didactic.ro>

TULBURĂRI SPECIFICE DE ÎNVĂȚARE - DISGRAFIA

Înv. Bărbosu Lenuța
Școala Gimnazială „Gheorghe Cioată” Todirești

Tulburările specifice de învățare (TSI) reprezintă un concept-umbrelă pentru o largă varietate de dificultăți de învățare a cititului, **scrisului**, calculului și raționamentului matematic. Tulburările specifice de învățare sunt determinate de deficite ale proceselor cognitive specifice implicate în învățare.

Tulburările specifice de învățare (TSI) nu sunt o boală, ci o modalitate specială de prelucrare a informației, datorată dezvoltării și funcționării diferite a sistemului nervos central. TSI au la bază o disfuncție neurologică și sunt influențate în unele cazuri și de ereditate. Acești copii au un nivel normal de inteligență, doar că ei gândesc și învață altfel decât ceilalți.

Disgrafia este o tulburare a limbajului scris, descoperită relativ recent, odată cu generalizarea scrisului ca mijloc de învățare și comunicare. Ea se referă la actul scrierii , atât în ceea ce privește latura motricității, cât și în ceea ce privește aspectele gramaticale și semantice. Disgrafia are o bază neurologică, dar încă neclarificată. Este posibil să fie adăugate și alte tulburări, dar, de obicei copiii nu mai au alte probleme speciale, de natură intelectuală.

Ca și dislexia, discalculia sau dispraxia, această tulburare însoțește persoana pe tot parcursul vieții sale. Așadar, este foarte important ca identificarea disgrafiei să fie făcută de timpuriu, încă din

perioada preșcolară, să fie înțeleasă de cei din jur, mai ales de cadrele didactice, și nu în ultimul rând, copilul să beneficieze de terapie cât mai de timpuriu, pentru a ameliora, pe cât posibil, dificultățile cu care se confruntă acesta în fiecare moment.

Mulți copii cu disgrafie întâmpină dificultăți în sarcinile motorii de finețe, implicit, în scriere, deoarece deseori ei au semne din diferite accidente datorate slabei coordonări combinate cu impulsivitatea. Nu se poate spune însă, același lucru despre însușirile de forță. Pot avea o foarte bună coordonare pentru sporturi sau arte.

Pot avea o scriere neadecvată. Uneori scriu foarte mic și greu de citit. Pot scrie foarte încet și de aceea evită activitățile de scriere sau teme pentru acasă. În general, scriu puțin.

Disgrafia poate fi de trei feluri: disgrafie însoțită de dislexie, disgrafie motrică și disgrafie spațială.

Disgrafia însoțită de dislexie este atunci când copilul scrie în mod independent, liber, spontan, scrisul lui fiind nedescifrabil. Dacă însă copiază textul, performanța copilului poate fi destul de bună. Cu cititul întâmpină dificultăți. Testele arată că nu există tulburări motorii, copilul coordonându-și mușchii degetelor fără probleme.

Disgrafia motrică este datorată problemelor de motricitate, astfel că scrisul independent ori în copierea unui text este neinteligibil. Copilul citește bine. Are însă probleme în coordonarea degetelor mainii.

În *disgrafia spațială* copilul nu poate organiza în mod corect spațiul paginii și de aici și neinteligibilitatea scrisului său, spontan sau de copiere a unui text. Citește în limitele normale și, de asemenea își coordonează degetele.

Modalitățile prin care adultul –cadru didactic sau părinte– poate ajuta copilul găsit într-o astfel de situație sunt numeroase. Acestea țin de înțelegerea și încrederea pe care o acordă copilului, fapt ce îi stimulează motivația, dar și de instruirea adulților în domeniul respectiv. Nu în ultimul rând, este vorba de intuiție și imaginație.

Sfaturi legate de îmbunătățirea scrisului

- Scopul pe care trebuie să-l avem este de a-i ajuta să aibă un scris lizibil și un conținut satisfăcător, nu unul caligrafic.

- Să-i cerem copilului să practice mișcări circulare în sensul invers al acelor de ceasornic și invers, de-a lungul unei foi de hârtie neliniată sau pe o tablă. Copilul trebuie să fie pus să scrie semne de dimensiuni mari, cu spații largi între ele. Introduceți, apoi, foile liniate folosite la școală. Pentru obținerea unui control mai bun al instrumentului de scris, să exerseze desenarea de linii drepte și oblice prin unirea unor puncte.

- Începeți prin a-i spune copilului să deseneze literele care sunt formate printr-o mișcare inversă acelor de ceasornic - a, o, c, e, s, d, g, q - și apoi treceți la cele realizate în direcția acelor de ceasornic - r, n, m, h, k, b, p. Liniile, ca niște bețișoare, care implică mișcări verticale, orizontale și oblice vor fi folosite pentru scrierea literelor: l, t, f, i, x, z. Apoi se poate trece la scrierea celor care implică mișcări curbilinii: v, w, y.

- Verificați poziția corectă de scris și modul în care ține instrumentul de scris, însă nu le corectați pe toate deodată, deoarece această abordare îl frustră pe copil și îl împovărează.

Un rol foarte important îl are reconsiderarea atitudinii adultului (cadru didactic și familie) în ceea ce privește disgrafia. Sub nici o formă nu trebuie să se utilizeze forme rigide de “reeducare”. Se face greșea de multe ori ca, să se încerce remedierea “scrisului urat” prin reîntoarcerea la exercițiile pregrafice. Deși experimentele au dovedit de mult că ele mai mult dăunează decât ajută, învățământul nostru se încăpățânează să ignore copilul și să proslăvească metoda. Sub nici o formă nu trebuie reînstatele aceste exerciții. Nu trebuie nici să se dea elevului mai multe teme de copiere; este ca și cum ar condamna la scriere o persoană cu semipareză. Mai degrabă, să motiveze elevul prin aprecierea performanțelor sale de citit, de comunicare orală, de rezolvare de probleme, etc. Pe de altă parte, este bine ca elevul respectiv să fie stimulat în a scrie ceva cu sens: felicitări, cărți poștale, scrisori scurte,

adresate unor persoane importante pentru copii, ori să copieze un text scurt sau o poezie, care să fie afișate și care să constituie un prilej de discuție într-un anumit moment al zilei ori al săptămânii. . Mai mulți autori subliniază importanța educării mediului social în care trăiește copilul disgrafic. Consilierea parentală și consilierea/supervizarea pedagogilor va contribui la diminuarea problemelor emoționale, pe care le întâmpină copiii și astfel se va ajunge la dezvoltarea unei personalități armonioase.

Bibliografie:

- 1.Dr. Corinne Smith, Lisa Strick – Dizabilitatile legate de învățare explicate de la A la Z, Aramis Print, 2011
- 2.<https://www.formaremedicala.ro/educatie-pacienti/disgrafia-simptome-si-masuri-in-functie-de-varsta-copilului/>
- 3.<http://www.dislexie.org.ro/tulburarile-de-invatare/disgrafia/>
- 4.<https://www.dislexie.org.ro/dislexo-disgrafia-varietate-cauze-depistare-centrul-les-lavandes-franta/>

TOLERANȚA - O VALOARE CE TREBUIE TRANSMISĂ COPILULUI

Înv. Benghea Maria Janeta
Școala Gimnazială Nr.1 Văleni

Toleranța este o atitudine ce reprezintă deschiderea și respectul pe care le manifestăm față de diferențele dintre oameni, de orice natură ar fi ele. La fel ca toate atitudinile se transmite în mod subtil. Copiii trebuie ajutați să devină persoane tolerante. De la vârste mici, copiii imită comportamentele celor din jur, dezvoltându-și valori proprii. Nicio vârstă nu este prea mică pentru a-l ajuta pe copil să fie tolerant.

Școala trebuie să primească toți copiii, indiferent de condiția lor fizică, intelectuală, socială, emoțională, lingvistică.

Educația trebuie să vizeze nevoile de învățare ale tuturor copiilor în spiritul respectului persoanei, toleranței, simpatiei, sociabilității, generozității și întrajutorării.

Mijloacele moderne:televiziunea, calculatorul care intervin în viața copilului de la vârste fragede ne provoacă dificultăți atât nouă cât și părinților. Suntem mereu atenți să observăm fiecare mișcare a copilului și să reacționăm imediat, să luăm măsuri, dar uităm uneori că acesta are dreptul de a primi educație, de a-și dezvolta capacitățile în condiții de libertate și demnitate, de a fi crescut în spiritul înțelegerii, toleranței, prieteniei, respectului.

De la constituirea grupui școlar, împreună cu elevii trebuie elaborat un cod de reguli al clasei, afișat la loc vizibil, care cuprinde regula și avantajele respectării ei.

1. Dacă ne ajutăm la nevoie, nu pierdem timp!
2. Dacă vorbim pe rând și ascultăm cu atenție, este liniște și vom învăța ușor!
3. Dacă păstăm ordinea și curățenia, ne vom găsi cu ușurință lucrurile!
4. Dacă îmi respect cuvântul, îți respect părerea, vom deveni prieteni adevărați!
5. Dacă împreună găsim soluții pentru orice problemă,eliminăm conflictele!
6. Dacă lucrăm în echipă, ne bucurăm împreună!

Aceasta permite crearea unui climat plăcut de lucru, bazat pe respect reciproc și înțelegere.

Având în vedere că se lucrează cu clase de copii eterogene, iar în grupul școlar apar diferențe fizice, psihice, sociale, ne bazăm activitatea pe un set de principii prin care se creează un mediu tolerant, propice dezvoltării, se acordă șanse egale în educație tuturor copiilor. În grupurile cu care se lucrează sunt copii care necesită o atenție specială, pentru că au probleme, e drept nu foarte

grave. Se impune integrarea activă și eficientă în grupul clasei, de cele mai multe ori prin joc. În toate activitățile am încercat trebuie antrenat fiecare copil, trebuie stimulați cei timizi să se afirme, trebuie ajutați cei cu tulburări de limbaj sau comportamentale, trebuie ajutați cei nu se pot concentra decât pentru scurt timp.

Se apelează la învățarea individualizată pentru că există tendința ca acești copii să fie izolați de restul colectivului. Această strategie vizează contribuția fiecăruia adusă situației de predare-învățare: propriile experiențe, atitudini, calități, abilități. Impune utilizarea unui material didactic variat (fișe, dicționare, atlase, scheme, grafice, tabele, etc.), familiarizează elevii cu tehnici de muncă independentă, valorifică experiența anterioară, se poate adapta stilurilor proprii de învățare, respectă ritmul individual, stimulează spiritul de echipă, asigură corelarea intereselor cu obiectivele curriculare, stimulează încrederea în sine, elevul participă la evaluarea propriei munci, fiind evaluat în raport cu el însuși. Elevul și cadrul didactic se influențează reciproc, construiesc împreună, iar la baza acestui tip de învățare stau principiile toleranței și echității.

Materialul de studiu poate fi organizat astfel:

a) toți elevii primesc aceleași sarcini;

b) pentru aceeași temă cerințele sunt diferențiate: sarcini identice, timp diferit, sarcini diferite, dar același timp; sarcini diferite, timp diferit; sarcini diferite după posibilitățile copiilor; sarcini identice de dificultate progresivă

Lecțiile bazate pe învățarea prin cooperare influențează interacțiunea directă și formarea deprinderilor interpersonale și de grup, formarea răspunderii individuale, interdependența dintre membrii grupului. Favorizează cunoașterea reciprocă dintre elevi, înțelegerea și acceptarea, integrarea în grup.

Literatura pentru copii abundă în teme în care eroii pozitivi dau dovadă de toleranță, cooperare, iubire de semenii, curaj, responsabilitate. Textele literare precum: „Cel mai bun prieten”, Victor Sîvetidis Piatra pițigoiului, Cheile, Hoțul, Tudor Arghezi; Furnica și porumbița, Lev Tolstoi; Fata babei și fata moșneagului, Amintiri din copilărie, Harap-Alb, Ion Creangă, Banul muncit, Alexandru Mitru, Cuore, inimă de copil, de Edmondo de Amicis, Gavroche, de Victor Hugo.

În parcurgerea textelor literare trebuie folosite metode activ-participative care să pună elevii în situația de a coopera pentru realizarea sarcinilor. Mozaicul, cubul, explozia stelară, predarea-învățarea reciprocă, brainstormingul, turul galeriei, au sprijinit integrarea tuturor în activitate, exprimarea liberă a ideilor, comunicarea, asumarea rolurilor, îi învață să colaboreze, să asculte și să respecte părerile celorlalți, să accepte diversitatea. Apariția unor situații problematice determină de fiecare dată, cooperarea și participarea tuturor partenerilor la găsirea soluțiilor.

Metoda învățării în grupuri mici se bazează pe principiul întăririi coeziunii grupului prin interacțiunea dintre membrii săi, accentuând ideea că scopul și succesul grupului pot fi atinse numai dacă toți membrii echipei se implică în activitate.

După ce am predat lecția „Învățătorul nostru”, de Edmondo de Amicis, elevii au fost organizați în grupuri de 5-6 membrii au analizat materialul dat, și-au pus întrebări unii altora, au comparat răspunsurile, au discutat până au fost convinși că stăpânesc cu toții materialul respectiv. Le-am adresat apoi întrebări pentru a testa însușirea cunoștințelor, iar scorul grupului s-a obținut prin aprecierea progresului fiecărui membru în raport cu performanțele sale anterioare.

Această metodă le permite elevilor să-și dezvolte abilități precum: a cere și a oferi informație, a pune întrebări, a căuta răspunsuri, a explica și a argumenta, a oferi sprijin și a clarifica, a asculta și a reflecta la ceea ce s-a spus.

Fiecare elev, indiferent de nivelul de dezvoltare intelectuală, este valoros și important prin faptul că poate contribui prin progresul personal (raportat la performanțele anterioare), la scorul și implicit succesul grupului. Acest aspect are influențe motivaționale asupra elevilor. Elevii au aflat despre învățătorii din alte țări și elevii din alte țări. S-a extins tema la alte pagini din volumul Cuore. Apoi li s-a solicitat să redacteze o scrisoare către un elev din altă țară în care să povestească ce presupune să fii elev în România.

În rândul metodelor interactive utilizate s-a aflat *jocul de rol* care se bazează pe ideea că se poate învăța nu numai din experiența directă, ci și din cea simulată. Jocul pune participanții în ipostaze care nu le sunt familiare tocmai pentru a-i ajuta să înțeleagă situațiile respective și pe alte persoane care au puncte de vedere, preocupări și motivații diferite. Punând elevii să relaționeze între ei, jocul de rol îi activează din punct de vedere cognitiv și afectiv, iar interacțiunile dintre participanți permit autocontrolul conduitelor, comportamentelor, dar și al achizițiilor, înlăturarea pornirilor negative, dominatoare.

Proiectarea scenariului unui joc de rol se face de către învățător împreună cu elevii. Distribuirea rolurilor se face potrivit aspirațiilor, aptitudinilor și preferințelor participanților. Am folosit jocul de rol prescris- participanții au primit rolul, descrierea lui și l-au interpretat ca atare (Procesul fetei babei, Prietenul credincios- Hugo și Hans) și jocul de rol improvizat – în care s-a pornit de la o situație dată și „actorii” au dezvoltat rolul. („Iliuță și tatăl”, „Drumețul și proștii”, „Tătuțul și hoțul”, „Împăratul Păsărilor și Privighetoarea”, În apărarea lui Mițu și Baruțu, Reporter pentru o zi, Corespondent TV în Africa...)

Utilizarea jocului de rol a condus la stimularea dialogului, posibilitatea de a explora și lărgi orizontul cunoașterii și de a-și forma deprinderi, dezvoltarea capacității de evaluare a atitudinilor partenerilor și adoptarea unui comportament adecvat, a capacității de evaluare a propriilor acțiuni, de înțelegere și de învățare din situația simulată, cultivarea sensibilității față de oameni și de probleme, rezolvarea pozitivă a situațiilor problemă, formarea spiritului de echipă.

Poeziile sunt mijloace prin care se educă spiritul de dragoste și înțelegere față de ceilalți copii, de toate viețuitoarele, ajutorării tuturor celor aflați în nevoie. În realizarea acestor obiective s-au selectat versuri din creațiile Elenei Farago („Doi frați cuminiți”, „Cățelușul schiop”, „Gândăcelul”, etc.) Tudor Arghezi („Fetica”, „Tâlhărușul pedepsit”), George Coșbuc, Mihai Eminescu, Otilia Cazimir, etc., fabule, legende.

Din studiul textelor literare, elevii au înțeles că trebuie să se ajute, să aprecieze ajutorul pe care îl primesc, să fie mai toleranți.

Cunoștințele obținute în orele de curs le-am valorificat în activitățile extracurriculare: serbări școlare, proiecte cu biblioteca școlii dar și cu biblioteca județeană, vizite și excursii, proiecte cu poliția, biserica cu centrele de plasament din zonă. Toți elevii au fost antrenați în aceste activități, a fost valorificat potențialul individual, dar și activitatea în grup. Produsele activităților extracurriculare s-au concretizat în albume, afișe, jurnale, portofolii, etc.

Ca formator, cadrul didactic este un exemplu pentru elevii săi. El trebuie să găsească modalități de promovare a toleranței în rândul acestora.

Deci, trebuie să tolerăm ca să fim tolerați, să respectăm ca să fim respectați, să oferim libertate ca să fim liberi, să iubim ca să fim iubiți. Toleranța trebuie privită ca o virtute și nu ca o obligație. Este important ca educatorul, părintele să transmită copilului valoarea toleranței, chiar dacă nu poate scăpa complet de idei preconcepute și discriminatorii. A fi tolerant înseamnă a accepta că alții sunt diferiți, că au alte grile de valori și altă viață; a accepta că sunt diferiți, chiar dacă nu îți place în mod necesar ideea. Toleranța nu înseamnă neapărat prietenie, ci acceptare, deschidere, oprirea judecăților. Este o valoare esențială în societate și dacă nu o transmitem copiilor noștri, lumea nu poate deveni mai bună.

Numai și numai toleranța va duce la o societate fără lupte, fără frică, fără condamnarea unora doar pentru că nu sunt ca noi. Așadar, să nu transmitem copiilor propriile noastre idei și atitudini discriminatorii, ci să-i învățăm să nu judece pe nimeni pe baza aparențelor și a diferențelor!

Bibliografie:

1. Boboc, I., *Management educațional* - EDP, București, 2002.
2. Neamtu, C. A. Ghergut, A., *Psihopedagogie specială*, Polirom, Iași, 2000.
3. Vrasmas, T., *Școala și educația pentru toți*, Editura Miniped, București, 2004.

COMPORTAMENTUL DE TIP BULLYING ÎN EPOCA DIGITALĂ

Înv. Benghea Patricia,
Școala Gimnazială Nr.1, Sat Văleni, Județul Vaslui

Una dintre consecințele bullyingului și cyberbullyingului este abandonul școlar întrucât unii elevi nu mai tolerează agresivitatea continuă la care sunt supuși, în cazul în care aceste probleme nu sunt rezolvate de școala de care aparțin.

Pentru a putea combate abandonul școlar este nevoie să fie respectate drepturile fundamentale ale elevilor, să existe egalitate și echitate între elevi. „În fapt, egalitatea reală în educație are trei componente: egalitatea șanselor de acces, egalitatea șanselor de reușită școlară și egalitatea șanselor de reușită socială. Aceste trei componente sunt interdependente și descriu împreună ceea ce numim democratizarea învățământului” (Păun, 2017, p. 127). Abandonul școlar reprezintă o problemă de actualitate, fenomen întâlnit atât în mediul rural cât și urban, iar pentru combaterea acestui fenomen trebuie aplicate strategii atât la nivel național cât și local.

Inegalitățile sociale apar ca urmare a influenței unor factori precum: determinanți școlari, sociali-familiali și individuali. Determinanții școlari se caracterizează prin lipsa unei infrastructuri de acces la școală, lipsa cadrelor didactice calificate, baza materială scăzută, materiale didactice inexistente etc. În ceea ce privește determinanții sociali-familiali, aceștia țin de sărăcie, nivel scăzut de educație al părinților, discriminare, limitarea ofertelor pe piața muncii. Vorbind de determinanții individuali, aceștia țin de lipsa motivației, aspirațiilor educaționale, capacitatea de învățare, sănătatea etc. Date fiind aceste aspecte, de-a lungul timpului, conform unor studii au apărut decalaje educaționale, între elevii defavorizați și elevii care provin dintr-un mediu socio-economic echilibrat (Păun, 2017, p. 127).

Statutul de *elev bun* și de *elev slab*, sunt etichete care urmează notelor școlare și a interesului pe care elevii îl acordă învățării, succesele sau insuccesele de la examenele pe care le susțin au un mod determinant în poziția copilului în grupul de prieteni și nu numai, ci chiar cu precădere în familie, prestigiul familiei este afectat, percepția socială a familiei, în sensul că în cazul unui eșec, se poate pune la îndoială calitatea educației din familia respectivă. În acest fel succesul școlar a devenit, ”prin extindere, un fel de etalon al calității tuturor celor implicați în acest proces (elevi, profesori, părinți, instituții școlare și comunități sociale), în timp ce insuccesul ori eșecul școlar antrenează deprecierea individului, a școlii și a familiei și, de multe ori, el devine sinonim cu eșecul în viață. *Insuccesul* nu mai este doar o problemă pedagogică, ci una socială” (Sălăvăstru, 2004, p. 229).

În literatura de specialitate (Sălăvăstru, 2004, p. 230) se menționează faptul că se deosebesc două distincții legate de *insuccesul școlar* și anume, prima distincție se referă la:

- insuccesul generalizat* care se referă la faptul că elevul întâmpină dificultăți de adaptare la viața școlară în ansamblul ei, și nu poate ajunge nici la baremele minime la aproape toate obiectele de învățământ;

- insuccesul limitat*, este acea situație în care copilul întâmpină greutăți doar la unele obiecte de învățământ, sau chiar la una;

A doua distincție se referă la:

- eșecul școlar de tip cognitiv*, care se referă la faptul că elevul nu poate realiza obiectivele pedagogice, ceea ce conduce la rezultate slabe la învățătură cu examene pe care nu le poate trece, corigențe și repetențe;

- eșec de tip necognitiv*, similar cu inadaptarea elevului la exigențele școlare;

- caracterul episodic*, este de scurtă durată și se limitează la circumstanțele unor dificultăți cu privire la rezolvarea unor sarcini de învățare;

-fenomen de durată, care se datorează instalării unor lacune pe perioade mari de timp;(Sălăvăstru, 2004, p. 230)

Insuccesul școlar poate fi determinat și de fenomenul bullying-ului, aspect care îi poate face pe elevi să le scadă stima de sine.

Performanța academică poate fi atinsă dacă sunt îndeplinite toate condițiile psihopedagogice, iar climatul familial și cel școlar sunt favorabile elevului.(Sălăvăstru, 2004, p. 244).

Strategiile în ceea ce privește reducerea și prevenția bullying-ului trebuie implementate la nivelul fiecărei școli, astfel că este absolut necesar să se aplice de către cadrele didactice. Managementul școlar are un rol important în acest sens. Fără acesta nu se aplică politici coerente în acest sens.

- ✓ implementarea unor proiecte de combatere a bullying-ului
- ✓ susținereacelor agresati;
- ✓ consilierea copiilor și a părinților;
- ✓ combaterea actelor de agresiune;
- ✓ sprijin educativ pentru copiii cu posibilități reduse;
- ✓ desfășurarea de parteneriate între grădiniță-școală-primărie-comunitate;
- ✓ eradicarea actelor de violență școlară;
- ✓ aplicarea politicilor naționale și europene ce vizează bullying-ul școlar;
- ✓ sancționarea elevilor agresivi.

În ceea ce privește managementul hărțuirii cibernetice, mulți dintre elevi au încercat să aplice strategii particulare care au caracteristici individuale întrucât politicile de prevenție și intervenție nu au fost prea mult promovate în școli. Šléglová și Černá (2011) menționează și alte modalități de gestionare a cyberbullying-ului:

- confruntarea cu agresorul atunci când se identifică identitatea;
- obținerea suportului din partea colegilor sau adulților pentru a rezolva problema.

În urma cercetărilor făcute la nivel național și internațional se poate concluziona:

- Fenomenul bullying-ului și cyberbullying-ului este unul de amploare, greu de combătut, fiind la fel de răspândit atât în mediul urban cât și în mediul rural;
- Este important să se aplice strategii optime de combatere a acestui fenomen;
- Este necesar să se identifice cazurile de agresiune astfel încât să poată fi gestionate;
- Este necesar parteneriatul școală-familie în lupta antibullying;
- Se recomandă implementarea unui proiect antibullying permanent în fiecare școală, în care să se implice toate cadrele didactice pentru prevenirea și combaterea fenomenului de bullying;
- Se recomandă consilierea elevilor și a părinților;
- Este necesară prezența permanentă a unor specialiști în cadrul școlilor, cum ar fi: asistent social în școală, consilier școlar, psiholog școlar, logoped, asistent medical, mediator școlar.

Bibliografie:

- Bujorean, E. (2017). *Violența simbolică în școală*. Iași: Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”;
- Debarbieux, É. (2010). *Violența în școală*. Iași: Institutul European;
- Eibl-Eibesfeldt, I. (2009). *Agresivitatea umană*. București: Ed. Trei;
- Grigore, A.N. (2016). *Violența în context educațional. Forme actuale*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”;
- Havarneanu, C.; Amoraritei, C.(2001) *Agresivitatea în relația elev – profesor* în. Soitu, L.; Havarneanu C. (coord.), *Agresivitatea în școală*. Iași: Ed. Institutului European.

MODALITĂȚI CONCRETE DE ACTIVIZARE ȘI DIFERENȚIERE LA MATEMATICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR. COMPUNERI DE PROBLEME

Prof. pt.înv. primar, Bîjgan Nicoleta
Școala Gimnazială Nr. 1 Tutova, Jud. Vaslui

Compunerea de probleme constituie o metodă prin care se poate dezvolta la elevi „gustul” pentru matematică. Munca de compunere a problemelor, indiferent în care etapă a învățării se efectuează, îi conduce pe elevi la activitate independentă, la analiză, la sinteză, la creație și în final la confruntarea cunoștințelor teoretice cu practica vieții.

În funcție de modul de abordare, compunerile de probleme pot fi de mai multe feluri:

- compuneri după imagini;
- compuneri după scheme;
- compuneri după exerciții ș. a.

Compunerile după imagini sunt cele mai simple, folosindu-se imagini sub care sunt scrise diferite numere, de exemplu reprezentând prețul fiecărui produs (25 lei, 39 lei) și o bancnotă de 100 lei.

Se vor intui imaginile și se pun întrebări pentru a afla suma cheltuită și restul primit de la 100 lei. Elevii vor compune diferite variante de probleme.

Acest test dat clasei I a dezvăluit următoarele variante de probleme:

Varianta 1:

Mama a cumpărat o minge pe care a dat 25 de lei și o păpușă pe care a dat 39 de lei. A dat la casă 100 de lei. Ce rest a primit?

Varianta 2:

Ce rest a primit tata de la 100 de lei, dacă a cumpărat o minge de 25 de lei și o păpușă de 39 de lei?

Varianta 3:

O minge costă 25 de lei, iar o păpușă 39 de lei. Mama avea 100 de lei. Cât au costat cumpărăturile și ce rest a primit?

Din totalul de 15 elevi din clasa I s-au obținut rezultatele consemnate în tabelul următor:

Varianta 1: 10 elevi

Varianta 2: 2 elevi

Varianta 3: 2 elevi

Variantă greșită: 1 elev

Compunerile de probleme după scheme (figuri reprezentate grafic)

Compunerile de probleme după scheme sunt mai dificile și se pretează a fi folosite începând cu clasa a II-a.

Este indicat ca aceste două tipuri de compuneri de probleme să fie folosite imediat după rezolvările de probleme de aceste tipuri.

Elevului îi este foarte ușor ca după ce a rezolvat o anumită problemă după schemă să compună o problemă asemănătoare.

Compunerea de probleme după un exercițiu dat

Această activitate presupune un vocabular bogat, imaginație, stăpânirea tehnicilor de calcul și putere de rațiune. Structura exercițiului folosit este gradată în funcție de clasă.

Exemplu:

Compuneți o problemă după exercițiul:

$$(76 \times 3) + (48 \times 4) =$$

Un elev de clasa a IV-a poate compune o astfel de problemă sesizând că este vorba de o sumă a două produse.

Rezolvările și compunerile de probleme reprezintă cel mai important mod de a aplica în practică toate cunoștințele matematice acumulate de un elev la un moment dat. Este indicat ca rezolvările problemelor să fie făcute prin mai multe procedee și că, acest lucru contribuind la înțelegerea mai profundă a metodelor de rezolvare, la stimularea inițiativei și curajului elevilor în rezolvarea cât mai rapidă a problemei date.

Aceste strategii de activizare folosite și ca strategii de tratare diferențiată, reprezintă o modalitate de creștere a rolului formativ al învățământului sistematic din ciclul primar, oferind elevilor interes și satisfacții.

O lecție activă se poate construi cu sprijinul și concursul diferențiat al elevilor, atât din punct de vedere al sarcinilor pe care le adresăm, cât și în ceea ce privește conținutul și modalitățile de lucru.

Bibliografie:

- 1.Neacșu, I., Găleteanu, M., Predoi, P., *Didactica matematicii în învățământul primar*, Craiova, Editura Aius, 2001
- 2.Oprescu, N., *Activism și activizare în procesul învățării*, Revista Învățământul primar, vol. I, București, 1991
- 3.Bocoș, M., *Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune*, Cluj-Napoca, Ed. Presa Universitară Clujeană, 2002

STIMULAREA CREATIVITĂȚII PRIN ARTE VIZUALE ȘI ACTIVITĂȚI PRACTICE SAU ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE

p.i.p. Borș Adi Luminița
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Prin activitățile extracurriculare, educația urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. În cadrul acestor activități elevii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, să se dezvolte creativ, învață să învețe, se autodisciplinează. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblu ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Aceste activități pot fi desfășurate cu succes, atât în mediul urban, cât și rural. În ultimii ani, datorită faptului că școala din mediul rural a evoluat pe scara dotărilor materiale și nu numai, străduindu-se să țină pasul cât mai mult cu școlile din mediul urban, are loc aici o explozie de activități extrașcolare.

Creativitatea din timpul orelor de educație plastică

Conceptul psihologic de creativitate desemnează capacitatea de a produce noul. Acesta exprimă interacțiunea constructiv-transformatoare dintre subiect și mediu. Un produs al creativității se caracterizează prin: originalitate, unicitate, noutate și utilitate socială. Creativitatea este o nevoie socială, o latură necesară a psihicului uman, a funcționării sale sistemice și a capacității sale emergente. Aceasta se manifestă la toate nivelurile și componentele procesului de predare – învățare - evaluare, dar și în toate momentele actului didactic. Pusa în relație cu idealul educațional (finalitate educațională de

maximă generalitate), creativitatea pedagogică este o necesitate constantă, dar și un scop al întregului proces de învățământ.

Creativitatea a fost și va rămâne o calitate superioară a omului, fiind identificată, în cazul elevilor, ca o capacitate de a realiza ceva și altceva în raport cu realitatea existentă, de a înțelege și a cunoaște pe plan material și spiritual ceva inedit, util și valoros. Aceasta apare în orice activitate, fiind ea însăși o formă de activitate. Este un fenomen complex, dar actual și vital pentru viitor, este fereastra larg deschisă ce îi dă imaginației aripi, iar viselor contur și împlinire. Termenul de „creativitate” în psihologie a fost introdus de Gordon Allport, care apreciază că fenomenul creativității desemnează un ansamblu de trăsături proprii fiecărui individ, iar potențialul creativ existent la toți oamenii poate fi actualizat și dezvoltat.

Creativitatea este definită ca trăsătură complexă a personalității umane, constând în capacitatea de a realiza ceva nou, original, natura fiind una din principalele surse de inspirație în ceea ce privește dezvoltarea creativității la preșcolari, școlari, tineri și adulți. Psihologii susțin că „a fi creativ” înseamnă „a crea ceva nou, original și adecvat realității”. În predarea educației plastice, învățătorul are un rol deosebit de important, în formarea „omului creativ”, a celui care poate distinge valoarea de nonvaloare, care își dorește să trăiască într-un mediu plin de culoare. Stimularea creativității copilului în domeniul artistico-plastic, ținând cont de valențele formative, îl face pe acesta să le folosească în toate domeniile vieții. Activitatea de educație plastică reprezintă mijlocul cel mai generos de activare și stimulare a potențialului creativ al copilului de vârstă școlară. Stimularea spiritului copiilor prin intermediul artelor constituie o obligație. Artele reprezintă o componentă indispensabilă a unei pedagogii interactive, care valorizează dispozițiile și creativitățile elevilor.

Principiile care stau la baza procesului de stimulare a creativității copilului școlar pot fi sintetizate după cum urmează:

a) fiecare copil se naște cu un potențial creativ (care se transformă în capacitate efectivă atunci când este stimulat și orientat pozitiv);

b) în stimularea creativității sunt vizate următoarele dimensiuni ale personalității: dezvoltarea emoțională, cognitivă și socială, dezvoltarea creativității copilului de vârstă școlară care se realizează prin joc.

Creativitatea implică întreaga personalitate a copilului, deoarece acestuia i se dezvoltă încrederea în capacitățile proprii.

La ore am ținut cont de faptul că realizarea oricărei lucrări presupune cunoștințe și rigurozitate, astfel ca le-am precizat clar elevilor mei tema, subiectul și modul de executare al lucrării, demonstrându-le și explicându-le totul ori de câte ori a fost nevoie. Consider că pentru o mai bună eficientizare a procesului instructiv - educativ este nevoie de utilizarea metodelor noi, moderne, care nu fac altceva decât să dezvolte elevilor creativitatea și gândirea lor creatoare. Produsul realizat de copil este nou și valoros pentru el și beneficiază de atributul originalității. Există multiple posibilități de formare a unei personalități creative.

Consider că una dintre cele mai eficiente la vârsta școlară mică este dezvoltarea creativității prin desen. Prin orele de educație plastică dezvoltăm gândirea creatoare, imaginația, limbajul plastic sentimentele, interesele, afectivitatea și voința fiecărui elev. Activitățile de educație plastică exercită o influență benefică asupra formării personalității școlarilor nu numai pe plan estetic, ci și pe plan moral, afectiv, intelectual etc. Prin artă se dezvoltă atât sensibilitatea senzorială, artistică, cât și delicatetea comportamentală. Sensibilitatea artistică se construiește pe baza afectivității, intuiției și fanteziei.

În activitatea mea didactică am observat plăcerea cu care lucrează elevii în orele de desen, atunci când sunt lăsați să se exprime liber, să dea frâu imaginației și fanteziei. N-am încercat ca prin aceste ore să aduc la perfecțiune copiii, ci am dorit întotdeauna ca ele să fie la nivel creativ, recreativ și educativ, să producă plăcere și multă bucurie în sufletul lor, să fie spontani și originali. Atât în orele de educație plastică, cât și la celelalte discipline sau activități extrașcolare, le-am acordat elevilor mei multă

încredere, i-am încurajat să-și exprime punctele de vedere, să-și asume responsabilități, să aibă încredere în propriile puteri și capacități, am pus accent pe stimularea gândirii lor, a spiritului de observație și curiozității. Pentru dezvoltarea creativității artistice m-am preocupat și de dobândirea unor cunoștințe privind expresivitatea elementelor de limbaj plastic și tehnicile de lucru specifice activităților artistico-plactice, cunoașterea diferitelor modalități de organizare a spațiului plastic și însușirea unui vocabular plastic adecvat.

Pentru stimularea creativității artistice a elevilor se pot folosi o gamă largă de procedee și tehnici: tehnica colajului, tehnica decorării cu nisip colorat, tehnica decolorării cu pic, desenarea cu lumânarea, imprimărie, desen cu baloane de săpun, desen folosind palmele, dirijarea culorii folosind jetul de aer, folosirea hârtiei mototolite, a ștampilelor. Prin joc am antrenat elevii pentru realizarea diferitelor scopuri: dezvoltarea sensibilității artistico-plactice, dobândirea de experiențe plastice noi, familiarizarea elevilor cu elemente de limbaj plastic, descoperirea unor efecte plastice noi și educarea acuității vizuale. Limbajul plastic le oferă elevilor mei posibilitatea de a se exprima mult mai repede decât prin comunicarea verbală. Cu ajutorul culorilor, copiii exprimă o mare cantitate de relații, pe care sunt incapabili să le descrie sau să le formuleze prin alte modalități. Jocul cu pensula, cu creioanele le permit să exprime ce văd, ce simt, ce doresc.

Creativitatea în activitățile plastice rămâne mereu deschisă având în vedere potențialul de care dispun copiii și pe care noi îl cunoaștem atât de puțin. Artele plastice reprezintă cea mai bună modalitate de a stimula creativitatea și imaginație copilului. La baza procesului creativ stau trei categorii de factori: psihici, cognitivi-intelectuali (aptitudinali), necognitivi (motivație, afectivitate, atitudini), sociali (culturali, educativi, socio-economici) și biologici (sex, vârstă).

Următorii factori care influențează creativitatea la copii sunt:

- factorii interni (care țin de trăsăturile de personalitate ale copilului - interesele copilului, abilitățile de învățare și temperamentale) și
- factorii externi (care țin de mediul social în care trăiește copilul - familia, școala, prietenii, activitățile extrașcolare).

La vârsta preșcolară, noi știm că această formă a creativității este în stadiu incipient, iar prima formă de exprimare grafică a copilului mic este mâzgălitura. Școlarul mic este foarte activ și cu o puternică dorință de a cunoaște. Imaginația sa, care până nu demult viza lumea mirifică a poveștilor, trebuie să fie îndreptată și educată pentru a produce, astfel încât să stimuleze creația. Elevii trebuie îndrumați să pătrundă sensurile multiple ale lucrurilor, relațiilor logice între fenomene, să-și folosească cunoștințele dobândite în activitatea practică, să-și însușească tehnicile unei bune instruiți. Activitățile nu trebuie să fie pretențioase sau costisitoare, astfel încât nu ne trebuie cine știe ce materiale. Cu cât sunt mai puține materiale și mai simple, cu atât creativitatea și originalitatea vor fi mai stimulate.

Copilul va fi foarte mândru de „realizările” lui. Experiența a demonstrat de fiecare dată că orice copil posedă potențial creativ, iar creativitatea este educabilă. Desenul și pictura au darul de a-i ajuta pe copii să exprime emoții, gânduri și sentimente, de aceea este atât de importantă cultivarea creativității, pentru că în fiecare moment, în fiecare situație dificilă, copilul să fie capabil să găsească cel puțin o ieșire, o rezolvare alternativă și astfel să poată alege ce este mai bun.

Lecțiile creative care pun probleme și oferă o varietate de răspunsuri posibile, care stârnesc curiozitate și valorizează incertitudinea și rezolvările euristice conduc la o învățare creativa. Aceasta devine un sistem de referință pentru toate strategiile didactice. Gândirea creativa este un tip avansat de gândire care vizează- explorarea, generarea, încurajarea unor idei prin diverse metode.

Creativitatea este dependentă de motivația intrinsecă întrucât aceasta generează: concentrarea puternică asupra unei activități, care duce la interese, pasiune, dăruire, dar și la plăcerea de a lucra și bucuria de a rezolva, iar la orele de educație plastică am ținut cont de faptul că realizarea oricărei lucrări să presupună cunoștințe și rigurozitate, astfel ca le-am precizat clar elevilor mei tema, subiectul și modul de executare al lucrării, demonstrându-le totul ori de câte ori a fost nevoie. Este interesant să

constatăm că elevii sunt foarte creativi, iar educația plastică implică întreaga personalitate a copilului, deoarece acestora li se dezvoltă încrederea în capacitățile proprii.

În opinia mea, elevii își dezvoltă simțul practic și estetic, expresivitatea și imaginația creatoare, perceperea și înțelegerea frumosului din natură, artă și viață socială. Consider că pentru o bună eficientizare a procesului instructiv - educativ este nevoie de folosirea metodelor noi, moderne, care nu fac altceva decât să dezvolte elevilor creativitatea și gândirea lor creatoare. Motivele creative exprima nevoia de noutate, ele orientează spre nou și valorizează în principal originalitatea.

Din punctul meu de vedere, un rol deosebit de important revine educației artistico-plactice, deoarece ea înarmează elevii cu mijloacele de expresie plastică și le orientează observația de la aspectele exterioare spre studiul structurilor interne din natura, dezvoltându-le potențialul creator

În opinia mea, activitatea didactică solicită, dar și generează creativitate. Dincolo de ora de clasă, o gândire flexibilă și o abordare creativă, la fel ca și atitudinea flexibilă, toleranța și înțelegerea, îi pot fi de folos în relațiile cu ceilalți, în optimizarea și eficientizarea comunicării, în adaptarea la condițiile tot mai diverse și schimbătoare ale mediului de viață, cultură și civilizație.

Exemple de bune practici

Bibliografie:

1. <https://edict.ro/creativitatea-din-timpul-orelor-de-educatie-plastica/> - Gabriela Dobraniș
2. Arte vizuale si abilitati practice. *Ghid de predare integrata a artelor plastice si a lucrului manual în grădinițe și școala primară* - Maria Cosmina Dragomir Editura: Basarabii Media
3. <https://www.elefant.ro/list/carti/filters/editura-Basarabii%2BMedia>

JOCUL DIDACTIC - METODĂ DE IMPLEMENTARE ÎN ACTIVITĂȚILE INSTRUCTIV-EDUCATIVE LA ELEVII CU CES

p.i.p. Buciumaș Maricica,
Școala Gimnazială „Ștefan Cel Mare” Vaslui

MOTTO: „Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”

(Maria Montessori. „Descoperirea copilului.”)

Modelarea de suflete și de minți se realizează cu mult tact și răbdare prin joc, cântec, basme, poezie, astfel „puiul de om” este transformat într-un om capabil să se adapteze viitoarelor cerințe sociale.

Jocurile didactice și învățarea combină și recombina reprezentările pe care le dispun propriile imagini ascultând povești, povești terapeutice, basme, poezii, astfel pot fi reconstruite mental, pot reconstitui principalele momente ale narațiunii, jocul permite copilului să întrețină legătura permanentă cu realitatea. Toate acțiunile de stimulare ale creativității urmăresc să determine productivitatea capacităților umane.

Pentru transmiterea cunoștințelor am utilizat multe metode și procedee didactice, cea mai convenabilă fiind jocul didactic. S-a dovedit o metodă eficientă și antrenantă. Mișcarea, întrecerea, surpriza, regulile, sarcinile jocului le-au creat stări emoționale și le-au întreținut interesul pe tot parcursul activității. Am aplicat această metodă la majoritatea obiectelor de învățământ.

La Comunicare în limba română, pentru învățarea literelor alfabetului, jocurile didactice i-au ajutat atât la fixare, cât și la etalarea cunoștințelor dobândite etapă cu etapă. Notez câteva nume de jocuri didactice utilizate: „La magazinul de litere”, „Trenul literelor”, „Trenul silabelor”, „Jocul silabelor duble”, „Ce lipsește!”.

În primul joc, „La magazinul de litere”, i-am pus pe copii în situația de a „cumpăra” litere și a forma cuvinte. Fiecare elev poate efectua cumpărături pentru două cuvinte, în funcție de jetoanele primite. Vânzătorul, „elevul expert în litere”, reține pe cele care nu se potrivesc. Încurajează o altă căutare. Elevul cumpărător se corectează și alege alte litere, cele potrivite. Este felicitat și invitat să mai vină „la cumpărături”. Compune apoi pe banca lui cuvântul dat orientându-se după jetonul pe care îl are. Este încurajat cu aplauze.

La Matematică și exploarea mediului, jucându-se cu cifrele, copilul cu CES a participat vioi la cerințe însușindu-și corect atât numerația, cât și cunoașterea cifrelor în concentrul 0–31. Exemple de jocuri didactice folosite: „Unește cifrele și spune ce obții!”, „Calculăm și colorăm!”, „Cel mai bun matematician”, „Trăistuța fermecată”, „Spune-mi ce-ai greșit?”, „Ghici, ghici!”, „Stop!”, „Numără și desenează”, „Câți porumbei?”.

Detaliem jocul „Stop!”.

Sarcina didactică: să recunoască cifrele în limitele 0–31;

Desfășurarea jocului: învățătorul are mai multe jetoane cu cifre. Ele sunt date din mână în mână. Când învățătorul spune „stop”, elevul care deține jetonul trebuie să recunoască cifra arătând clasei cartonașul. Copiii aprobă sau nu răspunsul.

Folosind jocurile didactice și exercițiile am urmărit captarea atenției, exersarea memoriei, buna relaționare, exprimarea liberă a sentimentelor cu o mimică și gestică adecvate, cunoașterea, autocunoașterea, corectarea ieșirilor negative și observarea percepției sociale a copiilor.

Această formă de activitate dezvoltă capacitățile de comunicare și de colaborare, spiritul de inițiativă și de emulație. Fiecărui membru al grupe i se oferă posibilitatea de a-și expune liber părerea, câștigând astfel încrederea în sine, devenind util grupului.

Elevul cu CES își formează anumite deprinderi de comportament, se formează pentru viață. Colectivul de elevi se sudează, prind contur unele sentimente pozitive: respect, ajutorare, sacrificiu, dăruire, împlinire.

Astfel, elevii cu CES, învață să accepte părerile colegilor, să contribuie personal la succesul grupului, să se bucure de reușita grupe, să depășească dificultățile întâlnite, să-și asume responsabilitatea și să se integreze colectivului de elevi din care face parte.

Bibliografie:

- Cernea, Maria – „Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ în Învățământul primar”, nr.21/2000, ed. Discipol, București.
- Vlăsceanu Gheorghe, coord. Neculau, Adrian – „Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculum obligatoriu. Studii de impact”, Editura Polirom, București, 2002 pg. 87.

ROLUL CĂRȚII ÎN FORMAREA GUSTULUI PENTRU LITERATURĂ

Prof. înv. primar Buguleț Gianina
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Despre importanța cărții în viața omului au scris mai întâi cronicarii care s-au gândit să consemneze faptele de seamă ale voievozilor români din Evul Mediu, pentru a nu se pierde sau uita isprăvile lor, originea și istoria poporului român și a limbii române. Astfel, Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce, Dimitrie Cantemir și alții, mulți dintre ei anonimi, au sădit dorința de afirmare istorico – literară a românilor.

În epoca modernă au apărut primele școli primare sătești, grație reformei învățământului din vremea domnitorului Alexandru Ioan Cuza, astfel punându-se bazele învățământului românesc. Vlăstarele acestor școli sunt scriitori clasici români, iar dintre ei un mare pedagog s-a dovedit a fi Ion Creangă, care a simțit din timp când era elev necesitatea scrierii unui abecedar în limba română, ca și a unor povești și povestiri captivante pentru elevi. Acestea l-au fermecat și pe școlarul Mihail Sadoveanu, pe care domnul Trandafir l-a ajutat să găsească „cheia” învățării cu ajutorul lecturii („*Capra cu trei iezi*”).

În secolul al-XIX-lea și al-XX-lea, atât marii scriitori clasici, cât și cei moderni, au acordat o mare atenție și au depus o muncă susținută pentru culegerea creațiilor folclorice – tezaurul înțelepciunii populare și filonul de aur al spiritului românesc: Ion Heliade – Rădulescu, Vasile Alecsandri, Mihai Eminescu, George Coșbuc, Petre Ispirescu, Constantin Rădulescu – Codin, Ștefan Octavian Iosif, Anton Pann, Ion Creangă, s.a.

Ne întoarcem mereu la acest izvor fermecat de apă vie pentru a cerceta creația nemuritoare și a ne îmbogăți sufletește cu dragostea de patrie și frumusețea spiritului poporului român.

Cu toată amploarea pe care au luat-o mijloacele audio-vizuale în difuzarea culturii, care a rămas și va rămâne unul dintre cele mai frecvente mijloace de autoinstruire, de formare a omului societății moderne. Mai mult decât oricare dintre tehnicile audio – vizuale prin care sunt vehiculate valorile culturii, lectura cărții oferă celui care o parcurge, pe lângă satisfacțiile ce le aduce orice fapt inedit, prilejuri unice de reflecție, de meditație; ea îndeamnă la introspecție, angajează valori formativ – educative, care-și pun amprenta în întregul comportament al cititorului.

Tocmai de aceea se consideră – pe bună dreptate – că cititul reprezintă unul dintre cele mai de preț instrumente ale activității intelectuale. El se află, neîndoindu-se, printre cele mai răspândite și intense activități ale omului contemporan. Aceasta cu atât mai mult cu cât, în epoca noastră, numărul exemplarelor de cărți, reviste, ziare, tipărite, etc crește în progresie geometrică¹.

Învățarea cititului ca principal instrument al muncii de învățare și de formare a elevilor constituie un obiectiv de prim ordin al școlii. Se poate afirma, nu fără temei, că întreaga evoluție a elevilor, atât în școală cât și în viață, depinde de măsura în care ei și-au însușit instrumentele muncii intelectuale, în primul rând cititul, până la nivelul la care acestea vor constitui modalități de autoinstruire.

De felul în care elevii și-au însușit, încă din ciclul primar și chiar din primele clase aceste tehnici de muncă depinde în cel mai înalt grad randamentul școlar și prevenirea rămânerii în urmă la învățătură. Dealtfel, este un fapt necontestat, cel puțin în primele clase ale școlii, că cititorii buni sunt, în cele mai multe cazuri, buni și la celelalte obiecte de învățământ. Dimpotrivă, elevii care nu realizează actul cititului la nivelul corespunzător sunt predispuși insucceselor și la celelalte discipline școlare.

Deși multiple, sarcinile lecturii ar putea fi grupate astfel:

- a) însușirea de către elevi a mesajului unui text, a valorilor multiple ale acestuia (cognitive, formativ – educative, cultural – artistice, stilistice, gramaticale);
- b) familiarizarea elevilor cu capacitatea de a se orienta în textul citit (instrumentele muncii cu cartea);
- c) dezvoltarea capacităților creatoare ale elevilor (povestirea cu schimbarea formei, povestirea prin analogie, continuarea povestirii, introducerea unor episoade în povestire, dramatizarea unui fragment, selectarea și prelucrarea unor texte pentru serbări, etc.);
- d) manifestarea curiozității și interesului pentru diferite tipuri de lectură (istorice, mitologice, geografice, științifice, etc.).

Activitatea extrem de complexă, de dificilă, de eficientă prin valențele etice și estetice pe care le oferă, lectura literară urmărește în principal să formeze la elevi interesul și gustul pentru lectură, să-i sensibilizeze la literatură și, pe de altă parte, să-i învețe cum să citească o carte.³

Rezultă de aici că o activitate eficientă de lectură presupune formarea la elevi a unei motivații interne, neimpuse prin lectură. În planul pregătirii elevilor claselor mai mari ale ciclului primar, aceasta ar însemna lecturi bogate, adecvate vârstei și nivelului de școlaritate, ca și capacităților de receptare a literaturii. Este ceea ce, din păcate, nu aflăm la toți elevii care termină ciclul primar.

În lecția de lectură se lucrează uneori pe alte texte decât cele din manual, cu intenția vădită de a-l învăța pe elev să se apropie singur de cartea de literatură și să poată citi productiv.

La vârsta școlară mică elevii sunt însetați să citească, să afle lucruri noi, minunate, prin propriul lor efort. La această vârstă îi pasionează povestirile despre animale, plante și din viața copiilor. Basmul îi introduce într-o lume aparte în care se produc lucruri nemaipomenite, se dezleagă taine, iar copilul trăiește o bucurie sinceră atunci când află că binele învinge răul, că minciuna e strivită de adevăr, ș.a.m.d.

Toate acestea produc o adâncă impresie asupra copilului și contribuie din plin la formarea trăsăturilor de caracter ale viitorului adult.

Lectura în afara clasei cuprinde două categorii de opere literare:

a) opere ale unor mari scriitori, care, deși n-au fost destinate copiilor, pot fi citite de către copii, datorită conținutului de idei prezentat la un nivel accesibil, atractiv, cum sunt unele poezii ale lui Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri, George Coșbuc, în care se descrie natura patriei și frumusețile ei, unele legende ale lui Dimitrie Bolintineanu, în care se înfățișează vitejia poporului, unele din schițele lui Ion Luca Caragiale, „*Amintiri din copilărie*” ale lui Ion Creangă, etc.

b) opere scrise special pentru copii, ca de exemplu: „*Ursul păcălit de vulpe*”, „*Capra cu trei iezi*”, „*Pungața cu doi bani*”, „*Fata babei și fata moșneagului*”, povestirile „*Inul și cămeșa*”, „*Acul și barosul*” de Ion Creangă, basmele „*Prâslea cel voinic și merele de aur*”, „*Greuceanu*”, „*Tinerețe fără*

bătrânețe și viață fără de moarte”, unele povestiri de Mihail Sadoveanu: *„Dumbrava minunată”*, *„Făt Frumos Măzărean”*.

De asemenea, scriitorii consacrați care au scris literatură pentru copii sunt: Emil Gârleanu, Demostene Botez, Marcel Breslașu, Tudor Arghezi, Victor Eftimiu, Otilia Cazimir, Nicolae Labiș, Mihai Beniuc, etc.

Cu deosebită plăcere și interes citesc micii școlari nenumărate opere din literatura universală, ca cele scrise de Frații Grimm, H. Chr. Andersen, La Fontaine, etc.

Printre cele mai importante forme de îndrumare a lecturii în afara clasei sunt: povestirea, citirea expresivă a învățătorului, notațiile cu privire la cărțile citite, lecțiile de popularizare a cărții, organizarea expozițiilor de cărți, sezătorile literare, concursurile școlare literare, jocurile literare, jocul cu versuri, șerbările școlare, organizarea bibliotecilor personale, etc.

Fiind preocupată de descoperirea aptitudinilor literare i-am îndrumat pe elevi în alcătuirea unor compuneri cât mai frumoase, scrierea unor poezii și basme și punerea lor în scenă.

În anul 2017 am reușit pun bazele unui auxiliar de piese pentru serbările școlare:

„La școală e ca în povești”

Acest material a fost adunat de-a lungul unui an de muncă didactică și ușurează mult căutarea unor piese de teatru pentru serbări.

Prin aceste programe cultural – artistice și educative, elevii își îmbogățesc cunoștințele însușite la lecțiile de limba și literatura română, educație muzicală, religie, istorie, geografie, fiind atrași de serbările școlare.

Dacă vom ști să trezim interesul elevilor noștri pentru citit, pentru lărgirea continuă a orizontului lor cultural, pentru însușirea tezaurului de gândire și experiență umană se va răsfrânge pozitiv asupra vieții și activității lor.

Învățătorul trebuie să facă tot ce-i stă în putință, să folosească întregul arsenal pedagogic de care dispune, să aibă un ton sfătos, să fie afectiv cu copiii, să fie calm și înțelegător, dar în același timp și exigent, pentru ca elevii să-și însușească limba română ca instrument de cunoaștere și autoformare, nu numai ca mijloc de comunicare. Pentru a însuși însă altora dragostea pentru literatură, nevoia interioară pentru lectură, trebuie ca educatorul însuși să fie un om cultivat, un foarte bun cunoscător al valorilor naționale și universale.

Așa cum spunea Miron Costin ***„Nu e alta și mai frumoasă și de mai folos în toată viața omului zăbavă, decât cititul cărților.”***

Bibliografie:

1. BLIDEANU E., ȘERDEAN I. – *„Orientări noi în metodologia studierii limbii române în ciclul primar”*, E.D.P., București, 1981 (pag. 11)
2. FURLAN I. – *„Învățământul modern și instruirea intensivă”*, E.D.P., București, 1975, (pag. 88 - 97)
3. I.S.J. Argeș, C.C.D. – *„Școala Argeșului. Limba și literatura română în ciclul primar (contribuții metodice)”*, Pitești, 1981.
4. STOICA C., VASILESCU E. – *„Literatura pentru copii”*, E.D.P. , București, 1982.
5. VLAICU N. – *„Izvoare istorico-literare”*, Editura LARISA, Câmpulung Muscel, 2016
6. VLAICU N. – *„Povestea poeziei”*, Editura Larisa, Câmpulung Muscel, 2011

METODA PROIECTULUI

p.i.p. Cîrlescu Iulia-Adriana
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

1. Descrierea metodei:

- Metoda este inițiată de J. Dewey și popularizată de W. Kilpatrick.
- Este fundamentată pe principiul „viața este o acțiune și nu o muncă la comandă și că școala, făcând parte din viață, trebuie să-i adopte caracteristicile” (E. Planchard, 1992, din Ioan Cerghit – Metode de învățământ).
- A apărut din nevoia formării omului practic, de acțiune și cu independență în gândire.
- Într-o primă organizare, proiectele nu urmăreau obiectele de învățământ, ci materia era parcursă printr-o serie de proiecte care urmăreau anumite centre de interes.
- O perioadă de timp metoda „păcătuia prin faptul că era centrată cu precădere pe proces, separând conținutul de latura procesuală”. Știința era izolată de contextul disciplinelor, astfel a slăbit pregătirea științifică pentru că proiectele urmăreau acțiunea.
- În prezent se atribuie proiectelor noi semnificații.
- Pedagogia modernă a proiectelor consideră proiectul ca „o temă de acțiune-cercetare, orientată spre atingerea unui scop bine precizat, ce urmează a fi realizată, pe cât posibil, prin îmbinarea cunoștințelor teoretice cu acțiunea practică.”

2. Importanța metodei:

Metoda proiectului pune elevii în situația de a alege sau a accepta o temă de cercetare pe care să o analizeze sub variate aspecte. În felul acesta el acționează individual, pe grupe sau în echipe și nu folosește cunoștințele obținute doar la o disciplină, ci la mai multe care sunt în relație cu tema deci metoda îi îndeamnă spre o abordare interdisciplinară.

Metoda proiectului asigură elevilor următoarele avantaje:

- urmărește studierea unei probleme concrete, de viață;
- elevul exersează lucrul individual, pe grupe sau în echipă;
- folosește cunoștințe de la mai multe discipline, pe care le subordonează realizării unui scop;
- elevii rezolvă situații reale de viață;
- exersează elaborarea răspunsurilor la întrebări și formulare de întrebări;
- își formează o expunere liberă;
- este îndemnat la căutare pentru a găsi răspunsuri;
- realizează o sarcină într-un timp determinat;
- lucrul în grup îi ajută pe elevi să asimileze cunoștințe în mod independent și să-și formeze atitudini ca: responsabilitate, inițiativă, perseverență, cooperare etc.;
- finalitățile se concretizează în lucruri importante pentru ei care le creează satisfacții.

Metoda proiectului, ca și alte metode, nu acționează singură, ci în combinație cu alte metode, cum ar fi metoda problematizării.

Între instruirea „specifică modelului disciplinar și învățarea bazată pe proiecte, cu potențial interdisciplinar, există unele diferențe (Lucian Ciolan, pag. 36):

Instruirea pe discipline	Învățarea bazată pe proiecte
Este concepută pentru însușirea de cunoștințe și formare de abilități	Este concepută pentru aplicarea cunoștințelor și folosirea abilităților în activități diverse
Profesorul direcționează întreaga activitate a elevului	Profesorul doar ghidează activitatea elevului
Învățarea are loc pentru că trebuie și	Motivația este intrinsecă, iar învățarea devine plăcută

motivația este extrinsecă	
Profesorul remediază lipsurile în cunoștințe ale elevilor	Profesorul valorifică punctele tari ale elevului și construiește pe ele
Elevii sunt dependenți de profesori	Elevii pot lucra independent de profesor dacă au sarcini clare. Responsabilitatea pentru procesul de învățare se împarte între profesor și elev*.

3. Tipuri de proiecte

În funcție de nivelul elevilor cu care lucrăm, de complexitatea temei, de natura activității, proiectul poate fi de mai multe tipuri (Ioan Cerghit):

- proiect de investigație - acțiune (anchete, monografii, culegeri etc.);
- proiecte de acțiune ecologică (de înfrumusețare a cartierului, a localității, de eliminare a poluării, de protecție a mediului etc.);
- proiecte de activitate manuală (de realizare a unor activități practice: îngrijirea florilor, grădinarit etc.);
- proiecte de tip constructiv (confectionare a unor materiale pentru lecții, construcție a unor machete, de strângere a unor materiale pentru organizarea unui muzeu etc.);
- proiecte de tip probleme (rezolvarea unor probleme cu care se confruntă;
- proiecte de tip învățare (îmbunătățirea unor practici de instruire);
- proiecte de absolvire (proiecte de semestru, de an).

Dat fiind dezvoltarea proiectelor din ultima perioadă, au apărut și alte tipuri, proiectul - contract și proiectul comandat.

4. Desfășurarea proiectelor

Există diverse variante în legătură cu etapele de desfășurare a proiectului: Ioan Cerghit menționează următoarele etape:

1. Alegerea proiectului (temei)
2. Programarea etapelor de acțiune (planificarea)
3. Parcurgerea etapelor de lucru
4. Aprecierea activităților desfășurate

Campbell (1994) stabilește următoarele etape:

1. Stabilirea scopului
2. Formularea scopului în forma unei întrebări
3. Identificarea a cel puțin trei surse de informare care vor fi folosite pentru a răspunde la întrebare
4. Descrierea pașilor care vor fi întreprinși pentru atingerea scopului
5. Identificarea a cel puțin cinci concepte majore care vor fi investigate în cadrul proiectului
6. Identificarea a cel puțin trei metode care vor fi folosite pentru prezentarea proiectului
7. Organizarea și planificarea proiectului în timp
8. Stabilirea modului în care va fi evaluat proiectul

Cătălina Ulrich (1999) propune un alt demers al proiectului cu următoarele secvențe:

1. Alegerea temei
2. Stabilirea directivelor
3. Planificarea activităților
 - a) distribuirea activităților;
 - b) identificarea surselor de informare;
 - c) stabilirea unui calendar al desfășurării acțiunii;
 - d) clarificarea metodelor care vor fi folosite.
4. Cercetarea / investigarea propriu-zisă
5. Realizarea produselor finale

6. Prezentarea rezultatelor

7. Evaluarea cercetării / activității desfășurate

Având în vedere particularitățile elevilor din clasa pregătitoare și clasele I și a II-a, considerăm că are un rol mai important în stabilirea temei proiectelor, dar și în formarea elevilor pentru a propune asemenea teme.

1. Prima etapă în derularea proiectului este „**Alegerea temei**”

Profesorul propune elevilor 3 teme, cu motivarea fiecăreia. Este necesară motivarea pentru apropierea elevilor de temă și pentru acceptarea benevolă a lucrului în proiect. Se știe că cei mici, în special, nu acționează din obligație sau de frică, ci numai din motivare. Pentru aceasta, tema trebuie să fie atractivă, interesantă și în concordanță cu nevoile reale ale copiilor.

2. Întrucât, în învățământul primar, potrivit legii, urmărim formarea unor competențe, apreciem că a doua etapă ar putea fi „**Stabilirea competențelor urmărite și a obiectivelor proiectului**”. Competența se alege în relație cu tema, iar obiectivele sunt în concordanță cu tema și cu competența.

3. Etapa următoare este „**Organizarea activităților**”

În această etapă se repartizează responsabilitățile pe fiecare membru al grupului. Profesorul care cunoaște particularitățile individuale ale copiilor, repartizează sarcinile în funcție de acestea, de ceea ce atrage mai mult elevul, și are potențial pentru rezolvarea sarcinii. Un elev care primește sarcini neinteresante și care-i depășesc posibilitățile nu trăiește satisfacțiile finale.

4. Etapa care urmează o putem denumi „**Proiectarea activităților**” și are următoarele subetape:

a) identificarea surselor de informare;

Acest moment trebuie gândit foarte bine. Sursele propuse de profesor să fie ușor de accesat, informațiile obținute să fie accesibile elevilor, să fie posibilă **abordarea interdisciplinară**, ca un exercițiu eficient pentru formarea abilităților în acest sens. Aceste surse pot fi: cărți, manuale, enciclopedii etc.; ele diferă după tema proiectului.

b) stabilirea calendarului acțiunilor;

În calendar se menționează fiecare acțiune și elevii care o realizează, perioada de timp și materialele ce trebuie prezentate.

c) pentru fiecare acțiune se identifică împreună cu elevii procedeele,

5. Etapa următoare este „**Rezolvare acțiunilor proiectului**”

În această etapă, rolul principal îl au elevii, iar profesorul intervine atunci când un grup a luat-o pe un drum greșit. De asemenea, profesorul încurajează elevii să-l consulte de câte ori au nevoie și, încet-încet, să le acorde autonomie. Având în vedere vârsta copiilor, ei trebuie încurajați din când în când și reorientați cu mult tact.

6. Prezentarea rezultatelor fiecărui grup

Etapa presupune prezentarea materialelor realizate de fiecare grup. Elevii din alte grupe și profesorul fac aprecieri asupra produselor. Profesorul poate cere corectarea unor elemente, care nu au în vedere obiectivele stabilite.

7. Asamblarea produselor grupurilor

Etapa poate exista sau nu, în funcție de proiect și de proiectarea stabilită.

8. Evaluarea produselor

Evaluarea produselor se poate realiza de un grup din care fac parte: profesorul, părinți și elevi. Aprecierile se referă la: respectarea temei și a obiectivelor, la valoarea produsului și la identificarea domeniilor în care poate fi valorificat.

9. Prezentarea produsului în alte grupuri de elevi

Este bine ca fiecare produs obținut în urma derulării unui proiect să fie cunoscut de mai mulți elevi ai școlii care pot fi interesați de el.

În urma acestei acțiuni, satisfacțiile autorilor sunt și mai mari; ei au dovedit că pot realiza ceva care să folosească și altor elevi și trăiesc sentimentul apartenenței la grup și al importanței fiecăreia în derularea proiectului.

Metoda proiectelor scoate elevul din tiparele unor lecții și-l orientează către “investigarea” liberă și personală, îl formează să lucreze în echipă, să realizeze un produs într-un timp dat, să acționeze autonom.

Bibliografie:

- Cerghit, Ioan (2006), *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași
- Ciolan, Lucian (2012), *Învățarea bazată pe proiecte din materialul «Metode de formare în didactica specialității»*, MECTS, București;
- Ulrich, Cătălina (1999), *Învățarea prin cooperare* (ghid pentru profesori), București.

BULLYING-UL ÎN ȘCOALA PRIMARĂ ȘI FACTORII CARE PRECIPITĂ APARIȚIA AGRESIUNII

p.i.p. Coman Mihaela
Școala Gimnazială „Iorgu Radu”, Bârlad

Privind cu atenție creșterea numărului de cazuri de violență în școală încă de la clasele primare și rezultatele fatale pe care le poate duce absența detectării precoce a unor astfel de episoade, observăm pattern-uri și factori care precipită și mențin acest tip de evenimente deranjante. Articolul enumeră acești factori, concluzionând cu amintirea câtorva măsuri de prevenire a agresivității în școală.

Bullying-ul este un concept derivat din limba engleză pentru a denumi un comportament sau o serie de comportamente și situații în care se exercită o agresiune (care poate fi de mai multe tipuri), stabilită între persoane (de obicei minori, dar nu exclusiv) în mediul școlar.

Diversitatea comportamentelor care pot fi incluse în această categorie, în cadrul căreia există aceste tipuri de acțiuni (fizice în mod direct, dar și ascunse), se pot exemplifica prin: intimidare, agresiune, stigmatizare, izolare, amenințări, insulte etc. – acest lucru fiind observat încă de la ciclul primar, chiar la clasa pregătitoare.

Deși în mare parte probele de intimidare trec neobservate în prezența învățătorilor sau a părinților, există între elevii implicați, în afară de agresorul și victima principală, mulți alți actori care joacă un fel de rol în situația de hărțuire care o agravează și o perpetuează (de obicei susținând figura agresorului, poate chiar învățătorul – în unele excepții sau chiar părinții).

Diferitele tipuri de agresiune observate până în prezent (atât din studii, dar și din experiența proprie la clasă) corespund următoarelor tipologii:

Fizic: împing, lovesc cu piciorul, aruncă obiecte asupra victimei etc.

Verbal: insultă, critică sau batjocorește aspectul fizic al victimei etc.

Psihologic: deteriorează stima de sine a victimei, o înspăimântă etc.

Social: marginalizează sau izolează victima de grupul de semeni.

Se observă, de asemenea, o particularitate care nu trebuie trecută cu vederea și anume că, în cazurile de agresiune-bullying, atât victima, cât și agresorul prezintă o alterare emoțională provenită din anumite probleme psihologice care duc la exercitarea acestor roluri – de agresor, respectiv de agresat. Conform studiilor făcute de cercetători, există o teorie prin care se afirmă faptul că există anumite trăsături pe care agresorii le împărtășesc mai frecvent, cum ar fi: stima de sine scăzută sau efectiv lipsa de sine, sentimentele de inferioritate, de neputință și nevoia de reafirmare prin agresivitate (motivator al agresiunii față de celălalt), atitudine provocatoare în situații sociale în general, precum și existența unor frustrări, prezența unor modele de comportament agresiv apropiate lui (în mediul familial, cel mai frecvent, dar și a anturajului apropiat – prieteni de vârsta lor, pe care îi folosesc drept model), alături de o capacitate empatică redusă. În urma celor menționate mai sus, putem observa cu oarecare ușurință că un copil agresor este de obicei autoritar, violent, iritabil, impulsiv, intolerant, cu

dorință de dominare a grupului, folosind aceste caracteristici pentru a exercita puterea (și a se afirma) înaintea celorlalți.

Dacă încercăm să investigăm factorii care au determinat un copil să exercite un astfel de tip de comportament, observăm că, în cele mai multe cazuri, mediul familial de creștere nu este foarte afectiv, existând o oarecare violență între părinți (verbală, fizică sau chiar ambele în același timp), existând o absență totală a unor orientări educaționale sănătoase. Din acest motiv, copiii agresivi pun de obicei în practică ceea ce observă ei înșiși în figurile lor de referință în familie: comportament ostil și agresiv. Aceste medii familiale se caracterizează și printr-o mare pretenție din partea părinților pentru proprii copii în ceea ce privește performanța la școală, după școală sau în relațiile sociale.

Dintre factorii numiți mentinători ai agresivității, putem aminti în mediul familial, tendința părinților de a prezenta o atitudine de afecțiune negativă și chiar respingerea fiului, gradul de permisivitate ridicat în fața comportamentelor agresive ale copilului și absența limitelor în stabilirea normelor și aplicarea consecințelor după acestea. Stilul educațional este de obicei autoritar, folosindu-se pedepsele fizice și emoționale foarte frecvent.

Pe lângă factorii din mediul familial, se pot aminti și alți factori de risc în favorizarea comportamentului agresiv:

- Relatile cu prietenii și colegii de școală
- Agresivitatea în mediul școlar
- Factorii socio-economici
- Starea de sănătate
- Problemele psihiatrice
- Experiențele neplăcute
- Profilul psihologic

Concluzionând, amintesc mai jos câteva măsuri de prevenire a agresivității în școală, și anume: asigurarea unui climat sigur și nediscriminator prin care să încurajăm respectarea persoanelor, nediscriminarea, motivarea pentru învățare prin aplicarea unor activități captivante și asigurarea stării de bine în școală; intoleranță sau toleranță zero față de acțiunile de violență; implicarea părinților în prevenirea actelor de agresivitate prin acțiuni de informare, de conștientizare a fenomenului, prin măsuri de comunicare, încurajarea respectării valorilor, atragerea părinților în participarea la dezbateri și sesiuni de informare, precum și activități de măsurare a impactului acțiunilor.

PROBLEMELE DE MATEMATICĂ ȘI CREATIVITATEA

Prof. înv. primar Dobrea Monica
Școala Gimnazială „Emil Racoviță” Onești, jud. Bacău

Motto: „Regina științelor este matematica, iar aritmetica este regina matematicii.”
(Karl Gauss)

În tot ceea ce facem, în tot ce ne înconjoară, folosim matematica (numărăm, calculăm, măsurăm, rezolvăm etc.)

Tendențele actuale ale învățământului primar, și mai ales în ceea ce privește disciplina Matematică, trasează o atenție deosebită dezvoltării gândirii creatoare la elevi. Prin intermediul matematicii se formează deprinderi și capacități care vor deveni utile în activitatea practică. Astfel, se învață o serie de atitudini: a gândi personal și activ, a analiza o problemă și a o descompune în probleme mai simple, a găsi soluții creatoare de rezolvare.

Creativitatea, în sens larg, poate presupune găsirea de soluții, idei, metode, care nu sunt noi pentru societate, dar la care s-a ajuns pe cale independentă, așa cum se dorește să fie creativitatea elevilor manifestată în școală.

În general, orice chestiune de natură practică sau teoretică care necesită o soluționare, o rezolvare, poartă numele de *problemă*. Paul Fraisse spunea că *“orice situație în care răspunsul nu poate fi dat imediat constituie o problemă”*.

Antrenarea școlarilor mici în rezolvarea de probleme, pornind de la simplu la complex, de la concret la abstract, contribuie la înarmarea acestora cu strategii rezolutive adaptabile, cu evidente deschideri spre zona creativității.

În etapa de familiarizare a elevilor cu rezolvarea problemelor simple se formează algoritmul de traducere a cuvintelor sau a expresiilor întâlnite în enunțul problemelor în operații matematice. Astfel, verbe sau expresii ca: “sunt în total”, “au mers împreună”, “adăugăm” sugerează operația de adunare; „au plecat”, „s-au spart”, „s-au topit” – operația de scădere; „de ... ori mai multe”, „de ... ori mai mare”, „de ... ori mai înalt” – operația de înmulțire; „de ... ori mai mic”, “de ... ori mai puțin”, “să împărțim în mod egal la...” - operația de împărțire.

Dificultatea problemelor sporește dacă în enunțuri se află mai multe asemenea verbe sau expresii matematice. În cazul acestor probleme este nevoie ca învățătorul să dispună de o conduită creativă, să folosească întrebări deschise care conduc la atitudinea pozitivă față de creativitatea elevilor, prin promovarea unor relații deschise, cooperante, empatică între elev și profesor. Se pot folosi metode activ-participative de învățare, care pun accentul pe activizarea elevului, cum ar fi: conversația euristică, problematizarea, învățarea prin descoperire, experimental didactic, studiul de caz, dar și brainstormingul sau asaltul de idei. Aceste metode îi determină pe elevi să caute, să exploreze și să găsească soluții de rezolvare pentru problema dată.

Pentru că viața, realitatea, ne demonstrează că nu toate situațiile-problemă pe care le întâlnim au o soluție unică, tot așa și la matematică putem întâlni probleme cu mai multe moduri de rezolvare. Propunându-le elevilor rezolvarea unor astfel de probleme, îi provocăm să găsească calea personală, cea mai ușoară pentru ei, de a rezolva acea problemă. După rezolvarea problemei, învățătorul poate să enumere variantele de rezolvare găsite și să propună elevilor alegerea uneia dintre ele, pe care a înțeles-o cel mai bine.

Compunerea de probleme are un rol deosebit de important în stimularea și dezvoltarea creativității la școlarii mici. Această activitate contribuie la dezvoltarea flexibilității spontane, a originalității, a creșterii interesului pentru rezolvarea problemelor reale ale vieții, de dezvoltare a gândirii divergente și a formelor variate sub care se prezintă imaginația creatoare. Compunerea de probleme este o activitate care completează rezolvarea unei probleme.

Exersarea capacității creatoare a elevilor se realizează prin găsirea a cât mai multe variante de rezolvare pentru o problemă dată și prin formularea a cât mai multe probleme după aceeași formula literară, folosind procedee de imaginare a unor idei noi, pornind de la o problemă dată (*ex. Cu ce altă problemă se aseamănă?, Unde am mai întâlnit o asemenea problemă?*)

Pentru activitatea de compunere a unei probleme putem folosi mai multe procedee:

- compuneri de probleme după o poveste,
- compuneri de probleme după o acțiune, un desen,
- compuneri de probleme după alte probleme rezolvate anterior,
- completarea de către elevi a unor date care lipsesc,
- completarea întrebării potrivite enunțului dat,
- alcătuirea de probleme după întrebări date,
- compuneri de probleme cu indicarea operațiilor matematice care trebuie efectuate,
- compunerea de probleme după un plan de rezolvare dat,
- compunerea unei probleme cu început dat,
- compuneri de probleme cu indicarea domeniului de activitate,
- compuneri de probleme după scheme date etc.

În căutarea soluțiilor, gândirea trebuie lăsată liberă, să caute, să încerce, chiar dacă pornește

pe căi fără reușită. Această activitate a căutării are o eficiență formativă mult mai bună decât dirijarea elevului către soluția corectă, care îl scutește de efort, dar și de bucuria reușitei. Dacă în primele clase ale învățământului primar, elevul este dirijat aproape în tot ceea ce face, în ultimile clase primare are mai multe posibilități să-și exprime inițiativa și creativitatea. Această posibilitate nu trebuie să fie îngrădită pentru că, cu cât îi vom dirija mai mult, cu atât se va îngusta mai mult libertatea gândirii, a exprimării ideilor, a acțiunii independente. Provocați să compună probleme, elevilor li se dezvoltă, în mod nemijlocit, independența de a gândi liber.

Jocul didactic se dovedește foarte util și necesar, mai ales, pentru consolidarea cunoștințelor. Prin intermediul lui, învățarea să se realizeze într-un mod facil și atractiv. Mai ales acum, în perioada învățării online, folosim tot mai mult astfel de joculețe care, prin aspectul lor, dar, mai ales, prin antrenarea direct a copiilor în rezolvarea problemelor și exercițiilor, fac ca tot demersul matematic, uneori greoi și elaborat, să fie ușor înțeles de copii. Unele jocuri online presupun activitatea în echipe, întrecerea sprijină colaborarea între elevi care își unesc forțele în vederea obținerii unui loc în clasamentul echipelor.

Prin toată activitatea de învățare a matematicii (prin exercițiile cele mai simple, prin problemele care vizează însușirea de metode aplicabile, prin înțelegerea demonstrațiilor, prin repetarea și sistematizarea cunoștințelor și aplicarea lor în realitate) elevul trebuie să aibă pasiunea de a descoperi calea cea mai simplă și mai potrivită gândirii lui, de a-și manifesta creativitatea, de a prinde gustul de a lucra independent. Învățarea matematicii presupune efort personal pe care îl face cel care învață, antrenament la care este supusă gândirea lui, participarea activă și creatoare la procesul de rezolvare.

Matematica, ca și celelalte discipline, are o contribuție importantă în formarea elevului pentru a face față învățământului modern, aflat într-o continuă schimbare și pentru a privi viața ca pe o culegere de experiențe dificile sau facile pe care le poate depăși doar prin efort propriu.

„Matematica e ca un urcuș pe munte. Efortul e plătit de priveliști mărețe. Ca și pe munte, ascensiunile în matematică sunt frumoase dacă nu esti obsedat doar de locul unde vrei să ajungi și dacă ești în stare să savurezi tot ceea ce întâlnești pe parcurs.” (Solomon Marcus)

Bibliografie:

- Ioan Bontaș, „Pedagogie”, București, Editura All, 1994
- Costică Lupu, „Metodica predării matematicii la clasele I-IV”, Bacău, Editura Egal, 2000,

EDUCAȚIA NONFORMALĂ ȘI EDUCAȚIA OUTDOOR

prof. înv. primar Dorobăț Diana Elena,
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Astăzi, conceptul de educație se extinde din ce în ce mai mult, iar diferitele forme educaționale se pot ajuta reciproc, pentru a crea un tot sănătos. Cred că în acest domeniu este foarte important ca lucrurile să fie făcute într-un mod unitar și că, dincolo de orice categorisire sau împărțire conceptuală, trebuie să privim lucrurile ca pe ceva încheiat, care servește oamenilor, determinându-i să fie deschiși spre învățare. Cum ajunge însă cineva să participe la proiecte de educație nonformală? Actorii implicați sunt din ce în ce mai numeroși – de la ONG-uri la școli, de la centre culturale la biserici, de la instituții publice la companii, de la teatre și muzee. Punctele de pornire pot fi diferite, însă au la bază aceeași dorință de învățare.

Tot mai multe metode de educație nonformală încep să apară și în sistemul educațional românesc. Importante din Occident, acestea au fost gândite în încercarea de a-i ajuta pe copii să învețe mai repede și mai bine, lucruri mai utile decât se poate învăța prin metoda tradițională de predare. Expertul în

educație nonformală, Ștefan Pălărie, a explicat că învățarea non-formală se face prin joacă, într-o atmosferă prietenoasă și plină de energie.

În sistemul de învățământ preuniversitar din România, există încercări, cel puțin la nivel de programă, de a combina cele două tipuri de educație (formală și nonformală), prin introducerea de materii precum "Joc și mișcare", în învățământul primar, de exemplu.

Ca efecte majore pe care educația nonformală și le propune să le producă, se pot menționa:

- creșterea calității actului educațional și a rezultatelor învățării;
- introducerea obligatorie elementului educativ în proiectarea și desfășurarea activității didactice la fiecare obiect de studiu; proiectarea activităților educative extracurriculare ca aplicații concrete a cunoștințelor acumulate și a abilităților și competențelor formate în cadrul obiectelor de studiu;
- stimularea interesului elevilor și a cadrelor didactice de a se implica în proiecte și programe educative curriculare, extrașcolare și extracurriculare la nivelul fiecărei unități de învățământ;
- stimularea și multiplicarea inițiativelor tinerilor în dezvoltarea vieții comunității școlare/comunității;
- reducerea procentului fenomenelor antisociale, a abandonului și absenteismului școlar;
- creșterea ratei promovabilității școlare;
- asigurarea șanselor egale de dezvoltare personală;
- ridicarea calității resursei umane din sistemul educațional;
- formarea resursei umane necesare dezvoltării societății cunoașterii;
- asigurarea sustenabilității proiectelor educative prin conștientizarea comunității cu privire la potențialul pe care programele educaționale le au asupra formării tinerei generații ce urmează a se integra;
- transformarea educației în sursă de dezvoltare comunitară.

Educația nonformală oferă posibilitatea unor altfel de metode, interactive și diversificate, pentru obținerea unor cunoștințe și aptitudini noi, cât și pentru punerea acestora în practică. Câteva exemple de metode folosite în contextul nonformal pot fi:

- Activități de team building
- jocuri de rol
- dezbateri
- brainstorming
- jocuri de improvizație

Selectarea metodelor depinde, desigur, de scopul activității respective.

Există mai multe avantaje ale implicării în diferite organizații care se ocupă cu educația nonformală.

Primul ar fi acela că apar tot felul de oportunități care îți oferă noi perspective, noi experiențe și te ajută în acest fel să crești pe plan personal.

Educația outdoor se pliază cel mai bine pe cea nonformală, întrucât ca și aceasta, educația outdoor se bazează foarte mult pe participarea activă, maximizează procesul de învățare, minimalizând constrângerea specifică școlii, oferă o utilitate practică imediată cunoștințelor învățate, se desfășoară în contexte diferite având un cadru de învățare și un conținut lejer, folosește metode care stimulează implicarea și participarea, are o structură și o planificare flexibilă, procesul învățării este orientat spre participant, se bazează pe experiența participanților.

Atât educația nonformală cât și educația outdoor pot fi integrate cu succes în educația formală cu scopul de a maximiza efectele procesului de învățare, tendința actuală este aceea de amplificare a celor două forme, mai ales pentru faptul că încorporate, ele conduc la un sistem educativ mult mai valoros din punct de vedere al calității, produc avantaje pe termen lung, permit acoperirea unei game largi de discipline și cel mai important, actul educațional se axează în aceeași măsură și celor care o implementează (în speță profesorilor) și celor care fac obiectul învățării (în speță elevii).

Educația formală are meritul de a fi organizată și structurată, încorporând o paletă întreagă de informații și cunoștințe de care are nevoie un individ în formarea sa educațională, educația informală vine în sprijinul educației formale și asigură procesul de învățare oricând și oriunde, pe tot parcursul vieții, educația non-formală vine cu acele elemente de natură să satisfacă nevoile unui individ de natură, psihică, socială, emoțională prin diferite metode interactive, participative, iar educația outdoor „scoate la aer” cele 3 forme de educație, le revigorează, le adaugă prospețime și își extinde acțiunea benefică în diferite domenii (*dezvoltare durabilă, protecția mediului, dezvoltare personală și profesională*).

În funcție de activitățile alese, obiectivele unui program de Educație Outdoor pot face parte din oricare aceste trei categorii. Astfel, elevii pot învăța mai multe lucruri despre:

- *mediul înconjurător în care ne desfășurăm activitatea, relațiile dintre componentele acestuia și cum pot să-și aducă aportul la protecția lui;*
- *propria persoană, propriile limite și cum le pot depăși;*
- *comunicarea și colaborarea eficace în cadrul unui grup;*

Caracteristicile educației outdoor

Educația outdoor oferă posibilitatea contactului direct cu natura - protecția mediului reprezintă un subiect de interes mondial, urbanizarea masivă a produs un efect nociv asupra mediului și prin faptul că oamenii nu conștientizează impactul pe care acțiunile lor non-ecologice le au asupra mediului iar educația outdoor poate fi privită ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor și comportamentelor față de mediu;

Educația outdoor reprezintă o puternică sursă de experiențe de învățare - un mediu relaxant, liber, fără constrângerile pe care le impun „cei patru pereți ai unei săli de clasă” poate oferi copiilor nenumărate provocări, astfel că procesul de educare devine puternic, inspirațional și de natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relație puternică între copii, bazată pe sprijin reciproc;

Educația outdoor facilitează procesul de învățare al copiilor care întâmpină dificultăți-astfel educația outdoor oferă un climat diferit de învățare ce permite copiilor care în mod uzual întâmpină dificultăți de învățare și au un nivel scăzut de performanță școlară, să devină motivați;

Educația outdoor duce la dezvoltarea personală atât a celor care o aplică, dar și a copiilor;

Educația outdoor contribuie la dezvoltarea spiritului de echipă-conexiunea între copii-copii, copii-învățător duce la creșterea gradului de participare activă.

Obiectivele generale ale educației outdoor sunt:

- Dezvoltarea abilităților socio-personale: îmbunătățirea spiritului de echipă, îmbunătățirea relațiilor sociale, dezvoltarea competențelor de conducere, etc
- Dezvoltarea abilităților de management: organizare, coordonare, evaluare, atât a celor care o aplică, cât și elevilor.

Un aspect important al educației outdoor este acela că răspunde atât nevoilor de bază ale individului, cât și celor care îl particularizează în grupul din care face parte:

• **Nevoia de a fi respectat** – derularea de diferite activități în aer liber încurajează copilul să se simtă în largul său, astfel el va fi mult mai deschis, va comunica, își va exprima propriile opinii, se va simți băgat în seamă și va simți că deciziile sale contează pentru ceilalți; elevii pot fi consultați cu privire la diferite jocuri sau activități.

• **Nevoia de a fi responsabil** – activitățile outdoor permit copilului oportunitatea de a primi diferite sarcini, responsabilități pentru atingerea scopului propus (spre exemplu dacă se optează pentru o activitate de ecologizare, un copil poate primi sarcina de a curăța pomii, un altul sarcina de a uda florile, important este însă, ca prin comunicarea cu copilul, profesorul să-i transmită acestuia sentimentul că prin ceea ce întreprinde el, mediul va fi mai curat, astfel el va conștientiza că are o responsabilitate față de protecția mediului).

• **Nevoia de a fi activ** – implicarea în diferite activități sportive, jocuri, plimbări tematice, aduce numeroase beneficii dezvoltării fizice, psihice ale copilului. Jocul fiind activitatea fundamentală a

copilului este important ca toți copiii să fie stimulați în mod constant să se joace, să alerge, să participe la diferite activități în mod active.

· **Nevoia de a fi inclus social** – poate cea mai importantă caracteristică a educației outdoor este aceea că este o modalitate de succes de a depăși unele dificultăți ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoționale sau economice), astfel încât acesta să fie inclus social, să simtă că aparține unei comunități; se consideră ca mediul din interiorul grupei este mai degrabă unul competitiv, în timp ce cel din afara clasei este unul suportiv, care permite copiilor să se exprime, să se relaționeze cu ceilalți, să colaboreze.

· **Nevoia de a se simți în siguranță** – interiorul clasei este mult mai sigur pentru copii, în timp ce mediul exterior implică diferite riscuri și situații neprevăzute care pot avea efect negativ.

Învățătorul trebuie să identifice posibilele riscuri care pot să apară și să conceapă un plan de management al riscului, întrucât este un aspect deosebit de important care i-a făcut pe unii specialiști în domeniu să negheze utilitatea utilizării educației outdoor.

Activitățile de tip outdoor nu sunt activități de educației formală ce au loc în afara sălii de clasă, ci activități de educație nonformală, menite să familiarizeze copiii cu natura și să le formeze deprinderi și priceperi de cunoaștere prin experiență, bazându-se desigur pe cunoștințele dobândite în activitățile de educație formală.

Bibliografie:

- CUCOȘ, C. *Pedagogie*. Ediția a II-a, Iași, Polirom, 2006;
- DUMITRU, G., BUCUREI, C., CĂRĂBUȚ, C., *Integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale*, Timișoara, Ed. Mirton, 2006;
- IONESCU, D., POPESCU, R., *Activități extrașcolare în ruralul românesc. Dezvoltarea de competențe cheie la copii și tineri*, București, Ed. Universitară, 2011.

COMPORTAMENTUL ADAPTATIV ȘI IMPORTANȚA ACESTUIA ÎN DIAGNOSTICAREA DIZABILITĂȚILOR INTELECTUALE

Ghebosiu Tatiana-profesor educator
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă, Roman

Comportamentul adaptativ este definit ca ansamblul de abilități conceptuale, sociale și practice care au fost învățate și utilizate de o persoană de-a lungul vieții.

Dizabilitatea intelectuală se măsoară în termeni de competență socială, norme sociale, puterea de a-ți purta singur de grijă, adaptabilitatea la mediu, strategii de coping pentru cerințele vieții cotidiene și adaptare socială.

În 1959 Herber introduce pentru prima dată conceptele de maturare, învățare și adaptare socială în cadrul criteriilor de diagnostic pentru dizabilitatea intelectuală, care definesc acum un singur concept, acela de comportament adaptativ. Conceptualizarea lui Herber și includerea comportamentului adaptativ în definiția operațională a dizabilității intelectuale a creat nevoia de instrumente și teste de măsurare a acestui construct.

Primul instrument standardizat de măsurare a comportamentului – Adaptive Behavior Checklist a fost publicat în 1968 de Nihira și colaboratorii săi. Acesta a fost revizuit de două ori într-un interval de aproximativ 86 de ani și ulterior a devenit cunoscut ca și Scala AAMD de măsurare a comportamentului adaptativ.

În 1987, Bruininks, Thurlow și Gilmore au identificat șase elemente comune ale definițiilor comportamentului adaptativ și anume:

a. Învățarea și performanțele abilităților necesare pentru a trăi în societate;

- b. Manifestarea comportamentelor conforme vârstei și culturii individului;
- c. Funcționarea individuală a persoanei în legătură cu nevoile fizice și participarea socială;
- d. Abilitatea individului de a menține relații sociale;
- e. Natura dezvoltamentală a comportamentului adaptativ, inclusiv creșterea complexității acestuia în raport cu vârsta;
- f. Comportamentul adaptativ reflectat în comportamentele de zi cu zi decât performanța maximă a individului.

În urma cercetărilor efectuate s-au remarcat patru factori constanți ai comportamentului adaptativ:

- 1. Competențe fizice sau motorii, care implică abilități motorii fine și grosiere, abilități de hrănire și utilizare a toaletei;
- 2. Abilități conceptuale, precum limbajul expresiv și receptiv, abilități de citire și scriere, utilizarea banilor;
- 3. Abilități sociale, precum prietenia, interacțiunea cu ceilalți, participare socială, înțelegere și raționament;
- 4. Abilități practice, precum activitățile casnice, îmbrăcatul, spălatul, prepararea mâncării, etc.

Structura factorială a comportamentului adaptativ (abilități practice, conceptuale și sociale) a fost introdusă în cele mai recente ediții ale AAIDD și au fost operaționalizate după cum urmează:

- 1. Abilități practice: activități cotidiene, ocupaționale, utilizarea banilor, siguranță, sănătate, transport, rutine.
- 2. Abilități conceptuale: limbaj, citit și scris, noțiuni temporale și conceptuale de număr.
- 3. Abilități sociale: abilități interpersonale, responsabilitate socială, stimă de sine, urmarea regulilor, rezolvare de probleme, credulitate/naivitate.

Definiția dizabilității intelectuale propusă în DSM-5 precizează că acest comportament adaptativ să fie măsurat folosind teste psihometrice, individualizate, standardizate și adaptate cultural. În prezent, există patru teste de acest tip care au fost standardizate pe populația generală a SUA și care au fost special create pentru a confirma sau infirma un diagnostic de dizabilitate intelectuală. Acestea sunt:

- 1. Scala de măsurare a comportamentului adaptativ-ediția a doua (ABS-S:2).
- 2. Sistemul de evaluare a comportamentului adaptativ (ABAS-II).
- 3. Scala de evaluare a comportamentului independent (SIB-R).
- 4. Scala de evaluare a comportamentului adaptativ Vineland.

Aceste patru instrumente de măsurare sunt adecvate pentru evaluarea comportamentului adaptativ cu scopul de a confirma sau infirma un diagnostic de dizabilitate intelectuală.

În România a fost adaptat în anul 2012 de către Dragoș Iliescu și Daniela Vercellino – Sistemul de evaluare al comportamentului adaptativ (ABAS-II). Ariile pe care ABAS-II le măsoară sunt: comunicare, utilizarea resurselor comunității, funcționalitatea preșcolară, viața în școală/familie, sănătate și siguranță, timp liber, autoîngrijire, autodirecționare, social, motricitate, muncă.

În ultimii 20 de ani au fost dezvoltate numeroase modele ale competenței personale care includ cele trei dimensiuni ale comportamentului adaptativ: conceptual, social și practic. Acest fapt susține ideea includerii comportamentului comprehensiv al competenței personale.

Se pune problema dacă o definiție psihometrică a inteligenței este aplicabilă și în cazul comportamentului adaptativ. În sens larg, inteligența se consideră a urma întotdeauna o distribuție aproximativ simetrică. Luând în considerare proprietățile unei distribuții simetrice, aproximativ 2,28% din populație înregistrează scoruri ale IQ-ului care îi plasează cu două abateri standard mai jos decât media populației. Într-un anumit sens, un deficit semnificativ al inteligenței se stabilește pe baza unui scor care este aproximativ 2% în partea de jos din populația generală. Rămâne deschisă întrebarea, în ce măsură comportamentul adaptativ urmează același traseu al distribuției simetrice ca și inteligența? Majoritatea persoanelor din populația generală obțin scoruri perfecte la aproape toate testele care evaluează comportamentul adaptativ. La nivelul simțului comun, majoritatea dintre noi cunoaște

persoane care sunt extraordinar de inteligente sau genii dacă le luăm în considerare abilitățile intelectuale sau cunoștințele. Se pune întrebarea dacă se pot face distincții similare în domeniul comportamentului adaptativ.

Comportamentul adaptativ reflectă abilități uzuale, pe care le posedă majoritatea oamenilor și pe care și le dezvoltă până la vârsta adultă. Se consideră că un scor total care este cu două unități sub medie indică un deficit semnificativ în dezvoltare. În cazul copiilor, trebuie să raportăm totul la vârsta de achiziție a unor comportamente specifice. De exemplu, vârsta medie la care un copil învață să-și lege șireturile de la pantofi este de 5-6 ani. Unii copii fac asta la 3 ani, iar alții mult mai târziu. Astfel, un deficit în dezvoltare se poate stabili și în funcție de vârsta de achiziție a comportamentelor adaptative. Dacă un individ nu a achiziționat un comportament până la vârsta X, și 98% dintre persoanele din aceeași categorie de vârstă au făcut-o, înseamnă că persoana respectivă prezintă un deficit semnificativ în dezvoltare.

Astfel, putem afirma că există o necesitate științifică stringentă de utilizare în evaluarea psihopedagogică și psihologică a unui instrument care evaluează comportamentul adaptativ, mai ales în contextul tulburărilor intelectuale și de dezvoltare. În acest sens, evaluarea psihopedagogică și psihologică bazată pe măsurarea comportamentului adaptativ și a relației dintre acesta și competența personală și-ar spori gradul de acuratețe cu beneficii evidente în orientarea educațională și profesională a persoanelor cu dizabilități.

Bibliografie:

1. Roșan A. - *Psihopedagogie specială, modele de evaluare și intervenție*, Științele Educației, Iași, 2015
2. Roșan A. – *Comportamentul adaptativ-element cheie în măsurarea competenței personale în domeniul dizabilităților intelectuale*, Cartea Albă a Psihopedagogiei Speciale, coord. Adrian Roșan, Departamentul de Psihopedagogie Specială, Cluj-Napoca, 2013

JOCUL DIDACTIC GEOGRAFIC-MODALITATE DE REALIZARE EFICIENTĂ A LECȚIILOR DE GEOGRAFIE

Înv. Gherase Carmen,
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Lucrând de mulți ani cu copiii, am constatat că cea mai eficientă modalitate de a interacționa cu ei este jocul. Prin joc elevii învață cu plăcere, devin interesați de activitatea care se desfășoară; cei timizi devin mai activi, devin mai curajoși și primesc mai multă încredere în propriile capacități, reușesc cu mai mare ușurință să se integreze în grup. De altfel jocul didactic este o metodă eficientă de activizare a întregului colectiv, dezvoltând spiritul de echipă și totodată se dezvoltă unele deprinderi practice elementare și de muncă organizată.

Un rol important pentru trezirea acestui interes îl are însă și eficiența metodelor integrate în tehnologia didactică. Reușita jocului, fie că se desfășoară individual, pe grupe sau echipe, presupune cunoașterea din timp de către elevi a temei, a bibliografiei, a regulamentului de desfășurare pentru a reactualiza cunoștințele însușite.

În orele de geografie se pot folosi mai multe tipuri de jocuri: menționez doar câteva:

- Lanțul geografic,
- Jocul literelor,
- Concursul tripletelor,
- Călătoria/Excursia imaginară,

- Jocul denumirilor geografice,
- Cine știe câștigă!" numit și „ȚOMAPANT”,
- Harta de contur,
- Pescuitul,
- Șezătorile geografice,
- Ghicitori geografice.

2) Lanțul geografic. Este simplu și ușor de realizat; se poate aplica la diferite teme de geografie. Se alege tema jocului (munți, fluvii, lacuri, state, orase etc) ; elevii unei clase sau un grup mai restrâns vor avea de menționat : râuri, țări, orașe/capitale, etc. potrivit temei alese.

Exemplu: La „Nume de fluvii "prima denumire este dată de profesor, urmează o denumire de localitate care începe cu ultima literă a cuvântului anterior (Dunărea, Amazon, Nil, Lena.....).

Elevii vor indica și pe hartă fiecare fluviu menționat, sau pot și să formuleze informații despre acel fluviu, pot aduce noutăți din lecturile geografice, internet etc.

3) Jocul Literelor. Se alege un cuvânt, cu literele amestecate, iar participanții la joc încearcă să îl ghicească. Nu se așteaptă confirmarea celui care a pus anagrama (acesta intervine doar în cazul în care soluția nu a fost corectă), nu se acordă puncte, nu se acceptă cuvinte la plural, derivații sau negații.

Exemplu.

GANIRAA - Niagara

AZNI - Anzi

LSAAAK - Alaska

UCBA - Cuba

MAZNOA - Amazon

EMXIC - Mexic

4) „Concursul tripletelor” Elevii trebuie să găsească un element geografic căruia i-ar corespunde noțiunile date.

Exemple:

- mister, Atlantic, figură geometrică – Triunghiul Bermudelor
- înger, Pacific, Hollywood – Los Angeles
- Alaska, râu, aur – Yukon
- Manhattan, turnuri-gemene, Statuia Libertății – New-York
- Erie, potcoavă, Ontario – Niagara

5) Călătoria imaginară cu avionul (sau orice alt mijloc de transport) în jurul globului trecând peste poli (sau orice altă destinație). Un astfel de joc determină pe elevi să-și concentreze atenția asupra unor probleme foarte interesante privind orientarea pe glob. Jocul se poate desfășura în felul următor: conducătorul jocului arată că echipajul pornit în călătorie a fost obligat să aterizeze pe punctul care marchează destinația. Aici și-au instalat cortul. „Lanțul” trebuie să răspundă la următoarele întrebări:

Spre ce parte a orizontului a fost așezată deschiderea cortului și ferestrele celor 4 pereți?

În ce direcție a pornit echipajul la ieșirea din cort?

În ce parte au observat răsăritul soarelui? Dar apusul?

Când au început să recunoască direcțiile Nord, Sud, Est, Vest?

Numele țărilor străbătute, etc

6) „Cine știe câștigă!” numit și „TOMAPANT

Acest joc se desfășoară pe grupe. Fiecare grupă primește o fișă de evaluare, gen tabel, care se va completa pe parcursul jocului. Profesorul va spune în gând alfabetul și un elev spune „stop”.

Conducătorul jocului va anunța la ce literă a ajuns. Fiecare grupă va completa cuvintele cu litera respectivă. Grupa care termină spune stop și jocul se oprește. Răspunsurile identice se completează cu

5 puncte, cele diferite cu 10 puncte, iar lipsa răspunsului 0 puncte. Va câștiga grupa cu cele mai multe puncte.

Exemplu:

Țări Orașe Munți Ape Plante Animale Nume Total

A Albania Arad Anzi Argeș Arțar Arici Andreea

M Macedonia Madrid Metaliferi Mureș Mușețel Muflon Maria

C Cehia Craiova Ceahlău Crișul Alb Crin Cal Cristina

7) Ghicitori geografice Se folosesc ghicitori cu conținut geografic la care elevii trebuie să dea răspuns fiind atenți la descrierea redată de ghicitoare sau să compună ei înșiși ghicitori.

Exemple.

a) „Din Hășmaș eu izvorăsc

Și spre sud grăbit pornesc

Curg rapid din munți în vale

Și unesc hidrocentrale.” (Oltul)

b) „Cismuliță-înaltă

Stă tot timpu-n baltă. (Italia)

c) Popasul oricărui beduin –

Ochiul de viață sub cerul senin.(Oaza)

8. Șezătoarea geografică. Cunoștințele dobândite de elevi la lecții pot fi adâncite și completate prin această formă atractivă de activitate, care urmărește lărgirea orizontului cultural-științific al elevilor. Ele cultivă gustul pentru frumos prin desen, pictură și poezie, dezvoltă imaginația, inventivitatea, dragostea de muncă și spiritul de răspundere. Se pot organiza șezători cu diferite teme începând cu cele legate de cunoașterea științifică a localității unde se află școala și a orizontului său local. Aceasta presupune: o prezentare geografică a orașului sau comunei respective, lecturi despre viața locuitorilor din diferite domenii de activitate (industrie, agricultură, transporturi, învățământ), aspecte etnografice, folclor, audii de cântece specifice locului, diapozitive, imagini etc.

Exemple de teme ale șezătorilor: „Munții Apuseni-atracții turistice”, „București, capitala României”, „Carpații- în viața poporului român”, „Dunărea de la izvor spre vărsare”, etc.

9. Pescuitul. În trei coșulețe sunt așezate bilețele cu nume de țări, continente, orașe, ape etc., care se cunosc din lecțiile învățate. Fiecare coșuleț reprezintă o clasă. Trei elevi cu câte o undiță în mână „pescuiesc” câte un bilețel, pe care apoi îl deschid, îl citesc și rezolvă exercițiul.

Exemple:

- menționează țările traversate de Dunăre și orașele-capitală situate pe acest fluviu;
- prin ce țări trece Nilul și care sunt zonele de vegetație pe care le traversează;
- identificați pe hartă marile fluvii ale Terrei, precizând unitățile de relief străbătute și locul de vărsare.

Sunt declarați câștigători elevii care dau mai multe răspunsuri corecte.

10. Harta de contur – ajută foarte mult la formarea deprinderilor de orientare pe hartă, la cunoașterea județelor, a unor probleme din geografia României sau a altor țări.

Harta poate fi confecționată de elevi din placaj sau material plastic. Harta de contur care rămâne după scoaterea șablonului se aplică pe o altă foaie de placaj sau material plastic. Șablonul scos este decupat în județe, țări etc. Se poate face o hartă de contur combinată: de exemplu, harta României în care avem decupate toate județele sau harta Asiei cu toate țările. Elevii confecționează, de asemenea, diferite semne convenționale din carton. Una din condițiile jocului constă în aceea că pe harta de contur, șabloanele nu se pun la întâmplare, ci se stabilește un punct de plecare și apoi se așează regiunile vecine.

Tehnica jocului: Pot participa la joc de la 4 la 8 elevi. Se alege un arbitru care notează pe o foaie de hârtie numărul participanților. Județele se așează în ordinea strictă a vecinătății. Un elev joacă până la prima greșală; în acest caz, urmează al doilea ș.a.m.d. Se fixează de la început de câte ori va fi completată harta (4-5 ori). Fixând pe harta de contur județul, se fixează semnele convenționale care indică centre industriale importante. În sfârșit, se calculează punctajul. Câștigă elevul care a întrunit cel mai mare număr de puncte.

În concluzie jocul geografic constituie o formă accesibilă și plăcută de învățare activ-participativă, stimulând în același timp, interesul pentru lărgirea culturii geografice, inițiativa, curiozitatea și creativitatea elevilor. Prin latura lor distractivă, jocurile contribuie la dezvoltarea spiritului inventiv și creativ, al gândirii și imaginației. Ca metodă activă de însușire și consolidare a cunoștințelor, jocurile geografice prin conținutul lor, completează pregătirea elevilor și le sporește interesul pentru geografie, ajutând în același timp profesorul la cunoașterea capacității elevilor.

Bibliografie:

1. Dulamă Maria Eliza, *Modele, strategii și tehnici didactice activizante cu aplicații în geografie*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2002, pag.28;
2. Ilinca N., *Didactica geografiei*, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București, 2006, pag.34;
3. Neacșu Ioan - *Metode și tehnici de învățare eficientă*, Editura Militară, București, 1990, pag.16;
4. geografilia.blogspot.com/.

ROLUL FAMILIEI ÎN ADAPTAREA ȘCOLARĂ

p.i.p. Gîfei Iuliana,
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. O mare parte dintre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, el le datorează educației primite în familie.

Familia este partenerul tradițional al școlii deoarece influențează atitudinea copilului față de învățătură, motiv pentru care școlarizarea nu se poate realiza fără participarea activă a părinților.

Familia este cea care are un rol hotărâtor în adaptarea copilului cu mediul școlar.

În funcție de modul cum este percepută școala ca instituție de către membrii familiei depinde și capacitatea acestora în a influența viziunea micului școlar asupra activităților ce se desfășoară acolo.

Intrat la școală copilul caută în primul rând să-și mulțumească familia prin rezultatele pe care le obține, prin comportament. Aici el intră în contact cu alți copii și apar inevitabil relațiile de competiție, cooperare, ambiție, toate ducând spre învățare.

Relația ce apare între elevi și învățător, aprecierile pozitive, recompensele, reprezintă factori motivanți pentru învățătură.

Având o atitudine pozitivă față de școală succesul la învățătură este asigurat, acesta ducând practic la un climat favorabil în familie.

Familia este cea care trebuie să-l încurajeze pe copil, să-l ajute în procesul de adaptare, alături de învățător.

Treptat, ajutorul va deveni ocazional, copilul formându-și deprinderea de a lucra singur, având satisfacția propriei munci.

În familia în care interesul pentru școală este scăzut pot apărea probleme în adaptare. Micul școlar neavând cui să împărtășească noile experiențe poate deveni treptat dezinteresat de obligațiile sale.

Pot apărea probleme și în cazul familiilor în care până în momentul intrării în școală să fi fost un climat lejer față de învățare, iar intrarea în școală să transforme părinții, creând restricții vizavi de copil.

Părinții care sunt excesiv de exigenți crează copiilor o stare de neîncredere, aceștia devenind dependenți mai ales în rezolvarea temelor, existând mereu o atmosferă tensionată între copil și familie, între familie și învățător, chiar și între elev și învățător.

Există și părinți prea indulgenți, aceștia modifică practic atitudinea copilului vizavi de cerințele școlii, deoarece solicită copilul la eforturi intelectuale mai scăzute comparativ cu cele reale.

Incontestabil există și familiile care au o atitudine clară, precisă, caldă, echilibrată. Aici copilul beneficiază de toate avantajele ce duc spre succesul școlar.

Succesul acționează asupra personalității copilului ducând la încredere în forțele proprii, la satisfacție, optimism și nu în ultimul rând la autodepășire.

Familia are un rol important în a crea și stimula succesul școlar sau dimpotrivă, a favoriza insuccesul.

Important este ca părinții să-și susțină copii indiferent de situații. Inevitabil în cadrul activităților școlare mai apar probleme, aici intervine familia care știe să încurajeze copilul, ajutându-l să depășească momentul respectiv.

Elevul va ști să facă față diverselor situații școlare doar coordonat și îndrumat de familie.

Primul an de școală rămâne în memoria tuturor și de aceea este bine să existe o cooperare permanentă între familie și școală, făcând din momentul intrării în școală un pas firesc spre evoluția copilului.

Bibliografie:

1. Drăgan I., 1976, „Aspecte psihologice ale pregătirii preșcolarului pentru școală în grădiniță, familie, școală- Culegere metodică”, Ed. Revista de pedagogie
2. Găieșteanu M., „Psihologia copilului”, Ed. Leonardo Da Vinci
3. Golu F., 2009, „Pegătirea psihologică a copilului pentru școală”, Ed. Polirom, Iași

STIMULAREA CREATIVITĂȚII PRIN ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE

Grădinaru Aglaia-Liliana
Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” Vaslui

„Imaginația este începutul creației. Îți imaginezi ce dorești, devii ceea ce îți imaginezi și, în cele din urmă creezi ceea ce vrei.” (George Bernard Shaw)

Creativitatea este un complex de însușiri și aptitudini psihice care în condiții favorabile generează produse noi și valoroase pentru societate.

Cultivarea capacității creatoare a devenit o sarcină importantă a școlilor contemporane, chiar dacă există și poziții sceptice care susțin că învățământul actual nu contribuie la dezvoltarea creativității, observându-se că el cultivă mai ales disciplina, conformismul, incompatibile cu climatul de libertate favorabil imaginației creatoare. Zestrea genetică a fiecărui om poate fi stimulată, cu bune rezultate, în școală, cu condiția să fie cunoscută la timp și să fie dirijată în folosul societății.

Învățătorul trebuie să cunoască potențialul creativ al fiecărui elev, să identifice și să monitorizeze manifestările creative ale elevilor săi, nu numai în timpul orelor desfășurate în clasă, dar și în activitățile extrașcolare, sau chiar în recreație. Școala trebuie să stimuleze exprimarea potențialului creativ al fiecărui copil, să încurajeze inițiativele lui, ingeniozitatea și curiozitatea, să favorizeze stabilirea unor relații care să nu exagereze prin autoritate, să ofere ocazii elevului de a lua singur decizii și să stimuleze încrederea în sine, într-o atmosferă de comunicare liberă.

Dezvoltarea capacităților creatoare este un proces continuu ce trebuie realizat pe tot parcursul școlii, având în vedere factori cognitivi, caracteriali și sociali. Modernizarea și perfecționarea procesului instructiv-educativ impun îmbinarea activității școlare cu activități extracurriculare, ce au numeroase valențe formative. Desfășurarea activităților școlare și extrașcolare permite și manifestarea creativității de grup, a relațiilor creative, iar pentru învățător ele constituie un cadru de afirmare a spiritului său novator, a creativității didactice. Activitățile extracurriculare sunt activități complementare activității de învățare realizată la clasă, urmăresc lărgirea și adâncirea informației, cultivă interesul pentru diferite ramuri ale științei, atrag elevul spre viața socială, spre folosirea timpului liber într-un mod plăcut și util, îl orientează către activități utile care să întregască educația școlară, contribuind la formarea personalității lui. De aceea școala trebuie să fie deschisă

spre acest tip de activitate care îmbracă cele mai variate forme: activități artistice, științifice, activități sportive, obștești, turistice etc. Pot fi activități extrașcolare de masă - excursii, concursuri, spectacole, serbări etc.- sau activități extrașcolare în cercuri de elevi; pot fi proiecte educative desfășurate în parteneriat, în cadrul școlii, sau cu alte școli și instituții publice: bibliotecă, teatru, Direcția de sănătate, Centre de voluntariat, alte ONG-uri.

În sistemul de învățământ românesc, legislația a stabilit:

- cadrul activității educative școlare și extrașcolare;
- spațiul capabil de a răspunde provocărilor societății actuale;
- o continuă actualizare a conținutului învățării și a metodelor didactice centrate pe elev;
- o monitorizare și evaluare de calitate a rezultatelor învățării;
- o nouă abordare didactică prin care elevul devine resursă, producător, lider de opinie, deci participant activ.

Puncte tari:

- experiențe pozitive în ceea ce privește dezvoltarea personală și integrarea socială a copiilor;
- vizibilitatea actului educațional în comunitate și societate prin mediatizarea activităților extrașcolare și extracurriculare (spectacole, recitaluri, concursuri, competiții, emisiuni la care participă copiii);
- existența parteneriatului educațional cu familia, comunitatea, organizațiile guvernamentale și nonguvernamentale în vederea responsabilizării acestora în susținerea și îmbunătățirea actului educațional

Puncte slabe:

- fondurile insuficiente pentru desfășurarea activităților educative școlare și extrașcolare
- neglijarea impactului pozitiv pe care activitatea educativă extrașcolară și extracurriculară o are asupra dezvoltării personalității elevului
- minimalizarea activității educative școlare și extrașcolare de către părinți, cadre didactice, organe de îndrumare și control
- retribuție necorespunzătoare a cadrelor didactice, lipsa altor facilități.

În activitatea didactică de la nivelul clasei, pentru a crea mediul propice manifestării creativității elevilor mei, încerc să mă raportez permanent la următoarele obiective:

- creativitatea nu se dezvoltă întotdeauna și la toți elevii de la sine, chiar dacă au un mediu propice;
- pentru a stimula gândirea creatoare nu e nevoie nici de dominare, nici de amenințare; dirijarea învățării prin descoperire;
- a „cobori” printre elevi, nu înseamnă „a te confunda cu ei”;
- răbdare și stăpânire de sine; încredere arătată în posibilitățile elevului;
- atitudinea îngăduitoare nu înseamnă indiferență;
- descoperirea și conștientizarea potențialului creativ al fiecărui copil;
- pătrunderea în interiorul fanteziei copilului;
- accent pe imaginația descătușată și apoi pe gândirea logică;
- stimularea la elevi a încrederii în sine, prin sarcini ușoare pentru a obține laude și aprecieri pozitive;
- educarea deprinderii elevului de autoapreciere;
- evidențierea originalității și tuturor ideilor valoroase; respect pentru întrebările neobișnuite puse de elevi;
- un învățător creativ „transmite” creativitate la elevii săi.

Preocuparea pentru dezvoltarea capacităților creatoare ale copiilor este strâns legată de grija de a le respecta ideile, de a da curs inițiativelor lor, de a le sădi în conștiință încrederea în propriile posibilități și respectul pentru ceea ce cred și cum se exprimă colegii.

Creativ este cel care se caracterizează prin originalitate, expresivitate și este imaginativ, generativ, deschizător de drumuri, inventiv, inovator. În educarea creativității există numeroase disponibilități psihice și cognitive ale copilului: nevoia de a lărgi experiența cognitivă; curiozitatea și interesul pentru cunoaștere; dezvoltarea competențelor lingvistice; constituirea formelor voluntare ale unor procese psihice; câștigarea anumitor abilități; apariția competitivității ca factor catalizator al tuturor activităților desfășurate și ca expresie a creșterii și implicării în colectivitate.

Activitatea personalității creative este dependentă de factorii de mediu, acest aspect este subliniat în lucrările multor autori care s-au ocupat de creativitate. C. Rogers (1959) arată, de exemplu, că între cultură și creativitate există o strânsă legătură: culturile în care copiii sunt educați în spirit inovativ, obișnuiți să pună probleme, să gândească creativ vor da naștere unor personalități creatoare. De aceea activitățile extracurriculare

educă în acest sens elevii, școala devine deschisă spre familie și spre comunitate, băncile și tabla sunt înlocuite de mediul vieții cotidiene.

Contactul nemijlocit al copiilor cu activitățile desfășurate sporesc eficiența demersului educațional, dat fiind marea disponibilitate a celor mici de a descoperi și asimila tot ceea ce stârnește curiozitatea lor vie, finalitatea constând în dobândirea unor comportamente creative: de a fi mai buni; mai sensibili față de ambient; mai plini de solitudine; de a acționa mai disciplinat, mai responsabil; mai plini de inițiativă; mai prompti în respectarea unor norme și reguli ale actului creativ.

Bibliografie:

1. Cosmovici, Andrei; Iacob, Luminița coord. - *Psihologie școlară*, Ed.Polirom, Iași, 2008;
2. Stoica, Ana - *Creativitatea elevilor*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983;
3. Joita, Elena - *Didactica aplicată*, Editura „Gheorghe Alexandru”, Craiova, 1994;
4. *Revista învățământ primar nr. 4 din 1998*, Contribuția activităților extrașcolare în optimizarea procesului de învățământ.

FORMAREA DEPRINDERILOR DE ORIENTARE PE HARTĂ ÎN LECȚIILE DE GEOGRAFIE

Prof. înv. primar Holban Mirela-Gianina
Școala Gimnazială „Dimitrie Cantemir” Vaslui

În clasa a IV-a elevul se află la primul său contact cu geografia României. Deoarece structura personalității sale la această vârstă este cantonată încă în etapa operațiilor concrete, învățătorul va trebui să apeleze la strategii adecvate pentru accesibilizarea conținutului noii discipline. Misiunea învățătorului nu este ușoară. El este un „translator” care, printr-un limbaj numai de el știut, transformă cunoștințele științifice, făcându-le accesibile micului școlar, ajutându-l să înțeleagă obiectele și fenomenele geografice.

G. Vâlsan spunea: „Învățătura geografiei trebuie făcută în mod firesc, pornindu-se de la necunoscut și îndepărtat. Geografia țării trebuie să înceapă cu geografia locului natal, ale cărei elemente proaspete, pline de imagini și de simțire, există în sufletul fiecărui copil și trebuie numai scoase la lumină, valorificate și rânduite”.

Harta geografică - cel mai important mijloc de învățământ folosit în predarea geografiei. Ea trebuie folosită permanent și eficient în multiplele ei variante, specifice ciclului primar:

- Harta ilustrată;
- Harta în bucățele;
- Hărțile suprapuse (hărți alăturate pentru comparații);
- Harta zoogeografică (contururi de animale aplicate pe hartă conform zonei specifice de răspândire);
- Folosirea jetoanelor cu semne convenționale, denumiri geografice diverse ș.a.;
- Utilizarea șnurului și jetoanelor cu „mijloace de transport” pentru „călătorii imaginare” pe hartă;
- Harta mută, pe care sunt redată unele elemente geografice (relief, ape, orașe) prin culori și semne convenționale fără a avea nicio denumire scrisă.

Utilizarea hărții mute creează în timpul orei o atmosferă de muncă activă, elaborată, stimulând interesul elevilor și dacă e corelată cu munca independentă asigură o creștere deosebită a eficienței lecțiilor în toate momentele.

Niciun obiect de învățământ nu este atât de strâns legat de hartă așa cum este geografia. Predarea geografiei în școală fără folosirea hărții geografice este de neconceput, de aceea se și spune că „fără hartă nu există geografie”. Referindu-se la importanța hărții geografice, S. Mehedinți spunea: „Harta a fost și va rămâne întotdeauna temelia adevărată a tuturor descrierilor geografice”.

Folosirea hărții presupune, evident, cunoașterea ei. Rolul învățătorului este acela de a-i face pe elevi să înțeleagă ce este harta, să-i deprindă să o „citească”, s-o interpreteze și să o folosească în activitatea lor practică. Citirea și interpretarea hărții sunt două laturi ale aceluiași proces și numai dacă sunt luate împreună se realizează adevărata cunoaștere a hărții.

Elevii trebuie să știe că harta este o reprezentare a unei realități din mediul înconjurător, simbolizează elemente geografice reale, dar care se schimbă neconținut.

Exercițiile de lucru cu harta se fac obișnuit, pe două căi strâns legate între ele: o primă cale-numită „citirea hărții”

-urmărește expunerea obiectelor reprezentate pe hartă și are drept scop descrierea geografică a unei regiuni cu tot ce se găsește în ea (forme de relief, ape curgătoare sau stătătoare, bogății ale subsolului, centre industriale, porturi ș.a.);

A doua cale o constituie interpretarea sau înțelegerea hărții, cu menirea de a arăta interdependența obiectelor și a fenomenelor.

Harta servește nu numai la localizare, ea explică, uneori mai clar decât textul, interdependența dintre fenomenele geografice, legăturile care există între diverse elemente ale mediului geografic (așezare geografică, relief, climă, vegetație, faună). Interpretată corect, harta arată legătura strânsă dintre mediul geografic și viața economică, scoțând în evidență rolul mediului geografic ca factor important și permanent care influențează viața societății, precum și acțiunea pe care o exercită omul asupra mediului.

În munca cu harta trebuie să se țină cont de o cerință foarte importantă: învățătorul să nu spună ceea ce elevii pot citi singuri pe hartă, ci să le ceară acestora să gândească, să arate și să interpreteze ei înșiși fenomenul ilustrat de hartă.

Optimizarea procesului informativ și formativ geografic, a cărei sferă de cuprindere include atitudini și valori, cunoștințe și deprinderi, nu se poate realiza decât printr-o optimizare permanentă a metodologiei geografice, o adaptare a metodelor specifice investigației științifice la specificul particularităților individuale și de vârstă ale elevilor, respectiv perfecționarea și diversificarea metodelor didactice, fie ele clasice sau moderne.

Harta trebuie înțeleasă ca sursă de informații și ca suport de lucru pentru formarea deprinderilor geografice (localizări, măsurători și descrieri simple, interpretări, comparații, „călătorii imaginare”).

Bibliografie:

- *Îndrumător pentru utilizarea manualului Geografia României*, autori Emanoil Nicoară, Marcela Peneș editura Aramis.

ALTERNATIVA STEP BY STEP ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Iacob Mirela,
Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” Huși, Vaslui

Alternativa educațională Step by Step respectă curriculum-ul național, integrează standardele și utilizează cele mai bune practici internaționale din domeniul educației. Programul promovează educația centrată pe copil, raportată la nevoile și interesele copilului, implicarea familiei și comunității în educația copiilor, respectă și apreciază diversitatea umană, susținerea integrării grupurilor defavorizate. Alternativa educațională Step by Step are rolul de a dezvolta în fiecare copil capacitatea de a fi creativ, de a-și forma o gândire critică, de a avea inițiativă, de a defini și a rezolva o problemă, de a comunica ușor cu semenii, de a înțelege și a negocia. Scopul principal este asigurarea unei dezvoltări profesionale și personale sănătoase a copiilor.

În procesul instructiv-educativ, se are în vedere dobândirea de competențe la nivel: cognitiv, fizic, social, emoțional și estetic. În funcție de aceste repere, cadrul didactic va realiza o selecție corectă a conținuturilor prevăzute în programă tocmai pentru a urmări nevoile și interesele copilului. Astfel, alternativa Step by Step asigură buna desfășurare a tuturor etapelor procesului de instructiv-educativ.

Atunci când standardele stabilite de învățători se dovedesc a fi greu de atins pentru elevi și sunt necesare eforturi suplimentare în vederea atingerii lor, cadrele didactice apelează la strategii de predare individualizată, protejând copilul de efectele împovărătoare a adaptării.

Sarcinile care îi frustrează sau îi copleșesc pe elevi nu au nici un rezultat constructiv. Atunci când procesul de învățare devine confuz, elevii au tendința de a se retrage, sau chiar de a renunța, devenind complet absenți în timpul sarcinilor primite. Sarcinile care sunt exprimate prin obiective ce pot fi puse în practică ținând cont de potențialul lor la un moment dat sunt cele care îi stimulează să facă eforturi de învățare. Pe măsură ce copiii învață să facă față unor situații, devin mai încrezători în puterile lor adoptând o atitudine pozitivă și sănătoasă.

Programul Step by Step va sprijini copilul, astfel încât acesta:

- Să participe activ la activitățile școlii și comunității.
- Să demonstreze încredere în sine.
- Să lucreze alături de ceilalți, menținând o colaborare continuă.
- Să comunice oral sau în scris idei legate de sistemul de valori propriu sau social.
- Să-i respecte pe ceilalți ascultându-i cu interes și având o reacție adecvată.
- Să se preocupe de finalizarea proiectelor în care este implicat.

Programul Step by Step se axează pe o individualizare a procesului de predare, care respectă eforturile și capacitățile intelectuale ale fiecărui copil de a-și însuși cunoștințele. Învățătoarele care împărtășesc acest punct de vedere mențin copilul în centrul procesului de învățare. Ele își mobilizează resursele pentru a crea un mediu care să reflecte această preocupare.. În aceste clase învățătoarea îi ajută pe copii să înțeleagă fenomene, să se obișnuiască cu ambiguitatea și să se străduiască pentru găsirea răspunsurilor la întrebările pe care și le pun. Când mediul de învățare în care elevii petrec opt ore pe zi este organizat în așa fel încât încurajează interacțiunea elev-elev, când cooperarea dintre elevi este prețuită, temele și materialele sunt sintetizate, iar elevii au libertatea de a-și urmări propriile idei, copiii devin mai dornici să-și asume riscuri și să muncească în așa fel încât să fie capabili de a răspunde la provocările intelectuale curente. O astfel de perspectivă asupra învățătoarei modelează condițiile de mediu și contribuie la crearea unui respect față de copii, în calitatea lor de viitori intelectuali.

O zi în această alternativă începe cu ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAȚĂ care pornește cu prezentarea AGENDEI ZILEI. Ea reprezintă enumerarea activităților zilei. Au loc întrebări și precizări până când se constată că planul de activități a fost însușit și acceptat de membrii colectivului de elevi. Un alt moment este calendarul zilei. Se precizează ziua din săptămână, data, luna, anotimpul, evenimentele sociale și personale legate de ziua respectivă, inclusiv aspectul vremii, comentariile și întrebările. Urmează apoi MESAJUL ZILEI – un mesaj conceput de învățător pentru a introduce cunoștințele sau deprinderile noi de achiziționat și de prelucrat pe Centre de activități. Mesajul oferă prilejul de introducere – de preferat interactiv – a noțiunilor noi și reamintirea celor anterioare necesare introducerii celor noi, prin dirijarea întrebărilor și abilităților copiilor.

Un alt moment important este acela al Noutăților. Copiii se înscriu pentru a comunica celorlalți noutățile sau experiențele personale deosebite. (Ceva ce i s-a întâmplat ieri, la ce a visat, ori ce a citit nou, ce experiențe emoționale a avut, orice este important pentru copil). Noutățile sunt comunicate celorlalți din Scaunul Autorului, unde copilul va fi valorizat, dar va avea și responsabilitatea comunicării, întrucât urmează întrebările și comentariile colegilor. După întâlnirea de dimineață, se trece la lucrul pe Centre de activitate. De regulă, învățătoarea își construiește demersul didactic deschizând patru centre de activitate, cu scopul de a integra conținuturile ce urmează a fi însușite de elevi în ziua respectivă. Încă de la intrarea în clasă, dimineața, prin exprimarea opțiunii personale la

panoul destinat centrelor, elevii aleg centrul cu care vor începe activitatea: citire, scriere, matematică, arte, construcții, științe.

Pe masa fiecărui centru există pregătite sarcinile tematice specifice. După alegerea centrelor de activitate, preferențial, dar și prin împlinirea unor reguli ușor de înțeles și de respectat, copiii își citesc sarcinile de urmat. Acestea sunt concepute de învățătoare pentru a exersa abilitățile de dobândit sau combinarea lor cu altele asimilate. De asemenea, sarcinile sunt diferențiate, astfel încât să permită tuturor să le poată rezolva în ritmul și la nivelul său. După ce are loc descifrarea sarcinilor, învățătoarele devin facilitatori, îndrumători, am putea spune, ai demersurilor de învățare ale fiecărui elev. Un aspect extrem de important este echilibrul între sarcinile concepute la fiecare centru. Astfel, evităm decalajul, toate centrele trebuie să finalizeze sarcinile aproximativ în același timp, pentru a se putea realiza o primă evaluare, apoi o primă rotație. Fiecare grup – și fiecare individ – prezintă în fața celorlalți produsele realizate la centrul respectiv. Este un moment al Evaluării – la care participă colegii, cu întrebări, sugestii, etc. dar și învățătorul. Acest moment se realizează tot la Scaunul autorului. Lucrările care s-au realizat se afișează în clasă, în spațiul destinat fiecărui centru. Elevii au astfel posibilitatea să compare, să analizeze, să realizeze demersuri mintale a deprinderilor și dexterităților achiziționate la acel moment. Ulterior, aceste lucrări sunt așezate în Portofoliul Personal al fiecărui copil, care se păstrează în clasă și este la îndemâna copilului sau părintelui.

În continuare, au loc următoarele rotații, acest lucru însemnând că toți elevii vor trece pe la fiecare centru deschis de învățătoare în ziua respectivă. Timpul alocat unei rotații e variabil, de aceea pauzele copiilor nu coincid întotdeauna cu pauzele colegilor lor din clasele tradiționale. După câteva rotații și evaluări, la mijlocul zilei, copiii iau masa de prânz în comun, în cantina școlii, sau într-un local convenabil din apropiere, lucru hotărât, organizat și finanțat de Asociațiile de părinți. După servirea mesei se continuă lucrul pe centre de activitate.

Un alt aspect semnificativ al alternativei step by step este faptul că, o clasă de acest gen are două învățătoare care îi îndrumă pe copii și își suprapun resursele mai ales în timpul activității la centre. Cei doi învățători se vor completa în timpul lucrului pe centre. Copiii din aceste clase democratice sunt încurajați în a-și formula și exprima propriile opinii. Se pun întrebări. Se susțin discuții. Alternativa Step by Step pentru învățământul primar pune în valoare respectul reciproc și responsabilitatea față de cei din jur, onestitatea. Adulții formează conștient aceste trăsături de caracter în relațiile zilnice cu copiii. Aceste trăsături stau la baza dezvoltării caracterului în Programul Step by Step pentru învățământul primar.

Un alt element distinctiv în cadrul alternativei Step by Step este mobilierul. Băncile modulare sunt înlocuite de mese mobile cu scaune de jur împrejur, facilitându-se astfel lucrul pe grupe, cooperarea între educabili. Clasele dispun de un covor deoarece anumite activități se vor desfășura într-o manieră relaxată, pe jos, fapt extrem de plăcut pentru copii. Mesele sunt delimitate între ele de dulăpioare prevăzute cu rafturi pe care sunt așezate materialele specifice fiecărui centru de activitate. Practic, clasa e sectorizată în raport cu centrele de activitate. Elevii au toate materialele (manuale, caiete, penare, materiale pentru arte, dicționare, enciclopedii...) în clasă, la îndemână, putându-le folosi ori de câte ori este necesar.

Întreaga activitate de învățare în grup se realizează în grupuri mici de elevi ce au o componență dinamică, se schimbă în fiecare zi în funcție de opțiunile la centre. În același timp nu va fi neglijată munca individuală, existând întotdeauna și sarcini individuale în cadrul centrului, aceasta devenind o componentă a muncii în echipă. Comparativ cu tradiționalul, unde elevii sunt grupați în funcție de capacitățile intelectuale, în alternativa step by step apar grupuri unde toți elevii pot lucra împreună, urmând ca fiecare membru al grupului să-și îmbunătățească performanțele, dar și să contribuie la creșterea performanței grupului din care face parte.

Așa cum precizam anterior, activitatea este centrată pe elev. Indiferent de centrul la care se află, copilului i se oferă posibilitatea de a-și corecta singur greșelile după ce este atenționat. Ca învățător nu vom corecta agresiv înroșind caietul elevului, ci îl vom îndruma spre corectare. Ba mai mult, culoarea

recomandată pentru corectarea erorilor este verde, nu roșu, din considerente ce țin de efectul psihologic cromatic. Astfel copilul va adăuga în portofoliul său lucrări menite să îi aducă satisfacții, dar și reușită, deoarece prin efortul de a se corecta, învață. După cum se poate vedea întreaga psihologie step by step este în favoarea elevului. Realizăm în felul acesta o triplă satisfacție: a elevului, a învățătorului, dar și a părintelui care se bucură de același rezultat.

Bibliografie:

- Ezechil, Liliana; *Pedagogie. Fundamente teoretice*;
- Ion Albulescu, Horațiu Catalano, *Alternativa Educațională Step by Step-Abordări teoretice și pragmatice*, Editura DPH, 2020;
- www.stepbystep.ro.

TEMA PENTRU ACASĂ - ÎNTRE NECESITATE ȘI OBLIGATIVITATE

Prof.înv. primar Irimia Daniela,
Școala Gimnazială „Elena Cuza” Vaslui

În practica educativă românească, tema pentru acasă constituie o obișnuință puternic stabilizată, atât pentru învățători, cât și pentru elevi și părinți, identificată cel mai adesea ca răspuns la întrebarea: Ce ai de scris pentru mâine?

Definite drept sarcini încredințate elevilor de profesori de la școală, menite a fi îndeplinite în timpul orelor din afara școlii, **temele pentru acasă** îndeplinesc funcții multiple ale căror semnificații reunesc școala și familia, învățătorii și părinții, timpul pentru școală și timpul liber, formarea și autoformarea, cunoștințele declarative și cele procedurale, cogniția și metacogniția. Cei mai mulți învățători percep tema pentru acasă ca o continuare și completare a activității desfășurate în timpul formal al lecției, centrată pe exersarea și consolidarea cunoștințelor dobândite în cadrul organizat.

Concomitent, este văzută ca având aporturi consistente la formarea tehnicilor de muncă intelectuală, a spiritului de independență și a responsabilităților elevilor. În funcție de obiectivele dominante vizate de învățător, temele se pot grupa în mai multe categorii: teme care urmăresc fixarea cunoștințelor însușite în cadrul lecției, teme care vizează dezvoltarea priceperilor și deprinderilor a căror formare a fost inițiată în orele de curs, centrate pe însușirea de cunoștințe noi, care anticipă o lecție ce urmează a fi predată sau completează o lecție deja abordată, mixte, reunind două sau mai multe dintre scopurile anterior enunțate.

1. Relativ la prima categorie, menționăm primejdia memorării mecanice a informațiilor, ce se poate diminua prin formarea deprinderii de a prelucra texte, de a reformula enunțuri, a construi scheme, a evidenția legături dintre idei, a diferenția informațiile esențiale de cele auxiliare, a construi exemple după modelul celor oferite.

2. Al doilea tip de teme are o arie restrânsă de utilizare constând în transcrierea, completarea sau modificarea unor texte, acest tip de teme poate induce plictiseala, dacă sunt monotone, iar pentru a păstra curiozitatea elevilor și plăcerea de a le efectua, sarcinile trebuie să fie variate. Subgrupa temelor care vizează completarea de cunoștințe deja însușite la lecție constă în căutarea informațiilor noi în reviste, dicționare, pe site-uri recomandate de învățător. Ultima categorie de teme are un grad de dificultate mai ridicat, solicitând mai mult independența și originalitatea elevilor.

Spațiul de confluență educativă, tema pentru acasă se află sub un dublu control, al învățătorului de la școală și al părintelui, trecând treptat, sub o nouă instanță, reprezentată de autocontrolul elevului.

Învățătorul inițiază tema pentru acasă, o controlează și valorifică în predarea noilor lecții sau prin notarea elevilor. Fiecare dintre cele trei activități se supune unor norme specifice, a căror respectare favorizează atingerea obiectivelor propuse.

Inițierea temelor este precedată de planificarea conținutului, a volumului, frecvenței și intervalului temporal, acțiuni ce se pot include în proiectarea unității de învățare și se revizuiesc, eventual, în funcție de dinamica învățării.

Încredințarea temei se face de obicei, la finalul lecției sau pe parcursul acesteia, prima modalitate fiind mai frecventă decât a doua, fapt explicabil prin posibilitățile mai crescute ale școlarului de a înțelege sarcina, scopul, instructajul. Scopul temelor pentru acasă nu este a împărți elevii în foarte buni și slabi, ci de a controla dacă toți și-au însușit un ansamblu anume de cunoștințe prealabile.

3. Temele cu grad de dificultate prea mare pot constitui obstacole greu sau imposibil de depășit, cu efecte negative asupra evoluției școlare a personalității elevilor, din care amintim descurajarea, pierderea încrederii de sine, a interesului pentru un obiect de învățământ sau consumul excesiv de timp în dauna altor activități ori pe seama timpului necesar pentru odihnă.

4. La polul opus temele prea ușoare produc plitiseală, nu întrețin interesul pentru o anumită disciplină. Învățătoarea trebuie să echilibreze lipsa de accesibilitate-dificultate prea mare, făcând din temele pentru acasă o sursă de satisfacții, rezultate din confruntarea cu obstacol autentic, dar posibil de depășit și care să ridice stima de sine a elevului și să sporească învățarea.

Pentru ca tema să atingă obiectivele propuse, ea trebuie să fie interesantă, să stimuleze căutările, să provoace elevul, să mențină motivația de apropiere, evitând monotonia, plitiseala, superficialitatea, delegarea responsabilităților.

Temele pot fi notate, iar calificativele trecute în catalog sau în caietele de observații, pentru a construi un calificativ-sinteză pentru această activitate. Verificarea temei este urmată de prezentarea unor teme considerate model, de anliaza unor erori, de reluarea unor elemente dificile pentru mai mulți elevi.

Gestionarea temei presupune stabilirea unor intervale relativ fixe pentru efectuarea temei care să preîntîmpine graba, superficialitatea, dar îl și pot ajuta să-și monitorizeze timpul necesar și disponibil. În stabilirea timpului dedicat temei, părinții vor ține seama de vârsta copilului, de programul școlar, de nevoile speciale ale acestuia ca și de obiectivele de învățare asumate de către copil și de către familie. O comunicare eficientă între învățător-părinte poate contribui la creșterea efectelor pozitive ale temei.

Diferențierea temelor pentru acasă o realizez în așa fel încât elevii slabi să învețe lucrurile care asigură înțelegerea lecției următoare sau progresul elementar, iar cei buni și foarte buni să poată lucra mai mult și la un nivel mai ridicat.

În acest fel, ofer fiecărui elev posibilitatea să aleagă acasă, după efectuarea temei obligatorii, ce și cât poate rezolva din celelalte teme propuse: automotivare, autoevaluare, proprie adaptare la ritmul de lucru, la elementele de bioritm individual. Ulterior, în evaluare, am căutat să fac aprecieri, să laud, să evidențiez acei elevi care, în unități mai mari de timp, dovedesc interes în realizarea temelor pentru acasă. Spiritul de întrecere fiind puternic la clasele mici, după un timp am avut bucuria să constat că din ce în ce mai mulți elevi optează pentru tema facultativă.. La sfârșitul orei obișnuiesc să ofer elevilor mai slăbuți indicații pentru rezolvarea temelor pentru acasă.

Dacă învățătorul proiectează tema, o controlează valorifică și notează, dacă părinții se implică direct sau indirect în efectuarea temei, elevul constituie agentul principal și beneficiarul tuturor celorlalte intervenții.. La școlarul mic, aceste calități sunt în curs de formare, ele fiind dependente și de gradul de adecvare a dirijării temei pentru acasă.

Tema pentru acasă nu este lipsită de efecte negative care privesc diminuarea interesului față de învățare ori față de anumite materii, scăderea accentuată a timpului liber și riscului oboselii excesive, presiuni din partea părinților pentru a obține performanțe foarte înalte, confuzii, greșeli științifice sau care privesc tehnicile de instruire, copierea de la alți elevi, accentuarea diferențelor dintre elevii cu rezultate foarte bune și elevi cu rezultate slabe.

Este destul de larg răspândită opinia că temele pentru acasă devin adeseori o serioasă sursă de supraîncărcare a elevului. Elevii nu au formate sau consolidate deprinderi de muncă intelectuală,

precum și capacitatea de a-și organiza timpul de lucru; volumul sarcinilor este prea mare în raport cu potențialul real al elevilor și nu le stimulează capacitatea de aplicare a cunoștințelor în situații noi.

Sarcinile de lucru ale elevilor pentru a putea fi realizate trebuie să îndeplinească următoarele cerințe: să vizeze obiective care se pot atinge prin muncă independentă; să corespundă particularităților de vârstă și individuale ale acestora; să fie bine înțelese; să se asigure în prealabil, în clasă, o pregătire corespunzătoare pentru efectuarea lor; timpul efectiv de lucru, atât pentru temele orale cât și pentru cele scrise sau practice, să nu depășească 20-30 minute la clasa I, 30-40 minute la clasa a-II-a, o oră la clasa a-III-a și o oră și jumătate la clasa a-IV-a.

În aprecierea timpului necesar efectuării temelor, învățătorul trebuie să aibă în vedere ca elevilor să le rămână suficient timp pentru refacerea forțelor prin recreere, somn și pentru alte activități. Efectuarea temelor trebuie să se facă după 11/2 ore de la masa de prânz; în ordinea descrândă a dificultăților; mai întâi cele orale și apoi cele scrise; cu pauze scurte de 10-15 minute între temele la diferite discipline, fără a-l scoate din ritmul de lucru.

Părinții trebuie să se îngrijească recomandărilor învățătorului, să controleze copilul în legătură cu sarcinile primite. Ei pot da unele lămuriri în legătură cu conținutul temelor, fără ca acest lucru să devină o practică ce dăunează formării deprinderilor de muncă independentă. Părinții trebuie îndrumați permanent de învățător în ce privește cât și cum să intervină în pregătirea temelor pentru acasă. Controlul sistematic asupra temelor determină elevii să-și pregătească permanent lecțiile, le întărește interesul și răspunderea față de îndatoririle școlare, oferă învățătorului informații despre modul de pregătire, de progresul și de dificultățile pe care le întâmpină fiecare elev, determinându-l să ia măsuri în consecință.

Bibliografie:

- Cocoradă, Elena, *Tema pentru acasă-rezultantă a multiplelor influențe educative*, Rev. înv. primar, nr.4/2004, Ed. Miniped, București, 2004, p.13-18;
- C-tin Cucos, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Ed. a –III-a, Ed. Polirom, 2009, p.438;
- C-tin Cucos, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Ed. a –III-a, Ed. Polirom, 2009, p.441;
- C.Cucos (coord)-*Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Ed. Polirom, 2005, p.182;
- Landsheere, V., *Definirea obiectivelor educației*, 1992.

MENTȚINEREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU ACTIVITATEA DE ÎNVĂȚARE PRIN INTRODUCEREA ÎN LECȚII A UNUI MATERIAL DIDACTIC ATRACTIV ȘI RELEVANT

Prof. înv. primar Jacotă Mihaela
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Vaslui

Motto:

„Lăsați copilul să vadă, să audă, să descopere, să cadă, să se ridice și să se înșele. Nu folosiți cuvinte când acțiunea, faptul însuși sunt posibile.”

Pestalozzi

Copilul este prin natura sa un spirit creativ, datorita imensei sale curiozități, a freamătului permanent pentru a cunoaște ceea ce se petrece în jurul său. El se naște cu capacitatea de a învăța, dar

șansa supraviețuirii, a umanizării și socializării lui depinde de contactul cu adultul, cu mediul educațional, cu materialul didactic. Învățătorului îi revine misiunea de a depista de timpuriu posibilitățile creative ale copiilor și de a crea condiții optime de dezvoltare.

Baza tehnico-materială a învățământului este un complex de resurse care asigură desfășurarea procesului de învățământ, incluzând: mijloacele didactice integrate care se utilizează în predare-învățare-evaluare, echipamente tehnice pentru valorificarea și confecționarea acestora, mobilier școlar etc.

Materialele didactice includ tot felul de elemente și dispozitive special concepute pentru predare/consolidare. Adică sunt resurse pe care un educator sau un profesor le poate folosi pentru a realiza procesul de învățare cu elevii lor. Acestea sunt mijloace materiale care simplifică sau facilitează activitățile didactice. Ele pot fi livrate fizic sau virtual și vizează stimularea și dezvoltarea interesului elevilor. Sunt un tip de resursă care funcționează ca un ghid prin conținutul unui subiect.

De obicei, materialul didactic este pregătit de persoana care îl va pune în practică, adică profesor de cele mai multe ori, care își folosește metoda de învățare pentru a atinge obiective în cadrul orelor sale. Cu toate acestea, există multe persoane specializate care concep și realizează aceste resurse didactice de multe ori ele înglobând amprenta personală a celui care le va folosi.

La o lecție sau capitol/ temă se utilizează de regulă mai multe tipuri de materiale didactice. Ele alcătuiesc un complex, îndeplinind următoarele condiții:

1. Sunt subordonate realizării aceluiași obiective;
2. Sunt în relație de complementaritate.

Cadrul didactic, înainte de a proiecta efectiv desfășurarea acțiunii și integrarea acestor mijloace, trebuie să fie preocupat de identificarea, precizarea, procurarea, pregătirea și, uneori confecționarea acestor materiale didactice în raport cu scopurile și obiectivele specifice disciplinei, cu conținuturile date și cu nivelul elevilor săi.

Deci, fiecare dascăl trebuie să își aleagă materialele didactice pentru o temă/ lecție, având în vedere următoarele criterii:

- Obiectivele urmărite;
- Specificul conținuturilor;
- Particularitățile elevilor;
- Condițiile locale de dotare;
- Competențele sale de cadru didactic.

Nu trebuie să pierdem din vedere cercetările realizate de Roger Mucchielli care demonstrează că la sfârșitul unei secvențe de învățare, în condițiile unei atenții voluntare și cu un grad sporit de concentrare, elevii rețin diferențiat: 10 % din ceea ce citește, 20 % din ceea ce aude, 30% din ceea ce vede, 50% din ceea ce vede și aude în același timp, 80% din ceea ce spune și 90% din ceea ce spune și face în același timp,

Pornind de la rezultatul acestei cercetări, putem spune că, în cazul școlarului mic, ne referim la clasa pregătitoare, nu este suficient să expunem prin verbalizare o informație, ea ar trebui susținută de imagini, școlarul ar trebui să repete informația prin verbalizare și să manipuleze un material ce îl ajută în însușirea respectivei informații. Putem trage concluzia că, materialul didactic, indiferent de tipul și specificul său, este esențial să fie prezent la fiecare activitate în care sunt implicați micii școlari.

Familiarizarea cu obiectele naturale sau elaborate și aptitudinea de a le folosi, influențează învățarea. Resursele materiale folosite în actul didactic circulă sub diferite denumiri : material intuitiv, material didactic, mijloc de învățământ. Nu vorbim de înlocuirea unui termen cu altul, ci de diferențieri ale conținutului . Astfel :

- Materialul intuitiv reprezintă materialul care redă în forma sa naturală realitatea înconjurătoare (plante, animale, aparate, etc.) poate fi adus în clasă sau poate fi „cunoscut” în cadrul unor vizite, excursii;

- Materialul didactic include atât materialul intuitiv cât și pe cel realizat intenționat pentru a mijloci observarea realității greu accesibile sau inaccesibile (instalații, mijloace audio-vizuale). Acesta poate reproduce sau reconstitui obiectele și fenomenele reale având funcție demonstrativă.
- Mijloacele de învățământ reprezintă resursele materiale ale procesului de învățământ care facilitează comunicarea, înțelegerea, formarea noțiunilor, deprinderilor sau abilităților, fixarea, evaluarea și aplicarea cunoștințelor în practică. Ele influențează și facilitează individualizarea învățării. Oferind informații bogate, bine selectate și prelucrate reușesc să stimuleze interesul pentru cunoașterea profundă a realității.

Creativitatea învățătorului în crearea unui material didactic mărunț pentru activitățile matematice, pe care copiii sa-l aibă în coșuleț și care fiind atractiv, frumos colorat, îl va determina pe copil să învețe cu plăcere și ușurință numărul ; o poveste este mult mai atractivă pentru copii dacă învățatoarea, în timpul expunerii poveștii, prezintă și personajele sub forma unor siluete/marionete sau imagini sugestive cu momentele principale . Un tablou poate fi descris și antrenează imaginația verbală dacă imaginile sunt sugestive, viu colorate și distractive .

Utilizarea fișelor este un procedeu care permite fiecărui copil să execute o muncă personală mai bine adaptată posibilităților sale intelectuale. Fișele pot fi aplicate cu condiția să cuprindă sarcini care să nu depășească nivelul de înțelegere a copiilor, particularitățile lor psihice și cerințele programei școlare, care trebuie concepute, structurate, integrate, corectate și valorificate în activitate. Ele pot fi folosite în etapa reactualizării cunoștințelor însușite anterior, în pregătirea copiilor pentru asimilarea cunoștințelor noi, în fixarea și evaluarea lor. Fișele de lucru pot fi concepute în așa fel încât să aibă o formă atractivă (culoare, desene) iar gradarea lor nuanțată a dificultăților pot transforma fișele de exerciții într-o activitate plăcută copiilor. Lucrând fișele, copiii în felul lor se joacă cu desenele, deci jucându-se, ei observă, sesizează, descoperă relațiile din interiorul noțiunilor și dintre acestea, compară, clasifică, gândesc .

Materialul este pregătit în funcție de grupul către care este îndreptat și este esențial ca acesta să fie cu adevărat util.

Printre funcțiile principale ale unui material didactic se numără următoarele:

- Își îndeplinesc un scop. Punctul de plecare pentru dezvoltarea unui material didactic este definirea motivului sau obiectivului care trebuie îndeplinit.
- Este un ghid între predare și învățare Are o structură de conținut care se bazează atât pe obiectiv, cât și pe selectarea informațiilor strict necesare, care permite menținerea unei orientări constante pe traseul de predare și învățare.
- Crește comunicarea dintre elev și educator/profesor Materialul didactic poate oferi instrumente pentru ca elevii să participe și să genereze idei în timpul orei de curs.
- Încearcă să îmbine ideile cu simțurile Materialul didactic poate cuprinde experiențe senzoriale precum atingerea, gustul, mirosul, auzul sau vederea, realizând astfel o învățare mai personală și mai semnificativă.

Exemple de materiale didactice:

- Alfabetarul

Alfabetarul este de neînlocuit în etapa învățării citit-scrisului, a folosirii metodei fonetice analitico-sintetice. Folosirea sa în aceasta etapă contribuie la îndeplinirea competențelor specifice: identificarea silabelor și sunetelor în cuvinte, asocierea sunetului cu litera, construcția de silabe, cuvinte și propoziții.

- Cărțile de joc care ajută la consolidarea citirii, recunoașterii, ordonării, comparării numerelor de la 1 la 10.

- Calendarul celor 100 de zile de școală și formarea numerelor naturale.(se atașează două păhărele: păhărelel unităților și păhărelel zecilor. În fiecare zi în păhărelel unităților se introduce câte un bețișor iar în tabel se notează câte bețișoare sunt în ziua respectivă în păhărel. Când în pahar s-au strâns 10 bețișoare, ele se leagă cu un elastic, au devenit bune prietene și trebuie să se mute în paharul zecilor

pentru a lăsa loc altor bețișoare să intre în paharul unităților. În final se mai atașează un pahar, paharul sutelor, pentru că cele 10 zeci, devenite și ele bune prietene, se vor lega într-o singură sută și se vor muta în paharul sutelor. Se poate da chiar și o petrecere tematică la împlinirea celor 100 de zile de școală.

- **Zarurile:** Putem folosi zaruri mici dacă activitatea este individuală sau zaruri mari din burete dacă activitatea este una frontală și se desfășoară în semicerc. Zarul are 6 fețe dar există și zaruri cu mai multe fețe (cu 8, 10, 12).

Exemple de activități:

- în învățarea adunărilor și scăderilor în intervalul 0-10, fiecare copil poate avea două zaruri și să rezolve exerciții de adunare și scădere dând cu cele două zaruri, numerele de pe zar fiind termenii operațiilor, sau calcul mintal în perechi, fiecare dă cu un zar și pe rând fiecare spune rezultatul exercițiului, având astfel o verificare din partea colegului
- se poate da cu mai multe zaruri pentru a forma un număr din mai multe cifre (fiecare zar reprezentând o cifră din număr) pentru exersarea citirii numerelor cu mai multe cifre și apoi ordonarea numerelor obținute
- în învățarea numerelor de la 1 la 6 (sau 10 dacă lucrăm cu zarul cu 10 fețe), fiecare dă cu două zaruri și compară cele două numere sau spune numerele care se află între cele două numere
- Pentru ca activitatea să aibă succes, trebuie prezentată într-un mod plăcut, elementul zar introdus ca un personaj sau ca un prieten de joacă, activitatea trebuie demonstrată iar copiii încurajați și apreciați pe parcursul desfășurării activității.
- **Piese lego**
- ajută la consolidarea citirii, recunoașterii, ordonării, comparării numerelor de la 1 la 10.

Întrucât materialul didactic este unul care este utilizat în timpul proceselor educaționale, este de o mare importanță, astfel încât relația dintre predare și învățare să poată aduce cu adevărat roade. Tot ceea ce servește ca material didactic permite crearea condițiilor adecvate pentru metodologia pe care profesorul și-a propus să o aplice. Este cel mai potrivit mod în care profesorul poate avea o anumită stăpânire în crearea unui mediu adecvat pentru a atinge obiectivele stabilite în cadrul clasei sale.

Materialul didactic facilitează procesul de învățare, stabilește conexiuni între profesor și elevi și permite să aibă o structură cu conținut organizat, astfel încât să poată fi experimentat progresul. Acesta este motivul pentru care devine o resursă semnificativă pentru orice proces educațional. Și nu în ultimul rând, creează o conexiune dintre informație și cum anume a fost ea aflată/învățată care nu mai este uitată.

Bibliografie:

1. Ausubel, D. P., Robinson, F. G., Învățarea în școală. O introducere în psihologia pedagogică, E.D.P, București, 1981;
2. Cerghit, I, Teoria și metodologia instruirii – curs, Universitatea București, 1999;
3. Davitz, J., Ball, S, Psihologia procesului educațional, E.D.P.,București, 1978;
4. Manolescu, M., Iucu, R., Pedagogie, Ed.Fundației Culturale „Dimitrie Bolintineanu”, Iași, 2001;
5. Neacșu, I, Instruire și învățare, Ed. Științifică, București, 1990;
6. Stanciu, Gh., I, Școala și doctrinele pedagogice în secolul XX, E.D.P.,București, 1995;
7. Tomșa Gh., Psihopedagogie preșcolară și școlară, București 2005.

INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

Prof. înv. primar Malanca Elena,
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Cerințele educative speciale desemnează acele cerințe ori nevoi speciale față de educație care sunt suplimentare dar și complementare obiectivelor generale ale educației pentru copil. Fiecare copil prezintă particularități individuale și de relație cu mediul, trăsături care necesită o evaluare și o abordare personalizată. Educația necesită o schimbare pentru a răspunde dezideratului „o societate pentru toți”. Perceperea socială a acestor copii nu este mereu constantă, variind de la societate la societate, furnizând semnificații diferite, în funcție de cultura și de valorile promovate.

Din categoria copiilor cu C.E.S fac parte atât copiii cu deficiențe propriu zise, cât și copiii fără deficiențe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigențele școlii. Din această categorie fac parte: copii cu deficiențe senzoriale și fizice; copii cu deficiențe mintale, comportamentale; copii cu tulburări afective, emoționale; copii cu handicap asociat; copii cu dificultăți de cunoaștere și învățare; copii cu deficiențe de comunicare și interacțiune. Indiferent de vârsta pe care o au, copiii au sentimentul demnității personale; copiii cu CES sunt interiorizați, refuzând comunicarea cu oricine; uneori reacționând violent la frustrare. În timp, personalitatea copilului se dezorganizează și apar stări psihice negative: nesiguranța, ezitarea, pierderea respectului și încrederii.

Cum putem ajuta elevul cu dificultăți de învățare ?

În primul rând, învățătorul trebuie să posede cunoștințe care îl fac capabil să recunoască tulburarea de învățare a copilului . Care sunt acele simptome, modele de comportament, care sugerează prezența tulburării de învățare ?

- În fazele ameliorate și acute ale tulburărilor de învățare apare o divergență între performanțele școlare și nivelul intelectual al copilului.
- Performanță scăzută, care apare în clasele primare, iar în cazul afecțiunilor mai puțin grave apare mai târziu. Astfel de disfuncții sunt: dislexia, disgrafia, discalculia.
- Un model comportamental tipic îl reprezintă tulburări ale atenției, hiperactivitate și neurotizare secundară. În contextul colectivului, copilul nu acordă atenție nici profesorului, nici colegilor, dispune de o necesitate motrică crescută, nu poate sta locului, eșecul sistematic datorat deficienței intelectuale, respectiv faptului că elevul nu este capabil de performanțele colectivului, implică dezvoltarea unor simptome comportamentale neurotice secundare: ticuri, comportament inhibat, sau chiar opusul acestuia, comportament extravagant menit să compenseze deficiențele intelectuale.
- Sindromul cognitiv specific, care poate afecta una sau mai multe aptitudini.

Studiind cu atenție semnele prezentate ale tulburărilor de învățare, învățătorul va fi treptat în stare să recunoască aceste deficiențe, conform criteriilor enumerate. Prin recunoașterea tulburării de învățare la elevi, învățătorul a făcut primul pas în remedierea elevului. Din moment ce învățătorul devine competent în stabilirea cauzelor dificultăților de învățare, el va fi capabil să abordeze în mod diferențiat învățarea/ educarea acestui elev. Aceasta necesită eforturi și energii suplimentare din partea învățătorului, deoarece elevii cu dificultăți de învățare au nevoie de activități recuperatoare și de o atitudine specifică, conform nevoilor individuale. Abordarea diferențiată necesită o colaborare strânsă între pedagog și psihologul școlar. Pe de o parte, învățătorului îi revin responsabilitățile abordării diferențiate, pe de altă parte colaborarea lui cu psihologul școlar mărește eficacitatea intervenției educaționale.

Activitatea psihopedagogică cu copiii cu dificultăți de învățare trebuie să prezinte un efect dublu: având un caracter corectiv-formativ, ea are ca scop central reducerea și corecția deficiențelor intervenite în dezvoltare; prin întreținerea și stimularea factorilor non-cognitivi ai

personalității cum ar fi: motivația de învățare, interes, senzația competenței, aptitudini de comunicare verbală, etc .

Intervenția recuperatorie trebuie întotdeauna să respecte personalitatea și nivelul de deficiență al copilului. Criteriul de alegere a programului de dezvoltare, a etapelor programului intră în resortul unei persoane competente: psiholog, psihopedagog, profesor consilier. Ceea ce revine învățătorului va fi aplicarea programului stabilit împreună cu psihologul, sub forma unor activități suplimentare (aditive la programa școlară) în sălile de clasă.

Consideram că nu există „rețete” pentru integrarea copiilor cu CES în învățământul de masă. Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor găsi și strategiile potrivite. Fiecare copil are dreptul la educație și merită să i se acorde o șansă. Învățând împreună, copiii învață să trăiască împreună, să se accepte și să se ajute la nevoie.

Integrarea copiilor cu CES conferă instituției școlare rolul de componentă fundamentală a sistemului social, aptă să răspundă concret imperativelor de moment ale evoluției din societatea contemporană și să rezolve o serie de probleme referitoare la nevoile de acceptare/ valorizare socială a fiecărui individ și la capacitatea acestuia de a se adapta și integra într-o societate aflată în continuă transformare.

Pornind de la principiul dreptului egal la educație pentru toți copiii, metodele activ-participative permit elevului satisfacerea interesului pentru cunoaștere, facilitează contactul cu realitatea înconjurătoare, sporind gradul de socializare a elevilor, stimulează și dezvoltă învățarea prin cooperare. Metodele care favorizează înțelegerea conceptelor și ideilor, valorifică experiența proprie a elevilor sunt: discuția, dezbateră, jocul de rol. Metodele care stimulează gândirea și creativitatea îi determină pe elevi să caute și să dezvolte soluții pentru diferite probleme, să compare și să analizeze situații date sunt: studiul de caz, rezolvarea de probleme, exercițiul. Metodele prin care elevii sunt învățați să lucreze productiv unii cu alții și să-și dezvolte abilități de colaborare sunt: mozaicul, proiectul în grupuri mici.

În condițiile unei educații incluzive, metodele active de învățare prin cooperare au o mare eficiență dacă se recurge la câteva posibile strategii de învățare care pot fi aplicate cu succes.

- ✓ *Predicțiile în perechi.* Elevii vor fi grupați în perechi, având fiecare o foaie de hârtie și un creion. Profesorul le oferă o listă cu câteva cuvinte dintr-o povestire. În urma discuțiilor elevii vor trebui să alcătuiască o compunere sau un scenariu pe baza unor predicții în jurul unei liste oferite.
- ✓ *Știu/ vreau să știu/ am învățat.* Elevii scriu pe o coloană ceea ce știu despre o temă, pe altă coloană ceea ce vor să știe și pe alta ce au învățat. La sfârșitul lecției se verifică ce cunoștințe noi au dobândit elevii
- ✓ *Brainstormingul.* Individual sau în perechi, elevii prezintă sau scriu pe hârtie toate lucrurile pe care le știu despre un anumit subiect.
- ✓ *Interviul în etape.* Profesorul adresează o întrebare elevilor grupați câte trei-patru. Fiecare elev găsește o soluție și o formulează în scris. Apoi elevii se confruntă reciproc în legătură cu răspunsul, după care perechile se alătură altor perechi formând grupuri în care fiecare elev prezintă soluția partenerului.
- ✓ *Turul galeriei.* Grupuri de 3-4 elevi lucrează la o problema care are drept rezultat un produs (schema, desen, compunere). După expunerea produselor, fiecare grup examinează produsele celorlalte grupe, discută, apoi fac recomandări.

Învățarea prin cooperare, ascultarea și acceptarea opiniilor, luarea împreună a deciziilor constituie momente active ale predării și învățării. Dacă strategiile tradiționale își propun cultivarea relațiilor de prietenie și înțelegere între copii, strategiile incluzive au un impact mai profund. Ele îi învață pe copii să se accepte așa cum sunt, indiferent de etichetele pe care societatea le pune și să colaboreze în vederea realizării obiectivelor de interes comun.

Bibliografie:

1. Vrasmaș Ecaterina Adina, *Introducere în Educația cerințelor speciale*, Universitatea din București, Editura Credis, 2004;
2. Emil Verza, Florin Emil Verza (coordonatori), *Tratat de psihopedagogie specială*, Editura Universității din București, 2011;
3. <https://revistaprofesorului.ro/>.

ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII ELEVULUI

prof. înv. primar Maxim Ruxandra Gina
Școala Gimnazială „Vasile Pârvan”, Bârlad

Pedagogul american Bruner (1970) consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare i se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă”, dacă se folosesc metode și procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai multă ușurință și mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoștințelor”.

Activitățile extrașcolare desfășurate într-un cadru organizat, instituționalizat fac parte din educația non - formală definită ca: „orice activitate educațională, intenționată și sistematică, desfășurată de obicei în afara școlii tradiționale, al cărei conținut este adaptat nevoii individului și situațiilor speciale, în scopul maximizării învățării și cunoașterii și minimalizării problemelor cu care se confruntă acesta în sistemul formal (stresul notării în catalog, disciplina impusă, efectuarea temelor ... etc.)” (Kleis 1973).

Activitățile extrașcolare contribuie la formarea personalității elevului. Sunt importante și utile. Dar sunt anumite aspecte care ar putea să influențeze succesul acestora, printre acestea numărându-se: desfășurarea acestora după programul de studiu, când elevii sunt deja obosiți sau înainte și aceștia nu se mai pot concentra la ore. Deci, programul elevului este mai încărcat. Profesorii caută soluții pentru valorificarea lor: urmăresc programul elevului din ziua respectivă, cât a avut de învățat sau de scris. Dar, este suficient? Întrebând elevii despre aceste aspecte, au recunoscut că este destul de greu să desfășori multe activități extrașcolare, pentru că programa școlară este încărcată. Se pune întrebarea: cum îi determinăm pe elevi să se implice în desfășurarea activităților extrașcolare?

De-a lungul anilor, activitățile extrașcolare au luat forme variate, toate având ca scop învățarea nonformală și petrecerea în mod plăcut a timpului liber. Prin aceste activități, care cuprind domenii și arii foarte mari, elevii își pot dezvolta anumite competențe și abilități necesare unei bune dezvoltări armonioase pentru o integrare în societate. Când vorbim de activități extrașcolare, ne referim la acel program la care elevul participă după ore și ar trebui să facă acest fapt cu plăcere deoarece scopul este acela de a-i forma abilitățile necesare unei bune dezvoltări, formării personalității elevului care își va găsi prin acestea înclinațiile, talentul și domeniul în care ei vor fi performanți.

Consider că derularea activităților extracurriculare are o importanță deosebită pentru elevi, deoarece reprezintă o modalitate de a li se oferi acestora un nou orizont de așteptare, acela al devenirii lor ca adulți, al responsabilizării, al înțelegerii modului în care, fiecare dintre ei, trebuie să participe activ la viața de zi cu zi.

Am fost implicată în mai multe proiecte extracurriculare, desfășurate la Școala Gimnazială „Vasile Pârvan”, Bârlad. Noi, cadrele didactice ce am alcătuit echipa de proiect, am dorit, astfel, să oferim elevilor posibilitatea de a-și pune în valoare calitățile, abilitățile, capacitatea creativă și în afara orelor de curs.

Consider că prin proiectele extracurriculare s-a creat în școală o atmosferă deschisă și de sprijin, care a permis elevilor să își pună în valoare abilitățile, calitățile, să își asume responsabilități, să înțeleagă rolul lor în viața comunității. De asemenea, toate proiectele desfășurate la Școala Gimnazială „Vasile Pârvan”, Bârlad și-au propus să mediatizeze eforturile elevilor de participare la aceste programe, prin diseminarea informațiilor în alte școli din județ și din țară.

Profesorii acestei forme de educație își joacă mai discret rolurile, sunt animatori, moderatori. Cadrului didactic nonformal i se solicită mai multă flexibilitate și entuziasm, adaptabilitate și rapiditate în adoptarea variatelor stiluri de conducere a activității, în funcție de nevoile și cerințele educatului. Grijă față de timpul liber al copilului, atitudinea de cunoaștere a dorințelor copiilor și de respectare a acestora trebuie să fie dominantele acestor activități. Acestea le oferă destindere, încredere, recreere, voie bună, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări și recunoașterea talentelor și aptitudinilor. Echilibrul realizat între DESTINDERE, DEZVOLTARE și DIVERTISMENT în momentele petrecute prin activități extrașcolare, reprezintă secretul formării armonioase a copiilor.

Bibliografie:

- Bocoș, M., Jucan, D., *Fundamentele pedagogiei: teoria și metodologia curriculum-ului: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2008;
- Cernea, Maria, „Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ”, în *Învățământul primar nr. 1/ 2000*, Ed. Discipol, București;
- Crăciunescu, Nedelea, „Forme de activități extracurriculare desfășurate cu elevii ciclului primar”, în *Învățământul primar nr. 2, 3/ 2000*, Ed. Discipol, București;
- Stoica, Marin (2002). *Pedagogie și psihologie*. Editura Gheorghe Alexandru.

COMUNICAREA–DIMENSIUNE FUNDAMENTALĂ A EXISTENȚEI ȘI DEZVOLTĂRII UMANE

Profesor pentru învățământul primar Mihaela DUȚĂ,
Școala Gimnazială „Emil Racoviță” Onești

Privit din punct de vedere științific, actul de comunicare este procesul de transmitere a informațiilor și sentimentelor (idei, păreri, atitudini, opinii) de la un individ către un altul sau de la un grup social către altul. Fascinantă și peste tot prezentă, comunicarea este prin excelență o dimensiune fundamentală a existenței și dezvoltării umane încă de la începuturi.

Comunicarea are numeroase înțelesuri, o mulțime de scopuri și cam tot atatea metode de exprimare și manifestare.

Astăzi, a comunica, a informa și a fi informați reprezintă trăsătura definitorie a existenței noastre, trăind într-o permanentă stare de comunicare. Comunicăm printr-o multitudine de forme și modalități: comunicăm direct, prin cuvinte (verbală), prin voce, intonație, volum, tonalitate, ritm, accent, pauze, dicție, precum și prin manifestări vocale fără conținut: râs, oftat, dresul vocii, mormăieli, țipete, urlete, fluierături (paraverbală), prin gest, mimică, atitudine – limbajul corpului (nonverbală – „metacomunicare”), dar comunicăm și indirect, când folosim tehnici secundare ca: scriere, tipăritură (ziare, reviste, cărți, afișe), sisteme grafice, radio, televiziune – predominant sisteme unidirecționale de comunicare –, telefonie, internet ș.a.

Există corelații între mesajul verbal și cel non-verbal transmis de individ. Când între cele două mesaje există discordanță, oamenii au tendința să se bazeze pe mesajul non-verbal, întrucât este considerat mai sincer, mai puțin supus controlului conștient.

Omul comunică începând cu primul țipăt prin care își anunță venirea pe lume. De la început se stabilește o strânsă legătură între bebeluș și mama sa, exprimată prin anumite forme de comunicare:

zâmbetele, gângurelile, agitarea membrelor la vederea chipului cunoscut, mângâierile și cuvintele rostite pe un ton cald, cu intonație plăcută, mimica feței sunt pline de semnificații pentru noul născut. Când crește, copilul își dorește să cunoască cât mai multe despre mediul în care trăiește prin bine-cunoscutele și, uneori, exasperantele „de ce-uri”, fiecare etapă prezentând modalități specifice de comunicare (exemplu: în perioada adolescenței folosirea unor elemente de argou, dar și de jargon, atitudine și comportament nonconformiste ș.a. ca semn de revoltă împotriva normelor).

Chiar și tăcerea este încărcată cu profunde semnificații comunicative. Ea se leagă de ascultare și de recepționarea corectă a mesajelor. Folosind-o cu pricepere, putem stimula comunicarea creând interlocutorului posibilitatea de a-și exprima ideile sau sentimentele care, altfel, ar fi rămas ascunse. Încurajând răspunsurile, tăcerea reprezintă un puternic instrument de comunicare.

Comunicarea umană se poate desfășura pe cinci niveluri relativ distincte:

1. Comunicarea intrapersonală este comunicarea în și către sine.

2. Comunicarea interpersonală este comunicarea între oameni.

3. Comunicarea de grup se derulează în colectivități umane restrânse (echipe, familii, cercuri de prieteni, colegii etc). La acest nivel se asigură schimburi de idei și emoții, se împărtășesc experiențe și se caută soluții de rezolvare a problemelor, se iau decizii și se aplanează conflicte.

4. Comunicarea publică își are rădăcinile în retorica antică. Eficiența unei astfel de comunicări se află în egală măsură în mâinile oratorului și ale publicului său. Astăzi „orice gen de cuvântare, expunere sau prezentare susținută de către o persoană direct în prezența unui auditoriu, este o formă de discurs public sau comunicare publică” (conferință, pledoarie, prelegere, comunicare științifică, luare de cuvânt, prezentarea unui raport sau a unei dări de seamă, expunere în fața unei comisii de examinare, prezentarea unui spectacol).

5. Comunicarea de masă se referă la „producerea și difuzarea mesajelor scrise, vorbite, vizuale sau audiovizuale de către un sistem mediatic instituționalizat către un public variat și numeros”.

În comunicare nu trebuie să pierdem din vedere principiile acesteia:

a) are **natură globală** (aspectul verbal și cel non-verbal trebuie să fie în armonie: mimica, postura, gesturile, tonul vocii exprimă același lucru ca și cuvintele);

b) **eficacitatea** ei presupune ajustarea sistemelor personale de comunicare (sincronizarea); ajustarea începe cu adoptarea unei posturi asemănătoare cu a partenerului, a unei mimici corespunzătoare și sfârșește prin construirea unui mesaj verbal pe care interlocutorul să-l poată înțelege;

c) are un **conținut** (se referă la informația care nu are legatura cu relația partenerilor de comunicare) **și aspecte relaționale** (se referă chiar la relația dintre aceștia);

d) presupune **schimburi (tranzacții) simetrice** între comunicatori – partenerii sunt egali, nu se diferențiază (dacă unul este agresiv și celălalt este agresiv, când unul este pasiv, la fel este și celălalt) și complementare – presupun mari diferențe, inegalitate (unul dominator, celălalt dominat, unul inferior, celălalt superior). Statutul pe care cei ce comunica îl au influențează mesajele pe care ei le transmit.

e) este **continuă** (ceea ce unii consideră cauză, pentru alții poate fi efect) – este greu să deosebim stimulul de reacție, cauza de efect.;

f) este **un proces** – se desfășoară în timp, are aspecte stabile și aspecte instabile (o modificare a unuia dintre elemente atrage după sine modificarea celorlalte). Experiența (trecutul), starea de spirit (prezentul), așteptările și scopurile urmărite (viitorul) pot influența comunicarea. Comunicatorii joacă diverse roluri, fiecare dintre ele condiționându-le alegerea cuvintelor și limbajul corporal (gesturi, postura, mimica, distanța față de interlocutor). Acestor roluri li se asociază imagini care spun cum ne văd ceilalți în timp ce comunicăm cu ei din rol;

g) este **inevitabilă** – spunem mult chiar prin tăcere sau prin limbajul non-verbal adăugat ei;

h) este **intențională** – comunicăm cu anumite intenții: pentru a afla ceva despre celălalt, pentru a descoperi lucruri noi, pentru a ne apropia de cineva, pentru a influența pe cineva (comunicare persuasivă, manipulare, sfaturi cerute sau nu), glumim pentru a ne simți bine și a-i face pe ceilalți să se simtă bine;

i) este **ireversibilă** (impresia creată de mesajul transmis rămâne, nu poate fi șters, chiar dacă vrem să-l dezmințim sau îl regretăm. De aceea trebuie să gândim înainte de a vorbi, pentru a nu regreta mai târziu cele spuse.

În calitate de cadru didactic, pentru o comunicare interpersonală eficientă trebuie avute în vedere următoarele caracteristici ale acesteia:

- **o bună gestiune a interacțiunii**: echilibrez vorbitul și ascultatul; conștientizez ce imagine produc, îmi modific comportamentele în funcție de feedback-ul oferit de celălalt stimulez interlocutorul să experimenteze o altă perspectivă posibilă;
- **expresivitate**: îmi asum gândurile și sentimentele; vorbesc despre situații concrete; îi încurajez pe ceilalți să se exprime (particip, arăt interes prin gesturi, expresii faciale, voce); ofer feedback adecvat;
- **deschidere către celălalt**: privesc situația și interacțiunea din punctul de vedere al interlocutorului (ascultare empatică): manifest atenție, interes, participare prin semne verbale și non-verbale;
- **empatie**: ascultare activă – ascultare empatică: empatie cognitivă și empatie afectivă (gândesc și simt ca și cum „aș fi în pielea celuiilalt”); ascultare critică (deosebesc faptele de opinii, îmi reprezint cum vede și cum interpretează vorbitorul realitatea, evaluez obstacolele de comunicare pe care le manifestă acesta). Între tehnicile utilizate se numără: parafraze, acceptare a sentimentelor, confirmare a mesajelor, clarificare a mesajelor mixte, elucidare a mesajelor vagi, ambigui, întrebări deschise.

Deprinderea și consolidarea regulilor de interacțiune umană îi ajută pe subiecți să-și adapteze relațiile la semenii lor, chiar să dispună de o mai bună și mai profundă înțelegere a stilului lor de a intra în legătură cu alții.

A ști să ascuți este prima condiție a unui dialog. Un element important de care trebuie să se țină seama este înțelesul cuvintelor (care poate să difere foarte mult după gradul și calitatea culturii interlocutorului). (Tratat de psihologie medicală, pp.374-377)

Trebuie să avem permanent în vedere că suntem evaluați și clasificați de cei din jur prin: ceea ce facem, cum arătăm, ceea ce spunem și modul în care spunem ce avem de spus.

Pe cât de adevărat este că pentru desfășurarea unui dialog sunt necesare două persoane, pe atât de adevărat este că ele trebuie să se implice în mod egal. Pe rând, cei doi trebuie să joace rolul comunicatorului și pe cel al ascultătorului. Chiar dacă protagoniștii sunt de vârste diferite, situație cotidiană pentru un cadru didactic, echilibrul vorbitor-ascultător se cere păstrat. Trebuie să stimulăm elevii să comunice firesc, deschis fie că este vorba de ora de curs – unde se impune o comunicare formală, fie că suntem în afara cursurilor, unde se apelează la un dialog nonformal. Este necesară crearea situației optime de comunicare, în care copilul să se exprime cu încredere. Cu cât înțelegem mai bine punctul de vedere al celuiilalt, cu atât suntem mai în măsură să-i oferim perspective și sugestii noi de abordare a problemelor.

În această epocă a comunicării frugale, schematice, de multe ori reduse la abrevieri și trunchieri favorizate de mijloacele de comunicare în masă și de era Internet, dialogul direct, deschis, este din ce în ce mai necesar. El aduce căldură în relațiile interumane, ne încredințează de simpatia și sinceritatea interlocutorilor, implicând o evaluare corectă a noastră și a celorlalți. Chiar dacă pare mai eficientă, mai modernă și mai cool, varianta SMS - Chat-Messenger sărăcăcește vizibil atât expresivitatea exprimării, cât și calitatea relațiilor dintre oameni. Fără o comunicare directă, ființa umană pierde exact ceea ce o definește: sensibilitatea, compasiunea, afectivitatea.

Bibliografie:

1. Gaur, Evelina (2001), *Tehnici de comunicare*, Editura Mediamira, Cluj-Napoca;
2. De Peretti, André, Legrand, Jean- André, Boniface, Jean (2001), *Tehnici de comunicare*, Editura Polirom, Iași;
3. Lelord, François, André, Christophe (1998), *Cum să ne purtam cu personalitățile dificile*, Editura Trei, Iași;
4. Mecu, Carmen-Maria, *Psihologia comunicării* – suport de curs

ABORDAREA INTERDISCIPLINARĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. înv. primar. Miler Oana Mădălina,
Școala Gimnazială „Mihai David” Negrești

Motto:

„Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini, în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume!”

(din Child's Appeal)

„Ne vom exercita misiunea cu conștiință și demnitate, vom vedea în elevii noștri nu atât școlari, cât copii și nu vom uita niciodată că pentru partea ce ne revine suntem răspunzători de destinul lor.” Jurământul lui Dottrens ne pune în față certitudinea că a fi dascăl nu e o profesie ci o menire ce trebuie îndeplinită din convingere, o menire cu care te identificei. Exercițierea în cele mai bune condiții a funcției didactice cere multă competență profesională. „Pedagog nu este cel care știe multe și nu știe să le aplice, pedagogul este cel care trăiește pedagogia, care știe ce metodă să aplice.”

Așadar, calităților și aptitudinilor personale, trebuie să se adauge capacitatea de a proceda cu eficacitate în situații concrete. Stăpânirea unor variate metode și procedee de predare, posibilitatea de a le aplica prompt, adecvat și eficace vorbesc despre măiestria pedagogică a învățătorului. Învățătorul este cel care trebuie să identifice și să diversifice metodele și procedeele potrivite în predare. Astfel, pentru diversificarea profitabilă a câmpului educațional prin abordări moderne la nivelul curriculum-ului a fost introdusă componenta *Teme cross-curriculare*.

Temele cross-curriculare sunt teme integrate (interdisciplinare) de studiu care se centrează pe dezvoltarea personală și socială a elevilor. Aceste teme au un caracter transversal, trec dincolo de granițele disciplinelor școlare tradiționale și propun formarea unor competențe și/sau valori fundamentale pentru viața de zi cu zi. Pentru a fi introduse cu succes în școală, temele cross-curriculare solicită crearea unor experiențe diverse de învățare și experimentarea achizițiilor învățării în contexte concrete și variate. Temele cross-curriculare reprezintă un vector strategic direcționat spre eficientizarea procesului educațional axat pe competențe.

Activitățile transcurriculare sunt activități care abordează o temă generală din perspectiva mai multor arii curriculare, construind o imagine cât mai completă a temei respective. Este tipul de activitate unde cunoștințele și capacitățile sunt transferate de la o arie curriculară la alta. Prin intermediul acestora se urmărește atingerea obiectivelor tuturor ariilor curriculare într-un context integrat.

Noul curriculum pentru clasele 0- I -IV dă posibilitatea învățătorilor de a desfășura activități crosscurriculare și transcurriculare. Învățarea transcurriculară nu este o cale nouă, cerințele didactice sunt legate de o reactualizare a noțiunilor specifice mai multor discipline, în forme noi și interesante, oferind o viziune de ansamblu asupra fenomenului vizat.

Transdisciplinaritatea vizează o organizare globală, multinivelară a unor discipline pe tematica ce implică o diversitate de conținuturi și activități de învățare ce converg către atingerea obiectivelor din mai multe arii curriculare.

Activitatea transdisciplinară este tipul de activitate unde cunoștințele și capacitățile sunt transferate de la o arie curriculară la alta. Termenul poate fi asociat cu cel de activitate tematică.

Realizarea învățării transcurriculare trebuie să aibă în vedere formularea unor obiective ce vizează tratarea complementară a problemei plecând de la un declanșator comun printr-un recurs adecvat la conținutul altei materii școlare.

Dintre principalele caracteristici ale activităților crosscurriculare și transcurriculare și argumente pentru integrarea lor în programul activităților zilnice se poate aminti faptul că învățarea devine un proiect personal al elevului, îndrumat, orientat, animat de către învățător, devine interesantă, stimulativă, semnificativă., elevii participă pe tot parcursul activităților desfășurate, accentul cade pe activitatea de grup. De asemenea obiectivele mai multor discipline planificate în cursul săptămânii sunt atinse în cadrul unor activități zilnice care includ fragmente din disciplinele respective sub un singur generic, iar activitățile sunt în opoziție cu instruirea verbală.

Eficiența jocurilor didactice în abordarea transcurriculară:

- Jocul didactic interdisciplinar este o activitate în care se îmbină sarcini didactice din domenii de cunoaștere diverse, 2-3 discipline.
- Se pot organiza cu succes jocuri didactice la toate disciplinele școlare, în orice moment al lecției, ca activitate de sine - stătătoare.
- Se oferă elevilor o mai puternică motivație, sunt solicitați în timpul orelor, li se trezește dorința și bucuria de a participa la joc.
- Asigură transferul cunoștințelor asimilate la situații nou - create, apropiate de realitatea vieții, consolidează deprinderi motrice, facilitează efortul intelectual.
- Exemple: ghicitori –problemă, poezii, rebusuri, jocul de rol.

Evaluarea interdisciplinară

În lecția de evaluare interdisciplinară pot fi folosite ca metode și procedee: conversația euristică, observarea, jocul de rol, jocul didactic, problematizarea, analiza și sinteza fonetică și mijloace de învățământ: fișe de muncă independentă, planșe, jetoane, tabla magnetică, CD-player

Activități propuse: interviuri, exerciții - joc, munca independentă, momente recreative, analiza unor cuvinte, exerciții de audiere a unor mesaje, concursuri, desene, colaje, puzzle.

Valoarea pedagogică a învățării crosscurriculare și transcurriculare este că:

- Le oferă elevilor posibilitatea de a se manifesta plenar în domeniile în care capacitățile lor sunt cele mai evidente.
- Cultivă cooperarea, și nu competiția.
- Asigură o învățare activă.
- Elevii se deprind cu strategia cercetării.
- Copilul poate fi observat mai bine de învățător.
- Sunt instrumente de apreciere prognostică, deoarece arată măsura în care copiii prezintă în mod real anumite aptitudini; au valoare diagnostică, fiind un bun prilej de testare și de verificare a capacităților intelectuale și creatoare ale copiilor.

Competențele, valorile și atitudinile de care au nevoie elevii pentru reușita personală și socială nu pot fi formate în întregime prin intermediul disciplinelor școlare clasice (formale).

Încercarea de a completa pregătirea de tip academic a elevilor cu unele teme integrate (interdisciplinare) pare să contribuie la o mai puternică apropiere a procesului educațional de viața cotidiană a elevilor.

ACTIVITĂȚI TRANS/INTERDISCIPLINARE (pentru clasele 0-IV) – câteva exemple:

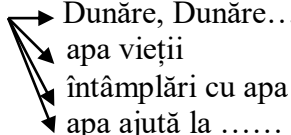
TEME-PRETEXT – ca ansamblu de conținuturi tematice, dar utilizate ca platforma pentru a crea conexiuni.

De exemplu la tema „Vremea” învățarea crosscurriculară și transcurriculară se poate aplica astfel:

- Limbă și comunicare - povestiri referitoare la anotimpuri, ghicitori, joc de rol, povești.
- Matematică - probleme cu fenomene ale naturii.
- Arte vizuale și abilități practice - „Ploaia”, „Furtună pe mare”, confecționare morișca de vânt.
- Religie: povestirea biblică „Potopul”.
- Educație fizică și sport - mișcări care sugerează elemente ale vremii.

TEME-SUPPORT –sunt utilizate pentru a susține dezvoltarea unor deprinderi sau competențe.

De exemplu: APA

TEME-CONTEXT –crează oportunități prin intermediul cărora elevilor le este facilitat accesul la explorarea unor probleme/provocări ale lumii în care trăiesc: drepturile copilului – libertatea, diversitatea culturală, democrația.

Alte exemple de activități:

➤ ***Ridicați mâna sau aplaudați când sunt rostite fapte bune:***

a) merg liniștit; arunc hârtii; traversez cu atenție; întărit câinii; discut cu prietenii; mă cert; mă bat; rup florile; rup crengile pomilor; nu mă abat din drum; nu plec cu persoane necunoscute; strig; vorbesc liniștit; ajut bătrânii; împing bătrânii; ocrotesc copiii mai mici; bat copilașii mai micuți decât mine; alerg neatent; nu deranjez celelalte persoane; îmi respect părinții; nu lipsesc de la școală.

b) *Explicați de ce e bine să procedați într-un fel sau în altul.*

➤ ***Memorează pe loc următoarele poezii (sau la alegere):***

a) Cer un lucru cât de mic,/ Mai întâi „te rog” eu zic./ Lucrul dacă îl primesc,/ Spun îndată „mulțumesc”.

b) Mama, tata sunt părinți,	Și mai este și bunicul;
Noi, copiii lor, vezi bine,	Îl ascult, că-i sunt nepot,
Ne jucăm ca frați cuminiți,	E doar tatăl lui tăticu
Ne purtăm cum se cuvine.	Și el știe tot, tot, tot...

➤ ***Se va răspunde oral.***

Din care povești fac parte cuvintele și expresiile: cocoșul, iedul, peștele, baba, punguța, „i-a prins coada ca într-un clește”, „dau prin băț de obraznici”, „să-i învețe jocărie”, „nici acasă n-am de coasă, nu știu cine mi-a făcut-o, dar știu că mi-a făcut-o bine”.

➤ ***Cuvinte vrăjite:***

„Te rog!”, „Mulțumesc!”, „Bună dimineața!”, „Bună ziua!”, „Bună seara!”, „Poftă bună!”, „Noapte bună!”, „Succes!”, „La mulți ani!” ...

Cu ce ocazii folosim aceste cuvinte? Cum trebuie să le rostim?

➤ ***Cum vorbim...***

Bate din palme numai la formulările corecte!

▫ Când mă întâlnesc cu un coleg îi spun:

a) Sărut mâna! b) Salut!

▫ De Anul Nou, de Crăciun, de Paște, de ziua onomastică spun:

a) Noapte bună! b) La mulți ani!

▫ Când pleacă un prieten îi spun:

a) Bine ai venit! b) Drum bun!

▫ După ce a terminat bunica povestea spun:

a) Poftă bună! b) Mulțumesc!

➤ ***De ce?***

De ce nu se mănâncă cu mâinile murdare?

De ce nu se vorbește mult la masă ?

De ce nu se bea apă în timpul mesei ?

De ce nu se mănâncă în grabă ?

De ce trebuie să mulțumim pentru masă ?

De ce se spală dinții și mâinile după masă ?

➤ *Recitați cu un ton de sfat. Fă pauze mai mari la punct și mai mici la virgulă. Trage aer în piept în timpul pauzelor.*

Neatent, ce poți să zici.

Nimeni însă nu-l zări,

S-o ascundă? Bine-o fi?

Se gândește, se gândește,

Cana nu se mai lipește.

Ce stai supărat, copile?

Lacrimi mici răsar sub geană:

- N-am nimic, am spart o cană...

- Rău, dar nu pot să te cert,

Ai spus drept și eu te iert!

Putem trăi experiențe de învățare care pot fi incluse într-o colecție de practici educaționale atractive și eficiente, capabile să crească interesul elevilor pentru școală, în general, și, în special, pentru construirea propriei învățări.

Așadar, activitățile transdisciplinare situează elevul în miezul acțiunii, oferă posibilitatea elevilor de a se comporta firesc, de a fi ei înșiși. Totodată maximizează posibilitatea ca fiecare elev să învețe în ritm propriu și să fie evaluat în raport cu performanța sa anterioară. Ele valorizează experiența cotidiană a fiecărui elev, considerând-o o ancoră în achiziționarea noilor abilități și capacități. Elevul se desprinde de timpuriu cu strategia cercetării, își însușește metode de muncă similare celor științifice, învață să creeze o situație problematică, să emită ipoteze asupra cauzelor și relațiilor în curs de investigație, să facă prognosticuri asupra rezultatelor, să formuleze idei și să exprime puncte diferite de vedere. Învățătorul și părintele pot observa copilul, îl pot aprecia și-i pot sprijini evoluția.

Activitățile transcurriculare completează activitățile monodisciplinare, facilitând o abordare eficientă a conținuturilor, contribuind la atingerea unor finalități formativ-educative din arii curriculare diferite.

În concluzie, înțelegând mai bine mediul în care elevii trăiesc și învață ne ajută să-i înțelegem și să-i ajutăm și din perspectiva motivației la învățătură. Noi, cadrele didactice, trebuie să încercăm să găsim modalitatea optimă de a dezvolta la elevii noștri competențe care să le permit în viitor integrarea într-un system European, adaptându-ne stilul de predare la noile cerințe impuse de o societate în permanentă mișcare și transformare.

Închei aceste rânduri tot cu un citat „Noi nu-i învățăm pe copii ceea ce vrem, ci îi învățăm ceea ce suntem”.

Bibliografie:

- Anton Ilica, *Metodica predării limbii române în învățământul primar*, Ed. Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2006;
- *Curriculum Național-Programa pentru clasa a IV-a*;
- Găzdaru Petruța, Stancu Ana, *Îndrumătorul învățătorului*, Ed. Didactică și Pedagogică București;
- Mirela Mihăiescu, Anita Dulman, Claudia Mihai, *Activități transdisciplinare-Ghid pentru învățători*, Ed. Radical, Craiova, 2005;
- Robert Dottrens, *A educa și a instrui*, Ed. Ped. București, 1970.

INTERACTIVITATEA ÎN ACTUL DE PREDARE

Prof. inv. primar Nistor Luminița Carmen,
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, sat Oșești

Predarea tradițională în sensul în care profesorul ține o prelegere, face o demonstrație, iar rolul elevilor este acela de a urmări, nu produce învățare decât în foarte mică măsură.

Adevărata învățare este aceea care permite transferul achizițiilor în contexte noi. Este nu doar simplu activă, individual activă ci interactivă. Reciprocitatea este un stimulent al învățării, când

acțiunea comună este necesară, când reciprocitatea este activată în cadrul unui grup în vederea obținerii unui rezultat, atunci par să existe procese care stimulează învățarea individuală și care conduc pe fiecare la o competență cerută de constituirea grupului. Gruparea și sarcinile în care membrii grupului depind unul de celălalt pentru realizarea rezultatului urmărit arată că:

- elevii se implică mai mult în învățare decât în abordările frontale sau individuale;
- elevii odată implicați își manifestă dorința de a împărtăși celorlalți ceea ce experimentează, iar aceasta conduce la noi conexiuni în sprijinul înțelegerii;
- elevii acced la înțelegerea profundă atunci când au oportunități de a explica și chiar predă celorlalți colegi ceea ce au învățat.

▪ **Mozaicul** presupune următoarele etape:

- Împărțirea clasei în grupuri eterogene de 4 elevi, fiecare dintre aceștia primind câte o fișă de învățare numerotată de la 1 la 4. Fișele cuprind părți ale unei unități de cunoaștere.
- Prezentarea succintă a subiectului tratat.
- Explicarea sarcinii care constă în înțelegerea întregii unități de cunoaștere.
- Regruparea elevilor, în funcție de numărul fișei primite, în grupuri de experți: toți elevii care au numărul 1 vor forma un grup s.a.m.d..
- Învățarea prin cooperare a secțiunii care a revenit grupului din unitatea de cunoaștere desemnată pentru oră: elevii citesc, discută, încearcă să înțeleagă cât mai bine, hotărăsc modul în care pot predă ceea ce au înțeles colegilor din grupul lor original.
- Revenirea în grupul inițial și predarea secțiunii pregătite celorlalți membrii.
- Trecerea în revistă a unității de cunoaștere prin prezentare orală cu toată clasa.

Clasa a IV-a

Exemplu de activitate de învățare:

Obiectul: Limba și Literatura Română

Subiectul: Părțile de propoziție (recapitulare)

- Elevii sunt împărțiți în grupe de câte patru.
- Fiecare primește un număr 1; 2; 3; 4; și câte o fișă de lucru individuală (fiecare fișă conține după caz următoarele ATRIBUTUL, COMPLEMENTUL, SUBIECTUL, PREDICATUL).
- Elevii se regroupează după numărul pe care l-au primit, de exemplu toți elevii care au grupa numărul 1 formează o grupă, toți elevii care au numărul 2..., toți elevii care au numărul 3..., toți elevii care au numărul 4....
- Astfel grupați ei lucrează în grupul lor, se consultă acolo unde nu știu sau au nelămuriri, dacă este cazul sunt ajutați de învățător.
- După ce au finalizat fișa de lucru, elevii se regroupează ca la început și devin EXPERȚI în grupul lor. Le prezintă și colegilor conținutul fișei, le dau lămuririle necesare acolo unde este cazul.
- Învățătorul monitorizează activitatea elevilor.

▪ **CUBUL**

Metoda presupune explorarea unui subiect din mai multe perspective. Sunt recomandate următoarele etape:

- Realizarea unui cub pe ale cărui fețe sunt scrise cuvintele: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează.
- Anunțarea temei.
- Împărțirea clasei în 6 grupe, fiecare dintre ele examinând o temă de pe fețele cubului.
- Descrie: culorile, formele, mărimile etc.
- Compară: ce este asemănător, ce este diferit.
- Analizează: spune din ce este făcut.
- Asociază: la ce te îndeamnă să te gândești?
- Aplică: la ce poate fi folosită?
- Argumentează: pro sau contra și enumeră o serie de motive care vin în sprijinul afirmației tale.

- Redactarea finală și împărțirea ei celorlalte grupe.
- Afișarea formei finale pe tablă.

Clasa aIII-a

Exemplu de activitate de învățare:

Obiectul: Limba și Literatura Română

Tema: Adjectivul(consolidare)

- Elevii sunt împărțiți în 6 grupe.
- Fiecare din cele 6 grupe și-a ales ca simboluri următoarele jetoane: ursuleț, minge, mașinuță, clovn, zar, păpușă(toate aceste simboluri reprezintă jucării).
- Învățătoarea le prezintă elevilor un cub care are desenat pe fiecare latură una din jucăriile amintite mai sus, pe care va trebui să:
 1. ursulețul- DESCRIE
 2. mingea- COMPARĂ
 3. mașinuța- ANALIZEAZĂ
 4. clovn- ASOCIAZĂ
 5. zar- APLICĂ
 6. păpușă-ARGUMENTEAZĂ

Toate aceste operațiuni elevii le vor face pe fișe, fiecare echipă va primi o fișă conform simbolului ales.

- După ce elevii vor lucra pe echipe aceste fișe, vor veni la tablă, bineînțeles un reprezentant al fiecărei echipe, care va prezenta colegilor rezultatele finale ale fișelor de lucru.

Bibliografie:

1. Cucos, C.. (2008). *Teoria și metodologia evaluării*. Iași: Editura Polirom;
2. Manolescu, M.. (2005). *Evaluarea școlară. Metode, tehnici, instrumente*. București: Meteor Press.

POVEȘTILE TERAPEUTICE – ROL ÎN TERAPIA LOGOPEDICĂ

profesor logoped Păduraru Loredana
CJRAE /Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

În anul școlar 2020 – 2021, la nivelul Școlii Gimnaziale „Ștefan cel Mare”, s-a desfășurat Proiectul educațional „Povești terapeutice”, având ca obiectiv principal utilizarea poveștilor terapeutice în vederea autocunoașterii personale, a identificării nevoilor cognitive, social-emoționale ale acestora și ameliorării problemelor emoționale cu care se confruntă. Proiectul s-a derulat pe parcursul a 8 luni și a implicat 124 de elevi din ciclul primar.

Pe parcursul activităților desfășurate, elevii au avut ocazia să discute despre problemele cu care se confruntă cu persoanele avizate; au învățat să găsească soluții creative la problemele cu care se confruntă; s-au integrat cu mai multă ușurință din punct de vedere școlar și social în comunitate; au dezvoltat mai multă încredere în forțele proprii; au exersat și au dezvoltat abilități de comunicare cu diferite persoane: părinți, profesori, rude apropiate, reprezentanți ai comunității; și-au îmbunătățit relația cu familia (părinți, frați).

În cadrul terapiei logopedice, poveștile terapeutice, care cel mai des sunt și scurte, pot avea un dublu rol: unul de ameliorare a unor tulburări emoționale care pot să-l împiedice pe copil să aibă un progres mai rapid în corectarea tulburărilor de limbaj, dar și ca suport pentru diverse exerciții lexicografice. Utilizarea poveștilor terapeutice poate fi utilă în autocunoașterea personală, a identificarea nevoilor cognitive, social-emoționale ale acestora și ameliorării problemelor emoționale cu care se confruntă.

Lumea interioară a copiilor este una plină de mister și complexitate. Deși sunt mici, au și ei temeri, nevoi, emoții, frustrări... Ne întrebăm de multe ori de ce oamenii mari nu reușesc să-i înțeleagă pe copii. Poate pentru că nu au găsit un limbaj comun. Uneori un simplu desen îți poate dezvălui multe lucruri pe care nu le știai. Dacă pătrunzi în sufletul copilului poți apoi, prin intermediul poveștilor bine alese, să-i elimini temerile, să-i redai încrederea în sine, poți corecta ceea ce pare a fi greșit în comportamentul lui, sau poți să-i readuci zâmbetul pe buze.

Poveștile terapeutice îi ajută pe copii să-și dezvolte abilitatea de recunoaștere, exprimare adecvată, înțelegere și gestionare a emoțiilor. Îi ajută să identifice propriile emoții în diverse situații, să descopere cauzele emoțiilor, să numească consecințele emoțiilor într-o situație. De asemenea, un rol important este conștientizarea legăturii dintre emoție-gând-comportament, dar și învățarea strategiilor de reglare emoțională adecvate vârstei.

Copiii pot învăța că aceeași emoție este exprimată diferit de către oameni diferiți, că aceeași emoție este trăită de oameni diferiți în contexte diferite, că un anumit context facilitează trăirea de emoții diferite de către persoane diferite. Emoțiile afectează atenția, capacitatea și viteza de reacție a individului dar și comportamentul general.

Poveștile au mare efect asupra lumii copiilor, dar și asupra dezvoltării acestora. Influențele poveștilor nu sunt valabile doar în rândul celor mici, ci și asupra celor mari. Cine nu își aduce aminte de o poveste anume pe care o îndrăgea când era mic? Oricare dintre noi ne amintim acele basme care ne-au marcat într-un fel anume conștiința și care puteau face referire cumva într-un mod inconștient cu viața noastră de atunci, cu relațiile pe care le aveam cu societatea sau familia, și fiecare dintre noi ne identificăm undeva într-o poveste. Ne regăsim într-un personaj, iar faptul că toate poveștile se termină frumos ne induce subtil puterea realizării de sine.

Într-o poveste este ușor ca micuțul să se identifice și să-și mărturisească trăirile sau să și le descarce prin intermediul personajelor. El nu deține metodele comunicării atât de bine ca un adult, lui îi este greu să se exprime, recurgând adesea la limbajul trupului: gesturi, mimică, ton vocal, plâns etc. El nu poate ști ce anume simte cu adevărat, nu conștientizează, dar putem afla punându-l pe el să continue o povestioară, să o creeze.

Astfel, prin poveste, copilul învață că fiecare poate ajunge la cunoașterea de sine, culminând cu atingerea scopurilor personale. Poveștile urmează teme din realitate și este important ca ele să fie identificate de părinți sau cadre didactice pentru a se urmări dezvoltarea copilului sau chiar remedierea unor probleme ale acestuia. Se pot trata diferite disfuncții sau probleme psihologice ca: timiditatea, dependența prea mare de părinți, frica de întuneric, etc. De aceea alegerea poveștilor trebuie făcută cu atenție, fiindcă ele influențează copiii. Există cărți special destinate terapiei prin povești. Nu este neapărat vorba despre o terapie, poate este mult spus, însă sunt povești care au un sens ascuns și care influențează pozitiv gândirea umană.

Dar oare toate poveștile sunt terapeutice? Trăsătura definitorie care face ca o poveste să fie terapeutică constă în faptul că aceasta reprezintă un model al împlinirii de sine, al atingerii scopului. Scopul poveștii terapeutice este să-i evidențieze copilului anumite aspecte ale situației problematice în care se află și pe care îi este greu să le perceapă, și să ofere posibilități de rezolvare, creative. De aceea povestea, atent aleasă, îl poate ajuta să găsească și să recunoască formularea exactă a stării, experienței lui și să adopte soluțiile personajelor din povestea respectivă. Acest lucru îl ajută să capete încredere în sine și chiar să se vindece de efectul anumitor experiențe neplăcute din prima copilărie.

Luând exemplul emoția negativă frica, ea are un rol important în supraviețuirea noastră. De la cele mai mici vârste, copiii vor manifesta frici specifice, care îi vor ajuta să evite potențiale pericole. Pe măsură ce cresc, fricile mai puțin justificate sunt depășite. Însă, atunci când frica apare des și îl împiedică pe copil să se bucure de experiențe cotidiene sau să învețe lucruri noi, este important să îl învățăm să o depășească. Poveștile terapeutice pot oferi soluții diverse la temerile nejustificate ale copiilor mai ales atunci când copilul are o teamă de a nu greși, transmisă prin tendința de perfecțiune a părintelui?

Sunt copii cu o stimă de sine scăzută, cu o încredere în sine scăzută care au în spate cauze multiple printre care tendința de comparare între frați, între copil și alți colegi.

Ca exemple, am folosit următoarele exerciții de lucru cu emoțiile:

1. **Detectiv în lumea emoțiilor**

Elevii, împărțiți în 5 grupuri, sunt anunțați că urmează să fie detectivi în lumea emoțiilor. După citirea unui fragment din „*Sarea în bucate*” fiecare grup, are la dispoziție 2 minute să răspundă la întrebarea corespunzătoare numărului grupei.

2. Exercițiu - „**Gândesc–Simt–Acționez**”

Se pornește de la ideea că **modul în care gândim despre lucruri, influențează modul în care ne simțim**. Fiecare grup va primi o fișă de lucru cu un scenariu pentru care elevii vor nota gândurile și emoțiile asociate lor precum și modul în care reacționează.

În logopedie, poveștile scurte pot fi folosite și în terapia tulburărilor de scris-citit ca suport pentru diverse exerciții: de citit în ștafetă, de răspuns la întrebări, de găsit cuvinte sinonime, antonime, paronime, utilizare de ortograme întâlnite în text, exerciții de ortofonie.

Povestea terapeutică este un mijloc excelent de a ne adresa copilului fie pentru a transmite anumite modele comportamentale și valori morale, fie pentru a înlătura anumite comportamente indezirabile. Povestea terapeutică nu îl critică, etichetează, somează pe copil spre schimbare, ci favorizează identificarea copilului cu anumite personaje și implicit transpunerea soluției din poveste și în situația sa. Povestea este un altfel de limbaj.

Bibliografie:

- Burns W. George, *101 povești vindecătoare pentru copii și adolescenți*, Editura Trei, București, 2011;
- Filipoi Sempronia, *Basme terapeutice*, Editura Asociația de Științe Cognitive din România, București, 2012.

CUM ACTIVIZĂM ELEVII ÎN ÎNVĂȚAREA OPERAȚIILOR MATEMATICE

Înv. Palamiuc Daniela
Școala Gimnazială Nr.1, Sat Văleni , Jud.Vaslui

Învățarea devine eficientă atunci când îl punem pe elev să acționeze, pentru că în practica didactică este acceptat faptul că un elev reține 10% din ceea ce citește, 20% din ceea ce aude, 30% din ceea ce vede și aude în același timp, 80% din ceea ce spune, 90% din ceea ce spune, făcând un lucru la care reflectează și care îl interesează.

În didactica actuală sensul schimbărilor este orientat spre formarea de competențe, adică spre o învățare eficientă, ce presupune explicarea și susținerea unor puncte de vedere proprii precum și realizarea unui schimb de idei cu ceilalți.

Toate situațiile – și nu numai metodele active propriu-zise- în care elevii sunt puși și care îi scot pe aceștia din ipostaza de obiect al formării și-i transformă în subiecți activi, coparticipanți la propria formare, reprezintă forme de învățare activă. Printre modalitățile de activizare ale elevilor în orele de matematică sunt recunoscute unele metode de organizare a activității la clasă cu un potențial activizator mai pronunțat, așa numitele metode active. Avantajul major al folosirii acestor metode provine din faptul că ele pot mobiliza și elevii cu rămăneri în urmă la matematică.

Învățătorul trebuie să creeze un climat favorabil, folosind diverse strategii / metode moderne, care să-l determine pe elev, să se implice activ și conștient în procesul instructiv-educativ. „Strategia” – este o modalitate de desfășurare și ameliorare a acțiunilor întreprinse în vederea atingerii acestui scop.

Ca sisteme de procedee, metode, forme de organizare a activității de instruire, strategiile sunt menite să asigure o învățare activă și crearea cunoștințelor și abilităților, modelând înlănțuirea situațiilor de învățare în care sunt puși elevii, declanșând la aceștia, mecanismele psihologice ale învățării.

Folosirea metodelor de predare-învățare au o puternică influență pozitivă asupra activității intelectuale, activizând memoria logică, atenția, imaginația, gândirea creatoare. Strategiile creative la orele de matematică pun în valoare anumite valențe formative și de cultivare a capacității de muncă a elevilor. Ele stârnesc curiozitatea, interesul, dorința de a căuta, descoperirea prin forțe proprii.

În rezolvarea exercițiilor și a problemelor am solicitat elevilor diferite modalități de calcul, diferite căi de rezolvare, completare și compunere a problemelor cu scopul de a forma capacitatea de analiză, de sinteză și de abstractizare.

Sinteza realizată prin punerea problemei în exercițiu arată gradul de abstractizare pe care îl poate atinge fiecare elev.

Realizarea activizării elevilor este rezultatul măiestriei didactice cu care reușim să îmbinăm metodele și procedeele activizante în diferite momente ale lecției în mod adecvat temei propuse. Este important ca fiecare secvență a lecției să incite elevii la răspuns, la căutări și rezolvări de sarcini diversificate, dezvoltând gândirea divergentă.

Lecțiile bazate pe învățarea prin cooperare prezintă câteva caracteristici importante:

- **răspunderea individuală** - se evaluează frecvent performanța fiecărui elev care trebuie să ofere un răspuns în nume personal sau în numele grupului, iar rezultatul se comunică atât elevului cât și grupului din care face parte;
- **interacțiunea directă** - elevii se ajută unii pe alții încurajându-se și împărtășindu-și ideile, explică celorlalți, discută ceea ce știu, se învață unii pe alții;
- **interdependența pozitivă** - elevii realizează că au nevoie unii de alții pentru a duce la bun sfârșit sarcina grupului. Învățătorii pot structura această interdependență pozitivă stabilind scopuri, recompense, resurse comune, roluri distribuite în grup;
- **deprinderi interpersonale și de grup mic** - grupurile nu pot exista și nici nu pot funcționa eficient dacă elevii nu au și nu folosesc anumite deprinderi sociale (conducerea, luarea deciziei, încrederea reciprocă, comunicarea, managementul conflictelor);
- **procesarea în grup** - elevii au nevoie de momente pentru a vedea cât de bine și-au atins scopurile și cât de eficienți au fost în grup. Învățătorul monitorizează în permanență activitatea de învățare a grupurilor, le oferă feedback (lor și întregii clase), intervine și corectează eventualele confuzii sau răspunsuri incomplete.

Exercițiile de calcul mental solicită efectuarea corectă și rapidă a acestora, dezvoltând suplețea și flexibilitatea gândirii, stimulând în același timp **creativitatea**. Calculul mental îl ajută pe elev să-și însușească o serie de procedee raționale pentru efectuarea calculelor, formându-i deprinderi necesare trecerii la calculul în scris. O contribuție însemnată își aduce calculul mental și în dezvoltarea calităților mintale ale elevului, în special a memoriei, atenției și judecății logice.

Pentru a face elevilor mai plăcută și mai accesibilă matematica, am utilizat procedee variate de calcul, ordonate în funcție de dificultate. La clasa I acest moment al lecției vizează formarea deprinderilor de calcul în concentrul 0-100 fără trecere peste ordin. Am efectuat oral exerciții simple de adunare și scădere, apoi am efectuat exerciții cu trei termeni completându-se zecea, exerciții bazate pe proprietatea de asociativitate și comutativitate.

Ex:

$$4 + 8 + 6; \quad 4 + 6 + 4; \quad 37 - 20 - 7; \quad 28 - 4 - 8; \quad 18 - 3 - 6; \dots \text{etc.}$$

La numere mai mari am obișnuit elevii să decompună oral fiecare termen în zeci și unități și să adune sau să scadă pe rând zecile apoi unitățile.

Ex:

$$\begin{aligned} 25 + 44 &= (20 + 40) + (5 + 4) \\ &= 60 + 9 \\ &= 69 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 86 - 24 &= (80 - 20) + (6 - 4) \\ &= 60 + 2 \\ &= 62 \end{aligned}$$

Am rezolvat apoi câteva exerciții de adunare, urmărind modul în care folosesc terminologia însușită încă din clasa pregătitoare (termen, sumă, diferență, etc). Folosind materialul didactic, elevii au putut să observe relațiile dintre termeni și sumă. Pe baza acestor observații ei și-au clarificat că un termen poate fi: mai mic decât suma sau egal cu suma (dacă celălalt termen este 0). Tot cu ajutorul materialului didactic am ilustrat **comutativitatea** adunării. Elevii au dedus că într-o adunare putem schimba locul termenilor fără ca suma să se schimbe. Pentru celelalte operații cu numere naturale se parcurg aproximativ aceleași etape, ținându-se seama de specificul fiecărei operații.

În dezvoltarea psihică a școlarului mic se ține cont și de dificultățile înțelegerii noțiunilor de unități de măsură, de situațiile de învățare care trebuie să aibă un pronunțat caracter intuitiv, practic-aplicativ, prin intermediul **predării integrate**. Aceste activități vor fi corelate cu experiența elevilor, cu preocupările lor, iar **strategiile creative**/ jocurile didactice, sunt eficiente în cadrul unor acțiuni directe de măsurare și comparare. Încă de la clasa pregătitoare, pentru introducerea unității fundamentale de măsurat lungimea (metrul), este necesar să se realizeze un număr relativ mare de măsurători cu unități nestandard : palma, creionul, pasul. Activitatea poate primi un caracter activizant prin jocul didactic - *Câți pași măsoară clasa noastră?*, având ca scop măsurarea lungimii sau lățimii sălii de clasă, folosind ca etalon pasul. Jocul poate fi organizat pe echipe, rezultatele fiind consemnate într-un tabel existent pe tablă. Se constată că în tabel nu apare același număr de pași la fiecare elev deși lungimea clasei este aceeași. *De ce?* Pașii nu sunt egali. Prin comparare, elevii constată că elevii mai înalți au înregistrat un număr mai mic de pași decât cei de statură mai mică, datorită deschiderii mai mari a pasului. Se impune nevoia de a găsi un rezultat identic și se impune necesitatea de a folosi un etalon-mărime constantă. Se prezintă metrul ca unitate de măsură principală și instrumentală de măsurat lungimi într-o varietate de forme în care poate fi întâlnit.

Specific acestor metode este faptul că pot stimula și dezvolta învățarea prin cooperare, lucrul în perechi sau în grupe mici de elevi, facilitând astfel comunicarea, relaționarea, colaborarea și sprijinul reciproc pentru rezolvarea unor probleme sau pentru explorarea unor teme noi, care duc la cunoașterea dintre elevi, înțelegerea și acceptarea reciprocă.

Un alt mod de a-i activa pe elevi a fost jocul de rol, pe care l-am intitulat „La cumpărături”. Pe catedră am așezat jucării, cărți, caiete, creioane pe care am lipit prețul exprimat în lei. Elevilor le-am repartizat plicuri conținând bilețele pe care erau scrise diferite sume de bani. La catedră s-a așezat un elev pe post de vânzător, iar la tablă un elev pe post de calculator.

Un elev din clasă (cumpărătorul) alegea 2 – 3 obiecte, vânzătorul spunea prețul, elevul aflat la tablă scria și calcula costul obiectelor cumpărate, iar vânzătorul trebuia să dea restul ce se cuvenea. Clasa lucra împreună cu calculatorul (elevul de la tablă) și urmărea dacă s-a dat corect restul.

O modalitate de activizare o reprezintă și criteriile după care stabilem grupurile de elevi. Un exemplu folosit la clasă este cel cu ajutorul cărților de joc. Pentru a forma grupuri de 4 elevi folosirea cărților de joc mi s-a părut necesară, deoarece împărțirea elevilor pe grupuri/grupe se face mult mai rapid. Am folosit atâtea grupuri de cărți câte grupe de elevi am vrut să formez. Pentru a forma 5 grupe de elevi a câte 4 elevi am folosit, popii, așii, valeții, damele și decarii, pe care le-am amestecat. Elevii au tras câte o carte, apoi s-au grupat la masa de lucru marcată în prealabil cu una din cele 5 cărți folosite. Astfel s-a format grupa popilor, a așilor... etc. Elevii au îndrăgit mult această modalitate de împărțire, fapt ce i-a mobilizat mai mult pe elevi la activitatea matematică pentru care au fost astfel împărțiți.

Un alt mod de a împărți elevii pe grupe de lucru este cel după ordinea alfabetică a numelor lor. Primii 4 elevi în ordinea de la catalog formând o grupă, următorii 4 elevi o altă grupă și tot așa.

O altă modalitate de a grupa elevii este cea după ziua aniversării fiecărui copil, ținând cont de luna în care s-a născut fiecare. Astfel am format grupa elevilor născuți în martie, a celor născuți în aprilie...

Putem grupa elevii în funcție de materialele de lucru pe care le distribuim. Acestea pot avea marcaje de papetarie de tipul: fișe de lucru prinse cu clame de diferite culori, fișe de lucru pe hârtii/ cartoane de diferite culori, etichete cu diferite simboluri etc.

Bibliografie:

- Bocoș, M. - *Instruirea interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune*, ediția a II-a revăzută, Editura Presa Universitară Clujeană, 2002, pagina 21
- Breben S, Fulga M, Goncea E, Ruiu G, *Metode interactive de grup*, Editura Arves, 2006, pagina 12

ROLUL ȘCOLII ÎN EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ A ELEVILOR

prof. înv. primar Patrichi Mihaela
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui, jud Vaslui

Dreptul la educație, alături de cel de a exista, de a trăi sănătos, etc. este fundamental. Societatea este obligată să-i asigure copilului exercitarea acestui drept. Copilul învață de când se naște. Prima lui școală este familia, apoi prietenii și orice alt grup social din care copilul face parte într-un moment anume. Este „acea școală a vieții”, care debutează din copilăria timpurie și se menține de-a lungul întregii existențe.

Mediul școlar îl ajută apoi, după cei „7 ani de acasă”, să se adapteze mai bine lumii, prin știință și cunoaștere. Dezvoltarea capacităților mentale și modalitatea de a le folosi eficient sunt contribuțiile majore ale școlii, unde copilul găsește tot ceea ce este necesar „construirii” unui om capabil de acțiune, cu conștiința morală vie.

Educația disciplinează și ordonează interiorul ființei umane, cât și relațiile acesteia cu semenii. Disciplină în educație nu înseamnă supunere, supunere totală, necondiționată, ci trebuie să fie indusă printr-o serie de activități care să genereze comportamentul adecvat, disciplinat. De multe ori se face confuzie, din păcate, între educație și informare, însă așa cum educația nu poate fi confundată cu școala, nici informarea nu se reduce la cea oferită de școală.

Informația, în general, are două laturi: una care favorizează dezvoltarea personalității umane, alta care dăunează acesteia. De aceea, tot ce-i poate fi de folos copilului trebuie să-i fie oferit fie direct, fie prin facilitarea accesului la ea.

Copilul trebuie educat să respecte propriile valori culturale, dar și ale altor națiuni, precum și că nimic nu justifică ideea superiorității unuia sau altuia dintre popoare. Lucian Blaga scria în „Trilogia culturii”: „*Originalitatea unui popor nu se manifestă numai în creațiile ce-i aparțin exclusiv, ci și în modul cum asimilează motivele de largă circulație*”.

Școlile trebuie să primească toți copiii, fără nici o deosebire, privind condiția lor fizică, intelectuală, socială, emoțională, lingvistică sau de orice altă natură. Acestea se referă și la copiii cu dizabilități sau care muncesc, copii aparținând populațiilor nomade sau copii ai străzii, în general, populației dezavantajate/marginalizate.

Educația trebuie să vizeze nevoile de învățare ale tuturor copiilor, tinerilor, adulților, ale celor excluși, urmărind astfel, dezvoltarea deplină a personalității umane și întărirea respectului față de drepturile omului și față de libertățile sale fundamentale. Ea trebuie să ia în considerare ori să se fondeze pe diferență și să se deschidă în față diverselor valori, o educație capabilă să răspundă nevoilor

Europei contemporane și viitoare, caracterizată printr-o perfectă loialitate, respectul persoanei umane, toleranța, simpatie, sociabilitate, generozitate și spirit de înțajutorare.

Contactul direct cu una dintre populațiile dezavantajate - *romii* - m-a determinat să aleg această temă, în speranța identificării unor strategii și forme de educare a toleranței la elevii din ciclul primar.

Lucrând de peste 30 de ani într-o școală în care există populație școlară de etnie romă, am avut posibilitatea de a încerca să educ elevii în spiritul toleranței și a non-discriminării. Alături de elevii clasei la care am predat am trăit o experiență inedită. Organizam pentru întâia oară o ieșire în oraș, la un spectacol de teatru. Elevii mei, atunci în clasa întâi, așteptau cu emoție intrarea. Erau prezente multe școli cu renume din Pașcani, dar ei erau parcă mai mult speriați. I-am întrebat care este motivul. O fetiță mi-a răspuns că se tem să nu rădă ceilalți copii de ei, că sunt „țigani” și că de aceea preferă să intre ultimii. Atitudinea lor m-a marcat profund și mi-a dat imboldul de a le cultiva respectul de sine, respectul pentru ceilalți, încrederea în sine, în ceilalți, și -în principal- în valorile uneori aproape utopice precum: toleranța, non-discriminarea, înțelegerea, cooperarea, etc.

Așadar, am pornit în această direcție nu dintr-o pură curiozitate teoretică sau fiindcă ar fi ceva la modă, ci din profunda mea dorință de a-i învăța pe acești copii (care nu se deosebesc cu nimic de ceilalți) să fie niște oameni civilizați, prin civilizație înțelegând respectul valorilor. În discuțiile noastre libere din recreații sau chiar și la ore, când ocazia ne permite, eu le spun: „Indiferent ce suntem: chinezi, români, țigani, trebuie să avem obraz!”, propoziție ce a devenit aproape deviza clasei noastre.

Însă nu doar prin discuții libere am încercat să identificăm căi optime de cultivare a valorilor interculturale (toleranța, interdependența, negocierea, cooperarea, empatia, nonviolența, egalitatea, depășirea prejudecăților, demnitatea, etc), dar și prin diferite activități curriculare și extracurriculare. Cu cât acestea sunt integrate în procesul instructiv-educativ cât mai firesc posibil, cu atât mai mult rezultatele sunt mai aproape și mai de calitate.

Există trei niveluri la care se pot identifica strategii și forme de realizare a educației interculturale: 1) la nivelul curriculum-ului nucleu; 2) la nivelul curriculum-ului la decizia școlii; 3) la nivelul activităților extracurriculare;

Prima activitate interculturală desfășurată la clasă a fost confecționarea unor costume tradiționale rome din diverse tipuri de hârtie și am continuat cu diverse teme precum: „*Povestiri de familie*”, „*Ocupații tradiționale rome*”, „*Cântece tradiționale rome*”, „*Evenimente deosebite în comunitate*”, „*Obiceiuri la romi*”, „*Copil ca tine sunt și eu*”.

Am încercat de fiecare dată când o lecție ne-a permis să abordăm probleme de morală interculturală, prin metode atât verbale (expunerea morală, conversația morală, studiul de caz), cât și prin metode intuitiv active (exercițiul moral, exemplul moral). Disciplina „*Educație civică*” a fost cea care a permis de fiecare dată luarea în discuție a unor valori și atitudini. „*Ghidul de educație civică-material auxiliar pentru clasele cu elevi romi III-IV*”, editat de Centrul de Resurse pentru Comunitățile de Romi” la Cluj în 2004 a fost prietenul nostru bun, care ne-a oferit de fiecare dată texte –suport și un mic dicționar de termeni, citate, etc. cu un efect deosebit asupra valorificării conținutului lecțiilor.

Lucrul în echipe este, de asemenea, o modalitate de stimulare a cooperării între copii. Metoda este constructivă și stimulează buna înțelegere între copii, chiar dacă aparțin și altor etnii. Relațiile de colaborare impuse prin însăși definiția lucrului în echipă conduc la formarea unor comportamente dezirabile în procesul de educație interculturală.

În cadrul disciplinei opționale „*Educație pentru calitate*” am îmbinat în fiecare dintre temele prevăzute în planificarea materiei elemente generale cu elemente specifice culturii romilor. Elevii trebuie să înțeleagă lumea pornind de la propriul lor univers. Cunoscându-se pe ei înșiși se pot face cunoscuți întregii lumi. De aceea, primul pas către înlăturarea discriminării este autocunoașterea, identificarea valorilor care aparțin culturii lor.

Implicarea comunității este, de asemenea, un pas important. Organizarea unor activități în care participanții să se poate cunoaște mai bine, să coopereze și să trăiască împreună evenimente culturale poate contribui la realizarea educației interculturale. Astfel, am organizat activități extracurriculare în

cadrul Proiectului educațional „*Punți între sat și oraș*” de tipul: *înfrățirile dintre clase/școli din diferite zone și culturi, activități sportive, invitarea în școală sau în mediul educativ a unor persoane avizate din exterior, utilizarea bibliotecilor, a centrelor de documentare, audio-vizuale prezente în școală, participarea la evenimente culturale și sărbători locale, antrenarea în activități muzicale și corale, studiul aportului reciproc al culturilor (în cadrul unor evenimente culturale specifice), organizarea de întâlniri între persoane de culturi diferite, colaborarea cu asociațiile locale sau internaționale pe tema educației interculturale, vizite, excursii, cursuri /teme de studiu centrate pe diverse teme de studiu, realizarea unor proiecte la nivelul clasei/școlii pe teme interculturale sau intraculturale.*

Experiența mea de până în prezent mi-a demonstrat că este absolut necesar ca școala să vină în întâmpinarea dezideratelor societății cu activități interculturale de diferite genuri, implicând cât mai mult sau, dacă este posibil, chiar toată comunitatea.

Implicarea părinților în activitățile școlii trebuie să devină o prioritate, constituind o componentă care să aibă ca fundament transferul de experiență. Activitatea de concepere a unui plan eficient de educare în spiritul valorilor morale reprezintă un demers complex de angrenare a resurselor informaționale, umane, etc., alături de dascălii școlii trebuind să se afle mereu părinții, așa încât eforturile școlii să fie permanent întărite de sprijinul părinților, al comunității în general.

Trebuie să ținem seama că unele familii se confruntă cu probleme sociale grave, precum sărăcia acută, lipsa încrederii în utilitatea studiilor, nivelul scăzut de educație al romilor, lipsa exemplelor de succes în comunități. Este necesară explorarea direcțiilor importante pe care școala se poate înscrie în încercarea de a ameliora cazurile dificile, subliniindu-se și importanța atitudinii cadrelor didactice față de părinți și pregătirea specială de care acestea au nevoie.

Concomitent, trebuie ca și cadrul didactic al clasei să fie un bun manager, care să realizeze atât ceea ce-și propune, dar să câștige și atenția elevilor, în special plăcerea lor de a învăța. Cadrul didactic este cel care trebuie să reunească toate resursele materiale și umane, resurse logistice de ordin pedagogic și psihologic și pe care să le configureze într-o manieră proprie la nivelul clasei pe care o conduce. Cadrele didactice trebuie să dețină acele idei, principii, tehnici, metode, procedee instrucționale care să vizeze crearea unei culturi și a unui climat al clasei propice implicării intrinseci a elevilor în activitățile desfășurate la clasă. Învățătorul este în acest context un agent al schimbării semanticii interacțiunilor din clasă, în direcția oferirii elevilor din aceste categorii defavorizate de șanse egale la educație. Cadrul didactic este, de asemenea, acela care trebuie să introducă noi strategii educaționale care să încurajeze colaborarea, toleranța, sporirea încrederii în forțele proprii și îmbunătățirea performanțelor școlare ale elevilor, ca un corolar al efortului de integrare optimă.

Clasele să nu mai fie organizate pe criterii etnice sau de altă natură, să fie o școală pentru toți, în care fiecare să-și poată afirma identitatea, fără teama represaliilor de orice natură și de orice nivel. Este de dorit ca asemenea componente interculturale să fie integrate funcțional în practica zilnică a școlii și comunității, astfel încât elevii dezavantajați și familiile lor să se regăsească firesc în „fotografia școlii”, să fie percepuți fără prejudecăți sau discriminare, să aibă șanse egale de dezvoltare.

Concluzionând, putem afirma că atâta timp cât societatea noastră devine din ce în mai pluriculturală, educația inter- și multiculturală au un rol bine determinat în dezvoltarea personalității elevilor în calitate de subiecți ai învățământului românesc. Orice școală trebuie să devină „o zonă liberă de prejudecăți”.

Bibliografie:

- Cerghit, Ioan, Vlăsceanu, Lazăr (coordonatori), *Curs de pedagogie*, Editura Universității, București, 1988;
- Mitrofan N., *Aptitudinea pedagogică*, Ed. Academiei, București, 1988;
- Nicola, Ioan, *Pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1994;
- Crețu, Carmen – *Curriculum diferențiat și personalizat*, Editura Polirom, Iași, 1998.

LOCUL ȘI ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

Prof. Popovici Horia,
Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” Vaslui

Prof. Popovici Speranța,
Școala Gimnazială „Dimitrie Cantemir” Vaslui

Educația reprezintă un fenomen social fundamental apărut odată cu societatea umană și este specific fiecărei organizări sociale, îndeplinind funcțiile de informare și de formare a omului din punct de vedere intelectual, moral, artistic, fizic. Asupra individului se exercită o multitudine de acțiuni și influențe educaționale de-a lungul vieții. Specialiștii le-au sistematizat în trei tipuri de realizare a pregătirii pentru viață. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare

în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează pozitiv.

Exemple de activități extrașcolare

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, de viața și activitatea unor personalități de seamă ale științei și culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învățare, întregesc și desăvârșesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecțiilor.

Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, stimulează și orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică, sport, poezie, pictura. Excursiile și taberele școlare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii pot cunoaște realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit și au creat opere de artă.

Spectacolele constituie o formă de activitate extracurriculară în școală, prin care copilul face cunoștință cu lumea minunată a artei. Deși această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice, precum și în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului sau nu, asupra dezvoltării elevilor. Astfel de

activități sunt de o reală importanță într-o lume dominată de mass media și ne referim la televizor, calculator și internet, care nu fac altceva decât să contribuie la transformarea copiilor noștri în niște persoane incapabile de a se controla comportamental, emoțional și mai presus de toate slabi dezvoltati intelectual.

Se știe că începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Activitățile de acest gen au o deosebită influență formativă, au la bază toate formele de acțiuni turistice: plimbări, excursii, tabere. În cadrul activităților organizate în mijlocul naturii, al vieții sociale, copiii se confruntă cu realitatea și percep activ, prin acțiuni directe obiectele, fenomenele, anumite locuri istorice. Fiind axate în principal pe viața în aer liber, în cadrul acțiunilor turistice, elevii își pot forma sentimentul de respect și dragoste față de natură, față de om și realizările sale. Grijă față de timpul liber al copilului, atitudinea de cunoaștere a dorințelor copiilor și de respectare a acestora trebuie să fie dominantele acestui tip de activități. Acestea le oferă destindere, încredere, recreere, voie bună, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări și recunoaștere a aptitudinilor.

Activitatea educativă școlară și extrașcolară dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale, realizându-se, astfel, o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală.

În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație. La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens.

Excursia ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copilului, la educarea lui cetățenească și patriotică. Ea este cea care îl reconfortează pe copil, îi prilejuiește însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural științific. Prin excursii elevii își suplimentează și consolidează instrucția școlară dobândind însușirea a noi cunoștințe. Excursia reprezintă finalitatea unei activități îndelungate de pregătire a copiilor, îi ajută să înțeleagă excursiile nu numai din perspectiva evadării din atmosfera de muncă de zi cu zi ci și ca un act de ridicare a nivelului cultural.

Serbările și festivitățile marchează evenimentele importante din viața școlarului. Din punct de vedere educativ importanța acestor activități constă în dezvoltarea artistică a elevului precum și în atmosfera sărbătorească instalată cu acest prilej. Aceste mici serbări, organizate de către cadrele didactice, le oferă elevilor răsplata primită după muncă și, de asemenea, au un rol de motivare, mai puțin semnificativ.

Concursurile școlare – sunt o metodă extrașcolară de a stârni interesul elevului pentru diferite arii curriculare având, în același timp, o importanță majoră și în orientarea profesională a elevilor, făcându-le cunoscute toate posibilitățile pe care aceștia le au. Concursuri precum „Cangurul” sau Olimpiadele școlare pot oferi cea mai bună sursă de motivație, determinând elevii să studieze în profunzime și prin urmare să scoată rezultate mai bune la școală. Același efect îl pot avea concursurile organizate de către cadrele

didactice în clasă. Dacă sunt organizate într-o atmosferă plăcută vor stimula spiritul de inițiativă al copilului, îi va oferi ocazia să se integreze în diferite grupuri pentru a duce la bun sfârșit exercițiile și va asimila mult mai ușor toate cunoștințele.

Elevii trebuie să fie îndrumați să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi și de a găsi modul de rezolvare a lor și posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca profesorul însăși să fie creativ.

Activitățile extrașcolare, în general, au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili sufletelor acestora.

Bibliografie:

- Crăciunescu, Nedelea, *Forme de activități extracurriculare desfășurate cu elevii ciclului primar*, în „Învățământul primar” nr. 2,3, 2000, Ed. Discipol, București.

SĂ CUNOAȘTEM NATURA PRIN JOC!

prof. înv. primar Postolache Grigorina,
Școala Gimnazială nr. 1 Perieni, jud. Vaslui

La copilul de vârstă școlară mică dezvoltarea este strâns legată de activitățile desfășurate în școală și în afara ei sub forma jocului, a învățării și a muncii. Tocmai de aceea o grijă mare trebuie să o acordăm particularităților de vârstă și individuale ale copiilor, mai ales în alegerea metodelor care urmează a le folosi în munca cu școlarul mic.

În vederea formării unei educații ecologice la elevii din învățământul primar, învățătorul trebuie să aleagă cu grijă metodele de învățământ pentru atingerea scopului propus. Acestea reprezintă componenta cea mai nobilă, mai dinamică a procesului de învățare prin care activitatea instructiv-educativă poate fi realizată în conformitate cu disciplina, cu obiectivele urmărite în funcție de vârsta și particularitățile bio-psiho-fizice ale elevului. Perfecționarea metodelor se realizează în procesul zilnic al vieții școlare prin inițiativa, fantezia și contribuția creatoare a cadrului didactic.

Învățătorul provoacă activitatea elevului și, numai prin dinamismul activităților pe care le organizează, experiența celui din urmă se pune în valoare. Învățătorul trebuie să fie factorul activ al comunicării. Actul pedagogic autentic se bazează pe o comunicare deschisă, pedagogul adevărat urmărind, nu doar să transmită, ci și să primească și să interpreteze mesaje.

Privindu-l pe elevul cu care lucrez, nu ca pe un adult în miniatură, ci ca pe un om în continuă dezvoltare, am căutat

să-mi organizez astfel activitatea încât să le trezesc elevilor mei curiozitatea, să păstrez viu interesul pentru cunoaștere, să provoc căutarea, descoperirea noului.

Am presărat astfel, de-a lungul întregului an școlar, prin planificarea calendaristică, și nu numai, activități extracurriculare, în funcție de vârsta clasei, obiectul de învățământ, capitolul prin care să realizez educația ecologică a elevilor mei.

Scopurile activităților întreprinse au fost:

- conștientizarea nevoii de protejare a naturii,
- stimularea interesului pentru participarea la acțiuni de îngrijire și protejare a viețuitoarelor și plantelor,
- formarea capacității de exprimare orală,
- formarea capacității de relaționare.

Am considerat că realizarea educației ecologice trebuie realizată și desăvârșită de către învățător secvențial, pe parcursul celor 4 ani de studiu și nu doar printr-o singură temă, o dată pe an. Voi menționa în continuare câteva modalități de realizare a educației ecologice .

Copiii iubesc pădurea

- Dați fiecărui copil o foaie de hârtie /carton îndoită pe jumătate, pe care ați trasat conturul unui copac.

- Recomandați elevilor să decupeze după contur, ținând foaia îndoită. Astfel, vor obține copăcei care pot fi așezați în poziție verticală.

- Solicitați-le ca, în grup, să realizeze un panou de avertizare pentru sugerarea unor acțiuni interzise în pădure.

- Expuneți copăceii și panourile de avertizare astfel încât să obțineți o machetă.

- Întrebați-i pe copii ce indică panourile realizate de colegii lor.

Ocrotiți pădurea!

- Dați fiecărui grup imagini cu o pădure defrișată sau cu o pădure tânără.

-Cereți elevilor să discute în grup despre activitatea oamenilor sugerată în fiecare imagine .

-Sugerați elevilor să explice care sunt urmările acțiunii oamenilor din cele două cazuri.

Mesaje pentru ocrotirea naturii

-Pregătiți o imagine sugestivă pentru ocrotirea mediului.

-Dați fiecărui grup câte o coală de hârtie și carioci.

-Cereți elevilor să decupeze coala într-o formă pe care o preferă și să scrie pe ea un mesaj pentru protejarea mediului.

-Lipiți mesajele copiilor pe imaginea prezentată.

Ce putem face noi copiii?

-Solicitați elevilor să discute în grup despre ce ar face ei pentru a ocroti natura, apoi să scrie sau să sugereze printr-un desen acțiunile pe care le-ar întreprinde (să planteze flori, copaci, să văruiască pomii, să curețe spațiile verzi etc.).

-Expuneți produsele obținute după schema:

- Ce am aflat?
- Ce știm?
- Ce vrem să știm?
- Ce vom face?

Prietenii naturii

-Dați fiecărui grup un cartonaș pentru confecționarea unui ecuson.

-Cereți-le să se consulte în grup și să realizeze un desen corespunzător pentru ecusonul „Prietenul naturii”.

-Expuneți toate ecusoanele realizate și implicații pe elevi în definitivarea ecusonului clasei.

-Sau propuneți elevilor să realizeze, în grup, un afiș despre ocrotirea naturii.

-Sugerați-le ca imaginile să exprime preocupările copiilor pentru ocrotirea naturii, iar propoziția pe care o vor scrie să nu conțină cuvântul „NU”.

Necazurile unei picături de apă

-Prezentați elevilor un desen cu picături de ploaie curate și picături de ploaie murdare.

-Solicitați elevilor să completeze desenul cu elemente care au format picăturile de apă.

-Cereți elevilor să formuleze, în grup, o povestire pe baza imaginii, cu titlul „Necazurile unei picături de apă”

Să fim cumpătați!

-Inițiați o discuție cu elevii despre importanța lemnului și a apei și despre nepăsarea privind utilizarea cu măsură a acestora.

-Cereți elevilor să realizeze, în grup, un poster în care să redea sfaturi adecvate despre necesitatea lemnului și a apei în viața omului și folosirea lor cumpătată.

Spiridușul pădurii

- Dați fiecărui grup câte o bucată de sac, conuri de brad, bucăți de lemn.
- Cereți-le să realizeze, în grup, o mască pentru spiridușul pădurii, folosind materialele primite.
- Solicitați-le să-și imagineze ce ar putea spune spiridușul pădurii.

Sunetele naturii

- Pregătiți o casetă cu sunete din natură sau spuneți-le elevilor o poveste în care să apară onomatopee.
- Întrebați-i pe elevi ce sunete recunosc, apoi cereți-le să execute mișcări corespunzătoare sunetelor ascultate.

Micii ecologiști

- Împărțiți elevii în două grupe și stabiliți, prin tragere la sorți, rolul pe care îl va juca fiecare grupă: curățirea unei zone, protejarea unei plante/animal.
- Acordați timp pentru ca fiecare grupă să stabilească modul în care urmează să prezinte prin mișcări adecvate activitatea respectivă.
- Dacă o echipă ghicește activitatea sugerată de cealaltă echipă, i se acordă un punct.

Cântăreții naturii

- Implicații pe elevi în crearea unor versuri pe tema protecției mediului. Exemplu:
Ciripit de păsărele,
Copăcei și floricele,
Cer senin și ape line,
Le păstrăm cum se cuvine.
- Memorați cu elevii versurile create.
- Cereți fiecărui grup să improvizeze o melodie adecvată versurilor, apoi să recite în fața întregii clase.

Căsuța pentru păsărele

- Dați fiecărui grup o cutie mare de carton, hârtie colorată, lipici.
- Cereți elevilor să construiască o căsuță pentru păsărele și s-o decoreze cum doresc.
- Solicitați elevilor să scrie o listă cu nume de păsărele care pot intra în căsuța construită.

Facem curățenie!

- Pregătiți câte două găleți mici și cate cinci pietre pentru fiecare echipă. Marcați, pe sol, câte un semicerc și marcați locul pietrelor.
- Formați două echipe și așezați copiii în șir.
- Explicați regulile jocului:
 - la comanda „Facem curățenie”, primul copil din fiecare echipă aleargă și pune pietrele în locurile marcate, se întoarce și predă găleata celui de al doilea.
 - al doilea aleargă și strânge pietrele, se întoarce și predă găleata următorului ș.a.m.d.
 - câștigă echipa care termină prima.

De asemenea, pentru a-i face pe copii să înțeleagă mai bine că între oameni, plante și animale există o legătură indisolubilă, am compus o poezie, intitulată sugestiv „Pădurea”.

Pădurea

Visați-vă într-o pădure
Mâncând cu poftă fragi și mure
Cântând voios și apoi,
Trecând pe lâng-un caprifoi.

Vedeți ciuperci și mătrăgună
Și iedera urcând întruna
Pe trunchiuri verzi, că pot să crească
Nenumărați licheni și iasca.

Fără lupi și căprioare,
Vulpe și ciocănitore,
Pădurile ar fi pustii
Ca școlile fără copiii.
Nu există separate
Animale, om și plante.

Sper ca materialul prezentat mai sus să fie de folos și altor colegi ai mei și să-i facă să înțeleagă că educația ecologică trebuie reluată an de an, crescând temele propuse și gradul de complexitate.

Bibliografie:

1. Ticaliuc E., 1101 Jocuri pentru copii, Editura Sport-Turism, București, 1979;
2. Ticaliuc E., Exerciții și jocuri pentru preșcolari, Editura Sport-Turism, București, 1976;
3. Ticaliuc E., Jocuri pentru grădinițele de copii, Editura Stadion, Craiova, 1974.

ROLUL PROIECTELOR ȘI PARTENERIATELOR EDUCAȚIONALE ȘCOLARE ÎN SOCIALIZAREA ȘI VALORIZAREA ELEVILOR

prof. înv. primar Raizu Alina-Nadia,
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

În contextul societății contemporane caracterizate prin criza de timp și prin explozia informațională și tehnică, computerul și, implicit, internetul, au devenit fenomene globale a căror înțelegere încă ne depășește. Apreciem, desigur, efectele pozitive, conectivitatea, rapiditatea găsirii răspunsurilor, dar mai greu ne dăm seama de potențialul lor nociv. Copiii și adolescenții pot deveni foarte ușor prizonierii unui dialog virtual, joc sau aplicație, devin dependenți de net, renunță la a mai socializa în mod direct, la jocuri sportive, se însingurează, iar dezvoltarea personalității lor va avea serios de suferit. În plus, se deschid porți de vulnerabilitate fără precedent, de care adulții nu au știut niciodată și nu le percep prea ușor pentru că nu au crescut cu așa ceva. Iată de ce, din ce în ce mai mult, se afirmă că școala și specialiștii săi au un rol esențial în formarea și pregătirea tinerilor pentru viață.

O școală responsabilă trebuie să respecte o serie de condiții și criterii. În primul rând, ea e răspunzătoare educațional și civic pentru ceea ce produce în și pentru societate. În al doilea rând, o astfel de școală, dă seama de rezultatele produse, cu alte cuvinte este capabilă să-și recunoască, să-și planifice și să-și evalueze resursele în termeni de scopuri și rezultate. Pentru a deveni responsabilă, ea trebuie să respecte o serie de condiții și criterii, să-și revizuiască scopurile, atitudinile, să-și evalueze periodic rezultatele.

Școala este o organizație care învață, dar nu e totdeauna și un loc al învățării: școlile rezistente la noutate și la schimbare nu sunt un astfel de loc; organizațiile care învață sunt flexibile, adaptabile, inovatoare și responsabile. Cel mai mare dușman al învățării organizaționale este incapacitatea de a ieși din propriul sistem de gândire, dintr-un cerc vicios de practici, de experiențe și de reguli, pe care organizația ajunge să le considere imuabile.

Școala modernă se bazează pe metodele care diferă mult de cele uzuale bazate pe expunere, memorizare, repetare. Elevii de azi au nevoie de metode care se bazează pe participare interactivă, socială, pe experimentare de situații de observare a realității, dar și pe posibilitatea de a valorifica cele învățate și în viața de zi cu zi. De multe ori se pune problema cum pot fi motivați elevii, cum să fie puși în situații în care să-și testeze cunoștințele într-un mod cât mai eficient și nu în ultimul rând, cât mai atractiv.

Parteneriatele școlare facilitează realizarea unor proiecte prin care elevii au posibilitatea să își perfecționeze și să pună în practică cunoștințele, să participe la competiții, excursii, schimburi de experiențe, socializând și perfecționându-și competențele de comunicare.

Proiectarea și implementarea unor activități extracurriculare și extrașcolare, în școală și în comunitate, pe baza proiectelor și parteneriatelor dintre elevi, profesori și membri ai comunității locale este o necesitate a activității didactice.

Parteneriatul reprezintă procesul de colaborare dintre două sau mai multe părți care acționează împreună pentru realizarea unor interese sau scopuri comune. În practica școlară există mai multe expresii destinate parteneriatului educațional: acord de parteneriat, acord cadru de parteneriat pentru educație, parteneriat de colaborare, protocol de colaborare, protocol de parteneriat, contract de parteneriat, convenție de parteneriat, parteneriat, parteneriat de colaborare instituțională, proiect de parteneriat și altele.

Termenul de parteneriat este definit ca „asocierea a doi sau mai mulți parteneri, iar în literatura de specialitate, parteneriatul reprezintă modalitatea, formală sau informală, prin care două sau mai multe părți decid să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun.” (Cucuș, 2009)

Constantin Cucuș clasifică diferitele tipuri de parteneriat educațional:

- *în funcție de domeniul de colaborare:*

- parteneriate în vederea finanțării derulării unor proiecte;
- parteneriate de realizarea a unor proiecte comune de dezvoltare instituțională;
- parteneriate de dezvoltare a unor proiecte comune didactice;
- parteneriate ce vizează contracte de cercetare;
- parteneriate ce au ca scop activitățile de formare profesională;
- parteneriate în vederea organizării de manifestări științifice și publicarea produselor;
- parteneriate de inițiere, derulare, evaluare a unor programe internaționale.

- *în funcție de scopul și obiectivele urmărite:*

- parteneriate de reprezentare: federații, uniuni, consilii, alianțe, coaliții;
- parteneriate operaționale cu proiecte concrete ca motiv al asocierii.

- *în funcție de durata de desfășurare:*

- parteneriate pe termen scurt;
- parteneriate pe termen mediu;
- parteneriate pe termen lung.

- *în funcție de forma de finanțare:*

- parteneriate cu finanțare integrală;
- parteneriate cu finanțare parțială;
- parteneriate fără finanțare;
- parteneriate cu autofinanțare.

- *în funcție de tipul de unitate:*

- unitate de învățământ; agent economic; instituții și organisme guvernamentale centrale/locale; instituții nonguvernamentale. (Cucuș, 2009)

Pentru realizarea unui parteneriat de succes, sunt necesare parcurgerea unor etape precise: explorare – evaluare – planificare – formare – inițiere – realizare – verificare – reglementare – consolidare – acționare – implementare – evaluare.

Astfel, este nevoie a fi respectate cele patru condiții de realizare a acestui proces: comunicare, coordonare, cooperare și parteneriat. Procesul de colaborare pornește de la un nivel inferior, cel al comunicării pentru a ajunge la un nivel superior, cel al parteneriatului. Astfel, parteneriatul reprezintă o formă avansată a relației dintre două sau mai multe părți, cooperarea și coordonarea sunt formele intermediare, cele care facilitează stabilirea unui parteneriat, iar comunicarea reprezintă punctul de plecare în vederea realizării parteneriatului între două sau mai multe părți.

Condițiile realizării unui parteneriat reușit implică:

- identificarea scopurilor, intereselor comune, utile partenerilor și comunității;
- găsirea modului optim pentru realizarea scopului propus;
- organizarea și conducerea resurselor disponibile pentru a atinge scopul propus;
- identificarea competențelor persoanelor implicate în aceste proiecte pentru a le putea folosi la maxim;
- combinarea eficientă a atitudinilor, abordărilor și tehnicilor care se pot aplica diferitelor sarcini;

- utilizarea cu succes a schimbării în folosul instituției.

Elaborarea, coordonarea și desfășurarea unor proiecte educative extracurriculare atrag atenția nu atât asupra importanței acestora în sine, cât mai ales asupra implicațiilor pe care le au asupra construirii și modelării personalității viitorilor cetățeni ai planetei, elevii de azi. Aceste activități sunt apreciate de către copii și factorii educaționali în măsura în care:

- urmăresc lărgirea și adâncirea influențelor exercitate în procesul de învățământ ;
- valorifică și dezvoltă interesele și aptitudinile celor supuși actului educațional;
- organizează timpul liber într-o manieră plăcută, relaxantă;
- formele de organizare ale acestor activități au caracter recreativ, dar urmăresc un scop educativ;
- au un efect pozitiv pentru munca desfășurată în grup, creează un sentiment de siguranță și încredere.

Organizarea unor activități extrașcolare prin care elevii să contribuie, după puterile lor, la creșterea calității vieții în comunitatea în care trăiesc, are nenumărate avantaje din punctul de vedere al educației pe care o face școala. Acestea sunt:

- împletirea teoriei cu practica, elevii constatând că ceea ce învață la școală poate fi aplicat în cadrul unei acțiuni concrete;
- acțiunile dezvoltă la elevi empatia, responsabilitatea față de semenii lor;
- se creează legături la nivelul comunității;
- se stimulează gândirea critică;
- se educă percepția multiculturalității;
- se dezvoltă stima de sine și devotamentul pentru ideile civice.

Printre efectele majore pe care le produc proiectele educative, se pot menționa:

- creșterea calității actului educațional și a rezultatelor învățării;
- stimularea și multiplicarea inițiativelor tinerilor în dezvoltarea vieții comunității școlare/comunității;
- creșterea gradului de socializare și valorizare a elevilor;
- reducerea procentului fenomenelor antisociale, a abandonului și absenteismului școlar;
- creșterea ratei promovabilității școlare;
- asigurarea șanselor egale de dezvoltare personală;
- ridicarea calității resursei umane din sistemul educațional;
- formarea resursei umane necesare dezvoltării societății cunoașterii;
- asigurarea sustenabilității proiectelor educative prin conștientizarea comunității cu privire la potențialul pe care programele educaționale le au asupra formării tinerei generații ce urmează a se integra;
- transformarea educației în sursă de dezvoltare comunitară.

Proiectele de parteneriat educaționale vizează întărirea relațiilor dintre părinți, elevi, dascăl și comunitate, creșterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaționali. Activitatea în parteneriat are nenumărate avantaje, deoarece creează relații de colaborare, clarifică diverse probleme educative, oferă un nou cadru în dezvoltarea personalității elevului. Inițierea diferitelor proiecte de parteneriat educaționale sunt benefice atât pentru elevi, cât și pentru toți factorii implicați: școală, familie, comunitate.

Un rol anume în stabilirea relațiilor de colaborare îi revine managerului instituției școlare, care asigură o implicare activă în lansarea proiectelor de parteneriat educațional, care vizează întărirea relațiilor dintre părinți, elevi, profesori și comunitate, care contribuie la creșterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaționali. De faptul cum managerul instituției a reușit să formeze o relație de comunicare, relaționare, cooperare între părțile implicate depinde reușita parteneriatului educațional școală-familie-comunitate.

Școala și familia sunt cei doi piloni de rezistență ai educației, iar între aceștia și comunitate, mediul extrașcolar și extrafamilial, pendulează copilul, obiect și subiect al educației. Dacă aceste medii

educaționale se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură buna integrare a copilului în activitatea școlară și pe plan general în viața socială.

Școala face posibilă participarea grupurilor și colectivităților la viața publică, elaborarea și luarea deciziilor. Schimbul de informații favorizează interacțiunea socială și permite unui număr mare de oameni să ia parte activă la soluționarea problemelor.

Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice.

Astfel, elevii învață să gândească critic, complex, își dezvoltă gândirea multicauzală, experimentează abilități de rezolvare de probleme, de empatie, de toleranță și, nu în ultimul rând, socializează, învățând să fie mai apropiați, să lege noi prietenii, să-și împărtășească experiențe personale.

Experiențele elevilor participanți sunt pozitive, legăturile de prietenie dintre participanți sunt stabile și viabile astfel încât nu mai este nevoie de motivare suplimentară pentru participarea la alte programe asemănătoare, interne sau internaționale.

Iată câteva impresii ale elevilor care au participat la schimburile interșcolare:

- „În acest an școlar am avut oportunitatea să intru în jocul unei astfel de provocări. Ceva mult mai „mare” decât activitățile cu care eram obișnuiți. Un proiect european! Când profesoara noastră de engleză ne-a spus despre ce este vorba, am rămas surprinși. Am confirmat că vrem să participăm fără ca măcar să stăm pe gânduri.

Am descoperit multe lucruri noi despre țările participante în proiect: Spania, Bulgaria, Portugalia, Marea Britanie și Slovacia și am desfășurat multe activități interesante.”, B.R.

- „Cred că a fost o experiență foarte bună deoarece ne-a scos de pe <cărarea noastră>, așa cum obișnuiește doamna profesoară să spună, adică să ne provoace la lucruri mai interesante decât ceea ce facem noi în mod obișnuit. Provocările sunt întotdeauna bune pentru minte pentru că o deschid și spre alte căi de gândire.”, A. G..

- „Pentru mine acest proiect a fost o experiență foarte interesantă prin care am socializat cu elevii unei școli din Marea Britanie, Spania, Portugalia, Bulgaria și Slovacia. Prin activitățile din acest proiect mi-am dezvoltat capacitatea de a vorbi în limba engleză, creativitatea și cunoștințele pe care le aveam despre țara mea, dar și despre țările partenere. Am vizitat locuri în care nu am mai fost și mi-am făcut prieteni noi. Mi-ar plăcea să repet această experiență.”, S.S.

În concluzie, în societatea actuală este extrem de important rolul școlii în favorizarea relațiilor constructive, în crearea relațiilor pozitive între elevi și semenii lor, în promovarea comportamentului incluziv.

Bibliografie:

1. Bătrînu, E.. Educația în familie. București: Editura Politică, 1980;
2. Cucos, C. (coord.) Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice. Ediția a III-a revăzută și adăugită. Iași: Editura Polirom, 2009.

JOCUL ÎN FAMILIE

Rogojină Elena,
Școala Gimnazială nr. 1 Sat Văleni, Jud. Vaslui

„A ne întreba de ce se joacă copilul înseamnă a ne întreba de ce este copil, nu ne putem imagina copilăria fără râsetele și jocurile sale.”

(Ed. Claparede)

În viața copilului jocul este o activitate deosebit de atrăgătoare care evoluează între ficțiunea pură și realitatea muncii (M. Debesse, 1967) și ne ajută să cunoaștem mai bine înclinațiile copilului, fiind cel mai bun turn de observație de unde putem avea o vedere de ansamblu asupra dezvoltării copilului. Jocul ne permite să urmărim copilul sub toate aspectele dezvoltării sale, în întreaga sa complexitate: cognitiv, motor, afectiv, social, moral. Pentru copil „jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieții. Jocul este sintagma, atmosfera în care ființa sa psihologică poate să respire și, în consecință, poate să acționeze” (Ed. Claparede, 1936). Nu ne putem imagina copilăria fără râsetele și jocurile sale. Un copil care nu știe să se joace, „un mic bătrân”, este un adult care nu va ști să gândească.

Jocul este activitatea care conduce la cele mai importante modificări psihice ale copilului: jocul reflectă și reproduce viața reală într-o modalitate proprie copilului, ca rezultat al interferenței dintre factorii biopsihosociali; În jocul simbolic „De-a familia” copilul interpretează rolurile părinților și ale celorlalți membri ai familiei așa cum i-a cunoscut, au relaționat cu el; utilizează expresiile acestora, imită atitudinile față de el și față de mediul apropiat. În joc copilul transpune în plan imaginar viața reală, prelucrând-o conform aspirațiilor sale, tendințelor, dorințelor. Un copil care provine dintr-o familie uniparentală va interpreta rolul tatălui pe care nici nu-l cunoaște așa cum și-ar dori să fie, să existe în viața lui (merge la plimbare, îi cumpără dulciuri și jucării). Având în vedere că esența jocului este concentrată în procesul de reflectare și transformare pe plan imaginar a realității concrete, proces prin care devine posibilă și plăcută pătrunderea copilului într-o realitate complexă pe care o cunoaște activ, considerăm că factorii cu rol principal în evoluția jocului izvorăsc din contactul copilului cu realitatea imediat apropiată lui.

Copilul are nevoie de timp zilnic pentru joc, de spațiu corespunzător și de obiecte (jucării, materiale, truse) absolut necesare inițierii și desfășurării jocului. Adultul trebuie să urmărească: ce se joacă, cu ce se joacă, cu cine se joacă. Interesul copilului pentru joc crește atunci când el este stimulat prin crearea unui spațiu educațional, adecvat cu materiale care să-i stimuleze curiozitatea, dorința de explorare, imaginația, să-i dezvolte gândirea

Jocurile copilăriei, în aer liber, încurajează activitatea fizică și este prima forma de mișcare pe care o experimentăm înainte de descoperirea sportului. Totodată, aceste jocuri dezvoltă spiritul de echipă și sunt utile atât în formarea vieții personale, cât și a celei profesionale. Pe aceasta bază, reprezentată de jocurile copilăriei, se poate construi un stil de viață sănătos.

Implică-te! Joacă-te cu copilul tău! Lipsa timpului nu este o scuză!

Jocul este pentru toată familia! Prin joc și voie bună reușim să ne detașăm de activitățile curente și să ne încărcăm cu energie pozitivă. Și tu îți aduci aminte de un joc preferat din copilărie, o anumită persoană sau un personaj cu care îți doreai să semeni, sau de o jucărie pe care ai îndrăgit-o și pe care, probabil, încă o păstrezi!

Toate jocurile au o latură educativă, deci putem spune că jocul este divertisment, recreere și în același timp nevoie vitală de reconstrucție imaginară a realității. Prin joc, copilul învață, își dezvoltă creativitatea, construiește lumea, o analizează și caută să o înțeleagă. Fiind vorba de un univers propriu, implicarea adulților și mai ales a mamei în joc este esențială pentru stabilirea unei comunicări cât mai bune cu viitorul adolescent și susținerea creativității acestuia.

Din primii ani, până la pre-adolescență, trebuie să învățăm cum să încurajăm partea creativă a copilului nostru, lăsându-i imaginația să zburde liberă.

Jucării nestructurate

Deci, în loc să cumpere jucării care pot limita creativitatea la această grupă de vârstă (cum ar fi cărți de colorat, seturi de pictat și truse de construcții), părinții pot achiziționa jucării nestructurate, cum ar fi **cărămizi LEGO**, haine penru păpuși, lipici, cutii de carton, oale, linguri, găleți, păpuși și vopsele, care sunt toate grozave, deoarece sunt potrivite pentru orice copil care are această vârstă, funcționează datorită copilului și nu a bateriei. Aceste materiale, de asemenea, permit copiilor să-și proiecteze sensul propriului joc. Îl ajută să-și exprime sentimentele, temerile și ceea ce se întâmplă în viața lor la acel moment.

Murdăriți-vă

Unii părinți încurajează copiii să facă ceea ce mulți părinți interzic copiilor lor: să facă mizerie! Cu cât copiii sunt mai murdari, cu atât sunt mai creativi. Pregătiți-vă pentru asta și lăsați copiii să se distreze. Creativitatea are loc atunci când se simt fără inhibiții.

Intre 5 - 11 ani

Sigur, e comod să lăsăm copiii de vârstă școlară să „vegeteze” în fața televizorului, a dvd-ului sau a unui joc video doar pentru a-i ști ocupați, dar există și alte multe modalități prin care îi putem ține într-un loc, dar în același timp, să îi determinăm să fie creativi pe măsură ce cresc.

Un sfat: Implicați-vă. Fie ca copiii dvs. sunt înnebuniți după un cântăret chitarist, fie ca joacă „Farmville” sau postează un album întreg cu instantanee cu prietenii lor, fiți interesați, jucați-vă alături de ei și ajutați-i.

La 12 ani și după

Dacă puteți să-i țineți departe de iPhone sau de Facebook mai mult de 10 minute, **s-ar putea să îi convingeți ca a fi creativi este încă distractiv, și nu este deloc o pedeapsă!** (Oprește calculatorul și exersează la clarinet! nu îi va încanta prea tare. La această vârstă, copiii își manifestă creativitatea online.

Oferiți-le copiilor șansa de a-și **eliberera creativitatea, prin cursuri**. Avantajul acestor cursuri este acela că adolescentul poate să vină cu prietenii lui. Ei pot învăța și își pot însuși o abilitate, și, în același timp, să socializeze.

Care părinte nu se plânge astăzi de faptul că nu acordă suficient timp copilului său? Serviciul, goana după un trai mai bun, stresul cotidian sunt factori de care ne izbim cu toții în existență...

Concluzii: Jocul educă atenția, abilități și capacități fizice și intelectuale, trăsături operative ale caracterului (perseverență, promptitudine, spiritul de ordine, dârzenia, etc.), trăsături legate de atitudinea față de colectiv, corectitudinea, spiritul de dreptate, cel de competiție, sociabilitate. De asemenea, în joc se îmbogățește și se dezvoltă o exprimare verbală nuanțată. M. Gorki arată că totdeauna copilul se joacă vorbind și astfel învață toate subtilitățile limbii materne, își însușește armonia ei și, concomitent, ceea ce filologii numesc „spiritul limbii”. Valoarea practică a jocului constă în faptul că în procesul desfășurării lui, copilul are posibilitatea: să-și aplice cunoștințele; să-și exerseze priceperile și deprinderile ce s-au format în cadrul diferitelor activități; să-și dezvolte limbajul; să stabilească relații de cooperare cu cei din jur.

Bibliografie:

1. Lepădatu Ioana, *Dimensiunea ludică a personalității și activitatea sportivă*, Editura Psihimedia, Sibiu, 2005;
2. Răduț-Taciu, R., (coord.), Câmpean, A., Vancea, G., Iacob., D.V., Răduț-Taciu, I., *Pedagogia jocului de la teorie la aplicații*, col. „Științele Educației”, nr. 7, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2004;
3. Elkonin, D.B., *Psihologia jocului*, (trad.), EDP, București, 1980;
4. Șchiopu, U., *Probleme psihologice ale jocului și distracțiilor*, EDP, București, 1970 Studiu de specialitate;

- 5.Eugenia Barcan – Ticaliuc, *1001 de jocuri pentru copii*, editura Sport _ Turism, București, 1979;
6.*Curriculum pentru învățământul preșcolar* (3 – 6/7 ani), 2008.

EFICIENTIZAREA ACTULUI EDUCAȚIONAL ÎN FAVOAREA NATIVILOR DIGITALI

Profesor pentru învățământ primar Roșu Anca Flavia
Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza” Vaslui

Tematicile propuse la nivelul Simpozionului național „*Inițiative didactice*” m-au provocat în a participa cu un exemplu de bune practici, care a avut rezultate destul de bune la nivelul generației elevilor mei.

Prin abordarea activităților propuse de asociația ADFABER a avut loc ridicarea învățământului românesc la nivelul standardelor educaționale europene, mereu reînnoite, care necesită modernizarea și eficientizarea strategiilor didactice aplicate în procesul instructiv – educativ.

Astfel, am găsit un bun prilej pentru promovarea și diseminarea abordărilor diverse ale activităților didactice experimentate în urma absolvirii cursului Intensiv în era digitală. Am avut în vedere atingerea următoarelor obiective specifice care se pliază perfect pe obiectivele realizării simpozionului propus în acest caz:

- îmbunătățirea metodelor și tehnicilor de predare-învățare-evaluare în învățământul preuniversitar;
- punerea în practică a unor abordări pedagogice și manageriale inovatoare

Materialul pe care îl propun se încadrează la secțiunea Exemple de bune practici prin strategii de menținere a nivelului optim al motivației pentru învățare la elevi, în contextul școlar actual.

Având în vedere faptul că activitățile au fost realizate la Programul Școală după școală consider că pot prezenta la acest nivel modelul de process verbal al derulării activității așa cum a fost propus spre raportare de către asociația ADFABER, competiția națională Ora de NET-Eroii internetului, jocul Interland.

ACTIVITATE: În ce măsură ați urmat planul propus de echipa Ora de Net? Dacă ați adus modificări, descrieți pe scurt activitatea așa cum a fost ea implementată.

Pe baza Programei-Eroii-Internetului-RO-curriculum-am parcurs conținutul Securizează-ți secretele, apoi am coordonat desfășurarea jocului Interland pentru fiecare elev care dorea să participe. Jocul se juca în clasă(pe laptopul clasei cu proiectare și pe videoproiector), în pauze sau la Programul Școală După Școală, dar și acasă la recomandarea cadrelor didactice.

EXPERIENȚA FACILITATORULUI: Ce v-a plăcut cel mai mult în legătură cu această activitate?Ce ați învățat? Descrieți pe scurt experiența dvs în calitate de facilitator Ora de Net.

Conținutul programei Ora de Net, bine structurat a fost pe înțelesul copiilor de clasa a IIa, iar jocul i-a captat și au pus în practică ceea ce au parcurs în prezentarea la videoproiector a Programei Eroii internetului. Am învățat că numai jucând cu ei jocul Interland îmi pot da seama de ceea ce trebuie să aprofundăm la fiecare nivel în parte. Parcurgerea Programei Eroii internetului individual, apoi cu elevii, diseminarea acesteia la nivelul Școlii Alexandru Ioan Cuza, participarea la activități de voluntariat precum Ora de Net, Competiția Adfaber au adus plus valoare, implicare, satisfacții(diplome, certificate Interland) și învățare în protejarea în mediul online. Și părinții au încercat să joace jocul Interland împreună cu copiii lor, dar nativii digitali-elevii s-au descurcat mult mai bine.

EXPERIENȚA PARTICIPANȚILOR: Cum a fost primită activitatea de către participanți? Descrieți un scurt episod semnificativ în legătură cu participarea activă din care să rezulte interesul lor față de chestiunile dezbătute în timpul activității.

În mod special în timpul orelor de Școală după școală, elevii solicitau să joace Interland pe echipe. Regula era-Când unul dintre personajele din joc era învins, trecea un alt elev să continue jocul. Mare a fost satisfacția când au încheiat nivelul și am printat certificatul Ești PUTERNIC, Ești Inteligent, etc cu numele fiecărui elev care a terminat elevul. Au dus certificatul acasă să îl arate și părinților.

În calitate de facilitator în mediul online am derulat și o activitate cu elevi voluntari și de la nivel gimnazial cu participarea unui reprezentant Salvați copiii, precum și cu participarea directorilor școlii. Altă activitate la nivel gimnazial - Denumirea: Dă block cyberbullyingului!

Tipul activității: Activitate extracurriculară

Clasa/Clasele: a V-a, a VI-a, a VII-a

Etapele activității

1. Prezența la activitate în funcție de intrarea pe MEET google classroom
2. Fixarea regulilor-Se închid microfoanele!
 - Suntem pozitivi!
 - Urmărim materialele video
 - Exersăm fiecare pe caietul de lucru
 - Facem printscreen ori de câte ori pare interesant
 - Fotografiem rezolvarea sarcinii principale și o trimitem pe pagina google classroom
3. Anunțarea temei de lucru și a obiectivelor de atins

Pe baza tablei Jamboard salvată pdf se anunță titlul activității și se actualizează cunoștințele prin întrebări de dirijare referitoare la materialele care au fost distribuite anterior pe platforma google classroom.

Se anunță obiectivele:-fixarea semnificației cuvântului cyberbullying;-prevenirea bullyingului/cyberbullyingului;

-conștientizarea impactului negativ asupra tuturor a cyberbullyingului;-fixarea unor măsuri de prevenire a cyberbullyingului;-fixarea cunoștințelor prin aplicația Kahoot

4. Comunicarea de cunoștințe

Se distribuie filmul CYBERBULLYING <https://oradenet.ro/block-agresivitatii>

Se discută pe baza a ceea ce au vizionat și se fixează înțelesul cuvântului cyberbullyingului

Se distribuie filmul <https://farafrica.ro/gascafarafrica> VLOGGER

Se discută pe baza materialului distribuit.

Se distribuie filmul <https://farafrica.ro/gascafarafrica> IRINA RIMES, Deliric, etc.

Se discută pe baza materialului distribuit.

Se distribuie filmul Unicef <https://www.youtube.com/watch?v=asTti6y39xI>

Se discută pe baza materialului distribuit.

Se distribuie filmul <https://farafrica.ro/gascafarafrica> MIMI

Se discută pe baza materialului distribuit.

5. Fixarea cunoștințelor

Jocul Kahoot-Cyberbullying <https://create.kahoot.it/details/e37e7d68-c124-43c3-8fef-f9ef80f9c412>

Activitățile de acest gen au avut impact pozitiv asupra participanților-elevi, părinți, cadre didactice.

Bibliografie:

Programa de Securitate Online și Cetățenie Digitală-Eroii internetului

Site-uri: <https://oradenet.ro/block-agresivitatii>

<https://farafrica.ro/gascafarafrica> vlogger

<https://farafrica.ro/gascafarafrica> Irina Rimes

<https://www.youtube.com/watch?v=asTti6y39xI>

UTILIZAREA EXPERIMENTULUI ÎN CADRUL ORELOR DE ȘTIINȚE

prof. înv. primar, Rotaru Andreea Mădălina,
Școala Gimnazială Nr.1, Sat Bălteni

Experimentul se definește, „ca un procedeu de cercetare în știință, care constă în provocarea intenționată a unor fenomene în condițiile cele mai propice pentru studierea lor și a legilor care le guvernează; observație provocată; experiență”, conform *Dicționarului de psihologie*, autor Paul Popescu-Neveanu.

Ca metodă de învățământ, experimentul presupune activități didactice de provocare, producere, reconstituire și modificare a unor fenomene, procese, evenimente, în scopul studierii lor amănunțite.

Metodă de explorare a realității – **experimentul** - direct sau indirect, folosită în predare și învățare, are o deosebită valoare formativă, întrucât dezvoltă elevilor spiritul de observare, investigare, capacitatea de a înțelege esența obiectelor și fenomenelor, de prelucrare și interpretare a datelor experimentale, interesul de cunoaștere etc.

Rolul învățătorului este de a dirija executarea unor acțiuni de către elevi, în scopul asigurării unui suport concret-senzorial, care va facilita cunoașterea unor aspecte ale realității. Cu ajutorul acestei metode învățătorul reușește să aducă elevii în fața realității, să studieze pe viu, să fie în contact direct cu realitatea sau cu substitutele acesteia – îi determină pe elevi să învețe prin descoperire.

Având un caracter activ deoarece este o observare provocată, experimentul prinde foarte bine la copiii de vârstă școlară mică. Elevul devine, din observator, practician și poate verifica ipotezele pe care le stabilește dinainte de a începe experimentul. El poate verifica fenomenele care se produc în jurul lui și care îi pot influența viața. Un alt avantaj al experimentului este acela că el poate fi repetat de câte dorește elevul sau de câte ori e necesar pentru a proba o ipoteză.

Experimentele se folosesc de obicei integrate, în număr mai mare sau mai mic, în diferite etape ale lecțiilor.

Acestea pot fi clasificate după mai multe criterii:

- **în funcție de locul în ierarhia învățării,**
- **de participarea elevilor, de capacitatea umană și**
- **de locul de învățare în lecții.**

După **locul pe care îl ocupă în lecție**, experimentele se pot clasifica în:

- **experimente pentru stimularea interesului față de noile informații**, a motivației pentru învățare (se află în momentul de introducere în lecție).
- **experimente pentru însușirea noilor informații**, aprofundarea sau extinderea lor (în lecția propriu-zisă)- experimentele demonstrative – pregătite de învățător înainte de oră și apoi prezentate clasei în vederea demonstrării, explicării, confirmării unor adevăruri;
- **experimente pentru fixarea cunoștințelor** (se introduc pe parcursul lecției în momentele de feedback sau de recapitulare)
- **experimente pentru evaluare.**

Locul lor este variat, putând fi utilizate la începutul învățării, pe parcursul ei sau la sfârșitul procesului de învățare.

Experimentul poate fi clasificat și **în funcție de durata desfășurării sale:**

- **experimente imediate** a căror desfășurare nu necesită mult timp (experimentul începe, se desfășoară și se încheie în cadrul orei de curs);

- **experimente de durată** a căror desfășurare se întinde pe parcursul unei perioade mai lungi de timp (ex. influența factorilor de mediu asupra plantelor – realizarea lui necesită o observare a modificărilor pe parcursul câtorva săptămâni) și care necesită notarea într-o fișă de observație a modificărilor produse de-a lungul întregii perioade.

Din punct de vedere al participării/ neparticipării sau implicării/ neimplicării elevilor în efectuarea experimentului, acesta poate se poate desfășura:

- **demonstrativ** – experimentul este efectuat de către profesor, iar elevii asistă la desfășurarea sa.
- **pe grupe (2-3 elevi)** – se realizează experimentul într-un timp scurt, sarcinile fiind împărțite– asigurându-se astfel participarea tuturor elevilor chiar dacă activitatea lor s-ar desfășura pe diferite planuri (unii fac experimentul, alții desenează, alții scriu observațiile etc.)
- **individual** – atunci când elevii sunt antrenați în mod egal, lucrează concomitent cu învățătorul, fiecare elev lucrează independent
- **frontal (forma combinată)** – efectuat de fiecare dintre elevi, în același timp și același ritm, pe aceeași temă sub îndrumarea directă a învățătorului; necesită aparatură pentru fiecare dar are un efect instructiv sporit.

Cercetările efectuate într-un eșantion semnificativ de școli au evidențiat faptul că majoritatea profesorilor preferă experimentele frontale sau demonstrative, în timp ce elevii își doresc experimente individuale sau organizate pe grupe. În acord cu orientările actuale din literatura de specialitate, apare ca necesitate utilizarea majoritară a experimentelor individuale: **„elevul se dezvoltă prin exercițiile pe care le face, și nu prin acelea care se fac în fața lui” (I. Cerghit).**

Experimentul ca o metodă activă are **„are mai multă forță de convingere decât orice altă metodă și, deci, posibilități sporite de înrăurire asupra formării concepției științifice despre natură la elevi”-Cerghit**

Experimentul este calea fundamentală de predare a științelor, fiind considerat un „pilon” de susținere al metodelor active. Învățătorul trebuie să antreneze elevii nu numai în observarea directă a unui experiment, ci și în executarea individuală a experimentelor.

La clasa mea am reușit ca, în fiecare an, să facem experimente și să explicăm diferite fenomene. Mai jos voi ilustra câteva experimente realizate cu elevii mei.

Clasa pregătitoare:

- În farfuria cu apă, elevii au presărat piper. Cu degetul arătător înmuiat în detergent de vase au atins suprafața apei. Au observat că piperul „fuge”, se retrage spre marginea farfuriei.

Clasa I

- Elevii au amestecat în pahar apă, ulei și colorant. Au observat că uleiul nu se combină cu apa, iar apa are masa mai grea decât a uleiului.

Clasa a II-a

- Elevii au umflat un balon cu ajutorul unei sticle de plastic de 0,5 l apăsând pe ea și introducând aer în balon.

Clasa a II-a

- Elevii s-au „jucat” cu magneții.

Clasa a III-a

- În pahare de plastic elevii au pus apă și colorant alimentar. Apoi au introdus câte o frunză de salată chinezească în fiecare pahar. Au lăsat frunza până a doua zi și au observat că acestea s-au colorat cu culoarea din pahar Astfel le-am demonstrat că apa poate „urca”, nu doar coborî.

Clasa a IV-a

- Elevii mari împreună cu preșcolarii de la grupa mare au așezat în farfurii bomboane colorate apoi, în mijlocul farfuriei, au turnat apă. Au așteptat câteva minute până apa a diluat culorile bomboanelor și s-a format un curcubeu.

- Elevii au construit o rachetă dintr-un balon, o foaie de hârtie și un pai. Apoi au lansat rachetele pe un fir de sfoară întins între 2 stâlpi. Au observat cum aerul poate împinge obiecte.

Bibliografie:

1. Paul Popescu Neveanu-*Dicționar de psihologie*; Albatros; 1978;
2. J.Piaget – *Psihologie și Epistemologie*, Harnondsworth; Penguin;1972;
3. I. Jinga, E.Istrate –*Manual de pedagogie*, Ed. All, București, 2001;
4. I. Cerghit – *Metode de învățământ*; 2006; Polirom, Iași.

EDUCAȚIA MORALĂ - UN DEZIDERAT PENTRU VIITOR

Înv. Spanache Alina,
Școala Gimnazială nr 1, sat Stănilești, jud Vaslui

Viitorul este un edificiu misterios pe care-l construim astăzi pentru mâine; să-l făurim, deci, din ceea ce avem mai bun în suflet, să-l făurim cu dragoste - Victor Hugo

Misiunea educației civice constă în dezvoltarea spiritului democratic, în stimularea inițiativei, participării active și responsabile a cetățenilor pentru înflorirea democrației care există atâta timp cât cetățenii o revendică. Educația civică se deosebește de propaganda politică prin faptul că nu impune în mod forțat nici o idee, nici o teorie, nu incită, nu este partizană politic.

Este important ca în derularea orelor de *Educație civică* problemele și strategiile alese să țină seama de experiența elevilor la această vârstă. Resemnificarea prin integrare a cunoștințelor propuse de toate celelalte discipline studiate este una din trăsăturile de bază ale educației civice, demers prin excelență interdisciplinară. Această desemnificare presupune accentuarea dimensiunilor afectiv – atitudinale, asociate celei cognitive, prin stimularea reflecției critice, a participării și comunicării în condițiile în care școala, ca sistem al societății, poate favoriza deprinderea unui comportament democratic. În acest sens, în tratarea temelor propuse se va face apel la enunțuri cuprinse în texte cu care elevii s-au familiarizat cât de cât.

Educația civică încearcă să formeze un anumit tip de cetățean informat, activ și responsabil, sensibil la problemele comunității din care face parte. Ea învață că nu există răspuns „bun” (corect) și răspuns „rău” (incorect). Deci, nu este ca la matematică. Aici orice răspuns este bun, pentru că dacă nu vine din cunoștințele unei persoane vine din experiența acesteia, iar dacă nici cunoștințele nici experiența nu sunt suficiente prin discuțiile provocate indivizii devin mai bogați în cunoștințe. Educația civică învață că există doar acțiuni greșite, acțiuni care formează un zid împotriva democrației și de aceea ele trebuie înlăturate.

În prezent, societatea românească resimte absența educației civice, a educației sentimentului colectivității, a respectului față de lege, toate promovate de o disciplină comună, recunoscută ca necesară. Această stare de lucruri asociată cu indiferența și neimplicarea cetățenilor în viața politică constituie o amenințare pentru fragila noastră democrație. De aceea sarcinile pe care și le asumă disciplina educație civică sunt cu atât mai mari și cu atât mai dificile.

Pregătirea elevilor ca viitori cetățeni a devenit o provocare și o necesitate prefigurată de un viitor previzibil, care îi va solicita să trăiască într-o permanentă stare de adaptare pentru a putea face față schimbărilor și oportunităților potențiale. La intrarea în școală, copilul dispune de o oarecare experiență de viață care poate fi valorificată, dar acest lucru nu este suficient. Cadrul didactic trebuie să-l introducă pe copil în universul valorilor morale, să-l facă să înțeleagă semnificația acestora, să dobândească capacitatea de a distinge ceea ce este frumos, bun, adevărat. Pentru ca aceste cunoștințe să

se transforme în conduite, este necesar să fie însoțite de anumite trăiri afective, ca suport energetic, componenta afectivă de cea cognitivă fiind indispensabile în formarea conștiinței morale, dar nu și suficientă.

Succesul activității de educație morală este condiționat și de alegerea și folosirea cu pricepere a metodelor și procedeeleor. Educația morală dispune de un set de metode și procedee cu eficiență deosebită în formarea trăsăturilor morale ale personalității: exemplul, exercițiul moral, supravegherea, sancțiunea, pedeapsa, recompensa. Educația morală poate fi făcută și în orele de *Limba și literatura română* prin abordarea unor texte ale căror personaje pot fi modele de conduită sau a unor texte cu conținut istoric generând în sufletul elevilor sentimentul de apreciere față de curajul și jefă înaintașilor. Și orele de *Istorie, Educație civică, Dezvoltare personală* sau *Religie* îi ajută pe elevi să-și ajute aproapele, să-și respecte semenii, să-și dezvolte stima de sine, să-și cerceteze conștiința.

Așadar, școala prin întregul ei sistem de formare, mijloacele de educație de care dispune, prin dascălii ei, are menirea de a-i ajuta pe elevi să-și formeze o imagine cât mai corectă despre ei înșiși, cât și despre rosturile școlii într-o societate aflată într-o continuă schimbare.

Bibliografie:

- Cucoș C., *Educația- dimensiunile culturale și interculturale*, Editura Polirom, Iași;
- Ezechil, Liliana, *Aspecte psiho-educative ale achiziției comportamentului moral*, Revista învățământului primar, Editura Discipol, București 2000

EXEMPLE PRACTICE DE APLICARE A METODELOR MODERNE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. Stan Ana-Maria,
Școala Gimnazială „Vasile Pârvan” Bârlad

Predarea este o sarcină complexă, cu multe fațete. O listă de metode sau tehnici de predare ar include multe idei și exemple, iar prezentarea lor completă se regăsește în cărți întregi. Cu toate acestea, este posibil să le grupăm în categorii generale de metode sau tehnici de predare, care sunt esențiale pentru o predare eficientă. Bazat pe experiența personală, acest studiu completează alte resurse care pot ajuta profesorii să-și crească repertoriul de abordări ale procesului instructiv-educativ. Este responsabilitatea profesorului să folosească o varietate de metode de predare care sunt potrivite cu strategia aleasă, astfel încât situația educativă să răspundă următoarelor deziderate: învățarea să fie adaptată la toate tipurile de elevi și să satisfacă nevoile lor diverse; să ia în considerare atât strategiile didactice, cât și conținutul programelor de studiu pentru diferitele domenii ale cunoașterii prin metodele alese să se dezvolte atitudinile, abilitățile și cunoștințele care facilitează învățarea independentă.

Studiile de caz sunt scenarii bazate pe situații din viața reală și la care elevii sunt rugați să răspundă. Elevii trebuie încurajați să dezvolte ei înșiși studii de caz pe baza unor situații pe care le consideră interesante sau îi afectează. Profesorii ar trebui să construiască un dosar de studii de caz pe baza situațiilor pe care le observă în viața de zi cu zi în clasă, în școală, în comunitate sau în mass-media. Aceste studii de caz vor putea reprezenta scenarii excelente la care elevii vor fi invitați să sugereze opțiuni, să ia în considerare consecințele și să sugereze un plan de acțiune pentru a face față situației.

Diagrama Venn nu este cu adevărat o metodă de predare, ci doar un instrument pentru structurarea comparației. Pot fi folosite pentru a compara persoane, locuri sau subiecte. Descrierea de mai jos demonstrează cum se aplică diagrama Venn pentru a compara personaje: cereți elevilor să

descrie personajul A; scrieți răspunsurile elevilor pe tablă; repetați acești pași cu personajul B; desenați o diagramă Venn ca două cercuri intersectate. În această diagramă, vom scrie în zona de intersecție ce au în comun personajele. Vom scrie în celelalte zone ceea ce fiecare personaj are diferit de celălalt. Elevii sunt invitați să plaseze fiecare dintre răspunsurile scrise mai devreme pe tabla în zona corespunzătoare a diagramei; comparați numărul elemente din fiecare zonă. Subliniați modul în care o diagramă de acest fel ajută la vizualizarea cantității de trăsături sau calităților pe care personajele le au în comun (pentru a vedea dacă sunt foarte diferite sau foarte similare). Un exercițiu similar, dar care prezintă o problemă mai mică în ceea ce privește plasarea răspunsurilor constă în desenarea unui tabel format din două coloane, una pentru a descrie personajul A și cealaltă pentru personajul B și pentru a evidenția sau sublinia trăsăturile pe care le au personajele în mod uzual. Invitați elevii să folosească diagrame Venn pentru a compara atitudinile, comportamentele sau acțiunile a două personaje dintr-o poveste sau pentru a compara propriile atitudini, comportamente sau acțiuni cu cele ale unui personaj dintr-o poveste. Diagramele Venn sunt utile pentru a demonstra că: nu toată lumea reacționează în același mod la o situație sau problemă; cu toții suntem unici, dar avem și multe în comun.

Grupuri de învățare prin cooperare

Când elevii lucrează în grupe, fiecare membru al grupului trebuie să contribuie pentru atingerea obiectivului de învățare. Succesul se bazează pe performanța grupului în ansamblu, mai degrabă decât pe cea a fiecărui membru din grup. Există mai multe metode pentru structurarea activităților de învățare prin cooperare. Acestea au în comun următoarele caracteristici: grupurile de învățare cooperativă sunt eterogene; aceste activități funcționează cel mai bine în grupuri de la doi până la cinci membri; activitatea este structurată astfel încât necesită participarea fiecărui membru al grupului la îndeplinirea sarcinii; fiecare membru trebuie să cunoască și să-și îndeplinească propriile responsabilități în cadrul grupului, profesorul oferă instrucțiuni explicite și evaluează abilităților de cooperare.

Iată câteva abilități de cooperare dobândite de elevi în cadrul lucrului pe grupe: recunosc contribuțiile altora verifică existența unui consens; își exprimă dezacordul în mod civilizat; îi încurajează pe ceilalți; oferă sprijin; invită pe alții să se exprime; își mențin calmul sau reduc tensiunea; unii dintre ei joacă rol de mediator; răspund la ideile exprimate; își împărtășesc sentimentele; își felicită colegii, elevii au posibilitatea de a reflecta individual și în grup despre modul în care funcționează grupul; Profesorul poate să utilizeze grile de evaluare sau a un jurnal de bord care facilitează reflecția asupra funcționării activităților în grupurile de învățare cooperativă.

Activitățile din grupurile de învățare cooperativă ajută la dezvoltarea diferitelor obiective ale disciplinelor de studiu. Ele pot contribui la: dezvoltarea la elevi a respectului pentru ceilalți și o înțelegere a nevoilor, intereselor și abilităților celorlalți; promovarea colaborării; îmbunătățirea respectului de sine al elevilor; încurajarea elevii să își asume responsabilitatea pentru propria lor învățare.

Jurnalul de bord

Un jurnal conține gândurile, sentimentele și reflecțiile elevilor în legătură cu diverse experiențe. Scopul principal al jurnalului este de a explora idei și de a implica elevul în reflecție personală. Explicați elevilor că au dreptul să-și păstreze o parte din gânduri pentru ei înșiși. Ei pot rezerva o secțiune din jurnalul lor pentru reflecții „private” sau pot păstra un jurnal diferit pentru aceste tipuri de reflecții. Trebuie să le faceți cunoscut că gândurile private nu vor fi niciodată împărtășite altora fără acordul celui care le-a scris, dar profesorul poate răspunde gândurilor elevilor oferind sfaturi, exprimând compasiune sau punând întrebări care pot ghida luarea deciziilor. De asemenea, profesorul ar trebui să le explice elevilor că poate solicita pe cineva (un părinte, un prieten în care au încredere, profesorul) să răspundă gândurilor pe care le scriu în jurnalul lor; ei trebuie să știe este că ceea ce contează când scrii în jurnalul tău este situația la care te referi, nu ortografia sau gramatica. Când folosiți metoda jurnalului, aveți în vedere să: discutați cu elevii reflecțiile pe care le-au scris în jurnalul de bord și să îi îndrumați astfel încât să le promoveze dezvoltarea și învățarea; amintiți elevilor că ar trebui să includă întotdeauna data în care scriu reflecții în jurnalele lor; cereți

elevilor să citească în mod regulat la sfârșitul anului ceea ce au scris în jurnalele lor, invitându-i să caute dovezi ale unei anumite evoluții în învățarea lor sau în reacțiile lor.

Este recomandat ca profesorul să țină el însuși un jurnal și să-și împărtășească din când în când gândurile cu elevii. Acest lucru face posibilă modelarea a ceea ce se așteaptă de la elevi și stabilirea unui climat de încredere reciprocă. Când elevii au ajuns să se obișnuiască să scrie în jurnalele lor, nu mai au nevoie de întrebări provocatoare de gândire. Invitați-i să-și folosească jurnalele chiar dacă nu li s-a cerut la școală, să-și exprime sentimentele sau să exploreze diferite moduri de a face față unei situații. Avantajul principal al jurnalului este că permite elevilor să reflecteze asupra experiențelor personale și a sentimentelor puternice pe care nu sunt întotdeauna gata să le împărtășească cu ceilalți.

Atunci când decidem ce metode să folosim pentru predare, este important să reținem că metodele și tehnicile sunt doar mijloace și nu un scop în sine. Profesorii ar trebui să aleagă metodele care îi vor ajuta cel mai bine pe elevi să înțeleagă conținuturile și principiile unui curriculum dat și care vor ajuta la însușirea și la punerea lor în practică. Reținerea scopului pentru care folosim o anumită metodă sau tehnică ne ajută să o utilizăm mai eficient.

Bibliografie:

1. Oprea Crenguța Lacrămioara, *Strategii didactice interactive*, EDP, București, 2008;
2. Pânișoară Ion-Ovidiu, *Comunicarea eficientă*. Polirom, Iași, 2006;
3. Leonte Rodica, Stanciu Mihai, *Strategii active-participative de predare-învățare în ciclul primar*, Editura Casei Corpului Didactic, Bacău, 2004.

ÎNVĂȚAREA PRIN DESCOPERIRE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR- PREMISĂ ȘI CONCEPT

Prof. înv. primar Ștefăniță Adriana,
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

În activitatea de învățare, elevii își însușesc conținutul învățământului pe două căi diferite: fie primind cunoștințele de-a gata, în formă finită, prin expunere, demonstrare de către învățător, și aceasta este calea cea mai ușoară și mai operativă, fie descoperindu-le ei înșiși printr-o activitate proprie de căutare și cercetare, ceea ce este mai dificil de realizat. Indiferent de calea pe care o parcurge, rezultatul concret al învățării este același – atingerea finalităților disciplinelor de învățământ, dar efectele formative produse de cele două modalități didactice sunt cu totul diferite. Printr-o învățare dirijată în mod riguros din exterior de către învățător prin mijlocirea conversației, elevul poate fi constrâns în libertatea sa de gândire, fiind obligat să evolueze într-o direcție impusă, limitându-se potențialul capacităților cognitive de sinteză, gândire critică, creare.

În cunoașterea prin descoperire primează aportul personal, e o cunoaștere preponderent individuală, bazată pe autodirijare. Descoperirile de tip didactic sunt de fapt niște redescoperiri, întrucât elevii, în general, descoperă adevăruri deja cunoscute pe plan social. O astfel de descoperire, spre deosebire de celelalte (științifice), e însoțită de o dirijare exterioară, astfel încât, de cele mai multe ori, în fazele de început ale instruirii, nu e o descoperire autentică, ci mai mult o semidescoperire, deoarece contribuie și profesorul într-o anumită măsură.

Descoperirile didactice trebuie realizate în timp foarte scurt și prin ele nu se vizează, în primul rând, găsirea adevărului, ci mai ales educarea elevilor în spirit științific, dezvoltarea intelectuală și morală a lor. În clasele primare, învățarea prin descoperire este un mijloc de antrenament intelectual, în vederea efectuării de experiențe științifice în anii următori. Dat fiind faptul că elevii de 6-10 ani nu dispun de suficiente resurse intelectuale pentru a fi apti să discearnă structuri, să anticipeze

manifestarea unor fenomene prin ipoteze, descoperirile se limitează la inventarierea unor date despre obiecte, procese, pe baza cărora, ulterior, analizând în profunzime, vor ajunge la formularea de legi, definiții, reguli.

Învățarea prin descoperire contribuie nu numai la dobândirea reală a unor concepte noi și la lărgirea unor concepte însușite numai parțial, ci și la dezvoltarea posibilităților generale de investigație ale elevului, îl învață să învețe, creându-i o motivație internă și redându-i încrederea în forțele proprii. Necunoscutul constituie pentru copii o atracție, un mister care le suscită interesul și curiozitatea, nevoia de informare, perseverență. Satisfacția data de o descoperire personală creează acel sentiment de realizare personală, care crește potențialul cognitiv. Fiind o cunoaștere cu obstacole, va fi nevoie de efort mai mare pentru că acestea să fie depășite. De gradul de efort depinde și dezvoltarea mintală.

În același timp, fiind o cunoaștere dramatică, e însoțită de emoții de natură intelectuală și trăiri foarte intense legate de cunoașterea însăși. Momentul descoperirii creează o stare de euforie generală, de bucurie intensă și de mulțumire pe care o trăiește intens elevul, și care devine, la rândul ei, stimulent, motivație sau mijloc de „întărire” pentru învățare și continuarea procesului de descoperire a noi cunoștințe.

În concluzie, în cursul instruirii prin descoperire, se obțin avantaje mari:

- a) Se realizează o cunoaștere și o înțelegere profundă a lucrurilor și fenomenelor. Prin cercetare, prin construirea adevărului, cunoașterea atinge performanțele cele mai înalte. Un adevăr descoperit devine mult mai ușor aplicabil în situații variate și permite construirea altor adevăruri pe baza sa.
- b) În activitatea de descoperire poate fi angajat întregul potențial cognitiv al elevilor și, mai ales, funcțiile superioare.
- c) În procesul descoperirii se formează o mulțime de capacități și abilități care contribuie la formarea multilaterală a elevilor (capacitatea de a sesiza și rezolva problema, capacitatea de a se adapta la nou, capacitatea de analiză și sinteză, spiritul științific). La acestea se adaugă influențele de ordin moral (curajul, perseverența, dragostea de adevăr, încrederea în sine), precum și posibilitatea elevilor de a se autocunoaște și autocontrola.

J. Bruner rezumă învățarea prin descoperire la patru categorii de avantaje:

1. dezvoltarea potențelor intelectuale;
2. creșterea motivației intrinseci;
3. dezvoltarea capacității de prelucrare a datelor memorate;
4. învățarea căilor euristice de descoperire.

Nu putem reduce întreaga învățare la această modalitate, după cum nu putem avea pretenția de a face din fiecare elev un descoperitor. Învățarea prin descoperire nu acoperă toate nevoile procesului de învățământ, atât de complexe. Se cere deci să realizăm un echilibru între activitatea de transmitere a unor informații de către învățător și activitatea investigatoare a elevilor. Calea descoperirii se îmbină cu celelalte modalități de a intra în posesia cunoștințelor și tehnicilor de lucru dorite. Din punct de vedere psihologic, un fapt descoperit, constatat și înțeles prin încercări proprii, indiferent dacă acesta a fost sau nu cunoscut anterior, este un act de descoperire, de vreme ce elevul parcurge aceleași căi prin care știința a relevat fenomenul respectiv.

Bibliografie:

1. Cristea S. *Teorii ale învățării. Modele de instruire*. București: EDP, 2005.
2. Joița E. *Instruirea constructivistă - o alternativă. Fundamente. Strategii*. București: Aramis, 2006. 318 p.
3. Petrovski N. „Învățarea prin descoperire ca modalitate a acțiunii pragmatice”, în: *Revista de științe socioumane*. Ch.: UPSC, 2009, nr.1 (11), p. 1-4.
4. Oprea-C. L. *Strategii didactice interactive. Repere teoretice și practice*, București: EDP, 2009. 315 p

ȘCOALA – FURNIZOR DE CALITATE ÎN EDUCAȚIE

p.i.p Stoian Georgeta,
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Sat Oșești

Educația înseamnă schimbare: schimbare în noi, în mentalitatea noastră; schimbare în relațiile cu elevii, profesorii și părinții; schimbare în societate, în general.

Dascălul, prin rolul extrem de important pe care îl are, acela de a forma noi generații, trebuie să fie primul deschis la schimbare, pentru a o produce și perpetua la rândul lui, dar nu și singurul. Schimbarea trebuie să pornească din interiorul sistemului și îi implică deopotrivă pe profesori, elevi și părinți. Aceștia din urmă trebuie să înțeleagă că școala nu este suficientă, nu e singura responsabilă de educația și pregătirea copiilor. Triunghiul dascăl-copil-părinte este echilateral, deci responsabilitatea unei educații de calitate este egal distribuită celor trei factori implicați, la care se adaugă și comunitatea.

Sistemul actual de educație, cu un singur mod de a predă și explica, cu același tip de materiale didactice, este liniar și nepotrivit pentru toți copiii. Ca urmare, trebuie supus unui proces de transformare, astfel încât să devină un instrument util pentru societatea modernă în care trăim. Perioada copilăriei este începutul de drum al oricărui adult. În această primă etapă a vieții se stabilesc premisele viitorului. Dezvoltarea armonioasă presupune parcurgerea mai multor etape, fiecare dintre acestea aducând cu sine importante achiziții în sfera intelectuală și afectivă. Școala este locul în care copilul trebuie să se simtă în siguranță și unde se antrenează pentru viață, unde primește suportul de care are nevoie pentru a se exprima liber și plenar. Întrebarea este: Ce tip de om dorim să producă sistemul educațional actual? Cu siguranță un om conștient și responsabil, grijuliu și empatic, strategic, logic, critic și creativ, performant, autentic și influent. Iată doar câteva dintre cerințele unei educații de calitate: - mediu școlar sigur, armonios;

- spații de învățare echipate adecvat, ce răspund nevoilor individuale/ colective;
- resurse/ metode de predare ce permit accesul/ participarea activă a tuturor elevilor;
- noi modalități de evaluare, în conformitate cu cerințele și exigențele omului modern;
- proiectarea și dezvoltarea unor parteneriate/ programe de studiu care să corespundă nevoilor factorilor interesați (abilitați, pasiuni), asigurând accesul și egalitatea de șanse tuturor elevilor;
- profesori care inspiră și motivează, care sprijină activ și se implică în dezvoltarea și asigurarea calității programelor de învățare;
- abordarea integrată a conținuturilor învățării, ce traversează barierele disciplinelor, aducând aspecte ale curriculumului în asociații semnificative, concentrate pe arii tematice mai largi;
- încurajarea progresului realizat de fiecare elev în raport cu performanța sa anterioară, greșeala fiind doar un semnal necesar pentru corecția de parcurs;
- promovarea cooperării; copiii trebuie învățați cum să lucreze în echipă, să socializeze și să influențeze cu integritate;
- stimularea motivației elevului pentru învățarea individuală și responsabilizarea privind propria evoluție;
- accent pe înțelegere și comunicare, empatie și relaționare, optimism, energie pozitivă și motivare, abilitați de conducere;
- abordarea învățării astfel încât să dea sens muncii, pe lângă cultură generală, să ofere educație practică, să pună elevii într-o situație autentică de rezolvare a unei sarcini concrete cu o finalitate reală;
- responsabilizarea părinților și participarea acestora la viața școlii, întrucât ei sunt cei care îi educă pe copii mult mai mult timp decât orice profesor, dacă se implică;
- abordarea învățării din perspectiva teoriei inteligențelor multiple, oferind elevului posibilitatea de a se manifesta plenar în domeniile în care capacitățile sale sunt cele mai evidente;

Sistemul românesc actual de învățământ testează doar logica, memoria, perspicacitatea. Astfel, copiii cu rezultate bune la matematică sunt considerați inteligenți, în vreme ce aceia care pictează extraordinar sunt considerați doar talentați. Și aceștia din urmă sunt inteligenți, doar că inteligența lor este diferită.

Prof. Howard Gardner a demonstrat că există mai multe tipuri de inteligență, în funcție de modul în care creierul procesează informația: inteligența naturii, inteligența personală, inteligența verballingvistică, inteligența vizual-spațială, inteligența muzicală, inteligența logico-matematică, inteligența interumană, inteligența corpului. Imperativ este să identificăm tipul de inteligență dominant al copilului pentru a-l putea direcționa spre domeniile în care excelează, dar și a-l încuraja să își dezvolte și celelalte tipuri de inteligență.

Asigurarea și menținerea calității serviciilor educaționale este o cerință imperativă cu impact imediat, dar și pe termen lung asupra beneficiarilor direcți - elevii, cât și asupra beneficiarilor indirecti – comunitatea/ societatea din cel puțin patru motive: moral (elevii trebuie să primească o educație de calitate), contextual (școlile sunt într-o interacțiune dinamică și continuă cu societatea și comunitatea cărora le aparțin), supraviețuirea (societatea actuală este una concurențială), responsabilitatea (școlile sunt supuse în mod constant aprecierii și evaluării celor pe care îi servește: elevi, părinți, comunitate, societate).

Îmbunătățirea calității educației presupune evaluare, analiză și acțiune corectivă continuă din partea organizației furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea celor mai relevante standarde de referință. Asigurarea calității educației este centrată preponderent pe rezultatele învățării exprimate în termeni de cunoștințe, competențe, valori și atitudini.

Bibliografie:

- Andy Szekely, *Manifestul educației*, AS Publishing, București, 2013;
- Josan, Simona, *Lecții de management și calitatea educației*, AS Publishing, București, 2010.

PROFILUL DE FORMARE AL ABSOLVENTULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR

Prof. inv. primar, Știrbu Aurica,
Școala Gimnazială „Alexandra Nechita” Vaslui

În societatea de astăzi, nu este suficient ca un elev să acumuleze informații și cunoștințe, ci trebuie să știe cum să le folosească în viața de zi cu zi, să facă conexiuni între cunoștințele dobândite și să își formeze atitudini pozitive față de persoanele din jurul său, față de învățatură și față de mediul înconjurător. Trecerea de la învățământul informativ la cel formativ a mutat accentul pe formarea și dezvoltarea a opt competențe cheie recomandate de Comisia Europeană și de structurare, pe baza acestora, a unui *profil de formare european* al elevului.

C.C.1. COMUNICARE ÎN LIMBA MATERNĂ

- Identificarea de fapte, opinii, emoții în mesaje orale sau scrise, în contexte familiare de comunicare;
- Exprimarea unor gânduri, păreri, emoții în cadrul unor mesaje simple în contexte familiare de comunicare;
- Participarea la interacțiuni verbale în contexte familiare, pentru rezolvarea unor probleme de școală.

C.C.2. COMUNICARE ÎN LIMBI STRĂINE

- Identificarea de informații în limba străină în mesaje orale sau scrise simple, în contexte familiare de comunicare;

- Exprimarea unor păreri și emoții în cadrul unor mesaje scurte, simple, scrise și orale, în contexte familiare;
- Participarea la interacțiuni verbale simple în contexte familiare de comunicare.

C.C.3. COMPETENȚE MATEMATICE ȘI COMPETENȚE DE BAZĂ ÎN ȘTIINȚE ȘI TEHNOLOGII

- Manifestarea curiozității pentru aflarea adevărului și pentru explorarea unor regularități și relații matematice întâlnite în situații familiare (A);
- Formularea unor explicații simple, utilizând terminologia specifică matematicii (A);
- Rezolvarea de probleme în situații familiare, utilizând instrumente și/sau procedee specifice matematicii (A);
- Realizarea unui demers investigativ simplu prin parcurgerea unor etape în vederea atingerii unui scop (B);
- Realizarea unor produse simple pentru nevoi curente în activitățile proprii de învățare, cu sprijin din partea adulților (B);
- Manifestarea interesului pentru sănătatea propriei persoane și pentru un mediu curat (B);
- Aplicarea unor reguli elementare de igienă personală și de comportament responsabil în raport cu mediul.

C.C.5. A ÎNVĂȚA SĂ ÎNVEȚI

- Identificarea/clarificarea elementelor pe care le presupune sarcina de lucru înainte de începerea unei activități de învățare;
- Formularea de întrebări pentru clarificarea unei sarcini de lucru;
- Utilizarea de tehnici, metode simple pentru a învăța, activa cunoștințe anterioare și înregistra informații;
- Concentrarea atenției, perseverarea în lucru la o sarcină până la finalizarea corespunzătoare și verificarea propriei activități.

C.C.6. COMPETENȚE SOCIALE ȘI CIVICE

- Manifestarea interesului pentru autocunoaștere;
- Punerea în practică a unor norme elementare de conduită în contexte cotidiene;
- Asumarea unor roluri și responsabilități prin participarea la acțiuni în contexte de viață din mediul cunoscut;
- Recunoașterea și respectarea diversității (etno-culturale, lingvistice, religioase etc.).

C.C.7. SPIRIT DE INIȚIATIVĂ ȘI ANTREPRENORIAL

- Manifestarea curiozității în abordarea de sarcini noi și neobișnuite de învățare, fără teama de a greși;
- Asumarea unor sarcini simple de lucru, care implică hotărâre, angajament în realizarea unor obiective, inițiativă, creativitate, cooperare cu ceilalți;
- Manifestarea interesului pentru autocunoaștere.

C.C.8. SENSIBILIZARE ȘI EXPRIMARE CULTURALĂ

- Identificarea utilității unor meserii/profesii pentru membrii comunității;
- Recunoașterea unor elemente ale contextului cultural local și ale patrimoniului național și universal;
- Exprimarea bucuriei de a crea prin realizarea de lucrări simple și prin explorarea mai multor medii și forme de expresivitate;
- Recunoașterea unor elemente ale contextului cultural local și ale patrimoniului național și universal;
- Participarea la proiecte culturale (artistice, sportive, de popularizare) organizate în școală și în comunitatea locală.

CONCLUZII

Competențele cheie sunt rezultate ale învățării, fiind ansambluri de *cunoștințe (ce știi)*, *abilități (ce pot face)* și *atitudini (fel de a fi sau de a se comporta)* care urmează să fie formate tuturor tinerilor, ca instrumente culturale pentru învățarea pe parcursul întregii vieți.

Toate competențele cheie sunt în mod egal importante, pentru că fiecare dintre ele poate contribui la o viață de succes în societatea cunoașterii.

Bibliografie:

- Emil Verza, *Psihologia copilului*, Editura Trei. București, 2017, pag. 230-255;
- Proiect CRED în Educație! – suport de curs;

CREATIVITATEA ÎN ORELE DE ARTE VIZUALE ȘI ABILITĂȚI PRACTICE LA CICLUL PRIMAR

Prof. înv. primar Teodora Alina,
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Motto: *„Creativitatea este o floare atât de delicată, încât elogiul o face să înflorească, în timp ce descurajarea o înăbușă adesea chiar înainte ca ea să se poată transforma în floare”.* (T. Carlyl)

Știm cu toții că elevii noștri sunt interesați de ceea ce facem la școală, mai ales pentru faptul că aducem întotdeauna ceva nou în viața cotidiană. Creativitatea este un fenomen complex, dar actual și vital pentru viitor, este fereastra larg deschisă ce-i dă imaginației aripă, iar viselor contur și împlinire. Să păstrăm această fereastră mereu deschisă, pentru a primi în suflet mereu lumină, căldură și prosperitate!

În predarea educației plastice, învățătorul are un rol deosebit de important, în formarea „omului creativ”, a celui care poate distinge valoarea de nonvaloare, care își dorește să trăiască într-un mediu plin de culoare. În consecință, noi învățătorii suntem „creatorii” oamenilor de mâine și de aceea trebuie să-i educăm cum se cuvine.

Condiții ale stimulării creativității artistice:

- conduită creativă a cadrului didactic;
- climatul în care se desfășoară lecția;
- dobândirea unor cunoștințe specifice;
- dezvoltarea gândirii artistico-plastice a elevilor;
- realizarea corectă a evaluării;
- libertatea și respectul acordat capacităților copiilor;
- utilizarea unor metode de stimulare a creativității artistice.

Să fii creativ înseamnă să ai mai multe șanse de a reuși în plan profesional și social, dar și personal. Creativitatea nu este o materie care se învață la școală, nu există o rețetă pe care o poți aplica, pentru a stimula creativitatea copiilor. Copiii, pentru a fi creativi, trebuie să dispună de spontaneitate, adică acea pornire liberă, de orice fel de constrângeri sau limitări, irezistibilă, materializată, cu orice fel de instrumente sau materiale de a colora, desena, modela, zgâria etc., fără a cere ajutorul cuiva din jur, inventând rapid, uneori, soluții sau rezolvări cel puțin șocante vizual, dar trebuie să aibă și antrenament, care înseamnă exersarea sistematică, în forme și în modalități de învățare, adecvate vârstei și ritmului propriu de înaintare și preocupării dominante a fiecăruia, a aptitudinii de a colora, desena etc.

Factorii care influențează creativitatea la copii sunt:

- factori interni, care țin de trăsăturile de personalitate ale copilului – interesele copilului, abilitățile de învățare, temperamentul;
- factori externi, care țin de mediul social în care trăiește copilul – familia, școala, prietenii, activitățile extrașcolare.

Școlarul mic este foarte activ și cu o puternică dorință de a cunoaște. Imaginația sa, care până nu demult viza lumea mirifică a poveștilor, trebuie să fie îndreptată, educată pentru a produce, astfel

încât să stimuleze creația. Elevii trebuie îndrumați să pătrundă sensurile multiple ale lucrurilor, relațiilor logice între fenomene, să-și folosească cunoștințele dobândite în activitatea practică, să-și însușească tehnicile unei bune instruirii.

Un rol improtant îl ocupă învățarea prin „descoperire”, astfel că elevul ca și un om de știință va trebui să studieze, să descopere, să interpreteze. Elevilor trebuie să li se permită inițiativa de a gândi independent, de a se încrede, sub îndrumarea învățătorului, în propria persoană.

Stimularea creativității copilului în domeniul artistico-plastic, ținând cont de valențele formative, îl face pe acesta să le folosească în toate domeniile vieții. Activitatea de arte vizuale și abilități practice reprezintă mijlocul cel mai generos de activare și stimulare a potențialului creativ al copilului de vârstă școlară. Principiile care stau la baza procesului de stimulare a creativității copilului școlar pot fi sintetizate după cum urmează: fiecare copil se naște cu un potențial creativ, care se transformă în capacitate efectivă atunci când este stimulat și orientat pozitiv; în stimularea creativității sunt vizate următoarele dimensiuni ale personalității: dezvoltarea emoțională, cognitivă și socială, dezvoltarea creativității copilului de vârstă școlară se realizează prin joc. Învățătorii pot încuraja creativitatea astfel: prin crearea unui mediu care permite copilului să exploreze și să se joace fără restrângeri exagerate, prin acceptarea ideilor neobișnuite ale copilului, fără a judeca modul divergent în care acesta rezolvă o problemă, prin alocarea de suficient timp copilului pentru explorarea tuturor posibilităților, pentru trecerea de la ideile obișnuite la idei mai originale.

Încă de când este foarte micuț, pe copil îl putem implica în tot felul de activități artistico-plastice. Nu trebuie să ne propunem de la început o temă dificil de realizat, ci să lăsăm lucrurile în voia lor și nevoia de a ne simți bine, făcând ceva împreună cu copilul, să fie mai mare decât dorința de a obține un rezultat anume. Dacă ne bucurăm, comunicăm cu copilul și-i menținem interesul pe parcursul diferitelor etape, e o mare realizare. Copilul trebuie încurajat și apreciat cât mai des, oricâte ori realizează o anumită temă, făcându-l astfel să prindă o încredere și mai mare în el, făcându-l astfel să se diferențieze de restul colegilor.

Mai târziu, putem să reluăm respectiva activitate și să obținem ceva și mai frumos. De cele mai multe ori vom fi surprinși să constatăm că acestuia i-a plăcut tare mult și că „mai vrea” să facă încă o dată același lucru. Cele mai reușite activități sunt cele în urma cărora obținem ceva, care poate fi folosit chiar de copil.

Activitățile nu trebuie să fie pretențioase sau costisitoare, astfel încât nu ne trebuie cine știe ce materiale. Cu cât sunt mai puține și mai simple, cu atât creativitatea și originalitatea vor fi mai stimulate. Copilul va fi foarte mândru de „realizările” lui. Experiența a demonstrat de fiecare dată că orice copil posedă potențial creativ, iar creativitatea este educabilă. Fiecare cadru didactic își dorește să aibă școlari care să picteze, să deseneze foarte frumos, dar nu pot fi toți creativi, cum de altfel nu toți copiii creativi, sunt și inteligenți. Desenul și pictura au darul de a-i ajuta să exprime emoții, gânduri, sentimente. De aceea este atât de importantă cultivarea creativității, pentru că în fiecare moment, în fiecare situație dificilă, copilul să fie capabil să găsească cel puțin o ieșire, o rezolvare alternativă și astfel să poată alege ce este mai bun.

Bibliografie:

- Dănescu E., Ilie V. (2004). *Cunoașterea și stimularea potențialului creativ la copiii mici*. Editura Universității din Pitești;
- Cosmovici A., Iacob L.. (1998). *Psihologie școlară*. Editura Polirom, Iași;
- Matei N.C. (1992). *Educarea capacităților creatoare în procesul de învățământ*. E.D.P., București.

LOCUL ȘI ROLUL MATEMATICII ÎN PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT AL CICLULUI PRIMAR

Prof. învă. primar Țăpîrlan Dănuța Maria,
Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Drăgășani

Matematica dezvoltă gândirea combinatorie, gândirea analogică, dezvoltă capacitatea de a descoperi o structură comună în fenomene aparent diferite.

În clasele primare se însușesc noțiunile de bază, „instrumentele” cu care elevul va „opera” pe tot parcursul vieții și pe care se clădește întregul sistem al învățămîntului matematic.

Dacă sunt predate în mod sistematic, ținându-se seama de particularitățile de vîrstă ale elevilor, dacă sunt însușite în mod conștient și temeinic, cunoștințele de matematică aduc o contribuție deosebită la dezvoltarea gândirii logice și creatoare, la dezvoltarea spiritului de receptivitate a elevilor încă din ciclul primar. Prin învățarea matematicii se cultivă o serie de atitudini: de a gândi personal și activ, de a folosi analogii, de a analiza o problemă și a o descompune în probleme simple etc. De asemenea se formează și o serie de aptitudini pentru matematică: capacitatea de a percepe selectiv, capacitatea de a trece de la aspectul diferențial la cel integral sau invers, plurivalența gândirii, capacitatea de a depune un efort concentrat. Cu „echipamentul” pe care-l dau aceste clase, elevul face întreaga „călătorie” în domeniul acestei științe. Mulți copii întâmpină dificultăți în învățarea matematicii pentru că nu-și însușesc la timp aceste noțiuni. Important este ca învățătorul să respecte valoarea formativă a matematicii și să prezinte elevilor aceste noțiuni la nivelul particularităților psihice de înțelegere.

Utilizarea și apoi transferul noțiunilor matematice nu se realizează prin simpla transmitere a acestora de la învățător la elev, ci prin îndelungate și dirijate procese de căutare și descoperire a lor de către elevi. De aici, caracterul dinamic, activ și relativ dificil al învățării matematicii, mai ales prin efort propriu al elevului. Activitățile matematice necesită astfel o bună mobilizare a tuturor comportamentelor psihicului uman, cu precădere a inteligenței și a gândirii. Odată cu însușirea noțiunilor matematice prin efort intelectual elevul învață și anumite tehnici de investigare și rezolvare cu caracter tot mai general. Modalitățile didactice prin care elevul este pus în situația de a căuta și descoperi, de a rezolva situații noi, neînvățate anterior, sunt denumite metode euristice. În cadrul lor întâlnim de multe ori încadrate orientările didactice moderne: modelarea, problematizarea, învățarea prin descoperire. În categoria acestor strategii se înscriu metodele de predare-învățare-evaluare care privesc atât activitatea elevului cât și a învățătorului și care își sporesc eficiența formativă cu cât îl implică mai mult pe elev, adică sunt mai activizante, mai participative.

Se poate afirma că matematica modernă, prin caracterul său riguros, științific și generativ al sistemului ei noțional și operativ pe care îl cuprinde, este investită în bogate valențe educativ-formative, nu numai în direcția formării intelectuale, ci și în ceea ce privește contribuția ei la dezvoltarea personalității umane pe plan rațional, afectiv, având o importantă contribuție la formarea omului ca personalitate.

În acealși timp matematica se adresează și laturii afective: câte bucurii, câte nemulțumiri –acompaniate uneori de lacrimi- nu trăiesc copiii în procesul activităților matematice. În primele clase se naște la copil atractivitatea, dragostea sau repulsia pentru matematică. Dacă elevul simte că pătrunde în miezul noțiunilor matematice, dacă gândirea lui este stimulată sistematic, făcând un efort gradat, dacă el trăiește bucuria fiecărui succes mare sau mic, atunci se cultivă interesul și dragostea pentru studiul matematicii.

Studiul matematicii în școala primară își propune să asigure pentru toți elevii formarea competențelor de bază vizând: calculul aritmetic, noțiuni intuitive de geometrie, măsurare și măsuri.

În ciuda faptului că matematica este știința conceptelor celor mai abstracte, de o extremă generalitate, majoritatea copiilor îndrăgesc matematica și așteaptă cu bucurie aceste ore. Nu este mai

puțin adevărat că dascălul are rolul, locul și menirea sa de a-i motiva pe elevi să o studieze cu plăcere și de a o face accesibilă și puternic ancorată în realitate, de a le explica utilitatea și aplicabilitatea ei în viața de zi cu zi.

În viața de toate zilele, matematica are importanță deosebită, recunoscută în întreaga lume. Conexiunile matematicii cu viața de zi cu zi și, mai târziu, în clasele mai mari, chiar și cu alte domenii ale cunoașterii și vieții, le formează elevilor o gândire logică și flexibilă, le sporește motivația pentru studiul matematicii și îi conduc la înțelegerea unitară a lumii înconjurătoare, putând fi, de altfel, și un instrument eficace în vederea petrecerii timpului liber în mod plăcut și constructiv. Matematica este o disciplină creativă și pasionantă. Ea poate produce momente de plăcere și încântare când elevul rezolvă o problemă pentru prima dată, descoperă o rezolvare mai elegantă a problemei sau vede pe neașteptate conexiuni ascunse. Cu toate acestea, pentru un număr însemnat de elevi, matematica rămâne o mare necunoscută fără prea multe soluții pentru ei, dacă nu este legată de viața lor de zi cu zi și nu este aplicată în practică.

Accentul cade pe utilizarea unor metode activ- participative. Caracteristic pentru aceste metode este participarea, implicarea activă, angajarea deplină, cu toate resursele posibile, a subiectului în actul învățării. Activizarea învățării presupune folosirea unor metode, tehnici și procedee care să-l implice pe elev în procesul de învățare, urmărindu-se dezvoltarea gândirii, stimularea creativității, dezvoltarea motivației pentru învățare. Elevul este ajutat să înțeleagă lumea în care trăiește și să aplice în diferite situații de viață ceea ce învață.

În ierarhia metodelor activ-participative din învățământul primar, jocul didactic își găsește locul cu maximă eficiență. La vârsta școlară, jocul este de fapt un mijloc de învățare. Datorită conținutului și modului de organizare, jocurile didactice sunt mijloace eficiente de activizare a întregii clase, contribuind la formarea și dezvoltarea deprinderilor practice elementare. Scopul jocului este acela de a-l înarma pe elev cu un aparat de gândire logică, suplă, polivalentă, care să-i permită să se orienteze în problemele realității înconjurătoare, să exprime judecăți și raționamente variate într-un limbaj simplu. Această formă de activitate oferă un cadru prielnic pentru învățarea activă, participativă, stimulând inițiativa și creativitatea elevilor. Cu cât jocul este mai bine structurat, elevul acordă o implicare mai mare în desfășurarea lui.

Nevoia omului de a se adapta în continuu la situații, la procese și probleme de muncă mereu noi, impun ca școala, o dată cu funcția ei informativă, să dezvolte și atitudinile intelectuale ale elevilor, independența și creativitatea gândirii. Particularitățile de vârstă și cele individuale ale elevilor impun un anumit specific predării. În clasele primare, copilul își formează deprinderi de citire și scriere corectă, face cunoștință cu primele noțiuni matematice, începe studiul mediului înconjurător, al geografiei și istoriei.

Pentru a mări eficiența formativă a învățământului în clasele primare, se cere asigurarea în primul rând a calității cunoștințelor pe care le însușesc elevii. Metodele și mijloacele de învățare să pună accentul pe copil. Ele trebuie să insiste pe motivație și de aceea se axează pe activități ludice și pe acelea care corespund intereselor elevilor. În scopul realizării acestui deziderat, trebuie găsite procedee care să solicite activitatea elevilor. Copilul trebuie îndrumat în permanență ca tot ce scrie să treacă prin filtrul gândirii.

Prin modelare, joc didactic, problematizare, învățarea prin descoperire elevul este pus în situația de a căuta, de a rezolva situații noi, neînvățate anterior.

Bibliografie:

- Ionescu, Miron, *Demersuri creative în învățare*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2000, pag. 107;
- Neacșu, Ion, *Motivație și învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009, pag. 87.

MONTESSORI - O ALTERNATIVĂ EDUCAȚIONALĂ

Prof. înv. primar, Țibuleac Petronela

Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” Vaslui

„...copilul este constructorul spiritual al omenirii, iar obstacolele în calea dezvoltării sale libere sunt pietrele din zidul în care a fost închis sufletul omului. Trebuie să ajutăm copilul să acționeze singur, să voiască singur, să gândească singur; aceasta este arta celor ce aspiră să slujească spiritul”

(Maria Montessori - „Descoperirea copilului”)

Alternativele educaționale/pedagogice reprezintă variante de organizare școlară, care propun soluții de modificare a anumitor aspecte legate de formele oficiale, consacrate, de organizare a activității instructiv-educative. În cadrul sistemului de învățământ din România sunt instituționalizate următoarele alternative educaționale, aplicabile în învățământul preprimar și primar, cu deschideri spre învățământul secundar: Waldorf, Montessori, Step by step, Freinet și Jena-Petersen.

Alternativele educaționale au o serie de dimensiuni comune:

- dezvoltă grija față de copil, având în vedere dezvoltarea sa armonioasă, echilibrată;
- promovează, în esență, acele teorii și principii pedagogice care pleacă de la nevoile copilului, de la dorințele și posibilitățile sale; copilului nu i se impune nimic din afară, el învață acționând, din propria sa experiență;
- vizează respectarea copilului, valorificarea ritmului său de dezvoltare, a sensibilității, a autonomiei și înclinațiilor sale naturale pe baza unor modele nondirective;
- pun accent pe meditație, reflecție, pe o pedagogie centrată pe personalitatea celor educați și mai puțin pe considerente teoretice, pe aspecte informative.

Modelului pedagogic Montessori pune copilul în centru. Copiii Montessori învață într-un mediu non competitiv și care-i susține în permanență, concentrându-se pe individualitatea copilului și pe nevoile lui specifice. Copiii sunt încurajați să muncească independent, în ritmul lor, educatorul putând să lucreze cu fiecare în parte sau în grupuri mai mici. Atunci când mediul răspunde tuturor trebuințelor copiilor, aceștia devin, fără vreo manipulare din partea adultului, sănătos fizic, împlinit intelectual și psihologic, foarte bine educat, emanând bucurie și bunătate unul față de altul. Grupa Montessori e formată din copii cu vârste cuprinse între 0-3 ani, 3-6 ani, 6-9 ani și 9-12 ani. Copiii învață astfel atât de la educatori, dar și independent, sau unii de la alții. Acest sistem atribuie copiilor anumite responsabilități și îi ajută să își dezvolte stilul personal de acumulare a cunoștințelor, timp în care educatorii acționează ca un ghid care le încurajează și le facilitează acțiunile.

Principiul de bază a educației Montessori este autoeducarea și aplicarea celor învățate direct imediat, ceea ce duce la încurajarea copiilor de a lua mereu decizii proprii pe care să le respecte.

Metoda Montessori are trei elemente centrale:

- observația, fără ideile preconceptuale ale adultului despre cum trebuie să învețe copiii;
- mediul pregătit;
- conceptul de libertate individuală.

Educatorii Montessori învață câteva concepte importante:

- ✓ să observe copiii
- ✓ să recunoască nevoile de dezvoltare ale fiecărui copil în parte
- ✓ să pregătească mediul
- ✓ să înțeleagă nevoia copilului de a repeta activitățile
- ✓ să demonstreze, în cât mai puține cuvinte posibil, etapele pentru completarea unei activități

- ✓ să recunoască „pragul de intervenție”
- ✓ să recunoască nevoia copilului de mișcare fizică
- ✓ să stabilească rutine
- ✓ să conducă prin exemplu
- ✓ să arate respect
- ✓ să vorbească cu voce joasă
- ✓ să vorbească cu grație și respect
- ✓ să arate atractiv

Așadar, Dr. Maria Montessori a elaborat o filozofie a educației bazată pe respectul pentru copil și nevoile sale, concept esențial în metoda Montessori, a fost convinsă că vârsta preșcolară, când copilul își dezvoltă concepția despre sine este fundamentală pentru împlinirea sa viitoare. Ea spune „înainte ca cineva să-și asume ... responsabilități, el trebuie să fie convins că este stăpânul propriilor sale acțiuni și că trebuie să aibă încredere în sine”. A accentuat ideea că fiecare copil este un individ unic, nu un adult mic. Fiecare copil trebuie văzut ca un individ cu personalitate unică și potențial intelectual unic. Educatorii și părinții trebuie să admintă nivelul de dezvoltare și rata progresului intelectual pentru fiecare copil, în mod individual, așa cum este el—„și astfel, noi am descoperit că educația nu este ceea ce educatorul face ci este un proces natural care are loc spontan în ființa umană”.

Toate sistemele de învățământ, pedagogiile alternative sunt, probabil, cele mai diferite. iar acesta este poate și principalul lor dezavantaj – copiii se înscriu într-un circuit închis, iar părăsirea sa implică un efort suplimentar de adaptare într-o școală tradițională.

Bibliografie:

1. Montessori, Maria- *Copilul, ființă divină, dar neînțeleasă (pentru părinți și educatori)*, Editura CEDC, București, 1991.
2. Montessori, Maria- *Descoperirea copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977

CONTROLUL COMPUTERIZAT AL VITEZEI ROLELOR DE ÎNFĂȘURARE ÎN CAZUL ÎNFĂȘURĂRII TANGENȚIALE

Accsinte Florentina
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Vaslui

1. Introducere

Înfășurarea textilelor plane (benzi de urzeală, urzeli, țesături etc) se realizează tangențial la suprafețe cilindrice de înfășurare (suluri). Asemenea înfășurări se întâlnesc pe mașini de urzit, mașini de țesut, mașini de metrat și rolat, etc. Indiferent de tipul produsului înfășurat sau de mașina pe care se realizează, turația sulului de înfășurare scade, odată cu creșterea razei de înfășurare, pentru a menține constantă viteza liniară a produsului textil. Variatoarele mecanice de turație, folosite în acest scop sunt înlocuite de motoare cu turație variabilă comandată de computere. În această lucrare se arată relații matematice dintre parametrii tehnologici necesari și cei de structură ai produsului, utilizabile în programele computerelor destinate comenzii turației sulurilor de înfășurare.

2. Calculul turației sulurilor de înfășurare în funcție de caracteristicile produsului textil

Turația sulului de înfășurare (n_x) este dată de relația clasică, în funcție de viteza liniară a produsului (v) și de raza de înfășurare (R_x , fig. 1), sub forma:

$$(1) \quad n_x = \frac{v}{2\pi R_x}$$

Raza de înfășurare R_x poate fi exprimată în funcție de grosimea unui strat δ și numărul rotațiilor de înfășurare N_x , sub forma:

$$(2) \quad R_x = R_t + \delta N_x$$

unde: R_t – raza tubului suport al sulului (fig. 1)

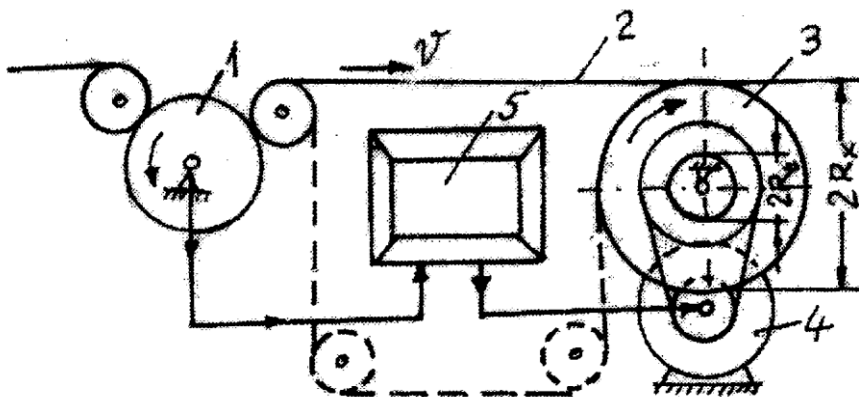

Fig. 1 - Schema înfășurării tangențiale
1 – cilindru debitor; 2 – textile plane; 3 – sulul de înfășurare; 4 – electromotor cu turație variabilă; 5 - computer

Între raza de înfășurare R_x , lungimea înfășurată L_x până la atingerea acestei raze, și grosimea δ a unui strat înfășurat, are loc relația:

$$(3) \quad \delta = \frac{\pi(R_x^2 - R_t^2)}{L_x}$$

Conform relației (3) rezultă:

$$(4) \quad R_x = \sqrt{R_t^2 + \frac{\delta}{\pi} L_x}$$

Turația sulului de înfășurare poate fi exprimată prin relațiile:

$$(5) \quad n_x = \frac{v}{2\pi(R_t + \delta N_x)}$$

$$n_x = \frac{v}{2\pi \sqrt{R_t^2 + \frac{\delta}{\pi} L_x}}$$

La înfășurarea țesăturilor, grosimea δ a țesăturii poate fi determinată cu micrometre specifice. În același timp, se poate determina grosimea δ folosind relația (3), pentru anumite valori L_x și R_x cunoscute.

La înfășurarea țesăturilor pe mașini de rolat - metrat etc. (fig. 1), turația sulului de înfășurare va putea fi comandată, prin măsurarea “on line” a unuia din parametrii R_x , N_x sau L_x , în baza relațiilor (1), (5), și (6). Mărimile v , R_t și δ sunt constante cunoscute și se introduc ca atare în programul computerului. În funcție de raportul de transmisie (de regulă constant) dintre axul sulului și cel al motorului sulului, computerul (5) (fig. 1) va comanda direct turația motorului (4) de acționare a sulului.

În cazul în care înfășurarea țesăturii se face pe un sul de țesătură rezultat la mașina de țesut, viteza țesăturii este dependentă de turația arborelui principal (n_{ap}) și desimea în bătătură a țesăturii (P_{bt}). Se determină cu relația:

$$v = \frac{n_{ap}}{P_{bt}}$$

unde: v - viteza de tragere a țesăturii pe mașina de țesut; n_{ap} - turația arborelui principal, [rot/min]; P_{bt} - desimea în bătătură a țesăturii, [fire/cm].

Turația sulului de înfășurare a țesăturii, în timpul realizării sale pe mașina de țesut, se va determina cu relația:

$$n_{xt} = \frac{n_{ap}}{2\pi P_{bt} \sqrt{R_t^2 + \frac{\delta}{\pi} L_x}}$$

La înfășurarea urzelilor grosimea δ a stratului nu se poate determina cu micrometre. În acest caz, grosimea stratului se determină cu relația:

$$\delta = \frac{T_t P_u}{10^5 \rho}$$

unde: δ - grosimea unui strat, [cm]; T_t - densitatea de lungime a firului, [tex]; P_u - desimea urzelii, [fire/cm]; ρ - densitatea de înfășurare, [g/cm³].

Turația sulurilor care înfășoară urzeli, se poate determina cu relația:

$$n_{xu} = \frac{v}{2\pi \sqrt{R_t^2 + \frac{T_t P_u}{10^5 \pi \rho} L_x}}$$

Densitatea de înfășurare depinde de natura firelor și tensiunea de înfășurare și se pot folosi tabele cu valori orientative. Finețea firelor și desimea urzelii sunt cunoscute și pot fi introduse ca atare în computer. Relația (10) folosește lungimea L_x a urzelii înfășurate ca valoare măsurată “on line” și folosită de computer, pentru a comanda micșorarea turației sulului, odată cu creșterea razei de înfășurare. Comanda efectivă este transmisă motorului cu turație variabilă destinat rotirii acestui sul.

Se va folosi ca valori măsurate “on line” și raza R_x de înfășurare sau numărul rotațiilor de înfășurare N_x . În acest caz, computerul va transmite comenzile de micșorare a turației sulurilor de înfășurare pe baza relațiilor (1) și (5), adaptate tipului de produs înfășurat.

3. Studii experimentale privind variația turației sulurilor de înfășurare

Caracteristicile constructiv tehnologice constante pentru programul computerului sunt: viteza v a țesăturii, raza R_t a tubului suport al sulului. În funcție de caracteristicile tehnice ale țesăturii se determină la micrometre grosimea δ a țesăturii. Folosirea micrometrului pentru țesături permite determinarea grosimii țesăturii în plan orizontal. În timpul înfășurării pe sul, țesătura se așează pe o suprafață cilindrică. Grosimea radială a țesăturii înfășurate pe suprafața cilindrică (δ_r) poate fi ușor diferită de grosimea țesăturii plane (δ), mai ales la utilizarea unor tensiuni mari de înfășurare și a unor țesături cu o densitate volumetrică mică.

Grosimea radială a unui strat de țesătură înfășurat se determină cu relația:

$$\delta_r = \frac{1000\pi(R^2 - R_t^2)}{L}$$

unde: δ_r – grosimea radială a țesăturii, [mm]; R – raza de înfășurare, [m], în urma depunerii lungimii L de țesătură; L – lungimea de țesătură înfășurată pe sul, [m], până la atingerea razei de înfășurare R ; R_t – raza tubului suport al sulului, [m].

Tabel 1 - Grosimi ale straturilor de țesături

Tipul țesăturii	Caracteristicile țesăturii				L [m]	R _t [m]	R [m]	δ _r [mm]	K _p
	Finețe fire (T _t , tex)		Masa [g/m ²]	δ [mm]					
	U	B							
Țesătură bumbac “Wilma”	13,15	13,5	46	0,207	355	0,075	0,17	0,2	0,96
Țesătură bumbac “Gobo”	71,4+40	125	420	0,98	185	0,06	0,238	0,9	0,918
Bandă tehnică “Diana 38”	16,7 x 2	16,7 x 2	376	0,52	150	0,01	0,154	0,494	0,95
Bandă tehnică “Iasi 25”	110	110	680	1,21	75	0,01	0,17	1,205	0,966

În tabelul 1 sunt prezentate determinări experimentale ale grosimilor δ și δ_r ale unor benzitehnice înfășurate pe o mașină de rolat – metrat și a unor țesături din bumbac desfășurate la rampa de control.

Pentru programul computerului de comandă a turației sulului de înfășurare se recomandă folosirea grosimii δ_r a țesăturii. Micile diferențe dintre grosimea radială δ_r și grosimea micrometrică δ se pot compensa prin utilizarea unui coeficient K_p de presare a straturilor în timpul înfășurării. În laborator, se măsoară grosimea δ , iar pentru computer se folosește grosimea δ_r calculată cu relația:

$$\delta_r = \delta K_p$$

unde K_p este un coeficient de presare a straturilor de înfășurare.

Pentru coeficientul K_p se pot constitui baze de date pe tipuri de țesături. În cazul articolelor din tabelul 1, coeficientul K_p variază între 0.918 and 0.966.

Concluzii

Înlocuirea variatoarelor mecanice de turație a sulurilor de înfășurare a materialelor textile de către motoare de turație variabilă comandate de computer, necesită programe bazate pe relații matematice specifice materialelor textile.

Relațiile stabilite pentru comanda turației sulurilor de înfășurare a țesăturilor (5); (6); (8) evidențiază legătura matematică dintre turația de înfășurare și viteza țesăturii, respectiv raza tubului suport, grosimea țesăturii δ și lungimea înfășurată L_x .

În cazul unui sul care ar înfășura țesătura în timpul țeserii acesteia (8), intervine turația arborelui principal, respective desimea bătăturii.

Comanda turației sulurilor de înfășurare a urzelilor se poate realiza pe baza relației (10), care în locul grosimii stratului înfășurat, folosește caracteristicile urzelii înfășurate (T_t ; P_u ; ρ).

Indiferent de caracteristicile produsului textil înfășurat, turația motorului sulului de înfășurare poate fi comandată de computer pe baza relațiilor prezentate în lucrare și a valorii raportului de transmisie mecanic dintre arborele motorului și cel al sulului.

Bibliografie:

- Liuțe D., Bălășcuță A., *Technological Reckonings for the Computer Control of the Warp Drum Speed*. Industria Textilă, **58**, 4, 138 – 1474 (2007).
- Liuțe D., Butnaru C., *Technological Relations and Requirements for the Computer Control of the Layers Axial Advance when Winding Bands on the Warping Drum*. Industria Textilă, **59**, 2, 55-62 (2008).
- Liuțe D., Liuțe D., *Bazele prelucrării firelor textile*. Edit. "Gheorghe Asachi", Iași (2002).

AVANTAJE ALE UTILIZĂRII RESURSELOR EDUCAȚIONALE DESCHISE

Prof. Vătămanu Florența, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Vaslui
Prof. Vătămanu Ionel, Liceul „Ștefan Procopiu” Vaslui

Resursele Educaționale Deschise, RED, ori **Open Educational Resources (OER)** sunt instrumentele folosite în procesul de învățare, predare, care sunt disponibile într-un format accesibil și sub o licență liberă, adică pot fi accesate gratuit, sau utilizate, adaptate și redistribuite de către alte persoane cu restrângeri limitate sau fără restrângeri. Apelativul *deschise* semnifică eliminarea restrângerilor tehnice și legale privind utilizarea lor. Putem regăsi sub acest generic cursuri, planuri de lecție, prezentări, chestionare, fișe de lucru, activități și jocuri educative, evaluări, simulări și teste, teme pentru acasă, resurse audio și video.

Prin accesul lor liber, acestea ajută la stimularea creativității și inovației, contribuind la o educație accesibilă și de calitate.

Având în vedere amploarea pe care fenomenul de digitalizare a educației a luat-o în ultimii ani, resursele educaționale deschise au devenit o cale spre învățare autentică, menită să susțină dezvoltarea, pe termen lung, a unor practici educative de calitate.

Mediul online, familiar elevilor, facilitează astăzi includerea instrumentelor digitale și a resurselor multimedia în activitățile de învățare propuse de profesori. Sala de clasă se deschide pentru situații variate, cu parcursuri alternative, bogate în resurse, iar activitățile didactice devin experiențe de învățare construite pentru a susține dezvoltarea de competențe pentru viața reală, pentru a atrage și pentru a motiva elevii. Strategiile didactice gândite de cadrul didactic pot fi proiectate combinând, într-o logică unitară și în parcursuri individualizate, activități „convenționale” și situații educative cu suport digital.

Astfel, doar la un clic distanță, profesorul poate găsi o serie de instrumente menite să îi ușureze munca și să faciliteze învățarea în rândul elevilor:

- *Instrumente office: documente, prezentări, pdf-uri etc.*
- *Instrumente pentru crearea de imagini: canva, pixlr etc*

- *Platforme care mărginesc pdf-uri, video-uri, scenariile interactive (Ex: liveworksheets, edpuzzle, H5P, Hot Potatoes)*
- *Platforme pentru generarea de teme, teste (Ex: learningapps, kahoot etc.)*
- *Platforme colaborative (Ex: Google Doc, hărți conceptuale etc.)*

Aceste practici didactice sunt valoroase pentru întregul proces educațional. **Predarea** devine interactivă, dinamică și atractivă pentru elevi. **Evaluarea** este obiectivă și promptă, iar **învățarea** se poate realiza atât sincron, cât și asincron.

Accesul liber la resursele educaționale oferă beneficii importante pentru toți factorii implicați în actul didactic:

Avantaje pentru elevi:

- calitate sporită și flexibilitate a resurselor educaționale;
- aplicarea cunoștințelor într-un context mai larg;
- libertatea de acces (de exemplu, la școală/ acasă) și oportunități sporite pentru învățare;

Avantaje pentru profesori:

- suport pentru abordări centrate pe elev, individualizate, nonformale;
- acces la o serie de materiale care pot fi reutilizate și re-contextualizate în diferite contexte de învățare;
- posibilitatea de a testa materialele didactice înainte de predare și de a le compara cu alte materiale similare;
- oportunități de a face schimb de idei și experiență cu alți colegi.

Avantaje pentru autor/prima sursă ce stă la originea RED:

- obține feedback-ul utilizatorilor;
- recunoaștere profesională și sporirea reputației;
- beneficii (de eficiență și culturale) asigurate prin abordarea colaborativă în procesul predării-învățării;
- perfecționarea competențelor digitale;
- acces la un număr mai mare de cursanți.

Din punct de vedere **metodic**, profesorii unei școli în cadrul unei comisii de lucru, spre exemplu, pot avea numeroase avantaje:

- acces la materiale calitative, pentru a îmbunătăți curricula;
- abordare colaborativă în procesul de predare-învățare-evaluare;
- intensificarea dialogului în cadrul școlii și în afara ei cu ceilalți colegi;
- acces liber la materiale vechi .

Avantaje pentru instituțiile de învățământ:

- recunoaștere și reputație consolidată;
- o mai mare disponibilitate a conținutului academic și concentrare pe experiența de învățare (inclusiv extinderea ariei de participare);
- capacitate crescută de a sprijini elevii în situația trecerii la școala online;
- eficiență în producerea de conținuturi;
- noi parteneriate/legături cu instituții și organizații din interiorul, dar și din afara învățământului;
- amplificarea schimbului de idei și practici în cadrul instituției, sporirea rolului activităților de sprijin profesional (mentorat, consiliere etc.);
- sprijinirea durabilității materialelor vechi;
- o mai bună înțelegere a drepturilor de proprietate intelectuală;
- noi relații cu elevii, în calitatea lor de colaboratori în producerea, oferirea și utilizarea RED etc.

Cert este că astăzi și, cel mai probabil, măcar în următoarele două-trei decenii, analogicul și digitalul vor coexista. Pe de o parte, instrumentele digitale câștigă tot mai mult teren, beneficiile acestui stil de abordare didactică fiind incontestabile, dar, pe de altă parte, renunțarea la suporturile fizice ar constitui o eroare, acestea păstrându-și rolul important în actul didactic.

Considăm că integrarea resurselor digitale în demersul didactic este un aspect ce merită atenția profesorilor, de multe ori îi apropie de universul elevilor, care se simt în largul lor atunci când utilizează instrumente digitale. Însă condiția necesară rămâne, mai evidentă decât altă dată,

competența didactică a profesorului, pregătit pedagogic și în domeniul de specializare pentru a realiza transpoziții didactice și pentru a integra resurse și metode variate într-un proiect adaptat și realizabil al parcursului de învățare, relevant pentru fiecare elev.

Surse de informare:

<https://www.twinkl.ro/teaching-wiki/resursele-educationale-deschise>

http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2017/12/Ghid_RED-1.pdf

<https://revistaprofesorului.ro/resurse-educationale-deschise/>

<http://www.constantincucos.ro/2013/05/manualul-digital-perspectiva-pedagogica>

MATEMATICA - DEZVOLTĂ GÂNDIREA LOGICĂ ȘI CREATIVĂ

Prof. Cărare Georgeta,
Școala Gimnazială “Adrian Porumboiu” Muntenii de Jos, jud. Vaslui

Pentru majoritatea elevilor, mai ales în ultimii ani, s-a inoculat teama de a studia disciplinele reale și de a urma liceul la profilul teoretic - real. Teamă de matematică, fizică, chimie se poate asemăna cumva cu emoțiile pe care le are o persoană obișnuită atunci când trebuie să urce pe scenă pentru a-și interpreta piesa! Teamă că nu va ști să rezolve o problemă, teamă că este prea dificil sau teamă de eșec sunt printre motivele care de cele mai multe ori izvorăsc din lipsa de încredere. În multe cazuri, frica de matematică provine din experiențele neplăcute. Multora dintre elevii care dezvoltă o fobie față de matematică li s-a prezentat această materie într-o manieră limitată din care nu au înțeles nimic. Din păcate, anxietatea pe care o au copiii față de această materie este și din cauza acelor profesori care nu au un mod eficient de a predă la clasă, dar nu au nici un sistem de a evalua și a acorda note elevilor în așa fel încât să îi motiveze și să îi facă să îndrăgească această materie. O altă metodă care îi face pe elevi să deprindă teamă față de matematică este cea prin care profesorii le cer să memoreze formule sau concepte fără ca aceștia să le înțeleagă. În acest fel, matematica va fi foarte repede uitată și nu e de mirare că în scurt timp panica și fricile îl acaparează pe elev. Pentru a scăpa de teama de matematică cea mai importantă condiție este să o înțelegi. În momentul în care vei reuși să înțelegi matematica, anxietatea va dispărea complet. Un rol important în acest proces îl are, cadrul didactic ce predă la clasă.

Este cunoscut faptul că matematica nu este materia preferată a tuturor, ba mai mult decât atât, starea de anxietate și tensiunea care te cuprind atunci când încerci să rezolvi o problemă sau un exercițiu de matematică par să te consume destul de mult. Rolul nostru, al cadrelor didactice este să îi încurajăm să împărtășească și celorlalți strategii de gândire și rezolvare a problemelor, și nu răspunsuri. Dacă în clasa a V-a îi întrebam pe copii cum au gândit problema de au ajuns la acel rezultat, îmi dădeau automat răspunsul, fără să îmi spună pașii parcurși. Încet, încet au perseverat și au învățat să demonstreze colegilor cum au procedat. În afară de a predă noțiunile de matematică, le insuflăm elevilor și curajul de a răspunde, de a încerca să descopere răspunsul.

Jocurile cu numere, fie că e vorba de zaruri, cărți de joc sau jocuri educaționale pe calculator, sunt importante de la cele mai mici vârste, copiii putând jongla ușor mental cu numerele și să înțeleagă principalele relații dintre ele.

Atât acasă, cât și la școală, greșelile, atunci când apar în procesul de învățare, nu ar trebui depuse, ci analizate și înțelese. Învăț elevii să nu umilească sau să ironizeze colegii care au greșit și să fie încurajați să vadă greșelile ca părți importante în procesul de învățare.

Există părinți care sunt la rândul lor puțin entuziasmați de matematică sau o consideră prea dificilă. Dacă în clasele primare le ofereau ajutorul în efectuarea temelor, acum, la gimnaziu, nu mai reușesc acest lucru. Chiar îmi spun că „pe vremea lor nu au învățat așa ceva”, sau „nici eu nu am fost bună la matematică”, îmi spunea o mămică. De multe ori, operațiile matematice trebuie realizate rapid de către copii, iar stresul îi împiedică să facă acest lucru, creându-se astfel un cerc vicios, în care teama afectează rezultatele copiilor, întărindu-le convingerea că „nu se pricepe la matematică”.

Cu astfel de părinți, copiii nu se vor simți încurajați să depună efort în învățare. Și aici intervenim noi, învățătorii. Atâta vreme cât venim extrem de bine pregătiți pentru oră, având în vedere că trebuie să ne adaptăm activitatea pentru lucru diferențiat, trebuie abordată matematica într-o manieră entuziastă. Trebuie să ne concentrăm pe ceea ce poate fi schimbat. Cu încredere, copilul va fi capabil să-și amintească pașii importanți în rezolvarea problemelor. Încerc să-i învăț pe elevii mei că greșelile nu reprezintă o tragedie. Prin matematică, elevul are posibilitatea să înțeleagă că lucrurile care nu se cunosc, pot fi învățate. Matematica reprezintă cea mai bună dovadă că greșelile nu trebuie interpretate negativ, ci fac parte din regulile „jocului”. Intuiția este folositoare, dar nu suficientă. Rezolvarea exercițiilor nu se bazează pe „ghiceală”. Înainte de identificarea soluțiilor, este nevoie de foarte multă practică și repetiție, pentru că unele lucruri trebuie memorate (de tabla înmulțirii nu scapă nimeni). Încă de la debutul în ciclul gimnazial le aduc elevilor exemple din viața de zi cu zi din care să înțeleagă că matematica este folositoare (mergeți la cumpărături, trebuie să numărați banii, vreți să preparați o prăjitură, e nevoie de puțină geometrie etc). Mai mult decât o materie greu de înțeles, reprezintă un „detaliu” ajutător în orice profesie, dar și în viața de zi cu zi. Peste tot în jurul tău, într-o anumită măsură, trebuie să apelezi la calcule, de la restul pe care-l primești la magazin, până la kilometri rămași de parcurs. Este inutil să crezi că „socotelile” nu folosesc la nimic. Numai demonstrându-le acest lucru, că totul are o aplicare practică, vei reuși să îi atragi pe elevi. Copiii sunt atrași de lucrurile concrete, mai degrabă decât de cele abstracte. Personal, cel mai mult îmi place că nu ai nevoie de instrumente speciale pentru a studia matematica... doar de un pix, de foi și de multă curiozitate. Sun elevi căora le place să „lupte” cu o problemă până găsesc o soluție, să se piardă în diferite abordări, să găsească greșeli, să le pună în ordine, să complice lucrurile și să realizeze că ele se simplifică, iar la final să descopere răspunsul.

Matematica nu este doar despre numere, exerciții și probleme. Ea te ajută să îți dezvolti o gândire logică și creativă, să devii mai atent la detalii și să te focusezi pe ceea ce este cu adevărat important. Ne ajută să ne dezvoltăm imaginația și capacitatea de a analiza și sintetiza. Studiul matematicii poate satisface o gamă largă de interese și abilități. Este o provocare, cu varietăți de idei dificile și probleme nesoluționate, deoarece se ocupă de problemele care apar din structurile complicate. Cu toate acestea, ea are, de asemenea, o continuă încercare de a simplifica, de a găsi conceptele și metodele potrivite pentru a face lucrurile dificile ușoare, pentru a explica de ce situația trebuie să fie așa cum este. În acest sens, ea dezvoltă o gamă largă de limbi și cunoștințe, care pot fi apoi aplicate pentru a aduce o contribuție crucială la înțelegerea și aprecierea noastră asupra lumii, precum și la capacitatea noastră de a găsi și de a face drumul în ea.

Bibliografie:

1. Ciofu, C. *Interacțiunea părinți-copii*, Editura Științifică și Enciclopedică., București, 1989
2. Golu., P., Zlate, M., Verza, E. *Psihologia copilului*, Editura didactică și pedagogică, București, 1995

CUM POT PREDA LIMBA ENGLEZĂ PRIN POVEȘTI?

Prof. Borteș Anca-Mădălina
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

De ce să folosim povești?

Pe măsură ce mai mulți profesori de elevi mici adoptă practici de clasă care să se concentrează pe educarea copilului, poveștile au devenit o resursă cheie pentru a oferi un context natural și captivant pentru învățarea limbii. Dar când le citim copiilor, facem mult mai mult decât să le învățăm limba engleză. Le încurajăm imaginația, explorăm alte culturi și îi învățăm despre lume. Ascultarea și participarea la povești dezvoltă, de asemenea, o serie de abilități lingvistice, psihologice, cognitive, sociale și culturale. Prin urmare, este perfect logic să faci povestirea cu cursanții tăi de limba engleză o parte obișnuită a rutinei tale.

Povestea este o practică grozavă care îmbunătățește vocabularul copiilor/ tinerilor în limba engleză. Poveștile repetitive pot crea încredere și veți auzi adesea elevii spunând aceleași povești altora. Elevii lucrează la vocabular, timpuri și pronunție, la toate aceste aspecte în timp ce se bucură de povestea în sine.

Spunând povești în sala de clasă, nu lucrăm doar la abilitățile lingvistice - cum ar fi vocabularul, gramatica și pronunția - ci dezvoltăm și imaginația, creativitatea și abilitățile socio-emoționale și cognitive. De asemenea, putem afecta pozitiv comportamentul și manierele elevilor folosind acest instrument puternic.

Iată șase beneficii în clasă ale acestei practici uimitoare care vă vor încuraja să utilizați mai des povestirea la ora de limba engleză.

Poveștile îmbunătățesc abilitățile de ascultare.

De fiecare dată când spunem o poveste, copiii ascultă cu atenție și interiorizează atât cuvintele noi, cât și cele familiare pe care le aud. Ei trebuie să acorde atenție cuvintelor (precum și gesturilor tale de susținere și oricăror materiale de învățare însoțitoare) pentru a obține o înțelegere mai profundă. După cum știu toți profesorii de limba engleză, dezvoltarea acestor abilități de ascultare este crucială pentru învățarea limbilor străine.

Stimulează creativitatea și imaginația.

Poveștile îi ajută pe copii să ia în considerare idei noi, să-și imagineze lumi necunoscute și să creeze momente memorabile în mintea lor. În timpul poveștii, tot ce s-a dorit vreodată este posibil. Chiar dacă un elev trece printr-o perioadă dificilă, își poate întoarce ziua prin povestiri. Ei pot vizita munții, plaja sau un alt spațiu liniștitor printr-o poveste. Și, copiii vor avea nenumărate povești proprii de inventat și împărtășit.

Poveștile stimulează interesul elevilor pentru lectură.

Cititul este puternic. A fi cititor vă oferă cunoștințe care vă pot deschide lumi! Din păcate, în zilele noastre, cu atât de multe informații la doar un clic distanță, oamenilor le lipsesc adesea obiceiurile bune de lectură. Dezvoltarea acestui obicei în copilărie îi încurajează pe copii să învețe și să urmărească subiecte de interes de-a lungul vieții și să devină mai conștienți de alte culturi și credințe. Oamenii cu cunoștințe culturale tind să fie și mai empatici. În calitate de profesori, contribuim la creșterea generației viitoare, iar empatia și compasiunea sunt o parte importantă a acestui lucru.

Ele cresc concentrarea și concentrarea.

Formarea unei obișnuințe de lectură va calma o clasă de studenți energici, iar copiii vor fi gata să asculte, capacitatea lor de atenție se va îmbunătăți, iar capacitatea lor de a se concentra va crește, de asemenea. Prima dată când spui povești poate fi o provocare, dar după ce s-au obișnuit cu ea ca o rutină, copiilor le va plăcea și vor fi mai concentrați pe activitate.

Povestirea învață un vocabular nou.

Ora poveștii este o practică grozavă care crește vocabularul în limba engleză la tinerii care învață. Poveștile repetitive pot crea încredere și veți auzi adesea elevii spunând aceleași povești altora. Elevii lucrează la vocabular, timpuri și pronunție, toate în timp ce se bucură de povestea în sine.

Poveștile promovează empatia.

Poveștile morale pledează pentru bunele maniere și empatie. Ele introduc subiecte care sunt importante pentru dezvoltarea socială în mediul de clasă, precum și comportamente bune pe tot parcursul vieții. Predarea lecțiilor de viață prin povestire introduce subiecte într-un mod distractiv, în timp ce le oferă într-o manieră indirectă și neamenințătoare.

Evident, ora poveștii este o completare excelentă pentru sala de clasă de predare a limbii engleze. Poveștile nu sunt întotdeauna prezentate prin cărți – există multe moduri de a le spune copiilor povești interactive! Fie că este vorba de recuzită, carduri, rime, realia, păpuși, imagini, jucării sau gesturi, în calitate de facilitatori, avem ocazia de a ajuta tinerii învățați să dezvolte un limbaj puternic și abilități personale care le vor dura toată viața.

Bibilografie:

<https://www.onestopenglish.com/stories-and-poems/teaching-young-learners-how-to-use-stories-in-the-classroom/556440.article>

http://www.scielo.org.co/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1657-07902010000100007

<https://bridge.edu/tefl/blog/storytelling-for-young-learners-in-esl-classroom/>

CREATIVITATE ȘI INOVAȚIE ÎN EDUCAȚIA INCLUZIVĂ

Prof.Ologu-Neagoe Oana-Andrada,
Școala Gimnazială „Adrian Păunescu”, Pitești

Creativitatea a constituit și constituie o condiție „sine qua-non” a procesului cunoașterii, a transformării lumii. Termenul de creativitate își are originea în latinescul „creare” = a da naștere, a zămisli, a crea, a făuri și este introdus în psihologie în anul 1937 de Goldon Allport, desemnând capacitatea de a produce noul, aptitudinea de a crea ceva original.

În cadrul procesului de învățământ și, mai larg, în cadrul procesului de socializare și culturalizare a personalității, este necesară apariția unor schimbări privind modul în care este considerat procesul creației și modul în care pot fi folosiți factorii care facilitează dezvoltarea creativității. Relația educațională trebuie să fie destinsă, democratică, să favorizeze comunicarea liberă și eficientă dintre profesor și elev. Cei dintâi trebuie să acționeze pentru stimularea inițiativei în a formula probleme, în a exprima opinii și în a formula soluții. În sarcina educatorului intră utilizarea unor metode și procedee de învățare care să permită nu atât preluarea produselor de creație, ci, mai ales, deschiderea către noi alternative și formularea de noi întrebări. Societatea are nevoie, pentru progres, de persoane creative. Școala, ca instituție a societății, are nevoie de persoane creative. A fi creativ înseamnă să elaborezi un lucru, în același timp absolut inovator și valabil.

Metodele activ-participative utilizate în procesul instructiv-educativ permit elevului satisfacerea cerințelor educaționale prin efort personal sau prin colaborare cu alți colegi. În contextul educației speciale, aceste metode constituie o resursă importantă în proiectarea activităților educative deoarece stimulează și dezvoltă foarte mult învățarea prin cooperare, facilitând astfel comunicarea, socializarea, relaționarea, colaborarea și sprijinul reciproc pentru rezolvarea unor probleme sau explorarea unor teme noi; se facilitează în acest mod cunoașterea reciprocă dintre elevi, precum și integrarea copiilor cu nevoi speciale în colectivul clasei. Aceste metode dezvoltă și o serie de aptitudini și capacități referitoare la spiritul de toleranță, ascultarea activă, luarea deciziilor, autonomia personală, responsabilitatea și participarea socială, formarea opiniilor și înțelegerea corectă a realității.

Printre metodele și procedeele de învățare prin cooperare care au fost aplicate cu mare eficiență și în condițiile educației incluzive sau la activitățile educative cu elevii care prezintă cerințe speciale în educație se numără și următoarele:

1. Brainstorming-ul - metodă folosită cu succes la orele de stimulare cognitivă, prin care profesorul cere elevilor să caute cât mai multe moduri de a face/a folosi un lucru.
2. Studiul de caz - face o analiză detaliată unui eveniment sau întâmplări pentru ca elevii să înțeleagă faptele și urmările lor.
3. Activitatea dirijată de citire-gândire - constă în fragmentarea unui text astfel încât elevii să poată face predicții despre ce se va întâmpla în fragmentul următor.
4. Turul galeriei - grupați în echipe de câte 3-4, elevii realizează un desen, un colaj, pe care apoi îl expun. Fiecare grup examinează, pun întrebări, clarifică unele aspecte și evaluează produsele celorlalte grupe. Metoda se poate folosi îndeosebi la orele de terapie ocupațională.
5. Masa rotundă/Cercul - este o tehnică de învățare prin colaborare care presupune trecerea din mână în mână a unei coli de hârtie și a unui creion, fiecare elev scriind ideea lui despre tema în discuție.

6. Gândiți/lucrați/comunicați - fiecare elev din clasă se gândește la tema propusă de profesor, își găsește un partener cu care să discute ideile, iar în final se comunică tuturor colegilor concluzia la care a ajuns fiecare pereche.

7. Starea vremii – metodă ce se poate aplica în orele de ludo-terapie; copiii sunt așezați și se deplasează într-un sens indicat de profesor; când acesta spune „Iese soarele!”, copiii trebuie să atingă cu mișcări circulare spatele colegului din față; când profesorul spune „Plouă!” ei vor trebui să-și plimbe degetele pe spatele colegului. Cerințele pot fi multe și complexe.

8. Simularea este o metodă asemănătoare cu jocul de rol și constă în imitarea, reproducerea în mod fictiv a unor acțiuni, fapte, ocupații, creând impresia că acestea există și se petrec cu adevărat. Se poate aplica în lecțiile de stimulare cognitivă și ludo-terapie, când elevii trebuie să simuleze meserii sau acțiuni ale personajelor din poveștile citite.

9. Exercițiul de conștientizare a trebuințelor – doi copii stau față în față și se țin de mâini, comunicând între ei cu enunțuri de felul: „Eu cred că acum tu ai nevoie de...” sau „Eu acum am nevoie de...” ori „Îmi place la tine... pentru că...” în funcție de tema propusă de profesor la orele de formarea autonomiei personale.

Strategiile didactice interactive reprezintă modalități eficiente de stimulare a potențialului creativ, atât la nivel individual, cât și colectiv, promovând o metodologie de natură să exerseze capacitățile superioare ale elevilor, dezvoltând inteligențe multiple și potențialul creator al cadrului didactic.

Bibliografie:

1. Cucuș Constantin - *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2006;
2. Gherguț Alois - *Sinteze de psihopedagogie specială*, Editura Polirom, București, 2005.

METODE ACTIV-PARTICIPATIVE ÎN ACTIVITATEA DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Prof. Nistor Andreea Alina
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

În procesul de învățământ interacționează cele trei mari componente, și anume predarea, învățarea și evaluarea. Învățarea poate fi înțeleasă ca o funcția mintală prin care un individ obține noi cunoștințe și își dezvoltă capacități, valori, construind sensuri și referințe, folosindu-și capacitatea de a percepe și a organiza informații și modele de acțiune. Pe parcursul întregii vieți, procesul de învățare nu stagnează, acesta fiind într-o accesiune continuă, evidențiat de modificările pe care le produce în comportament.

Predarea poate fi interceptată în mai multe moduri: o simplă transmitere a unor cunoștințe, priceperi și deprinderi, care apoi trebuie verificate și evaluate. Datorită evoluției procesului de învățare, în ultima perioadă cadrele didactice apelează la numeroase metode activ-participative pentru a atrage elevii.

Aplicarea metodelor interactive nu presupune eludarea metodelor tradiționale în demersul didactic.

Grație literaturii de specialitate, cunoaștem numeroase metode și tehnici activ-participative desfășurate de către cadrele didactice în activitatea de predare-învățare-evaluare. Una dintre aceste metode este metoda pălăriilor gânditoare. Apariția acestei metode se datorează inestimabilului Edward de Bono, fiind prezentată pentru prima dată în cartea sa intitulată „Six Thinking Hats”. Acesta a plecat de la premisa că dacă interpretezi și analizezi rolul unui gânditor vei deveni la rândul tău un gânditor. Această metodă reprezintă o tehnică de stimulare a creativității participanților, care are la baza sa interpretarea unor roluri în funcție de culoarea pălăriei reprezentative. Metoda interactivă stimulează creativitatea, comunicarea, activează toți copii și

formează capacitați: spiritul critic constructiv, independența în gândire și acțiune, găsirea unor idei creative, îndrăznețe de rezolvare a sarcinilor de învățare.

Colectivul de elevi este împărțit în 6 echipe. Fiecare echipă va reprezenta câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru. Se va oferi un timp de discuție pentru ca fiecare să-și pregătească ideile. După ce vor lucra în echipă, vor colabora, coopera, liderul va prezenta poziția grupului din care face parte. Rolurile se pot inversa, elevii participând liber, prezentându-și opinia fără să intervină la informațiile prezentate inițial.

Fiecare echipă are sarcini diferite. Cei care poartă pălăria albă trebuie să ofere informații. Aceștia nu oferă interpretări și opinii. Elevii au doar de transmis informația. Purtătorii de pălărie roșie își vor exprima emoțiile și sentimentele vizavi de situația dată. Culoarea pălăriilor galbene simbolizează gândirea pozitivă, constructivă și optimistă. Coechiperii vor găsi suporturi logice și practice pentru aceste beneficii și valori ce pot fi utilizate în alte contexte. Beneficiile nu sunt sesizate rapid întotdeauna și trebuie căutate. Pălăriile verzi simbolizează gândirea creativă. Verdele exprimă renașterea, fertilitatea, valorificarea semințelor/ ideilor. Această echipă va depune un efort de creație, ajungând la concepte și noi percepții, noi variante sau posibilități. Clarificatorul este cel responsabil de controlul demersurilor desfășurate. Este coordonatorul întregii activități, identificând o soluție ce va duce la rezolvarea problemei. Criticul este reprezentat de culoarea neagră. Acesta apreciază negativ, punctând ce este rău sau incorect, identificând care sunt erorile.

Pălăriile gânditoare pot fi purtate pe rând de toți participanții.

Această metodă activ-participativă poate fi aplicată la clasele mai mari, când elevii au ca obiect de studiu limba și literatura română, la orele de educație civică cât și la școlarii mai mici în orele de dezvoltare personală și la ora de comunicare în limba română. Poate fi utilizată atât în orele de predare-învățare și în orele de consolidare.

Urmărind particularitățile elevilor pe care-i coordonez am considerat necesară utilizarea metodei în orele de educație civică. Am familiarizat elevii folosind metoda pălăriilor în orele de limbă și literatura română. Voi prezenta aplicarea metodei pe un colectiv de elevi format din 17 elevi dintre care un elev cu cerințe speciale. Ora de educație civică vizată urmărește consolidarea raporturilor față de animale și de plante. După ce se vor reaminti informațiile studiate, elevii vor fi grupați în 5 echipe de câte 3 elevi, precum și o echipă cu doi elevi. Se distribuie elevilor pălăriile, cât și fișa de lucru. Pe acea fișă întâlnim sarcinile tuturor echipelor. Astfel, fiecare participant va avea posibilitatea de a-și exprima opinia. Elevii vor avea un timp de rezolvat sarcinile în echipă, de organizat modul de lucru astfel încât fiecare coechipier să participe activ. Vor desemna un lider pentru a prezenta rezolvarea sarcinilor conform pălăriilor deținute.

Pălăriile albe reprezintă „informatorii”. Aceștia au citit fluent, respectând semnele de punctuație, un text despre o fetiță ce fugărește o pisicuță cu o nuielușă, iar în alergarea după micul animal calcă florile din curte. Elevii ce dețin pălăriile roșii, adică „psihologii”, trebuie să identifice starea și emoția personajelor din întâmplare. „Beneficiarii” – echipa galbenă – va argumenta care este morala textului și modul în care putem utiliza lecțiile textului. „Creatorii”, adică pălăriile verzi, vor avea de realizat un cvintet pornind de la cuvântul „viețuitoare”. Pălăriile albastre vor clarifica situația folosind o metodă de rezolvare a situației problemă. „Criticii”, pălăriile negre, vor identifica cine a greșit și vor argumenta răspunsul dat. Elevii cu cerințe speciale vor fi în echipa „beneficiarilor” și trebuie să identifice, din 4 imagini, care sunt comportamentele corecte și cele incorecte, atât față de pisică, cât și față de florile din curtea fetiței.

Această metodă activ-participativă în activitățile de predare-învățare-evaluare are multiple avantaje. Avantajele acestei metode sunt acelea că stimulează atenția și gândirea, oferă posibilitatea elevilor de a-și dezvolta competențele necesare unei abordări complexe și integratoare, lucrul individual și în echipe. Participarea întregii clase la realizarea cerințelor este o provocare și determină o întrecere în a demonstra asimilarea corectă și completă a cunoștințelor. Activitatea necesită atenția sporită a elevilor și dezvoltă capacitatea lor de a face conexiuni și de a descoperi singuri răspunsurile.

Ca dezavantaj, identificăm în primul rând timpul îndelungat pentru proiectarea activității, aceasta fiind mai riguroasă. Metoda nu poate fi folosită în cadrul oricărei lecții, bagajul informațional este mai mic, însă în favoarea dezvoltării de capacități.

Cerința primordială a educației progresiviste, cum spunea Jean Piaget, este de a asigura o metodologie diversificată, bazată pe îmbinarea activităților de învățare și de muncă independentă, cu activitățile de cooperare, de învățare în grup și de muncă interdependentă. Într-o abordare modernă, învățătorul se preocupă de crearea de ocazii de învățare pentru elevii săi, iar metoda pălăriilor gânditoare favorizează un prilej pentru dezvoltarea de competențe, atât în domeniul disciplinei, cât și competențe transversale.

Bibliografie:

Surse web: <https://revistaprofesorului.ro/>

LES MÉTHODES DE FRANÇAIS UTILISÉES DANS LES ÉCOLES ROUMAINE À TRAVERS LE TEMPS -ÉTUDE-

Prof. Moraru Alina Emanuel,a
Școala Gimnazială „Alexandra Nechita” Vaslui

Le français a été introduit dans l'enseignement public roumain assez tard, bien que la langue de Molière était étudiée et utilisée par les diplomates ou les intellectuels roumains depuis longtemps. Au début le français a été étudié en particulier par les jeunes des familles très riches qui employaient des gouvernantes de France ou des professeurs français pour offrir une éducation moderne à leurs enfants. Le français était considéré une langue des plus importantes, surtout en commençant par le XIXe siècle où les jeunes boïars étaient envoyés en Occident pour achever leur éducation.

Bien que le français ait été toujours une langue aimée par les Roumains, son introduction dans l'enseignement publique a été lente à cause des circonstances sociales et économiques roumaines. Pour une longue période de temps le français a été considéré un luxe, sur le territoire roumain étant étudié publiquement seulement dans les internats privés ou dans les universités. Depuis le XXe siècle, le français commence à être introduit comme discipline dans les collèges et les lycées, étant ensuite éliminé pour être remplacé par le russe après 1945. L'évolution du français dans le système roumain d'enseignement est fortement liée au développement socio-historique et culturel des Roumains.

Au début le français a été appris surtout par les conversations et les méthodes françaises d'enseignement de l'alphabet, créées pour un public divers, sans distinction géographique ou socio-culturelle. Un exemple serait le livre de Nouvelle lectures graduées-Conversations enfantines par H.-A. Dupont, instituteur. Ce petit livre que nous avons trouvé chez un bouquiniste roumain a appartenu à un élève de première de 1925, les signatures originelles de l'auteur et de l'éditeur montrant que le nombre d'exemplaires était assez limité. Le livre n'est pas pourtant adressé à des étrangers mais à des apprenants français qui doivent surmonter « les difficultés matérielles de la lecture élémentaire »

1. La méthode existe dans les fonds de la Bibliothèque Nationale, la première édition étant datée 1829 est dédiée à l'apprentissage des mots sous la forme des monosyllabes que les enfants dès l'âge de quatre ans doivent épeler avec l'aide d'un adulte. En utilisant la répétition l'enfant se familiarisait avec les sons, les syllabes et peu à peu apprenait à lire tout seul. Mais les mots et les phrases étaient choisis pour offrir aussi une morale, sous la forme de petits dramatisations ou des contes: « Nous avons fait tout ce que nous avons pu pour donner une forme dramatique à chaque leçon, et la terminer par une moralité».

2. L'auteur a aussi l'idée de marquer dans le texte les lettres qui ne se prononcent pas, en les écrivant en italique, ce qui manque pourtant de l'édition utilisée en Roumanie. Donc des jeunes roumains apprenaient le français au début du XXe siècle en utilisant des méthodes écrites et publiées pour la première fois un siècle auparavant, pour des apprentis français. Il propose vingt et une règles de grammaire et 48 petits textes sur divers thèmes, touchant des domaines tels la religion, la morale, l'hygiène, les règles de comportement et de politesse, les métiers etc. Dans la préface de la première édition l'auteur précise que c'est le premier livre de ce genre publié en France et ensuite il dit qu'il le considère utile « à l'enfance que nous aimons et pour qui nous travaillons sans cesse ».

3. On observe donc que le souci d'éduquer l'enfant est aussi important que celui de lui apprendre à lire en français. Si on avait la curiosité de parcourir ce livre, consultable gratuitement sur le site de la BNF, on lirait de petits textes où l'enfant est appris à se lever de bonne heure, à se laver, à demander à ses parents s'ils avaient bien dormi, à être aimable et appliqué. Aujourd'hui il nous semble que ces textes sont puérils mais ils montrent le souci pour créer un adulte équilibré du point de vue émotionnel, avec des aptitudes sociales présentes dès un âge très jeune.

Au XIXe siècle les intellectuels roumains partageaient aussi cette vision sur l'éducation des enfants. Lors de la restauration des écoles publiques en Moldavie, en 1828, Gheorghe Asachi avait écrit le poème *Educatie-Education*.

En 1829 apparaît aussi l'Abécédaire français-roumain pour jeunes instituteurs, écrit par Grigorie Plesoianul. L'ouvrage est écrit en roumain aux caractères cyrilliques, ce qui rend la lecture compliquée aujourd'hui. C'est un des premiers essais de ce genre sur le territoire roumain, fait illustré par l'ajout du syntagme « pour la première fois recueilli et réalisé en roumain » pourtant il y a beaucoup de ressemblances avec l'ouvrage de H. A. Dupont, surtout dans le choix de la structure et des phrases à lire.

Bien que l'éducation impliquant les langues étrangères soit considérée nécessaire au XIXe siècle, l'étude du français n'était pas bien vue partout, certains directeurs d'écoles privées ne le considérant pas si nécessaire. Par exemple, il considère les cours de français trop chers et insiste sur les possibilités réduites de la majorité des élèves.

Il est clair donc que pour une longue période de temps le français a été enseigné surtout en particulier, à l'aide des gouvernantes et des professeurs français, qui ne réussissaient pas toujours à transmettre leurs connaissances natives à cause du manque des études de pédagogie. D'ailleurs le français est considéré encore une discipline de luxe dans cette période.

Une autre méthode qui a attiré notre attention est le Manuel pratique de M. Stăureanu, publié en 1921. Ce livre est écrit pour apprendre le français sans professeur, étant dédié aux adultes. Commenant par une introduction qui explique l'utilité d'apprendre le français et une comparaison avec le roumain, à travers leur base latine, le manuel utilise la méthode de la transcription conventionnelle pour indiquer la prononciation des sons. La méthode commence par des exercices de lecture et de répétition des syllabes, des mots et des exercices. Le manuel est pourtant plutôt une grammaire, divisée en plusieurs chapitres ou leçons, chacune concernant un certain aspect de la langue. Comme exercice il y a la traduction, chaque leçon étant accompagnée par un petit lexique après les explications grammaticales. Une grande partie du livre est dédiée à l'étude du verbe, les verbes irréguliers étant analysés aux divers temps verbaux et ensuite utilisés dans des exercices de traduction.

En ce qui concerne les manuels de français plus récents, publiés dans la deuxième moitié du XXe siècle, ils sont conçus sous la direction de l'Editura Didactica si Pedagogica donc il s'agit d'un seul modèle de manuel par année d'étude. En prenant comme exemple le manuel pour la deuxième, c'est-à-dire pour la première année d'étude du français, il devient clair qu'il reflète les réalités sociales et économiques de la période historique où il a été créé. Les premières leçons sont composées des images en noir et blanc qui rend l'apprenant dépendant de la prononciation du professeur, tenant compte aussi du fait que l'écriture et la lecture ne sont pas complètement indépendants à cet âge. Les chapitres introduisent peu à peu le lexique et les constructions verbales françaises, les méthodes d'enseignement suggérées étant la répétition, la dramatisation par de petits

jeux de rôle, l'exercice d'association, la lecture. Le manuel finit par un petit texte le conte du Petit Chaperon rouge, des chansons et des comptines, mais aussi avec un petit vocabulaire.

Parmi les manuels de la période socialiste, il faut remarquer le Manuel du professeur écrit par Marcel Saras, en complément aux manuels des élèves de la cinquième jusqu'à la huitième. Ces travaux avaient plusieurs rôles : ils présentaient les manuels, ils étaient des adjuvants mis à la disposition des professeurs qui pouvaient suivre les indications pour obtenir des meilleurs résultats, ils étaient aussi des vocabulaires et des manuels méthodiques offrant des appuis en vue du choix des méthodes d'enseignement. Ils sont divisés en unités, suivant de près les thèmes de chaque manuel, sous la forme des séquences de leçon de 3 à 4 heures de cours qui devaient couvrir des leçons de vocabulaire, de grammaire et la lecture. Bien qu'il offre une bonne compartimentation des matériels linguistiques, l'auteur souligne le besoin d'adapter ce matériel aux objectifs que le professeur doit fixer en fonction du niveau de la classe. En tant que structure et vu son but d'assister le professeur dans sa démarche éducative, ce manuel du professeur a été très utile, surtout aux professeurs débutants. Il est bien conçu, de petite taille et offre des conseils pratiques que le professeur devinerait tout seul après des années de travail.

Marcel Saras a réalisé ce manuel du professeur en connaissant bien les difficultés d'apprentissage des élèves roumains, mettant toute son expérience pédagogique au travail pour offrir un vrai instrument pratique dans les mains des enseignants de français. De notre point de vue, c'est un modèle à suivre. Plus qu'un livre méthodique ou un guide du manuel, son ouvrage est aussi un travail d'observation du procès d'apprentissage du français par les élèves roumains.

L'auteur propose pas seulement le matériel nécessaire pour bien transmettre des informations linguistiques, il offre aussi des indications et met en garde l'enseignant en ce qui concerne les difficultés d'apprentissage spécifique à l'apprenant roumain. Il parle aussi des intelligences multiples, insistant sur l'individualité de chaque élève et d'une évolution différente en fonction des aptitudes « audio-linguistiques ».

Les premières méthodes de français utilisées par des apprenants roumains, mais aussi les méthodes qui ont suivi, créées par des spécialistes autochtones, nous font passer par l'histoire du peuple roumain et montrent un intérêt croissant pour l'étude de la langue de la diplomatie. En tendance avec le procès de modernisation de l'apprentissage des langues étrangères, l'efficacité de ces manuels dépend pourtant du caractère créatif de l'enseignement, du tact et des aptitudes de l'enseignant qui doit trouver les meilleurs procédés pour assurer un haut rendement pédagogique. Marcel Saras nous inspire donc à la créativité et à un bon choix des méthodes et des procédés en fonction du niveau de la classe, dans une vision plus moderne et plus ouverte que l'on ne croyait propager à l'époque. Il nous communique aussi son désir de perfectionner l'apprentissage des langues étrangères en Roumanie, par la recherche et surtout par une profonde réflexion concentrée sur le procès éducatif et sur les besoins spécifiques de nos apprenants.

Bibliographie:

- Nica, Traian, Ilie, Cătălin, Tradition et modernité dans la didactique du français langue étrangère, Oradea, Celina, 1995.
- Puren, Christian, Histoire des méthodologies de l'enseignement des langues, Paris, 2012, disponible sur le site Internet suivant : <http://www.christianpuren.com/mes-travaux/1988a/>.
- Cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer, Paris, Didier, 2001.

CYBERBULLYING-UL - O AMENINȚARE ACTUALĂ PENTRU COPII ȘI TINERI

Prof. Ciubotaru Greta-Doina
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Cyberbullying-ul reprezintă o formă a hărțuirii tradiționale, manifestată la nivel informatic, prin intermediul Internetului și a altor tehnologii moderne. Este vorba despre un comportament repetat al cărui scop este de a crea teama sau rușine persoanelor agresate.

Cyberbullyingul înseamnă bullying prin folosirea tehnologiilor digitale. Se poate întâmpla pe rețelele de socializare, pe platformele de schimb de mesaje, platformele de jocuri și pe telefoanele mobile. Este vorba despre un comportament repetat cu scopul de a-i speria, înfuria sau umili pe cei vizați. Pot fi mesaje răutăcioase, insulte, amenințări, piratarea conturilor, publicarea unei fotografii sau a unei înregistrări video care poate umili, crearea unui profil fals cu pozele unei alte persoane (victima) sau postarea de statusuri și comentarii ca venind din partea acesteia. De asemenea, cyberbullying-ul poate include mai multe tipuri de discriminare: hărțuirea orientată spre rasism și religie, agresiunea legată de orientarea sexuală și intimidarea oamenilor cu nevoi speciale sau dizabilități.

Conform statisticilor, în rândul elevilor, cele mai frecvente sunt:

- răspândirea minciunilor sau postarea de fotografii jenante ale cuiva pe rețelele de socializare;
- transmiterea de mesaje supărătoare sau de amenințări prin platformele de schimb de mesaje;
- copierea identității unei persoane și transmiterea în numele acesteia de mesaje răuvoitoare cuiva, postarea unor fotografii etc.

Agresiunea de tip bullying față-în-față și cea în mediul online se pot petrece concomitent. Dar cyberbullying lasă amprente digitale - înregistrări care se pot dovedi utile și care pot oferi dovezile necesare pentru a putea pune capăt agresiunii.

Glumă sau cyberbullying ?

Colegii, prietenii glumesc între ei, mai ales dincolo de ecran, și uneori este greu să-ți dai seama dacă o persoană glumește sau intenția ei este să rănească. „Glumeam” sau „Prea o iei în serios” este comentariul ei la reacția ta. Dar dacă cineva se simte jignit și are impresia că este ținta răutăților, înseamnă că gluma a mers prea departe. Dacă acest lucru continuă chiar și după ce elevul a cerut colegului să înceteze, atunci este vorba de hărțuire.

Cine sunt agresorii?

Agresorul din mediul virtual poate fi o fată sau un băiat și face parte din anturajul victimei (un coleg de clasă sau din școală, un vecin, o cunoștință), care are acces la telefon mobil sau la calculator și dorința de a hărțui. Sunt copii/ adolescenți care, de multe ori, nu sunt în relații foarte bune cu familia lor și își petrec timpul mai mult în fața calculatorului sau pe telefon, copii care au de multe ori probleme emoționale, comportamentale și doresc să fie populari.

Cine sunt victimele?

Victime ale cyberbullying-ului sunt elevii care adesea sunt hărțuiți și la școală. Pentru agresori, Internetul este mediul virtual în care ei iau în râs, jignesc, agresează verbal un alt elev.

Ce impact are asupra victimei?

Spre deosebire de bullying, impactul cyberbullying-ului este mult mai mare, agresorul poate fi anonim, mesajele ajung la un public larg, hărțuirea este și dincolo de școală, nu mai poate fi controlată. Conținutul rămâne în mediul virtual chiar dacă hărțuirea încetează.

Consecințele asupra elevului victimă sunt grave, el devine din ce în ce mai izolat și speriat, are dificultăți de concentrare, începe să lipsească de la ore, are insomnii, îi scade stima de sine. El este expus 24 de ore din 24, șapte zile pe săptămână, unei stări de nesiguranță și teamă, are impresia că este atacat din toate părțile, urmărit, prin urmare impactul asupra sănătății mintale este major.

Conform UNICEF, când agresiunea de tip bullying are loc în mediul online, victima simte că este atacată oriunde s-ar afla, chiar și în propria casă. Poate părea o situație fără scăpare. Efectele pot fi de lungă durată și pot afecta copilul sau tânărul în multe feluri: **psihic, fizic, social, la nivelul**

pregătirii școlare. Teama de a fi luat în râs sau de a fi hărțuit, atacat de alții, îl poate împiedica să se exprime liber, sau să încerci să rezolve problema. În cazuri extreme, cyberbullingul poate duce și la suicid.

Cum trebuie să reacționăm?

De cele mai multe ori copiii ascund aceasta situație. Conform unui studiu realizat de organizația *Salvați copiii* în 2020, doar 3 din 10 victime ale abuzului cibernetic au avut încredere să discute cu cineva despre incident, de obicei cu un prieten, nu un adult.

Când un copil este hărțuit trebuie să ceară ajutorul unei persoane de încredere, părinților, unui apropiat al familiei sau unui alt adult. La școală poate vorbi cu dirigintele sau cu consilierul școlar. De cele mai multe ori ei au sentimentul că este vina lor sau se tem că părinții le vor închide conturile de socializare sau le vor restricționa / interzice accesul la calculator sau telefon), și preferă să ascundă realitatea dureroasă.

Primul pas este de a bloca agresorul și de a reclama comportamentul lui pe platforma utilizată. Rețelele de socializare au obligația legală de a asigura securitatea utilizatorilor. Este bine să adune probe cum ar fi capturi de ecran, SMS-uri pentru a arăta ce s-a întâmplat. În caz de pericol imediat trebuie să apeleze la poliție.

Ce responsabilitate au adulții ?

Toți adulții trebuie să acționeze împreună, responsabil, unitar, atât în prevenirea, cât și în combaterea acestui fenomen, să trateze cu responsabilitate aceste cazuri și să conștientizeze traumele prin care trec victimele, dar și faptul că agresorii pot devia și mai mult comportamental, pot aluneca pe panta delincvenței și infracționalității.

Responsabilitatea familiei este foarte mare, deși mulți părinți sunt deseori ignoranți, lasă acces liber copiilor la mediul virtual. Vârsta medie la care un copil are acces la Internet este de 8 ani și ea continuă să scadă. Din momentul în care un copil are la îndemână un telefon, o tabletă sau un calculator, părinții trebuie să-i însoțească în orice utilizare, să stabilească niște limite de acces. Cum cyberbullying-ul este cel mai mare risc la care este expus, este de datoria lor să prevină și să combată intimidarea și agresiunea online.

Responsabilitatea școlii – Educația joacă un rol fundamental în a învăța copiii folosirea responsabilă a Internetului și în a-i informa despre importanța de a vorbi despre problemele lor cu adulții și de a veni în ajutorul victimelor. De asemenea, școala trebuie să-i informeze pe elevi, despre riscurile legate de folosirea rețelelor de socializare, gravitatea utilizării unor identități false, protecția datelor personale, respectul vieții private și dreptul la imagine a colegilor lor. Cadrele didactice trebuie să favorizeze folosirea sigură și etică a Internetului și să dezvolte sentimentul de întraajutorare și de non toleranță a oricărei forme de violență.

Toți adulții, cadre didactice și părinți, trebuie să fie vigilenți în a identifica acest fenomen și a interveni. O dată identificat fenomenul este necesar ca adulții să respecte cele **3 principii de intervenție:**

SĂ ACȚIONEZE IMEDIAT

SĂ-I OFERE CREDIT COPILUL AGRESAT, SĂ-L ASCULTE, SĂ-I OFERE SUPORT

SĂ IA MĂSURI

Copiii trebuie încurajați să comunice, să ceară ajutorul, să vorbească imediat cu un adult în care au încredere, precum părinții, un membru apropiat al familiei sau un cadru didactic în care au încredere, consilierul școlar, dirigintele etc.

Bibliografie:

- https://ro.wikipedia.org/wiki/Agresiunea_pe_Internet
- <https://oradenet.ro/viata-ta-online/prietenii/ce-este-cyberbullying-ul>
- <https://cig.ase.ro/wp-content/uploads/2016/06/7-Dobre.pdf>
- <https://www.salvaticopiii.ro/afla-mai-multe/noutati/salvati-copiii-lupta-impotriva-cyberbullyingului>
- <https://www.unicef.org/romania/ro/pove%C8%99ti/cyberbullying-ce-este-%C8%99i-cum-%C3%AEi-punem-cap%C4%83t#8>

NECESITATEA ÎMBINĂRII METODELOR TRADIȚIONALE CU CELE MODERNE

Profesor Gache Mariana
Școala Gimnazială Nr. 1 Pușcași, jud. Vaslui

S-au schimbat planurile de învățământ, programele școlare, manualele și, totuși, constatăm uneori că: elevii nu învață, că elevii nu știu să învețe sau chiar nu-i interesează conținutul studiat la școală. Ce e de făcut? Înainte de a recurge la o anumită metodă didactică se impune să întrebăm cum învață elevii, pentru a asigura auspiciile favorabile instruirii. Abordarea sistematică a conținuturilor, formarea capacităților și a competențelor pot fi realizate prin redimensionarea modelului clasic de configurare a lecției sau prin înlocuirea lui cu alte structuri, alături de utilizarea unor strategii, metode și tehnici de predare, învățare și evaluare mai eficiente.

Acțiunile constitutive ale activităților corelative analizate: predarea-învățarea-evaluarea și obiectivele acestora sunt realizate efectiv prin intermediul metodelor de învățământ, fapt ce justifică locul pe care îl dețin în conținutul tehnologiei didactice. Eficientizarea procesului de învățământ are loc prin diminuarea, reducerea ponderii metodelor de expunere verbală (metodelor clasice) și folosirea, cu precădere, a acelor metode care stimulează, intensifică participarea elevilor în procesul de dobândire a cunoștințelor. Este vorba de dialogul euristic, problematizarea, învățarea prin descoperire, exercițiul, instruirea programată, lucrări practice. Metodele diadactice nu au valoare dacă nu se transformă în metode de gândire și acțiune pentru elevi. Aceasta este posibilă numai dacă elevii conștientizează structura și funcționalitatea metodelor, cooperează la utilizarea lor.

Metodele activizante trebuie îmbinate în desfășurarea lecției cu metode clasice povestirea, explicația, prelegerea și conversația (acea formă care solicită răspunsuri reproductive). Prin folosirea metodelor moderne în îmbinare cu cele clasice, elevii devin colaboratori activi ai profesorului, reducându-se astfel rolul lui de transmitere de cunoștințe, în favoare creșterii rolului său de organizator și îndrumător al activității de învățare desfășurate de elevi. În viziunea modernă lecția nu mai este, mai bine zis, numai trebuie să fie redusă la activitatea de predare, dimpotrivă accentul trebuie deplasat asupra acțiunii de conducere a elevilor din partea profesorului, pentru ca ei să poată cuceri singuri cunoștințele (Ioan Negret-Dobridor), cu precizarea cerinței de a limita dirijarea învățării la minimumul necesar.

Prin îmbinarea metodelor clasice cu cele active se urmărește apariția și stabilizarea unor relații optime între activitatea de predare și cea de învățare prin care scopul urmărit este declanșarea mecanismelor psihologice ale învățării potrivit particularităților de vârstă și individuale ale elevilor și a condițiilor concrete în care are loc învățarea. Orice metodă este eficientă numai în măsura în care, transmițând o cantitate de informații reușește să-i antreneze pe elevi în asimilarea ei activă și creatoare. Orice metodă impune îmbinarea între activitatea profesorului și cea a elevului. Din acest punct de vedere rolul cadrului didactic se poate deplasa de la polul în care este doar o sursă de informații la polul în care conduce și controlează activitatea independentă a elevilor, în timp ce activitatea acestora se poate deplasa de la cea de simplă reproducere la cea creatoare.

Folosirea diverselor metode impune un sens ascendent acestei mișcări, apropiind astfel procesul concret al asimilării de model sau ideal, învățarea independentă și creatoare. Creșterea ponderii metodelor activ-participative nu înseamnă renunțarea la metodele clasice de învățământ (observația, expunerea, conversația, demonstrația, exercițiul), la cele de transmitere și asimilare a informației. Nu se poate spune că metodele tradiționale în sine sunt ineficiente, iar cele moderne eficiente. Totul trebuie judecat în funcție de contextul în care sunt folosite) și, mai ales, dacă ele determină randament școlar sporit, economic de efort intelectual și de timp. Important este să decidem unde și când să apelăm la o variantă sau alta. De fapt, în activitatea practică ele se îmbină, profesorul fiind acela care poate decide, în funcție de situația concretă, dacă sunt necesare căutările sau tatonările din partea elevilor sau se poate expune sau demonstra.

Toate aceste particularități au fost teoretizate prin delimitarea a două stiluri fundamentale de predare, cel dominat de profesor și cel axat pe grup. În cadrul primului din aceste stiluri, profesorul

realizează activitatea de predare prin expunerea cunoștințelor, preocuparea sa concentrându-se asupra prezentărilor într-o manieră cât mai sistematică recurgând în mai mică măsură la conexiune inversă pentru a constata efectul expunerii sale. Specific pentru stilul axat pe grup este accentul pe activitatea elevilor, pe participarea lor la descoperirea cel puțin a unei părți din cunoștințele ce urmează a fi învățate. Dialogul devine indispensabil, ca metodă fundamentală de lucru, nu numai între profesor și elevi, ci și în interiorul grupului, între membrii săi. Opțiunea pentru unul sau altul dintre stiluri depinde de conținutul cunoștințelor ce urmează a fi predate și de personalitatea profesorului. Diferite metode pot fi utilizate singure sau în combinație. Folosirea lor izolată sau excesivă este mai puțin eficientă decât în asociație.

Chiar cele mai sofisticate metode, izolate, nu constituie o garanție a eficienței lor, a unei învățări reunite. Complexitatea unei situații de învățare este de așa natură încât solicită folosirea unor variate metode, clasice sau moderne, nu ca entități distincte ci ca resurse interdependente, ce acționează după principiul complementarității funcțiilor, al compensației și susținerii reciproce.

Bibliografie:

- Radu T. Ion, *Evaluarea în procesul didactic*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 2000.
- Cucos Constantin, 2008, *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Polirom, Iași.
- Minder Michel, 2003, *Didactica funcțională. Obiective, strategii, evaluare*, Editura Cartier Educațional, Chișinău.
- Moise Constantin, 2007, *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Universității „Al.I.Cuza” Iași.
- Stoica Marin, 2002, *Pedagogie și Psihologie*, Editura Gheorghe Alexandru.

PREDAREA LIMBII ENGLEZE ADULȚILOR

Prof. Alexandroae Gabriela
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Oșești, Vaslui

Pentru adulți, învățarea unei noi limbi poate fi dureros de lentă și adesea o experiență frustrantă. În timp ce toată lumea ar dori să dobândească rapid capacitatea de a conversa într-o limbă străină, realitatea este că nu este ușor - există un set complet nou de reguli de învățat, cu atât mai puțin mii de cuvinte și expresii noi. Poate fi foarte împovărător să trebuiască, de fapt, să te întorci la clasa 1 și să o iei de la capăt.

De asemenea, profesorii trebuie să fie conștienți de faptul că adulții nu învață la fel ca copiii. Sigur, există momente când învățarea este aceeași, dar de multe ori este foarte diferită.

Cursanții adulți se simt confortabil cu modele de gândire abstracte. Le place să apeleze la experiențele lor de viață și să știe ce se așteaptă de la un curs de EFL. Adulții au dezvoltat metode de învățare care funcționează cel mai bine pentru ei și atunci când aplică acele metode. Disciplina lor este mult mai evidentă decât se vede la copii. Parțial, acest lucru se datorează faptului că creierul lor este complet dezvoltat, dar au și o motivație mai bună.

Cum să predați lecții practice de EFL pentru adulți cu nevoi reale de engleză

Mulți dintre adulții care învață EFL sunt ceea ce numim falși începători. Se simt și se comportă ca și cum ar fi începători, dar au încercat de fapt să învețe engleza înainte.

De ce este diferită predarea EFL pentru adulți?

Spre deosebire de copiii lipsiți de griji, adulții se pot simți destul de stresați atunci când își bagă nasul în sala de clasă.

În calitate de profesor, trebuie să fii conștient de faptul că ar putea exista tot felul de lucruri în viața lor care fac aceste lecții mai stresante.

Poate că aveau lecții de engleză cu mult timp în urmă, când erau încă la școală, dar cumva lecțiile nu s-au ținut și acum trebuie să înceapă din nou.

Poate că întreaga lor experiență școlară din anumite motive a fost frustrantă și nefericită.

Poate că sunt în general calificați la locul de muncă, dar șeful lor insistă că trebuie să învețe engleza.

Poate că au migrat sau plănuiesc să facă acest lucru (posibil în circumstanțe foarte dificile) și trebuie să învețe limba engleză pentru a avea succes în noua lor țară. Este posibil ca copiii lor și alți membri ai familiei să fi trecut deja înainte și să fi învățat mai repede decât ei – sau poate că întreaga familie se bazează pe această singură persoană pentru a învăța engleza și a-i ajuta să se adapteze.

Poate le este frică că sunt prea bătrâni și, prin urmare, nu pot învăța.

Dacă au făcut saltul și s-au expus suficient pentru a fi ajuns la cursul tău de EFL sau dacă lucrează unu la unu cu tine, atunci au încredere în tine pentru a se asigura că nu își pierd timpul.

Deci, cum te poți asigura că elevii tăi adulți se distrează?

- Asigurați-vă că oferiți un program bazat pe activități, nu doar „cretă/marker și vorbiți”.
- Asigurați-vă că sunt implicați, nu doar spectatori.
- Asigurați-vă că reușesc în învățarea lor.
- Asigurați-vă că observă că au succes și încurajează încrederea în sine.
- Asigurați-vă că îi încurajați să continue, chiar dacă simt că eșuează. Greșelile sunt toate parte a procesului de învățare.

Unele dintre aceste provocări ce vizează predarea limbii engleze adulților sunt:

1. Scăderea neuroplasticității creierului adult

Pe măsură ce înaintăm în vârstă, plasticitatea creierului nostru scade.

Asta nu înseamnă că adulții ar trebui să abandoneze orice speranță de a învăța o limbă străină. Din contră; cercetările în domeniu au descoperit o strânsă corelație între bilingualism și întârzierea apariției Alzheimer-ului. Se pare că provocarea pe care o reprezintă învățarea unei limbi străine ajută la menținerea sănătății creierului, prelungind sănătatea mentală.

Activitățile interactive menite să îi angajeze pe cursanți atât fizic cât și mental sunt foarte importante; nu trebuie subestimată importanța activităților interactive, distractive în lucrul cu adulții. Dialogurile și jocurile de rol sunt alte metode interactive menite să îi angreneze pe adulți în procesul de învățare a unei limbi străine.

O altă modalitate de a menține interacțiunea și dinamismul în clasă este folosirea diverselor platforme cu materiale video autentice (discursuri, videoclipuri, show-uri TV, știri), organizate pe niveluri de limbă. Adulții vor găsi materialele autentice adecvate nevoii lor.

2. Stabilirea unui respect mutual

În cazul predării limbii engleze adulților este extrem de important să nu uităm că aceștia posedă deja o gamă variată de abilități. Ca profesori, trebuie să ne asigurăm că tratăm cursanții adulți ca și parteneri de discuție, evitând condescendența cu orice preț.

Este important ca atunci când introducem diverse teme să nu presupunem o anumită ignoranță din partea studenților. Pentru profesorii care predau ambelor categorii, atât adulților cât și copiilor, este hotărâtoare maniera în care stabilim tonul potrivit fiecărui grup; diferențele pot fi remarcabile.

3. Câștigarea încrederii cursanților reticenți

Lipsa de entuziasm poate fi o problemă reală atunci când predați adulților. Soluția este să tratăm cursanții adulți ca și indivizi, nu ca un întreg grup. Inserarea intereselor acestora în lecție când este posibil este foarte recomandată.

Un alt factor motivant poate fi activitatea Show and tell – în general adulții adoră să vorbească despre ei sau despre lucrurile de interes. Dacă vorbitul în public încă reprezintă o provocare, profesorul poate avea o discuție informală cu cursanții, întrebându-i despre hobby-uri, interese, etc. Rezultatul va fi o sporire a încrederii în ei și în abilitatea de a vorbi în public.

4. Timpul petrecut la clasă

De la angajamentele familiale până la termenele limită legate de muncă, timpul este o resursă neprețuită pentru mulți dintre noi. Așadar, lecțiile trebuie să urmeze un anumit tempo. Atunci când cursantul simte că timpul petrecut la clasă nu este folosit eficient, poate apărea un sentiment de frustrare.

Acest aspect trebuie luat în considerare și atunci când profesorul atribuie tema; este esențial ca cerința să fie accesibilă și fezabilă, în așa fel încât să fie inserată în viața de zi cu zi a cursantului.

5. Așteptările mari din partea cursantului

Fiind adulți, cursanții sunt obișnuiți cu analizarea criteriilor de performanță așa că feedback-ul joacă un rol foarte important în procesul de predare. Profesorul va analiza succesul metodelor de predare folosite, dar va oferi în același timp și observații valoroase privind eficacitatea metodologiilor de predare.

Survey-urile sunt esențiale, putând fi introduse la sfârșitul săptămânii printr-o discuție informală profesor – cursanți. Pot fi folosite întrebări precum: Ce v-a plăcut cel mai mult săptămâna aceasta? sau Din ce activitate ați învățat cel mai puțin? Scopul este să aflăm lucruri pe care să le folosim în pregătirea următoarelor lecții.

Acest procedeu arată importanța rolului pe care cursantul îl are în propriul proces de învățare.

6. Predarea pronunției

Copiii, în special cei cu vârsta până în 8 ani asimilează o limbă străină cu relativă ușurință. Acest lucru însă nu este valabil și la adulți. Intonația, accentuarea anumitor silabe, ritmul limbii native pot reprezenta o barieră în obținerea fluenței într-o limbă străină.

Tracul constituie de asemenea o problemă în învățarea unei limbi străine. Încurajarea cursanților poate cultiva o atitudine pozitivă asupra stăpânirii pronunției. Folosirea resurselor multimedia, inclusiv înregistrarea audio a cursanților, poate fi de folos în îmbunătățirea pronunției în limba țintă.

În concluzie, este dificil să discernem impactul specific fiecărei strategii de predare în domeniul limbilor străine, acestea fiind doar o mică parte dintr-un amplu proces. Dar, nimic nu este imposibil dacă îți dorești cu adevărat.

Bibliografie:

- Robert Taylor-*Teaching English as a Foreign Language to Adults*
- <https://edict.ro/provocarile-predarii-limbii-engleze-adultilor/>
- <https://www.fluentu.com/blog/educator-english/how-to-teach-esl-to-adults/>

TALK TO ME – COMMUNICATION BUILDS BRIDGES

Prof. Diaconu Adela

Școala Gimnazială „Anton Pann” Craiova, jud Dolj

Predarea unei limbi străine trebuie să aibă ca punct de reper conștientizarea faptului că limba reprezintă atât un fenomen lingvistic, cât și unul social. Ca urmare a caracterului ambivalent al limbii (de fenomen lingvistic și social), comunicarea în limba străină oferă implicit o deschidere spre valori și norme culturale și profesionale. Cea mai eficientă abordare de a comunica în limba engleză, folosită frecvent în sălile de clasă este cea numită „metoda comunicării”, „communicative approach”, un termen-umbrelă, care însumează o multitudine de metode de predare alimbii engleze. Având în vedere că trăim într-o societate, în care comunicarea este esențială, învățarea limbii engleze este orientată în acest sens. Obținerea unui loc de muncă este condiționată, în multe cazuri, deabilitatea de a comunica eficient în cadrul unui interviu. Succesul economic este favorizat de publicitate, tot o formă de comunicare.

Astfel, engleza ca lingua franca domină mediile de lucru pe piața internațională - și uneori chiar pe piețele naționale - și are o poziție importantă și în instituțiile de învățământ superior. Competențele de limbi străine au devenit competențe cheie pentru întreprinderile eficiente la nivel național și internațional. Limba engleză în calitate de lingua franca trebuie privită ca o limbă nouă, care se adaptează rapid la cerințele globalizării. Ca rezultat al acestor cerințe limba engleză nu aparține doar vorbitorilor nativi, ci și celor pentru care engleza este o limbă străină. Actualmente pot fi observate două tendințe: tot mai puțini consideră limba engleză fiind o limbă europeană și tot mai puțin dezvoltarea ei este determinată de vorbitorii nativi. Specialiștii europeni confirmă adevărul acestor enunțuri, întrucât încă în 1995 aproximativ 85 % din organizațiile internaționale foloseau limba engleză ca limbă oficială de lucru.

O clasificare cuprinzătoare și echilibrată prezumă că principalele metode de învățare sunt „de comunicare – orală sau scrisă”, „de cercetare a realității” (directă sau indirectă), „bazate pe acțiunea practică” (reală sau simulată) și de „instruire asistată de calculator” (IAC). Aici intervin și activitățile extracurriculare care au ca rol susținerea demersului educativ și îmbunătățirea conceptelor deja asimilate. Modernizarea și perfecționarea procesului instructiv-educativ presupune îmbinarea activităților școlare cu activitățile extrașcolare. Îmbinarea acestora are numeroase valențe formative, deoarece acestea permit manifestarea creativității și imaginației elevului. Activitățile extrașcolare au rolul de a dezvolta competențele sociale, lucrul în echipă, colaborarea și comunicarea în rândul copiilor, integrarea în grup, spiritul de inițiativă. Activitățile extrașcolare îl ajută pe copil să dobândească aptitudini necesare pentru a se descurca în cele mai variate situații de viață.

Astfel, una din activitățile extracurriculare din acest an a urmărit promovarea necesității cunoașterii mai multor limbi străine și mai cu seama a limbii engleze. Limbile ca instrument de comunicare sunt un element esențial al Uniunii Europene. Limbile pe care le vorbim ne definesc identitatea. Uniunea Europeană respectă diversitatea culturală și lingvistică a cetățenilor săi. 2001 a fost Anul european al limbilor. Evenimentul, organizat de Consiliul Europei și Comisia Europeană, s-a bucurat de un enorm succes, motiv pentru care data de **26 septembrie** a fost declarată **Ziua europeană a limbilor**. În fiecare an, cu această ocazie, se sărbătoresc nu numai cele 23 de limbi oficiale ale UE, ci și bogata moștenire de culturi și tradiții, care este o expresie vie a tuturor limbilor Europei. Diversitatea lingvistică ne oferă tuturor posibilitatea de a ne pune în locul altora și de a privi viața dintr-o altă perspectivă. Este important ca toți cetățenii europeni să înțeleagă politicile și legislația europeană și să ia parte la elaborarea lor. În aceeași măsură, Comisia Europeană dorește să-i încurajeze să învețe noi limbi astfel încât să poată exploata mai bine perspectivele culturale, sociale și profesionale oferite de integrarea europeană.

SCOPUL PROIECTULUI

- cunoașterea de către elevi a câtorva date istorice și geografice despre limbile europene;
- sensibilizarea elevilor pentru studiul limbilor moderne;
- punerea în valoare a cunoștințelor dobândite de către elevi la orele de curs.

OBIECTIVE

- să crească calitatea actului educativ;
- să stimuleze elevii pentru utilizarea limbilor străine;
- să aducă la cunoștința celor prezenți informații interesante despre istoricul apariției limbilor;
- să prezinte, într-o formă plăcută, aprecierea de care se bucură studiul limbilor moderne în rândul elevilor școlii noastre.

Pentru noi, profesorii de limbă engleză ca limbă străină, este important să ne dăm seama că în ultimul deceniu limba engleză este considerată a fi un limbaj global pentru comunicare, ceea ce a dus la statutul său de limbă internațională. Este de asemenea esențial să înțelegem că un profesor de limbi calificat ar trebui să fie cel care ar putea ajuta eliminarea impactului negativ al potențialelor neînțelegeri culturale în cadrul comunicării interculturale prin introducerea calificată și bine structurată a studiilor interculturale către studenți. Profesorul de limbă ar trebui să fie ghidul lor bun pentru a-i ajuta să ajungă la stadiul de conștientizare culturală, incluzând echiparea elevilor cu cunoștințe de bază despre specificațiile culturale în cadrul categoriilor predefinite de diferențe interculturale pentru a evita sau cel puțin diminua confuzia și frustrările studenților determinate de neînțelegerile interculturale. De asemenea, rolul profesorului de limbă engleză este de a ajuta elevii să identifice unele imperative pentru studierea comunicării interculturale. Înțelegerea comunicării interculturale poate facilita rezolvarea conflictului intercultural, iar studiul comunicării interculturale poate duce la o înțelegere mai bună a propriei persoane. Comunicarea interculturală poate facilita evitarea și soluționarea conflictelor interpersonale și de grup prin prisma cunoașterii și acceptării altor culturi.

Bibliografie:

1. Afanas Aliona (2013). *Metodologia dezvoltării competenței de comunicare a elevilor în limba străină*. Chișinău, ISBN 978-9975-56-117-4.
2. Burns, A. & Richards, C. Jack. (2009). *The Cambridge Guide to Second language Teacher Education*. Cambridge: Cambridge University Press. ISBN 978-0-521-76012-6 hardback. ISBN 978-0-521-75684-6 paperback
3. Panainte, Lidia. *Rolul limbii engleze în contextul comunicării interculturale*. Culegere de articole selectivă ale Conferinței Științifice Internaționale „Competitivitatea și Inovarea în Economia Cunoașterii”, Vol. 2, 28-29 septembrie 2018.

RELĂȚIILE COPII – PĂRINȚI ÎN ADOLESCENȚĂ

Prof. Obreja Mirela
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare”, Vaslui

Adolescența nu este o etapă ușoară în dezvoltarea unui individ, deoarece abia în acest timp acesta reușește să se definească ca persoană și implicit, în acești ani firavi află cine este cu adevărat – și nu în totalitate, ce dorește să realizeze pentru viitor și cum preferă să fie privit în societate. Prin urmare, în perioada de tranziție reușește să pună bazele identității sale pentru tot restul vieții.

Așadar, un rol important în această dezvoltare a sinelui îl are și relația percepută cu cei din jur, primordial cu părinții, persoanele cele mai apropiate ale tânărului. Deci, putem menționa efectele comportamentale pe care această **relație copil – părinte** o are asupra adolescentului și cum poate fi îmbunătățită pentru a asigura prosperitate în definirea personalității acestuia.

În această etapă începe procesul de învățare organizată, de pregătire pentru viața de adult prin însușirea citit-scrisului și socotitului, prin producerea de lucruri ce îi vor aduce recunoaștere. Devine capabil să învețe de la adulți mărirea instrumentelor, a uneltelor, propunerea unor scopuri și depunerea de efort pentru îndeplinirea lor, renunțarea la activitățile plăcute în favoarea celor care sunt apreciate de către ceilalți. „A duce la bun sfârșit o sarcină productivă este un scop care înlocuiește treptat capriciile și dorințele specifice jocului.” pg. 318, Erik Erikson, Copilărie și societate

Rolul școlii este în această etapă de a continua activitatea de formare și consolidare a unor deprinderi practice în acord cu tendințele înăscute ale copilului, această corelare fiind baza sentimentului de a fi competent, de a deține calități unice, de a contribui. Sentimentul de inferioritate și de inadecvare poate fi consecința unor viziuni înguste și devalorizante ale adulților din familie sau de la școală pentru combinația unică de interese, aptitudini și talente deținute de copil.

Preocuparea principală a adolescentului este imaginea pe care o au în ochii celorlalți prin comparație cu imaginea de sine și modul cum aptitudinile și deprinderile dezvoltate anterior pot fi utilizate pentru alegerea unei profesii.

În paralel, adolescentul experimentează pentru prima dată o alegere de iubire a unei persoane din exteriorul familiei.

„Dragostea adolescentină este, într-o măsură considerabilă, o încercare de a ajunge la o definiție a propriei identități proiectând imaginea difuză despre propriul Eu asupra altcuiva și văzând-o astfel reflectată și clarificată treptat. Acesta este motivul pentru care conversația este o parte importantă a iubirii.” (pg. 322, Erik Erikson, Copilărie și societate)

Datorită transformărilor pe care le trăiesc în plan fizic și psihic, stările de confuzie și neclaritate pot duce la izbucniri de afect și la revolte față de autoritate. Trecerea de la moralitatea infantilă la etica adultului se sprijină pe dorința lor de a fi cei mai buni, acest lucru facilitând dorința de a conduce. Confuzia de rol poate apare ca o consecință a dificultății de a-și găsi o identitate ocupațională, care să-i valideze achizițiile anterioare și care să-i ofere posibilitatea câștigării autonomiei și independenței specifice adultului.

Situații tensionate cu adulții – propunerea unei soluții de prevenire și de rezolvare a acestora

Bineînțeles că în orice familie, sau relație de orice tip, există și momente tensionate, momente de dezacord și certuri pe diferite teme. Așadar, cele mai frecvente probleme de comunicare ce pot apărea în tipul de **relație copil – părinte** pot fi identificate ca și: *nerespectarea intimității, controlul excesiv asupra acțiunilor adolescentului și înlocuirea afecțiunii parentale cu bunuri materiale sau sume de bani*. Aici, tânărul se poate revolta și se poate ajunge la țipete și injurii prin simplul fapt că părintele *nu îl înțelege* și nu îi poate oferi ceea ce are el nevoie pentru a putea deveni cea mai bună versiune a sa.

În modul acesta, un părinte, pentru a asigura un ambient corect și prosper pentru adultul în devenire, trebuie să respecte anumite reguli de comunicare ce implicit vor ajuta și vor oferi soluții eficiente în rezolvarea oricăror impedimente sau contradicții. Prin urmare, amintim ghidarea adolescentul în ceea ce privește **libera exprimare** – fără a jigni și fără a implica un comportament negativ și agresiv, pentru a-și putea face înțeles punctul de vedere și motivele pentru care simte anumite emoții.

Pe scurt, trebuie recunoscută existența unei probleme, trebuie discutată și împreună, părinții și copilul, trebuie să găsească o soluție favorabilă pentru ambele părți. Astfel, părintele trebuie să ofere o marjă de libertate și totuși, o serie de norme ce nu trebuie încălcate, înțelegând nevoile și valorile adolescentului. Cu alte cuvinte, adultul în devenire trebuie să fie conștient de anumite limite ce nu trebuie depășite și trebuie să se ghideze după anumite repere comportamentale oferite de către părinte pentru a-și asigura o formare liniară, care să se îmbogățească continuu.

Avantaje și dezavantaje în relația cu adolescenții – tip parental democratic

Pe lângă stilurile comportamentale existente și anume, stilul autoritar, stilul permisiv, stilul neimplicat și stilul supra protectiv, există și **stilul democratic**. Acesta, comparativ cu celelalte, oferă cele mai multe avantaje în relație părinte – copil. În consecință, putem vorbi despre un echilibru în educația adolescentului cu privire la disponibilitatea afectivă și cantitatea de dragoste oferită, dar și a controlului în anumite situații. Deci, ca și **avantaj** avem armonia între înțelegerea acțiunilor pe care copilul le face și dorința de a-l proteja și a-i oferi securitatea de care are nevoie.

O altă **abordare a efectului pozitiv** pe care acest tip parental îl poate avea asupra adolescentului este existența drepturilor egale în familie, a punerii pe primul plan binele copilului și ceea ce îi va aduce beneficii ulterioare. Astfel, se va forma un tânăr încrezător, capabil să găsească soluții la momentele dificile și să depășească dificultățile de pe plan emoțional.

Cu toate că în aparență acest stil democratic are numai avantaje, pe care eu în adolescența mea le-am simțit din plin, părinții mei adoptând acest stil, totuși, există și o serie de **dezavantaje**. Deci, menționez incapacitatea unui adolescent crescut și modelat cu ajutorul acestor metode de a se putea adapta la un alt fel de stil abordat. În acest sens, autoritatea exagerată a altor persoane din viața sa poate să-i provoace probleme, cum ar fi interacțiunile în cadrul școlar, în armată sau chiar printre prieteni. Cu alte cuvinte, poate fi privit ca un adolescent incapabil să-și finalizeze sarcinile sau dimpotrivă, un copil impertinent căci dorește să-și spună punctul de vedere și nu ascultă „ordinele” pe care le primește.

Bibliografie:

- Allen, J. P. (2008). *The Attachment System in Adolescence*, in JudeCassidy & Phillip R. Shaver, *Handbook of Attachment Theory, Research, and Clinical Applications*, pp. 419-436, Guilford;
- Alina Moise, psiholog clinician, *Consecințe ale stilurilor parental – familiale în adaptarea adultului la socialul contemporan*, lucrare de disertație;
- Monica Bolocan, psiholog pentru copii, *Stiluri de parenting*, articol preluat de pe: <http://www.psiholog-copii.ro/stiluri-de-parenting/>;
- Adina Moraru, psiholog/psihoterapeut, *Relația părinți – copii la vârsta adolescenței*, articol preluat de pe: <https://www.psihohipnoza.ro/relatia-parinti-copii-la-varsta-adolescentei/>;
- Ana Maria Mintici, *Relația părinte – copil în Psihologia Copilului și Parenting*, articol preluat de pe: <https://www.psihart.ro/relatia-parinte-copil/>;

- Prof. înv. primar Vișan Niculina – Ionica, Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu”, Pitești, Argeș, *Studiu comparativ privind stilurile educative parentale*.

ROLUL EXPERIMENTULUI VIRTUAL ÎN ÎNVĂȚAREA CHIMIEI

Cortojan Viorica
Școala Gimnazială „C-tin Gh. Marinescu” Galați

Experimentul este o observație provocată, o acțiune de căutare, de găsim de dovezi, este o provocare intenționată, în condiții determinate (instalații, dispozitive, materiale corespunzătoare etc.), a unui fenomen, în scopul observării comportamentului lui, al încercării raporturilor de cauzalitate, al descoperirii esenței acestuia, a legităților care îl guvernează, al verificării unor ipoteze

Importanța și rolul experimentului de laborator în predarea-învățarea chimiei sunt incontestabile, acesta educă gândirea și creează deprinderi de observare a lumii înconjurătoare și de înțelegere a fenomenelor. Cu toate acestea, una dintre problemele curente cu care se confruntă profesorul de chimie este dotarea laboratorului. Efectuarea unui experiment la lecțiile de lucrări de laborator frontale, necesită aparatură în număr mare de exemplare, eventual reactivi chimici, care pot dăuna sănătății și mediului înconjurător, iar o dotare bună a laboratorului ridică cu mult costurile în sistemul de învățământ.

O resursă alternativă sau complementară în studiul fenomenelor și proceselor existente în natură este experimentul virtual. Fiind utilizat pe scară din ce în ce mai mare în învățământul preuniversitar românesc, experimentul virtual este recomandat a fi utilizat în următoarele situații:

- realizarea experimentului virtual urmează realizării efective a experimentului (real) și permite elevilor controlul asupra unui număr mai mare de factori care influențează fenomenul studiat;
- resursele existente nu permit realizarea efectivă a unor experimente necesare înțelegerii fenomenelor studiate;
- prin experimentul virtual este facilitată înțelegerea fenomenului studiat de către elevii care au deficiențe motorii și nu pot realiza cu alt sprijin experimentul efectiv;
- realizarea efectivă a experimentului (real) pune în pericol sănătatea elevilor.

Laboratoarele virtuale pot fi accesate prin intermediul unui portal sau al unui server local și permit elevilor să conducă diferite experimente, exact ca într-un laborator clasic, dar într-un mediu sigur, securizat, cu scopul de a observa, studia, demonstra, verifica și măsura rezultatele unor fenomene. Prin intermediul experimentelor virtuale, elevii pot experimenta orice situații din viața reală, indiferent de gradul de complexitate și de pericolozitate al acestora. Deoarece sunt simulate pe calculator, procesele pot fi repetate până când sunt înțelese pe deplin. Resursele digitale cuprinse de laboratoarele virtuale sunt atractive și ușor de utilizat de elevi, transformând astfel ora de clasă într-o activitate unică și extrem de plăcută. Experimentele virtuale utilizate în scop didactic trebuie să fie caracterizate de ușurință în utilizare (nivel începător) și limbaj specific disciplinei pentru care au fost concepute. Accesul trebuie să se facă în mod direct, simplu, în acest sens fiind recomandată folosirea unui browser web standard. Evident, atunci când sunt necesare aplicații software specializate, ele se vor licenția și instala pe sistemele de calcul din laborator. Lecțiile educaționale (care propun și un suport experimental virtual) pot folosi diverse tehnologii didactice, distribuite într-o varietate de forme și funcționalități. Demersul didactic însoțit de (cel puțin) un experiment virtual trebuie să propună un plan de lecție foarte bine structurat și realizat, astfel încât să capteze și să mențină interesul elevilor în permanență. Tocmai din acest motiv, componentele interactive ale unei astfel de lecții devin extrem de importante. În acest sens, interactivitatea poate fi realizată în mai multe moduri, în strânsă legătură cu obiectivul educațional, obiectul de învățare cuprinzând:

- animație (realizată în cadrul unui fișier). Utilizarea animațiilor poate oferi prezentări atractive care să capteze atenția elevilor și să inducă găsirea soluției unei probleme.

- simulare - asigură un grad de interactivitate ridicat. Simulările sunt recomandate chiar dacă în unele cazuri simplifică condițiile experimentului real. În acest caz, obiectivele principale ale lecției devin:

- ghidarea utilizării și executării experimentului virtual,
- furnizarea de instrucțiuni on-line,
- asigurarea de informații legate de subiectele discutate și
- participarea elevului.

Laboratoarele virtuale completează arsenalul metodelor didactice utilizate în predarea chimiei și împreună cu experimentul tradițional, oferă o înțelegere mai profundă a legilor și teoriilor chimice.

La disciplina chimie pot fi utilizate cu succes simulările interactive PHET care încorporează practici bazate pe cercetare privind predarea eficientă pentru a îmbunătăți învățarea conceptelor de știință și matematică. Simulările sunt concepute pentru a fi flexibile, astfel încât să poată fi utilizate ca demonstrații de curs, laboratoare sau activități, teme pentru acasă. Folosește un mediu intuitiv, asemănător jocului, în care elevii pot învăța prin explorări asemănătoare oamenilor de știință într-un mediu simplificat, în care reprezentările vizuale dinamice fac invizibilul vizibil și în care ideile științifice sunt conectate la fenomene din lumea reală.

Simulările interactive PHET pentru matematică, fizică, biologie și chimie sunt gratuite, publice (nu necesită autentificare din partea elevilor). Sunt validate științific de o echipă de la Universitatea din Colorado.

Toate experimentele PHET sunt interactive. Acestea conțin una sau mai multe sarcini, precum și un set ce cuprinde toate elementele necesare pentru a le rezolva. Deoarece pașii experimentelor sunt, de regulă, dezvoltăți suficient de detaliat în note textuale, scopul principal al demonstrațiilor este de a vizualiza și explica efectele și nu de a testa cunoștințele și abilitățile utilizatorului.

Simulările pe care le folosi la clasă cu elevii abordează teme precum:

- alcătuirea atomilor
- formarea moleculelor
- concentrația soluțiilor
- structuri tridimensionale ale unor molecule
- izotopi
- egalarea ecuațiilor unor reacții chimice
- Ph-ul soluțiilor

Un laborator virtual interesant este cel dezvoltat de Amrita Vishwa Vidyapeetham & CDA Mumbai și finanțat de MeitY (Ministerul Electronicii și Tehnologiei Informației) din India.

OLabs se bazează pe ideea că experimentele de laborator pot fi predate folosind internetul, mai eficient și mai puțin costisitor. Laboratoarele pot fi, de asemenea, puse la dispoziția elevilor, studenților care nu au acces la laboratoarele fizice sau în cazul în care echipamentele nu sunt disponibile din cauza faptului că sunt rare sau costisitoare. Experimentele pot fi accesate oricând și oriunde, depășind constrângerile de timp resimțite atunci când aveți acces la laboratorul fizic doar pentru o perioadă scurtă de timp.

Dintre experimentele virtuale pe care le putem utiliza în cadrul orelor de chimie fac parte:

- determinarea pH-ului unor soluții de fructe, legume sau soluții de uz casnic;
- efectuarea de reacții chimice de combinare, descompunere, substituție sau schimb;
- testarea reactivității unor metale;
- separarea substanțelor din amestecuri etc.

Această platformă este gratuită, nu necesită autentificare și este mai mult decât un simplu simulator al unor experimente, cuprinzând următoarele aspecte ce abordează tema aleasă.

Acest tip de laborator îi ajută pe elevi să se pregătească înainte de a participa la un laborator real, familiarizându-se cu echipamentul, trecând prin exerciții pre-laborator și susținând teste pre-laborator, atât cu privire la conținutul muncii, cât și la considerațiile de siguranță ale laboratorului, toate prin exerciții online. Acceptă diferite stiluri de învățare și preferințe de învățare prin tutoriale, animații, videoclipuri, grafică, simulări și rezumat cu informații detaliate.

Fiecare laborator este conceput pentru a oferi elevului o experiență reală pentru a spori învățarea și înțelegerea fiecărui experiment. Aplicația pune la dispoziție o serie de activități ce pot fi utilizate de profesor în cadrul orelor de curs, pentru a transmite noi cunoștințe, a forma deprinderi și priceperi experimentale sau pentru a consolida și fixa cunoștințele transmise anterior.

Fila **Resurse** oferă informații despre lista cărților, videoclipurilor și linkurilor către site-uri care acceptă conținutul experimentului publicat pe site-ul OLABs, sunt furnizate informații pentru materiale de lectură suplimentare. Un elev începe cu teoria care oferă o introducere în experiment.

Procedura oferă instrucțiuni detaliate pas cu pas cu privire la modul de efectuare a experimentului într-un laborator tradițional și, de asemenea, folosind simulatorul.

Animațiile ajută să înțeleagă modul de realizare a experimentului cu sugestii, sfaturi despre instrumente și așa mai departe, care arată măsurători, funcționarea echipamentului și alte informații relevante.

Fila **Video** arată videoclipul experimentului așa cum a fost făcut într-un laborator tradițional.

Simularea poate fi utilizată pentru a efectua experimentul interactiv. Experimentul poate fi realizat făcând clic pe fila simulare și urmând instrucțiunile pas cu pas, așa cum sunt date în fila „procedură”.

Un elev, care a efectuat experimentul online, poate face o **autoevaluare** prin **modulul Viva Voce**. Aceasta urmărește ceea ce un elev știe și a învățat despre un subiect. Poate fi folosit înainte, în timpul și după efectuarea experimentului. Datele obținute din acest modul sunt înregistrate pentru o analiză ulterioară.

Folosirea experimentului virtual în clasă are rolul de a îmbunătăți eficiența lecției, deoarece pune accent pe activitățile practice conduse de un cuplu inedit de profesori: cel care se găsește la catedră și cel virtual!

Bibliografie:

1. Cerghit Ioan, *Metode de învățământ*, E.D.P., București, 1997, pag 105;
2. <http://www.siveco.ro/ro/solutii-business-to-public/elearning/laboratoare-virtuale>
3. <http://www.olabs.edu.in/>
4. <https://phet.colorado.edu/>

ROLURILE PROFESORULUI MODERN ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL ROMÂNESC

profesor Coșarcă Silvia,
Colegiul Național „Vasile Alecsandri”, Iași

Învățământul actual din România se confruntă cu provocări din ce în ce mai mari, astfel încât, rolul și responsabilitățile profesorului trebuie permanent adecvate ritmului alert al schimbărilor sociale. Profesorii sunt indispensabili pentru dezvoltarea, în rândul elevilor, a atitudinilor pozitive față de procesul învățării, de aceea ei sunt, totodată, cei care trebuie să trezească elevilor curiozitatea, să stimuleze spiritul de independență, să încurajeze rigoarea intelectuală.

În societatea contemporană, profesorul reprezintă un agent al schimbării, care promovează înțelegerea și toleranța. Deschiderea spre universalism, toleranță, înțelegere, democrație, promovarea tehnologiilor moderne, antrenează noi responsabilități pentru profesori.

În general, lumea contemporană evoluează într-un ritm alert, încât profesorii, asemenea multor altor categorii profesionale, sunt obligați să accepte faptul că pregătirea lor inițială nu le va fi suficientă pe parcursul întregii vieți. În cadrul activității didactice, ei sunt nevoiți să-și actualizeze și să-și îmbunătățească permanent propriul nivel de cunoștințe, precum și tehnicile de predare fiind necesară crearea unui echilibru între competența în specialitate și competența didactică.

În învățământul modern, procesul didactic a devenit tot mai centrat pe elev și mai optimizat prin intermediul tehnologiilor moderne, însă condiția reușitei este aceea că profesorul modern trebuie să stăpânească foarte bine didactica, pentru managementul performant al activităților.

Folosirea tehnicilor informaționale pentru introducerea noilor cunoștințe, pentru dezvoltarea unor abilități, pentru evaluarea performanțelor elevilor se dovedește a fi tot mai apreciată, atât pentru îmbunătățirea manierei de predare, cât și pentru dezvoltarea propriului nivel de cunoștințe.

Profesia didactică este asociată cu câteva categorii fundamentale de roluri, acceptate de majoritatea sistemelor de formare a profesorilor: proiectarea, managementul și organizarea activităților de învățare, consiliere psiho-educatională, managementul clasei de elevi, comunicare cu elevii, părinții și colegii, dezvoltare profesională de-a lungul vieții, participare la perfecționarea procesului educațional și a inovațiilor din școală, oferirea de servicii educaționale pentru comunitate etc. Asumându-și o multitudine de roluri, profesorul trebuie să conștientizeze că exercitarea lor depinde de personalitatea pe care și-o modelează. În acest sens, un rol deosebit în exercitarea acestei profesii îl au anumite componente ale personalității: cultura profesională, calitățile atitudinale și cele aptitudinale. De fapt, pentru ca anumite cunoștințe să fie transmise de la o persoană la alta și acceptate, trebuie întotdeauna ca între ele să existe un schimb afectiv format din încredere și dispoziție receptivă dintr-o parte și din alta.

Relația dintre profesor și elev are ca scop dezvoltarea integrală a personalității elevului, punând un accent deosebit pe încrederea în sine a acestuia. Din acest punct de vedere, autoritatea profesorului nu se bazează numai pe afirmarea puterii acestuia, ci pe recunoașterea benevolă a legitimității cunoștințelor deținute.

Funcția deținută de profesor își va păstra esența, aceea de sursă a răspunsurilor la întrebările puse de elev în legătură cu lumea. Mai mult, în societățile moderne se resimte din ce în ce mai mult necesitatea ca procesul de predare-învățare să ajute la formarea deprinderilor individuale și a simțului responsabilității prin autoanaliză, încât să le permită elevilor dezvoltarea capacității de a anticipa schimbările din jur și de a se adapta la ele.

De-a lungul timpului, specialiștii au încercat să contureze modelul „profesorului ideal”, prin care să prezinte într-o manieră sintetică totalitatea trăsăturilor și a calităților personale, necesare unui bun specialist. A fost subliniat faptul că, pe lângă caracterul înăscut și dobândit al cadrului didactic, este necesară și dobândirea unui sistem complex de competențe, care să facă posibilă obținerea de plus valoare în activitatea sa de predare-învățare.

Cel mai frecvent aplicat criteriu de stabilire a modelului „profesorului ideal” este cel de eficiență în activitatea de predare-învățare, definită în termeni de conduită așteptată și realizată de către elevi. Principala calitate a acestui model a fost considerată compatibilitatea dintre ”vocația pedagogică” și ”a te simți chemat, ales pentru această sarcină și apt pentru a o îndeplini”. Alte însușiri ale ”profesorului ideal” sunt de ordin: fizic (sănătatea, prezența agreabilă, ținuta decentă), intelectual (inteligența, spiritul de observație, memoria bună, imaginația bogată), afectiv (empatia, generozitatea, pasiunea, entuziasmul), volitiv (fermitatea, perseverența, consecvența, răbdarea), moral (modestia, onestitatea, corectitudinea) etc.

Profesorul a avut și va avea în continuare un rol esențial în formarea elevului, în desăvârșirea personalității acestuia. În societatea actuală, profesorul trebuie să devină un liant în formarea elevului, un suport pentru dezvoltarea autonomiei și pentru formarea în spiritul responsabilității.

Profesorul poate fi considerat un creator de modele, de metode și procedee, de strategii didactice, în esență, un inovator. Calitatea de creator îi pretinde profesorului imaginație, abilitate, inovație în toate împrejurările, nu doar în cadrul lecțiilor. Orice elev este unic și fiecare necesită un anumit tratament pentru a se realiza la nivel optimal. A stabili modalitățile prin care fiecare elev își poate pune în valoare mai bine disponibilitățile și calitățile, înseamnă a descoperi specificul fiecăruia și a ști să adaptezi tehnologia educației acestor particularități.

Profesorul este creator în sensul adaptării tehnologiei de lucru la specificul fiecărui colectiv și al fiecărui elev în parte, în sensul anticipării și proiectării de noi modele, obiective, tipologii de metode, caractere, structuri. Contribuția lui la perfecționarea învățământului trebuie să fie continuă, consistentă și înnoitoare.

Pe lângă activitatea didactică, profesorul desfășoară și o activitate extrașcolară sau cultural-educativă. Desfășurându-și activitatea profesională în cadrul școlii, dascălul nu încetează a fi un educator și în afara ei, urmărind, bineînțeles, obiective specifice și apelând la mijloace și forme

adecvate. Numai în măsura în care profesorul își continuă misiunea și în afara cadrului formal pe care îl oferă școala, poate fi considerat un educator al elevilor săi. Cele două laturi ale activității sale, școlară și extrașcolară, se completează reciproc, imprimând acestei profesii un rol sporit în progresul general al societății noastre. Creativitatea profesorului se manifestă în toate domeniile învățământului și educației, dar cuprinde și activitatea extrașcolară. A fi creatorul unui sistem de muncă pasionant și captivant, înseamnă, implicit, a organiza activități formative variate, atractive, și complexe.

Rolul profesorului poate să fie analizat și din perspectiva relației profesor-elev. Având în vedere valorile societății contemporane, se impune o nouă abordare a relației profesor-elev: asumarea de către profesor și elevi a unei responsabilități morale comune în cadrul relației educaționale, conducând la angajarea afectivă și efectivă în procesul educațional; recunoașterea reciprocă a „dreptului de a fi altfel” și valorizarea fiecărei ființe umane în parte; încrederea în posibilitățile fiecărei ființe umane de a progresa; recunoașterea faptului că toți elevii și profesorii sunt parteneri sociali cu funcții complementare, dar cu responsabilitate comună; considerarea școlii ca mediu de construcție culturală; promovarea autenticității și sincerității – a fi tu însuși este mai important decât a avea dreptate.

Activitatea educativă a profesorului presupune, în mod necesar, și sprijinirea fiecărui elev în acțiunea de calificare și integrare în câmpul muncii. Astfel, profesorul trebuie să desfășoare și o activitate de consilier, ajutând fiecare elev să-și aleagă corect tipul de studiu și apoi profesia care corespunde cel mai bine profilului personalității sale. Sprijinirea elevilor în orientarea către o carieră înseamnă cunoașterea temeinică a fiecăruia, dezvoltarea capacităților de autocunoaștere, furnizarea unor informații profesionale, sistematice și selective, precum și familiarizarea fiecărui elev cu criteriile unei alegeri raționale. Profesorul are rolul de a dezvolta interesele, aptitudinile și talentele elevilor, ajutându-i să-și valorifice la maximum aptitudinile. Modelarea personalității elevului de-a lungul anilor și descoperirea direcției optime de dezvoltare a acestuia este cea mai autentică probă a unei acțiuni pedagogice reușite.

În concluzie, câmpul școlar educativ modern se desfășoară între două elemente care trebuie să participe în egală măsură: *profesorul*, manager și formator al procesului instructiv-educativ, și *elevul*, obiect și subiect al acestui proces, dobândind autonomie și formându-se în spiritul responsabilității și al culturii civice. Pedagogia activă, caracteristică învățământului modern, face posibilă trecerea de la transmiterea de cunoștințe la formarea de deprinderi și de abilități, accentuând, astfel, latura formativă a educației.

Educația contemporană se sprijină pe patru piloni importanți: *a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să trăiești împreună cu alții și a învăța să fii*. În funcție de această viziune, dar și de problematica lumii contemporane, educatorii din învățământ urmează să îndeplinească roluri noi.

Bibliografie:

- Nicola, I. *Tratat de pedagogie școlară*, EDP, București, 1996;
- Stan, E. *Pedagogie postmodernă*. Iași: Institutul European, 2004;
- Cristea S., *Pedagogie generală. Managementul educației*, Editura Didactică și pedagogică, București, 1996;
- Popovici, D., *Didactica. Soluții noi la probleme controversate*, Editura Aramis, București, 2000;
- <https://tribunainvatamantului.ro/personalitatea-si-rolurile-profesorului-modern/>
- <https://edict.ro/rolul-profesorilor-in-formarea-si-pregatirea-elevilor/>
- <https://www.qualform.snsh.ro/campanie-online/profesorul-modern-competente-calitati-si-roluri>

APTITUDINILE SPECIALE ȘI CREATIVITATEA ÎN ÎNVĂȚAREA MATEMATICII

Prof. Tiron Valentina

Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” Huși, jud. Vaslui

Dintr-o anumită perspectivă și anume aceea a modului complet de manifestare, se obișnuiește să se diferențieze două moduri de creativitate: una generală, prezentă la persoanele cu rezultate deosebite în mai multe domenii ale cunoașterii și practicii umane și alta specială sau specifică, întâlnită la persoanele care obțin performanțe inedite și deosebite într-un singur domeniu, cum ar fi cel tehnic, artistic, literar, teoretic. Factorul care operează o astfel de diferențiere ar fi un ansamblu de condiții și relații speciale în cadrul cărora subiectul se formează și trăiește individual.

Ca primă impresie, rezultată dintr-o examinare sumară, de ansamblu a conținutului lor, s-ar părea că între aptitudinea matematică și creativitatea matematică, la una și aceeași persoană, nu există raporturi de intercondiționare, prima categorie de însușiri fiind, prin conținutul structural și rolul funcțional, mai aproape de aspectele cantitative ale creativității (volum, precizie, exactitate, strategii algoritmice), iar cea de a doua, de cele calitative (noutate, originalitate, strategii euristice, intuitive). Realitatea este însă cu totul alta.

Deși nu complet lipsită de elemente rutiniere, activitatea matematică rămâne în esență sa profund novatoare. Matematica nu poate fi caracterizată doar prin date precise, operații și reguli clar definite, metode și formule universal valabile. Ea este totodată și imaginație, și rațiune completativă și dorință de perfecționare. Elementele ei de bază sunt logica și intuiția, analiza și construcția, generalul și concretul. Există cel puțin două categorii de persoane pentru care matematica are, cu precădere, un caracter de noutate și originalitate: elevii, aflați în plin proces de cunoaștere și învățare a obiectelor și relațiilor matematice și specialiștii- cercetătorii, confrunțați mereu cu problematica, cu cerința elaborării, formulării și rezolvării diferitelor probleme teoretice și practice.

Ca factori structurali, cele două categorii de însușiri psihice, aptitudinea matematică și creativitatea rămân interdependente. Creativitatea include în structura sa elemente identice sau apropiate celor decelate în alcătuirea aptitudinilor matematice: sensibilitatea față de necunoscut, fluența, flexibilitatea și originalitatea proceselor cognitive, capacitatea de percepere și reprezentare spațială, atitudinea activă față de nou, curiozitatea epistemică ridicată, interesul pentru problematică.

Aptitudinile presupun existența unor predispoziții naturale, ca o premisă ce le condiționează dezvoltarea. Se bazează pe existența predispozițiilor, ele nefiind înnăscute. Se dezvoltă în cursul activităților sociale și în special prin influența organizată și sistematică a educației.

Între inteligență și aptitudini există o corelație în general scăzută, în sensul că nu se pot deduce aptitudinile din inteligență și nici invers. Sunt persoane cu înzestrare intelectuală superioară dar care în ceea ce privește aptitudinile speciale (muzică, desen, pictură, literatură, matematică) sunt la nivel mediu, așa după cum sunt persoane care prezintă una sau mai multe aptitudini într-un grad dezvoltat, iar în ceea ce privește inteligența sunt la nivel mediu sau sub mediu.

Aptitudinile sunt rezultate ale modelării unor premise ereditare de către factorii instructivi – educativi. Evoluția lor în timp depinde de modul de organizare a activității de învățare și de metodele folosite în vederea atingerii obiectivelor.

Bibliografie:

1. Constantinescu Stoleru P., 1974, *Creativitatea – Cunoașterea și stimularea potențialului creativ (implicații practice, psihologice, psihoeducaționale)*. Rezumatul tezei de doctorat, Tipografia Universității, București;
2. Cucoș C., 1996, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași;
3. Matei N.C., 1982, *Educarea capacităților creatoare în procesul de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București.

OPTIMIZAREA LECȚIEI DE ISTORIE PRIN FOLOSIREA METODEI FRISCO

profesor, Ciurea Viorica
Școala Gimnazială „Anton Pann” Craiova, județul Dolj

În noul context al necesității optimizării instruirii, strategiile didactice interactive pot fi valorificate în cadrul lecției de istorie în vederea eficientizării procesului de învățământ.

Crenguța Lăcrămioara Oprea consideră că metodele interactive sunt „strategii de grup, presupun munca în colaborare a elevilor organizați pe microgrupuri sau echipe de lucru, în vederea atingerii unor obiective preconizate (soluții la o problemă, crearea de alternative). Se bazează pe sprijinul reciproc în căutare-cercetare și învățare, stimulează participările individuale, antrenând subiecții cu toată personalitatea lor (abilități cognitive, afective, volitive, sociale). Solicită de adaptare la normele de grup, toleranță față de opiniile, părerile colegilor, dezvoltând capacitățile autoevaluative. Sunt strategii de interacțiune activă între participanții la activitate (elev-elev, elev-profesor, student-student, student-profesor)” (Crenguța Lăcrămioara Oprea, p. 2).

Strategiile didactice interactive promovează o învățare activă, implică o colaborare între elevi, care lucrează împreună la realizarea unor obiective prestabilite și devin coparticipanți la propria lor instruire și educare (Luminița Drăghicescu, p. 125).

În noul context al modernizării procesului educațional, profesorul trebuie să dovedească că este pregătit „pentru schimbare”, fiind „nu numai de a percepe și a accepta noul” dar și de „a-l căuta și crea ca o condiție a progresului” (Nicolae Oprescu, p.13). Îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ poate fi realizată prin folosirea metodelor interactive de predare-învățare, deoarece au un caracter activ-participativ și o reală valoare activ-formativă asupra personalității elevului (Viorica Ciurea, p. 154).

Metodele interactive de grup sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale dar și instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe. Interactivitatea presupune învățare, prin colaborare, produce confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup.

Implementarea acestor metode didactice moderne presupune existența mai multor calități ale cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, dorință de autoperfecționare, gândire reflexivă, creativitate, inteligența de a accepta noul și flexibilitate.

Modernizarea metodelor didactice include centrarea învățării pe stimularea elevilor în înțelegerea fenomenelor și faptelor istorice, stimularea formării de opinii personale argumentate, încurajarea muncii individuale, spiritul de echipă și accentuarea caracterului euristic. Învățarea interactiv-creativă este o formă specială a învățării școlare apărută din necesitatea de a crea un om activ.

Metoda Frisco face parte din categoria metodelor de rezolvare de probleme prin stimularea creativității alături de alte metode: „Brainstorming”, „Explozia stelară (Strabusting)”, „Metoda pălăriilor gânditoare”, „Caruselul”, „Multi-voting”, „Masa rotundă”, „Interviul de grup”, „Metoda studiului de caz”, „Incidentul critic”, Tehnica „Phillips 6/6”, „Tehnica 6/3/5”, „Controversa creativă”, „Tehnica acvariului”, „Tehnica focus-grup”, „Patru colțuri”, „Sinectica”, „Buzz-groups” și „Metoda Delphi”.

Metoda Frisco are la bază interpretarea de către participanți a unui rol specific, care să acopere o anumită dimensiune a personalității și abordează o problemă din mai multe perspective. Metoda Frisco este asemănătoare Metodei „Pălăriilor gânditoare” atât din punct de vedere al desfășurării, cât și în ceea ce privește avantajele și limitele (Raluca Toma, <https://edict.ro/frisco-o-metoda-de-stimulare-a-creativitatii-elevilor>).

Membrii grupului trebuie să joace fiecare, pe rând, mai multe roluri: rolul conservatorului, rolul exuberantului, rolul pesimistului și rolul optimistului. (Crenguța Lăcrămioara Oprea, p. 215).

Metoda Frisco a fost propusă de echipa de cercetare „Four boys of Frisco” (cei patru băieți din San Francisco). Metoda Frisco are drept scop identificarea problemelor complexe și dificile și rezolvarea acestora pe căi simple și eficiente (Stăncescu, Ioana, p. 146).

Metoda are la bază brainstorming-ul regizat și solicită din partea elevilor capacități empatice, spirit critic, stimulează gândirea, imaginația și creativitatea.

În realizarea acestei metode interactive trebuie urmate mai multe etape:

- *Identificarea problemei* în care profesorul sau elevii sesizează o situație-problemă și o propun analizei.
- *Etapă organizării colectivului*: se stabilesc rolurile: conservatorul, exuberantul, pesimistul, optimistul și cine le va interpreta. Rolurile pot fi abordate individual sau, în cazul colectivelor numeroase, același rol poate fi jucat de mai mulți participanți concomitent, aceștia formând o echipă.
- *Etapă dezbaterii colective*: fiecare interpretează rolul ales și-și susține punctul de vedere în acord cu acesta.
- *Conservatorul* are rolul de a aprecia meritele soluțiilor vechi, încurajând păstrarea acestora, fără a exclude însă posibilitatea unor eventuale îmbunătățiri.
- *Exuberantul* privește către viitor și emite idei aparent imposibil de aplicat în practică, asigurând astfel un cadru imaginativ-creativ, inovator și stimulându-i și pe ceilalți participanți să privească astfel lucrurile, propunând idei originale, inedite. Se bazează pe un fenomen de contagiune.
- *Pesimistul* vede lucrurile în negru și este cel care nu are o părere bună despre ce se discută, cenzurând și criticând ideile dar și sugestiile de ameliorare.. El relevă aspectele nefaste ale oricăror îmbunătățiri.
- *Optimistul* încurajează grupul să privească totul într-o perspectivă posibilă, realizabilă, găsind soluții realiste, stimulând și îmbărbătând participanții să gândească pozitiv, să privească lucrurile dintr-o perspectivă reală, concretă și realizabilă. și luminează umbra lăsată de pesimist, îmbărbătând participanții să privească lucrurile dintr-o perspectivă reală, concretă și realizabilă.
- *Etapă sistematizării ideilor emise și a concluzionării asupra soluțiilor găsite*. În această etapă, au loc sistematizarea ideilor principale și formularea concluziilor cu privire la modul de soluționare a problemei inițiale (Crenguța Lăcrămioara Oprea, p. 216).

Aplicarea metodei Frisco în cadrul unei lecții de istorie presupune o multitudine de *avantaje*:

- dezvoltarea gândirii, imaginației, creativității;
- exersarea capacității de comunicare;
- manifestarea capacității empatice și a spiritului critic;
- dezvoltarea respectului față de opiniile celorlalți;
- dezvoltarea capacității de argumentare și contraargumentare, conform rolului deținut;
- dezvoltarea capacității de relaționare a participanților;
- formarea și dezvoltarea capacității de luare a deciziilor.
- rolurile se pot inversa, participanții sunt liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolurile pe care le joacă;
- dezvoltă competențele inteligențelor lingvistice, logice, interpersonale.

Însă aplicarea metodei Frisco presupune și existența unor *limite* sau *dezavantaje*:

- este o metodă cronofagă;
- pot apărea conflicte între elevi;
- imposibilitatea găsirii unor soluții adecvate de rezolvare a problemei, conform rolul jucat
- neimplicarea unor elevi în cadrul activității.

Am aplicat această metodă didactică interactivă în cadrul unei lecții de istorie la clasa a VII-a la disciplina Istorie „*Migrații în lumea contemporană*”. Elevii au fost anunțați de tematică

abordată, respective problema migrației în epoca contemporană și au fost împărțiți în patru grupe în funcție de personalitatea fiecăruia.

Conservatorii au apreciat ca fenomenul migrației din diverse motive fiind mânați de dorința de a-și îmbunătăți condiția economică, socială sau chiar siguranța personală, dar și pentru a explora alte culturi. Spre deosebire de antichitate și Evul Mediu, în perioada contemporană oamenii nu mai migrează în grupuri mari, ci individual sau împreună cu familia.

După anul 1948 a existat un val foarte mare de migrație de la sat la oraș, pentru a răspunde cererii crescute de forță de muncă în sectorul industrial și al serviciilor, renunțând la agricultură ducând la o depășirea populației urbane în fața celei rurale.

Pesimiștii au susținut ideea potrivit căreia fenomenul imigrației în lumea contemporană va determina numeroase efecte negative pentru societatea contemporană: concurență mai mare la angajare și creșterea șomajului, familii despărțite, șoc cultural.

Exuberanții au afirmat că fenomenul imigrației este dat de faptul că în lumea contemporană globalizată, interconectată prin comerț, prin mijloace moderne de comunicare și transporturi eficiente, migrația devine o oportunitate ca opțiune a indivizilor, nemaifiind doar o soluție în cazuri extraordinare. Majoritatea statelor de pe glob au semnat o serie de tratate și convenții internaționale prin care își iau angajamentul să protejeze refugiații.

În acest sens, importante sunt protejarea și respectarea drepturilor fundamentale ale omului, întrucât refugiații sunt persoane nevinovate, cărora li s-au încălcat aceste drepturi sau a căror viață le este pusă în pericol. Pentru societatea contemporană imigrarea înseamnă ocuparea locurilor de muncă, posibilitatea întreținerii familiei și multiculturalism. În condițiile în care se observă o îmbătrânire a populației, mai ales în statele din Europa, necesarul de forță de muncă tânără poate fi acoperit prin fenomenul imigrării.

Optimiștii au apreciat că migrațiile din epoca contemporană deși au avut efecte negative în țările care pierd populație ca impact al lipsei forței de muncă specializate, însă au determinat o competiție crescută pentru locurile de muncă sau locuințe în statele de destinație. Ambele tipuri de state sunt nevoite să se adapteze la aceste tendințe contemporane. De multe ori imigranții se stabilesc permanent în țara de destinație, întemeindu-și familii și devenind cetățeni ai țării respective. O parte importantă a statelor din „Lumea Nouă”, sunt constituite, în principal, din imigranți și urmașii acestora din ultimele două-trei secole: Statele Unite ale Americii, Canada, Argentina, Noua Zeelandă, Australia, etc. După al Doilea Război Mondial, statele din Europa apuseană au cunoscut valuri importante de imigranți economici veniți din state în curs de dezvoltare, în fostele colonii europene din Africa și Asia. Reconstrucția economică și prosperitatea europeană se datorează și acestor valuri de imigranți care de-a lungul primelor 2-3 generații au devenit europeni. Pentru Uniunea Europeană, diversitatea este una dintre valorile comunității, un important motiv, alături de urmărirea prosperității, pentru care imigranții aleg să se stabilească în Europa.

În Asia poziția geografică privilegiată a unor regiuni și istoria sau resursele naturale le-au transformat în zone preferate de migranți. Singapore prezintă un amestec cultural cu influențe dinspre China, India, Asia de Sud-Est, Orientul Mijlociu și Europa occidentală, deoarece acest aflax de imigranți și amestecuri de culturi i-au asigurat prosperitatea devenind unul dintre cei patru „*tigri asiatici*”.

În concluzie, folosirea metodei Frisco în vederea optimizării lecției de istorie, ca de altfel, și a altor metode interactive presupune existența unor **avantaje**: formarea competențelor, dezvoltarea personalității, formarea spiritului de echipă, de cooperare, dezvoltarea stimei de sine, cultivarea autonomiei de învățare, dezvoltarea creativității, formarea capacităților și aptitudinilor ce sunt centrate pe acțiune, pe cercetare, experimentare, încurajarea muncii independente, a inițiativei, a gândirii critice, etc., însă și posibilitatea apariției unor *limite* sau **dezavantaje**: consum mare de timp (sunt cronofage), crearea unui climat educațional caracterizat printr-o oarecare dezordine, apariția pasivității unor elevi în rezolvarea sarcinilor primite, abordarea superficială a sarcinilor de lucru, asimilarea unor informații eronate, apariția unor conflicte intragrupale și intergrupale, apariția unor dificultăți în evaluarea progreselor individuale etc.

Bibliografie selectivă:

- Ciurea, Viorica, *Metode interactive de predare-învățare utilizate la orele de istorie*, în *Metode interactive de predare-învățare folosite în școlile europene*, revistă de informare și documentare, coordonatori Cristina Mihaela Lefter, Iulia Cîrlescu, Loredana Juverdeanu, ediția I, Vaslui, noiembrie 2014.
- Drăghicescu, Luminița, *Strategii didactice interactive și rolul lor în eficientizarea procesului de predare-învățare*, în *Educație și dezvoltare profesională*, coordonatori Dogaru-Ulieru, Valentin și Drăghicescu, Luminița. Fundația-Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2011.
- Oprea, Crenguța Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006.
- Oprescu, Nicolae, *Pedagogie. Bazele teoretice*, Editura Fundației "România de Măine", București, 1999.
- Stăncescu, Ioana, *Metode și tehnici bazate pe rezolvarea de probleme în Educație și dezvoltare profesională*, coordonatori Dogaru-Ulieru, Valentin și Drăghicescu, Luminița, Fundația-Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2011.
- Toma, Raluca, *Frisco—o metodă de stimulare a creativității elevilor*, „Edict-Revista Educației”, 26 martie 2019, Editura Agata, Botoșani, <https://edict.ro/frisco-o-metoda-de-stimulare-a-creativitatii-elevilor/>.

PREDAREA INTERDISCIPLINARĂ. ISTORIA, DISCIPLINĂ COMPLEXĂ.

Prof. Livia Spiridon - Școala Gimnazială „Constantin Parfene” Vaslui

Prof. Dida Timofciuc - Colegiul Național „Vasile Alecsandri” Iași

Istoria, disciplină complexă. Se știe că istoria este o știință care are multiple legături cu celelalte domenii ale cunoașterii. Probabil, nici o altă disciplină nu are într-o asemenea măsură conexiuni cu diverse alte activități intelectuale ale omului. Aceasta este doar unul din motivele pentru care istoria trebuie să ocupe locul cuvenit în științele de învățământ. Fără a minimaliza importanța celorlalte discipline de studiu, probabil nu există domeniu cu mai multe valențe de formare a personalității precum istoria.

Profesorul de istorie care este pasionat de meseria lui este un intelectual rafinat care cunoaște multe..., multe lucruri pe care le poate transmite elevilor săi.

Caracterul acesta complex, „holistic” pe care nu-l mai întâlnim într-o asemenea măsură la alt domeniu, poate fi cu ușurință pus în evidență în momentul în care profesorul utilizează calculatorul în procesul de instruire al elevilor, dar și a sa personal.

De ce calculatorul? Pentru că este un instrument fără egal care are posibilitatea să lucreze cu toate elementele ce pun în evidență conexiunile istoriei cu celelalte domenii: filme, fotografii, grafice, piese muzicale etc.

Istorie și filozofie. Legăturile dintre cele două discipline sunt evidente.

Există cazuri în care filosofii încearcă să explice mersul istoriei, în timp ce istoricii explică apariția sau dezvoltarea unui curent filosofic în anumite circumstanțe ale trecutului. Totul devine mai spectaculos și mai actual dacă utilizăm anumite imagini de film documentar.

Istorie și economie. Fenomenele economice sunt extrem de importante în istorie. Multe dintre evenimentele mai mult sau mai puțin spectaculoase, mai mult sau mai puțin profunde își găsesc cauzele în viața economică. Spre exemplu, este bine știut faptul că Marea Criză din 1929-1933 a reprezentat un moment important în istorie datorită schimbărilor majore pe care le-a adus. Un fragment de 3 minute și 8 secunde dintr-un documentar cuprinde tot dramatismul situației; se începe cu anii prosperității Americii de după război și se încheie cu spectacolul dezolant al mizeriei, șomajului și cozilor la pâine. În cele trei minute este descris fenomenul Marii Crize, cu toate aspectele sale, ce puteau arunca în aer ordinea socială din întreaga lume.

Un astfel de film scurt poate crea o atitudine: textul unei lecții, din manual este, pentru elevi, de multe ori abstract. În spatele unor cuvinte precum criză, crah, depresiune, Bursă, șomaj etc. se ascund situații însă dramatice. Elevii conștientizează acest fapt mai bine cu ajutorul unor imagini sugestive însoțite de o ilustrație sonoră adecvată.

Istorie și literatură. Și în cazul literaturii, anumite lucrări pot fi considerate izvoare istorice, în special, opere cu vechime mare, care suplinesc lipsa unor alte surse. Un astfel de izvor istoric-literar poate fi înscris pe un diapozitiv într-un program de prezentare și discutat cu elevii.

Utilizarea imaginilor (statice sau în mișcare) bine selecționate dă posibilitatea profesorului să creeze în mintea elevilor atitudini față de anumite evenimente sau fenomene istorice. Spre exemplu, la lecția despre Primul Război Mondial se prezintă un diapozitiv în care elevul extrage următoare informație: „Utilizarea gazelor de luptă”. Pentru elev este o informație care nu are asupra sa un loc deosebit și care nu provoacă apariția unei atitudini. Dacă însă în diapozitiv se introduce o imagine extrasă dintr-un film documentar însoțită de lectura dintr-o poezie clasică scrisă în timpul războiului, lucrurile se pot schimba, imaginile sunt atât de impresionante, iar poezia are un efect atât de mare, încât șansele ca elevul să-și formeze o atitudine de condamnare a războiului ca mijloc de reglementare a diferendelor între oameni sunt foarte mari.

Istorie și artă plastică. În programa de istorie există lecții care se referă la istoria culturii și civilizației. În aceste situații este foarte important să prezinți elevilor imagini reprezentând reproduceri de artă cu ajutorul calculatorului.

În același timp se pot utiliza opere de artă (pictură, sculptură, arhitectură) ca izvoare istorice: mozaicurile de la Ravenna, de la biserica San Vitale (cu portretele lui Justinian și al Teodorei), faimosul tablou al lui Goya „Tres de Mayo”, tabloul lui Delacroix „Libertatea conducând pe baricade poporul” etc.

În ceea ce privește istoria națională, la capitolul De la geneza etnică la geneza statală la clasa a XII-a (ca și la capitolul corespunzător de la clasa a VIII-a) se poate prezenta macheta forului lui Traian de la Roma construită de împăratul cuceritor al Daciei din prada luată de la daci. Reconstituirea aspectului inițial al forului are drept rost ca elevii să-și facă o imagine despre importanța economică și bogăția Daciei antice. Imaginile pot fi însoțite de comentarii privind alte realizări edilitare ale lui Traian realizate cu ajutorul prăzii dace. Între capodoperele artei din toate timpurile se numără și vestitele fresce exterioare de la cinci mănăstiri din Bucovina (Voroneț, Gura Humorului, Moldovița, Sucevița, Arbore).

Istorie și cinematografie. Cinematograful este arta care datorează cel mai mult progresului tehnic. Imaginile cinematografice pot fi utilizate în două moduri: ca document istoric;

ca modalitate de a crea în ființa elevilor o atitudine față de un eveniment sau proces istoric.

Filmul documentar este un izvor istoric de bază: cu totul altele ar fi fost cunoștințele noastre despre istorie dacă tehnica cinematografică ar fi fost inventată mai devreme. Cu ajutorul documentelor cinematografice de arhivă pot fi reconstituite diverse evenimente ale istoriei (spre exemplu, sosirea la București a președintelui american Nixon în istorica vizită din 1969).

Filmul artistic nu constituie, de obicei, un izvor istoric. Totuși, imaginile de film artistic pot constitui o modalitate prin care să fie realizată de către elevi o atitudine față de un eveniment sau un proces istoric. Spre exemplu, se poate insera imaginea memorabilă a intrării lui Mihai Viteazul în Alba Iulia așa cum este prezentată în filmul lui Sergiu Nicolaescu dedicat personalității marelui domnitor. Scena este de un efect deosebit și datorită muzicii compusă de Tiberiu Olah. Datorită ariei, te simți mândru că ești român Evident, scena intrării lui Mihai Viteazul în Alba Iulia din filmul lui Sergiu Nicolaescu nu reprezintă un izvor istoric, dar este o reconstituire destul de fidelă a acestui excepțional eveniment din istoria națională; în mare măsură modul în care cineastul prezintă acest moment de glorie al istoriei naționale concordă cu relatările din izvoarele istorice.

Istoria și muzica. Și muzica poate fi utilizată de către profesor la ora de istorie pentru ușurarea activității de învățare de către elevi. Astfel, există lucrări muzicale care au o anumită rezonanță în legătură cu anumite evenimente istorice: „Marseieza” și Revoluția franceză, „We shall

overcome” și mișcarea pentru drepturi a cetățenilor americani de culoare, „Treceți batalioane române Cartajii” și războiul pentru întregirea patriei” etc.

Cântecul nu este decât un pretext pentru realizarea unei atmosfere deosebite la oră, pentru atragerea atenției elevilor. Se pot, de asemenea, pune întrebări pe marginea textului cântecului.

Evident, este comod să se insereze cântecele respective prin utilizarea calculatorului.

Frumusețea istoriei. Exemplele de mai sus țin să sublinieze complexitatea, valențele educative și frumusețea disciplinei căreia profesorii de istorie i-au închinat viața. Un personaj dintr-un roman al scriitorului SF Arthur C. Clark spunea: „...tuturor tinerilor din lume le pot oferi un singur sfat. În toată viața mea, am descoperit că două lucruri sunt de neprețuit: învățătura și dragostea. Nimic altceva, nici gloria, nici puterea, nici realizările de dragul realizărilor nu au aceeași valoare de durată. Întrucât, dacă la sfârșitul vieții ești capabil să afirmi „am învățat” și „am iubit”, atunci înseamnă că poți declara „am fost fericit”. Cine studiază istoria învață cât de frumoasă este lumea în care trăim. În același timp își iubește semenii precum și cele mai de seamă realizări ale lor, devenind cu adevărat un Om fericit!”

Bibliografie:

- Dominique Chansel, *L'Europe a l'écran : le cinema et l'enseignement de l'histoire*, ECE, 2000.
- Teodor Mucica, Minodora Perovici, Iosu Cerglut, *Mijloace audio-vizuale în studiul istoriei*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1979.
- Robert Stradling, *Să începem istoria secolului XX*, E. Sigma, 2002.
- *Studii și articole de istorie*, E. Publicistar, 2004.

LE JEU DIDACTIQUE

Prof. Barbu Mihaela-Larisa

Școala Gimnazială Nr. 1, Sat Lunca Banului

On sait que la vie d'un enfant se fonde sur le jeu, sur le divertissement et sur des activités variées. Le jeu aide les enfants à se développer, en travaillant en équipe, il stimule aussi la mémoire, la créativité. Il est plus que nécessaire.

Le jeu détermine les élèves à utiliser un vocabulaire thématique, des règles de grammaire, il développe l'esprit d'équipe, l'attention et la capacité de concentration. Jouer, c'est aussi être en compétition avec les autres. Vouloir gagner, c'est offrir une motivation supplémentaire pour participer et permettre aux élèves de pouvoir exprimer de réels besoins de communication.

Les jeux didactiques sont des méthodes actives ou formatives-participatives. Ces méthodes sont très agréables pour nos élèves. Ce sont des activités qui, en général, détendent l'apprenant et l'enseignant à la fois. Les avantages en sont:

- la création d'une attitude active chez les élèves qui deviennent plus intéressés, apprennent mieux et réussissent à faire des progrès;
- le climat de la classe devient plus favorable à l'apprentissage;
- les rapports entre les élèves et les relations avec le professeur s'améliorent.

Le jeu est une représentation amusante et passionnante de la vie réelle. Nous pouvons dire que les jeux et les activités ludiques désignent les activités de plaisir soumis à des règles conventionnelles comportant un gagnant et un perdant.

L'introduction du jeu en classe de FLE s'inscrit avant tout dans la continuité des approches communicative et actionnelle, en proposant un cadre plus ludique (travail en équipe, objectifs stimulants, concept de défis) et encourageant la prise de parole et l'interaction. Au sein de la classe, le jeu permet tout d'abord de briser la glace (au sein d'un groupe peu communicatif, ou qui ne se connaît pas encore) ou de lâcher du lest avant/après une activité plus lourde et demandeuse. En d'autres termes, il permet de créer une véritable dynamique de groupe, en tirant parti de sa facette

ludique, tout en étant pourvu d'objectifs clairs, définis, pleinement inscrits dans la séquence pédagogique et atteignables.

L'utilisation du jeu est une nécessité dans une classe d'une langue étrangère. Cette dernière inclut dans son acte didactique une pédagogie d'enseignement/ apprentissage qui emploie le jeu comme moyen, pour bénéficier de l'envie inévitable de l'enfant à jouer. D'une manière pédagogiquement étudiée et en tant qu'activité sérieuse sous une forme ludique, l'enseignant de la langue étrangère et précisément la langue française va installer chez ses apprenants une compétence langagière par le billet du «jeu».

Les activités ludiques font partie des moyens pédagogiques qui servent à faciliter l'apprentissage du FLE, à motiver les apprenants. Les jeux éducatifs peuvent être un moyen de motivation pour aimer cette langue étrangère. Le ludique peut attirer l'attention des élèves et faire aimer ce qu'ils sont en train d'apprendre. Les activités ludiques sont une manière de s'investir et d'exploiter l'imaginaire et la créativité de l'apprenant.

Jean Pierre Cuq et Isabelle Gruca distinguaient quatre types d'activités ludiques:

les jeux linguistiques: ils englobent les jeux grammaticaux, morphologiques, lexicaux, des activités langagières qui se boivent sur les multiples composantes de la langue. A ce propos, l'apprenant met en œuvre toutes ses connaissances linguistiques ce qui reproduit un apprentissage de la langue et non une recherche de plaisir et de détente. L'enseignant devrait choisir le contenu des activités selon les besoins et niveaux de ses apprenants. Exemple: mots croisés - c'est un jeu de lettres. Son but est de retrouver tous les mots d'une grille grâce aux définitions données en annexe. Des définitions sont données pour toutes les lignes (mots horizontaux) et toutes les colonnes (mots écrits verticalement) de la grille: ainsi les lots de ces deux directions s'entrecroisent, d'où le nom de «mots croisés».

les jeux de créativité: en ce qui concerne le lien avec le jeu en situation pédagogique et la notion de «créativité». Les jeux de créativité engagent une réflexion plus personnelle (orale ou écrite). De la part de l'apprenant, citons dans cette catégorie l'exemple des charades: c'est une forme de devinette qui consiste à créer des mots en associant des syllabes définies. Exemple: Mon premier est un métal précieux, mon second se trouve dans les cieux, et mon tout est un fruit délicieux. (orange)

les jeux culturels: cette catégorie de jeux de langue exploite les connaissances culturelles des apprenants.

les jeux dérivés du théâtre: les jeux qui transforment la salle de classe en scène théâtrale et les apprenants en acteurs. Ces jeux à caractère théâtral ont comme fondement la stimulation des apprenants afin d'investir leurs connaissances et de les doter d'une compétence communicative et pragmatique. Les activités du théâtre varient selon les principes suivants:

- a) l'improvisation: dans ce cas, l'apprenant va envisager des situations instantanées suite à une consigne ou une proposition de son enseignant, il est préférable de commencer par des situations banales, par exemple le projet de vacances en famille;
- b) la directivité: ce principe renvoie à une production élaborée et affinée par les deux collaborateurs pédagogiques (les apprenants sont guidés par leur enseignant);
- c) la dramatisation: c'est une reproduction des dialogues, textes narratifs ou des histoires, où l'apprenant doit mobiliser ses connaissances surtout pragmatiques; les jeux de rôles comme exemple, qui représentent «un événement de communication interactif à deux ou plusieurs participants, où chacun joue rôle pour développer sa compétence sous ses trois aspects: la composante linguistique, la composante sociolinguistique et la composante pragmatique».

Le ludique en classe de langue étrangère favorise l'interaction verbale entre les apprenants et par conséquent le développement des capacités liées à la communication en langue étrangère.

Bibliographie:

1. Cuq, J. P., Gruca, I., *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*, Presses Universitaires de Grenoble, Grenoble, 2003.

Sitographie:

https://www.memoireonline.com/09/13/7390/m_Le-jeu-dans-l-enseignement--apprentissage-de-l-oral-en-FLE--franais-langue-etrangere--pour-un10.html

METODE NONFORMALE UTILIZATE ÎN PREDAREA CHIMIEI

Profesor Antonie Marilena-Georgiana
Școala Profesională Daneți

În procesul de învățământ, profesorul acționează prin intermediul unor metode de predare-învățare. S-a constatat că exersarea funcțiilor intelectuale este condiționată nu numai de conținuturile date, ci și de forma în care acestea sunt aduse la cunoștință elevilor, adică de metodele utilizate.

Prin metodă de învățământ se înțelege un anumit mod de organizare sau raționalizare a unei acțiuni determinate de predare și de învățare. Metoda de învățământ precizează în ce fel, cum anume să acționeze profesorul cu elevii săi pentru a realiza obiectivele propuse la un nivel de performanță cât mai înalt.

Metodele de învățământ se clasifică în diverse moduri având la bază anumite criterii. Unii le împart în vechi și noi, tradiționale și moderne, informative și formative și alții în pasive (neparticipative) și creative (participative). Indiferent din ce categorie fac parte, metodele trebuie să conducă la atingerea obiectivelor stabilite, cu consum minim de timp și resurse. Metodele pot fi clasificate în: metode euristice (explicația, conversația, descoperirea dirijată, problematizarea, experimentul de laborator, etc.) și metode algoritmice (algoritmi, exercițiu, instruire programată).

La chimie profesorii recurg la o combinație de metode și procedee didactice ca să-și atingă obiectivele propuse.

Cercetări efectuate în ultimii ani arată că pasivitatea din clasă (înțeleasă ca rezultat al predării tradiționale, în care profesorul ține o prelegere, eventual face o demonstrație, iar elevii îl urmăresc) nu produce învățare decât în foarte mică măsură.

Iată câteva rezultate ale acestor studii:

- elevii sunt atenți numai 40% din timpul afectat prelegerii;
- atenția elevilor descrește cu fiecare minut care trece pe parcursul prelegerii;
- aceștia rețin 70% din conținuturile prezentate în primele 10 minute ale prelegerii, respectiv numai 20% din cele prezentate în ultimele 10 minute din lecție;
- elevilor nu le place să fie supuși unei prelegeri.

Creierul nu funcționează ca un casetofon, nefiind un simplu receptor de informație. Acesta funcționează asemeni unui computer (mai bine zis, computerul a fost modelat după modul de funcționare al creierului).

Pentru ca un computer să înceapă să funcționeze trebuie să apăsăm butonul „pornire”.

Când învățarea este „pasivă”, butonul “pornire” al creierului nostru nu este activat!

Un computer are nevoie de un soft adecvat pentru a interpreta datele introduse. Și creierul nostru are nevoie să „lege” ceea ce este predat cu ceea ce deja cunoaște și de modul său propriu de operare. Când învățarea este „pasivă”, creierul nu face aceste legături.

Un computer nu reține informația procesată decât dacă acționăm butonul „salvare”.

Creierul nostru trebuie să testeze informația sau să o explice altcuiva pentru a o stoca.

Dacă luăm în discuție modul în care se produce învățarea:

- aceasta presupune înțelegerea, ceea ce înseamnă mai mult decât cunoașterea faptelor;
- elevii construiesc cunoașterea și înțelegerea pe baza a ceea ce deja cunosc și/sau cred;
- ei formulează noile cunoștințe prin modificarea și rafinarea conceptelor lor curente și prin adăugarea de noi concepte la ceea ce cunosc deja;
- învățarea este mediată de mediul social în care elevii interacționează unii cu alții;
- învățarea eficientă necesită preluarea de către elevi a controlului asupra propriei

- învățări;
- transferul, respectiv capacitatea de a aplica cunoștințe în situații noi, este afectat de
- gradul în care elevii învață - pentru - a înțelege (și învață - cu - înțelegere!).

Din multitudinea de metode interactive de predare – învățare, voi prezenta doar 3, respectiv: Metoda cubului, Diagrama Venn, Ciorchinele.

a)Metoda cubului

Metoda presupune explorarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective, permițând abordarea complexă și integratoare a unei teme. Profesorul pregătește un cub de carton pe ale cărui șase fețe sunt scrise cerințele: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează. Se anunță tema (subiectul pus în discuție), iar clasa este împărțită în 6 grupe, fiecare dintre ele examinând tema din perspectiva cerinței de pe una dintre fețele cubului.

Exemplu: Acizi. Baze. pH-ul soluțiilor apoase, clasa a IX-a

Describe: indicatorii.

Compară: indicatorii cu alte clase de substanțe.

Analizează: schimbarea culorii în funcție de mediul de reacție.

Asociază: se caută analogii, corelații cu alte experiențe.

Aplică: în practică cunoștințele despre indicatori acido-bazici.

Argumentează: de ce este necesară cunoașterea indicatorilor.

Ordinea menționată nu este fixă, conținutul putând fi abordat și aleatoriu, în ordinea în care fețele cubului apar după ce acesta a fost rostogolit pe catedră sau pe bancă. La final se redactează răspunsurile, iar acestea sunt împărțite și celorlalte grupe prin afișarea formei finale pe tablă

Metoda dovedește virtuți formative focalizate în direcția activizării elevilor, inițiere în argumentarea rațională, capacitarea în a colabora, a dialoga constructiv și a asuma sarcini de echipă.

Limite:

Având în vedere faptul că fiecare grupă are de abordat o altă perspectivă, este posibilă:

- tratarea superficială a celorlalte perspective;
- consum mare de timp;
- posibilitatea apariției dezordinii în timpul activității;
- neimplicarea tuturor elevilor în rezolvarea sarcinilor din cadrul fiecărui grup.

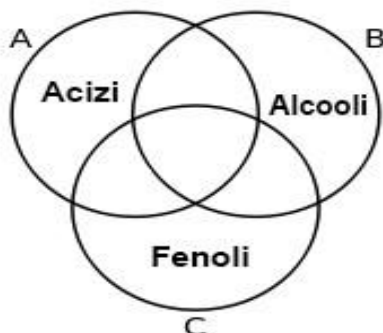
b)Diagrama Venn

Diagrama Venn reprezintă una sau mai multe mulțimi și o relație logică între acestea. Mulțimile sunt reprezentate sub forma unor cercuri. Zona de suprapunere a doua cercuri (mulțimi) conține elemente comune ambelor mulțimi și reprezintă o a treia mulțime. Cercurile care nu se întretaie reprezintă mulțimi fără elemente comune. Metoda poartă numele logicianului englez John Venn.

Exemplu:

Caracterul acid al compușilor organici: alcooli, fenoli, acizi carboxilici la clasa a XI-a.

Diagrama Venn poate fi utilizată și la clasa a X-a, în locul fenolilor scriindu-se Acizi anorganici (HCN, H₂CO₃, H₂SO₄).

c) Ciorchinele (brainstorming organizat grafic)

Reprezintă o metodă de brainstorming care stimulează găsirea conexiunilor dintre idei și care presupune următoarele etape:

scrierea unui cuvânt/temă (care urmează a fi cercetat) în mijlocul tablei sau a foi de hârtie;

notarea tuturor ideilor, sintagmelor sau cunoștințelor care vin în minte în legătură cu tema respectivă, trăgându-se linii între acestea și cuvântul inițial;

pe măsură ce se scriu cuvinte, idei noi, se trag linii între toate ideile care par a fi conectate.

Activitatea încetează când se epuizează toate ideile sau când s-a atins limita de timp.

Etapile menționate pot fi precedate de brainstorming în grupuri mici sau în perechi, în acest mod îmbogățind și sintetizând cunoștințele. Rezultatele grupurilor se comunică profesorului care le notează la tablă într-un ciorchine fără a le comenta sau judeca. În etapa finală a lecției, ciorchinele poate fi reorganizat utilizându-se anumite concepte supraordonate găsite de elevi sau de profesor.

Tehnica ciorchinului prezintă avantajul flexibilității, putând fi realizată individual sau ca activitate de grup.

Exemplu: Hidrocarburi alifatice – lecție recapitulativă, clasa a X-a

Bibliografie:

- Lîgia Sarivan - „Predarea interactivă centrată pe elev”, București EDP, 2005;
- Oprea C - „Strategii didactice interactive”, București EDP, 2006;
- www.didactic.ro;
- Liviu CHIRIGIU, Natalia POPA, Rodica-Geanina CHIRIGIU, Lenuța MIU, „Calculatorul – mijloc modern de predare-învățare a chimiei”, Editura Else, 2004.

METODA PROIECTULUI- METODĂ MODERNĂ DE DEZVOLTARE A CAPACITĂȚILOR DE GÂNDIRE DE NIVEL SUPERIOR

Prof. Ciovcicu Lenuța Alina
Școala Gimnazială „Mihai David” Negrești, Vaslui

Realitatea și dinamica vieții sociale, economice sau culturale au impus ample schimbări în proiectarea și implementarea politicilor și strategiilor educaționale.

Dezideratele de modernizare și perfecționare a metodologiei didactice se înscriu pe direcția sporirii caracterului activ-participativ al metodei de învățare, pe aplicarea unor metode cu un pronunțat caracter formativ în valorificarea noilor tehnologii instructionale, care să-l implice pe copil direct în procesul de învățare, stimulându-i creativitatea, interesul pentru nou, dezvoltarea gândirii, reușind să aducă o însemnată contribuție la dezvoltarea întregului său potențial.

Metodele constituie instrumente didactice cu ajutorul cărora, profesorul, îi determină pe cei aflați pe băncile școlii la un demers de asimilare activă a unor noi cunoștințe și forme comportamentale, de stimulare și, în același timp de dezvoltare a forțelor cognitive, intelectuale.

Într-o versiune mai modernă, metoda este interpretată drept o modalitate pe care profesorul o urmează pentru a-i face pe elevi să găsească singuri calea proprie de urmat în redescoperirea adevărurilor sale. O astfel de metodă este și metoda predării prin proiecte.

Predarea pe bază de proiecte reprezintă un model inovativ care implică în mod direct și eficient elevii în procesul de învățare. Proiectul a devenit astăzi un instrument de lucru necesar desfășurării activităților umane, în toate domeniile social-economice. Trăsătura dominantă a unui proiect este triplul său caracter colectiv prin: grupul țintă ca beneficiar, prin parteneriat ca inițiere, prin spiritul de echipă ca realizare.

Proiectele permit tuturor elevilor să arate că au învățat în maniere care le evidențiază interesele, creativitatea și puterile. Cu proiectare, organizare și instruire atente, proiectele pot îndeplini nevoile elevilor înzestrați și talentați dintr-o clasă eterogenă.

Elaborarea proiectelor pentru elevii înzestrați

Elevii înzestrați răspund bine la sarcini provocatoare care necesită soluționarea problemelor și o gândire avansată. Proiectele ideale “permit oportunități multiple pentru construirea de cunoștințe prin întrebări, discuții și argumente” (Watters, 2000). Prin aplicarea conținutului și a aptitudinilor pe care le-au învățat problemelor complexe adecvate nivelului și experienței lor, elevii obțin autonomie și încep să gândească ca matematicienii, istoricii, oamenii de știință și scriitorii.

Proiectele provocatoare motivează elevii talentați. Activitatea în cadrul sarcinilor care necesită eforturi cognitive construiește o atitudine pozitivă față de învățat și crește motivația intrinsecă. Mai mult, succesul obținut în probleme dificile crește auto-eficacitatea și auto-respectul care încurajează pe mai departe asumarea riscurilor.

Ajustarea proiectelor

Totuși, proiectele singure nu extind neapărat învățarea elevilor înzestrați. Alegerile pot fi prea limitate sau este posibil ca așteptările să nu solicite exercitarea completă a abilităților lor cognitive. Tomlinson (1995) descrie câteva modalități de ajustare a proiectelor pentru a îndeplini nevoile tuturor elevilor, dar în special ale celor care sunt avansați.

Interes—Alege subiecte care se leagă de conceptele avute ca obiectiv prin alte domenii de interes, pasiuni sau pură curiozitate.

Profilul învățării — Deoarece elevii învață să înțeleagă propriile procese de învățare, ei pot alege proiectele care profită de preferințele și forțele lor.

Simplu la complex— Elevii avansați beneficiază de proiecte care implică resurse complexe, documentare, dezbateri, probleme, aptitudini sau obiective.

Fațete mai puține la fațete multiple—Proiectele cu părți multiple în ceea ce privește orientările, legăturile în cadrul sau între subiecte sau planificarea și realizarea pot fi adesea îndeplinite de elevii înzestrați.

Salturi mai mici la salturi mai mari—Spre deosebire de colegii lor, elevii mai avansați pot adesea realiza mai bine sarcinile care necesită salturi cognitive mai mari în ceea ce privește percepția, aplicația sau transferul.

Mai structurat la mai deschis—Permițând elevilor să speculeze modurile în care pot demonstra înțelegerea de către ei a conceptelor se poate încuraja creativitatea și gândirea critică.

Mai puțină independență la mai multă independență—Elevii înzestrați pot avea adesea succes, cu puțină îndrumare, la planificare, proiectare și auto-monitorizare, din momentul în care au fost învățați deprinderile necesare pentru auto-orientare.

Mai repede la mai încet — Uneori elevii beneficiază de parcurgerea conținutului mai repede și alături de ei au nevoie de timp pentru a analiza subiectele în profunzime.

Evaluare

Diferențierea instruirii pentru elevii înzestrați și talentați depinde de evaluarea corectă și permanentă. Un profesor trebuie să pre-evalueze capacitățile de înțelegere esențiale pentru o unitate și apoi să modifice intenționat activitățile pentru a elimina repetiția și exercițiile pentru aceia care dovedesc deja competență.

Profesorii pot monitoriza înțelegerea de către elevi a conceptelor importante și utilizarea de către aceștia a abilităților de gândire superioare în diferite feluri. Deoarece elevii avansați pot utiliza procese mai complexe și sofisticate, profesorii trebuie să inventeze metode de a ajuta elevii să-și descrie strategiile de gândire astfel încât să poată fi evaluați. Prin punerea de întrebări pertinente și ascultarea răspunsurilor elevilor, profesorii pot observa tipurile de gândire pe care

elevii le utilizează în timp ce lucrează la proiecte și pot oferi instruire adecvată și sprijin pentru a-i ajuta să crească.

Strategia de instruire

Elevii înzestrați și talentați obțin în mod independent multe strategii de învățare, dar ei, ca toți elevii, au adesea nevoie de instrucțiuni suplimentare. La elevii avansați, nu este suficient să li se dea de îndeplinit sarcini complexe, provocatoare. De asemenea, ei au nevoie de instrucțiune și sprijin în ceea ce privește procesele și deprinderile de care au nevoie pentru a realiza cu succes acele sarcini.

Modelarea și antrenarea sunt componente importante ale instruirii pentru dezvoltarea abilităților de gândire superioare. Instruirea efectivă în cadrul procesului de gândire are șase componente:

- selectarea unei abilități sau strategii adecvate pentru instruire
- etichetarea și clasificarea abilităților pe categorii
- modelarea abilităților de gândire prin gândirea cu voce tare
- practica îndrumată a lucrului cu un partener sau cu un mic grup
- explicarea modului în care trebuie utilizată deprinderea sau strategia și când anume
- antrenarea permanentă privind utilizarea deprinderilor în mod eficient

Metacogniția

Metacogniția, sau „gândirea despre gândire” se referă la procesele mentale care controlează și reglementează modul în care gândesc oamenii. Metacogniția este importantă în special în activitatea de proiect, deoarece elevii trebuie să ia decizii privind strategiile care trebuie folosite și modul în care să fie folosite. Cercetarea de către Marzano (1998) a 4000 de intervenții de instruire diferite a constatat că cei care erau mai eficienți în ceea ce privește îmbunătățirea învățării elevilor erau aceia care s-au axat pe modul în care elevii gândesc cu privire la procesele de gândire și la modul cum elevii se simt în calitate de cursanți.

Atunci când elevii înzestrați și talentați lucrează în proiecte care îi provoacă să-și asume riscuri și să-și extindă gândirea, instrucțiunea în metacunoaștere îi ajută să atace problemele așa cum fac profesioniștii în domeniu. Succesul lor este influențat de cunoașterea modului de a exploata cunoștințele utile și de a cunoaște când să întrerupă strategiile neadecvate sau neproductive.

Gruparea flexibilă

Proiectele sunt potrivite în mod natural pentru colaborare deoarece elevii lucrează cu perechi pentru a lua decizii și a rezolva probleme. Lucrul împreună cu alții la sarcini semnificative poate motiva elevii și intensifica învățarea lor deoarece se sprijină unul pe altul în timp ce fac planuri, iau decizii, rezolvă probleme și își evaluează progresul.

Totuși, uneori elevii înzestrați și talentați se simt exploatați de lucrul în grupe unde s-ar putea să trebuiască să-și asume responsabilități suplimentare pentru a asigura succesul proiectului. Pe de altă parte, elevii avansați trebuie să învețe să colaboreze cu succes la fel de mult ca și ceilalți elevi.

Oferirea de instruire în cadrul unor strategii de colaborare preconizate și stabilirea din timp de reguli de bază pentru interacțiunea grupelor poate reduce problemele și crește productivitatea de grup. Gruparea elevilor în mod diferit în scopuri diferite poate răspunde preocupărilor lor menținând beneficiile învățării în colaborare.

Grupele desemnate eterogene sunt potrivite pentru multe proiecte, dar cel puțin o parte a claselor de elevi ar trebui să se bazeze pe realizările lor individuale. De asemenea, elevii pot fi grupați după interesul comun sau după alegerea elevului.

Diferențierea elevilor înzestrați și talentați

Oferirea de opțiuni reprezintă cheia pentru a răspunde nevoilor tuturor elevilor dintr-o clasă normală, inclusiv ale elevilor care sunt înzestrați sau talentați. Tomlinson (2000, 1995) identifică trei metode de a diferenția instrucțiunile pentru elevi.

Conținut - o varietate de metode pentru elevi de a explora conținutul

Proces - o varietate de activități de percepere a sensului sau procese prin care elevii pot ajunge să înțeleagă și să „dețină” informații și idei

Produs - o varietate de opțiuni prin care elevii pot demonstra sau arăta ce au învățat

Cu o planificare atentă, prin evaluare și elaborare de proiecte creative, elevii talentați își pot atinge potențialul într-o clasă obișnuită, alături de toți ceilalți elevi.

Concluzie

Nu este ușor să creezi un mediu care promovează gândirea la clasă. Pentru aceasta e nevoie de profesori creativi, care să gândească și care pot identifica acele tipuri de capacități pe care le cere un anumit proiect, care pot evalua cât de buni sunt elevii la folosirea acestor capacități și pot concepe activități de instruire care îi direcționează spre niveluri superioare de gândire. Acest lucru necesită de asemenea profesori care pot utiliza propria gândire ca pe o etapă experimentală pentru a-i ajuta pe elevi, gândind ei înșiși despre propria gândire și examinând propriile supoziții despre predare, învățare și evaluare.

Bibliografie:

- Oprea, Crenguța-Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Imprimeria Bacovia Bacău, 2006
- Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, 2006
- Istrate, O., *Educația la distanță. Proiectarea materialelor*, Editura Agata, Botoșani, 2000;
- Tomlinson, C. A., *Differentiating instruction for advanced learners in the mixed-ability middle school classroom*. www.ericdigests.org/1996-3/mixed.htm

STRATEGII DIDACTICE INOVATIVE

Prof. Cocuz Doina Lauriana
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Vaslui

Moto: „*Arta de a învăța nu reclamă nimic mai mult decât o distribuire ingenioasă a timpului, a materiei și a metodei.*”

(Jan Armos Comenius)

Metodele inovative de învățare sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe, asigurând perfecționarea și optimizarea demersului educațional. Metodele utilizate la preșcolari sunt atât cele „clasice”, cât și cele „moderne”; numai abilitatea cadrului didactic poate face ca orice metodă folosită să stârnească interesul copilului preșcolar și să-l determine să învețe în modul cel mai plăcut: prin joc. Cele mai utilizate metode interactive sunt cele care canalizează energiile creatoare ale preșcolarilor în direcția propusă, le captează atenția, stimulează mecanismele gândirii, ale inteligenței, voinței, motivației și imaginației și îi implică afectiv în ceea ce fac. Procesul de formare interactiv presupune acțiune atât din partea profesorului cât și din partea elevului. Profesorul model pentru a crea cadrul optim de învățare este necesar să țină cont de anumite criterii în aplicarea metodelor moderne de învățare, cum ar fi: competențele ce urmează a fi dezvoltate la elevi, nivelul intelectual și capacitățile elevilor, resursele materiale accesibile și gradul de complexitate al conținutului. Astfel metodele inovative trebuie adaptate acestor criterii, pentru ca procesul instructiv-educativ să se desfășoare într-un cadru activ-participativ, de stimulare a învățării. Metodele inovative presupun o învățare prin comunicare, prin colaborare, care produce o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup.

Ciorchinele: Stimulează realizarea unor asociații noi de idei. Permite cunoașterea propriului mod de a înțelege o anumită temă.

Se scrie un cuvânt sau se desenează un obiect în mijlocul sau în partea de sus a tablei/foii de hârtie. Copiii, individual sau în grupuri mici, emit idei prin cuvinte sau desene, jetoane, legate de tema dată. Se fac conexiuni, de la titlu la lucrările copiilor, acestea se pot face cu linii trasate de la nucleu la contribuțiile copiilor sau a grupurilor. Este bine ca tema propusă să fie cunoscută copiilor, mai ales când se realizează individual.

Cubul: Strategie de predare –învățare ce urmărește un algoritm ce vizează descrierea, comparația, asocierea, analizarea, aplicarea, argumentarea atunci când se dorește explorarea unui subiect nou sau unul cunoscut pentru a fi îmbogățit cu noi cunoștințe sau a unei situații privite din mai multe perspective.

Se formează grupuri de 4-5 copii. Fiecare copil din grup interpretează un rol în funcție de sarcina primită (rostogolici, istețul, știe tot, umoristul, cronometrul). Copiii rezolvă sarcina individual sau în grup, într-un timp dat, prezintă pe rând răspunsul formulat.

Brainstorming-ul – metoda asaltului de idei – este una dintre cele mai utile metode în practica pedagogică deoarece stimulează creativitatea participanților și duce la descoperirea unor soluții inovatoare pentru problemele puse în discuție, definind totodată un cadru propice pentru instruirea școlară. Brainstorming-ul presupune amânarea evaluării ideilor emise pentru o etapă ulterioară, în prima etapă nicio afirmație nefiind supusă unui demers critic. Astfel se dezvoltă o atmosferă constructivă, fiecărei idei acordându-i-se maximum de atenție, diminuându-se o serie de factori inhibitori și blocaje ale spontaneității în gândire, care produc rutina intelectuală.

Reuniunea Phillips 66 este o metodă de tip brainstorming, care permite utilizarea unui număr mai mare de participanți, împărțiți în 5 – 6 echipe funcționale, fiecare cuprinzând câte șase persoane. În cadrul microgrupurilor formate, se desemnează un conducător de discuții cu rol de moderator, activitatea în echipă desfășurându-se pe trei coordonate: pregătirea, desfășurarea și valorificarea producției de idei. Această metodă presupune două faze: discuția pe grupe și dezbateră în plen.

Discuția pe grupe începe după precizarea problemei didactice care trebuie rezolvată. Grupul își desemnează prin opțiune comună și vot un lider și un secretar de discuții. În cadrul metodei este foarte important modul de înregistrare a informațiilor: o înregistrare directă, agresivă chiar, poate inhiba pe unii dintre membrii grupului în a emite ideile în forma lor inițială. Dezbateră în plen reprezintă reuniunea propriu-zisă și începe cu intervențiile liderilor reprezentanți ai fiecărei grupe, care expun în fața întregului colectiv concluziile discuțiilor în echipe. În această fază este admisă analiza critică, prioritatea demersului constituind-o selecția și ierarhizarea soluțiilor.

Evaluarea generală a ideilor este apanajul cadrului didactic, care va sintetiza informațiile rezultate din analizele de grup și din dezbateră în plen, va accentua ideile valoroase, va dezvolta aspectele apărute în derularea reuniunii pe care le poate utiliza în acoperirea cognitivă și motivațională a demersului său și va încuraja activitățile de învățare prin descoperire.

Controversa creativă este o metodă asemănătoare celei prezentate anterior, centrată nu doar pe problemă și pe soluționarea acesteia, ci și pe regăsirea întregului prin experiența părților uneori contradictorii. Grupul se va diviza în microgrupuri, care să conțină patru persoane. În fiecare microgrup doi dintre participanți trebuie să susțină cu fermitate o poziție într-un caz controversat, ceilalți doi susținând cu aceeași fermitate poziția contrară. Acest mod de lucru cultivă spiritul de competiție, de implicare profundă și completă. Ideea de bază a acestei metode este dezvăluirea integralității unui fenomen prin articularea elementelor componente ale sale, aflate de multe ori într-o aparentă opoziție.

Tehnica „focus grup” este tot o metodă care utilizează potențialul de învățare și producția de idei în cadrul grupurilor. În cadrul acestei tehnici este presupusă o discuție focalizată, care trebuie să furnizeze un complex informațional calitativ. O caracteristică importantă a acestei metode este că participanții își pot modifica sau chiar schimba total părerile până la finalul discuțiilor.

Această metodă este complexă, nu neapărat prin modul de desfășurare, ci prin felul în care atinge obiectivele pe care și le propune. Avantajele ei sunt că apropie participanții de lucrul într-un grup natural, le dezvoltă plăcerea pentru discuție, care se desfășoară într-un climat pozitiv și introduce maniera pozitivă de focalizare pe o activitate sau sarcină, dezvoltând strategii naturale de ocolire ori de diminuare a divagațiilor și fenomenelor de perturbare a comunicării.

Mozaicul sau „metoda grupurilor interdependente” este o strategie bazată pe învățarea în echipă. Fiecare elev are o sarcină de studiu în care trebuie să devină *expert*. El are în același timp și responsabilitatea transmiterii informațiilor asimilate, celorlalți colegi.

În cadrul acestei metode rolul profesorului este mult diminuat, el intervine semnificativ la începutul lecției când împarte elevii în grupurile de lucru și trasează sarcinile și la sfârșitul

Profesorul stabilește tema de studiu și o împarte în 4 sau 5 *sub-teme*. Opțional, poate stabili pentru fiecare sub-temă, elementele principale pe care trebuie să pună accentul elevul, atunci când studiază materialul în mod independent. Acestea pot fi formulate fie sub formă de întrebări, fie afirmativ, fie un text eliptic care va putea fi completat numai atunci când elevul studiază materialul.

Tehnica „acvariului” presupune extinderea rolului observatorului în grupurile de interacțiune didactică.

Scaunele dintr-o încăpere sunt așezate concentric, în două cercuri. Cei din cercul interior primesc un timp pentru a discuta o problemă controversată. Cei din cercul exterior ascultă ceea ce se discută în interior, fac observații cu privire la cum se relaționează, gradul de stabilire a consensului, modul în care se dezvoltă microclimatul, apariția conflictului și tipul de strategii adoptate de colegii lor din cercul din interior cu scopul de a le rezolva. Toate acestea se vor nota pe fișe de observare. Când această etapă este finalizată, se schimbă rolurile și locurile. Se pornește cu o altă idee controversată pe care cei din cercul interior trebuie să o discute, timp în care cei din cercul exterior completează fișa de observare. Această schimbare este foarte interesantă deoarece fiecare grup este pe rând în ipostaza de observator, dar și de observat.

În aplicarea metodei este posibil să se ajungă la o epuizare prematură a problematicii. Persoana care conduce discuția trebuie să insiste pentru depășirea acestei situații deoarece, în realitate, s-a epuizat sfera de argumentare comună, necreativă.

Bibliografie:

- Bocoș, Mușata – *Instruire interactivă*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002;
- Breben S., Gongea E., Ruiiu G., Fulga M. – *Metode interactive de grup*, Editura Arves, Craiova, 2002;
- Cerghit, Ioan – *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006;
- Dulama, Maria, Eliza – *Modele, strategii și tehnici didactice activizante*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2002;
- O. Păcurari(coord.), *Învățarea activă*, Ghid pentru formatori, MEC-CNPP, 2001;
- O. Păcurari(coord.), *Strategii didactice inovative*, Editura Sigma, 2003.

CREATIVITATEA, O PERMANENTĂ INTEROGARE

Prof. Filipescu Elena-Daniela
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Descoperirea, educarea, mobilizarea și declanșarea energiilor creatoare ale elevilor sunt imperative ale timpului actual când societatea aflată în rapidă transformare necesită oameni creativi, adaptabili.

Creativitate nu înseamnă numai capacitatea de a realiza produse originale, noi; în învățământ nu se pune problema de a forma creatori de valori originale, ci e vorba de a forma și cultiva trăsături care vor permite manifestări creatoare: perseverență în căutarea de soluții, curiozitatea, originalitate în punctele de vedere afirmate. E „creativă” o minte totdeauna în lucru, totdeauna pornită să întrebe, să descopere probleme unde alții găsesc soluții satisfăcătoare, capabilă de judecăți autonome și independente.

Creativitatea presupune multe însușiri: *fluiditate* (aptitudinea de a reproduce, în condiții determinate, amintiri sub forma unor cuvinte, idei, asociații, propoziții), *flexibilitate* (se manifestă prin disponibilitățile omului creativ de a se adapta la orice situație, prin capacitatea de a schimba punctul de vedere, modul de abordare a unei probleme; sunt oameni care ne surprind prin „bogăția de idei”, viziuni), *sensibilitate față de probleme* (capacitatea unei persoane de a reacționa la ceea ce formează universul nostru, de a se identifica cu problemele altor oameni și de a găsi modul de rezolvare a lor), *originalitate* (expresia noutății, a inovației, a fi original înseamnă a fi, a gândi, a

rezolva altfel decât se întâmplă în mod obișnuit; răspunsurile ieșite din comun provin mai degrabă din capacitatea personală de a inventa decât din informație).

În ceea ce privește factorii creativității trebuie să amintim, mai întâi, de aptitudinile pentru creație, de experiența și cunoștințele acumulate (este importantă cantitatea, bogăția experienței, dar și varietatea ei). Motivația și voința pot fi considerate factori interni ai dezvoltării creativității. Creșterea interesului pentru creație, dorința de a birui obstacole au un rol important în susținerea activității creatoare.

Cercetările au dovedit, în mod incontestabil, că, la orice persoană, creativitatea poate fi cultivată, talentul poate să se dezvolte. Orice individ dispune de forțele necesare manifestării creative. În școală, fiecare obiect de învățământ are valențe creative, pe care profesorul trebuie să le identifice și să le organizeze. Gândirea creativă și învățarea din proprie inițiativă trebuie încurajate prin laudă, elevii trebuie îndrumați pentru a dobândi: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi, de a găsi modul de rezolvare a lor și posibilitatea de a critica constructiv. Ce se poate face deci pentru stimularea creativității? Mai întâi, trebuie să combatem anumite piedici în calea manifestării imaginației. Între factorii care frânează învățarea creativă se află: *conformismul* (care se sprijină pe teama sau lipsa de curaj de a fi altfel decât cei din grupul de referință), *negarea fanteziei* (elevului i se interzice orice manifestare personală de gândire, imaginație și acțiune, pentru ca activitatea școlară să se desfășoare strict în tiparele gândite, expuse și supravegheate de profesor). O influență importantă asupra creativității o au și factorii afectivi. *Teama de a nu greși, de a nu se face de râs* poate împiedica pe cineva să se exprime și să dezvolte un punct de vedere neobișnuit.

Lecțiile de limba și literatura română oferă multiple posibilități prin care să se cultive spiritul creator. Orele presupun o permanentă întrepătrundere a rutinei cu creativitatea. Întotdeauna va exista măcar un copil care va întreba „Cum faci ca să născoci o poveste?” , „De unde începi?” și el va merita un răspuns.

În dezvoltarea capacităților creatoare ale elevilor un rol important îl au compunerile, deoarece presupun atât reorganizarea, restructurarea cunoștințelor, cât și manifestarea imaginației. Tema compunerilor trebuie adecvată la orizontul de așteptare al elevilor și la experiența lor de viață și de lectură, să intereseze și să provoace ...

Este necesar ca profesorul să construiască un spațiu de libertate tematică și generică, în care să se poată înscrie, cu ușurință, opțiunile elevilor. Conturarea unui asemenea orizont tematic larg se poate realiza prin evitarea temelor anoste și înlocuirea lor cu subiecte alese chiar de elevi sau considerate de profesor adecvate așteptărilor lor, de exemplu: *Eroi/vedete preferate, Primele amintiri, Ghiozdanul ideal* etc. O altă variantă ar consta în impunerea unei teme generice (*Piatra, Apa, Vioara, Instrumentele de scris* etc.) și în structurarea unor secvențe didactice în cadrul cărora elevii să poată ancora tema în propria lor experiență de viață sau de lectură. Gianni Rodari aseamănă cuvântul cu o piatră aruncată în lac: „O piatră aruncată într-un lac stârnește cercuri concentrice care se largesc pe suprafața apei, legând în mișcarea lor, la distanțe diferite, cu efecte diverse, nufărul și trestia, bărcuța de hârtie și barca pescarului. Obiecte ce stăteau acolo, fiecare închis în sine, în pacea ori în somnul lui, sunt parcă rechemate la viață, obligate să reacționeze, să intre în relație unele cu altele.” Tot astfel, un cuvânt, aruncat în minte la întâmplare, produce valuri la suprafață și în adâncime, provoacă o serie de reacții în lanț, antrenând în căderea lui sunete și imagini, analogii și amintiri, sensuri și vise, într-o mișcare ce interesează experiența, memoria, fantezia.

Cuvintele oferă teme - puncte de plecare pentru o povestire, însă cuvântul singur „acționează” numai când întâlnește un al doilea care îl provoacă, îl constrânge să iasă de pe traiectoria obișnuinței, să-și acopere noi capacități de semnificare. O povestire se poate naște numai dintr-un „**binom fantastic**”. Între cele două cuvinte ale binomului e necesară o anumită distanță, trebuie ca unul să fie suficient de străin de celălalt, iar apropierea lor discret insolită, pentru ca imaginația să fie constrânsă să se pună în mișcare spre a institui între ele o înrudire, un tot, în care cele două elemente străine să poată conviețui. Să ne gândim, de pildă, ce raporturi, ce poveste ar genera binomul „câine-dulap”...

Această tehnică de a inventa povești pare să fi avut un rol important în proiectul Editurii Arthur, coordonat (cu ani în urmă) de scriitorul Liviu Papadima, un proiect ambițios de susținere a lecturii și a dorinței de a se exprima în scris a adolescenților, în urma căruia a apărut volumul *Ce poți face cu două cuvinte – juniorii*. Textele din volum sunt semnate de 20 de autori cu vârste cuprinse între 8 și 16 ani selectați de juriul concursului *Locuiește în poveste*, format din Liviu Papadima, Florentina Sâmihăian, Simona Popescu și Ioana Nicolaie din mai mult de 1 000 de texte primite la redacție de membrii Editurii Arthur, cel de-al 21-lea scriitor fiind preferatul membrilor comunității de lectură eucitesc.ro. Singurul element care îi dă omogenitate acestui volum este respectarea aceleiași teme pe care au abordat-o și scriitorii consacrați în volumul *Ce poți face cu două cuvinte*: „Alege una dintre cele trei perechi de cuvinte (aripi-lacrimă, cocoloș-explorator, tatuaj-pelerinaj), scrie un text care să conțină cuvintele alese și trimite-l pe adresa ...” În afară de acest element, fiecare tânăr scriitor și-a lăsat imaginația să zburde pornind de la binomul său fantastic. Cartea este și ilustrată. Cei 10 ilustratori au transformat-o într-o bucurie nu numai textuală, ci și vizuală. Pentru copii și adolescenți, volumul *Ce poți face cu două cuvinte – juniorii* este o pledoarie pentru creativitate, iar pentru adulți, cartea este o pledoarie pentru autenticitate, bucurie și plăcere pură de a scrie și de a desena.

Inspirația trebuie uneori provocată. Unor copii le place să-și încerce puterile cu probleme mai mari, intuind că este singurul fel în care pot crește. Și ei își doresc, mai mult decât orice, să crească. Prin temele propuse, copiii vor scrie despre sine și despre lume. Sugestii interesante găsim, de exemplu, în cartea *642 de exerciții de scriere creativă* apărută la Editura Paralela 45, în 2015:

Pentru ce ți-ar plăcea să fii faimos/faimoasă?

Ești închis în casă timp de două săptămâni. Ce faci?

Dacă ai putea să-ți dai fratele sau sora la schimb pentru altceva, ce ai vrea să primești și de ce? (Sau de ce nu ai vrea să faci asta?)

Alege un obiect de pe birou (lampă, creion, radieră etc.) și scrie-i o scrisoare de mulțumire.

Scrie o poezie care să înceapă cu prima literă a numelui tău.

Cum crezi că vei fi când vei crește mare?

Scrie o poezie care ar face-o pe mama ta să râdă.

Ești un melc de curse profesionist. Descrie-ți viața în câteva rânduri.

Ești un tigru vegetarian.

Scrie o poveste cu titlul „Câinele care nu putea lătra” etc.

O altă tehnică de a-i ajuta pe copii să inventeze o poveste este cea a „ipotezei fantastice”. Forma ei este tocmai cea a întrebării: „Ce s-ar întâmpla dacă ... „Ipoteza imaginativă presupune elaborarea de texte plecând de la premise neașteptate. De exemplu: „Ce s-ar întâmpla dacă ar vorbi stiloul?”, „Ce s-ar întâmpla dacă bunicul ar deveni piscoi?” ipoteze care pot descătușa imaginația copiilor și ingeniozitatea lor, pot genera și texte umoristice. Cândva, într-o oră de literatură, le-am prezentat elevilor o semnificativă poveste orientală citată de Anatole France, într-una din cărțile sale: *Un copil obține de la un spirit „privilegiul” de a scurta momentele plicticoase ale existenței. Ca școlar, el nu păstrează decât recreațiile și grăbește timpul orelor de clasă; apoi el cere să se scurteze durata serviciului militar și timpul studiilor sale pentru a se căsători cu femeia pe care o iubește, apoi pentru a-i vedea crescând repede pe copiii săi, apoi pentru a ieși la pensie, în sfârșit, pentru a scurta o bătrânețe neplăcută. În total, el n-a trăit decât câteva zile...* Le-am cerut elevilor mei să și-și imagineze fiecare că el este copilul „privilegiat” care deține taina timpului ... Orele următoare, de lectură și comentarii, au fost ore de încântare și uimire. Nicio abordare nu semăna cu alta! Așadar, să punem elevii în fața unor ipoteze imaginative și vom rămâne deseori surprinși de fantezia și de ingeniozitatea lor.

Copiii se distrează uneori concepând un personaj, o poveste, un dialog. Mă impresionează de fiecare dată, la clasa a V-a, creațiile pe tema „Aventurile omulețului de sticlă/de ciocolată/de hârtie/de lemn ..., aventuri pe care copiii le deduc logic din caracteristicile materialului din care își imaginează că e făcut. Analiza materiei oferă logica personajului: locul unde trăiește, cum se mișcă, ce pericole îl pândesc, cine îl iubește, ce evenimente poate provoca etc.

Spațiul de libertate poate fi lărgit și mai mult. În acest caz profesorul poate orienta scrierea înspre genurile pentru care elevii manifestă interes, lăsându-i să opteze pentru orice formulă: imaginativă, realistă, sub forma unei corespondențe pentru o publicație, a unei scrisori către un prieten, a unei schițe, a unor amintiri inventate.

Lecțiile de gramatică dețin și ele componente care pot fi valorificate din punct de vedere creator. Un exemplu ar fi compunerile gramaticale prin intermediul cărora se urmăresc și se realizează două obiective: se consolidează deprinderea de a elabora o compunere și se fixează anumite cunoștințe gramaticale. Acestea pot fi *orientate tematic* (ex.: scrierea unei compuneri despre o călătorie în spațiul extraterestru, în care să folosească verbe ce arată mișcarea) sau pe *bază de material lingvistic dat* (ex.: scrierea unei compuneri cu tema „În vacanță” în care să folosească verbe la trecut – se dau verbe care sugerează și traseul narativ al compunerii). Scopul lor este de a optimiza exprimarea elevilor, de a le oferi posibilitatea să aibă autocontrolul asupra propriei elaborări orale și scrise.

Creațiile literare din manuale oferă elevilor structuri-model, pe baza cărora ei pot elabora (prin analogie) texte proprii. Lor li se cere să nareze fapte trăite sau auzite. Unii dintre elevi se mențin foarte aproape de text, alții reușesc să se distanțeze, prin capacitatea de a veni cu elemente noi, obținute din alte lecturi sau din experiența lor de viață.

Pe baza experienței cu elevii din primele clase ale ciclului gimnazial, se apreciază ca utile în direcția dezvoltării spiritului creativ *povestirile prin analogie*, dar la timpul viitor (elevii sunt puși în situația de a imagina situații verosimile) și *povestirile prin contrast* (pornindu-se de la textul dat, se cere elevilor să imagineze un text paralel, în care un personaj să apară cu trăsături opuse celor din primul).

Alte modalități de cultivare a capacităților creative ale elevilor prin producere de texte sunt exprimarea unor atitudini personale cu privire la cele citite: *De ce credeți că a procedat așa? Ce s-ar fi întâmplat dacă ...? Voi cum ați fi procedat?*, continuarea într-un alt fel a narațiunii, propunerea unui alt deznodământ, înțelegerea sensului figurat al unor structuri de limbă, animarea metaforelor sau comparațiilor (citirea *ad literam* a metaforelor și comparațiilor uzate „a-și omori timpul”, „scaune cu brațe și picioare, sticle cu gât”) etc.

Relatarea unor întâmplări personale. Acest tip de scriere se regăsește, în didacticile străine, sub denumirea generică de narațiune personală și reunește tipuri de text diverse, ca, de exemplu, amintirile, mărturiile, jurnalele intime sau autobiografia. Prezența, în clasă, a acestor tipuri de texte este, după părerea specialiștilor, necesară datorită valențelor lor formative; redactarea lor oferă elevilor atât bucuria de a vorbi despre ei înșiși și, în felul acesta, de a se cunoaște, cât și posibilitatea de a descoperi și exersa noi structuri textuale.

Fișa biografică este un tip de text ce oferă elevilor posibilitatea de a descoperi singuri problemele pe care le pune fiecare autobiografie și anume selecția evenimentelor, dificultatea de a începe textul, dificultatea de a reda importanța pe care o au unele evenimente pentru fiecare dintre noi. Iată un posibil scenariu ce poate preceda intrarea într-un text autobiografic precum *Amintirile...* lui Creangă: 1. formularea sarcinii de lucru: relațați evenimentele importante ale vieții voastre pe o singură filă, în 10 minute; 2. lectura câtorva fișe; 3. discuție, cu clasa, despre asemănările și deosebirile dintre textele lor; sublinierea diversității precum și evidențierea unor stereotipuri.

Autobiografia imaginară reunește scrierea imaginativă și cea reflexivă. În centrul textului se poate afla elevul însuși - trăind experiența inedită a proiectării propriei existențe într-o altă lume - sau un personaj preferat; în ambele cazuri discursul are valoarea unei mărturisiri indirecte și permite „autorului” posibilitatea de a se cunoaște. Mai mult, acest exercițiu se poate constitui ca punct de pornire pentru o discuție legată de sensul discursului autobiografic: acela de a reprezenta existența ca devenire, ca proces de formare a personalității.

Jurnalul personal este un tip de text ce permite elevului să re trăiască întâmplări diverse și să se raporteze la ele prin redarea trăirilor și gândurilor și prin analiza reacțiilor. Dată fiind deschiderea tematică extremă (proiecte și descoperiri, vise și amintiri, anecdote și observații legate de viața celor din jur etc), jurnalul poate fi văzut ca un cadru optim pentru cele mai diverse exerciții de scriere. Prezența jurnalului în clasă - în situația în care profesorul dorește să aloce 10 minute din fiecare oră

pentru completare - impune măsuri de protejare a intimității expuse în cuvânt : 1. profesorul nu va citi paginile jurnalelor fără acordul elevilor; 2. în cazul în care are acordul, nu va corecta eventualele greșeli de scriere; 3. într-o oră specială, consacrată jurnalelor, elevii vor avea posibilitatea de a alege fragmentele pe care doresc să le citească, dacă doresc să citească, sau de a rescrie unele secvențe în vederea lecturii lor.

Jurnalul de lectură oferă posibilitatea înregistrării unui alt tip de experiență; e vorba de experiența lecturii, manifestată în reacțiile emoționale și în reflecțiile provocate de întâlnirea cu cartea. Mai mult, în situația în care este corect orientat, jurnalul poate oferi elevului și posibilitatea de a reflecta asupra propriului proces de înțelegere și de a-și numi și/sau interoga relația cu literatura.

Cred că acest tip de text este formula didactică ce trebuie să înlocuiască tradiționalele „caiete de lecturi suplimentare”. Pline cu rezumate și caracterizări copiate de la colegi sau din prefete, aceste caiete sunt inefficiente și vinovate. Și asta, datorită sarcinilor de lucru ce presupun prezența unei lecturi critice, a cere elevilor de gimnaziu rezumate, caracterizări și judecăți de valoare după prima lectură înseamnă a-i face să recurgă la subterfugii. Mai mult, a nota textele lor contrafăcute înseamnă a valida soluțiile incorecte la care au apelat.

Superioritatea jurnalului față de caietul/fișele de lecturi suplimentare constă, paradoxal, în prestația „modestă” pe care o înregistrează, în faptul că nu aspiră la o lectură critică, ci valorifică doar lectura inocentă, cea pe care o poate, cu adevărat, realiza elevul de gimnaziu. Din acest motiv, se pledează pentru introducerea jurnalelor de lectură - cu notele lor stângace, expresii ale unor reacții și gânduri autentice, cu rândurile lor în neordine, grafieri fidelă a impresiilor de lectură – iar profesorul să nu fie altceva decât un cititor cordial și/sau un partener entuziast de dialog. Substanța acestor jurnale se poate constitui din reacții emoționale, din analogii între evenimentele citite și propria experiență de viață, din ipoteze legate de evoluția posibilă a textului și din corelații intertextuale. O structură posibilă a unui astfel de jurnal ar putea alătura: 1. o filă cu lista cărților citite; 2. o filă cu textele pe care elevul dorește să le citească și / sau care au fost indicate de profesor ca lecturi suplimentare; 3. pagini de lectură datate; 4. o pagină liberă, la sfârșitul notelor despre un text, pentru comentariile profesorului.

Concluziile de lectură pot fi organizate în jurul următoarelor trei întrebări: 1. Ce ați reținut din ceea ce ați citit?; 2. Ce sentimente v-a provocat lectura?; 3. Ce amintiri v-a trezit lectura? Răspunsul lor scris nu trebuie să fie un răspuns la cartea pe care o citesc. Ceea ce scriu în acest jurnal trebuie să conțină ceea ce doresc ei să păstreze ca lectori și «scriitori». Notele lor pot cuprinde gânduri, reacții, interpretări, întrebări legate de ceea ce citesc și ceea ce observă în jurul lor.

În concluzie, învățarea creativă impune o anumită atitudine: elevul trebuie să știe că i se cere să fie creativ. Aspirația spre dezvoltarea spiritului creativ a dus la conceperea unor metode și tehnici care să combată blocajele și să favorizeze asociația cât mai liberă a ideilor: prefixul arbitrar, greșeala creativă, crearea unei ghicitori, brainstormingul, sinectica, metoda 6-3-5, philips 6-6, discuția panel etc., toate prezentate în cărțile de specialitate.

Bibliografie:

- Marie-Elena Druță, *Cunoașterea elevului*, București, Editura Aramis, 2004;
- Alina Pamfil, *Limba și literatura română în gimnaziu*, Pitești, Editura Paralela 45, 2006;
- Mihaela Pogonici (traducere), *642 de exerciții de scriere creativă*, Pitești, Editura Paralela 45, 2015;
- Gianni Rodari, *Gramatica fanteziei*, București, Editura Humanitas, 2009.

JOCURI MOTRICE

Prof. Borcan Constantin Silviu,
Școala Gimnazială Nr. 1 Văleni, Vaslui

JOC „Pătrățica”

Obiective instructive: dezvoltarea coordonării segmentare, dezvoltarea capacității de lovire a mingii cu piciorul.

Organizarea jocului: Se fac trei grupe de câte 4 jucători.

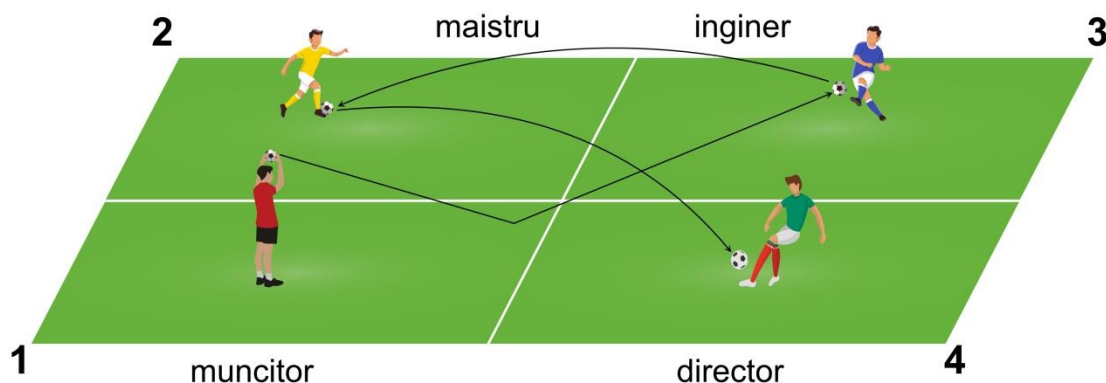
Se delimitează trei pătrate, cu latura de 6 metri care sunt împărțite în patru minipătrate. Fiecare din ele reprezintă o meserie: 1. *muncitor*, 2. *maistru*, 3. *inginer*, 4. *director*, așezate în sensul mersului acelor de ceasornic.

În fiecare pătrat se află patru jucători, fiecare însușindu-și o meserie. Jucătorii vor juca mingea transmitând-o cu orice parte a corpului, mai puțin membrele superioare. Se servește tot timpul în diagonală de la jucătorul –*muncitor*, la jucătorul *inginer*.

Desfășurarea jocului: Jucătorul din pătrățica 1 - *muncitorul* aruncă mingea spre sol în pătrățica lui cu hop în diagonală spre pătrățica 2, a *inginerului*. Jucătorul - *inginerul* poate lovi mingea direct sau după ce a făcut un hop, transmitând-o oricărui jucător din celelalte pătrățele. Aceștia la rândul lor transmit mingea în orice pătrățică vor ei. Jucătorul care greșește schimbă locul cu cel de lângă el cu o treaptă mai jos, ceilalți avansând. Se continuă jocul timp de 5 minute.

Câștigă cel care a fost de cele mai multe ori *director*.

Variantă: Se joacă fără schimburi de locuri până unul din jucători acumulează 5 greșeli. Câștigă

jucătorul care a fost de cele mai multe ori *director*.

Indicații metodice: Transmiterea mingii se va face dintr-o singură atingere pentru a crește intensitatea jocului.

JOC „Diri-Diri”

Obiective instructive: dezvoltarea coordonării segmentare, dezvoltarea lovirii mingii cu piciorul pe o direcție stabilită, consolidarea capacității de pasă și dezvoltarea forței de lovire a mingii cu piciorul.

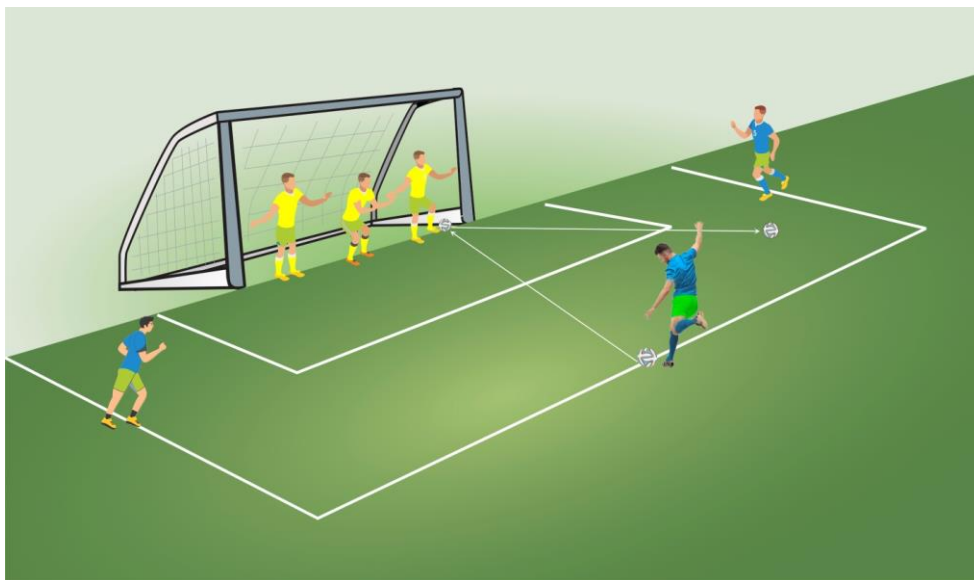
Organizarea jocului: Se joacă la porți de 7 metri, cu reguli din jocul de fotbal. Se formează 2 echipe de câte 3 jucători, câte două la fiecare poartă. Notăm cu A, echipa care este așezată pe linia porții și cu B echipa care are 2 jucători dispuși de o parte și de alta a porții, aproape de bară și unul la punctul de la distanța de 16 m, perpendicular pe poartă.

Desfășurarea jocului: Fiecare jucător va șuta câte două lovituri la poartă. Echipa A trebuie să respingă mingea cu capul sau cu piciorul și apoi să o scoată afară din joc, prin lateralul porții. Echipa B dacă nu reușește să introducă mingea în plasă, încearcă să o recupereze și apoi prin pase sau cu șut la poartă, încearcă să marcheze. Dacă un jucător lovește bara porții, lovitura se repetă. La atingerea cu mâna a unui jucător din echipa A, se va bate penalty.

Apoi jucătorii din echipa A vor executa loviturile pe poartă.

Câștigă echipa care a înscris golurile cele mai multe.

Indicații metodice: Șutul la poartă trebuie să fie puternic, în caz de respingere să ajungă din nou în posesia echipei care bate loviturile.

Bibliografie:

- Apolzan, D. (2010), *Fotbal*, București: FRF.
- Ionescu V. .I. (1995), *Football*, Timișoara: Ed. Helicon.
- Voja: R. (1972), *100 de antrenamente de fotbal*, București: Editura Stadion.

METODA MAKER EDUCATION APLICATĂ ÎN ORELE DE GEOGRAFIE

Grigorie Ionela – Alina, Școala Gimnazială „Anton Pann”/
Școala Gimnazială „Ion Țuculescu”, Craiova

Adaptarea sistemului de educație și formare la evoluția tehnologică reprezintă un proces complex, necesar pentru pregătirea și perfecționarea resurselor umane și element esențial al dezvoltării, modernizării și inovării societății. Utilizarea noilor tehnologii digitale este calea directă pentru a face școala mai atractivă pentru elevi, mai adaptată nevoilor și stilului lor de viață, mai eficientă în a dezvolta competențe, generând educație pe tot parcursul vieții.

În prezent, este din ce în ce mai evident impactul transformării digitale asupra societății și a pieței muncii, precum și asupra sistemelor de educație și formare. Din această perspectivă, transformarea digitală în educație este determinată de progresele în materie de conectivitate, utilizarea pe scară largă a dispozitivelor și a aplicațiilor digitale, nevoia de flexibilitate individuală și cererea acută de competențe digitale.

În acest sens, am participat la cursul din cadrul Proiectului Talent Maker, cofinanțat de Programul Erasmus + ce sprijină reducerea decalajului digital în educație, îmbunătățind învățarea față în față, online și hibridă după Covid-19.

Acest proiect -Talent Maker își propune să reducă decalajul inechitabil între școlile cu resurse digitale și majoritatea elevilor din școlile multiculturale cu mai puține resurse și o diversitate mai largă de clasă. Scopul său este de a ajuta școlile multiculturale să îmbunătățească educația la distanță și față în față printr-o metodologie inovatoare bazată pe Educația Maker și Promovarea Talentului. Proiectul promovează învățarea activă și creativă prin Ateliere la școală și Capsule Educative Digitale acasă pe care copiii le aleg singuri, profitând de talentele profesorilor din școală: robotică, gătit, cusut, grădinărit, fotografie, bricolaj și multe altele.

Promovarea talentului - În 1983, psihologul Howard Gardner și grupul său de cercetare Project Zero Harvard au pus pe masă Teoria Inteligențelor Multiple odată cu publicarea Frames of

Mind. Această teorie a perspectivei minții pluraliste identifică opt tipuri de inteligență pe care fiecare le posedă în proporții diferite. Când unul sau două prevalează, le numim talente.

Prin urmare, se consideră că suntem compusul fragmentelor noastre de inteligență, care sunt înțelese ca abilitățile noastre de a rezolva probleme sau de a mobiliza cunoștințele pentru a construi un produs cultural valoros pentru societatea noastră.

Combinația dintre inteligențele noastră ne face unici. Dacă punem în valoare această diversitate, punând în joc toate abilitățile umane, nu numai indivizii s-ar simți mai bine ei înșiși și mai calificați, dar s-ar simți și mai compromisi și capabili să colaboreze cu ceilalți pentru a atinge „binele comun”. Cu alte cuvinte, atunci când oamenii își ating obiectivele profesionale, adaptați la punctele forte și constrângerile lor, se simt sprijiniți și mai implicați, deci mai probabil să ajute societatea în mod constructiv. Pentru a rezuma, avem nevoie de oameni care să facă ceea ce fac ei cel mai bine: să fie ei înșiși.

The Maker Education trezește motivația interioară a tuturor de a crea, proiecta, modifica, construi sau de face lucruri noi, inovative. Procesul se face într-un mod informal, jucăuș, colaborativ și, uneori, funcțional. În acest proces, oamenii folosesc o rețea de învățare, cunoștințele lor despre diferite discipline, pentru a construi ceea ce și-au imaginat, rezultatul intereselor sau dorințelor lor.

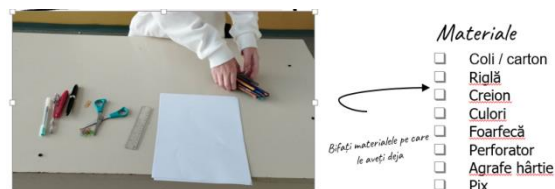
Influențat de cultura DIY (Do It Yourself) sau recent DIWO (Fă-l cu alții), principalele beneficii ale Maker Education, altele decât promovarea STEAM, sunt dezvoltarea unui sentiment de sine și al comunității care îi inspiră pe toți pentru a modela lumea.

Multe școli, organizații non-profit și cercetări în domeniul educației explorează în prezent modalități de a-i motiva pe copii să preia controlul asupra propriei învățări în timp ce creează/construiesc/creează/inventează în cadrul atelierelor la școală sau acasă.

După terminarea cursului din cadrul proiectului am aplicat această metodă în cadrul orelor de geografie, la clasa a V-a pentru lecția *Planetele din Sistemul Solar*. Am propus realizarea unui breloc cu informații despre planete, pe care elevii să îl poată consulta de fiecare dată când au nevoie.

Li se prezintă elevilor pașii pe care trebuie să îi urmeze în realizarea materialului. După ce realizează proiectul DIY, elevii vor trebui să realizeze un program în Scratch.

-pasul 1- prezentarea materialelor necesare

-pasul 2 – etapele de realizare a proiectului

Măsoară 9 fâșii de hârtie egale!

Decupează fâșiile de hârtie!

Pe fiecare fâșie scrie numele unei planete, reprezintă-o grafic și colorează-o!

Perforează fâșiile la un capăt și prinde-le cu o agrafă!

Ai obținut brelocul – INFO!

Scratch poate rula în browser, nefiind necesară instalarea pe computer. Pentru a folosi editorul online, se accesează site-ul Scratch, <http://scratch.mit.edu/>, apoi click pe butonul **Creează**. Dacă dorești să-ți salvezi programele în cloud, trebuie să îți creezi un cont Scratch. Pentru aceasta, accesează site-ul Scratch, <http://scratch.mit.edu/> și dă click pe butonul **Alătură-te Scratch**.

Programul oferă posibilitatea să lucrezi în limba română, proiectele realizate pot fi salvate în calculator. Programul oferă posibilitatea de a găsi proiecte Scratch create de alți programatori pentru a ne inspira în proiectele noastre.

Bibliografie:

Gardner, H. - *Inteligențe multiple. Noi orizonturi*, Editura Sigma, București, 2006

EDUCAȚIA PRIN ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE

prof. Busuioc Gianina Elena

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Vaslui

Inițial, ideea activităților extrașcolare era menită să ofere copilului alternative educației școlare, care necesită un efort intelectual predominant. Astfel, erau activități care să ofere copilului posibilitatea să se miște, să se exprime liber, să facă lucruri care îi plac, să descopere, să experimenteze. De aceea, aceste activități erau mai mult cercuri destinate diferitelor hobby-uri (sculptura, aerodinamica, natura, dans etc).

În timp, însă, varietatea alegerilor a crescut foarte mult și aceste activități au devenit un supliment al activităților școlare, perceput adesea de către părinți și copil ca fiind tot o școală, dar după școală. Activitățile extrașcolare s-au apropiat mai mult de ideea unor meditații sau a unei pregătiri suplimentare, a unei perfecționări continue în anumite domenii.

Orice activitate școlară poate deveni extrașcolară prin prelungirea ei într-un context exterior școlii. Acesta este un motiv pentru care copilul poate simți că este prea mult pentru el, că este copleșit de activitățile sale, că este prea greu sau prea mult.

Activitățile extrașcolare contribuie la adâncirea și completarea procesului de învățământ, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor elevilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber.

Ele prezintă unele particularități prin care se deosebesc de activitățile din cadrul lecțiilor.

Acestea se referă la conținutul activităților, durata lor, la metodele folosite și la formele de organizare.

Conținutul nu este stabilit de programa școlară, ci de către cadrele didactice, în funcție de interesele și dorințele elevilor.

Având un caracter atractiv, elevii participă într-o atmosferă de voie bună și optimist, cu însuflețire și dăruire, la astfel de activități.

Cum ne orientăm spre alegerea acestor activități?

Punctul de plecare este întotdeauna ceea ce ne transmite copilul, activitățile spre care manifestă interes, pe care le face cu plăcere, în care se simte în largul lui. Spre exemplu, copiii care au înclinații spre latura artistică pot fi orientați spre activități care să le permită explorarea acestei

laturi, cum ar fi pictură, dans, muzică; cei care sunt înclinați spre exprimarea emoțiilor și spre a fi expresivi pot fi implicați în activități de teatru, pantomimă, iar cei carora le plac jocurile de istețime, care sunt preocupați de strategii de gândire pot fi implicați în concursuri școlare și extrașcolare.

În funcție de vârsta copilului, ei pot aprecia anumite activități, se pot implica în ele sau pot refuza să participe deoarece li se pare ca nu este pe placul lor sau este prea greu. Este important să ținem cont de vârsta copilului și să alegem în funcție de posibilitățile acestuia. Un eșec poate atrage după sine refuzul și chiar o imagine negativă de sine a copilului.

Vacanța reprezintă, pe de-o parte, sfârșitul școlii, adică gata cu orele de predare, cu notele, cu temele de pe o zi pe alta, cu testele și proiectele, cu învățatul ca sarcină la ordinea zilei.

În acest context în care școala pune presiune și exercită un factor de stres asupra copilului, dar și a părinților, vacanța pare o adevărată ușurare.

Dar chiar și o istorie atât de banală și de veche cum este sosirea vacanței ne face totuși să ne întrebăm: „...și în vacanță ce fac copiii?”

În aceste condiții rolul profesorilor în activitățile extrașcolare ar trebui preluat de părinți și familie. Din păcate, stilul clasic de vacanța și de concediu al părinților este într-o continuă transformare datorită contextului profesional și socio-economic, iar copiii sunt uneori puși în situația de a avea nevoie să-și petreacă vacanța tot... la școală sau ...pe lângă bloc.

Ce înseamnă să alegem pentru copil o activitate și care este sensul ei?

Profesorii și părinții sunt puși în fața unei game variate de activități care sunt toate foarte atrăgătoare și tentația de a le face loc tuturor este mare. Însa există câteva lucruri de care ar trebui să ținem cont atunci când suntem în situația de a ne gândi la ceea ce îi putem oferi copilului în plus pe lângă ceea ce face deja.

Interesul copilului - este esențial dacă o activitate îi face sau nu plăcere copilului. Îi putem vorbi despre ea, i-o putem prezenta, îl putem lăsa să încerce să vadă cum este și cum se simte acolo.

Atunci când copilul ajunge să meargă undeva doar pentru că este la modă sau pentru că așa fac alți copii sau pentru că îi va folosi mai târziu, el nu va avea niciun beneficiu, ba mai mult va căpăta tendința de a respinge acea activitate, precum și altele noi.

Deși părinții consideră că ei știu ceea ce este bine pentru că ei aleg, ei caută, ei se interesează despre diferite opțiuni, acceptul copilului este cel care îi ajută să se implice și să obțină ceva din ceea ce-și propun. Atenția față de acest interes, față de plăcerea lor în anumite activități poate fi un factor care să ne indice anumite abilități ce stau la baza unor aptitudini și chiar ale unor viitoare performanțe.

Vârsta școlară este o vârstă optimă pentru ca alături de profesori și părinți, copiii să poată cunoaște, explora, să ia contact cu diverse activități, să obțină informații despre ele și să se poată apropia de cele care îi atrag.

Am putea recomanda părinților să joace jocuri pe calculator cu copiii pentru a intra în lumea lor și a percepe această lume digitală, să citească împreună, să facă activități sportive împreună (înot, tenis, fotbal, etc), să facă drumeții împreună, să-i implice în treburile gospodărești, să vizioneze filme, emisiuni tv. și spectacole împreună, să meargă în locuri noi unde să descopere noi tipuri de inteligență, de abilități și noi dorințe ale copiilor lor.

Timpul copilului

De cele mai multe ori tendința este aceea de a umple timpul copilului pentru a nu se plictisi, pentru a nu sta degeaba, pentru a profita la maxim de anumite posibilități, pentru a se dezvolta într-un ritm cât mai satisfăcător etc.

Însă un program prea încărcat va deveni o povară pentru copil și el va fi copleșit. Va deveni apatic, lipsit de chef, trist, speriat, obosit. Nimic nu îi va mai face plăcere și toate vor deveni un automatism cotidian.

Ceea ce dorim este ca timpul copilului să fie organizat în așa fel încât el să se poată implica, să se poată bucura, să se poată juca, să se poată odihni și mai ales să poată rămâne copil.

Părinții sunt cei care vor pune limite dacă copilul este suprasolicitat, care vor organiza timpul, însă în egala măsură ei vor rămâne atenți la ceea ce se întâmplă cu copilul, la tipurile de activități pe

care și le alege și la modul în care acestea îi influențează comportamentul și îi dezvoltă aptitudinile și interesul în alegerea carierei.

Capacitatea de a avea o opinie

Este ceea ce ar fi de preferat să poată face un copil, să își formeze această capacitate de a spune ce îi place și ce nu îi place pentru că această opinie personală va sta la baza posibilității de a alege mai târziu.

Pentru aceasta trebuie încurajat și stimulat printr-o comunicare permanentă. Adesea copiii se tem să spună ceea ce simt, le este frică să nu greșesc, să nu supere părinții sau profesorii, sau pur și simplu nu au loc pentru o opinie proprie.

Dacă începând cu perioada școlară, părinții sunt în continuare cei care vor decide, copiii vor fi mereu în ipostaza ca părinții să decidă și mai târziu și vor avea dificultăți în a-și dezvolta autonomia. Orice decizie privind activitățile extrașcolare poate fi discutată în familie, o discuție la care și copilul să poată participa și în care fiecare să îl asculte pe celălalt și să-i respecte opțiunile.

Dorința părintelui

Uneori părinții sunt extrem de încântați că pot dăruia copiilor lor accesul la ceea ce ei nu au avut sau că au posibilitatea de a le oferi ceea ce ei și-au dorit de la părinții lor. Însă această dorință proprie se poate confunda și chiar substitui propriei dorințe a copilului. De aceea, de multe ori copiii nu reacționează așa de entuziasmat sau de recunoscător pe cât și-ar dori părinții.

Este firească bucuria și încercarea părintelui de a găsi lucruri pe care el însuși și le-a dorit, dar este necesar să vedem dacă copilul îi împărtășește această dorință sau dacă are nevoie de altceva.

Altfel spus, activitățile extrașcolare pentru copil sunt o alegere comună, ele implică o comunicare, un parteneriat între părinte, școală și copil care ar trebui să fie o alternativă și o completare a activităților educaționale din școală.

Cum să alegi activitățile extrașcolare?

Modelarea, formarea și educația copilului înseamnă timp sacrificat și dăruire. Profesorii și părinții sunt responsabili pentru a asigura copilului un cămin stabil și armonios, un climat favorabil, o bună creștere și educație. Oricine știe că educația copilului reprezintă piatra de temelie pe care se va susține întreaga sa personalitate și viață.

Educația extracurriculară este realizată dincolo de procesul de învățământ și își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor. Activitățile extrașcolare constituie modalitatea neinstituționalizată de realizare a educației

Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

În cadrul acțiunilor turistice, copiii își pot forma afecțiunea față de natură, față de om și realizările sale. Este important pentru ei să cunoască cât mai bine mediul înconjurător. Copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se prezintă sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens.

În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate imaginea realității, în cadrul activităților de desen, iar materialele pe care le culeg sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație.

Excursiile și taberele școlare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor în ceea ce privește frumusețea țării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin efectuarea excursiilor, copiii pot cunoaște realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit și au creat opere de artă.

Vizitele programate la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale, toate acestea constituie un mijloc de a prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale țării.

Vizionarea de filme, spectacole de teatru precum și a emisiunilor tv. specifice vârstei lor, poate constitui de asemenea o sursă de informații, dar în același timp și un punct de plecare în organizarea unor acțiuni interesante, copilul făcând astfel cunoștință cu lumea artei.

Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, stimulează și orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică sport, poezie, pictură.

Nu uitați!

Amintiți-vă că se numesc activități extrașcolare pentru că sunt extra. Prioritatea copilului trebuie să fie școala, așa că, trebuie făcut astfel încât participarea continuă în sporturi sau cluburi să depindă de menținerea unui standard minim de performanță academică.

Profesorii împreună cu părinții și copiii trebuie să revizuiască activitățile dorite și să facă alegerile potrivite la începutul fiecărui nou an școlar.

Participarea la un sport, de exemplu, poate necesita mult mai mult timp decât o oră după orarul zilnic de la școală. Vor fi jocuri și în weekend-uri? Cât de mult va trebui copilul să călătorească pentru meciurile din deplasare și cât de des? Când începe sezonul sportiv și când se termină? Pentru toate aceste activități trebuie să se stabilească exact cât timp trebuie dedicat fiecăreia.

Copiii trebuie să stabilească un echilibru între activitățile de grup și cele individuale. Lecțiile de pian sau de tenis sunt grozave, dar destul de solitare. Copilul are nevoie și de activități de grup, cum ar fi participarea la un cenaclu de teatru sau un sport de echipă. Ei trebuie să înțeleagă că înscrierea într-o echipă sau un club înseamnă luarea unui angajament față de ceilalți membri și că trebuie să își îndeplinească acel angajament.

Copiii mai în vârstă, mai ales adolescenții, uneori preferă să înlocuiască familia cu unele activități constante. Nu trebuie însă ca angajamentele extrașcolare ale copiilor să fie mai importante ca mesele și sărbătorile în familie, planurile speciale de weekend sau alte momente importante ale familiei.

Sugestii

Dacă copilul este fără tragere de inimă când vine vorba de activități, părinții ar trebui să afle în ce activități sunt prietenii săi implicați. Pentru unii copii este mai important cine participă decât activitatea propriu-zisă.

În mare parte, activitățile de după școală, chiar dacă sunt organizate de școală și au loc la școala sau în afara ei, nu sunt considerate a fi la fel cu activitățile din școală.

Activitățile extrașcolare au menirea de a valorifica timpul liber al elevilor într-un mod plăcut și util, de a-l transforma într-o sursă educațională, civilizatoare.

LIDERI DE ȘCOALĂ – VIRTUTE ȘI TOXICITATE

Prof. dr. Nicolae Lucian-Marian
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

De la bun început, *caveat*-ul care însoțește intenția autorului acestui material este că acreditarea unei idei – maniheiste și, deci, simplificatoare, în esența ei – precum aceleia că leadership-ul școlar s-ar cantona neapărat între extremele sec enunțate ale titlului este departe de a exprima realitatea în jurul căreia gravitează profilurile de manager de școală. Este însă dorința autorului ca rândurile de mai jos să se constituie într-un posibil contraargument la ideea des vehiculată că „Liderul este acolo pentru a conduce și nu pentru a se face plăcut sau nu. În plus, oamenilor s-ar putea să li se *pară* că e ceva în neregulă cu modul în care este condusă instituția lor, în realitate managerul făcându-și doar treaba pe care este pus să o facă.”

Pentru așezarea analizei în ipoteze primare, își dovedește, cred, relevanța de început chestiunea următoare: cum percepe un profesor modul în care este condus și la ce îl raportează? Ce efect produce asupra sa maniera de exercitare a leadership-ului? În definitiv, interogații de bun simț, așteptând răspunsuri de bună credință în „România educată” a anului 2022. De fapt, încă din 2016, odată cu anunțarea oficială a inițiativei de schimbare a directorilor de școli și numire pe bază de concurs, petiția intitulată „*Vrem un concurs corect și relevant pentru directorii de școli!*” dădea glas acestor preocupări din partea unei mase critice de semnatori care afirma, printre altele, că „Întreaga societate, părinții, cadrele didactice și elevii doresc la conducerea școlilor [...] oameni competenți, buni comunicatori, cu aplecare către problemele elevilor și ale școlii!” Nu toți cei ce își exprimau adeziunea astfel posedau, probabil, grade didactice în Științele Educației și nici nu era nevoie, căci simțeau cu toții într-un mod special și, poate, nedefinit, încărcătura unor termeni precum „competență”, „comunicare”, „aplecare”. Timp de zeci de ani, acești termeni au fost preluați și integrați în concepte precum „etos”, „climat” sau „cultură” a instituției, care cuprindeau, intensificau și uneau acești termeni pe marea plajă a ceea ce reprezintă managementul educației.

După cum circuitul juridic este supus prezumției de bună credință a raporturilor juridice civile, tot astfel, cred, abordarea unei instituții cu leadership este dominată de asumția că persoanele aflate în astfel de poziții executive posedă competența, solicitudinea și buna intenție necesare funcționării mecanismului care asigură conducerea efectivă și, până la urmă, perpetuarea existenței instituției, cu tot ce reprezintă resurse umane, material, logistice. Asumția are valoare odată ce orice lider de școală ar trebui, prin definiție, să își manifeste interesul susținut nu numai pentru bifarea, dar, ideal vorbind, largirea agendei sale instituționale. Nu în ultimul rând, presuposiția în cauză se naște funciarmente din ideea că leadership-ul vine la pachet cu responsabilități în ceea ce privește dezvoltarea și încurajarea staff-ului din subordine pentru a performa din ce în ce mai solid, constant și previzibil.

Adresând nediscriminatoriu antilogia propusă în titlu, noi, de fapt, superpozăm două fațete ale esenței fenomenului de leadership: *eficiența pragmatică* în abordarea demersului de a conduce și *elementul moral* care ranforsează binomul lider-aderent și relațiile aferente acestuia, relații care se degajă în timpul procesului de leadership și care indică existența sau nu a unei conștiințe etice cu privire la consecințele acțiunii de a conduce. Aceasta pentru că, dincolo de persoană, liderul este un *rol*, iar leadership-ul – un *proces* sintetizat din comportamente cu ramificații într-o realitate multifacietată. Prin urmare, o întrebare de tipul „De ce liderul școlii mele este slab (sau rău)?” sau „Este liderul meu bun?” juxtapune o dimensiune a eficienței peste o dimensiune a moralității. Însă oamenii folosesc „bun” și „rău” pentru a evalua în maniere diferite: fie funcțional, fie moral. *Funcționalul* trimite la un sens cu ancorare în concret și practic (de ex., un instrument *bun* cu care măsori, o metodă *bună* pe care o aplici, un lider *bun* care performează). În acest sens, „bun” și „rău” nu reprezintă judecăți morale, ci calificative date de nivelul atingerii sau nu a unui obiectiv. Liderii buni sunt eficienți, pe când liderii slabi sunt ineficienți raportat exact la acest obiectiv-target. Așadar, vectorul funcțional va determina dacă scopul anvizat pentru grup este adus sau nu la îndeplinire și, în consecință, dacă putem vorbi despre un lider bun sau despre unul slab. Într-adevăr, achitarea de

sarcini este, adică leadership-ul bun, pare a fi pentru multe instituții școlare – la fel ca și pentru cele corporatiste ori politice – unicul criteriu care animă cultura organizațională a locului, legitimând încercările de prelungire a autorității și relegând chestiunea moralității între cele de ordin secundar. Însă oamenii sunt în egală măsură interesați – și mai ales îndreptățiți – și la o evaluare *morală* a leadership-ului. În această ordine de idei, faptul că un lider bun manifestă sau nu un leadership moral ține de un alt registru. Într-adevăr, într-un context profesional, liderii eficienți pot fi amoral sau chiar imoral și invers: unele persoane amorale ori imorale se pot remarca ca lideri deosebit de eficienți, la fel după cum se poate întâmpla ca indivizi morali să înregistreze un eșec în calitate de lideri eficienți. În consecință, dimensiunea morală intervine ca o funcție a modului în care colectivul este mobilizat spre atingerea obiectivului. Explicând registrele de evaluare, vom avea, practic, un tablou cvadripartit al descrierii: lider *bun și moral* vs. lider *bun și imoral/amoral*, lider *slab și moral* vs. lider *slab și imoral/amoral*. În continuare, cea mai mare importanță le au, cred, dimensiunile funcțional-morale prezente în varianta dezirabilă a liderului „bun și moral”, precum și implicațiile dimensiunii morale în manifestarea ei negativă, adică „amoral/imoral”, atât în ipoteza eficienței, cât și a ineficienței.

Mai întâi, nevoia stringentă de a pune în valoare resursa umană a școlii este asumată de modelul de leadership descris în literatura de specialitate ca *bun și moral* în același timp. Așa cum s-a arătat, aceste două determinative exclud redundanța vizavi de contextul profesional al analizei și subîntind compartimente funciar disjuncte, dar integrabile în virtutea identității de examinare. Astfel, datorită atenției focalizate asupra progresului profesional și beneficiului psihologic al cadrului didactic, acest tip vivificator de leadership adresează chestiunea autorității și o distribuie spre „firul de iarbă” al individului sau echipei, promovând participarea, autonomia, procesul decizional, delegarea sarcinilor și responsabilităților.

O conduită de lider de școală care se subsumează acestui model¹ angajează constructiv efortul subalternilor, creând prin simpla invocare ori punere a problemei un climat de lucru entuziast și respirabil, care imprimă o accelerație oportună sarcinilor și resurselor cognitive, conducând la o trăire intens motivațională a timpului afectat spațiului de lucru, sentiment care se suprapune adesea cu noțiunea – devaluată prin frecvența și falsă utilizare de către fostele regimuri politice – de „angajament în muncă”. Acest gen de leadership pozitiv lasă în urma sa stări psihologice de sublimare a nocivității în factorii care influențează abordarea sarcinilor de serviciu, ceea ce are drept consecință deschiderea motivației și distribuirea ei spre zone neexplorate anterior ori chiar intrinsec problematice. Virtuozitatea acestui lider exercită o influență după principiul vaselor comunicante în ce privește resursele sistemice ale instituției. La sfere înalte, dar accesibile, se poate respira atmosfera de civilitate și creativitate care provine din, dar care și coagulează comunitatea eterogenă, în care însă eterogenitatea nu mai este resimțită ca o piatră de poticnire în consumarea relațiilor biunivoce din grupul țintă. Proactivitatea integrării particularului în vectorii generali de carieră și imagine a comunității de interese face ca registrul profesional să fie augmentat de mărci personale, iar impersonalitatea mecanismului instrucțional să se estompeze, ceea ce se traduce prin faptul că profesorul își deschide progresiv sfera intimă, stimulat prin prezența liderului școlii sale. Stima de sine cunoaște aici o „doză de booster” și e întotdeauna conjugată – prin fire cerebrale sau emoționale – cu perimetrul organizațional. Primirea sau oferirea de salutări, schimbul informal de informații cvasi-stereotipice sunt resurse puse subconștient în mișcare de dinamica de lider. Capitalul psihologic și sprijinul inter-colegial sunt direct proporțional corelate cu investiția umană atribuită acestui profil de manager.

Deși, cum precizam anterior, cercetarea fenomenului de leadership al școlii tinde să manifeste o tendință spre relevarea formelor pozitive și morale de conducere și de beneficii asociate pentru organizație și subalterni, trebuie spus că există și un antipod al contextului creionat mai sus, unde taxonomia propusă de autorii din domeniu cunoaște mai multe nuanțe, desemnate prin tot atâtea sintagme relevante, consistente cu ideea de „amoral/imoral.” Astfel, se vorbește despre „leadership-ul abuziv”, „leadership-ul distructiv” ori „leadership-ul toxic”. Identificarea acestora se face prin observarea și încadrarea categorială a anumitor pattern-uri de manifestare a conduitelor manageriale în raport cu pozițiile inferioare de putere. Dar ce este și la ce se referă, de fapt, această „toxicitate”

managerială? Ei bine, ea este, deliberat sau, o codificare răsturnată, antinomică a modului de derulare moral și constructiv al relațiilor din primul tip de management. Leadership-ul toxic presupune o malajustare sau neadaptare a conținutului relației de putere care, în virtutea unei disfuncționalități a caracterelor sale de bază, este pur și simplu deturnat de la jaloanele lui etice. Moralul de grup și climatul de lucru al corpului didactic suportă o deformare și demotivare accentuată. Lippman-Blumen descrie modelul toxic de lider (de școală sau alt tip de organizație) ca presupunând un recurs preponderent narcisist la aserțiunile de bază ale profesiei. În speță, vom avea întotdeauna de-a face cu o auto-promoționare, în spatele căreia sunt observabile, cu diferite grade de evidență, lipsa de integritate, partizanatul, aroganța și dorința de păstrare a autorității cu desconsiderarea nevoilor de securitate comunicațională, apartenență organizațională și incluziune profesională ale personalului din subordine care, dintr-un motiv sau altul, achiesează în cele din urmă la acest mod de a fi condus. Schmidt adaugă la această analiză imprevizibilitatea în supervizare și eșecul etic (jumătățile de adevăr, blamarea individului sau a grupului). Atmosfera toxicității se respiră, ca și omologul ei din primul caz, pe o scară, pe un continuum de intensități. Spre deosebire, însă, de prima situație, atitudinea reprobabilă a unui astfel de manager poate fi mai mult sau mai puțin influențată situațional ori conjunctural, după cum ea poate primi prin contagiune și pulsuniile unor evenimente exterioare (de ex., o criză a pieței din domeniu, o instabilitate locală sau națională) care se repercutează asupra instituției și care maschează conduita maladadaptivă a liderului de școală. Poate de aceea un corp profesoral va acorda mai multă atenție predispoziției psihologice, altfel spus, „toanelor” liderului lor, ca și contextului extra-școlar imediat.

Modul cum toxicitatea managerială impactează salarii a constituit dintotdeauna o preocupare, fie pentru cei care o suferă (ne)mijlocit, fie pentru cei care o investighează. Însă cu toate că premisele sunt vădit negative, o astfel de situație depinde mult de percepția, colorată sau nu ideologic, a „terminalului” didactic, a profesorului de la catedră. Așa se face că starea psihologică a celui care evaluează sau relațiile subiacente dintre acesta ca susținător și liderul care se manifestă – de iure ori de facto – ca precursor pot developa fie pozitivul, fie negativul acestei imagini.ⁱⁱ În acest sens, unii vor refuza (inclusiv simbolic) să-și urmeze managerul de școală sau vor întreprinde eforturi pentru a-i minimiza ori neutraliza nocivitatea demersurilor. Pe de altă parte, o „legitimitate” pot avea și aceia care valorizează un context în care apropierea de lider este percepută ca aducătoare de sens sau de adeziune vizavi de deciziile de auto-validare a lor ca parte a cercului intim. Interesantă este și observațiaⁱⁱⁱ că o variabilă socio-demografică, anume genul, face ca femeile să-i resimtă pe astfel de lideri mult mai negativ, datorită, probabil, procesării mai detaliate a informației, în timp ce bărbații manifestă tendința spre un „colaboraționism” sui-generis, redevabil mai degrabă unei procesări euristice sau anvizajării de avantaje.

În încheiere, datorită naturii foarte generoase a constructului de toxicitate managerială este, cred, de interes actual, o trecere în revistă a câtorva subprofiluri^{iv} de lider încadrabile în această categorie și prezente în mare măsură în arena educațională a societății pe care o traversăm. Astfel, ne-am întâlnit toți probabil cu liderul care exercită o *supervizare abuzivă*, caracterizată prin ostilitatea (mascată ori nu) a conduitei sale verbale sau non-verbale. Un *lider adversativ* se poate recunoaște prin faptul că face uz de strategii ce conțin ideea de amenințare (subtilă sau nu) ori formulări intimidante, urmate, pe alocuri, de represalii administrative. Un *lider corupt* este, efectiv, trădat de falsitățile, alterările, denaturările sau mistificările practicate pentru un interes propriu ori al unui subgrup din colectivitate, demers pus în operă, în mare parte, cu ajutorul unor tactici clandestine și non-confrontaționale. Când manifestările care provin din partea managerului au ca scop bullying-ul, umilirea sau hărțuirea unui subaltern, membrii colectivului se confruntă cu profilul de *lider deviant*. Spre deosebire de acesta, un *lider coercitiv* va face întotdeauna loc interesului propriu, aservind și abuzând prin manipularea sau exercitarea unei presiuni insidioase, ca și prin supraîncărcarea angajaților, cărora însă li se lansează provocări de conținut sub potențialul acestora de lucru, nepermițând astfel progresarea. *Liderul insular* desconsideră în mod deliberat, împreună cu cel puțin o parte dintre angajați, climatul și starea de bine a restului comunității, care este un fel de „outsider”, dar pentru care fișa postului îl face, totuși, responsabil. *Liderul non-inclusiv* este resimțit ca o persoană care obstrucționează accesul unora dintre subalterni la un tip de relație,

activitate sau eveniment legat de locul de muncă. *Liderul narcisist* are ca motor în acțiunile sale propriile nevoi și credințe egomaniacale, cărora le dă vizibilitate în detrimentul interesului componentelor și instituției pe care o manageriază. *Liderul subminant* își propune să compromită și să saboteze stabilirea de relații pozitive și constructive la locul de muncă, ori o reputație favorabilă legată de acesta, în timp ce un *lider pseudo-harismatic* va crea relații disproporționate sau instabile cu subalternii, suplantând agenda instituției și tinzând spre a fi perceput ca un mic „idol personal”, cu înlăturarea progresivă a noțiunii de „ideal colectiv”.

Virtutea nu e un termen comun pentru discursul științific, însă standardul general al binelui, moralului, corectitudinii și justiției trimite nemijlocit către ea. De aceea, se poate spune că existența unui lider *ca* lider este ori o treptată, dar neconținută apropiere de virtute, ori o depărtare progresivă de ea. După cum nu poate exista limită pentru avansarea în vreuna din aceste direcții, tot astfel asocierea în cadrul aceluiași individ a unor note distinctive din diferitele tipuri aduse în discuție mai sus ține, practic, de imponderabilele profesiei și de „materialul” infinit heteroclit din teren, făcând din portretul compozit al liderului un amalgam de stiluri investigabile pe teren științific. La orice nivel al organizației s-ar afla și în orice taxonomie s-ar încadra, sentimentul general rămâne același: un lider de școală nu poate ascunde substanța orientării sale. Principiile, deciziile și direcțiile în cadrul unei școli sunt, în majoritatea cazurilor, redevabile acestui actor unic. Devenirea sa morală necesită creșterea în autenticitate și prezență, iar asanarea unor eventuale tare va surveni ca un verso al acestei preocupări.

Bibliografie:

- Cheong M, Yammarino FJ, Dionne SD, Spain SM, Tsai CY. (2019). A review of effectiveness of empowering leadership. *Leadership Quarterly*, 30 (1), pp. 34–58.
 - Pelletier K. (2010). Leader toxicity: an empirical investigation of toxic behavior and rhetoric. *Leadership* 6(4), pp. 373–389.
 - Chua SMY, Murray DW. (2015). How toxic leaders are perceived: gender and information-processing. *Leadership & Organization Development Journal*, 36(3), pp. 292–307.
 - Împrumutate și adaptate la organizația școlară din J.D. Mackey et al (2021). The dark side of leadership: A systematic literature review and meta-analysis of destructive leadership research. *Journal of Business Research*, 132, pp. 705–718. Nuanțele diferitelor stiluri de leadership pot crea, la rândul lor, substiluri sui-generis, încadrabile în mai multe categorii simultan.
-

STIMULAREA CREATIVITĂȚII PRIN ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE

prof. Aur Ecaterina-Otilia,
Școala Gimnazială nr.1 Perieni

Cultivarea capacității creatoare a devenit o sarcină importantă a școlilor contemporane, chiar dacă au existat și poziții sceptice care au susținut că învățământul actual nu contribuie la dezvoltarea creativității, observându-se că el cultivă mai ales gândirea critică, disciplina, conformismul, incompatibile cu climatul de libertate favorabil imaginației creatoare. Creativitatea este un complex de însușiri și aptitudini psihice care în condiții favorabile generează produse noi și valoroase pentru societate. Zestrea genetică a fiecărui om poate fi stimulată, cu bune rezultate, în școală, cu condiția să fie cunoscută la timp și să fie dirijată în folosul societății.

Învățătorul trebuie să cunoască potențialul creativ al fiecărui elev, să identifice și să monitorizeze manifestările creative ale elevilor săi, nu numai în timpul orelor desfășurate în clasă, dar și în activitățile extrașcolare, sau chiar în recreație. Școala trebuie să stimuleze exprimarea potențialului creativ al fiecărui copil, să încurajeze inițiativele lui, ingeniozitatea și curiozitatea, să favorizeze stabilirea unor relații care să nu exagereze prin autoritate, să ofere ocazii elevului de a lua singur decizii și să stimuleze încrederea în sine, într-o atmosferă de comunicare liberă.

Activitățile școlare chiar dacă urmăresc însușirea de către elevi a unor cunoștințe temeinice, a unor priceperi și deprinderi, implicând în ansamblu o concepție științifică despre lume și viață și chiar dacă duc la formarea și dezvoltarea unei personalități creatoare, nu pot răspunde suficient dorinței de cunoaștere și de creație – însușiri caracteristice copiilor. Modernizarea și perfecționarea procesului instructiv-educativ impun îmbinarea activității școlare cu activități extracurriculare ce au numeroase valențe formative.

Desfășurarea activităților școlare și extrașcolare permite și manifestarea creativității de grup, a relațiilor creative. În acest cadru și învățătorul își poate afirma spiritul novator, creativitatea didactică. Activitățile extracurriculare sunt activități complementare activității de învățare realizată la clasă care urmăresc largirea și adâncirea informației, cultivă interesul pentru diferite ramuri ale științei, atrag individul la viața socială, la folosirea timpului liber într-un mod plăcut și util, orientează elevii către activități utile care să întregască educația școlară, contribuind formarea personalității. De aceea școala trebuie să fie deschisă spre acest tip de activitate care îmbracă cele mai variate forme. Multitudinea activităților extrașcolare desfășurate cu elevii conduc la dezvoltarea creativității acestora prin contactul pe care îl au cu mediul înconjurător, cu diverși factori din societatea din care fac parte.

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

Trebuința de a se juca, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să îmbinăm școala cu viața. Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat și momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite. În cadrul acestor activități elevii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, învață să învețe. Prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, copiii se autodisciplinează.

Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilitatea să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al școlii și al

învățământului primar – pregătirea copilului pentru viață. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, care permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Pot fi activități extrașcolare de masă - excursii, concursuri, spectacole, serbări etc.- sau activități extrașcolare în cercuri de elevi; pot fi proiecte educative desfășurate în parteneriat, în cadrul școlii, sau cu alte școli și instituții publice: biblioteca, teatru, Agenția de mediu, Direcția de sănătate, Centre de voluntariat, alte ONG-uri.

Inițiativa promovării activității educative școlare și extrașcolare aparține Consiliului Europei prin Comitetul de Miniștri, concretizată în Recomandarea din 30 aprilie 2003, care recunoaște statutul echivalent al activității educative școlare și extrașcolare cu cel al educației formale din perspectiva contribuției egale la dezvoltarea personalității copilului și a integrării lui sociale.

În sistemul de învățământ românesc, legislația ulterioară a stabilit:

- ✓ cadrul activității educative școlare și extrașcolare;
- ✓ spațiul capabil de a răspunde provocărilor societății actuale;
- ✓ o continuă actualizare a conținutului învățării și a metodelor didactice centrate pe elev;
- ✓ o monitorizare și evaluare de calitate a rezultatelor învățării;
- ✓ o nouă abordare didactică prin care elevul devine resursă, producător, lider de opinie, deci participant activ.

Ca expresie a modernizării procesului de învățământ, didactica contemporană promovează concepte și atitudini educaționale noi, o flexibilizare curriculară menită să promoveze creativitatea învățătorului și să permită oferte educaționale cât mai variate.

Activitățile extrașcolare, în general, au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili sufletelor acestora. Ele contribuie la adâncirea și completarea procesului de învățământ, la dezvoltarea inclinațiilor și aptitudinilor elevilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber prezintă unele particularități prin care se deosebesc de activitățile din cadrul lecțiilor.

În calitate de coordonator de programe și proiecte școlare și extrașcolare am avut oportunitatea să coordonez aceste activități nu numai la nivelul clasei mele, ci și la nivelul școlii. Vă prezint o analiză SWOT realizată în urma perioadei în care am avut această atribuție.

Puncte tari:

- experiențe pozitive în ceea ce privește dezvoltarea personală și integrarea socială a copiilor;
- vizibilitatea actului educațional în comunitate și societate prin mediatizarea activităților extrașcolare și extracurriculare (spectacole, recitaluri, concursuri, competiții);
- existența parteneriatului educațional cu familia, comunitatea, organizațiile guvernamentale și nonguvernamentale în vederea responsabilizării acestora în susținerea și îmbunătățirea actului educațional;

Puncte slabe:

- fondurile insuficiente pentru desfășurarea activităților educative școlare și extrașcolare;
- neglijarea impactului pozitiv pe care activitatea educativă extrașcolară și extracurriculară o are asupra dezvoltării personalității elevului;
- minimalizarea activității educative școlare și extrașcolare de către părinți, cadre didactice, organe de îndrumare și control;

În activitatea didactică de la nivelul clasei, pentru a crea mediul propice manifestării creativității elevilor mei, încerc să mă raportez permanent la următoarele obiective:

- creativitatea nu se dezvoltă întotdeauna și la toți elevii de la sine, chiar dacă au un mediu propice;
- pentru a stimula gândirea creatoare nu e nevoie nici de dominare, nici de amenințare; dirijarea învățării prin descoperire;
- a „cobori” printre elevi, nu înseamnă „a te confunda cu ei”;
- răbdare și stăpânire de sine; încredere arătată în posibilitățile elevului;
- descoperirea și conștientizarea potențialului creativ al fiecărui copil;
- pătrunderea în interiorul fanteziei copilului;
- accent pe imaginația descătușată și apoi pe gândirea logică;
- stimularea la elevi a încrederii în sine, prin sarcini ușoare pentru a obține laude și aprecieri pozitive;
- educarea deprinderii elevului de autoapreciere;
- evidențierea originalității și tuturor ideilor valoroase; respect pentru întrebările neobișnuite puse de elevi;
- un învățător creativ „transmite” creativitate elevilor săi.

Preocuparea pentru dezvoltarea capacităților creatoare ale copiilor este strâns legată de grija de a le respecta ideile, de a da curs inițiativelor lor, de a le sădi în conștiință încrederea în propriile posibilități și respectul pentru ceea ce cred și cum se exprimă colegii.

Creativ este cel care se caracterizează prin originalitate, expresivitate și este imaginativ, deschizător de drumuri, inventiv, inovator. În educarea creativității există numeroase disponibilități psihice și cognitive ale copilului: nevoia de a lărgi experiența cognitivă; curiozitatea și interesul pentru cunoaștere; dezvoltarea competențelor lingvistice; constituirea formelor voluntare ale unor procese psihice; câștigarea anumitor abilități; apariția competitivității ca factor catalizator al tuturor activităților desfășurate și ca expresie a creșterii și implicării în colectivitate.

Contactul nemijlocit al copiilor cu activitățile desfășurate sporesc eficiența demersului educațional, dat fiind marea disponibilitate a celor mici de a descoperi și asimila tot ceea ce stârnește curiozitatea lor vie, finalitatea constând în dobândirea unor comportamente creative: de a fi mai buni; mai sensibili față de ambient; mai plini de solitudine; de a acționa mai disciplinat, mai responsabil; mai plini de inițiativă; mai prompti în respectarea unor norme și reguli ale actului creativ.

Bibliografie:

1. Cosmovici, Andrei; Iacob, Luminița coord. - *Psihologie școlară*, Ed.Polirom, Iași, 2008;
2. Stoica, Ana - *Creativitatea elevilor*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983;
3. Joița, Elena - *Didactica aplicată*, Editura „Gheorghe Alexandru”, Craiova, 1994
4. *Revista învățământ primar nr. 4* din 1998, „Contribuția activităților extrașcolare în optimizarea procesului de învățământ.”

MIJLOACE MODERNE ÎN PREDAREA LIMBII FRANCEZE

Bocan Anca Teodora,
Liceul „Ștefan Procopiu” Vaslui

Învățăm, fără îndoială, să comunicăm comunicând, așa cum învățăm să umblăm mergând, dar activitatea umană are particularitatea că ea construiește omul care o folosește atât de mult încât se construiește pe sine, în momentul implementării ei.

Orice act de predare presupune alegere. Este ușor de conceput că este o chestiune de alegere privind una dintre cele trei dimensiuni ale relației didactice: cunoașterea obiectului de predare din

punctul de vedere al elevului, stăpânirea instrumentelor metodologice, capacitatea de a identifica și de a gestiona dificultățile ecodidactice și relaționale care nu lipsesc să apară în clasă. Dar este foarte rar ca profesorul să se gândească la faptul, oricât de inevitabil, că angajamentul său, la orice nivel, implică un „model al receptorului” sau o concepție despre om. Pe măsură ce gesturile noastre cele mai inofensive ne mobilizează valorile, reprezentările noastre, simbolismul nostru, imaginația și afectivitatea noastră, predarea atrage în spațiul clasei acest elev ideal pe a cărui imagine ne străduim să modelăm ființele spiritului, marcate de propria lor cultură și socialitate, modelate de istoria lor personală. O conștientizare a determinărilor metodologice în ceea ce privește proiectarea cursantului apare astfel ca un element de natură a oferi profesorului elemente operaționale pentru alegerea și implementarea didacticii adecvate.

Scopurile predării sunt efectele profunde asupra persoanei pe care căutăm să le producem prin diferitele materii predate. Ele nu trebuie confundate cu obiectivele de învățare, care sunt mai mult sau mai puțin măsurabile pe termen scurt și mediu. Obiectivele sunt scopuri educaționale care depășesc programele fiecărei discipline și care sunt menite să le facă să contribuie la dezvoltarea personală.

Predarea limbii franceze ca limbă străină, ca și cea a altor limbi străine, a cunoscut o succesiune de formulări diferite ale unor astfel de scopuri care sunt, așa cum este normal, dependente de diferitele contexte în care s-au format. Profesorul de franceză are datoria să proiecteze lecții atractive, care să-l facă pe elev să-și dorească să învețe să comunice în limba franceză.

În cursurile de limbă franceză, utilizarea metodelor moderne, interactive de instruire a devenit o necesitate reală. Profesorul trebuie să se asigure că predarea este adaptată la învățarea activă și interactivă folosind metode, procese și tehnici eficiente de învățare, cu scopul de a dezvolta gândirea critică a elevilor. Fără a exclude strategiile educaționale tradiționale, profesorul trebuie să folosească și strategii moderne de predare care să capteze și să păstreze interesul elevilor. Elevii nu trebuie să fie obiecte de formare, ci subiecți activi care contribuie la propria lor pregătire. Principalul avantaj al metodelor active și participative este implicarea elevilor în predare și formarea capacității acestora de a-și exprima opiniile. În timpul orelor de franceză, profesorul are scopul de a capta atenția elevilor, de a-i convinge că este o limbă importantă în viața lor, care le asigură succesul atât profesional, cât și social. Dacă vrem să avem un curs de franceză atractiv și interesant, trebuie să îmbinăm metodele tradiționale cu metodele moderne. Rolul profesorului de limba franceză este destul de dificil, și pentru că în general, franceza este a doua limbă de studiu, iar elevii sunt mai puțin receptivi la ideea de a învăța o altă limbă.

Fiecare metodă se bazează pe un spațiu didactic, adică pe mediul de învățare. Când înveți limba franceză într-o clasă cu manuale, desene și alte medii, ne aflăm într-un spațiu ficțional în care orice act de limbaj trebuie să fie imaginar. Dar când înveți franceza în conversații reale cu francezi din Paris sau din Bordeaux, ne aflăm într-un spațiu autentic. La fel va fi și când citim o carte, un ziar francez, când ascultăm RFI sau când ne uităm la un canal de televiziune. Învățarea limbii franceze evoluează rapid în funcție de progresul tehnologic obținut.

Dacă, în urmă cu douăzeci de ani, o casetă radio era deliciul profesorilor și cursanților, astăzi, învățarea nu cunoaște limite cu cele mai recente realizări ale tehnologiei IT. Instrumentele tehnologice sunt foarte importante pentru a face ora de limbi străine mai vie iar computerul ajută la un alt aspect al învățării unei limbi străine: învățarea și verificarea gramaticii, astfel încât profesorul să poată dedica mult mai mult timp la ora de limbă pregătirii comunicative. Într-adevăr, e-mail-ul, internetul și antenele satelit sunt acolo să servească cursanții în realizarea oricărei sarcini de comunicare. Dar, succesul fiecăruia va depinde foarte puțin de el. Ce funcționează în învățarea unei limbi străine, în acest caz franceza, este o motivație bună, altfel nu vom realiza nimic.

Fiecare metodă este potrivită pentru o anumită persoană. Nu există o alegere mai bună sau mai rea. Profesorul are datoria de a-și adapta strategia de predare în funcție de particularitățile cursanților.

Bibliografie:

1. Beacco, Jean-Claude - Comment organiser l'enseignement du français langue étrangère et seconde ? Dans Le FLE en questions (2020), pages 199 à 244;
2. Besse, H., Propositions pour une typologie des méthodes de langues. Thèse d'État en Lettres & Sciences humaines, soutenue à l'Université de Paris VIII, 2000;
3. Cuq, J.P. (dir.), Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde. Paris : CLE International – ASDIFLE, 2003;
4. Merleau-Ponty M. - Phénoménologie de la perception. Paris, Gallimard, Collection : NRF, 1945, pp. 219, 217;
5. Robert, J.-P., Dictionnaire pratique du FLE. Paris : Éditions Ophrys, 2002.

METODE DIDACTICE MODERNE - PILONUL CENTRAL ÎN ACTIVITĂȚILE CU ELEVII

Profesor Botezatu Ana Maria,
Liceul Ștefan Procopiu Vaslui

Motto: „Să nu-i educăm pe copii pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari. Și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”
(Maria Montessori)

Educația este unul dintre factorii determinanți care concură la evoluția unei societăți, a unei țări, în general. Ea este aceea care poate furniza ingineri, cercetători, întreprinzători, medici, profesori, manageri, categorii socio-profesionale atât de necesare oricărei societăți contemporane. În ultimii ani au existat diverse schimbări în sistemul de învățământ din România. Acest fapt a determinat și o modificare a percepției cadrelor didactice asupra modului în care înțeleg să își exercite profesia, mai ales că în noile condiții este nevoie de o legătură tot mai puternică între școală și societate. Cadrul didactic poate afla ceea ce trebuie să schimbe în modul său de a-și exercita profesia doar prin contact permanent cu elevii, ceilalți colegi cadre didactice, directorul unității școlare, inspectori școlari, părinți.

Pentru a obține rezultate mai bune la învățătură, pentru a putea pune la dispoziția elevilor tot ce le trebuie pentru a reuși și pentru a asigura o predare de calitate, sunt necesare investiții eficace, eficiente și durabile în educație și formare. Dar școala nu înseamnă doar predarea de la catedră. Realitățile din instituțiile de învățământ, realități pe care ni le oferă actorii școlii, ne duc la această concluzie. Este nevoie de o repunere în discuție a valorilor pe care trebuie să le transmită școala și modul în care trebuie transmise. Acest fapt ar reprezenta de fapt începutul unei schimbări reale în educație pentru că realitatea din teren ne arată câteva chestiuni care trebuie să dea de gândit oricărui dascăl: elevii nu mai sunt foarte interesați să învețe; mulți dintre ei nu mai arată față de profesori respectul cuvenit; metodele pedagogice active nu pot fi utilizate tot timpul și la toate disciplinele, deoarece acestea cer timp, iar programa trebuie parcursă; chiar dacă dascălul încearcă să introducă inovații în modul de organizare a învățării, standardele de evaluare de multe ori nu îl avantajează; unele manuale alternative nu sunt realizate corect; mulți părinți nu au timp sau chiar nu vor să se preocupe de situația școlară a copiilor lor, iar multe dintre cele mai importante cauze ale eșecului școlar sunt cele familiale; în unele școli nu se pot dezvolta programe extrașcolare deoarece nu sunt resurse. O problemă aparte o constituie faptul că mulți dintre elevii noștri știu să citească, să spună pe litere, dar nu au nici cea mai vagă idee ce citesc. Nu înțeleg cuvintele care le ies pe gură dacă sunt puși să interpreteze un text de dificultate medie la prima citire. Câteva dintre cauzele identificate de experți ar fi următoarele: în general, elevii nu citesc, nu au această deprindere; unii profesori sunt demotivați, tratându-și uneori munca superficial; programa școlară cuprinde chestiuni neinteresante pentru elevi; foarte mulți elevi

provin din medii sărace și sunt nevoiți să muncească, timpul alocat studiului fiind, în cazul lor, tot mai redus. Dată fiind situația, misiunea dascălului este mai dificilă, el trebuind să realizeze în timpul orei atât partea de transmitere de noi cunoștințe, cât și să suplinească lipsa de studiu individual acasă, tot mai acută la unii elevi. Se poate vorbi astfel de o necesitate a schimbării de viziune asupra educației. Metodele noi de predare-învățare prezintă un potențial semnificativ pentru stimularea inovației și schimbării actului de educație. Ele apar constant și pot fi pretabile la una sau mai multe discipline, dar foarte rar la toate. În acest sens, este important ca profesorul să înțeleagă că integrarea acestor metode în procesul educativ depinde de o multitudine de elemente interconectate, cum ar fi: tipul lecției (prezentare de noi cunoștințe, sistematizare, recapitulare), nivelul clasei, disponibilitatea elevilor de a lucra individual sau pe grupe.

Pentru definirea metodei ținem seama de faptul că termenul provine din cuvântul grec „methodes”, care înseamnă „cale”. Metoda de învățământ este un demers tipic, folosit în procesul de învățământ atât de către profesor cât și de către educat în scopul educării acestuia din urmă, demers care are ca principale determinări, pe de o parte orientarea spre sporirea cunoașterii și perfecționarea capacităților de cunoaștere, și pe de altă parte, relativa reglementare cu privire la etapele de parcurs, mijloacele strict necesare, limitele de eficiență.

Metodele inovative de învățare sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe, asigurând perfecționarea și optimizarea demersului educațional. Metodele inovative presupun o învățare prin comunicare, prin colaborare, care produce o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup. Profesorul model pentru a crea cadrul optim de învățare este necesar să țină cont de anumite criterii în aplicarea metodelor moderne de învățare, cum ar fi: competențele ce urmează a fi dezvoltate la elevi, nivelul intelectual și capacitățile elevilor, resursele materiale accesibile și gradul de complexitate al conținutului. Pentru creșterea calității procesului instructiv-educativ, urmărim perfecționarea metodelor tradiționale, dar și introducerea unor metode și procedee educative. Metodele implică mult tact pedagogic din partea educatoarelor deoarece stilul didactic trebuie să-l adopte în funcție de personalitatea copiilor. Regândirea educației formale duce la schimbarea relației cu copii promovând un dialog reciproc, constructiv. Proiectarea unui demers didactic, diferit de cel tradițional dă posibilitatea fiecărei educatoare să-și valorifice propria experiență prin utilizarea unor metode moderne într-o abordare interdisciplinară.

În învățământ sunt utilizate o multitudine de metode moderne însoțite de tehnici specifice și resurse materiale, dintre care amintim:

1. Explozia stelară - Este o metodă de stimulare a creativității, o modalitate de relaxare a copiilor și se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de noi probleme și noi descoperiri.

Descrierea metodei –copiii așezați în semicerc propun problema de rezolvat. Pe steaua mare se scrie sau desenează ideea centrală.

- pe 5 steluțe se scrie câte o întrebare de tipul CE, CINE, UNDE, DE CE, CÂND, iar 5 copii din grupă extrag câte o întrebare. Fiecare copil din cei 5 își alege 3-4 colegi, organizându-se în cinci grupuri. Grupurile cooperează pentru elaborarea întrebărilor. La expirarea timpului, copiii revin în cerc în jurul steluței mari și spun întrebările elaborate fie individual, fie un reprezentant al grupului. Copiii celorlalte grupuri răspund la întrebări sau formulează întrebări la întrebări. - Se apreciază întrebările copiilor, efortul acestora de a elabora întrebări corect, precum și modul de cooperare, interacțiunea.

2. Tehnica Lotus - Este o modalitate interactivă de lucru în grup care oferă posibilitatea stabilirii de relații între noțiuni pe baza unei teme principale din care derivă alte opt teme.

ETAPE

1. Construirea schemei/diagramei tehnicii de lucru;

2. Plasarea temei principale în mijlocul schemei grafice;
3. Grupul de copii se gândește la conținuturile/ideile/cunoștințele legate de tema principală
4. Abordarea celor opt teme principale pentru cadranele libere
5. Stabilirea în grupuri mici de noi legături/relații/conexiuni, pentru aceste opt teme și trecerea lor în diagramă
6. Prezentarea rezultatelor muncii în grup, analiza produselor, aprecierea în mod evaluativ, sublinierea ideilor noi.

3. Bula dublă - Tehnica bula dublă grupează asemănările și deosebirile dintre două obiecte, procese, fenomene, idei, concepte. Bula dublă este prezentată grafic prin două cercuri mari în care se așează imaginea care denumește subiectul. În cercurile mici așezate între cele două cercuri mari, se desenează sau se așează simbolurile ce reprezintă asemănările dintre cei doi termeni cheie. În cercurile situate în exterior la dreapta și la stânga termenilor cheie se înscriu caracteristicile, particularitățile sau deosebirile.

4. Ciorchinele - Stimulează realizarea unor asociații noi de idei. Permite cunoașterea propriului mod de a înțelege o anumită temă.

ETAPE:

- Se scrie un cuvânt sau se desenează un obiect în mijlocul sau în partea de sus a tablei/foii de hârtie
- Copiii, individual sau în grupuri mici, emit idei prin cuvinte sau desene, jetoane, legate de tema dată
- Se fac conexiuni, de la titlu la lucrările copiilor, acestea se pot face cu linii trasate de la nucleu la contribuțiile copiilor sau a grupurilor
- Este bine ca tema propusă să fie cunoscută copiilor, mai ales când se realizează individual.

5. Cubul

ETAPE

- se formează grupuri de 4-5 copii
- fiecare copil din grup interpretează un rol în funcție de sarcina primită (istețul, știe tot, umoristul, cronometrorul)
- copiii rezolvă sarcina individual sau în grup, într-un timp dat
- prezintă pe rând răspunsul formulat

6. Pălăriile gânditoare

- **Pălăria albastră** – este liderul, conduce activitatea. Este pălăria responsabilă cu controlul discuțiilor, extrage concluzii – **clarifică/alege soluția corectă.**
- **Pălăria albă** – deține informații despre tema pusă în discuție, face conexiuni, oferă informația brută așa cum a primit-o – **informează.**
- **Pălăria roșie** – își exprimă emoțiile, sentimentele, supărarea, față de personajele întâlnite, nu se justifică – **spune ce simte.**
- **Pălăria neagră** – este criticul, prezintă posibile riscuri, pericole, greșeli la soluțiile propuse, exprimă doar judecăți negative – **identifică greșelile.**
- **Pălăria verde** – oferă soluții alternative, idei noi, inovatoare, caută alternative {Ce trebuie făcut?} – **generează idei noi.**
- **Pălăria galbenă** – este creatorul, simbolul gândirii pozitive și constructive, explorează optimist posibilitățile, creează finalul. – **Efortul aduce beneficii.**

7. Mozaic

ETAPE:

1. Stabilirea temei și împărțirea în 4-5 subteme
2. Organizarea grupelor de învățare
3. Constituirea grupelor de experți
4. Activități în echipa inițială de învățare
5. Evaluare

8. Diagrama Venn

Etape:

1. Comunicarea sarcinii de lucru
2. Activitatea în pereche sau în grup
3. Activitate în grup
4. Activitate frontală

În studiile privind activitatea în colaborare, Swing și Peterson (1982) au observat că elevii cu rezultate mai slabe au beneficii de pe urma participării în grupuri eterogene compuse din elevi cu rezultate școlare diferite în comparație cu participarea în grupuri omogene de elevi cu rezultate slabe. Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității.

În opoziție cu metodologia tradițională, pentru care elevul rămâne mai mult un auditoriu sau un simplu spectator, gata să recepteze pasiv ceea ce i se transmite ori i se demonstrează, metodele active au tendința să facă din acesta un actor, un participant activ în procesul învățării, pregătit să-și însușească cunoștințele pe calea activității proprii, a unei angajări optime a gândirii, a mobilizării tuturor funcțiilor intelectuale și energiilor emoțional – motivaționale în raport cu sarcina de învățare dată. Esențial în pregătirea cadrului didactic pentru lecție este de a putea pune în joc toate cunoștințele sale și întreaga lui pricepere, nu pentru a transmite pur și simplu niște cunoștințe de-a gata ce trebuie să fie însușite, ci de a insufla elevilor săi dorința și posibilitatea de a le dobândi, pe cât este cu putință, prin ei înșiși, printr-un studiu cât mai activ.

Bibliografie:

1. Cerghit, I. *Perfecționarea lecției în școala modernă*, EDP, București 1983;
2. Ionescu, M. *Strategii și demersuri tipice în predare și învățare*, în Ionescu, M., Radu, I. (coord.), *Didactica modernă*, Dacia, Cluj-Napoca, 1995;
3. Pânișoară, I.-O. *Metode moderne de interacțiune educațională* în Cerghit, I., Neacșu, I., Negreț-Dobrodor, I., Pânișoară, I.-O., *Prelegeri pedagogice*, Polirom, Iași, 2001.

MOTTO: „Educația este ceea ce rămâne după ce ai uitat tot ce ai învățat în școală.” –
Albert Einstein

INTEGRAREA TIC LA ORELE DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Prof. Chirica Anca
Liceul Tehnologic „Ion Mincu” Vaslui

Este o metodă modernă de educație care poate fi folosită în toate etapele procesului didactic: în proiectare, în predare-învățare și în evaluare. Utilizarea tehnologiilor moderne, a softurilor educaționale reprezintă o necesitate în procesul educativ, contribuind la formarea unei gândiri sistematice, selective, rapide, eficiente - atribute de bază ale unui bun vorbitor și utilizator de limbă română. Profesorul este cel care va adapta conținuturile și modul de utilizare a calculatorului la particularitățile individuale ale fiecărui elev. Folosind calculatorul, elevul va fi capabil:

- a. să stabilească relațiile dintre anumite fapte de limbă;
- b. să învețe utilizarea dicționarului;
- c. să diferențieze informațiile de bază de cele de detaliu;
- d. să caute informații despre un anumit fapt de limbă;

- e. să descopere eventualele greșeli strecurate într-un text tehnoredactat și să le corecteze;
- f. să construiască sau să rezolve teste de evaluare etc.

Înstruirea asistată de calculator (I.A.C.) este o metodă didactică care valorifică principiile de modelare și analiză cibernetică a activității de instruire în contextul noilor tehnologii informaționale și comunicaționale, caracteristice societății de tip postindustriale. Pentru utilizarea acestei metode, este necesară prezența unui program de instruire, care este un produs pedagogic, urmând a fi transpus într-un program pe computer, acesta fiind un produs informatic. De asemenea, se impune dotarea școlilor cu suficiente computere pentru ca această metodă să fie aplicabilă. Aplicarea instruirii asistate de calculator în practica școlară implică respectarea unor cerințe și asigurarea unor condiții favorabile:

- adaptarea educației la necesitățile actuale și de perspectivă ale societății;
- îmbogățirea și modernizarea permanentă a sistemului metodelor de instruire, eliminare decalajului existent între domeniile cunoașterii și școală;
- informatizarea progresivă și accelerată a diferitelor sectoare ale vieții social-economice;
- realizarea de progrese în domeniul informaticii, al calculatoarelor și al tehnologiilor de comunicare.

Prin intermediul calculatorului pot fi oferite elevilor modelări, vizualizări, justificări și ilustrări ale conceptelor abstracte, ilustrări ale unor procese și fenomene care nu pot fi observate sau pot fi greu observate din diferite motive. Se recomandă folosirea calculatorului în acele momente ale predării-învățării pe care profesorul nu le poate realiza decât parțial în condițiile unei lecții obișnuite: simularea unor fenomene în mișcare prin imagini animate, suplینirea unor demonstrații experimentale, crearea unor situații-problemă cu valoare stimulativă pentru elevi, îmbunătățirea conexiunii inverse, desfășurarea unor activități diferențiate etc.

În prezentarea informației în format electronic, un mijloc destul de eficient este PowerPoint-ul. Pentru faptul că acesta este utilizat pentru efectuarea unor reprezentări grafice. Aceste reprezentări sunt formate dintr-un număr de pagini individuale numite „cadre” sau „slide”-uri. Diapozitivele pot conține text, grafică, sunet, filme, etc. Prezentarea poate fi imprimată, afișată în direct pe un calculator, sau cu ajutorul unui proiector video. Acest tip de prezentare poate fi derulat pagină cu pagină pe un calculator independent sau poate fi prezentat în rețea, pe mai multe calculatoare în același timp, în sistem de conferințe.

De exemplu, la una din orele de limba și literatura română, am folosit o scenă din filmul *Blestemul pământului, blestemul iubirii*, în regia lui Mircea Mureșan, ecranizare după romanul realist Ion, scris de Liviu Rebreanu. Secvența surprinde confruntarea dintre Vasile Baci și Ion. Deși părerea lumii satului despre Ion este bună, dând dovadă de ambiție și hărnicie, Vasile Baci are un motiv personal să-l înfrunte pe Ion. Elevii trebuie să precizeze care este motivul, identificând gesturile celor două personaje în timpul confruntării. Orice sarcină didactică vizează dezvoltarea și dobândirea de competențe

Competența utilizării unui calculator există deja, întrucât elevii studiază informatica din clasele gimnaziale și deci, nu este ceva necunoscut care ar reprezenta o greutate în procesul lor de formare.

Prin acest tip de prezentarea informațiilor referitoare la materiile școlare, elevul învață să fie eficient pentru că discuțiile cu ceilalți colegi, pe marginea unei teme de literatură, este obligat într-o oarecare măsură să studieze și să stăpânească bine respectivul subiect. Citind opiniile celorlalți, își dezvoltă spiritul critic și inteligența.

Așadar, folosirea instrumentelor TIC în procesul instructiv-educativ prezintă atât avantaje (mari posibilități de transmitere de noi conținuturi; tratarea interdisciplinară a conținuturilor; este stimulată învățarea și este întreținută motivarea etc.), cât și dezavantaje (programa școlară este foarte strictă și nu permitea locarea de timp suficient instruirii asistate de calculator; apare o izolare a elevului față de profesor și colegii săi; relațiile sociale și umane sunt diminuate etc.).

Bibliografie:

1. Bărboi, Constanța (coord.), 1983, *Metodica predării limbii și literaturii române în liceu*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
2. Cucos, Constantin, 2006, *Informatizarea în educație*, Editura Polirom, Iași.

Sitografie:

1. Dumbravă, Emil, 2008, *Utilizarea calculatorului în studiul limbii și literaturii române în liceu*, <https://www.scribd.com/doc/19475129/Emil-Dumbrava-Utilizarea-Calculatorului-in-Studiul-Limbii-Si-Literaturii-Romane-in-Liceu>
2. https://ro.wikipedia.org/wiki/Microsoft_PowerPoint

METODE DE EVALUARE ONLINE

Prof. Cristescu Mihaela/ Prof. Ion Lenica
Liceul „Traian Vuia” Craiova

Evaluarea randamentului școlar constituie o componentă constantă a activității didactice, integrate structural și funcțional în această activitate. În didactica modernă, evaluarea este considerată parte integrantă a procesului de învățământ, furnizând, în primul rând, educatorilor și elevilor informațiile necesare desfășurării optime a acestui proces.

Tehnologiile informatice au pătruns din ce în ce mai mult în domeniul educației, în predarea tuturor disciplinelor, iar dezvoltarea exponențială a internetului a determinat diversificarea ofertei educaționale, apărând noi tipuri de cursuri, instituții și platforme online care vin în ajutorul elevilor.

Facilitarea accesului din fața calculatorului la anumite instrumente software dedicate instruirii, la manuale electronice, la o multitudine de teste online, a determinat ca alte noi metode de predare, învățare, dar și evaluare să fie adoptate în diverse instituții educaționale.

Evaluarea on-line este o metodă a evaluării care poate răspunde eficient situațiilor identificate, mai ales că poate fi aplicată pe oricare dintre cele trei forme ale evaluării tradiționale: inițială, continuă și cumulativă. Profesorii trebuie să știe în ce măsură elevii reușesc să atingă obiectivele de învățare.

Instrumentele de evaluare on-line pentru profesori sunt o parte necesară a învățării la distanță. Dacă avem un control asupra lacunelor lor de învățare, atunci putem ajusta lecțiile pentru a viza respectivele lacune. Prin platformele și aplicațiile disponibile on-line, drumul este larg deschis pentru diverse tehnologii utile în predare și evaluare, dar ceea ce trebuie să vină întâi este modul în care tehnologia va îmbunătăți pedagogia folosită.

Experiența actuală ne ajută să înțelegem că tehnologiile sunt instrumente de aplicat cu atenție și în mod adecvat. Provocarea pentru profesori este să se îndepărteze de noțiunea de evaluare ca document Word – adică de la simpla înlocuire a unei bucăți de hârtie cu un document electronic – și să folosească tehnologia pentru a-i ajuta pe elevi să devină autonomi în învățare.

Profesorii care caută modalități de integrare a tehnologiei prin intermediul rețelelor de socializare în sarcini și evaluare au alegeri aproape nelimitate. În continuare, voi prezenta câteva astfel de instrumente/ aplicații ce pot fi utilizate în evaluarea elevilor:

Quizizz este o aplicație de evaluare a cunoștințelor ce presupune prezența unor avatare amuzante, tabele, teme, muzică, meme-uri. Aplicația poate fi accesată de pe telefon, laptop, tabletă sau computer.

Wordwall este o aplicație unde se creează diverse activități interactive pentru elevi: fișe, chestionare, potriviri, jocuri de cuvinte, identificarea unor cuvinte lipsă, etc. În această aplicație se găsesc și material gata create de alți utilizatori. Înregistrarea se poate face prin contul Google sau Facebook.

Folosind instrumentul Wordwall, putem crea cu ușurință un set de întrebări pe care să le folosim în cazul predării sincrone sau asincrone. Aceste tipuri de teste le putem folosi ca warm up (încălzire) sau la finalul lecției, pentru a asigura feed-back-ul. Toți elevii vor fi implicați într-o mod interactiv în rezolvarea testului.

LearningApps este o platformă cu ajutorul căreia se pot crea fișe de lucru, activități interactive, teste, etc.

Spre deosebire de metodele de evaluare tradiționale, evaluarea digitală, cu ajutorul calculatorului, este liberă de orice element de subiectivism și deopotrivă de emoțiile care-i însoțesc pe cei mai mulți dintre elevi la verificările curente și la examene.

Această metodă economisește timpul, se schimbă însuși raportul cadru didactic-elev, prin creșterea încrederii elevilor în obiectivitatea profesorilor.

De asemenea elevii se pot autoevalua pe parcursul muncii independente pe care o depun zilnic, beneficiind de feedback-ul atât de necesar unei învățări eficiente și performante.

Cerințe privind evaluarea digitală:

- elaborarea itemilor și a probelor de evaluare, prin respectarea exactității și validității, acestea oferind diagnoză, prognoză, feedback, motivând, inspirând, asigurând evoluția educabililor;
- adaptarea evaluării la specificul clasei - nivel de cunoaștere, particularități psihopedagogice ale elevilor;
- centrarea evaluării pe competențele generale fiecărui nivel de învățământ și respectiv, competențele specifice fiecărei clase.

Avantajele evaluării digitale:

- facilitarea înțelegerii de către elevi a complexității unor situații care necesită rezolvare, a formulării unor decizii/opțiuni, prin observarea și confruntarea imediată cu consecințele;
- exersarea deprinderii de a căuta, prelucra și utiliza informația (și nu de a o reține mecanic);
- exersarea modului în care trebuie să învețe (ceea ce reprezintă, de fapt, o competență cheie cu caracter transversal, recomandată la nivel european).

Limite ale evaluării digitale:

- necesitatea existenței unei baze materiale, corespunzătoare;
- există pericolul fraudei;
- există o mare inerție în rândul unor cadre didactice, care nu pot fi receptive la elementele de noutate din sistemul de învățământ;
- utilizarea exagerată a computerului.

Un element de noutate în domeniul evaluării digitale, la nivelul sistemului educațional românesc, îl reprezintă crearea unor sisteme informatice de resurse și servicii digitale de evaluare, de tip portal, incluzând bănci de itemi și teste, ce pot fi utilizate atât de cadrele didactice cât și de elevi.

Creșterea continuă a capacităților și flexibilității noilor tehnologii informatice cu aplicabilitate în situațiile educative, dublată de o continuă descreștere în cost a echipamentelor, precum și capacitatea tehnologiilor de a facilita funcționarea anumitor structuri tradiționale ale instituțiilor sunt argumente ce conving factorii decizionali să adopte schimbarea și să accepte un mod dual de organizare a activității didactice acesta fiind de altfel un model de educație la distanță destul de frecvent întâlnit.

În contextele on-line, implicarea este absolut esențială și aceste instrumente trebuie să creeze o interacțiune umană mai profundă și mai semnificativă.

Produsele elevilor sunt cea mai bună dovadă a calității educaționale, iar creativitatea pe care tehnologia îi permite să o exprimi este ceva despre care profesori din diverse colțuri ale lumii vorbesc în mod constant într-un sens pozitiv.

Așadar este important să găsim cele mai diverse metode prin care munca depusă de cadrul didactic cât și munca depusă de elevi să poată fi valorificată într-un mod cât mai corect.

Bibliografie:

- Cerghit I. *Sisteme de instruire alternative și complementare*, Ed.Aramis, București, 2002;
- Ianovici Nicoleta. *Aspecte privind evaluarea și autoevaluarea elevilor la Biologie*, Natura Biologie, Seria III, Vol.53. Universitatea Timișoara, 2011;
- Șuşnea E. *Instruire asistată de calculator*, Editura Universității Naționale de Apărare “Carol I”, București, 2013;
- <https://edict.ro/instrumente-online-pentru-evaluarea-elevilor/>
- <https://iteach.ro/experiencedidactice/studiul-evaluarii-on-line/>

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI DIN ȘCOALA ONLINE

Prof. Deneanu Elena,
Colegiul Tehnic Câmpulung

„Nu există două ființe omenești care să aibă exact același potențial de dezvoltare fizică și psihică mai ales dacă la toate aceste diferențe genetice adăugăm diferențele care se vor produce în cadrul mediului și al experienței fiecărui muritor.” (Dulamă, E., 2000, pag. 114)

De-a lungul întregii istorii a educației și a teoriei acestei acțiuni sociale, problema tratării diferențiate a elevilor, conform particularităților de vârstă și individuale, a fost abordată, sub un aspect sau altul, de către toți marii gânditori și practicieni în domeniul educației. În gândirea pedagogică și în practica educațională contemporană se impune cu deplină evidență ideea că modernizarea procesului și sistemului de învățământ este în funcție de asigurarea condițiilor necesare sporirii eficienței pedagogice și sociale ale acestora.

Datorită condițiilor actuale, datorate pandemiei școala românească a trecut prin diferite faze de modernizare. Acest proces de modernizare a fost implementat oarecum forțat, cadrele didactice fiind nevoite să dezvolte învățarea prin descoperire, noile metode și aplicații ale școlii on-line nefiind la îndemâna tuturor. Prin forțe proprii, atât elevii, cât și cadrele didactice au reușit să-și însușească deprinderi de utilizare a noilor tehnologii.

Această nouă abordare a educației, cea online trebuie să fie direcționată în spiritul dezvoltării autoeducației, atât a cadrelor didactice, cât și a elevilor, pentru că nimeni nu a fost pregătit pentru învățarea în totalitate în mediul online. Pe parcursul orelor am folosit diferite resurse în format digital care au fost de folos elevilor. Cu ajutorul lor am realizat fișe de lucru, jocuri educative și alte resurse educaționale. Adaptarea continuă la schimbare și noile evoluții din educație a determinat dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor încă de la grădiniță.

Predarea, învățarea cât și evaluarea on-line fără utilizarea unor aplicații atractive nu îl ține pe elev conectat la activitate. Este foarte important utilizarea unor astfel de aplicații, deoarece elevul este pus în situația de a accesa link-rile puse la dispoziție sau de a le căuta singur, astfel realizându-se învățarea prin descoperire.

Pe parcursul anului școlar, la fiecare oră de predare on-line am utilizat aplicații diverse, adaptându-le specificului lecției. În cadrul orelor de predare, învățare evaluare am utilizat aplicațiile: mozaweb, canva, wordwall, wordart, padlet și nu în ultimul rând Crossword Labs. Activitățile au fost primite cu mare drag de către elevi, dorindu-și să exerseze cât mai mult. De asemenea am adaptat nivelului clasei la care predau, câteva strategii de lucru utile, atât în activitatea de predare, cât și în etapa de consolidare. Cele trei strategii prezentate conțin descrieri, etape de lucru, aplicații digitale folosite, beneficii, exemple de aplicare în activitatea proprie. Strategiile pe care le-am ales în acest material se pot utiliza în cazul învățării sincron, dar și asincron.

Galeria virtuală

„Galeria virtuală” se realizează cu ajutorul instrumentului digital Padlet, aplicație online gratuită. Reprezintă o tehnică de fixare, consolidare și evaluare utilizată în scopul încurajării elevilor să-și exprime propriile opinii cu privire la soluțiile propuse de colegii lor. Această tehnică de învățare prin cooperare stimulează gândirea și creativitatea elevilor.

Scopul utilizării acestei tehnici este de a elabora un plan care să conducă la finalizarea unui produs ce constituie concepția/ opinia membrilor grupului.

Etape:

1. Profesorul comunică elevilor strategia de lucru;
2. Activitatea elevilor (se poate desfășura sincron sau asincron)
3. Elevii încarcă pe Padlet fotografii cu lucrările realizate, clipuri muzicale, linkuri către materiale care respectă tematica dată.
4. Materialele expuse virtual se pot accesa în orice moment, elevii pot vizualiza, aprecia, comenta, distribui elementele Padlet-ului.

Avantaje:

- Antrenează cooperarea în cadrul grupului;
- Reactualizează, consolidează, fixează cunoștințele;
- Poate fi folosită ca tehnică de evaluare a abilităților, capacităților și deprinderilor elevilor;
- Tehnica se poate desfășura în mod asincron, elevii pot reveni oricând la galerie pentru a revedea/ comenta/ distribui/ compara produsele realizate.

Flipgrid sau realizarea temelor prin înregistrare

Instrumentul de partajare video Flipgrid, a devenit popular în școli - atât de popular, în atât de multe țări, încât creșterea sa rapidă a fost atribuită „Febrei Flipgrid”. Instrumentul este gratuit pentru profesori, după ce a fost achiziționat de Microsoft.

Unul dintre lucrurile principale pentru Flipgrid este ușurința de utilizare. Profesorii creează un cont și creează grile, care acționează ca comunități în care elevii pot lucra. În fiecare grilă, profesorul creează solicitări numite subiecte, iar elevii postează răspunsuri video la solicitări și răspunsuri la videoclipurile celorlalți. Majoritatea videoclipurilor sunt destul de scurte, au doar un minut sau două, iar instrumentul este suficient de simplu încât poate fi folosit și de cei mai mici elevi.

Whiteboard.fi

Whiteboard.fi este un instrument online gratuit pentru tablă albă pentru profesori și clase! Acest instrument ne ajută să implicăm elevii, atât în sala de clasă fizică, cât și în timpul predării la distanță.

Acest instrument online ne ajută să rezolvăm provocarea următoarelor întrebări:

„Cum să angajăm fiecare elev în clasă?”

„Când pun întrebări, cum pot să fac diferența dintre elevii care nu știu răspunsul și cei care stau acolo visând cu ochii deschiși?”

"Cum pot lăsa pe toată lumea să răspundă, inclusiv studenții timizi care în mod normal nu ar face asta?"

„Cum pot obține o imagine de ansamblu ușoară asupra neînțelegerilor tuturor elevilor și să-i conduc în direcția corectă în timp real?”

Concluzia: Folosind Whiteboard.fi, veți duce evaluarea formativă la nivelul următor.

Whiteboard.fi este un instrument simplu care poate fi utilizat instantaneu. Se creează o clasă și apoi elevii sunt invitați să se alăture, folosind un link, un cod de cameră sau un cod QR. Toată lumea va primi o tablă digitală individuală, unde poate desena, scrie text, face notații pe imagini, poate adăuga ecuații matematice și multe altele!

În calitate de profesor, aveți posibilitatea să vedeți tablele albe ale tuturor elevilor dumneavoastră în timp real, astfel încât să le puteți urmări progresul, în timp ce elevii își văd doar tabla albă și a profesorului.

Whiteboard.fi este un instrument de evaluare formativă instantanee pentru clasa dvs., oferindu-vă feedback live și o prezentare imediată asupra elevilor dvs. Angajați-vă întreaga clasă, includeți fiecare elev și lăsați pe toată lumea să răspundă - inclusiv elevii timizi sau elevii care în mod normal nu s-ar deranja să răspundă!

Profesorii și elevii au descoperit împreună noi resurse pentru a se adapta schimbărilor intervenite în școală, adaptând noi resurse digitale la strategiile tradiționale.

De ce este învățarea online pe placul elevilor

Când vine vorba de studiu individual, de cele mai multe ori ne vine în minte aceeași imagine: un elev excedat de toate sarcinile pe care le are de îndeplinit, cu privirea pierdută către un teanc intimidant de cărți, culegeri, caiete, manuale sau gazete matematice. Pasionați de gadgeturi smart, aplicații interesante, resurse digitale sau jocuri online spectaculoase, adolescenții rezonază destul de greu cu vechile metode de învățare. Din fericire, dezvoltarea tehnologiei a presupus și dezvoltarea unor produse educaționale create în acord perfect cu noile generații de elevi ai erei digitale.

De ce elevii învață cu plăcere folosind platformele online

Pot fi utilizate oricând, oferă filmulețe explicative foarte utile, probleme rezolvate în pași, exerciții cu grade diferite de dificultate și posibilitatea de testare pe noțiuni – iată doar câteva dintre motivele pentru care tot mai mulți elevi de gimnaziu descoperă eficiența platformelor online de învățare. Aceste metode educaționale alternative completează în mod firesc studiul la clasă susținut de profesori și îi încurajează pe elevi să aibă o atitudine pozitivă față de învățare.

Avantaje învățării online întâlnite în orele desfășurate:

1. distribuirea rapidă a materialelor didactice
2. elevii intră în posesia materialelor printr-o simplă accesare
3. existența conținuturilor multimedia
4. conținuturile pot fi șterse, corectate sau actualizate cu ușurință
5. serviciu folosit de una sau mai multe persoane, crearea grupurilor
6. folosirea conținuturilor interactive, existența feedback-ului

Limite și dificultăți/ Dezavantaje ale învățării online:

1. dificultăți în utilizarea tehnologiei
2. lipsa comunicării reale/ fizice

Elevii sunt atrași de noua predare online. Există un variat material suport de desfășurare a orelor în această formă. Voi exemplifica cu câteva instrumente și aplicații.

Resurse utile în format digital pe care le folosim la activități:

- wordwall.net (exerciții interactive sau printabile pentru aprofundarea cunoștințelor despre vocabular, matematică, științe, istorie etc.)
- miro.com (este o aplicație online colaborativă care partajează un editor mai multor utilizatori și poate fi folosită ca tablă interactivă)
- www.manuale.edu.ro (manuale digitale)
- clasamea.eu/materiale didactice, activități, experiențe)
- [gombis.ro/jigsaw-puzzle\(jocuri](http://gombis.ro/jigsaw-puzzle(jocuri) puzzle)
- [www.jigsawplanet.com\(jocuri](http://www.jigsawplanet.com(jocuri) online)
- [learningapps.org/\(module](http://learningapps.org/(module) de învățare multimedia într-o formă atrăgătoare pentru a crea și gestiona online)
- [voxvalachorum.ro/jocuri/ciclul-primar/\(jocuri](http://voxvalachorum.ro/jocuri/ciclul-primar/(jocuri), fișe online)
- www.esero.ro (resurse online)
- www.scientix.eu/ (resurse educaționale pentru științe).

Aplicații utile gratuite pe care le folosim la activități:

- Wordart.com (creare de desene cu ajutorul cuvintelor)
- Canva (creare de afișe, orare, prezentări, felicitări)

- Chatter Pix kids (aplicație de editare foto care dă voce unor imagini)
- Padlet (aplicație colaborativă care permite elevilor să co-creeze materiale, proiecte)
- Flipgrid (website și aplicație de creare resurse media, evaluare, prezentări de proiecte)
- EdPuzzle (platformă care promovează interacțiunea elevilor cu conținutul de învățare sub forma unui videoclip presărat cu întrebări create special pe conținutul video)
- Nearpod (platformă de implicare activă a elevilor în activitatea de învățare interactivă Are elemente de EdPuzzle și Padlet. Copiii au acces la conținut multimedia, realitate virtuală, obiecte 3D, simulări PhET)
- Quik (realizare de film din fotografii deja existente)
- Google Jamboard (tablă interactivă)
- Jigsaw puzzle (jocuri gratuite).

Cu toții știm că internetul este foarte util în învățare, atât a celor mici, cât și a celor mari. Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod eficient.

Pot fi numite situații limită cazurile în care o persoană este într-un anumit context în care nu poate avea acces la internet sau nu își permite acest lucru. Din acest motiv, se poate întâmpla să piardă o anumită informație care îi era utilă în acel moment, dar pe care nu o poate accesa pe loc. Aceste situații de criză chiar nu pot fi controlate.

Bibliografie

Mihaela Brut – Instrumente pentru e-learning, Ghidul informatic al profesorului modern, Editura Polirom, Iași, 2006.

Programa activitatilor instructiv-educative din școală, Ministerul Educatiei si Cercetarii „Metoda proiectelor la vârstele timpurii”; Ed. Miniped. Buc 2002.

didactform.sns.ro/campanie-online/invatarea-online-avantaje-si-dezavantaje

digitaledu.ro/activitati-de-invatare-digitale

digitaledu.ro/resurse-educationale-deschise/

STRATEGII DE ÎNCURAJAREA PARTICIPĂRII ELEVILOR LA COMPETIȚII ȘCOLARE ȘI ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE LA DISCIPLINA ISTORIE (studiu de specialitate)

Prof. Gheorghiu Gabriel
Colegiul Tehnic „Ion Holban” Iași

„...să asigurăm noii generații, prin școli sau prin alte forme de educație și instruire, informația necesară, deprinderi utile, posibilitatea de adaptare continuă la transformările care au loc.”

(Ion Holban)

Un factor important în dezvoltarea fiecărui elev îl constituie educația de calitate. Calitatea educației este o noțiune foarte vastă și dinamică, aflată în strânsă legătură cu evoluțiile politice, economice, sociale și culturale. Educația are și a avut dintotdeauna roluri multiple pentru individ și pentru societate: rol și implicații culturale esențiale, rol social, rol fundamental în dezvoltarea personală. Scopul principal al tuturor activităților profesorului este să sprijine creșterea, dezvoltarea și succesul fiecărui elev.

Astăzi se dorește modernizarea demersului didactic prin utilizarea unor metode moderne care pot contribui la sporirea eficienței lecției. Contribuind la predarea și învățarea cunoștințelor, la fixarea,

consolidarea și evaluarea acestora, metodele moderne determină elevii să urmărească atent, cu interes sporit și curiozitate lecția, să-și folosească imaginația și creativitatea, solicite efortul personal de gândire etc.

Profesorul model pentru a crea cadrul optim de învățare este necesar să țină cont de anumite criterii în aplicarea metodelor moderne de învățare, cum ar fi: competențele ce urmează a fi dezvoltate la elevi, nivelul intelectual și capacitățile elevilor, resursele materiale accesibile și gradul de complexitate al conținutului. Astfel metodele inovative trebuie adaptate acestor criterii, pentru ca procesul instructiv-educativ să se desfășoare într-un cadru activ-participativ, de stimulare a învățării.

Strategiile didactice dețin o poziție privilegiată în ansamblul factorilor responsabili pentru succesul școlar al elevilor. Ele pun în evidență capacitatea cadrului didactic de a alege și combina într-o anumită ordine metode, procedee și mijloace de instruire, forme de grupare a elevilor, de a selecta și structura conținutul științific în funcție de obiectivele propuse, de a opta pentru o anumită experiență de învățare ce urmează a fi trăită de elevi.

Prin prezentul studiu doresc să evidențiez importanța pe care am acordat-o strategiilor didactice în vederea optimizării procesului instructiv-educativ în cadrul orelor de istorie. Aceasta constituie o permanentă preocupare în vederea găsirii de noi modalități de lucru cât mai eficiente.

Când profesorul organizează multiple activități ce antrenează și stârnesc interesul elevilor în cadrul orelor de istorie și a activităților extrașcolare, orizontul de cunoaștere al acestora se lărgeste permanent.

Strategia didactică reprezintă succesiunea de pași pe care trebuie să-i facă profesorul și elevii în parcurgerea unei lecții, pentru realizarea obiectivelor asumate. Ea este eficientă numai atunci când reușește să-i antreneze pe elevi în asimilarea activă și creatoare a informației.

Marin Stoica deosebește următoarele tipuri importante de strategii didactice :

- **strategii inductive**, al căror demers didactic este de la particular la general, de la analiza unor exemple, date, fapte, experiențe la formularea de principii, legi, reguli și alte forme de generalizare ;
 - **strategii deductive** ce urmează calea raționamentului de la general la particular, de la legi sau principii la concretizarea lor;
 - **strategii analogice**, în cadrul cărora predarea și învățarea se desfășoară cu ajutorul modelelor;
 - **strategii transductive** – cum sunt explicațiile prin metafore ;
 - **strategii mixte**: inductiv – deductive și deductiv – inductive;
 - **strategii algoritmice**: explicativ - demonstrative, intuitive, expozitive, imitative, programate și algoritmice propriu-zise. Aceste strategii impun o dirijare rigidă a procesului de predare învățare și nu stimulează gândirea independentă ;
 - **strategii euristice** de elaborare a cunoștințelor prin efort propriu de gândire, folosind punerea de probleme, formularea de ipoteze, cercetarea și descoperirea, având ca efect stimularea creativității.
- Dintre acestea cităm: observarea de investigare, problematizarea, descoperirea, dialogul euristic, experimentul, etc. De cele mai multe ori specialiștii din învățământ folosesc strategiile mixte, îmbinând armonios elementele de dirijare și independență, cu accent pe predare-învățare semidirijată.

Termenul cerințe educaționale speciale desemnează o abordare educativă diferențiată și specializată a elevilor cu deficiențe asociate, dizabilități fizice, afecțiuni somatice etc. Este o provocare să lucrezi cu copiii cu CES, având în vedere caracteristicile și manifestările tulburărilor cu care se confruntă, dar nu este imposibil deoarece și ei au un anumit potențial pentru dezvoltare, doar că este necesar să se descopere cele mai potrivite moduri prin care să fie activat. În aceste condiții este nevoie de flexibilitate și adaptare la particularitățile aptitudinale ale elevilor. În calitate de profesor în învățământul special, întotdeauna încerc să găsesc cele mai potrivite căi prin care să îi însoțesc elevii către cunoaștere și integrare. Nu este simplu, dar cu dăruire, imaginație și multă răbdare se pot crea strategii eficiente care să îi sprijine în acest sens.

Experiența proprie mi-a demonstrat utilitatea deosebită pe care o pot avea scenariile didactice care cuprind metode și tehnici interactive acestea fiind destul de eficiente în procesul de convingere al elevilor cu CES de a participa la competiții școlare și activități extrașcolare, făcând mai atractive conținuturile învățării care nu mai sunt văzute ca un efort prea mare de concentrare, având în vedere disponibilitatea scăzută în sensul acesta.

Există o multitudine de tehnici și metode care favorizează învățarea prin interacțiunea cu ceilalți colegi, iar aceste metode pot fi selectate, reformulate și chiar îmbogățite cu alte variante în funcție de tipul disciplinei, de vârsta și nivelul de dezvoltare al elevului.

STRATEGII DE ÎNCURAJARE:

- **ATITUDINEA PROFESORULUI** (Abordarea temei trebuie să fie de așa manieră încât să li se pară simplă, ușor de înțeles. Vocabularul profesorului ar trebui să devină model pentru vocabularul elevului).
- **STIMULAREA CURIOSITĂȚII** (implicarea în exerciții didactice de cercetare prin lucrul cu documente, cercetare arhivistică)
- **ÎNCURAJAREA ELEVILOR** (încurajarea fiecărui progres, oricât de mic, contribuie la atragerea elevilor în activitățile competiționale și extrașcolare)
- **MOTIVAȚIA** (stărnirea curiozității, trezirea interesului pentru cunoașterea istoriei, de ce trebuie să știm? la ce ne folosește?)
- **MODUL DE PREZENTARE A TEMEI - EXPLICAȚIA** (claritatea ei)
- **PREZENTAREA REZULTATELOR FINALE:** proiecte și activități extrașcolare, participări la concursuri și olimpiade. Participarea la concursuri de profil este o încununare a activității didactice întrucât din grupul de elevi, am reușit selecția celor dornici de performanță;

1. Elevii au nevoie să simtă apartenența la un grup/echipă

Am pus accent pe pregătirea elevilor care au înclinație/pasiune pentru istorie încă de la începutul anului școlar pentru participarea la concursuri școlare prin:

- ☐ Crearea unui cerc de istorie unde să fie invitați elevii pasionați de istorie.
- ☐ Desfășurarea de activități informale cu elevii acestui cerc pentru a crea un grup coeziv (vizionare filme, piese de teatru, lectură cărți și dezbateri etc.)
- ☐ Odată creat sentimentul de apartenență la grup și de încredere în echipă, este mult mai ușor ca elevii să accepte participarea la concursuri școlare.
- ☐ Cercul de istorie funcționează la nivelul școlii, fiind alcătuit din elevii care manifestă înclinații și interes deosebit pentru cercetarea și cunoașterea istoriei.
- ☐ Activitatea Cercului de istorie are în vedere un set de obiective cunoscute și asumate de toți membrii cercului.

2. Simularea

- O metodă eficientă este simularea unor concursuri în clasă în școala pentru a oferi încredere elevilor că nivelul concursurilor școlare este accesibil.
- Această metodă reprezintă un exercițiu practic prin care elevii sunt familiarizați cu gradul de dificultate al subiectelor din cadrul concursurilor școlare.

- Profesorul, ca facilitator, are datoria de a conduce discuțiile și rezolvarea exercițiilor astfel încât elevii să capete încredere că au capacitatea de a face față nivelului unui concurs școlar.

3. Socializarea cu elevi din alte școli:

Elevii sunt deschiși la oportunități noi de a-și face prieteni și de a socializa. Este un argument puternic faptul că participarea la concursuri le oferă posibilitatea să intre în contact cu tineri de vârsta lor.

4. Asigurarea unui loc la facultate

Participarea la fazele naționale ale olimpiadelor școlare și a unor concursuri și obținerea unui premiu aduce automat la asigurarea unui loc la facultate fără susținerea unui examen de admitere. Acest lucru este benefic atât pentru facultate care are asigurat un student cu reale cunoștințe în domeniu și dorință de aprofundare, cât și pentru elev care nu mai trebuie să suporte stresul unui examen solicitant.

Ceea ce este esențial (și adesea pierdut din vedere) este faptul că motivația trebuie întreținută în permanență. De aceea, menținem un grad destul de ridicat de motivație prin diferite metode:

- ☐ proiecte extracuriculare;
- ☐ lecții cu invitați;
- ☐ implicarea elevilor și responsabilizarea pentru luarea de decizii;
- ☐ participare la competiții și simpozioane locale și naționale;
- ☐ implicarea elevilor, prin diverse sarcini care să le pună în valoare abilități de comunicare - prezentări, dezbateri, reprezentarea școlii la diferite evenimente;

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Educația nonformală joacă un rol deosebit de important în procesul de învățare, fapt care impune de multe ori desfășurarea de activități practice semnificative, de folosire a unor metode preponderent participative. În acest context, sprijinit de conducerea școlii, în calitate de profesor de istorie, am realizat un mic muzeu cu obiecte din colecția personală, obiecte moștenite în cea mai mare parte de la d-na prof. dr. doc. Florica T. Câmpan.

Muzeul a fost inaugurat în 2015, în cadrul lui fiind expuse obiecte, din domenii diverse religie, numismatică, corespondență, carte veche și rară, armată, tehnică, filatelie, publicistică, cu impact mare asupra privitorului având în vedere vechime și valoarea lor.

În dorința de a veni în sprijinul elevilor, muzeul poate oferi în acest sens un plus de informație, fiind deosebit de atractiv și util mai ales pentru elevii din învățământul special al școlii noastre care sunt greu transportabili.

Muzeul școlii poate deveni astfel un reper științific și cultural (la un nivel modest dar suficient de valoros), un real sprijin mai ales pentru elevii cu nevoi speciale și nu numai. Interesul pentru acest gen de promovare a unor valori la nivelul școlii, cu posibilitățile noastre, nu poate fi decât un exemplu de bune practici prin care să se asigure stimularea curiozității pentru elevii doritori de a cunoaște mai mult.

În întreaga mea activitate, am constatat că folosirea celor mai eficace metode moderne, îmbinarea modernului cu tradiționalul, folosirea mijloacelor audio-video, activează întregul colectiv de elevi, spre a-și însuși temeinic cunoștințele. Am încercat în studiul meu să găsesc acele strategii care să solicite cât mai mult gândirea elevilor, să le stârnească curiozitatea, să-i antreneze în procesul de cunoaștere a realității, să cucerească cu propriile forțe tainele cunoașterii. Folosirea în continuare în activitatea la catedră a acestor probleme va îmbogăți conținutul, având în vedere că predarea istoriei contribuie din plin la formarea unei personalități complexe a cetățeanului cerut de mileniul următor.

Alegerea și utilizarea strategiilor activ-participative fac posibilă deplasarea accentului pe formativ, pe formarea capacităților de autoformare, autoeducare. Utilizarea adecvată a resurselor didactice moderne duce la îmbunătățirea asimilării cunoștințelor de către elevi, contribuind la ridicarea calității învățământului. Metodele și procedeele folosite dezvoltă spiritul de inițiativă, flexibilitatea intelectului, cât și formarea unor deprinderi practice. Introducerea unor modalități practice de lucru face ca elevul să devină un element activ, învățând să-și organizeze munca.

Bibliografie:

- Breben Silvia, Gongea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela, *Metode și tehnici interactive de grup* Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009.
- Cucos, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2001.
- Dulamă, Maria Eliza, *Modele, strategii și tehnici didactice activizante*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2002.
- Dulamă, Maria Eliza, *Strategii didactice*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2000.
- Joița, Elena, *Eficiența instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998.
- Joița, Elena, Ilie, V., Vlad, M., Frăsineanu, E., *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Arves, Craiova, 2003.

INTEGRAREA SECVENȚELOR VIDEO ÎN PREDAREA GRAMATICII LIMBII ENGLEZE

Prof. Grecu Oana –Maria,
Liceul cu Program Sportiv, Vaslui

Oricine folosește orice limbă trebuie să folosească gramatica definită ca modul în care cuvintele sau fragmentele de cuvinte sunt combinate pentru a forma propoziții corecte și semnificative, iar capacitatea de a manipula propoziții este o dovadă a cunoașterii regulilor necesare pentru a le produce.

Scopul predării gramaticii ar trebui să fie acela de a se asigura că elevii sunt eficienți din punct de vedere comunicativ cu gramatica la nivelul existent.

Predarea gramaticii este o provocare, deoarece profesorilor le este dificil să aleagă dintr-o varietate de metode, fiecare având propriile avantaje și dezavantaje.

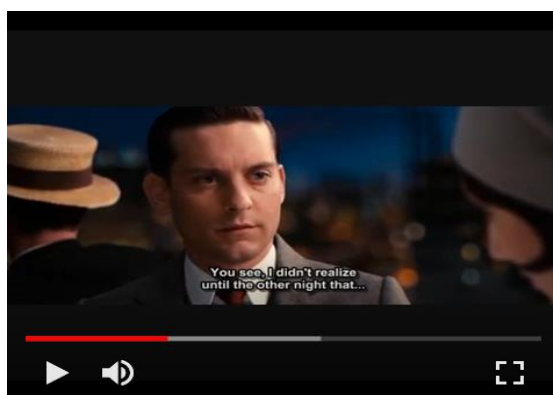
Deoarece în învățarea gramaticii elevii întâmpină dificultăți în a înțelege conceptul predat și, de obicei, percep gramatica ca pe un material mai puțin motivant, pentru a-i ajuta să o învețe eficient, punctul cheie în predarea și exersarea gramaticii este ca aceasta să fie integrate într-un context, deoarece în manualele școlare gramatica este adesea prezentată în afara contextului, fiind abordată dintr-o perspectivă liniară, iar elevii achiziționează elementele gramaticale unul câte unul trebuind să demonstreze că stăpânesc o noțiune înainte de a trece la următoarea. De exemplu, stăpânirea timpurilor verbale precum prezentul simplu înaintea prezentului continuu, trecutul simplu înaintea trecutului perfect. Utilizarea media și a clipurilor de film poate fi o metodă alternativă, deoarece oferă studenților input audio și vizual ușor de înțeles.

Berk enumeră douăzeci de posibile rezultate ale învățării prin prezentarea de clipuri de film în sala de clasă:

1. „Atrage atenția elevilor;
2. Centrează concentrarea elevilor;
3. Generează interes în clasă;
4. Creează un sentiment de anticipare;
5. Energizează sau relaxează elevii pentru exercițiile de învățare;
6. Exploatează imaginația elevilor;
7. Îmbunătățește atitudinea față de conținut și învățare;
8. Creează o conexiune cu alți elevi și profesor;
9. Crește capacitatea de memorare a conținutului;
10. Sporește înțelegerea;
11. Încurajează creativitatea;
12. Stimulează fluxul de idei;
13. Încurajează o învățare mai profundă;
14. Oferă oportunitate pentru libera exprimare;
15. Servește drept vehicul pentru colaborare;
16. Inspiră și motivează elevii;
17. Face învățarea distractivă;
18. Stabilește o dispoziție sau un ton adecvat;
19. Reduce anxietatea față de anumite subiecte de discuție;
20. Creează imagini vizuale memorabile.”

De exemplu, secvența din animația „Coraline” poate fi folosită pentru a vizualiza ordinea acțiunilor pentru a conecta propoziții folosind timpul trecut simplu și trecutul perfect simplu și astfel să facă diferența între succesiunea evenimentelor și utilizarea fiecărui timp (<https://www.youtube.com/watch?v=Pzgv8mElwpQ>). După vizionarea clipului, elevii trebuie să producă propoziții cu trecutul simplu și trecutul perfect.

Un alt exemplu de prezentare a contextului în ceea ce privește situația pentru a stimula utilizarea elementului gramatical este clipul din filmul „Great Gatsby”. Figura de mai jos arată o scenă în care un personaj începe să spună povestea trecutului unui alt personaj din film. Contextul oferă elevilor posibilitatea de a observa că vorbitorul se referă la evenimente care au avut loc în trecut și le expune la timpul trecut simplu.

După ce au vizionat secvența, elevii trebuie să completeze spațiile libere ale unui text cu forma corectă a timpului trecut a verbelor din paranteză și, de asemenea, ca activitate ulterioară, elevii pot lucra pe grupe și pot răspunde povestea folosind propriile cuvinte.

O modalitate alternativă de utilizare a secvențelor de film pentru a crea contextul folosit pentru a descoperi noțiunea de gramatică ce urmează a fi achiziționată și limbajul prezentat în el este să vizionați un clip din filmul „The Money Pit” pentru a exersa utilizarea construcțiilor cauzativ pasive. La început, elevii urmăresc clipul pentru a vizualiza situația și a urmări tot ce se prăbușește în casă. Elevii notează ceea ce se dezintegrează în casă: soneria arde, ușa de la intrare cade, tavanul se prăbușește, instalația sanitară, acoperișul se scurge etc.

Profesorul se oprește secvența de film la scena când bărbatul încearcă să-și încurajeze soția și, pentru a verifica noțiunile elevilor, inițiază o discuție cu privire la ceea ce urmează să fie reparat și de către cine.

Apoi elevii sunt rugați să alcătuiască propoziții care să ofere soluții pentru fiecare lucru stricat din casă în care să exerseze verbele cauzative „have”, „get”, urmând modelul corect scris pe tablă:

get / have + something + participiul trecut al verbului.

Există o gamă largă de categorii video care pot fi folosite în clasă, iar alegerea depinde de scopul educațional sau de rezultatele așteptate. Sunt potrivite și pentru introducerea subiectelor noi de dezbătut la orele de conversație pentru a le cere elevilor reacțiile lor imediate într-o discuție deschisă sau pentru a-i implica într-o activitate de gândire și găsire de soluții pe perechi. Având în vedere impactul, oportunitățile de învățare pe care le pot genera secvențele de film și rolul lor stimulator putem spune că sunt, fără îndoială, un puternic material motivant.

Bibliografie:

- Berk A. Ronald, *Multimedia teaching with video clips: TV, movies, YouTube, and mtvU in the college classroom*, International Journal of Technology in Teaching and Learning, 2009, p.2.
- Davies Paul & Pearse Eric, *Success in English Teaching*, Oxford: Oxford University Press, 2000, p. 75.

- Nunan David, *Designing Tasks for the Communicative Classroom*, Cambridge University Press, 1989, p. 118 -119.

EDUCAREA COMPORTAMENTULUI ASERTIV

prof. Leuștean Liliana Cristina,
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Comportamentul asertiv este *“un comportament ce îi permite unei persoane să acționeze cât mai bine în interes propriu, să își apere punctul de vedere fără o anxietate exagerată, să-și exprime sentimentele în mod sincer și să se folosească de propriile drepturi fără a le nega pe ale celuiilalt.”*

(J. Cottraux).

Specialiștii au ajuns la concluzia că se disting trei stiluri de comportamente: comportament **pasiv**, comportament **agresiv** și comportament **asertiv**.

Exemplu:

Așteptăm la rând la casă la supermarket și persoana aflată în spatele nostru ne împinge în mod repetat cu un coș de cumpărături.

Un comportament agresiv (bazat pe presupunerea că a făcut-o intenționat) ar fi adresarea cu un ton ridicat, cu o privire rece și directă, gesticulând: *„De ce mă tot împingi? Păstrează distanța!”*

Un comportament pasiv ar fi să facem un pas în față și să ignorăm persoana sau chiar să îi cedăm locul, simțindu-ne deranjați de acest lucru.

Un comportament asertiv (bazat pe acordarea de circumstanțe atenuante, de exemplu considerând că e foarte aglomerat, că nu a observat, că e obosit etc) ar fi adresarea pe un ton calm, dar ferm: *„Nu vă supărați, mă deranjați, haideți să păstrăm distanța!”*.

Comportamentul pasiv

Pasivitatea se referă la situația în care o persoană devine în mod voluntar un sclav, o victimă a capriciilor altora, din cauza fricii de a pierde anumite avantaje sau din cauza lipsei de încredere.

O persoană cu un comportamentul pasiv

- își neagă propriile drepturi
- nu obișnuiește să își exprime sentimentele, gândurile, convingerile
- manifestă sentimente de vinovăție, singurătate
- este neîncrezătoare, nu poate lua decizii considerându-și ideile ca fiind neimportante
- este adesea anxioasă, evită confruntările directe din teama de a nu deranja

Aceste persoane pot fi ușor recunoscute prin câteva caracteristici:

- se exprimă cu multe ocolișuri;
- sunt ezitante, cu pauze mari în comunicare;
- își dreg vocea des;
- au o voce monotonă;
- sunt molateci, excesiv de politicoși “te rog nu te supăra pe mine”, “cum spui tu”, „dacă nu deranjez prea mult”, „poate”;
- se justifică des: „în mod normal n-aș fi spus asta”;
- se scuza des, își cer scuze cu o voce slabă, temătoare: „îmi pare rău că te deranjez”, “îmi cer scuze pentru tot”;
- sunt autocritici : „nu sunt bun de nimic”;
- se autominimizează: „nu e important ce cred eu”, “sentimentele, nevoile și gândurile mele sunt mai puțin importante decât ale tale”,

Mod de a gândi:

- “Ceilalți nu mă vor mai plăcea după ce voi spune asta”
- “Dacă spun “Nu” voi supăra pe cineva și voi fi responsabil pentru supărarea acelei persoane.”
- “Eu nu contez”

Costurile unui astfel de comportament:

- Acumulează stres și din acest motiv se pot comporta violent;
- Pot fi supuși unor abuzuri de către cei din jur, știindu-se că nu pot fi refuzați;
- Se pot bloca în relații nesănătoase care le vor părea imposibil de gestionat;
- Se vor autoevalua în raport cu imaginea de persoană bună și amabilă pe care o au ceilalți despre ei înșiși;
- Reprimarea mâniei și frustrării duce la diminuarea sentimentelor pozitive pe care le pot resimți;
- Respect de sine scăzut.

Comportamentul agresiv

Agresivitatea apare atunci când un om pune în prim plan propriile dorințe și încearcă să manipuleze sau să controleze pentru a și le îndeplini.

O persoană cu un comportamentul agresiv

- își susține drepturile și își exprimă sentimentele și credințele într-un mod nepotrivit, care violează drepturile altei persoane (nu acceptă alte idei și opinii, nu tolerează sfaturile, critica, ia decizii fără a-i consulta pe ceilalți, găsește defecte în tot ceea ce fac ceilalți.
- au atitudine de superioritate, punându-i pe ceilalți la pământ;
- atacă atunci când se simt amenințate.

Aceste persoane pot fi ușor recunoscute prin câteva caracteristici:

- au o voce stridentă și un ton ridicat;
- vorbesc repede, fluent, fără ezitări;
- sunt sarcastici, spun cuvinte urâte despre ceilalți;
- folosesc amenințări de genul: „mai bine ai grijă...”, „dacă nu faci asta, atunci...”;
- folosesc intimidări de genul: „sper că glumești” sau “nu fi prost”, “Ce prostie!”, “ E clar că nu ești în stare să înțelegi.”;
- fac comentarii critice și folosesc cuvinte ca: „trebuie”, „rău”, „prost”,etc.
- își exprimă opiniile ca adevăruri, de exemplu: „Nu așa se face acest lucru”, “Nici vorbă!”, ”Faci cum spun eu, că eu știu mai bine.” etc.
- folosesc întrebări de amenințare, de exemplu: „Încă nu ai terminat?”,”ce mai aștepti?”

Mod de gândire:

- „Te voi doborî înainte să ai tu vreo ocazie să mă dobori pe mine.”
- „Eu sunt numărul unu.”
- „Lumea este un câmp de bătălie, iar eu sunt acolo să înving.”

Costuri:

- Un astfel de comportament va afecta negativ socializarea deoarece va aduce dușmani și va crea resentimente;
- Unei persoane agresive îi va fi imposibil să se relaxeze pentru că încearcă tot timpul să aibă controlul,
- Relațiile sociale vor fi bazate pe emoții negative și vor fi instabile;
- Persoanele agresive tind să simtă inferioare în adâncul sufletului și să încerce să compenseze acest lucru atacându-i pe ceilalți;
- Au încredere în sine scăzută.

Comportamentul asertiv

Asertivitatea este capacitatea omului de a-și apăra propriile interese și de a proteja valorile, fără să restricționeze sau să afecteze libertatea celorlalți.

Este abilitatea de a-și exprima propriile sentimente și de a-și cere drepturile, respectând sentimentele și drepturile celorlalți.

O persoană cu un comportament asertiv:

- comunică verbal cu o voce relaxată, fluent, fără ezitări;
- tonul este cald, dar ferm;
- comunică sincer și clar;
- are o stare generală de pace și împăcare cu sine;
- folosește afirmații de tip „Eu” (eu vreau, mie-mi place, mie nu-mi place) scurte și la obiect;
- rostește fraze prin care cere părerea celorlalți: „tu ce crezi despre asta”;
- face distincție între opinie și fapt: „Experiența mea e diferită...”;
- evită expresiile „ar trebui”, „e necesar”, „trebuie”, înlocuindu-le cu expresii de genul „ce ai zice despre...” sau „ți-ar plăcea să”;
- face critici constructive, fără a acuza: „mă deranjezi”, “mă simt iritat când mă întrerupi.”
- manifestă interes față de părerea altora: „Ce părere ai despre...?”
- are dispoziție de a explora alte soluții: „Cum putem rezolva această problemă?”

Comunicarea non-verbală a unei persoane asertive se caracterizează prin:

- ascultare receptivă;
- contact direct al ochilor, fără a fi insistent;
- poziție a corpului dreaptă, echilibrată și deschisă;
- mișcări de deschidere a mâinilor;
- zâmbet;
- trăsături relaxate;

Mod de a gândi:

- „Nu-ți voi permite să profiți de mine și nu te voi ataca pentru ceea ce reprezinti ”

Costuri:

- Este posibil ca prietenii și familia care au profitat în trecut de o persoană care se străduiește să se comporte asertiv o vor șicana pe tema hotărârii de a spune ceea ce gândește;
- Procesul de reinventare a credințelor și a valorilor poate fi foarte anevoios și dureros;
- Afectivitatea implică uneori pierderea așa-zisilor prieteni, îndepărtarea de cunoștințe care nu mai au nevoie de o astfel de persoană atunci când nu mai pot profita de pe urmă ei etc.

Din fericire, putem să ne autoeducăm pentru a deveni asertivi.

Tehnici de comunicare asertivă

1. Afirmația simplă

Afirmația simplă presupune exprimarea prin fraze care să precizeze nevoile, dorințele, credințele, opiniile și sentimentele foarte clar și concis, folosind exprimări de tip „Eu”.

Exemple:

„Ideea ta este excelentă, nu m-am mai gândit niciodată la această abordare.”

„Te respect pentru capacitatea ta de muncă, aceasta mă motivează și pe mine.”

“Mulțumesc!”

„Apreciez faptul că mă ajuți.”

„Mă simt vinovat”, „Sunt furios”.

Efectul exprimării sentimentelor este reducerea anxietății, relaxarea și asumarea responsabilității pentru propriile sentimente.

2. Afirmația empatică

Afirmația empatică poate fi folosită atunci când cealaltă persoană este implicată într-o situație care nu se potrivește cu necesitățile și dorințele proprii, dar vrem să arătăm că înțelegem situația în care se află.

Exemple:

„Știu că ai și tu multe probleme de rezolvat acum, însă aș vrea să te rog ceva.”

„Sunt conștient că nu e ușor să apreciezi costurile, însă am nevoie măcar de o estimare generală.”

Afirmația empatică este utilă deoarece poate să prevină reacțiile exagerate în anumite situații.

3. Afirmatia categorică

Este folosită de obicei în situația în care sunt încălcate drepturi.

Folosind afirmația categorică, ceilalți sunt informați de consecințele pe care le vor suporta dacă nu-și schimbă comportamentul.

Acest tip de asertivitate este recomandat doar atunci când există sancțiuni și ești pregătit să le aplici.

Este cea mai puternică formă de asertivitate și trebuie folosită în situații extreme pentru că acest tip de comportament poate fi interpretat ca fiind agresiv. Din acest motiv, trebuie atenție la semnalele non-verbale emise, trebuie menținut contactul vizual, corpul și fața relaxate, vocea trebuie să fie fermă dar calmă.

Exemple:

„Dacă vei continua să vii fără teme, va trebui să discut cu ai tăi. Aș prefera însă să nu ajungem până aici.”

„Dacă se mai întâmplă o dată să întârzi, nu voi avea încotro și îți voi pune absent nemotivat.”

4. Afirmatia discrepantă

Această modalitate evidențiază o discrepantă între ceva ce a fost stabilit anterior și ceea ce se întâmplă în prezent. Este utilă pentru a clarifica dacă există o contradicție sau o neînțelegere și dacă există o neconcordanță între vorbele și comportamentul unei persoane.

Exemple

„După cum am stabilit împreună, eu trebuia să mă ocup urgent de problema x, iar acum îmi ceri pentru ședință un raport despre ce am lucrat la problema y. Aș vrea să clarificăm dacă am înțeles eu greșit sau au survenit schimbări între timp.”

5. Exprimarea sentimentelor negative

E folosită atunci când experimentăm sentimente negative față de cineva: mânie, resentimente etc.

E recomandat ca, în cadrul acestei tehnici, să îți îndrepti atenția, într-o manieră calmă, către efectele nedorite pe care comportamentul celeilalte persoane îl are asupra ta.

Asta îți va permite să faci față sentimentelor fără să explodezi emoțional și să-l avertizezi pe celălalt în legătură cu efectele acțiunilor sale asupra ta.

Exemple

„Când nu răspunzi la mesaje, sunt îngrijorată că s-a întâmplat ceva. Chiar aș aprecia dacă ai da un singur semn că ești bine.”

Succesul comunicării poate fi obținut urmând cei patru pași, după cum urmează:

a) Descrie obiectiv comportamentul celuilalt. Ai grijă să nu judeci sau să interpretezi.

Exemplu: *Faptul că tu nu răspunzi la mesaje deși le citești ...*

b) Descrie impactul pe care comportamentul celeilalte persoane îl are asupra ta. Fii specific și clar nu generaliza

Exemplu: *... mă face să îmi imaginez că ai probleme.*

c) Descrie-ți sentimentele.

Exemplu: *... eu deduc de aici fie că ai pățit ceva rău, fie că nu-ti pasă de mine...*

d) Spune cum ai vrea să se comporte pe viitor.

Exemplu: *...așa că te rog să dai un simplu mesaj și să revii când ai timp.*

6. Metoda discului stricat

Se stabilește foarte clar ceea ce urmează să fie spus și să se repete exact acel lucru, de câte ori este necesar, calm și relaxat.

Poate fi folosită în multe situații, în particular în relațiile cu copiii, atunci când sunt implicate persoane care vor să manipuleze.

Este o tehnică foarte bună pentru a spune „Nu”, care oferă confort și relaxare pentru că totul a fost stabilit în avans.

Exemple:

„- Poți să-mi faci/dai tema?

– *Nu pot. Nu este corect.*

– Promit că e pentru ultima dată!

– *Nu pot. Nu este corect.*

– Aș face la fel pentru tine...

– Sunt prietena ta, dar *nu pot* să-ți fac/dau tema. *Nu este corect.*”

Pentru ca o comunicare să fie eficientă, sunt extrem de importante elemente non-verbale, cum ar fi:

1. Să privim interlocutorul în față deoarece numai contactul vizual poate asigura transmiterea corectă a unui mesaj;
2. Să utilizăm un ton al vocii adecvat, nici prea tare pentru a nu fi perceput ca agresiv și nici prea încet pentru a nu da impresia de nesiguranță;
3. Să adoptăm o poziție a corpului adecvată situației deoarece postura unei persoane asertive diferă de la o situație la alta (nici prea rigidă, nici prea relaxată);
4. Mimică adecvată conținutului comunicării;
5. Alegerea momentului oportun pentru adresarea unui mesaj;
6. Conținutul mesajului să fie precis, descriptiv și direct, fără a fi agresiv;
7. Claritatea ideilor.

Așadar, asertivitatea este cea mai eficientă modalitate de soluționare a problemelor interpersonale și crește șansele unei comunicări care să permită recepționarea mesajelor fără distorsiuni, este un comportament care tinde spre o finalitate de tip „câștig-câștig”, către un rezultat satisfăcător pentru ambele părți implicate.

Comportamentul asertiv poate fi educat, se formează în timp și trebuie exersat.

Bibliografie și webografie:

→ Conrad & Suzanne Potts, *Asertivitatea. Cum să rămâi ferm indiferent de situație*

→ <https://www.fabricadeemotii.ro/blog/>

→ <https://www.clinicadefericire.ro/articole/asertivitatea---model-de-comunicare>

→ <https://laurentiumihai.ro/reguli-comportament-asertiv/>

→ <https://viitorulmeu.ro/blog/resurse-pentru-schimbări-in-cariera/strategii-de-cariera-de-la-clasic-la-fluid>

→ <https://cariera.ejobs.ro/pasiunea-pentru-job/>

STRATEGII DIDACTICE EFICIENTE ÎN ȘCOALA DE AZI

Mandrea Teodora,
Liceul „Stefan Procopiu” Vaslui

În această eră globală trebuie să pregătim copiii pentru a avea inițiativă, calități de lideri, înțelegere culturală și dorință de cooperare, pe lângă abilități tehnologice, astfel încât școala trebuie să fie flexibilă și inovativă. Metodele noi de predare și învățare, pe care le numim moderne, sunt bazate pe activități centrate pe mintea elevului, care îi implică pe elevi 100% în procesul de învățare. În momentul când profesorul planifică lecțiile, plecând de la o programă corespunzătoare, elevul este ținta principală. Astfel, se intenționează ca elevii să participe activ la întreg procesul de învățare, să își construiască cunoștințele și să își îmbunătățească abilitățile, aceasta fiind cunoscută drept abordarea constructivă. În această abordare, profesorul îndrumă, orientează, conduce elevii pentru a se concentra asupra obiectivelor. Însă aceasta presupune și adoptarea unor tehnici inovative. Metodele moderne, cerute de perioada actuală, sunt orientate către reducerea competiției dintre elevi, promovarea cooperării, și crearea unui mediu de învățare sănătos și reconfortant.

În ultimii ani, stilul profesorului s-a schimbat vizibil. De mult timp memorarea și recitarea lecției au fost înlocuite de metodele interactive, dar acum o nouă evoluție este necesară. Metodele actuale de predare nu mai tratează elevii la același nivel al abilității de înțelegere ci se orientează pe nevoile fiecărui elev pentru a ținti către progres personal. Metodele noi înseamnă întrebarea, demonstrarea, explicația, aplicațiile practice, activitățile. Adaptabilitatea cu ușurință a elevilor de toate vârstele la ceea ce ne oferă știința și tehnologia actuală permite adoptarea unor metode noi, care par să fie singurele pe cale să supraviețuiască. Astfel, elevilor trebuie să li se predea într-o manieră care abordează actualitatea secolului 21, care este o epocă guvernată de tehnologie, care cere minți inovatoare și creative, pentru progresul fiecărui individ, al societății în general. Elevii trebuie să fie învățați să utilizeze elementele metodelor de învățare contemporane. În lecțiile realizate acum în clasă, ne vom concentra asupra următoarelor ținte, descrise în cele ce urmează.

Elevul, după cum am menționat, este centrul activităților, profesorul ghidează. Activitățile implică fiecare elev, elevii interacționează și învață în acest timp. Profesorul pune la dispoziția elevilor resurse variate, dar și elevii pot fi sursa materialelor de studiu, folosind experiența personală. Elevii vor lucra în grupe mici sau individual, vor rezolva sarcinile de lucru și vor expune rezultatele. Grupele înseamnă cooperarea, lucrul împreună cu alții, pentru a facilita pașii către lumea reală atunci când vor ieși de pe băncile școlii. O caracteristică foarte importantă este integrarea. Materialele pentru studiu vor integra subiecte de discuție din alte materii de studiu, pentru ca elevii să câștige experiență de viață, să acumuleze cunoștințe din mai multe domenii studiind unul. De exemplu, la orele de limbi străine se vor introduce teme legate de științe sociale, sau științe ale naturii, artă plastică, muzică, tehnologie.

De asemenea, metodele moderne, pe lângă faptul că vor încuraja elevii să își prezinte ideile, inițiativele, vor ajuta elevii să își conștientizeze interesele, nevoile, sentimentele. Deși activitățile sunt la bază instructive, elevii vor învăța să lucreze în cooperare, să aprecieze munca competitorilor. O metodă care a devenit uneori vitală în această perioadă, și unică datorită numelui interesant, este „clasa inversată”. Elevii studiază materialele și conținuturile acasă, urmărind un tutorial video, făcând cercetare online, studiind conținuturile oferite de profesor individual și exersează la școală împreună cu ceilalți, neavând obligația de a completa tema acasă singuri. Astfel, elevii au timp să abordeze subiectul în ritmul propriu, să își formuleze întrebările pe care le vor adresa profesorului în clasă, să aducă propriile idei și să le împărtășească colegilor. Aceasta metodă este eficientă atunci când elevii nu pot participa la ore din motive medicale, de exemplu. Învățarea prin joc este pe gustul copiilor, dar și al adolescenților. Semnificația jocului în învățare și predare a devenit mai importantă acum, când sunt zeci de aplicații care ajută elevii să învețe fără să considere că fac un efort, îi motivează și este eficientă.

Responsabilitatea predării prin joc, fie ca este online sau în sala de clasă, este a profesorului, deoarece acesta va alege și va planifica proiecte didactice potrivite clasei și vârstei elevilor. Profesorul poate propune quiz-uri, puzzle, sau jocuri de gândire, pe care le poate organiza online.

Învățarea bazată pe proiecte, deja utilizată în clase, capătă noi aspecte. Proiectele se referă la sarcini date elevilor cu referire la domeniul pe care îl urmează, oferindu-le studii de cazuri practice care necesită aplicarea abilităților și cunoștințelor pentru a oferi o soluție optimă la problema propusă. Învățarea bazată pe probleme, se referă la seturi de activități propuse pentru a oferi soluții unei probleme, având o capacitate și mai mare de a crește cunoștințele și abilitățile elevilor, împreună cu entuziasmul și motivația. Gândirea designului, o altă metodă, promovează idei inovative în mintea elevilor. Acestora li se oferă un set de întrebări și problemecare să le declanșeze o abordare creativă și îi forțează să găsească soluții inovative. Învățarea bazată pe gândire propune de asemenea un set de întrebări care provoacă memoria și, asemănător gândirii designului, îi face pe elevi să se concentreze asupra unei abordări mai logice și mai analitice pentru a rezolva problema. Soluțiile vor fi practice și vor reflecta personalitatea și pregătirea elevilor, nefiind soluțiile tradiționale oferite de manual.

Aceste inovații aduse sistemului de educație transformă predarea în secolul 21 și se dovedesc eficiente și benefice, aducând avantaje demne de luat în considerare. Scopul principal, cel de a-l face pe elev competent pentru a face față schimbărilor din jur, nevoilor din ce în ce mai mari, este atins. În cele mai multe școli încă se pastrează metodele tradiționale de predare, cu profesorul în centrul predării, folosirea cretei, profesorii sunt cei care transmit informația, nu se formează grupuri de lucru, nu se rezolvă probleme, se lucrează pentru a reuși la examene, educația se bazează pe teme. Totuși, metodele moderne au mai multe avantaje. Acestea sunt mai interactive, mențin interesul elevilor prin prezentări video sau animații, luând în considerare faptul că mediul vizual este cel mai eficient pentru a oferi informații sau instrucțiuni. Conceptele se memorează cu mai multă ușurință și sunt reținute pentru perioade mai mari. De asemenea, nu este neapărat necesar scrisul pe tablă, fiind înlocuit de prezentări video și animații, conținuturile se predau în timp mai scurt, programa se parcurge mai eficient.

Cele două metode pot fi combinate: tabla poate fi folosită pentru explicarea teoriei, prezentările, pentru a descrie procese. Mai întâi, se pot folosi metodele tradiționale pentru a introduce un subiect, apoi se pot introduce treptat metodele moderne pentru a revizui subiectul, a discuta, a propune sesiuni de rezolvare de probleme.

În concluzie, cum era de așteptat, nu se poate spune că metodele moderne sunt mai bune decât cele tradiționale și invers. Ambele au aspecte pro și contra, par uneori similare și alteori total diferite. Metodele moderne pot avea ca bază metodele tradiționale și nu pot fi ignorate, dar totuși, par mai potrivite pentru perioada actuală, mediul în care trăim.

Este responsabilitatea profesorilor să accepte și să introducă idei inovative, metode moderne, să combine talentul și abilitățile cu aceste metode inovative, pentru a echipa elevii nu doar cu informații, cunoștințe, ci și cu experiența practică pentru a putea face față competiției și a se adapta la cerințele din jur: abilități de rezolvarea problemelor, abilități de luare a deciziilor, gândirea critică, rezolvarea de probleme.

PARTICULARITĂȚI MORFO-FUNCȚIONALE ALE ELEVILOR DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ MICĂ

Profesor: Ostan Maria,
Liceul cu Program Sportiv Vaslui

Posibilitățile funcționale ale organismului se apreciază pe baza nivelului de dezvoltare morfologică a acestuia, a capacității funcționale a principalelor sisteme și organe, precum și a gradului de dezvoltare a capacităților de reglare și coordonare a acestora de către sistemul nervos central.

Posibilitățile motrice ale elevilor sunt strâns legate de particularitățile lor morfo-funcționale, specifice fiecărei vârste.

Obiectivele cadru ale educației fizice școlare cât și cele de referință nu se pot realiza decât printr-o activitate complexă, elaborată în concordanță cu particularitățile morfo-funcționale ale perioadei de creștere, cu individualitatea dezvoltării sferei somatice și a celei vegetative, proprii fiecărui copil.

Important de reținut și acționat în consecință asupra necesității cunoașterii aprofundate a particularităților morfo-funcționale ale elevilor de ciclu primar, este condiția esențială fundamentării științifice a procesului complex de educație fizică școlară.

Din compararea tânărului organism în plină dezvoltare cu organismul adult se constată o serie întreagă de deosebiri, copilul nefiind un adult în miniatură. De aceste deosebiri morfologico-funcționale, de posibilitățile motrice, ca și de bagajul de cunoștințe al fiecăruia, trebuie să se țină seama în organizarea și desfășurarea activității fizice și sportive cu elevii.

Atât procesul de creștere, cât și dezvoltarea organismului copiilor nu se desfășoară într-un ritm uniform; prezintă perioade de încetinire urmate de perioade de creștere rapidă. Dezvoltarea aceasta în salturi este însoțită de dezvoltarea inegală în unele perioade a diferitelor organe și sisteme.

Ritmul de creștere depinde de o serie de factori, cum sunt: vârsta, sexul, condițiile de viață și particularitățile individuale determinate de patrimoniul ereditar.

Cunoașterea, aprecierea posibilităților funcționale ale organismului, a capacității de adaptare la efort constituie un element de bază în desfășurarea activității cu copii de vârstă școlară mică.

Oasele se dezvoltă mult mai rapid decât țesutul muscular, aceasta și ca rezultat al înlocuirii unei părți a țesutului cartilajinos prin țesut osos.

Datorită unor eventuale carențe în depunerea sărurilor de calciu în oase, a pozițiilor asimetrice din timpul șederii în bancă, a purtării greșite a ghiozdanului (în mâini), la această vârstă pot apărea cifozele, lordozele, spatele rotund, favorizate și de faptul că la vârsta de 6-7 ani fibrele musculare sunt slab dezvoltate, iar țesutul muscular este bogat în apă, musculatura extensoare de asemenea, se prezintă mai puțin dezvoltată comparativ cu cea flexoare, de unde tendința copilului de a sta într-o atitudine ușor cifotică. Totodată și musculatura membrelor este mai slab dezvoltată decât cea a trunchiului.

Cunoașterea acestor particularități în dezvoltarea țesutului muscular și osos, obligă învățătorii să acționeze în sensul fortificării musculaturii extensoare pentru a preveni instalarea viciilor de postură. De asemenea, ei trebuie să acționeze sistematic și pentru dezvoltarea musculaturii membrelor superioare și inferioare, favorizând dezvoltarea armonioasă a musculaturii întregului corp. Atenție deosebită va fi acordată poziției în bănci, ținutei în timpul mersului și în repaus, pentru a preveni apariția și instalarea unor vicii de postură.

La vârsta școlară mică viteza de circulație a sângelui este de trei ori mai mare comparativ cu a adulților, arterele și capilarele fiind și ele cu mult mai largi.

Frecvența cardiacă se situează în medie la circa 90 pulsații pe minut. Datorită nivelului scăzut de dezvoltare a centrilor nervoși care reglează activitatea inimii, aceasta prezintă o instabilitate accentuată.

Funcțiunea respiratorie este slab dezvoltată. În timpul eforturilor, posibilitatea de mărire a cutiei toracice fiind redusă, creșterea amplitudinii mișcărilor respiratorii se realizează, în genere, prin deplasarea diafragmei. Frecvența respiratorie marchează 30 respirații pe minut, apropiindu-se de 24 respirații abia la vârsta de 12 ani.

Perimetrul toracic marchează creșteri continue de la an la an, atât la băieți cât și la fete (mai intens la acestea din urmă).

Elasticitatea toracelui (diferența dintre inspirație și expirație forțată) prezintă valori mai ridicate la fete.

În aceste condiții se recomandă ca eforturile solicitate copiilor să fie dinamice, pe o durată scurtă de timp, asigurând între solicitări pauze relativ lungi. Contractiile statice, exercițiile de forță cu îngreuieri, cele de rezistență cu ritm accelerat sau variabil sunt contraindicate. Se recomandă eforturile de rezistență în tempo moderat.

O atenție deosebită trebuie acordată formării ritmului respirator și dezvoltării musculaturii intercostale, toracele fiind într-o stare de destindere permanentă.

UTILIZAREA HĂRȚILOR CONCEPTUALE ȘI A HĂRȚILOR MENTALE CA INSTRUMENTE ȘI METODE DE ÎNVĂȚARE ȘI EVALUARE LA DISCIPLINA BIOLOGIE

Prof. Pavel Ramona,
Liceul cu Program Sportiv Vaslui

Harta conceptuală și harta mentală reprezintă instrumente pentru organizarea și reprezentarea vizuală a cunoașterii, respectiv metode complementare de învățare și de evaluare de tip grafic, prin care se creează legături/relații între o idee/un concept de bază și alte idei/concepte, facilitând înțelegerea și învățarea mai ușoară a acestora, a legăturilor dintre ele și a relațiilor cu alte idei/concepte, situații sau exemple, dar și metode interactive, de grup.

Utilizarea/crearea hărților conceptuale și a celor mentale deschide perspective către un proces de învățare activ și conștient, deoarece promovează ideea conform căreia elevul trebuie să fie conștient de modul în care se leagă conceptele/ideile unele de altele. De asemenea, activitățile în care se solicită elevilor să completeze spațiile libere din structura unei hărți conceptuale/mentale incomplete pot fi considerate o modalitate de evaluare a conceptelor și a conexiunilor pe care le fac elevii între concepte. Când sunt folosite ca și instrumente de evaluare presupun operații de analiză, de identificare a semnificației conceptelor, de comparare, de clasificare și raționamente.

Harta conceptuală sau cognitivă a apărut ca urmare a teoriilor cognitive ale lui David Ausubel (conform cărora învățarea noilor concepte depinde de conceptele deja existente în mintea celui ce învață și de relațiile care se stabilesc între acestea) și, ulterior, a cercetărilor lui Joseph D. Novak, ca o tehnică de reprezentare vizuală a structurii informaționale, indicând modul în care conceptele dintr-un domeniu interrelaționează.

Dintre avantajele utilizării hărților conceptuale pot fi enumerate următoarele:

- organizează într-un mod logic cunoștințele deja existente, facilitând asimilarea mai rapidă și eficientă a informației;
- asigură sintetizarea și ordonarea informațiilor dobândite, descoperirea, prin efort propriu, a altora noi și a legăturilor dintre ele, știut fiind faptul că învățarea de noi cunoștințe este dependentă de cunoștințele și emoțiile anterioare, dar și de efortul de a găsi noi sensuri și noi căi de reprezentare a înțeleșurilor;

- facilitează dezvoltarea gândirii logice și a abilităților de învățare, reprezentarea schematizată a cunoștințelor ajutând la o mai bună structurare și respectiv o mai bună consolidare a acestora;
- stimulează învățarea activă;
- dezvoltă creativitatea și spiritul inventiv;
- este eficientă și în aplicarea individuală, dar se bazează și pe conceptul de învățare colectivă.

Dezavantajele utilizării hărților conceptuale ar putea fi următoarele:

- nivelul ridicat al standardizării;
- ordinea în care trebuie să se lucreze;
- rigurozitatea cu care trebuie să se lucreze.

Hărțile conceptuale sunt relativ ușor de construit, de lecturat, de interpretat și de înțeles de către elevi, fapt ce încurajează utilizarea acestora ca metodă de predare-învățare și chiar de evaluare. Ele pot fi folosite la orice nivel și disciplină de studiu și integrate în orice etapă a lecției. De exemplu, utilizate la începutul lecției, au rolul de a stabili nivelul cunoștințelor deținute de elevi și familiarizarea acestora cu un anumit subiect. De asemenea, se dovedesc a fi utile și în etapa de fixare și consolidare a cunoștințelor și în cea de transfer a acestora, când elevii pot completa hărțile cu noi informații sau cu exemple, pot realiza comparații între harta inițială și cea finală pentru evidențierea elementelor de bază și a legăturilor dintre cunoștințe.

De asemenea, strategia didactică bazată pe utilizarea hărților conceptuale/ mentale se pretează oricărei forme de organizare a activității didactice: individuală, pe echipe sau cu întreaga clasă.

Hărțile conceptuale se prezintă sub diverse forme, diferențiate după forma de reprezentare a informațiilor (formă lineară, formă circulară, formă ierarhică/de „arbore”/de „copac”, formă de „pânză de păianjen” etc.), toate având la bază ideea de a realiza, într-un mod organizat, o structură de învățare care sintetizează un volum mare de informații, cu scopul de a facilita înțelegerea lor, prin prezentarea grafică a unor concepte/ idei și relațiilor dintre ele, ca și a legăturilor acestora cu alte informații relevante.

Hărțile conceptuale pot fi realizate într-un mod dirijat, dacă profesorul impune conceptele, legăturile, relaționarea lor, iar elevul completează harta sau la alegerea elevului, dacă acesta alege conceptele, stabilește legăturile/ relațiile, iar profesorul verifică și evaluează.

Harta conceptuală poate fi folosită pentru:

- însușirea cu ușurință a limbajului de specialitate;
- structurarea/ organizarea informațiilor;
- generarea de variate și noi idei;
- explicarea modului în care noile cunoștințe se integrează în sistemul celor însușite anterior;
- comunicarea/ prezentarea de idei referitoare la un material studiat;
- găsirea de soluții alternative rezolvării unei probleme;
- reprezentare grafică a unui proces/ fenomen, dispozitiv experimental, algoritm de rezolvare a unui tip de problemă etc.;
- reprezentarea relațiilor între diverse mărimi, concepte, procese/fenomene etc.;
- proiectarea unei structuri de predare-învățare-evaluare, de exemplu în realizarea recapitulării și sistematizării materiei la finele unui capitol sau la finele unui an școlar.

Hărțile mentale permit, de asemenea, organizarea sistematică a învățării, dar oferă și posibilitatea de generare a cât mai multe idei posibile legate de o temă dată/ subiect de reflecție, elevii având astfel un rol activ în construirea învățării. Hărțile conceptuale se concentrează pe mai multe concepte/ idei, în timp ce hărțile mentale se concentrează pe un singur concept/idee.

În concluzie, utilizarea hărților conceptuale și cele mentale reprezintă o modalitate eficientă care îi face pe elevi să gândească, să vizualizeze și să-și organizeze cunoștințele, stimulând gândirea vizuală, gândirea logică și operațiile acesteia (analiza, sinteza, generalizarea, interpretarea).

Pași în realizarea unei hărți conceptuale pentru învățare:

1. Înregistrarea într-o ordine aleatoare a ideilor, cuvintelor/ noțiunilor, propozițiilor care au legătură cu subiectul pentru care trebuie elaborată harta conceptuală (faza de brainstorming);
2. Identificarea ideilor principale, a conceptelor-cheie sau a temei unificatoare; în acest sens, se realizează o listă cu câteva idei sau concepte despre subiectul de interes și câteva exemple;
3. Notarea structurată a ideilor/ conceptelor din faza de brainstorming, grupându-le după diverse criterii: relevanță, importanță, utilitate etc. (faza de organizare);
4. Așezarea în pagină a ideilor/conceptelor, care trebuie realizată cu claritate, astfel încât să se asigure accesibilitatea cunoașterii (faza de așezare);
5. Folosirea liniilor și săgeților pentru a ilustra modul în care ideile/conceptele sunt conectate unele cu celelalte (faza de legătură);
6. Definitivarea hărții (faza de finalizare) și prezentarea produsului creat de către fiecare elev sau de către liderii grupurilor de lucru.

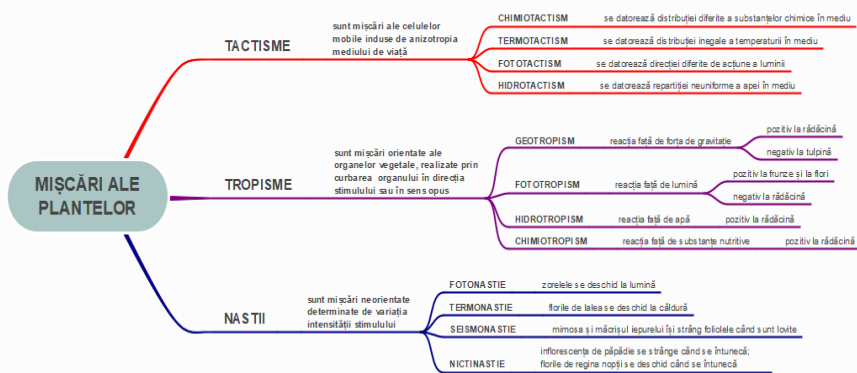
Pașii în realizarea unei hărți mentale pentru generarea de idei noi:

1. Afișarea în mijlocul paginii, sub forma unei „imagini” de bază, centrale a subiectului/ conceptului/ ideii principale;
2. Identificarea temelor, conceptelor, ideilor, categoriilor, criteriilor etc. asociate cu subiectul/ conceptul/ ideea principală. Acestea vor deriva din „imaginea” centrală sub formă de „ramuri” mai groase și ondulate, care vor fi desenate pornind din centru, având aspectul unor „crengi de copac” sau „pânze de păianjen” și vor conține un singur cuvânt sau propoziții scurte sau o imagine reprezentativă, cheie;
3. Reprezentarea conceptelor/ ideilor de importanță secundară ca fiind crengi ale ramurilor principale; crengile devin din ce în ce mai subțiri, pe măsură ce ele radiază mai departe de subiectul central;
4. Formarea, prin intermediul ramurilor, a unei structuri nodale interconectate - prin conectarea tuturor conceptelor/ ideilor se obține formă finală a hărții.

Hărțile mentale pot fi realizate în stilul unei hărți conceptuale, utilizând figuri geometrice și linii sau pot fi create într-o manieră creativă, chiar distractivă, în sensul că se pot folosi imagini și simboluri, fonturi de text variate, de diferite mărimi, diferite culori pentru ideea centrală, ramurile și crengile hărții. Harta mentală (*MindMap*) este o marcă înregistrată de *Organization Buzan*, formalizarea *MindMap* fiind efectuată de psihologul Tony Buzan.

Hărțile pot fi desenate de mână sau pot fi realizate pe calculator, folosind diferite programe și aplicații (Bubble.us, FreeMind, MindMeisters, Mindomo, XMind: MindMapping, KnowledgeBaseBuilder, MindLineMindMap, SimpleMind Pro, AllMaps, kitul CmapToolsetc.). Ele stimulează memoria vizuală, imaginația, învățarea contextuală, învățarea colaborativă, largesc experiența individuală de învățare, oferind variate oportunități prin care elevii își pot construi propria cunoaștere. În acest sens, sunt prezentate câteva exemple:

1. Hărți conceptuale/mentale – Mișcări ale plantelor

FACTORI DE RISC ÎN TRAUMATISMELE SPORTIVE

Profesor Ramona Popa,
Liceul cu Program Sportiv Vaslui

Activitatea sportivă de performanță desfășurată în condiții de implicare totală în lupta pentru obținerea performanțelor deosebite, aflate de multe ori la limita posibilităților individuale sau realizate prin efort colectiv de maximă solicitare, poate genera o diverse accidentări. Gravitatea traumatismelor care apar pe parcursul derulării competițiilor sau antrenamentelor este determinată de nu atât de leziunile produse, cât mai ales de faptul că sportivii trebuie să renunțe la activitatea competițională pentru o perioadă mai îndelungată de timp.

În anumite situații, deși traumatismul în sine nu prezintă gravitate din punct de vedere medical, consecințele tardive pot duce la abandonarea definitivă a activității sportive, fapt care determină pentru sportiv urmări neplăcute: complexe de inferioritate, o pierdere însemnată pentru clubul pe care îl reprezintă, chiar un prejudiciu grav pe plan național adus mișcării sportive (în condițiile în care sportivul accidentat este de valoare excepțională) sau scoaterea din viața socială.

Sunt foarte puțini sportivi care nu se accidentează pe parcursul carierei lor. Accidentarea periclitează starea de bine a sportivului din punct de vedere fizic, emoțional și social.

Traumatologia sportivă este parte a traumatologiei generale care se ocupă de traumatismele care apar pe parcursul practicării diferitelor discipline sportive. Traumatismul apărut în practica sportivă se definește ca fiind rezultatul forțelor externe reprezentate de agenți mecanici (lovituri, presiuni, tracțiuni), care produc contuzii, plăgi, fracturi.

Traumatismele sportive sunt clasificate astfel:

1. Macrotraumatisme;
2. Microtraumatisme;
3. Afecțiuni cronice și dismetabolice, sechele ale macro- sau microtraumatismelor;
4. Afecțiuni hiperfuncționale ale aparatului locomotor ca forme localizate de supraantrenament sau suprasolicitare.

După tipul structurilor afectate macrotraumatismele sunt clasificate astfel:

- Traumatisme ale părților moi (contuzii, plăgi, întinderi și rupturi musculare, întinderi și rupturi de tendoane, contuzii/elongații ale nervilor, traumatisme închise ale vaselor);
- Traumatisme articulare (entorse, luxații, disjuncții, leziuni de menisc, rupturi de ligamente, instabilitate posttraumatică a genunchiului);
- Reumatisme osoase (fracturi, fisuri, periostite, apofizite).

În funcție de mecanismele implicate în etiologia traumatismului, acestea pot fi împărțite în traumatice (accidentale) și de stres (de suprasolicitare).

Cunoașterea cauzelor și a factorilor care conduc la apariția traumatismelor în sport, dar și înțelegerea mecanismelor care stau la baza producerii lor are o importanță deosebită atât pentru consemnarea corectă a diagnosticului, cât și pentru identificarea unor măsuri de prevenire a producerii lor.

Factorii de risc care favorizează apariția traumatismelor sportive sunt împărțiți astfel:

1. *factori interni sau intrinseci* (legați de caracterele anatomice și biomecanice ale sportivului);
2. *factori externi sau extrinseci* (legați de factorii de mediu).

Factori intrinseci

❖ *Dezechilibrele musculare* pot cauza unele probleme. De exemplu, mulți tenismeni lucrează pentru dezvoltarea forței și insistă excesiv pe musculatura anterioară a umărului (mare dorsal, dințat anterior, trapez), mărin d riscul unor leziuni ale coafei rotatorilor

❖ *Mobilitate redusă* – dezvoltarea defectuoasă a mobilității constituie un factor care limitează viteza maximă de execuție a proceelor tehnice întrucât se mărește consumul energetic, duce la apariția oboselii și implicit a accidentărilor.

❖ *Disfuncții ale lanțului kinetic*-tulburări în aliniamentul static și dinamic foarte importante în biomecanica sportului, trebuie examinate atent și corectate.

❖ *Sexul, vârsta și greutatea sportivului*. Unii specialiști concluzionează că cei mai predispuși la traumatisme sunt adolescenții și adulții tineri. Una dintre explicații ar fi faptul că rezistența la rupere a mușchilor este de două ori mai mare la copii. După studiile efectuate, 2/3 dintre persoanele traumatizate pe parcursul desfășurării activităților sportive sunt bărbați.

O înălțime sau o greutate excesivă sunt legate de macrotraumatisme dar și de traumatismele de suprasolicitare din cadrul sportului de performanță, afectate fiind în principal articulațiile portante, cu localizare frecventă la nivelul articulației genunchilor.

❖ *Lungimea exagerată a membrelor* poate produce un stres în plus asupra articulațiilor membrelor, în acțiunile de schimbare rapidă a direcției.

În urma studiilor realizate, clasificarea leziunilor traumatice în funcție de forma și aspectul acestora este următoarea: *entorsele* însumează 23% din totalul cazurilor, *contuziile* 15%, *artrozele posttraumatice* -12%, *leziunile musculare* 10%, *leziuni ale meniscurilor* 8%, *sechelele posttraumatice dureroase* sau cu deficit neuromuscular 6%, *fracturile* 4% și *luxațiile* 2%.

Cunoscând simptomatologia și tratamentul ce trebuie aplicat imediat, antrenorul sau sportivul pot acționa rapid.

Entorsele sunt accidente articulare care se produc prin mișcări forțate, neașteptate, care depășesc limita mobilității articulare. Apar modificări funcționale, durerea este violentă și se reduce foarte mult capacitatea funcțională.

Entorsele gleznei se produc prin răsucirea forțată a articulației tibiotarsiene cu lezarea ligamentelor și se pot complica în condițiile în care există smulgeri osoase, fisuri sau fracturi maleolare.

În *entorsele de genunchi* se lezează, mai ales ligamentul intern și, în cazuri mai grave, ligamentele încrucișate.

În *articulația șoldului*, entorsele se produc foarte greu, dar sunt dureroase și greu de tratat.

Entorsele articulațiilor coloanei vertebrale sunt extrem de rare, dar foarte serioase

Entorsele degetelor nu au un caracter grav, acestea producându-se prin supraextensie.

Entorsele pumnului se produc prin mișcări violente, prin forțarea articulației în flexie, în extensie sau torsiune.

Entorsele cotului sunt fie contuzionale, fie provocate de căderi sau eforturi violente (aruncări cu discul, sulita, mingea etc.).

În *entorsele umărului* tendonul bicepsului poate ieși temporar din șanțul său, rupând țesuturile bursei și tecii tendinoase.

Contuzia reprezintă strivirea părților moi (piele, țesut adipos, mușchi) prin lovire sau presare. Este frecvent întâlnită în practica sportivă (8 - 32%). Este determinată de lezarea vaselor sanguine mici cu acumularea sângelui în țesuturile înconjurătoare. Poate fi însoțită de un hematom difuz. Acumularea de eritrocite dă aspectul vânat al pielii (echimoza), dar, pe măsură ce leucocitele se acumulează, pentru a iniția vindecarea au loc și alte reacții chimice, cu inițierea culorilor spectrului de la roșu până la galben și verde.

Diagnosticul se pune pe baza acuzelor subiective: durere, echimoză ușoară, incapacitate funcțională, ca și pe baza aspectului tegumentelor și eliminarea altor leziuni posibile.

Artrozele reprezintă leziuni degenerative ale componentelor articulare (distrugerea cartilajelor și fibrocartilajelor articulare și proliferarea țesutului osos subiacent). În practica medico-sportivă,

sporturile în care s-au întâlnit mai multe artoze au fost halterele, rugbyul, fotbalul, boxul, voleiul, tenisul de câmp. Ca localizări ele au vizat, în ordine: genunchiul, umărul, cotul.

Factorii extrinseci

❖ *Erorile de antrenament*– condiționare, pregătire

Cele mai frecvente erori de antrenament întâlnite în practica sportivă se datorează, în principal, antrenorului. Lipsa de competență poate avea consecințe grave asupra sportivilor.

Astfel, obligarea sportivilor de a concura la mai multe probe atletice într-un timp prea scurt sau în cadrul aceluiași concurs poate favoriza accidente grave- rupturi musculare, entorse sau chiar fracturi.

Greșelile metodice caracterizate prin antrenarea inegală a anumitor grupe agoniste, în detrimentul grupelor antagoniste, pot fi responsabile de apariția unor traumatisme. Astfel, numărul mare de traumatisme ce survin în unele discipline sportive, cu precădere la musculatura posterioară a coapsei, se datorează unei neglijențe de tonus și forță a acestor grupe și antrenării prioritare a cvadricepsului.

Lipsa aceasta de sinergie este mai mare la începutul antrenamentului/competiției, când sportivul nu și-a făcut o încălzire bună, deci nu s-au permeabilizat sinapsele și nu s-a prestabilit imaginea complexă și coordonată a mișcării. De asemenea, administrarea steroizilor anabolizanți duce la scăderea elasticității tendoanelor din cauza unor depozite fibroase asociate cu creșterea rapidă a volumului forței musculare, ducând, în final, la rupturi musculo-tendinoase.

În ceea ce privește condiționarea și pregătirea, este importantă analiza modului de antrenament al sportivului (volum, intensitate, terenul sau traseul etc.).

Leziunile de suprasolicitare sunt uneori determinate de ambiția sportivilor, care aplică principiile competiției „mai mult, mai repede, mai tare”, insuficient antrenați, mai ales în perioadele de trecere de la un sezon la altul, când recurg intempestiv la solicitări bruște ale unor exerciții susținute, cu impact mare.

❖ *Condițiile climaterice*– umiditate, temperatură

Microclimatul și condițiile meteorologice nefavorabile pot influența calitatea întrecerilor sportive și apariția accidentărilor. Temperatura scăzută a mediului înconjurător, umiditate crescută a aerului și, mai ales, asocierea acestora scad elasticitatea musculară. Odată cu creșterea temperaturii, scade vâscozitatea collagenului, forța musculară se reduce și ea cu scăderea temperaturii, iar schimbările presiunii atmosferice modifică procesul de oxigenare tisulară.

❖ *Terenul de antrenament sau competiții*

Caracteristicile terenului de antrenament sau joc, din punct de vedere al compoziției suprafeței, duritatea sau elasticitatea, sunt deosebit de importante în anumite discipline sportive, în raport cu anumite tipuri de leziuni ce se pot produce.

Schimbarea bruscă a suprafeței de desfășurare a antrenamentelor predispune la traumatisme, acest lucru datorându-se nu numai diferenței de impact, ci și feedback-ului de la nivelul mușchilor și articulațiilor, care va fi unul diferit. În acest mod, organismul va avea nevoie de o serie de antrenamente pentru a-și putea controla diferența de încărcare și schimbările poziției articulațiilor.

❖ *Echipament inadecvat*

Utilizarea echipamentului necorespunzător, ex.-greutatea prea mare a rachetei sau tensionarea excesivă a corzilor acesteia în tenisul de câmp, poate conduce la apariția microtraumatismelor de suprasolicitare. Pe de altă parte, pentru a reduce intensitatea șocului de contact ce trece prin corp, sunt extrem de importante atât utilizarea încălțămintei adecvate, precum și suprafața optimă de joc.

❖ *Alimentație incorectă*

Poate fi implicată apariția fracturilor de stress (alimentație saracă în calciu) sau a crampelor musculare. Se datorează, de obicei, unei subalimentații sau unei alimentații monotone (sandvișuri, produse de patiserie etc.) și sărace în vitamine hidrosolubile, în special vitaminele B și C sau deshidratării produse în urma efortului fizic prin pierderi de apă și electroliți. De aceea, alimentația sportivilor reprezintă un element deosebit de important în procesul de pregătire sportivă, nu numai

pentru a asigura substratul energetic al activității, ci, mai ales, pentru a preveni posibilitatea producerii unor diverse tulburări sau leziuni.

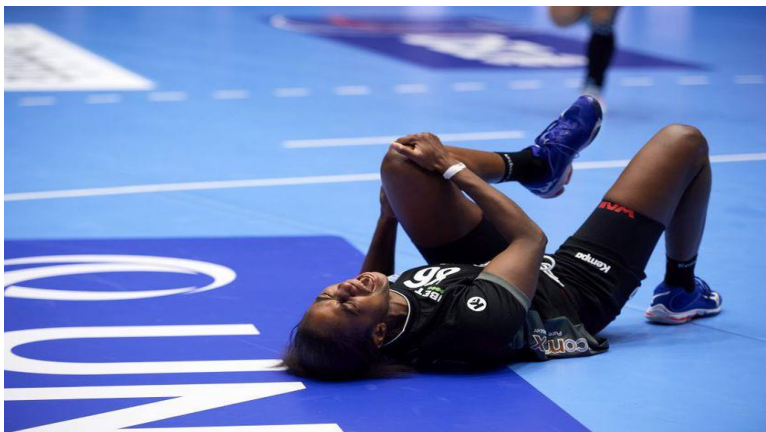
În prevenirea leziunilor este importantă respectarea principiilor psihologiei sportului, potrivit cărora sportivul învață să se concentreze, să se relaxeze și să se apere de stres.

Concluzii

Există probleme de percepție în privința accidentărilor sportive. Sportivii tind să supraestimeze seriozitatea accidentării, în timp ce antrenorii tind să o subestimeze, mai ales perioada de timp necesară recuperării.

În cazul tratamentului inadecvat aplicat după un traumatism ligamentar la nivelul genunchiului apare instabilitatea genunchiului și la osteoartrită posttraumatică; o accidentare minoră în fotbal, de exemplu, este de multe ori urmată de o accidentare gravă în următoarele două luni. Un traumatism anterior conduce la dezechilibre musculare fie între membrele inferioare sau superioare, fie între grupele de mușchi flexori și extensori. Coordonarea poate fi de asemenea afectată, dacă programul de recuperare nu a fost adecvat.

Cunoașterea cauzelor care pot produce traumatisme în sportul practicat are o deosebită importanță nu numai pentru precizarea corectă a diagnosticului, ci, mai ales, pentru luarea din timp a unor măsuri în vederea prevenirii producerii lor. Diagnosticul cât mai precis și complet poate fi indicat prin examenele paraclinice suplimentare: radiologice, scintigrafice, electromiografice, artograme și examen RMN.

ROLUL RESURSELOR DIGITALE ÎN PROCESUL DIDACTIC

Săvescu Cornelia Mariana,
Colegiul Național „Ienăchiță Văcărescu” Târgoviște

Integrarea tehnologiei în educație cu scopul de a îmbunătăți actul didactic a ajuns să aibă un rol crucial în educație. Dar educația digitală nu se referă doar la procesul unilateral prin care dascălul predă și elevul învață.

În întreaga lume se observă convertirea conținutului cultural într-o formă digitală, făcând astfel produsele disponibile oricui, oriunde și oricând. În acest scop au fost create documente digitale, dar și aplicații dedicate învățării asistate de computer (dezvoltarea bibliotecilor digitale, crearea platformelor de e-learning, crearea rețelelor dedicate procesului educațional informatizat). De asemenea, în ultimii ani se observă o creștere sporită a implementării tehnologiilor informaționale în sistemul de învățământ. Introducerea acestora în procesul de instruire impune un șir de cerințe atât la elaborarea materialului didactic digital cât și la aplicarea acestuia în procesul instructiv-educativ.

Resursele educaționale digitale pot fi prezentate cu ajutorul tehnicii de calcul de către profesori pentru a atinge obiectivele educaționale. Aceste resurse permit organizarea mai eficientă a procesului de instruire, a spiritului de autodezvoltare, autocunoaștere a elevilor. De asemenea, utilizează și prezentarea pentru diverse metode de percepere a materialului didactic.

În ultimii ani s-au dezvoltat o serie de tipuri de învățare mediate sau susținute prin intermediul tehnologiei.

E-learningul reprezintă interacțiunea dintre procesul de predare-învățare și tehnologiile informaționale și de comunicare (TIC), acoperind un spectru larg de activități, de la învățământul asistat de tehnologie (digitală) până la învățământul desfășurat în întregime în manieră online.

Dacă ne referim la învățarea online, ea este realizată prin experiențe de învățare individuale sau ghidate de profesor, în medii sincrone sau asincrone, folosind diferite dispozitive cum sunt telefoanele mobile, laptopurile sau calculatoarele cu acces la internet. Elevii pot participa și învăța din orice locație, fiind independenți spațial pentru a învăța și interacționa cu profesorii și colegii lor.

În învățarea online, elevii pot utiliza conținutul de învățare online pe care îl găsesc în diverse formate (text, video, audio, grafice etc.) pentru a învăța în diverse moduri (sincron și asincron, tradițional sau blended), prin utilizarea de metode didactice și tehnologii diferite, stabilindu-și de cele mai multe ori obiective, un timp și un ritm de învățare propriu. Mediile online, atât cele sincrone cât și cele asincrone, pot promova dezvoltarea socială și abilitățile de colaborare, precum și relațiile personale între participanți.

Selectarea sau crearea resurselor de învățare necesare activității didactice online trebuie să țină cont și de faptul că există un continuum al învățării care are ca extreme învățarea tradițională și, respectiv, învățarea care se desfășoară numai în mediul online, existând posibilitatea combinării celor două.

Învățarea mixtă sincronă reprezintă o modalitate de organizare a procesului didactic în care elevii aflați la distanță participă la cursurile prin intermediul tehnologiei sincrone multimedia și a Internetului. Astfel, se combină, sincron, învățarea cu învățarea la distanță, inclusiv învățarea online. Acest tip de organizare a activității didactice poate fi adoptat alternativ cu învățarea exclusiv online și cea exclusiv față în față, în funcție de situația efectivă dintr-o unitate de învățământ sau alta, dintr-o localitate sau alta.

În general resursele instruirii asistate de tehnologie vizează atât componenta hardware, dispozitivul în sine, cât și aplicațiile software instalate pe acesta. Astfel, cadrul didactic poate utiliza diverse mijloace și dispozitive (calculator, telefoane mobile, smartphone-uri, PDA-uri, mini notebook-uri etc.), metode și resurse bazate pe tehnologia digitală cum ar fi medii virtuale, sisteme de management al învățării, software educațional, instrumente online, materiale de învățare în format digital, seriousgames, aplicații în realitatea augmentată și virtuală, precum și alte tehnologii emergente.

Software-ul educațional oferă aplicații construite în scop didactic, ce vizează atingerea unor obiective educaționale pliate pe conținuturile teoretice, pe activitățile experimentale/ practice și pe competențele vizate de programele școlare. Software-ul educațional practic împletește produsul informatic cu designul pedagogic, fiind o alternativă digitală la metodele și mijloacele tradiționale.

Aplicațiile online oferă acele instrumente în cloud, independente de conținutul curricular, ce pot fi utilizate punctual într-o activitate didactică proiectată de către profesor. Sunt adecvate în cazul activităților de învățare mixte, fiind o resursă deosebită. Modul de integrare al aplicațiilor online în activitățile didactice depinde în foarte mare măsură de competențele digitale și pedagogice ale profesorilor și de creativitatea acestora în designul educațional al resurselor și activităților de învățare. Pentru educatori, tehnologiile și aplicațiile online gratuite sunt esențiale, ei având în prezent acces la sute de astfel de aplicații online.

În afară de activitățile de învățare individuale în învățarea online se pot proiecta și desfășura activități colaborative pentru elevi. Activitățile de învățare colaborative sunt cele în care elevii,

organizați în perechi, grupuri sau comunități, lucrează împreună pentru a formula întrebări, a discuta idei, a explora soluții, a completa sarcini și a reflecta asupra gândirii și experiențelor lor.

Dezvoltarea tehnologiei a condus în ultimii ani la noi posibilități de integrarea în activitățile didactice a tehnologiilor emergente ce pot transforma activitățile clasice, având impact asupra educației în viitor (realitatea extinsă, virtuală, augmentată, mixtă, inteligență artificială, robotică, tehnologii 5G etc.), sau a noi modalități de învățare bazate pe tehnologie, după reguli impuse de jocurile din mediul virtual.

De exemplu seriousgames (jocurile serioase) oferă multiple posibilități de învățare online prin joc. Din punct de vedere pedagogic este important să distingem între jocurile serioase, învățarea bazată pe joc și gamificare – din cauza diferențelor legate de scopul, abordarea și impactul lor asupra învățării. Jocurile serioase sunt jocuri video sau aplicații de tip simulare care au un scop educativ, în care jucătorii își formează cunoștințele și își exersează abilitățile prin depășirea obstacolelor în timpul jocului. Aceste jocuri sunt utilizate mai ales pentru dezvoltare personală, fiind centrat pe performanță validată prin abilitățile formate. Acestea sunt utile pentru: facilitarea înțelegerii holistice a conceptelor științifice, obținerea de abilități cognitive, creșterea efectului pozitiv al învățării, îmbunătățirea rezultatelor învățării, facilitarea învățării socio-culturale, îmbunătățirea competențelor de comunicare interculturală, îmbunătățirea învățării profesionale bazate pe diverse scenarii etc.

Excursiile virtuale reprezintă o altă modalitate de învățare prin utilizarea tehnologiei. Indiferent de nivelul clasei sau disciplina predată, aplicațiile online permit elevilor să exploreze locurile despre care învață. Astfel elevii pot merge într-un tur virtual vizitând diverse locații, căutând imagini, identificând monumente prin intermediul unor aplicații care conduce elevii în întreaga lume, sau pentru a explora adâncul oceanelor.

Pentru realizarea unor proiecte și activități de învățare interactive există numeroase aplicații a căror utilizare în procesul didactic permite numeroase modificări la nivelul unei discipline. Una dintre cele mai populare aplicații web care este utilizată pentru a proiecta și crea resurse de învățare interactive este LearningApps.org. Aceasta oferă multiple șabloane pentru elaborarea unor resurse de învățare interactive de concepție proprie, precum: Ordonează perechi, Ordonare pe grupe, Cronologie, Ordine simplă, Răspuns text liber, Potrivire de imagini, Quiz cu alegere multiplă, Text spații goale, și altele.

O altă aplicație des folosită este Wordwall care permite elaborarea unor aplicații educaționale interactive care încurajează elevii să învețe activ. Aplicația folosește diverse șabloane interactive de tip joc didactic, potrivirea cuvintelor, puzzle-uri, quiz-uri și multe altele. De asemenea, aplicația conține funcția de a crea activități printabile, care pot fi tipărite direct sau descărcate ca fișier PDF. Activitățile interactive pot fi redactate pe orice dispozitiv web, cum ar fi un computer, telefon, tabletă sau tablă interactivă. Se poate crea o activitate complet interactivă în doar câteva minute.

Crearea conținuturilor animate în colaborare devine o activitate captivantă și ușor de implementat, datorită unor aplicații web accesibile, precum StoryJumper, Storybird și Bookemon. StoryJumper este un instrument utilizat pentru a elabora cărți digitale, așa numite povești digitale multimodale, care conțin texte, imagini, audio și videoclipuri. Povestirea digitală servește ca mijloc de a oferi elevilor posibilitatea de a-și îmbunătăți abilitățile de gândire critică și creativitate, abilități de scriere, narațiune, cât și contribuie ca instrument la formarea unor abilități de alfabetizare digitală. De asemenea, povestirea digitală ar putea fi considerată potrivită ca un mijloc adecvat de colaborare în grup deoarece oferă profesorilor o interfață pentru a gestiona și revizui activitatea și implicarea elevilor. O altă aplicație din această categorie este Storybird care permite crearea de povești digitale ilustrate, utilizând diverse reprezentări grafice. Aplicația Bookemon, la fel, este destinată pentru a crea cărți online, în baza unor documente importate, șabloanelor sau cărți create de la zero. Toate aceste aplicații fac parte din setul de instrumente web de tip storytelling. Actual există foarte multe aplicații în acest domeniu.

Pentru ca retenția, înțelegerea profundă să aibă loc, elevii trebuie să aibă posibilitatea să încheie ei înșiși ora cu o secvență de instruire în mod „distractiv” realizând teste electronice pentru verificarea cunoștințelor. Testul electronic poate fi propus la sfârșitul, începutul sau pe parcursul unei unități de învățare oferind o listă de concepte/ subiecte/ aspecte tratate pe parcurs. Testul electronic se poate concentra adesea pe fapte, informații memorate și abilități de gândire.

Quizizz este un instrument gratuit de învățare și evaluare pe care fiecare profesor îl poate integra în sistemul de predare-evaluare. Studentul/elevul parcurge materialul oferit fie sub formă de flashcards pentru învățare sau fixarea cunoștințelor, fie sub formă de teste interactive, toate parcurgându-le în ritmul propriu. Quizizz-ul poate fi utilizat de pe orice dispozitiv - computer, laptop, tabletă, smartphone-uri.

Kahoot este o platformă de învățare bazată pe joc, utilizată pentru evaluarea cunoștințelor elevilor, pentru evaluarea formativă sau ca o pauză interactivă de clasă. Întrebările sunt proiectate pe un ecran partajat, în timp ce un număr nelimitat de jucători răspund la întrebări cu smartphone-ul, tableta sau computerul lor.

Google Forms se pot crea chestionare sau teste cu punctaje, care pot fi distribuite copiilor direct prin link; - se pot crea mai multe tipuri de itemi; - testul poate fi și printat; - se calculează direct punctajul; - se pot obține diagrame, grafice, statistice în urma răspunsurilor.

Aplicația Liveworksheets permite transformarea fișelor de lucru tradiționale tipărite (pdf, jpg, png. etc.) în exerciții interactive online cu autocorecție - permite crearea de fișe noi, dar există și o bază de date cu fișe de lucru realizate de alți utilizatori ai aplicației pe care putem să le utilizăm la clasă. Dacă profesorul introduce și răspunsurile corecte atunci când crează casete de text, programul le folosește pentru a oferi elevilor/ studenților feedback în timp real (răspunsurile corecte sunt scrise cu verde și răspunsurile incorecte sunt scrise cu roșu) afișând scorul total pe foaia de lucru pentru fiecare elev.

Cu siguranță predarea online nu va dispărea în viitorul apropiat; toate tehnicile și instrumentele valoroase identificate în această perioadă vor trebui folosite în continuare pentru a eficientiza predarea într-o manieră „blended-learning” atât de necesară. Este evident că reîntoarcerea în sălile de curs nu se va limita doar la a oferi prelegeri sau a dicta unor tineri care au descoperit învățarea independentă și auto-gestionată. Este de asemenea indezirabil să renunțăm la tot ceea ce am descoperit în efortul nostru de a găsi sau a crea resurse de învățare cât mai atractive pentru a ne atinge obiectivele.

Bibliografie:

1. Gabriela Grosseck, Dana Crăciun, „Ghid practic de resurse educaționale”, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2020
2. Șchiopu Lucia, Chiriac Tatiana, „Integrarea resurselor educaționale digitale online în dezvoltarea competenței de comunicare”, Chișinău – 2020
3. Tunde Orsolya Zsombori, Mariana Săsăran, „Integrarea resurselor digitale la orele de biologie”, Editura Edudel, 2020
4. Daniela Roxana Andron Ștefania Kifor, „Tehnologii digitale în activitatea didactică”, Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, 2021

PROGRAMARE ROBOȚI VIRTUALI

Șerban Maria Mădălina,
Colegiul Național „Ienăchiță Văcărescu” Târgoviște

Roboții sunt dispozitive de mișcare cu suficiente axe. Mișcărilor și traiectoriile mișcării sunt libere programabile, și pot fi ghidate de senzori.

Roboții utilizează mâini mecanice, sau alte dispozitive (numite în general end-effectors) pentru a executa mișcări mecanice sau alte funcții de producție.

În domeniul roboticii cei mai aparte roboți sunt numiți „roboți inteligenți”. Ei ar trebui să fie capabili să miște obiecte în lumea reală și să reacționeze la evenimente externe.

Ei trebuie să fie elastici, de exemplu să-și modifice comportamentul.

Forma și mărimea robotului nu au importanță în stabilirea faptului dacă sunt sau nu inteligenți.

Cel mai important criteriu este multitudinea de senzori folosiți de roboți.

Programarea roboților

Aplicațiile și chiar avantajarea unei celule de fabricație cu robot depind de procedee de programare utilizate.

Scopul activității de programare a robotului este acela de a transfera o succesiune de mișcări complexe către controllerul robotului, folosind instrucțiunile simple și diverse metode de programare, astfel încât să poată fi automatizat într-un proces de fabricație.

Metodele de programare ale robotului se pot compara cu metodele de programare pentru alte echipamente cu control numeric, dar cerințele tehnice sunt mai mari din cauza posibilităților mai complexe de mișcare ale roboților.

Un criteriu principal de clasificare a metodelor de programare a roboților se referă la utilizarea sau nu a robotului în timpul creării programului. Dacă se utilizează robotul în timpul programării, atunci se vorbește despre programare online.

Pentru programarea unei aplicații se pot folosi și combinații între mai multe metode de programare. Este un lucru obișnuit să se folosească programare teach-in pentru îndreptarea pozițiilor planificate într-un program creat prin metoda offline.

Bibliografie:

1. Avram M., „Servoamplificator electro-hidraulic pas cu pas, Teză de doctorat”, Tipografia UPB, București, 1995
2. Tudor D., Banu V., Avram M., „Acționări în mecanica fină”, Tipografia UPB, București, 1995.
3. Banu V., „Echipamente hidropneumatice pentru automatizare, Partea I” Tipografia UPB, București, 1994.

O PROBLEMĂ A EREI DIGITALE – CYBERBULLYING-UL

Prof. Irina-Antoneta Lefter, Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Vaslui
Prof. Ana-Andreea Silitră, Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Vaslui

Bullying-ul se caracterizează printr-un comportament agresiv făcut intenționat cu scopul de a provoca o stare de disconfort fizică sau psihică care se repetă. Acesta se manifestă prin prezența a cel puțin două persoane, una cu rol de victimă și cealaltă cu rol de agresor.

Formele sub care poate apărea bullying-ul sunt diverse și de la simple tachinări, zvonuri sau minciuni despre victimă sau persoanele apropiate acesteia, pot ajunge la unele grave de amenințare sau chiar agresiune

fizică. Atunci când bullying-ul are loc prin intermediul rețelelor de socializare și cu ajutorul dispozitivelor electronice, acesta este denumit **cyberbullying**.

Cyberbullying-ul se deosebește de bullying-ul clasic prin faptul că victima de multe ori nu știe cine este agresorul, neputându-l identifica așa cum se poate face în cazul celui față în față, dar și prin faptul că cel realizat prin intermediul unor dispozitive poate da impresia, care poate deveni și realitate, că nu se termină niciodată, fiind prezentă mereu și pe dispozitivele celui hărțuit.

Cyberbullying-ul apare atunci când:

- sunt trimise mesaje jignitoare sau amenințări unei persoane, prin intermediul internetului și a dispozitivelor electronice;
- sunt distribuite neadevăruri, zvonuri sau informații secrete în spațiul virtual despre o persoană cu scopul de a-i afecta reputația;
- sunt transmise mesaje prin mesageria de telefonie sau cu ajutorul aplicațiilor online utilizând o identitate falsă;
- sunt realizate conturi pe diverse platforme sau aplicații online în care sunt promovate materiale denigratoare despre o persoană;
- sunt sparte conturile altei persoane de la diverse aplicații online și sunt transmise mesaje, informații sau materiale care au scopul de a crea discomfort sau suferință, folosindu-se de identitatea acesteia;
- sunt începute discuții cu persoane pe care le conving prin metode nu tocmai morale să ofere informații personale sau secrete pe care le fac publice după aceea;
- sunt transmise poze cu persoane în ipostaze compromițătoare fără acordul celor în cauză;
- sunt eliminate persoane în mod vădit din diverse grupuri de socializare sau comunicare online.

Situațiile în care poate apărea cyberbullying-ul se întâmplă în mod repetat și intenționat, cu scopul de a crea suferință, teamă, rușine, vinovăție și izolare fapt ce îi dă impresia victimei că această perioadă nu are sfârșit și că o va urmări oriunde ar merge, totul părându-i-se fără scăpare. De multe ori, fiind anonim, face ca această situație să fie greu de gestionat de către victimă, căci simte că ori unde ar merge e urmărită de acest tip de bullying și fiecare parte din viața sa este invadată de mesaje, mailuri, poze care îi fac rău, hărțuirile încheindu-se o dată ce copilul victimă este ajuns în sânul familiei. Cu toate acestea agresiunea de tip bullying față-în-față și cea în mediul online se pot petrece concomitent. Dar cyberbullying lasă amprente digitale- înregistrări care se pot dovedi utile și care pot oferi dovezile necesare pentru a putea pune capăt agresiunii.

Se poate pune capăt situației de cyberbullying și fără a renunța la internet deoarece mediul online ne oferă și beneficii chiar dacă vine cu unele riscuri. Este suficientă strângerea de dovezile despre agresor (înregistrări video și audio, fotografii), blocarea acestuia pe aplicațiile pe care se poate și prin ștergerea unor aplicații sau printr-o perioadă de offline pe acestea.

Legislația cu privire la cyberbullying este de dată recentă, fapt ce face ca nu în toate țările să fie adoptată și de aceea acestea sunt nevoite să apeleze la alte legi pentru a pedepsi bullying-ul din mediul online, cum ar fi cele împotriva hărțuirii. Cu toate acestea este important să avem în vedere faptul că nu mereu pedeapsa este cea mai bună metodă la care se poate recurge pentru opri cyberbullying-ul. În unele situații, încercarea remedierii situațiilor neplăcute provocate poate duce la îmbunătățirea relației dintre agresor și victimă.

Copiii care au calitatea de agresori, protejați fiind de anonim, nu observă suferința provocată victimei și astfel nu apare empatia, fapt ce face ca hărțuirea să continue cu o foarte mare ușurință.

Victimele unui astfel de bullying experimentează profunde sentimente de însingurare, teamă, tristețe, uneori disperare ce vine din neputința de a ieși din această situație, toate acestea fiind corelate cu probleme de sănătate mentală care conduc la consecințe negative cum ar fi scăderea rezultatelor școlare, consumul de substanțe interzise, suicid etc.

În cazul copiilor victime ale cyberbullying-ului pot apărea mai frecvent:

- depresie sau tulburări de anxietate, trăind sentimente acute de tristețe, însingurare, teamă și îngrijorare;
- dificultăți de somn și alimentație;
- scăderea interesului pentru activități care odinioară le făceau mare plăcere;
- probleme de sănătate sub diverse forme (greață, dureri de cap sau stomac, stări febrile);
- scăderea rezultatelor școlare, absentism sau refuz de a merge la școală.

Persoanele care dezvoltă comportamente de tip cyberbullying prezintă cu precădere următoarele caracteristici la vârsta adolescenței și la vârsta adultă:

- consumă alcool și alte substanțe cu risc crescut pentru sănătatea lor fizică și emoțională;
- au manifestări violente și delincvente, de vandalism, violență fizică extremă, furt, abandon școlar;

- se implică prematur în relații sexuale cu risc;
- devin adulți cu risc crescut de comportament ilegal, violență domestică și abilități minime de menținere a unui loc de muncă.

Adulții, fie că vorbim de cadrele didactice, fie de părinți, trebuie să fie foarte atenți la manifestările copiilor și adolescenților, deoarece această perioadă foarte greu de gestionat de către ei, ca urmare a schimbărilor atât fizice cât mai ales emoționale, făcându-i instabili emoțional, toate acestea ducând la o trăire profundă a oricărei întâmplări din viața cotidiană. Aceștia pot interpreta într-un mod tragic tot ce ține de cyberbullying și dacă nu sunt ajutați, pot lua decizii grave care să le pună viața în pericol.

Este știut că bullying-ul și cyberbullying-ul au loc în fiecare școală, indiferent de tipul de comportament sau de scara la care fenomenul are loc, dar ce contează și ce face diferență între școli este tocmai modul în care acestea gestionează astfel de comportamente atunci când apar. Pentru a construi sau crea un răspuns de succes la aceste fenomene, cadrele didactice trebuie să se concentreze, să reflecte și să discute modul de înțelegere a cyberbullying-ului și atitudinile față de acesta în școala în care predau.

Comportamentele de cyberbullying sunt persistente în timp, fiind cel mai adesea ascunse tocmai de adulții care ar trebui să ia atitudinea care se cuvine în astfel de situații și pot continua dacă nu sunt luate măsurile potrivite de intervenție. Cyberbullying-ul este o problemă de tip relațional fapt ce impune găsirea unor soluții care implică modificări atât la nivelul relațiilor dintre copii cât și în evoluția grupului. Ca astfel de comportamente să fie eliminate trebuie să se intervină direct și exact atunci când acestea apar, cel mai frecvent în mediul școlar.

Platformele și aplicațiile de socializare oferă diverse instrumente cu rol în restricționarea persoanelor care pot lăsa comentarii sau care pot vizualiza postările sau a celor care se pot conecta automat ca prieteni și prin care se pot raporta cazuri de bullying. Aceste instrumente presupun parcurgerea unor pași simpli precum blocarea, ascunderea sau raportarea cyberbullyingului. Prin intermediul rețelelor de socializare copiii, părinții și cadrele didactice se pot informa despre riscurile și metodele de a naviga în mediul online în siguranță.

Un alt aspect asupra căruia trebuie atrasă atenția este că, într-o situație de cyberbullying toți copiii sunt victime - și cel care suferă consecința directă a agresivității și cel care este autorul comportamentului violent, pe care, l-a învățat cu siguranță fiind la rândul său martor sau victimă într-un alt context de viață precum și cel care asistă neputincios și învață că școala sau cartierul sunt câmpuri de luptă în care doar cei puternici supraviețuiesc.

O comunicare deschisă este cea mai puternică armă împotriva cyberbullyingului. Copiii și adolescenții trebuie să aibă încrederea că pot vorbi cu părinții și profesorii lor despre tot ceea ce are loc în mediul digital – pe ce aplicații își petrec timpul, cum se înțeleg cu prietenii acolo, ce platforme le induc o stare de disconfort, dacă au observat comentarii sau postări răutăcioase la adresa altora, etc. O astfel de relație deschisă îi va permite copilului să alerteze un adult dacă simte că o anumită persoană sau o anumită acțiune îi face rău prin orice tip de comunicare digitală.

Bibliografie:

<https://oradenet.salvaticopiii.ro/resurse/cancelaria>

www.farafrica.ro

<https://www.unicef.org//romania/ro/povești/cyberbullying-ce-este-și-cum-îi-punem-capăt>

<https://www.salvaticopiii.ro/afla-mai-multe/noutati/10-lucruri-esentiale-pe-care-ar-trebui-sa-le-cunoa>

<https://start-up.ro/cyberbullying-in-romania-cati-copii-sunt-hartuiti-pe-internet/>

<https://responsabilitate-sociala.orange.ro/revista-de-responsabilitate/cyberbullying/>

<https://www.avocato.ro/blog/cum-oprim-legal-cyberbullying-ul>

TEORIA UMANISTĂ ÎN EDUCAȚIE

Suhan Mirela Anca,
Liceul „Ștefan Procopiu” Vaslui

În general, există cinci teorii ale învățării acceptate pe scară largă: behaviorismul, cognitivismul, constructivismul, umanismul și conectivismul.

Behaviorismul pornește de la ideea că modul în care se comportă un elev se bazează pe interacțiunea cu mediul său astfel încât comportamentele sunt influențate și învățate sub acțiunea forțelor externe mai degrabă decât din forțele interne. Psihologii au dezvoltat ideea de behaviorism încă din secolul al XIX-lea. Întărirea pozitivă este un element popular al behaviorismului – condiționarea operantă descrisă de Skinner sugerează că producerea comportamentelor este motivată direct de recompensa care poate fi obținută. Profesorii dintr-o clasă pot folosi întărirea pozitivă pentru a ajuta elevii să învețe mai bine un concept. Elevii care primesc întărirea pozitivă sunt mai predispuși să rețină informațiile, un rezultat direct al teoriei behaviorismului.

Cognitivismul. Învățarea se bazează atât pe factori externi (cum ar fi informațiile sau datele), cât și pe procesul intern de gândire. Dezvoltată în anii 1950, această teorie se îndepărtează de behaviorism pentru a se concentra asupra rolului minții în învățare. Potrivit Biroului Internațional de Educație: „În psihologia cognitivă, învățarea este înțeleasă ca dobândirea de cunoștințe: cel care învață este un procesator de informații care absoarbe informații, efectuează operațiuni cognitive asupra acestora și o stochează în memorie.”

Constructivismului se bazează pe ideea că elevii își creează de fapt propria învățare pe baza experiențelor lor anterioare. Elevii iau ceea ce li se oferă și îl adaugă la cunoștințele și experiențele lor anterioare, creând o realitate unică pentru ei. Această teorie a învățării se concentrează pe învățarea ca proces activ, care este personal și individual pentru fiecare elev. Profesorii pot folosi constructivismul pentru a înțelege că fiecare elev își va aduce propriul trecut în clasă în fiecare zi. Profesorii din sălile de clasă constructiviste acționează mai mult ca îndrumători pentru a-i ajuta pe elevi să-și creeze propria învățare și înțelegere. Îi ajută să-și creeze propriul proces și propria realitate pe baza propriului trecut. Acest lucru este crucial pentru a ajuta multe tipuri de studenți să-și ia propriile experiențe și să le includă în procesul de învățare.

Umanismul. O „abordare centrată pe elev” în care potențialul este punctul central, mai degrabă decât metoda sau materialele. Înțelegând că oamenii sunt în mod inerent buni, umanismul se concentrează pe crearea unui mediu propice autoactualizării. Procedând astfel, nevoile cursanților sunt satisfăcute și ei sunt apoi liberi să-și determine propriile obiective, în timp ce profesorul ajută la îndeplinirea acestor obiective de învățare.

Conectivismul este una dintre cele mai noi teorii ale învățării educaționale. Se concentrează pe ideea că oamenii învață și cresc atunci când formează conexiuni. Acestea pot fi conexiuni între ei sau conexiuni cu rolurile și obligațiile lor în viața lor. Hobby-urile, obiectivele și oamenii pot fi toate conexiuni care influențează învățarea. Profesorii pot folosi conectivismul în sălile de clasă pentru a-i ajuta pe elevi să facă conexiuni cu lucruri care îi entuziasmează, ajutându-i să învețe. Profesorii pot folosi mediile digitale pentru a realiza conexiuni bune și pozitive cu învățarea. Ele pot ajuta la crearea de conexiuni și relații cu elevii lor și cu grupurile lor de colegi pentru a-i ajuta pe elevi să se simtă motivați în ceea ce privește învățarea.

De ce sunt importante teoriile învățării? Face parte din condiția umană aspirația către cunoaștere. În consecință, numeroși oameni de știință, psihologi și lideri de gândire și-au dedicat cariera studierii teoriilor învățării. Înțelegerea modului în care oamenii învață este un pas esențial în optimizarea procesului de învățare. Există și alte teorii în educație? La fel ca elevii înșiși, teoriile învățării în

educație sunt variate și diverse. Pe lângă cele cinci teorii prezentate mai sus, există încă mai multe opțiuni, inclusiv:

Teoria învățării transformative: această teorie este deosebit de relevantă pentru adulții. Ea presupune că informațiile noi ne pot schimba în esență viziunile asupra lumii atunci când experiența și cunoștințele noastre de viață sunt asociate cu reflecția critică.

Teoria învățării sociale: această teorie încorporează unele dintre principiile presiunii sociale. Mai exact, elevii îi observă pe alți elevi și își modelează propriul comportament în consecință. Uneori este pentru a imita colegii; alteori este pentru a se distinge de semenii. Valorificarea acestei teorii presupune captarea atenției elevilor, concentrarea asupra modului în care elevii pot reține informațiile, identificarea când este adecvat să reproducă un comportament anterior și determinarea motivației elevilor.

Teoria învățării experiențiale se concentrează pe învățarea prin practică. Folosind această teorie, studenții sunt încurajați să învețe prin experiențe care îi pot ajuta să rețină informații și să-și amintească fapte. Primele două etape, învățarea concretă și observarea reflexivă, se concentrează pe înțelegerea unei experiențe. Ultimele două, conceptualizarea abstractă și experimentarea activă sunt despre transformarea unei experiențe. Pentru Kolb, învățarea eficientă este văzută pe măsură ce elevul trece prin ciclul teoriei învățării experiențiale. Elevii pot intra în ciclu în orice mod și în orice moment.

Aceste teorii ale învățării sunt complementare deci nu se exclud reciproc. Deși adoptarea unei anumite teorii a învățării nu este neapărat necesară în majoritatea rolurilor de predare, autorul și consultantul de învățare online Tony Bates subliniază că majoritatea profesorilor tind să urmeze o teorie sau alta, chiar dacă acest lucru este făcut inconștient.

În continuare este prezentată cu mai multe detalii teoria umanistă a învățării. Acest sistem subliniază faptul că ființele umane sunt în mod inherent bune și că nevoile de bază sunt vitale pentru comportamentele umane. Psihologia umanistă se concentrează, de asemenea, pe găsirea unor modalități raționale de a rezolva aceste probleme umane. La rădăcina sa, psihologia umanismului se concentrează pe virtutea umană. A fost o mișcare importantă de-a lungul istoriei, de la rădăcini grecești și latine la Renaștere, redevinând actuală în perioada modernă.

În această teorie conceptele cheie se concentrează pe ideea conform căreia copiii sunt fundamental buni și că educația ar trebui să se concentreze pe modalități raționale de a preda „întregului” copil. Această teorie afirmă că elevul este singura autoritate cu privire la modul în care el învață și că toate nevoile sale ar trebui să fie satisfăcute pentru ca el să poată să învețe bine. De exemplu, un elev căruia îi este foame nu va avea atât de multă atenție de acordat învățării. Așadar, școlile oferă mese elevilor, astfel încât nevoia să fie satisfăcută și ei se pot concentra pe educație. Abordarea teoriei umaniste implică abilități sociale, sentimente, intelect, abilități artistice, abilități practice și multe altele ca parte a educației copiilor. Stima de sine, obiectivele și autonomia deplină sunt elemente cheie ale învățării în teoria învățării umaniste.

Teoria învățării umaniste a fost dezvoltată de Abraham Maslow, Carl Rogers și James F. T. Bugental la începutul anilor 1900. Umanismul a fost un răspuns la teoriile educaționale comune la acea vreme, care erau behaviorismul și psihanaliza. Abraham Maslow este considerat părintele mișcării, alături de Carl Rogers iar James F.T. Bugental adăugându-se mai târziu.

Maslow și umaniștii credeau că behaviorismul și alte teorii ale psihologiei au o percepție negativă asupra elevilor - de exemplu, condiționarea operantă în psihologia behaviorismului sugera că studenții au acționat într-un mod bun sau rău din cauza recompensei sau pedepsei și ar putea fi instruiți pe baza acelei dorințe pentru o recompensă. Maslow și psihologia umanistă sugerează că învățăceii sunt în mod inherent buni și vor lua decizii bune atunci când toate nevoile lor sunt satisfăcute. Psihologia umanistă se concentrează pe ideea că elevii scot la iveală ce e mai bun din ei înșiși și că oamenii sunt conduși de sentimentele lor mai mult decât de recompense și pedepse. Maslow a crezut acest lucru și a scris multe articole pentru a încerca să demonstreze acest lucru.

Această credință că oamenii sunt conduși de sentimente îi determină pe educatorii care înțeleg psihologia umanistă să se concentreze asupra problemelor emoționale umane subiacente atunci când văd un comportament rău, nu doar să pedepsească comportamentul rău. Teoria învățării umaniste s-a dezvoltat în continuare și valorifică ideea că, dacă elevii sunt supărați, triști sau stresați, este mai puțin probabil să se poată concentra pe învățare. Acest lucru încurajează profesorii să creeze un mediu de clasă care îi ajută pe elevi să se simtă confortabil și în siguranță, astfel încât să se poată concentra asupra învățării lor. Emoțiile sunt în centrul psihologiei umanismului.

Principiile teoriei învățării umaniste.

Există câteva principii importante implicate în teoria învățării umaniste, care toate duc la autoactualizare. Autorealizarea este atunci când toate nevoile tale sunt îndeplinite, ai devenit tot ce poți și ești împlinit. În timp ce Maslow și umaniștii nu cred că majoritatea oamenilor ajung la auto-actualizare, credința lor este că suntem mereu în căutarea ei și, cu cât suntem mai aproape, cu atât putem învăța mai mult.

-Alegerea elevului. Alegerea este esențială pentru teoria învățării umaniste și psihologia umanistă. Învățarea umanistă este centrată pe elev, astfel încât studenții sunt încurajați să preia controlul asupra educației lor. Ei fac alegeri care pot varia de la activități zilnice la obiective viitoare. Elevii sunt încurajați să se concentreze pe un anumit domeniu de interes pentru o perioadă rezonabilă de timp pe care o aleg. Profesorii care folosesc învățarea umanistă consideră că este esențial pentru elevi să găsească motivație și implicare în învățarea lor, iar acest lucru este mai probabil să se întâmple atunci când elevii aleg să învețe despre ceva ce doresc cu adevărat să știe.

-Încurajarea angajamentului pentru a inspira elevii să devină automotivați să învețe. Eficacitatea acestei abordări psihologice se bazează pe faptul că elevii se simt implicați și auto-motivați, astfel încât doresc să învețe. Așadar, învățarea umanistă se bazează pe educatorii care lucrează pentru a implica studenții, încurajându-i să găsească lucruri de care sunt pasionați, astfel încât să fie entuziasmați de învățare.

-Importanța autoevaluării. Pentru majoritatea profesorilor umaniști, notele nu contează cu adevărat. Autoevaluarea este cea mai semnificativă modalitate de a evalua modul în care decurge învățarea. Notarea elevilor îi încurajează pe elevi să lucreze pentru note, în loc să facă lucrurile pe baza propriei satisfacții și entuziasm de a învăța. Testarea de rutină și memorarea prin memorare nu conduc la o învățare semnificativă în această teorie și, prin urmare, nu sunt încurajate de profesorii umaniști. Educatorii umaniști îi ajută pe elevi să efectueze autoevaluări, astfel încât să poată vedea ce simt elevii despre progresul lor.

-Sentimentele și cunoștințele sunt ambele importante pentru procesul de învățare și nu ar trebui separate conform psihologiei umaniste. Profesorii umaniști cred că sentimentele și cunoștințele merg mână în mână în procesul de învățare. Învățarea cognitivă și cea afectivă sunt ambele importante pentru învățarea umanistă. Lecțiile și activitățile ar trebui să se concentreze pe întregul elev și pe intelectul și sentimentele acestuia, nu pe unul sau pe altul.

-Un mediu de învățare sigur. Deoarece învățarea umanistă se concentrează pe întregul elev, educatorii umaniști înțeleg că trebuie să creeze un mediu sigur, astfel încât studenții să aibă cât mai multe nevoile lor satisfăcute. Ei trebuie să se simtă în siguranță din punct de vedere fizic, mental și emoțional pentru a se putea concentra pe învățare. Așadar, educatorii umaniști sunt pasionați de ideea de a-i ajuta pe elevi să-și satisfacă cât mai multe nevoi.

Rolul profesorului și studentului în teoria învățării umaniste.

În teoria învățării umaniste, profesorii și studenții au roluri specifice pentru succes. Rolul general al unui profesor este de a fi un facilitator și un model de urmat. Rolul profesorului include:

-Predarea abilităților de învățare. Profesorii buni în teoria învățării umaniste se concentrează pe a-i ajuta pe elevi să-și dezvolte abilitățile de învățare. Elevii sunt responsabili pentru alegerile de învățare, așa că a-i ajuta să înțeleagă cele mai bune modalități de a învăța este cheia succesului lor.

-Oferirea motivației. Învățarea umanistă se concentrează pe implicare, așa că profesorii trebuie să ofere motivație și activități interesante pentru a ajuta elevii să se simtă implicați în învățare.

-Oferirea posibilității de a alege în selectarea sarcinilor/subiectelor. Alegerea este esențială pentru învățarea umanistă, astfel încât profesorii au un rol în a ajuta elevii pentru a face alegeri cu privire la ceea ce să învețe. Aceștia pot oferi opțiuni, pot ajuta studenții să evalueze ceea ce sunt încântați și multe altele.

-Crearea oportunităților de lucru în grup cu colegii. În calitate de facilitator în clasă, profesorii creează oportunități de grup pentru a ajuta elevii să exploreze, să observe și să se autoevalueze.

Exemple de abordare umanistă în educație.

-Profesorii îi pot ajuta pe elevi să-și stabilească obiective de învățare la începutul anului și apoi să-i ajute să creeze căi pentru ca elevii să-și atingă obiectivele. Elevii sunt responsabili de învățarea lor, iar profesorii îi pot ajuta să-i orienteze în direcția corectă.

-Profesorii pot crea oportunități de învățare interesante și captivante. De exemplu, profesorii care încearcă să-i ajute pe elevi să înțeleagă guvernarea le pot permite elevilor să-și creeze propriul guvern în clasă. Elevii vor fi încântați de învățare și vor fi responsabili de modul în care funcționează totul.

-Profesorii pot crea un mediu de învățare sigur pentru elevi, luând gustări, încurajând elevii să folosească baia și să bea apă, creând relații bune cu elevii, astfel încât aceștia să aibă încredere că vorbesc cu profesorul lor dacă există o problemă.

-Profesorii pot folosi jurnalul pentru a-i ajuta pe elevi să se concentreze pe autoevaluare și pe sentimentele lor ca parte a învățării. Folosirea întrebărilor prompte poate ajuta elevii să-și înțeleagă mai bine sentimentele și să progreseze în învățare.

Teoriile educaționale au parcurs un drum lung de pe vremea lui Socrate și chiar a pionierilor behaviorismului și cognitivismului. Și în timp ce teoriile învățării vor continua, fără îndoială, să evolueze, profesorii și studenții deopotrivă pot culege beneficiile acestei evoluții pe măsură ce continuăm să ne dezvoltăm înțelegerea modului în care oamenii învață cel mai eficient.

Bibliografie:

1. Ausubel, David, D., Robinson, Floyd, G., *O introducere în psihologia pedagogică*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981;
2. Brunner, Jerome, Seymour, *Pentru o teorie a instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București 1970;
3. x x x *Dicționar de psihologie școlară*, Editura Științifică și Enciclopedică București, 1981.

COMPETENȚELE SECOLULUI XXI PRIN PARTENERIATE ETWINNING

Voicu Corina Valentina
Liceul Tehnologic Aiud

În zilele noastre trebuie să acordăm o atenție sporită pentru învățarea pe tot parcursul vieții! Educația continuă trebuie să ne preocupe, să citim noutăți în domeniu, să experimentăm metode și procedee noi și inovative, să aplicăm informațiile învățate și să lucrăm cu elevii pe platforme și aplicații noi astfel încât să-și dezvolte încrederea în sine, spiritul critic, creativitatea, imaginația și inițiativa, să devină tineri responsabili, cu idei și inițiative, care-și înțeleg drepturile, le respectă și luptă pentru aplicarea lor!

Conform Recomandării 2006/962/CE privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții sunt următoarele:

- comunicarea într-o limbă maternă: abilitatea de a exprima și interpreta concepte, gânduri, sentimente, fapte și opinii, atât în formă orală, cât și scrisă.
- comunicarea într-o limbă străină: ca mai sus, dar include și abilitățile de mediere (adică rezumarea, parafrizarea, interpretarea sau traducerea) și înțelegerea interculturală.
- competența matematică, științifică și tehnologică: buna stăpânire a aritmeticii, o înțelegere a lumii naturale și o abilitate de a pune în aplicare cunoștințele și tehnologia pentru a răspunde nevoilor umane percepute (precum medicina, transportul sau comunicarea).
- competența digitală: utilizarea cu încredere și în mod critic a tehnologiei informației și comunicațiilor pentru muncă, timp liber și comunicare.
- a învăța să înveți: abilitatea de gestionare eficientă a propriei învățări, fie individual, fie în grupuri.
- competențe sociale și civice: abilitatea de a participa într-un mod eficient și constructiv la viața socială și de muncă și de a se implica în mod activ și democratic, mai ales în societățile din ce în ce mai variate.
- spirit de inițiativă și antreprenoriat: abilitatea de a pune ideile în practică prin creativitate, inovație și asumarea de riscuri, precum și abilitatea de a planifica și gestiona proiecte.
- sensibilizare și exprimare culturală: abilitatea de a aprecia importanța exprimării creative a ideilor, experiențelor și emoțiilor într-o varietate de medii, precum muzica, literatura și artele vizuale și ale spectacolului.

Sursa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=LEGISSUM:c11090>

Competențele istorice se pot atinge prin abordarea unor teme legate de educația istorică (sărbătorirea zilelor naționale, drapelul național, imnul, obiecte culturale, personalități și locuri istorice), educația civică (implicarea civică și morală, depuneri de coroane, lupta pentru drepturi și libertăți), promovarea interculturalității și a diversității (să cunoaștem alte culturi, obiceiuri, tradiții). Elevii învață mult mai bine istoria dacă învață direct de la colegii lor din alte țări, se implică personal în prezentarea unei personalități, devin mai toleranți cu alte culturi și popoare și, de ce nu evităm un nou război!

Ultimele evenimente pe plan internațional ne-au demonstrat câtă nevoie este de lecții istorice, de predarea Holocaustului în școli și de lupta pentru respectarea drepturilor omului!

Toate acestea se pot aplica foarte ușor prin proiectele eTwinning!

Prin parteneriatele școlare internaționale găzduite pe platforma eTwinning punem în aplicare proiecte inovative bazate pe utilizarea creativă a tehnologiei și a instrumentelor web 2.0, pe colaborare și lucru în echipă.

La finalul proiectului, partenerii care au dovedit că au atins obiectivele propuse la începutul proiectului și au obținut de la elevii lor competențele specifice recomandate ca necesare în sec. XXI, pot aplica pentru Certificatul Național de Calitate acordat de Biroul Național din țara lor. Cele mai bune proiecte cu Certificat Național de Calitate sunt evaluate apoi de Biroul European și pot să primească Certificat European de Calitate.

Premiile eTwinning și titlul de Școală eTwinning reprezintă o recunoaștere a promovării valorilor europene, a atingerii criteriilor de calitate eTwinning și prezintă exemple de bune practici pentru cei care vor să implementeze proiecte și parteneriate eTwinning.

Proiectul eTwinning trebuie să respecte o anumită structură care are rolul de a vă ajuta să decideți cum doriți să arate acesta. Gândiți-vă bine ce doriți să obțineți de la acest proiect, găsiți un cofondator cu care să discutați trăsăturile proiectului și faceți o schiță înainte să-l trimiteți Biroului Național spre aprobare.

Structura unui proiect eTwinning:

Selectarea școlii

-selectați școala la care activați

Selectarea partenerului

-alegeți un partener, cu care ați vorbit deja despre colaborare, din lista de contacte

Descrierea proiectului:

-găsiți un titlu sugestiv care să corespundă cu tematica aleasă, de preferat în engleză dacă doriți să fie internațional

Despre proiect:

- perioada în care se derulează
- nivelul de vârstă al elevilor
- încercați să alegeți categorii apropiate
- realizați o scurtă descriere a proiectului
- distribuiți activitățile de învățare, colaborare, comunicare pe luni
- realizați echipe de lucru
- specificați ce urmăriți să faceți la fiecare activitate și cum
- stabiliți care sunt produsele comune ale echipei de proiect

Temele în care se încadrează:

- selecția din listă ce considerați că se potrivește
- istorie, artă, cultură, educație pentru mass-media, T.I.C., limbi străine, limbă și literatură, SDG, STEM, muzică, etc

Obiectivele:

- prin acest proiect urmăriți mai multe obiective
- detaliați obiectivele
- stimularea interesului pt...
- dezvoltarea potențialului creativ și a imaginației
- motivarea pentru a studia noi lecții
- schimbul de experiență cu alte școli
- elevii își vor îmbunătăți abilitățile lingvistice
- elevii își vor dezvolta abilitățile TIC
- elevii vor învăța să colaboreze în echipă
- elevii vor folosi resursele on-line pentru a învăța
- elevii vor aplica ce au învățat
- elevii vor compara diferite informații
- elevii vor învăța cum să scrie un articol
- elevii vor aprecia munca partenerilor lor

Procedura de lucru:

- când începe proiectul și când se termină
- detaliați exact ce doriți să faceți alături de parteneri în proiect
- descrieți clar activitățile din fiecare etapă de lucru
- stabiliți împreună procedura de lucru deoarece este un proiect colaborativ și toți partenerii trebuie să contribuie
- realizați un plan comun
- metodele folosite: predare/învățare unii de la alții, prezentări, ateliere de lucru privind utilizarea practică a instrumentelor web.2.0, lecții, discuții la masă rotundă, muncă creativă, colaborare și lucru în echipă
- realizați întâlniri periodice cu partenerii de proiect, cu elevii și părinții
- luați în calcul că termenul pentru completarea aplicației pentru certificatul de calitate diferă de la o țară la alta: în Turcia este 15 aprilie,

România 31 mai.

Rezultate preconizate:

- Care sunt produsele comune ale proiectului?

- Cu ce rămân elevii și profesorii în urma implicării în proiect?
- Cum diseminați activitățile proiectului?

Bibliografie/Sitografie:

- Voicu Corina Valentina, *Competențele sec. XXI prin parteneriate eTwinning*, Livresq, Aiud, p.3
- <https://library.livresq.com/details/62ea83c1d21cae0008549eab>

PERSPECTIVELE LUCRULUI LA CLASĂ ÎN MEDIUL ONLINE

Prof. Zăhărăchescu Daniela,
Colegiul Național „Ienachiță Văcărescu” Târgoviște

În ciuda consecințelor nedorite ale pandemiei, această criză globală a fost un moment extraordinar pentru învățare. Am aflat cu această ocazie cât de adaptabile și rezistente pot fi sistemele educaționale, factorii de decizie politică, profesorii, elevii și familiile lor. Profesorii au fost puși în situația în care să-și vadă mental elevii lucrând la distanță și apoi să realizeze un plan de interacțiune cu ei pentru a facilita învățarea. Rolul profesorului s-a schimbat instantaneu, devenind din multe puncte de vedere mai dificil decât atunci când învățarea a avut loc „față-în-față”.

Doi factori cruciali s-au schimbat din cauza pandemiei. În primul rând, adaptările pedagogice s-au dovedit a fi esențiale, deoarece modelele tradiționale de prelegere nu se pot utiliza într-un mediu de învățare la distanță. Indiferent de tipul de canal utilizat (radio, TV, mobil, platforme online etc.) profesorii au fost puși în situația în care a trebuit să își adapteze practicile și să fie creativi pentru a menține elevii implicați, deoarece fiecare casă a devenit o sală de clasă. În al doilea rând, pandemia a recalibrat modul în care profesorii își împart timpul între predare, implicare în relaționarea cu elevii și sarcini administrative. Pandemia a evidențiat o nevoie de flexibilitate mai accentuată și dedicarea unui interval de timp mult mai pentru interacțiunea elev-profesor. De exemplu, în Estonia cadrelor didactice li s-a acordat autonomie pentru a ajusta programa, planurile de lecție și pentru alocarea unui timp suficient elevilor acestora.

Cadrelor didactice au fost sprijinite, la rândul lor, prin schimburi de practici, care se refereau la importanța oferirii de feed-back elevilor, menținerea comunicării cu părinții și raportarea către unitățile de învățământ a problemelor care au intervenit în procesul de desfășurare a programului online de învățare. Această comunicare deschisă au permis autorităților înțelegerea preocupărilor cadrelor didactice și au ajustat programele de învățare la distanță.

Pe măsură ce profesorii au început să pună în aplicare aceste orientări și recomandări, de oferire a feed-back-ului elevilor de la distanță, de completare de rapoarte administrative și de colaborare cu familiile elevilor, toate acestea au ajuns să genereze epuizare. Pentru a evita această situație, Ministerul Educației din Peru a redus volumul de lucru la nivel administrativ al profesorului. Statul Minas Gerais din Brazilia a dezvoltat aplicația mobilă „Conexao Escola” pentru a încuraja interacțiunea profesor-elev în timpul stabilit după fiecare clasă, evitând o situație în care elevii să contacteze profesorii prin WhatsApp sau mesaje-text pe tot parcursul zilei. În Uruguay guvernul a decis să folosească GURI, o platformă digitală pe care profesorii uruguayeni o utilizau de peste 10 ani pentru a raporta informații, precum frecvența și notele elevilor.

Unele guverne au valorificat programele de dezvoltare profesională existente, care au funcționat înainte de pandemie. Statul Edo din Nigeria a instruit pe toți cei 11 mii de profesori din școala primară, care fac parte din programul Edo-BEST în ultimii doi ani, pentru a utiliza în mod eficient tehnologiile digitale în clasă; în timpul pandemiei, acest program de formare continuă a cadrelor didactice a fost aplicat pentru predarea la distanță. În mod similar, în Uruguay, Institutul pentru formarea continuă a

cadrelor didactice a preluat un program de coaching existent pentru a oferi suport pedagogic la distanță.

În confruntate cu pandemia, țările au combinat abordări high-tech și low-tech pentru a ajuta profesorii în predarea online. În România s-a apelat la ambele abordări. Astfel, s-au oferit informații despre cum să se acceseze programele de învățare, s-a asigurat accesul elevilor la materiale de învățare pe hârtie și s-au realizat vizite la domiciliu pentru a monitoriza activitățile de învățare la distanță. Totodată, instituțiile școlare au uniformizat lucrul pe anumite platforme, astfel încât profesorul să nu fie pus în situația să lucreze diferit de la o clasă la alta din punct de vedere tehnico-informativ.

Pentru a construi sisteme de educație mai puternice, țările vor trebui să aplice acele inițiative de predare care s-au dovedit a fi eficiente în faza de învățare la distanță și să le integreze în sistemul de învățământ obișnuit. Este esențial să se investească în dezvoltarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice necesare predării și în dezvoltarea capacităților pentru a exploata întregul potențial al învățării la distanță și mixte.

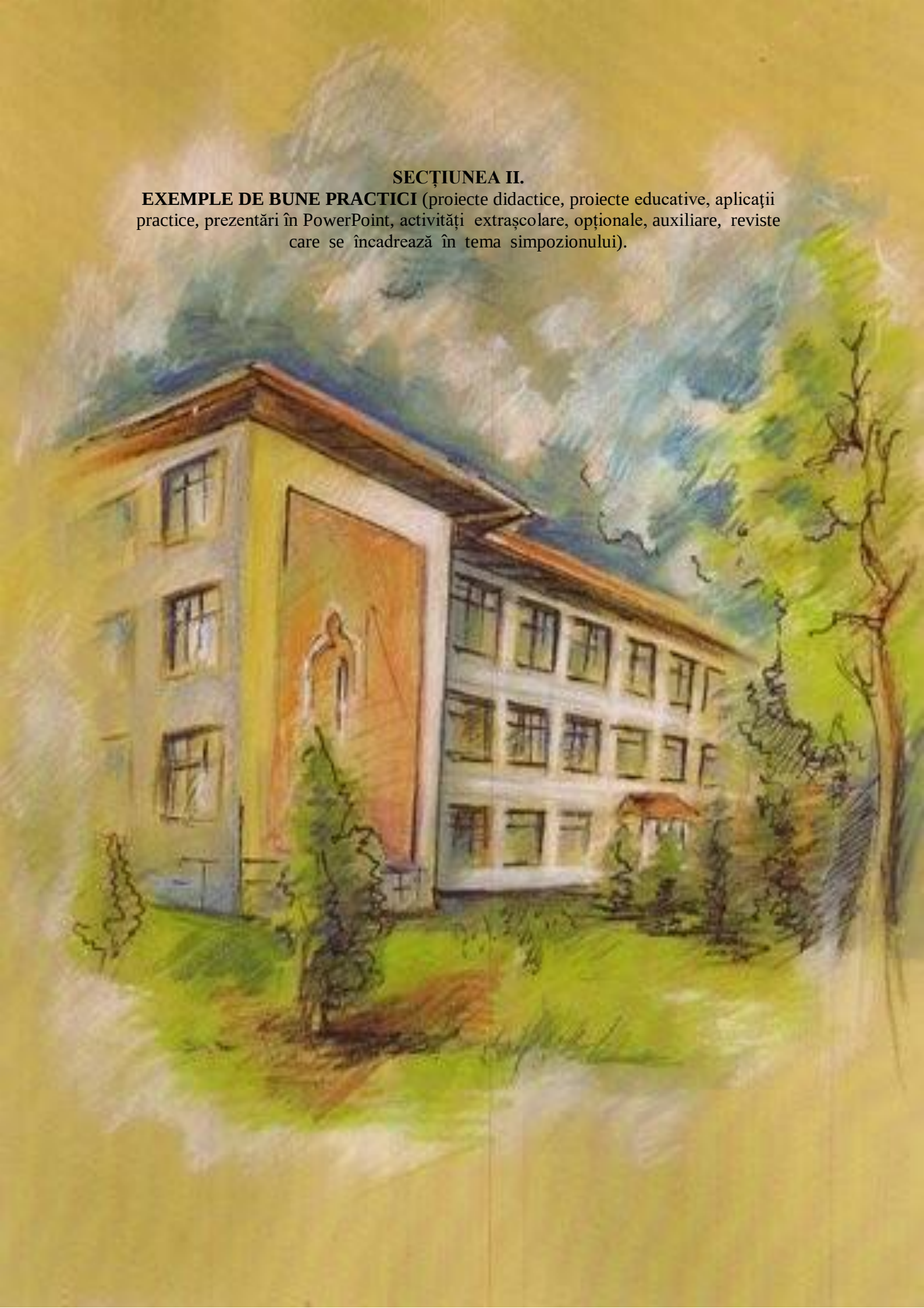
La fel de importantă este să eliberarea profesorilor de sarcinile administrative, astfel încât ei să se concentreze pe ceea ce este eficient din punct de vedere pedagogic și să li se ofere sprijin socio-emoțional profesorilor. „Pandemia și închiderea prelungită a școlii au schimbat rolul profesorilor și majoritatea nu erau pregătiți pentru o astfel de schimbare; este necesară o strategie cuprinzătoare pentru monitorizarea socio-emoțională și sprijinul psihosocial pentru a asigura bunăstarea profesorilor și pentru a evita epuizarea”.

Bibliografie:

- 1) <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=89909>
- 2) Aluculesei, E. 2020. *Online teaching methods in Romania. The main challenges in the context of the COVID-19 pandemic*. Junior Scientific Researcher, Vol VI, Special Issue 1.
- 3) Aprotosoae - Iftimi, A.-M. (2014). *Provocarile utilizării TIC (tehnologiile informației și comunicării) în învățământul preuniversitar românesc. Tehnologii informatice și de comunicație în domeniul muzical*, 5(2), 13-15.
- 4) Botnariuc, P., Glava, C., Ilie, M., Labăr, A., Ștefănescu, D., Cucos, C., Velea, S. (2020). *Școala online. Elemente pentru inovarea educației*. Raport de cercetare evaluativă. București: Editura Universității din București.
- 5) Dobre, I. (2010). *Studiu critic al actualelor sisteme de e-learning*. București: Institutul de Cercetări pentru Inteligență Artificială.
- 6) Florian, B., & Toc, S. (2020). *Policy note: Educația în timpul pandemiei. Răspunsuri la criza nesfârșită a sistemului*. București.
- 7) IRES. (2020). *Accesul copiilor școlari din România la educație online - Aprilie 2020*. București: Institutul Român pentru Evaluare și Strategie.

SECȚIUNEA II.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI (proiecte didactice, proiecte educative, aplicații practice, prezentări în PowerPoint, activități extrașcolare, opționale, auxiliare, reviste care se încadrează în tema simpozionului).

CUVINTE MAGICE ACTIVITATE OPȚIONALĂ

Prof.înv.preș. Anton Gabriela/ Lefter Cristina
Grădinița cu P.P. Nr.3 Vaslui

ARGUMENT

„Manners make man” (Comportamentul îl face pe om) – este celebra inscripție gravată pe fațada clădirii de la New College din Oxford, care cuprinde în câteva cuvinte calitatea cea mai de preț pe care trebuie să o aibă fiecare om, aceea de a fi **manierat**.

Se afirmă din ce în ce mai des că în vremurile pe care le trăim au început să se altereze tot mai mult valorile tradiționale. Continuăm să trăim într-o lume în care în discotecă tinerii dansează pe mese, alții pornesc noaptea pe motociclete cu casetofoane date la maxim de unde răsună o muzică neplăcută, rași în cap sau cu plete, o lume în care tânărul nu mai oferă locul în autobuz celui mai învârstă ci, din contră îl împinge la urcare pentru a-și croi primul loc etc.

În astfel de condiții, mai merită să ne preocupăm de bunele maniere? Răspunsul e unul singur: buna creștere nu este și nu va deveni niciodată inutilă, pentru că ea îl face pe om să se respecte în primul rând pe sine ca apoi să-i poată respecta pe cei din jur.

Alterarea comportamentului își află rădăcinile în etapa de vârstă preșcolară. O tot mai mare libertate a copiilor, lipsa de supraveghere intenționată și conștientă din partea părinților, par să fie cauzele cele mai frecvente generatoare ale comportamentului nedorit la copil.

Pornind de la aceste considerații și de la faptul că educația unui copil nu se limitează doar la a-l învăța să scrie, să citească și să calculeze, ci și la învățarea felului în care trebuie să se comporte cu ceilalți, am ales introducerea unei activități opționale care să pună bazele unui comportament adecvat, adică a bunelor maniere – acestea fiind cheia către succesul social.

Însușirea bunelor maniere se referă la învățarea regulilor privitoare la buna purtare în familie, în grădiniță și în societate: politețea, amabilitatea, respectul, buna cuviință. Există reguli pe care oricare dintre noi trebuie să le învețe și să le respecte.

Copiii de mici trebuie să știe că e necesar să se comporte civilizată, trebuie să înțeleagă că atât în familie cât și în societate, au nu numai drepturi, ci și îndatoriri. Atât pentru copii, cât și pentru părinți, opționalul „Cuvinte magice” ales pentru anul școlar 2022-2023, va fi un ghid și va funcționa ca o cheie cu care vor deschide mai ușor porțile bunăvoinței celor ce-i înconjoară.

Odată ce deprind încă de la vârste fragede aceste formule de politețe, se vor comporta în aceeași manieră și atunci când vor deveni adulți. Toate acestea se pot învăța de cei mici printr-un joc plăcut și atractiv.

COMPETENȚE SPECIFICE:

- Să cunoască și să aplice reguli și norme necesare integrării în viața socială;
- Să cunoască și să folosească termeni specifici relaționării interumane;
- Să exprime oral formulări adecvate unor situații de viață;
- Să recunoască comportamente pozitive și negative în manifestările lor și ale celorlalți;
- Să găsească și să dea soluții diverselor situații provocate de comportamente neadecvate;
- Să manifeste față de cei din jur stări afective pozitive: toleranță, prietenie, prețuire;
- Să capete unele deprinderi practice – gospodărești, folosind cuvinte și expresii specifice acestora.

CONȚINUTURI:

- înțelegerea „Cuvintelor magice” și importanța respectării lui în viața de zi cu zi;
- prezentarea și descrierea membrilor familiei, a prietenilor și a colegilor;
- folosirea corectă a formulelor de politețe;
- mănuierea unor obiecte casnice, aranjatul mesei;
- cunoașterea regulilor de igienă atât acasă, cât și la grădiniță.

VALORI ȘI ATITUDINI:

- atitudinea deschisă față de ceilalți;

- respectul față de ceilalți;
- cooperare;
- competitivitate.

SUGESTII METODOLOGICE:

- concursuri;
- serbări;
- activități demonstrative;
- fișe de lucru;
- diplome acordate pentru rezultate obținute.

Standarde minime de performanță:

- Însușirea unor cunoștințe legate de cunoașterea de sine și a celor din jur (numele și prenumele lui, o scurtă descriere a persoanelor apropiate);
- Însușirea unor noțiuni simple de adresare în relațiile cu cei din jur (salutul, formule de politețe: te rog, mulțumesc, iartă-mă)
- Formarea și dezvoltarea unor comportamente adecvate în diferite situații și medii.

Sugestii metodologice:

Strategia didactică:

Metode:

Metode de comunicare orală:

expozitive: povestirea, descrierea, explicația, instructajul;

conservative: conversația, discuția liberă.

Metode de explorare și descoperire:

metode de explorare directă: observarea, învățarea prin descoperire;

metode de explorare indirectă: demonstrația.

Mijloace de învățământ:

- seturi de planșe;
- ilustrații
- fotografii;
- cărți;
- măști;
- costume;

Forme de organizare: activități organizate frontal; pe echipe pe grupuri mici; individual; în parteneriat cu alți factori educaționali

Modalități de realizare: observarea; lectura după imagini; convorbirea; povestirea; memorizarea; activități practice și artistico-plactice; jocul de rol; jocul distractiv; jocul-exercițiu; dramatizarea; vizite.

Exemple de activități de învățare:

- adresarea formulelor de salut unor persoane cunoscute, indiferent de locul în care se află;
- folosirea de către copii a prosopului personal, săpunului și periutei de dinți prin demonstrații și exerciții practice;
- efectuarea practică unor acțiuni pe grupe;
- desenarea unor modele de îmbracaminte și îmbinarea lor după culori;
- efectuarea de exerciții practice de folosire corectă a tacâmurilor, paharelor, ceștilor;
- utilizarea șervețelilor, a coșului de pâine, a sticlelor cu diferite băuturi;
- consumarea în mod civilizat a diferitelor feluri de alimente;
- aranjarea tacâmurilor după terminarea mesei;
- interpretarea unor roluri de gazdă sau musafir prin mini-scenarii;
- memorarea și aplicarea unor reguli ce trebuie respectate înainte de spectacol, în timpul spectacolului și după terminarea lui;
- exprimarea să se facă în mod politicos, amabil, calm, fără gesturi inutile;
- respectarea anumitor reguli în funcție de persoanele cu care se vorbește;
- prezentarea la telefon.

PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ A ACTIVITĂȚILOR

SĂPTĂ MÂNA	TEMA	CONȚINUTURI	METODE DIDACTICE UTILIZATE	MIJLOACE DIDACTICE DE REALIZARE
05-09. 09.2022	„Codul bunelor maniere”	- înțelegerea codului bunelor maniere și importanța respectării lui în viața de zi cu zi	-Explicația -Brainstorming -Conversația	Discuții libere cu copiii, pentru familiarizarea cu tema propusă
12-16. 09.2022	„Eu sunt... el este...”	- prezentarea și descrierea membrilor familiei, a prietenilor și colegilor	-Explicația -Conversația -Exercițiul	Joc exercițiu
19-23. 09.2022	„În vizită la bunici”	-descrierea comportamentului atunci când suntem în vizită la bunici	-Conversația -Explicația -Exercițiul	Convorbire
26-30. 09.2022	„ Nu uita!“	- necesitatea politetii în relațiile intrafamiliale	-Explicația -Scaunul intervievatului	Joc distractiv
03-07. 10.2022	„Un copil politicos”	-importanța formulelor de politețe în relațiile intrasociale	-Explicația -Conversația	Cântec
10-14. 10.2022	„Cuvântul fermecat”	- însușirea și folosirea formulelor de politețe: „mulțumesc“, „te rog“ și „iartă-mă“	-Explicația -Conversația -Explozia stelară	Lectura educatoarei
17-21. 10.2022	„Cuvinte magice la grădiniță”	- comportarea manierată la grădiniță	-Explicația -Conversația	Convorbire cu suport ilustrativ
31.10- 04.11. 2022	„Suntem gazde ”	- participarea la efectuarea unor treburi gospodărești	-Conversația -Explicația	Joc de rol
07-11. 11.2022	„Ce a uitat Fânica să spună”	- manifestarea compasiunii față de persoanele aflate în dificultate	-Explicația -Conversația -Povestirea	Povestea educatoarei
14-18. 11.2022	„Să facem o faptă bună”	- manifestarea grijii și a toleranței față de persoane cu nevoi speciale	-Explicația -Conversația	Vizită la cămin de bătrâni
21-25. 11.2022	„Capra cu trei iezi“	- aprecierea propriului comportament în raport cu persoane sau personaje, în situații cunoscute	-Conversația -Explicația	Dramatizare
28.11.- 02.12. 2022	„Așa da, așa nu ”	- conștientizarea consecințelor pozitive și negative ale actelor sale asupra sa și asupra celorlalți	-Conversația -Exercițiul	Joc didactic
05-09. 12.2022	Greșeala Cumințicăi ”	- aplicarea corectă a regulilor de circulație și a normelor morale	-Explicația -Conversația -Povestirea	Povestea educatoarei
12-16. 12.2022	„E ziuta ta”	- exprimarea dragostei pentru cei dragi, confecționarea și împachetarea unui cadou	-Conversația -Exercițiu	Activitate practică
19-22. 12.2022	„ Cum vorbit la telefon? ”	-expunerea liberă a opiniei și ascultarea opiniei celui alt	-Explicația -Conversația	-Joc-exercițiu
09-13.	„Sfatul	- prezentarea unor proverbe,	-Explicația	

01.2023	degetelor!”	zicători, ghicitori	-Conversația -Cubul	Convorbire
16-20. 01.2023	„Greșeala Cumințicăi”	- Repovestirea poveștii „Greșeala Cumințicăi”	-Explicația -Exercițiul	Repovestire
23-27. 01.2023	„Ce este greșit?”	- desprinderea din imagini a conținutului educativ	-Conversația -Descrierea	Lectură după imagini
30.01.- 03.02. 2023	„Telefonul salvator”	-conștientizarea importanței folosirii corecte a telefonului în situații limită menite să-i salveze viața sau pe a celor din jur	-Explicația -Conversația -Povestirea	Poveste creată de copii
06-10. 02.2023	„Pedeapsa mâtei”	- extragerea din piesa de teatru prezentată învățăminte legate de consecințele unor trăsături negative de caracter: frica, îngâmfarea, lașitatea	-Explicația -Conversația -	Vizionarea piesă de teatru
13-17. 02.2023	„Politețea la masă”	- cunoașterea și respectarea bunelor maniere la masă	-Explicația -Conversația -Exercițiul	Joc de rol
27.02.- 03.03. 2023	„ E ziua mea”	- cunoașterea și respectarea responsabilităților de gazdă	-explicația -conversația -exercițiul	Activitate gospodărească
06-10. 03.2023	„Copil rău”	- identificarea sensului și semnificației normelor și valorilor morale în situații din grupă	-Conversația -Descrierea -Explicația	Studiu de caz
13-17. 3.2023	„Recunoaște greșeala din imagini”	-recunoașterea comportamentelor negative din imagini	-Tehnica viselor -Explicația	Joc didactic
20-24. 03.2023	„Suntem cetățeni europeni”	- promovarea valorilor cerute cetățenilor țărilor membre U.E.: devotament civic,	-Explicația -Conversația -Exercițiul	Convorbire cu suport ilustrativ
03-06. 04.2023	„Învățătura din proverbe”	- analizarea câtorva proverbe românești, insistând asupra mesajului lor etic	-Conversația -Exercițiul	Șezătoare
19-21. 04.2023	„Prietenii buni”	- manifestarea încrederii, prieteniei, în raporturile cu ceilalți	-Explicația -Conversația -Exercițiul	Joc didactic
02-05. 05.2023	„Mânuțe negre”	- acceptarea reciprocă, indiferent de rasă	-Conversația -Explicația	Cântec
08-12. 05.2023	„Alfabetul bunei cuvințe”	- manifestarea comportamentelor pozitive în relațiile de grup	-Conversația -Explicația -Exercițiul	Joc didactic
15-19. 05.2023	„Cel mai bun copil ești tu!”	- manifestarea dezacordului în legătură cu atitudini negative de distrugere, dezordine și neglijență	-Conversația -Exercițiul	Joc didactic
22-26. 05.2023	„Nina la grădiniță”	-aplicarea corectă a regulilor de circulațieși a normelor morale	Explicația -Conversația	Povestea educatoarei
29-02. 06.2023	„E ziua ta, copile	-exprimarea dragostei pentru cei dragi, confecționarea și	-Conversația -Exercițiul	Activitate practică

	drag !	împachetarea unui cadou		

Bibliografie:

- Niculescu Mariana Rodica, „Curriculum educațional“, Editura Prohumanitate, București, 2000;
- Poenaru Michiela, „Cei șapte ani de acasă“, Editura Coresi, 2007;
- Vieriu Dorina, Alecsa Iuliana, Vieriu Carolina, „Micul cetățean învață cum să se comporte-n viață“, Editura Diamant, 2013;

STRATEGII DE MENȚINERE A MOTIVAȚIEI PENTRU ÎNVĂȚARE LA GRĂDINIȚĂ EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

prof. înv. preșc. Baci Mioara
Grădinița Cu P.P. Nr.15, Vaslui

De o foarte mare importanță pentru copiii preșcolari sunt primele noțiuni pe care aceștia și le însușesc și, mai ales, calitatea acestora. Procesul de învățare devine mai plăcut și mai interesant prin intermediul calculatorului. Lecțiile însoțite de texte sugestive și de imagini viu colorate și expresive, care permit dezvoltarea limbajului și a vocabularului, pot fi cu ușurință asimilate de cei mici.

Aceste lecții se referă la noțiunile de bază, care orice copil trebuie să le cunoască, ce este parcurs, bagajul de cunoștințe generale crește pornind de la noțiuni simple, cum ar fi culorile, și ajungând până la cunoașterea de poezioare, cântecele precum și a unor proverbe și zicători. Noțiunile elementare, precum animale domestice și sălbatice, anotimpuri, litere și cifre, familie și multe altele încep să aibă înțeles de la vârste fragede, dându-le astfel posibilitatea celor mici nu numai să le învețe, ci să se familiarizeze cu calculatorul și, în mod special, cu lucrul cu mouse-ul. Programele trebuie astfel structurate încât copilul să poată alege orice lecție din cele prezentate cu ajutorul mouse-ului sau poate repeta anumite părți dintr-o lecție până când ajunge să cunoască și să înțeleagă toate noțiunile cuprinse în lecția respectivă.

Știm că jocul este principala formă de organizare a procesului educativ din învățământul preșcolar, iar utilizarea calculatorului nu este pentru copii decât un alt mod de a învăța jucându-se. Calculatorul face parte din spațiul socio-cultural al copilului alături de televizor, cărți, reviste, ziare, afișe, firme luminoase; toate acestea „bombardează” spațiul vizual al copilului, îi influențează limbajul și comunicarea non-verbală, îl pun în situația de a găsi rapid soluții, de a se orienta și adapta la o lume în care informația circulă rapid, iar schimbarea este accelerată. De aceea, ne-am propus să fim organizatorii experiențelor cognitive și de exprimare care îl introduc pe copil în lumea oferită de programele de calculator, ținând seama și de mediul educațional din care provin copiii (unii beneficiind de calculator în familie, alții nu) și încercând prin aceste activități să oferim dreptul copiilor la șanse egale de educație, indiferent de mediul din care ei provin.

Fără să uit că unul dintre obiectivele importante ale activității din grădiniță este pregătirea pentru școală, cu multitudinea de aspecte pe care le îmbracă: motivațional, afectiv, intelectual, acțional, fizic, ea este completată alături de celelalte forme de organizare și prin activități comune, complementare, individuale în care utilizăm calculatorul ca mijloc de învățământ integrat în cadrul acestor activități. Folosit cu îndemânare și fără exces, calculatorul, a devenit un mijloc prin care s-a îmbunătățit simțitor eficiența unor activități folosite în vederea pregătirii preșcolarilor pentru școală. Principalele aspecte ce vizează trecerea spre învățarea școlară, sunt legate de realizarea obiectivelor privind educarea limbajului și a comunicării orale (cu aspectele fonetic, lexical și gramatical) precum și educarea comunicării scrise prin pregătirea pentru scris-citit alături de cunoștințele matematice și cele de cunoaștere a mediului, am considerat că mai ales în cadrul acestor activități este necesară integrarea calculatorului. Utilizez calculatorul în toate etapele activității zilnice: activități comune, jocuri și activități alese, activități complementare, dimineața sau după-masă.

De exemplu, Soft-ul educational REDICO- GRUPA MICĂ

Preșcolarii vor face cunoștință cu niște personaje tare drăguțe: Ariciul – Țepi, Veverița – Vivi, Broasca – Oachi, Albina – Zumzi. Aceștia, ajunși la Copacul Dorințelor, fac cunoștință cu un nou

personaj, Domnul Bu care de zeci de ani îngrijește copacul. Acesta îi informează că dorințele sunt îndeplinite de Copacul magic numai în cadrul unei festivități anuale, la care participă toate animalele pădurii. Din păcate, din lipsă de timp, anul acesta petrecerea nu se mai organizează. Cei patru prieteni se oferă să se ocupe de organizarea festivității, urmând instrucțiunile Bufniței. Fiecare dintre ei va rezolva activități aferente unei discipline, sub îndrumarea personajului nou întâlnit. La finalul unei lecții, primesc un obiect cu care au operat în cadrul jocului (diferit în funcție de lecție: coif, balon, steguleț etc.)

Jocul se va desfășura cu ajutorul tablei interactive. Copiii vor veni pe rând și vor rezolva sarcina folosind creionul special.

- Varianta 1: lipește pe coif jetoanele cu formă de cerc și pătrat. Lipește pe coif jetoanele cu formă de cș triunghi. Lipește pe coif jetoanele cu formă de triunghi și pătrat

- Varianta 2: lipește pe coif cercurile mari, pătratele mici, triunghiurile mijlocii.

- Varianta 3: Găsește jetoanele care nu se potrivesc.

În urma folosirii acestui joc și a altora am constatat că prin conținutul oferit de soft se stimulează fantezia, inventivitatea, rapiditatea luării deciziilor, reflexele; gândirea elevilor câștigă în profunzime și rapiditate; elevul învață în ritm propriu, fără emoții și perturbări ale comportamentului; rezultatele și progresele obținute beneficiază de o apreciere obiectivă; se stimulează creativitatea, competitivitatea, dar și lucrul în echipă; procesul de învățare devine dinamic, intuitiv și participativ; crește calitatea actului pedagogic; substituie materiale și instrumente didactice scumpe sau greu de procurat.

În concluzie, prin această metodă, copilul devine centrul de greutate al educației. De acum înainte se poate vorbi de copil ca persoană, ca individ, și nu de profesor sau de clasă ca entitate amorfă. Prin metoda instruirii asistată de calculator nu se mai recurge la antica schemă expunere întrebare-răspuns, ci discutăm de răspunsuri de la care se construiesc întrebări. Copilul construiește fenomenul, din răspunsuri, prin experiență, experiment, simulare, modelare de fenomene, de procese.

Copilul societății noastre trebuie să se înscrie în tendința generală spre învățarea permanentă și educatoarele sunt primii dascăli care pedalând pe legătura afectivă în relația educat-educator pot să atingă acele resorturi ale personalității copiilor care să-i „poarte” din lumea jocului, ca activitate specifică acestei vârste, spre cea a jocului prin care copilul nu numai că dobândește cunoștințe, dar și „învață să învețe”.

Bibliografie:

- George Văideanu, „Educația la frontiera dintre milenii”, pag.239;
- „Curriculum centrat pe competente”- Galati M. Lespezeanu;
- „Tradițional și modern în învățământul preșcolar”;
- „O metodică a activităților instructiv-educative”, Ed.S.C. Omfal Esențial S.R.L., București, 2007.

PROIECT EDUCAȚIONAL ÎN CADRUL PROGRAMULUI STRATEGIEI NAȚIONALE DE ACȚIUNE COMUNITARĂ

Prof. Balan Vasilica Iuliana & Prof. Vrabie Simona
Grădinița cu P.P. Nr.3 Vaslui

„Toți trăim sub același cer dar nu toți avem același orizont.” - Konrad Adenauer

„ÎMPREUNĂ PENTRU UN ZÂMBET”

AN ȘCOLAR 2021– 2022

SCOPUL PROGRAMULUI: Încurajarea implicării preșcolarilor, a părinților și a comunității în activități de voluntariat derulate în scop umanitar, susținerea procesului de incluziune socială a persoanelor aflate în dificultate, precum și dezvoltarea educațională personală.

COORDONATORI PROGRAM: Prof. Balan Vasilica Iuliana & Prof. Vrabie Simona

BENEFICIARIII PROGRAMULUI:

- 250 copii, dintre care: 235 preșcolari și 15 școlari;
- 250 preșcolari, dintre care: 150 fete, băieți 100;
- 20 de copii din mediul rural și 230 de copii din mediul urban;
- 15 copii sunt cu nevoi speciale.
- 15 copii din familii defavorizate.

PARTENERI IMPLICAȚI:

- Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională ,Vaslui
- Centrul de Educație Incluzivă „Elisabeta Polihroniade ,Vaslui
- Asociația „O șansă în Țara Piticilor,, Vaslui
- Grupul de firme Safir Vaslui
- Grădinița cu P.N. Focsasca ,Tăcuta, jud. Vaslui

TEMATICA ABORDATĂ:

- „Împreună pentru un zâmbet!” - crearea echipei de proiect, lansarea proiectului- octombrie 2021
- „Legăm prietenii altfel”- activitate online cu scop umanitar – noiembrie 2021
- „Crăciunul aduce bucurie” – vizită cu caracter umanitar – decembrie 2021
- „Dăruind, câștigi un zâmbet!” – activitate voluntariat – martie 2022
- „Dar din suflet de copil” – vizită cu caracter umanitar - aprilie 2022
- „Zâmbește și fii fericit” - diseminare, evaluarea programului - iunie 2022

ARGUMENT

Într-o societate „egocentristă” omul uită că trăiește în comuniune cu alții și că alături de el se află semenii care au nevoie de înțelegerea și sprijinul său. Astăzi, mai mult ca oricând, trebuie să învățăm să ne acceptăm, să învățăm să respectăm principiile democrației autentice, pentru că numai împreună vom reuși să coexistăm într-o societate democratică europeană. În perioada preșcolară,

copilul trăiește o amplificare și diversificare a stărilor afective, dar i se conturează și posibilitatea de valorizare a acestora. Pornind de la premiza că inteligența emoțională constituie liantul între persoană și mediul din care face parte, considerăm că unul dintre obiectivele grădiniței, familiei și ale comunității este educarea copiilor în sensul omeniei, generozității, receptivității, empatiei. Voluntariatul reprezintă o cale prin care orice om capătă experiență, se poate exprima, se poate implica în problemele comunității din care face parte. Datoria noastră este să îi învățăm pe copii, și nu numai, să identifice nevoile comunității, să se implice și să știe să se comporte în situații diverse. Având în atenție toate aceste considerente, ne-am propus acest proiect de implicare a copiilor în acțiuni social-comunitare, intitulându-l sugestiv „Împreună pentru un zâmbet”, prilej cu care încercăm să aducem o rază de soare și bucurie în sufletele unor copii proveniți din grupuri dezavantajate.

ANALIZĂ DE NEVOI

PUNCTE TARI (ale aplicării programului):

- ✓ Se vor putea înlătura cel puțin unele dintre cauzele ce au determinat comportamentele unor instituții de a-și alocă timp pentru un astfel de program;
- ✓ Părinții își vor putea descoperi copilul sub diferite aspecte ce le implică colectivitatea;
- ✓ Personalul instituțiilor partenere și părinții vor împărtăși copiilor din experiențele profesionale;
- ✓ Familia învață să abordeze dintr-o altă perspectivă relația cu copiii și comunitatea din care face parte;
- ✓ Părinții vor fi informați despre drepturile copilului;
- ✓ Întărirea relației grădiniță-familie-comunitate va duce la eficientizarea aplicării programului;
- ✓ Copiii vor primi informații din activitatea unor instituții partenere cu rol important în viața socială și comunitate;
- ✓ Va spori eficiența activităților instructiv-educative desfășurate în grădiniță;
- ✓ Se va promova imaginea grădiniței;

PUNCTE SLABE:

- ✓ posibil ca unii parteneri să nu trateze cu același interes acest proiect;
- ✓ posibil ca unii părinți să se manifeste în mod nedorit;

AMENINȚĂRI:

- ✓ lipsa interesului părinților pentru aceste activități care implică scoaterea copiilor din unitate;
- ✓ lipsa de interes a unor instituții pentru un astfel de program.

OPORTUNITĂȚI:

- ✓ posibilitatea comunității locale de a susține activități din cadrul programului;
- ✓ dezvoltarea unității de învățământ ca un centru de resurse educaționale pentru comunitate;
- ✓ dezvoltarea competențelor cheie și profesionale ale colectivului de copii.

ȚINTA STRATEGICĂ DIN PDS: Dezvoltarea relațiilor comunitare prin parteneriate eficiente în perspectiva descentralizării învățământului românesc și implicarea părinților în luarea deciziilor importante pentru comunitate.

OBIECTIVELE PROPUSE:

- Inițierea unor activități de sprijin moral și material pentru persoane aflate în dificultate;
- Cultivarea spiritului de toleranță față de semenii dezavantajați din punct de vedere material;
- Sporirea stimei de sine și a încrederii în forțele proprii;
- Implicarea activă a părinților și a cadrelor didactice în procesul de dezvoltare emoțională a copiilor;
- Dobândirea unor procedee de autocontrol emoțional care să conducă la relații sociale adecvate;
- Promovarea ideii de voluntariat la preșcolari și adulți, prin participarea la un proiect de Acțiune Comunitară.

Rezultatele așteptate ca urmare a implementării programul strategiei naționale de acțiune comunitară (cantitative și calitative):

- Formarea și dezvoltarea la copii, a unor deprinderi și comportamente morale (empatia, altruismul, responsabilitatea);

- Implicarea a cât mai multor factori educativi în inițierea diferitelor acțiuni educative întreprinse de copii;
- Dezvoltarea interesului cadrelor didactice de a se implica în activități de voluntariat în comunitatea în care locuiesc, cultivarea spiritului și valorilor voluntariatului în conștiința copiilor, părinților; copilul va simți că este valorizat, protejat, demn de încredere;
- Inițierea unor activități de sprijin moral și material pentru persoane aflate în dificultate;
- Este o modalitate de colaborare a grădiniței cu autoritățile locale, respectiv, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vaslui, Centru de Educație incluzivă Elisabeta Polihroniade-Vaslui, Asociația „O șansă în Țara Piticilor” Vaslui, Grupul de firme Safir- Vaslui, Grădinița cu P.N Focșasca , Tăcuta Vaslui prin realizarea unor schimburi de experiență, dezbateri și întâlniri de lucru, între partenerii implicați în proiect.

ACTIVITATE DE DEZVOLTARE PERSONALĂ GRUPA DE VÂRSTĂ 3-6 ANI (PREȘCOLARI)

Prof. învă. preșc. Botezatu Elena- Gabriela/ Bacalu Nicoleta,
Școala Gimnazială „Emil Racoviță”, Onești – Bacău

I. TITLUL ACTIVITĂȚII: Împărăția emoțiilor (bucurie, tristețe, furie, teamă)

II. GRUPA DE VÂRSTĂ A PARTICIPANȚILOR: 5-6 ANI (GRUPA MARE REPETITIVĂ)

III. JUSTIFICAREA ALEGERII TEMEI: Am ales această temă să o desfășurăm în cadrul activității de dezvoltare personală, împreună cu părinții și preșcolarii de la grupă, pentru a ajuta copiii să-și gestioneze mai bine emoțiile în diferite situații de criză, să găsească o motivație pentru a face anumite acțiuni, să fie buni ascultători, să înțeleagă nevoile celorlalți

IV. MATERIALE NECESARE: Videoproiector, cartonașe cu imagini, cufăr, zarul emoțiilor, imagini din povești, baloane.

V. RESURSE UMANE IMPLICATE: Preșcolarii grupei mari

VI. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE ACTIVITĂȚII:

SCOPUL: Dezvoltarea încrederii preșcolarilor în propriile capacități de învățare, stimularea copiilor pe direcția unei exprimări emoționale deschise, autentice, spontane și exersarea potențialului creativ al copiilor.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- să identifice emoțiile de bază (bucurie, tristețe, frică, furie) în funcție de indicii nonverbal;
- să verbalizeze ideile, gândurile față de unele situații de viață întâlnite în povești;
- să redea succint conținutul povestirii pe baza întrebărilor și a ilustrațiilor;
- să asocieze o etichetă verbală expresiei emoționale;
- să identifice emoțiile proprii/ trăite de personaje în diverse situații;
- să verbalizeze diferite situații trăite ce conțin o anumită încărcătură emoțională.

VII. INFORMAȚII TEORETICE CARE STAU LA BAZA APLICAȚIILOR

Desfășurarea activității:

• **Captarea atenției** se va face prin vizualizarea unui filmuleț animat, atractiv, care este în strânsă legătură cu tema propusă https://www.youtube.com/watch?v=54RdrstUS_M. Pentru preșcolari este important să înțeleagă că, în fiecare zi trăim nenumărate emoții ,atât pozitive cât și negative. Nu trebuie să ne lăsăm pradă emoțiilor negative așa încât să ne influențeze atitudinea și comportamentul.

• **Dirijarea învățării**

Pe masă sunt așezate patru cartonașe cu imagini. Preșcolarii extrag pe rând câte unul, recunosc și denumesc emoția respectivă: bucurie, tristețe, furie, teamă. Împărțiți în patru grupe, vor completa caracteristicile emoției respective, cu chipul potrivit. După aceasta, emoțiile pozitive se expun, iar cele negative se închid într-un cufăr.

entuziasmat	încercător	mâhnit	îndurerat
încântat	bucuros	abătut	supărat
vesel	fericit	posomorât	trist
surprins	uluit	speriat	îngrijorat
șocat	uimit	alarmat	însălmântat
mirat		temător	panicat

VIII. SCENARIUL: descrierea celor trei momente (jocuri)

- Activitatea va continua cu **Jocul: „Zarul emoțiilor”**

Preșcolarii vor recunoaște și vor denumi emoția exprimată de fața zarului, o vor mima, apoi vor descrie o situație trăită în care a simțit acea emoție, precum și felul în care a gestionat-o.

- Propun un exercițiu de relaxare. Copiii stau pe scăunele, închid ochii, spunându-le că „suntem la duș, apa ne spală corpul de furie, teamă, ne spală capul, trunchiul..., acum suntem curați, deschidem ochii și adunăm emoțiile negative și le aruncăm la coșul de gunoi. Trecem prin poarta fericirii, ajungem în poiană unde toată lumea este veselă, cântă, dansează”.

Acest tip de activitate recreativă este mereu așteptată de către preșcolari . Apoi, invit copiii să interpretăm cântecul „Dacă vesel se trăiește” (cu mișcări sugerate de textul cântecului)
<https://www.youtube.com/watch?v=CYdlXbvIBNs>

- **Jocul –Exercițiu „Trenul emoțiilor”**

Pe fiecare vagon este prinsă o ghicitoare. Voi citi preșcolarilor ghicitorile. Aceștia vor recunoaște povestea și vor stabili cu ajutorul altor colegi ce emoții a trăit fiecare personaj ilustrat și vor povesti pe scurt momentele ilustrate.

EXEMPLU:

„**Scufița Roșie**” - era veselă când a plecat la bunicuța, dar când a ajuns la ea, era speriată foarte tare.

„**Cei trei purceluși**” – veseli când se jucau toată vara fără nicio grijă; speriați când lupul le dărâma căsuțele;

„**Capra cu trei iezi**” – capra veselă la plecare gândindu-se că iezi sunt ascultători; tristă, furioasă la întoarcere că lupul i-a mâncat iezișorii.

„**Fata babei și fata moșneagului**” – fata babei speriată de ceea ce găsește în cufărul ales; fata moșneagului veselă că își bucură tatăl.

IX. DESCRIEREA MOMENTULUI DE DEBRIFING

- **Asigurarea retenției și a transferului**

Preșcolarilor li se prezintă diferite situații-problemă, ei având sarcina de a mima emoția corespunzătoare. Ei trebuie să identifice propriile trăiri emoționale și consecințele reacțiilor emoționale conștientizând că două persoane pot avea reacții diferite în aceeași situație.

-Un coleg îți distruge jucăria.

-Un copil te lovește.

-Colegii îți fac o surpriză plăcută de ziua ta.

-Un câine fioros se îndreaptă spre tine.

-Te cerți cu un prieten.

-Câștigi la un concurs.

- Părinții pleacă fără tine la cumpărături.
- Colegii nu te acceptă în jocul lor.
- Prietenul tău te-a făcut mincinos.

- **Obținerea performanței:**

Joc de mișcare „Scapă de balon!”

Preșcolarii vor primi câte un balon și se gândește fiecare ce frică are. Apoi îl vor umfla și îl vor sparge strigând „Vreau să scap de această frică!” (accent pe stima de sine, încrederea în forțele proprii).

- **Încheierea activității/Evaluare:** Se va realiza prin aprecieri privind răspunsurile date și observații privind comportamentul și cooperarea din timpul activității, fiecare preșcolar luându-și din coșuleț emoticonul care îl reprezintă la sfârșitul orei de dezvoltare personală. Se evidențiază cât de important este să recunoaștem, să denumim și să ne exprimăm propriile trăiri sufletești, pentru a comunica cât mai profund cu ceilalți colegi pentru a înțelege și a fi înțeles.

SOFT EDUCAȚIONAL- METODĂ MODERNĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Autor: Burcuș Andreea

Instituția: Grădinița cu P. P. Nr. 13 Huși

Utilizarea softurilor educaționale poate reprezenta o alternativă de succes în formarea competențelor desrise prin programa școlară.

Folosirea calculatorului în cadrul activităților din grădiniță nu constituie doar un scop în sine, ci și o modalitate de creștere a calității și a eficienței în actul de predare-învățare-evaluare. Softul educațional reprezintă o îmbinare a programelor pedagogice și a produsului informației, ce se dovedește a fi un instrument de învățare eficient în achiziționarea cunoștințelor și în atitudinea față de învățare a copiilor. Preșcolarii iubesc să învețe prin intermediul softurilor educaționale, în detrimentul metodelor tradiționale, acestea contribuind la dezvoltarea unor atitudini pozitive față de învățare.

Aceste softuri educaționale se pot folosi în cadrul tuturor activităților din grădiniță. În continuare voi prezenta softul educațional „La joacă cu Zâna Toamnă” realizat pentru domeniul Limbă și Comunicare, nivelul II. Scopul acestui soft vizează formarea auzului fonematic, despărțirea cuvintelor în silabe și deprinderea de a alcătui propoziții utilizând corect numărul singular și plural al substantivelor. Sarcina didactică o reprezintă denumirea imaginilor, găsirea formei de plural sau singular a substantivelor, despărțirea cuvintelor în silabe și alcătuirea de propoziții simple sau dezvoltate cu cuvintele date.

Prima variantă a jocului este reprezentată de găsirea formei de plural a unor cuvinte date.

A doua variantă a jocului constă în găsirea formei de singular tot a unor cuvinte reprezentate prin imagini.

A treia variantă vizează despărțirea cuvintelor în silabe.

Ultima variantă este reprezentată de alcătuirea unor propoziții simple sau dezvoltate despre cuvintele ilustrate în imagini.

Calitatea rezultatelor obținute în învățare depinde de modul de implementare a softurilor educaționale la nivel de grupă și de informarea cadrelor didactice cu privire la dezvoltarea tehnologiei și integrarea acesteia în procesul de predare-învățare.

Bibliografie:

- Miron Ionescu, Ioan Radu, *Didactica modernă*

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN ORGANIZAREA, DESFĂȘURAREA ȘI VALORIZAREA ACTIVITĂȚILOR LIBER-ALESE DIN GRĂDINIȚĂ

Prof. învă. preșcolar Chiratcu Dana-Mariana / Pârcălabu Tatiana,
Grădinița cu P.P. Nr. 15 Vaslui

Preșcolaritatea este „minutul de aur” al vieții în care se pot forma copiilor abilități importante, de bază, pentru: educație civică, istorie, muzică, sport, limbi moderne, dar și capacități de gândire și comunicare necesare învățării școlare de mai târziu.

Procesul formativ-educativ pe care îl desfășoară în activitatea cu preșcolarii permite fiecărei educatoare să-și valorifice propria experiență didactică, originalitatea și creativitatea prin realizarea activităților liber-alese.

Dezvoltarea personalității copilului se realizează atât prin **activitățile liber-alese** desfășurate în grădiniță cât și prin activitățile pe domeniile experiențiale. Prin acestea, copilul își dezvoltă limbajul, își îmbogățește conținuturile cognitive, relaționează cu ceilalți, se dezvoltă din punct de vedere comportamental, acomodându-se și adaptându-se în situații noi, își formează deprinderile și atitudinile, efortul, voința, cooperarea, perseverența, dezvoltarea spațio-temporală, respectarea intereselor și a muncii celor din jur, formarea atitudinilor pozitive față de muncă și educarea sentimentelor morale și etice.

Activitățile liber alese le pun în valoare calitățile și aptitudinile pe care le deține fiecare copil într-un domeniu sau îi ajută pe copii să se descopere în anumite domenii care pentru ei erau necunoscute. Munca pe sectoare le dezvoltă creativitatea și imaginația, lăsându-i pe ei să realizeze lucrări originale.

Copilul în grădiniță trăiește experiențe noi, experiențe la care trebuie să se adapteze continuu și să acționeze ținând seama de cerințele celor din jur. Rolul învățământului preșcolar în socializarea copiilor are în vedere interacțiunea socială și formarea comportamentelor din perspectivă socială.

Una din cele mai frecvente activități de învățare, prin care copiii fac diferite descoperiri, cooperând, este **jocul liber**, organizat, condus și orientat de copii — joaca activă. În sala de grupă, joaca reprezintă și activitatea copiilor în centre cu materialele, cu recuzitele. Educatoarele au rol de observator, vin cu sugestii: fie materiale pentru dezvoltarea jocului, fie cu o întrebare ca de la egal la egal, fie partener de joc cu drepturi egale cu ale copiilor — în funcție de vârsta, necesitățile copiilor.

Jocul liber - este tipul de joc pe care copilul îl utilizează tot timpul pe parcursul zilei îmbrăcând diferite forme. Fie că manipulează obiecte încercând diverse mișcări și experimente, fie că realizează anumite acțiuni pentru a obține satisfacție (parchează mașini, construiește casemate, rostogolește către o anumită destinație un obiect, leagă obiecte între ele pentru a obține un șir pe care apoi îl deplasează trăgându-l după el etc.), toate acestea copilul le realizează jucându-se, nu sunt sarcini impuse de nimeni, îi fac plăcere și astfel învață despre lucruri, despre efectele acțiunii sale asupra obiectelor și, totodată, despre el, ce poate și ce nu poate încă să facă.

Educatoarea trebuie să-i acorde timp copilului pentru acest tip fundamental de joc, specific învățării în copilăria timpurie. Este natural și de aceea are un impact puternic asupra dezvoltării copilului în toate domeniile de dezvoltare. Jocurile libere sunt jocurile alese, propuse, inițiate de copil, fără intervenția adultului. El singur își alege locul, jucăriile și tipul de joc pe care-l dorește. Jocul liber oferă educatoarei șansa de a cunoaște cât mai bine copilul, fiind momentul în care copilul utilizează cunoștințele, deprinderile, experiențele dobândite anterior, în context în care el se simte liber să se exprime. Limbajul și acțiunile copilului în jocul liber, vorbesc despre modul în care el percepe lumea din jurul lui. De exemplu, dacă îl observăm cum se joacă cu o mașinuță, vom vedea ce lucruri știe despre mașini, ce scenariu inventează, inspirație din viața reală, în care apar personaje, evenimente, acțiuni, așa cum le-a perceput el, putem observa tipurile de raporturi pe care le stabilește între personaje, precum și limbajul utilizat. Sau dacă se joacă un joc simbolic, de tipul

„De-a...”, vom vedea cum copilul transpune în joc experiențe proprii fie ca „spectator” al evenimentelor din jurul lui, fie ca personaj principal. Jocul simbolic permite copilului totodată și să transpună în „realitatea” lui, dorințe, gânduri, frustrări, insatisfacții, bucurii din viața lui și sunt pline de semnificație, pentru că nu există cenzură în exprimarea sa în timpul jocului liber indiferent ce tip de joc e (simbolic, de manipulare, de construcții)

Conceptul **de joc liber** este fundament pentru curriculum-ul actual, iar când spunem joc liber ne referim la jocul care este inițiat de copil în centrele de interes/activitate. În jocul liber copilul decide ce se joacă, cu ce se joacă și cu cine se joacă.

Exemple: Joc de construcții din cuburi - „Ferma de animale”, din castane - „Cercul mare și cercul mic”, „Orașul meu” din piese Logi, joc de rol- „De-a Scufița Roșie”, „Căsuța din oală”.

Cadrele didactice vor regăsi modalități de abordare a jocului și mai ales a jocului liber, ca activitate dominantă și integrată de abordare a dezvoltării și învățării copilului, precum și recomandări de valorificare a jocului.

Jocul este o experiență naturală, universală ce face parte din viața de zi cu zi. Pretutindeni în lume copiii se joacă individual sau în grupuri mici, explorând mediul înconjurător, cunoscându-și tovarășii, descoperindu-se pe sine, învățând, dezvoltându-se.

Jocul servește pentru susținerea culturii autentice, încorporează povești populare, aniversări, tradiții, obiceiuri, teme universale, fiind o experiență de învățare cu multiple valențe.

Bibliografie:

- Bonnet, A. (2007). Fach, Sprache, Interaktion-Eine Drei-Saulen-Methodik für CLIL. *Fremdsprachen Lehren und Lernen*, 36, p.126.
- Coyle, D., Hood, P., and Marsh, D. (2010). CLIL. *Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Antonovici, Ș., Neațu, P., *Jocuri și activități alese*, Editura Aramis, 2008
- Gajo, L. (2007). *Linguistic knowledge and subject knowledge: How does bilingualism contribute to subject development? The International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 10(5), pp.563-579.
- Krathwohl, D. R. (2002). *A Revision of Bloom's taxonomy: An overview. Theory into Practice*, 41, 4, pp.212- 264.

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL CU BISERICA

Condurache Andreea,
G.P.N. 23 August, Constanța

„Învăță pe copil calea pe care trebuie să o urmeze, și când va îmbătrâni, nu se va abate de la ea!”

Să devenim buni creștini

Educația religioasă ajută copilul să cunoască îndatoririle pe care le are față de el însuși, față de oameni și față de tot ce-l înconjoară pentru a deveni un bun creștin. În perioada preșcolară copiii trebuie să fie educați ca să-l iubească pe Dumnezeu și să creadă în El, să fie învățați să deosebească binele de rău, să știe ce trebuie să facă pentru a trăi creștinește, curați ca îngerii la trup și la suflet.

La vârsta preșcolară, când se pun bazele caracterului copilului, când începe să se definească profilul său moral, când i se formează atitudinea față de oameni, față de lumea înconjurătoare, este foarte important să-l învățăm cum să-i respecte și să-i iubească pe ceilalți. Înțelegând și asumându-și idealul creștin, potrivit căruia pentru a fi mai bun, mai iubitor, mai înțelept, mai cinstit, mai curat în spirit și mai nobil prin fapte, orice om are nevoie de religie.

OBIECTIV GENERAL:

- Educație religioasă la vârsta preșcolară.

OBIECTIVE SPECIFICE:

a.) privind copiii preșcolari:

- să cunoască diferite aspecte ale vieții religioase ale comunității din care fac parte;
- să respecte regulile tradiționale ale bisericii creștin-ortodoxe;
- să dobândească deprinderile de bază specifice educației religioase (mersul la biserică, rugăciunea, etc.);
- să manifeste atitudine de toleranță și de ajutorare a unor persoane aflate în nevoie;
- să afle despre existența lui Dumnezeu și a casei Lui – Biserica;
- să recunoască și să denumească elemente specifice din interiorul bisericii;
- să cunoască autoritatea preotului și să dovedească respect pentru aceasta;
- să învețe semnul Crucii și semnificația acestui gest;
- să spună rugăciuni respectând învățăturile preotului;
- să cunoască unele obiceiuri creștinești specifice sărbătorilor religioase (Crăciun, Florii, Paște, etc.);

b) să se împărtășească și să se roage în Casa Domnului pentru a întâmpina cum se cuvine marile sărbători;

- să înțeleagă și să manifeste dorința de a face fapte bune și de a fi cinstit;
- să demonstreze că a înțeles mesajul ortodox: „să fim buni și iertători!”

b.) privind cadrele didactice:

- să colaboreze cu biserica și familia în vederea realizării unei educații religioase a copiilor preșcolari, evitând dogmatismul excesiv;
- să construiască un mediu educațional favorabil care să motiveze copilul față de diferite activități religioase adecvate vârstei.

c.) privind părinții și alți factori educaționali:

- a. conștientizarea părinților în educarea religioasă a copiilor;
- b. implicarea părinților și a bisericii în activități de educație religioasă.

SCOPUL PROIECTULUI:

Cunoașterea și respectarea tradițiilor religioase, educarea copiilor în spiritul toleranței față de alți copii care aparțin diferitelor confesiuni sau categorii minoritare sau defavorizate, cultivarea unei atitudini de compasiune față de persoane aflate în dificultate.

GRUPURI DE INTERES:

- preșcolarii grupei mijlocii Buburuzele, părinții acestora.

PARTENERI:

- Grădinița cu Program Normal 23 August;
- Biserica Sfântul Nicolae;

DESCRIEREA PROIECTULUI

GRUPUL ȚINTĂ:

- copiii grupei mijlocii Buburuzele;
- educatoarea grupei: Condurache Andreea;
- părinții;
- preotul;

DURATA PROIECTULUI: Noiembrie 2022 - Iunie 2023;

RESURSE UMANE:

- copiii grupei mijlocii Buburuzele;
- educatoarele grupei;
- părinții copiilor;
- Preotul paroh;

RESURSE MATERIALE:

- biblia pentru copii;
- icoane;
- cărți religioase;
- casete video și audio,

- reviste cu conținut religios;
- imagini reprezentând icoane;
- alte materiale procurate de educatoare și de către părinți;
- calculator .

MIJLOACE DE REALIZARE

Dintre numeroasele forme de realizare a educației religioase putem aminti: exemplul, educația, activități educative, rugăciunea individuală, cântecul religios, literatura și arta cu subiecte religioase, consilierea etc.

METODE/TEHNICI/ PRINCIPII DE LUCRU: întâlniri de lucru, vizite, dialog, dezbateri, expuneri, expoziții, atelier de lucru, vizionare de film, albume etc.

TIPURI DE ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE ÎN CADRUL PARTENERIATULUI

- activități cu caracter instructiv-educativ;
- schimb de idei privind mijloacele și materialele didactice folosite în cadrul activităților;
- activități extrașcolare;

ACTIVITĂȚI ÎNSCRISE ÎN PLANUL PROIECTULUI

NR. CRT.	TEMA ȘI MIJLOCUL DE REALIZARE	REPERE TEMPORARE	RESPONSABILI
1.	„Biserica, casa lui Dumnezeu” -lansarea proiectului	Octombrie 2022	Părinții și educatoarea
2.	„Îngerașul” -memorizarea rugăciunii	Noiembrie 2022	Preotul, educatoarea
3.	„Sfântul Nicolae, prietenul copiilor” -lectura educatoarei	Decembrie 2022	Educatoarea
4.	„Colindăm Doamne, colind!” -program artistic susținut în fața părinților	Decembrie 2022	Părinții și educatoarea
5.	„Dumnezeu iubește faptele bune” -convorbire	Ianuarie 2023	Educatoarea
6.	„Ajută-ți aproapele” -activitate cu caracter umanitar	Martie 2023	Părinții și educatoarea
7.	„Învierea Domnului” -întâlnire cu părintele	Aprilie 2023	Preotul
8.	„În casa lui Dumnezeu” -participare la Sfânta Liturghie	Mai 2023	Preotul, părinții, educatoarea
9.	„Biserica, locaș de închinare ” -vizită la Biserica Sfântul Nicolae	Iunie 2023	Părinții, educatoarea, preotul

LOCUL DE DESFĂȘURARE:

- Grădinița cu program normal 23 August
- Biserica Sfântul Nicolae

MODALITĂȚI DE EVALUARE:

- analiza activității desfășurate;
- recitări de poezii cu caracter religios;
- expoziție cu fotografii de la activitățile desfășurate.

„Căci ce ar folosi unui om să câștige toată lumea, dacă și-ar pierde sufletul?” (Matei 16:26)

PROIECT EDUCATIV „HAI LA DRUM, MICI PIETONI!”

Prof. Tatiana David
Grădinița cu P.P. nr.10 Huși

Zi de zi peste tot în lume oamenii sunt expuși unui risc extrem din cauza unor situații care le amenință supraviețuirea sau capacitatea de a trăi la un nivel acceptabil de securitate socială și economică, în demnitate.

Să fim mulțumiți însă că nu copiii reprezintă grupul de vârstă cu riscul cel mai înalt. Totuși, ei sunt adolescenții și tinerii adulți de mâine, iar atunci cota lor de participare în accidente de circulație va fi dublă față de cota parte din întreaga populație pe care o vor avea. De aceea este importantă educația copiilor în cea ce privește siguranța rutieră, iar acest lucru trebuie făcut cât mai devreme posibil. Asupra părinților copiilor din grădiniță s-a constatat că frica de accidente de circulație este cea mai de temut amenințare la adresa copiilor lor. Această preocupare este împărtășită de mulți părinți și educatori.

După cum se știe, copiii constituie unul dintre cele mai vulnerabile grupuri de utilizatori rutieri, din cauza faptului că sunt mici de statură și lipsei experiență în traficul rutier. Parteneriatul s-a născut din dorința de a-i informa corect pe copii cu privire la rolul poliției în societate, din dorința de a derula împreună acțiuni, de-a înțelege rolul polițistului și de a le schimba atitudinea de teamă și reticență față de polițist, pe care-l consideră „lupul cel rău” și nu persoana care veghează la liniștea și siguranța noastră, a tuturor.

Proiectul educativ „Hai la drum, mici pietoni” s-a derulat la nivelul Grădiniței de copii cu P. P. Nr.10 Huși, în parteneriat cu Poliția Municipiului Huși.

Obiectivul general al proiectului:

Colaborarea în vederea educării preșcolarilor pentru a dobândi cunoștințe referitoare la respectarea regulilor de circulație și stimularea interesului pentru cunoașterea drepturilor și îndatoririlor pe care le au pietonii și conducătorii în traficul rutier.

Obiective specifice:

- Stimularea interesului în vederea însușirii a cât mai multor aspecte despre circulația rutieră;
- Cunoașterea și respectarea regulilor de circulație;
- Formarea deprinderii de comportare civilizată pe drumurile publice;
- Familiarizarea cu semnificația indicatoarelor rutiere și a rolului agentului de circulație;
- Cunoașterea consecințelor nerespectării regulilor de circulație;
- Formarea unor trăsături de caracter: respect reciproc, spirit de înțelegere, ordine și disciplină;
- Dezvoltarea unor comportamente și atitudini favorabile față de sine și față de ceilalți participanți la trafic.

Grup țintă:

- un grup de 125 de preșcolari cu vârste cuprinse între 3-5 și 6 ani de la Grădinița cu Program Prelungit nr. 10 Huși;
- 11 cadre didactice, părinții și comunitatea locală.

Resurse:

- umane: preșcolari, cadrele didactice, polițiști, părinții preșcolarilor
- materiale: spațiile de învățământ ale grădiniței; parc; instrumente pentru educație rutieră
- de informare: cărți; pliante; afișe; internet paginile web ale instituțiilor partenere.

Activități desfășurate:

Titlul activității: „ABC-ul circulației” „Strada nu e loc de joacă! „Piticlic-Micul pieton” „Hai la drum, mici pietoni! „Semnele de circulație de pe strada mea”. „Cel mai bun câștigă!”. „Atenție, vine vacanța!” „Așa DA, așa NU !”, „Hai la drum în pas vioi!”

Prezintă detalii despre modul de desfășurare a activității „Hai la drum în pas vioi! - finalizare de proiect

Obiectivul activității: Cunoașterea și respectarea regulilor de circulație, dezvoltarea unor comportamente și atitudini favorabile față de sine și față de ceilalți participanți la trafic.

Descrierea activității: Domnul polițist, agent șef principal organizează un concurs pe teme de educație rutieră cu preșcolarii de la cele cinci grupe de copii apoi le prezintă semnele de circulație: trecere pietoni, stopul, drum pentru pietoni, atenție. Preșcolarii prezintă- sceneta Semaforul și recită poeziile: Semaforul, Sfat, Stopul, dansează o suită de dansuri populare și cântă cântece cu conținut de educație rutieră.

Evaluarea activității: desene cu imagini de educație rutieră - cu Așa-da! Așa nu! vizionarea unui film educativ de educație rutieră.

Rezultate cantitative:

- un auxiliar didactic: „Educație rutieră”
- un material informativ despre activitățile și materialele proiectului;
- broșură cu imagini din activități, prezentări powerpoint și film educativ cu conținut rutier;
- 2 expoziții cu lucrările copiilor

Rezultate calitative:

- Îmbogățirea achizițiilor preșcolarilor;
- Dobândirea unor comportamente adecvate privind respectarea de către copii a regulilor de regulile de circulație pe stradă și formarea unui comportament civilizat.
- Creșterea nivelului de satisfacție a părinților, comunității locale vis-a-vis de climatul și ambianța educațională oferite de grădiniță.

Monitorizare și evaluare

Diseminarea activităților desfășurate la nivelul unității în cadrul comisiei metodice în cadrul ședințelor cu părinții,

Rezultatele proiectului, exemplele de bune practici ale grădiniței au fost făcute cunoscute tuturor părinților și tuturor partenerilor noștri prin intermediul avizierelor și a panourilor existente în grădiniță precum și în presa locală.

În cadrul comunității locale: portofoliul proiectului cu albume de fotografii și promovare în mass-media locală.

Bibliografie:

1. Antonia Berescu, Alexandra Pribeagă, *Cartea de educație rutieră pentru cei mici*, Ed. Național, 2002
2. Adriana Manolache, Cornelia Dragomir, Mariana Petre, Lili Soare, *Și noi suntem pietoni - informații rutiere pentru preșcolari*, Aramis, 2002.

JOCURILE COPIILOR ÎN AER LIBER

Prof. Marina Mișu,
Grădinița cu P.P. Nr.3 Vaslui

Dorința de mișcare, dinamismul - caracteristice copiilor - trebuie să devină instrumente în mâna părinților, educatorilor, prin care să se acționeze în sensul formării unor oameni sănătoși, viguroși, apti din punct de vedere moral.

Timpul petrecut de copii în fața gadgeturilor trebuie limitat și înlocuit cu jocurile în aer liber, jocuri pe care noi le îndrăgeam și de care nu ne saturam niciodată. Jocul în aer liber are un rol crucial în dezvoltarea armonioasă și sănătoasă a copilului. Într-o epocă în care televizorul și calculatorul domină din ce în ce mai mult viața copilului și îl atrag în plasa sedentarismului, activitățile în aer liber sunt o fărâamă de speranță la care merită să apelezi pentru a crește un prichindel falnic și sănătos, atât din punct de vedere fizic, cât și mintal.

Joaca în aer liber dezvoltă copilului o mulțime de abilități noi, complet diferite de cele pe care le dobândește din joaca în spații închise. Când vremea e frumoasă afară, copiii au chef de sărit, de alergat sau de cățărat. Sau cel puțin unii dintre copii, cei care sunt încurajați de către părinți să petreacă timpul în aer liber.

Este oare jocul un mijloc important de educație? Merită să-i acordăm atenție deosebită? Nu sunt oare eforturile noastre sortite eșecului? Pentru a răspunde la aceste întrebări este necesar să privim jocul ceva mai îndeaproape. Să urmărim, de exemplu, un grup de copii care se joacă într-un parc. În 10 minute ei fac mai multe mișcări decât execută în mod obișnuit într-o oră. Prin urmare, într-un interval scurt de timp, jocurile îi ajută să contracareze efectele sedentarismului, satisfăcându-le totodată nevoia de mișcare. Majoritatea jocurilor solicită multilateral organismul; aceasta nu înseamnă că n-ar exista jocuri cu destinație precisă. Astfel, un copil care sare coarda își supune gleznele unui antrenament excelent.

Jocul în aer liber oferă copilului oportunitatea de a alerga, de a se plimba sau de a merge cu rolele, bicicleta, trotineta etc. Există o multime de jocuri pe care le pot practica copiii în aer liber și care au un rol esențial în a-l menține activ și sănătos. Țopăiala și alergatul de colo până colo sunt exerciții fizice importante, care ajută la dezvoltarea grupelor de mușchi, la întărirea oaselor și la buna funcționare a tuturor organelor.

Sintetizând efectele jocului de mișcare putem afirma că ele dezvoltă forța, viteza, îndemânarea și perseverența, desăvârșesc pregătirea fizică și întăresc sănătatea. S-ar putea aduce argumentul că același rol îl îndeplinesc activitățile de educație fizică școlară și extrașcolară. Atractibilitatea și spontaneitatea lor mobilizează toate forțele, menținând treaz interesul copiilor. Jocurile simple pot fi practicate oriunde și oricând.

În acest sens, voi exemplifica câteva activități de joc desfășurate cu copiii preșcolari în aer liber:

- Aflați într-o excursie în pădure, copiii repartizați pe două echipe se joacă „*De-a v-ați ascunselea*”. Într-un loc colectiv, în aer liber, fiecare participant are libertatea de acțiune și respectă regulile jocului. Aici, nu este vorba numai de mișcarea în aer liber, ci și de dezvoltarea spiritului de fair-play, care este principiul de bază al tuturor jocurilor.
- Un alt exemplu, jocul de mișcare „*Veverițele și vânătorii*” pe care copiii îl îndrăgesc foarte mult, în care un copil (vânătorul) păzește un teren delimitat; ceilalți intră prin toate părțile, apoi îl părăsesc în grabă. „Vânătorul” îi gonește, încercând să prindă una din „veverițe”. Ar fi o mulțime de jocuri: „*Căruța*”; „*Cursa vrăbiuței sau cursa într-un picior*”; „Apucarea și ridicarea unui bețișor cu degetele picioarelor și aruncarea lor” etc.

Câți își dau oare seama de faptul că încercarea de a pătrunde într-un teritoriu apărut reprezintă un exercițiu de curaj? În orice caz copiii nu sunt conștienți de valențele educative ale jocului. Prin astfel de jocuri li se dezvoltă diferitele trăsături ale personalității umane, acțiune imperceptibilă pentru cei antrenați în joc. Printre principalele jocuri practicate în aer liber amintesc „Șotronul”, „Zarurile”, „Baba oarba”, „De-a prinselea”, pe care copiii de toate vârstele le îndrăgesc.

Interesul copiilor pentru jocurile în aer liber este foarte mare la această vârstă. Jocul organizat în mijlocul naturii, departe de praful străzilor este folosit ca un mijloc de dezvoltare fizică armonioasă. Copilul trebuie învățat să-și petreacă mult timp în aer, să se bucure de soare, lumină, apă. Jocurile se pot adapta în funcție de mediu, bază materială și anotimp. Ele se pot desfășura pe perechi, în grupuri restânse sau lărgite.

Poate cele mai plăcute și mai distractive jocuri ale copiilor sunt cele din toiu iernii. Am căutat să le organizez astfel încât ele să contribuie în cât mai mare măsură la dezvoltarea și fortificarea organismului copiilor.

În acest sens voi exemplifica câteva jocuri: „*Aruncarea cu bulgări de zăpadă la distanță - Cine aruncă mai departe*”; „*Aruncarea cu bulgări la țintă (în omul de zăpadă)*”; „*Urcare pe derdeluș, coborâre prin alunecare, în trei, prinși de mâini*”;

De asemenea, preșcolarii trebuie deprinși cu apa, trebuie să fie învățați să se miște liber în ea. Înotul este folositor, el dezvoltă inima, plămânii, întărește musculatura și călește organismul. Nici nisipul și plaja nu sunt de neglijat. Aici copiii pot efectua numeroase exerciții și jocuri, care să contribuie la creșterea, dezvoltarea și fortificarea lor. Exemplu: Din poziția șezând, cu sprijinul palmelor înapoi, se fac găuri în nisip cu degetul mare al piciorului, nisipul împingându-se alternativ cu un picior și cu altul. Acest exercițiu se desfășoară cu copiii în curtea grădiniței la groapa de nisip. Un alt exercițiu executat cu plăcere de către copii: „Mers pe nisip cu împingerea nisipului și

alunecarea tălpii” etc. Pe tot parcursul desfășurării exercițiilor și a jocurilor am urmărit cu grijă poziția corectă a corpului copiilor. I-am învățat să evite căderile pe spate.

Jocul este mijlocul prin care se educa la cel mai înalt nivel relațiile de grup, favorizând manifestarea inițiativei, independenței, a responsabilității. Respectarea disciplinei colectivului, regulilor de întrecere, asumarea unor sarcini în cadrul colectivului, integrarea în colectiv, sarcini competitive- reprezintă doar câteva din caracteristicile jocului. În joc apar relații de grup în formele cele mai complexe de intercondiționare. Coeziunea, unitatea în acțiuni și efortul tuturor depus condiționează reușita. Jocul de mișcare permite manifestarea inițiativei și independenței în acțiuni. Aceasta este posibilă numai în cazul în care preșcolarii stăpânesc un bagaj mare de deprinderi, au calități fizice dezvoltate corespunzător și au fost instruiți în limitele unor reguli precise.

Pentru că participanții sunt obligați să aplice ceea ce cunosc în situații mereu noi, ei reacționează rapid și găsesc soluții potrivite. Se dezvoltă astfel gândirea, creativitatea, inițiativa, capacitatea de anticipare și decizie. Jocurile au ca element caracteristic de desfășurare întrecerea, competitivitatea, care impune existența unui fond de deprinderi și calități motrice temeinic consolidate. Întrecerea sporește interesul copiilor pentru activitate, le imobilizează forțele și-i stimulează.

Mulți părinți ezită să își ducă copiii foarte des afară, la aer, fie din lipsă de timp, fie pentru că au impresia că este o pierdere de vreme. Rolul educativ al jocului în aer liber este nelimitat. De când ieși cu micuțul pe ușa casei, ai șansa să îl înveți lucruri esențiale pentru educația și siguranța lui. Îmbinarea jocului în natură cu regulile de siguranță pe care le presupun anumite medii de joacă, cu conduita potrivită pe care trebuie să o aibă în public și învățarea locurilor pe unde și cum să traverseze corect ajută copilul să se descurce mai ușor în spațiile exterioare, din afara casei. Majoritatea adoră să se joace în aer liber, însă uneori au nevoie de o mână de ajutor cu privire la noi idei de joacă și activități, pentru că *”Mișcarea e sănătate!”*

Bibliografie:

- Emilia Ivan, *„Educația fizică în grădiniță”*, Editura Sport –Turism, 1976;
- *„Metodica predării educației fizice în grădinița de copii”*, E.D.P., București, 1969;
- Aurelia Stoicescu, *„ABC-ul învățătorului pentru predarea exercițiilor fizice”*, Ed. Sport-Turism, București, 1981.

ÎN LUMEA POVEȘTELOR ȘI POEZIILOR

Prof. Misărciu Lidia, Prof. Toma Ioana
Grădinița cu P.P. Nr. 25 Iași

DENUMIRE OPȚIONAL: „În lumea poveștilor și poeziilor”

Domenii experiențiale vizate: domeniul limbă și comunicare;

Nivel I - grupa mijlocie;

Grup țintă: preșcolarii grupei care au dovedit interes deosebit pentru tema vizată;

Durata: un an școlar

Argument

Creativitatea constituie o disponibilitate, o potențialitate a întregii personalități, fiind una din cele mai mari producătoare de valori umane, sociale și educaționale.

Vârsta preșcolară este perioada care se caracterizează printr-un remarcabil potențial creativ. Acum copiii dobândesc deprinderea de a-și exprima ideile, impresiile, gândurile, dorințele într-o formă nouă, inteligentă, cursivă, creatoare. Dacă această perioadă nu este fructificată, pierderile ce se produc vor fi mari, iar recuperările ulterioare vor fi parțiale și adesea minime.

Copii iubesc poveștile și poeziile, întâmplările cu plante și animale, au capacitatea de a prelua exemple pozitive și de a-și analiza propriul comportament, în raport cu cel al personajelor. Acum e vârsta la care orice copil înțelege că o carte poate fi fermecată prin poveștile și poeziile pline de învățăminte pe care le conține.

„Există, adesea, în prima copilărie - spunea Gaston Berger - o prospețime a imaginației, o curiozitate neobosită, un fel de geniu poetic, pe care savanții sau artiștii, ajunși la maturitate, nu le pot regăsi decât cu mare greutate.”

Limbajul reprezintă modul cel mai direct și adesea cel mai la îndemână preșcolarilor de exprimare a creativității. Pornind de la memorarea, la început mecanică și apoi tot mai conștientă a cuvintelor, expresiilor, copiii ajung să le folosească în contexte noi, atât cu sensul lor real, dar și cu sens figurat. În acest ultim caz putem vorbi de tendința clară a preșcolarului de a inventa, de a crea în materie de comunicare. Dar, pentru a crea în mod conștient, copilul trebuie să aibă exemple, să trăiască printre povești, povestiri, poezie de calitate. Literatura pentru copii este foarte bogată și oferă posibilități nemăsurate de receptare, de înțelegere și interpretare, de influențare pozitivă.

Sarcina prioritară a educatoarei rămâne aceea de a identifica de timpuriu, din marea masă a copiilor de 5-6 ani, pe aceia care dispun de potențial creativ într-o mai mare măsură și de a-i îndruma, încuraja în demersul lor, călăuzindu-i într-o lume minunată, aceea a operelor literare valoroase, din literatura pentru copii.

COMPETENȚE GENERALE:

- ✓ Dezvoltarea capacității de exprimare orală, de înțelegere și utilizare corectă a semnificațiilor structurilor verbale orale;
- ✓ Educarea unei exprimări verbale corecte din punct de vedere fonetic, lexical, sintactic;
- ✓ Dezvoltarea capacității de a înțelege și transmite intenții, gânduri, mijlocite de limbajul scris;
- ✓ Dezvoltarea creativității și expresivității limbajului oral.

COMPETENȚE SPECIFICE:

- ✓ Să audieze cu atenție texte literare cu valoare certă, să rețină ideile acestuia și să demonstreze că l-a înțeles;
- ✓ Să înțeleagă și să transmită mesaje simple, să reacționeze la acestea;
- ✓ Să recepteze un text care i se citește ori i se povestește, înțelegând în mod intuitiv caracteristicile expresive și estetice ale acestuia;
- ✓ Să participe la activitățile de grup, inclusiv la activitățile de joc, atât în calitate de vorbitor cât și în calitate de auditor;
- ✓ Să cunoască și să folosească formulele inițiale, mediane și finale specifice basmelor;
- ✓ Să povestească o întâmplare trăită sau imaginată, folosind mimica și gestică sugerate de imagine;
- ✓ Să participe cu plăcere la dramatizări, interpretând rolurile pe care și le doresc;
- ✓ Să aprecieze frumusețea limbii literare, muzicalitatea și expresivitatea vorbirii;
- ✓ Să folosească în vorbirea curentă cuvinte și expresii literare cunoscute;
- ✓ Să-și cunoască posibilitățile de creație și să fie conștienți de valoarea individuală;

EXEMPLE DE COMPORTAMENTE:

- ✓ ia parte la discuții în mici grupuri informale;
- ✓ ia parte la activitățile de joc, de învățare în grup;
- ✓ adresează întrebări legate de aspectele studiate;
- ✓ discută despre cărți, personaje din povești;
- ✓ povestește ceea ce a „citit”;
- ✓ discută cu colegii și educatoarea despre subiecte cunoscute, povestește întâmplări din povești;
- ✓ urmărește linia unei povești concomitent cu imaginile;
- ✓ utilizează calitățile expresive ale limbajului oral și ale celui corporal în transmiterea unor idei și sentimente;
- ✓ realizează minidramatizări sau jocuri de rol pornind de la un text, utilizând vorbirea dialogată, nuanțarea vocii;

CONȚINUTURI:

- ✓ modalități artistice de exprimare a sentimentelor, ideilor, gândurilor;
- ✓ valori umane-valori artistice;

- ✓ reguli și comportamente;
- ✓ sentimente, comportamente;
- ✓ responsabilități și comportamente;
- ✓ decoruri și costumație, regie (la teatru și la film);
- ✓ despre măști și carnaval;
- ✓ modul de exprimare a gândurilor, sentimentelor, ideilor (convorbire, discuții libere, în grup);

ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE: audiere de texte; exerciții de comunicare, de dialoguri, de povestiri, de poezii; formulare de întrebări și răspunsuri; formularea de opinii cu privire la comportamente; exerciții de evidențiere a calităților; exersare de roluri; exerciții de exprimare corectă, clară, expresivă; exerciții aplicative pe calculator; concursuri; demonstrarea asimilării regulilor în timpul jocului.

METODE ȘI MIJLOACE DE REALIZARE:

- jocul de rol, povestirea, conversația, munca în grup și în perechi, brainstorming, explozia stelară;
- cărți cu povești, imagini cu scene din povești, dvd-uri, cd-uri, costumații pentru dramatizări și carnaval, calculator, imprimantă, panouri publicitare, etc.

MODALITĂȚI DE EVALUARE: jocuri-concurs interactive, concursuri, spectacol, fișe de activitate individuale, scenete, reproduceri pe roluri, repovestiri;

Bibliografie:

- Curriculum pentru educația timpurie a copiilor de la 3 la 6/7 ani;
- Magdalena Dumitrana „Educarea limbajului în învățământul preșcolar”, vol.I - Comunicarea orală;
- Constanța Cucinic, „În căsuța cu povești”, Editura Aramis;
- Ghid metodologic „Activități opționale în grădiniță”, Editura Alfa CCD Neamț 2002;
- „Dezvoltarea vorbirii în grădinița de copii”, ghid metodic;
- „Cele mai frumoase pagini”- Ion Creangă, Editura Coresi, 2006;
- „366 Povești minunate pentru adormit copiii”, Editura Crișan, Deva, 2006;
- „Minunatele povești ale copilăriei”, Editura Nicol, 2006;
- „Cartea mea cu povești”, Editura Flamingo, București, 2007.

CREȘTEREA ATRACTIVITĂȚII DEMERSULUI DIDACTIC CU AJUTORUL TEHNOLOGIEI DIGITALE

Prof. Monica Pocneț,
Grădinița P.P.nr. 25, Iași

În această era digitală, posibilitățile de comunicare abundă. Gama extinsă de noi media și tehnologii informaționale a oferit o selecție sporită de canale alternative și noi de comunicare între profesori și părinți, potrivite nevoilor și nivelurilor de confort, lărgindu-și astfel orizonturile de parteneriat.

Societatea contemporană cunoaște o transpunere digitală nu doar a informației (transmisă și stocată prin media specifice), dar chiar și a relațiilor sociale. „Digital age” devine totodată și „network society” (Castells, 1996/2000). Influența pe care internetul și tehnologiile digitale le exercită asupra societății contemporane a devenit covârșitoare, astfel încât relațiile sociale se caracterizează prin noi trăsături, noi procese și noi condiționări conturate de acestea.

În grădiniță, utilizarea calculatorului constituie o modalitate de creștere a calității actului educațional. Utilizarea calculatorului prezintă importante valențe formative și informative, devine un nou mod de instruire și o noua strategie utilizată de cadrul didactic. Utilizarea materialelor video,

audio, a softurilor educaționale complexe și atractive, trezesc copiilor plăcerea de a învăța, crește accesibilitatea și facilitează prezentarea informațiilor.

Utilizarea materialelor video poate fi realizată în toate categoriile de activități desfășurate la grădiniță.

În ALA -se pot ilustra filmulețe educative despre igienă, modele și exemple pentru construcțiile lego etc.

Activități pe domenii experiențiale- povești ale unor cifre, cântece ilustrate, filmulețe cu viețuitoare și medii de viață etc)

Activități de dezvoltare personală- povești despre comportamente ale copiilor, filmulețe despre cum ne îngrijim, etc.

Materialele video pot fi preluate de pe internet sau realizate și de către educatoare, pentru a se reuși să reflecte cât mai clar noțiunea dorită.

Aplicații utilizate în procesul educațional în grădiniță:

Chatterpix - prin intermediul căruia, de exemplu, se poate recita o poezie și încadrarea elementelor din text cu imagini sugestive și atractive.

Wordwall - program prin care se pot crea jocuri interactive pentru susținerea învățării(găsește perechea, alege și potrivește, sortează, deschide casete etc)

Learningapps -program prin care se pot realiza exercitii interactive pentru consolidarea și evaluarea continuturilor de învățare.

Jingsaw planet - aplicație care permite încărcarea unei fotografii și decuparea sub formă de piese puzzle, în funcție de dificultatea dorită.

Utilizarea mijlocită a calculatorului prin folosirea CD-urilor educaționale și a proiectelor Power-Point cu povești. Ex. Editura EDU.

Utilizarea de canale de comunicare, Youtube- copiii învață prin imitare, explorare și experiențe, iar activitățile de pe canalul YouTube permit practicarea acestora într-o modalitate naturală și în același timp atractivă.

Predarea-învățarea-evaluarea cu ajutorul instrumentelor și a tehnologiei digitale trebuie să constituie o variantă în care copilul să descopere și să învețe în mod planificat și logic.

La grădiniță este de dorit să fie îmbinate jocurile, mișcarea, cântecele, poeziile cu învățarea cu ajutorul mijloacelor moderne.

Profesorul care este interesat și dedicat muncii sale, va căuta în permanență să colaboreze cu colegii pentru creșterea performanțelor copiilor, căutând mereu informații și strategii adaptate nevoilor unei societăți în continuă dezvoltare.

PROIECT TEMATIC „EU SUNT UNIC”

Prof.Costin Angelica & Ghiorghita Denisa
Grădinița cu P.P. Nr. 3 Vaslui

În cadrul temei „CINE SUNT/SUNTEM?” am dezvoltat proiectul tematic „ACESTA SUNT EU”. Proiectul s-a desfășurat pe o perioadă de cinci săptămâni astfel:

- săptămâna I am abordat subtema „Eu și familia mea”;
- săptămâna a-II-a, am abordat subtema „Înfățișare, îmbrăcăminte, încălțăminte, obiecte de toaletă, obiecte de veselă”;
- săptămâna a-III-a, am abordat subtema „Politețea la ea acasă”.
- săptămâna a-IV-a, am abordat subtema „Știm cine suntem?” - evaluarea proiectului.

Aplicând în practică noul curriculum pentru învățământul preșcolar (3-6/7 ani) și ajutându-ne de experiența și interacțiunea directă a majorității copiilor cu subiectul, precum și de interesul exprimat de unii dintre ei în legătură cu această temă am dezvoltat acest proiect „ACESTA SUNT EU”.

În cadrul fiecărei subteme a săptămânii am avut în vedere, pe de o parte, folosirea diferitelor tipuri de jocuri, pentru sporirea atractivității domeniilor experiențiale și menținerea intereselor copiilor, iar pe de altă parte, am urmărit atragerea și implicarea părinților în echipa organizatorică a proiectului prin intermediu unei scrisori:

„Dragi părinți”

Pe o perioadă de cinci săptămâni, preșcolarii vor derula proiectul tematic «ACESTA SUNT EU» cu subtemele: „Eu și familia mea“, „Înfățișare, încălțăminte, îmbrăcăminte, obiecte de toaletă, obiecte de veselă“, „Politețea la ea acasă”.

Pentru reușita derulării acestuia, sunteți rugați să participați și să ne sprijiniți cu orice fel de material pe care îl aveți la îndemână legat de subteme, cum ar fi: atlase, reviste, imagini, fotografii, jocuri, toate ne sunt de ajutor în derularea proiectului nostrum.

Vă multumim!.

Copiii și educatoarele grupei.

OBIECTIV CADRU:

OBIECTIVE DE REFERITĂ VIZATE:

- să participe la activitățile de joc, de învățare, atât în calitate de vorbitor cât de auditor, să manifeste interes pentru «citit»; să transmită un mesaj simplu în cadrul jocului sau a activității de învățare; să utilizeze instrumentele de scris, stăpânind deprinderile motrice elementare necesare folosirii acestora;
- să-și îmbogățească experiența senzorială, ca bază a cunoștințelor matematice referitoare la denumirea obiectelor, cantitatea lor, clasificarea, constituirea de grupuri după anumite criterii(formă, mărime, culoare);
- să cunoască și să respecte normele necesare integrării în viața socială; să aprecieze în situații concrete unele comportamente și atitudini în raport cu norme prestabilite și cunoscute; să cunoască și să utilizeze unelte simple de lucru pentru realizarea unor activități practice;
- să diferențieze auditiv timbrul și intensitatea sunetelor din mediu apropiat și al sunetelor muzicale; să intoneze cântece; să redea teme plastice specifice desenului;
- să cunoască și să aplice reguli de igienă referitoare la igiena echipamentului, să-și formeze o ținută corporală corectă (în poziția stând, șezând și în deplasare).

DESCRIEREA PROIECTULUI

Subiectul proiectului a fost ales în urma unei întâmplări adevărate petrecute la grupa noastră. Sandra lipsea de mai bine de două săptămâni, nu aveam nici o informație despre ea. Într-o zi se aude o bătaie în ușă, intrați vă rog le răspund. În sala de grupă intră Sandra cu mama ei. Sandra pășește cu sfială parcă să nu se lovească. Mama ne povestește că Sandra a suferit o intervenție chirurgicală, de aceea a lipsit și acum umează recuperarea în liniștea familiei. Copiii au început să se îmbulzească în jurul ei mai, mai să o dea jos, asaltând-o cu întrebările: *Ce este operația ?; Cum e să te operezi ?; Ce ți-au scos ?; Cum te-ai îmbolnăvit ?* Am fost nevoită să intervin pentru a putea s-o protejez pe micuța Sandra de coatele și îmbrânceala colegilor. Ne-am luat la revedere de la colega noastră, urându-i însănătoșire grabnică, a trebuit să dau cât mai multe explicații ca să potolesc avalanșa de întrebări ce curgea de la copiii mei, fiind foarte interesați despre acest subiect. Văzând cât de interesați sunt de acest subiect le-am propus să studiem proiectul „ACESTA SUNT EU”. Deoarece copiii au acceptat bucuroși, plecând de la întrebările puse de ei am întocmit împreună Inventarul de probleme, în care am notat toate cunoștințele copiilor despre acest subiect și ce doreau ei să afle. Pe baza acestor întrebări am întocmit Harta proiectului, împărțită pe subteme pe durata celor trei săptămâni, am ținut să ne planificăm următoarele teme: „Eu și familia mea”, „Înfățișare, îmbrăcăminte, încălțăminte, obiecte de toaletă, obiecte de veselă”, „Politețea la ea acasă” și „Știm cine suntem?”, acoperind gama de probleme iscate la nivel de grupă la momentul respectiv.

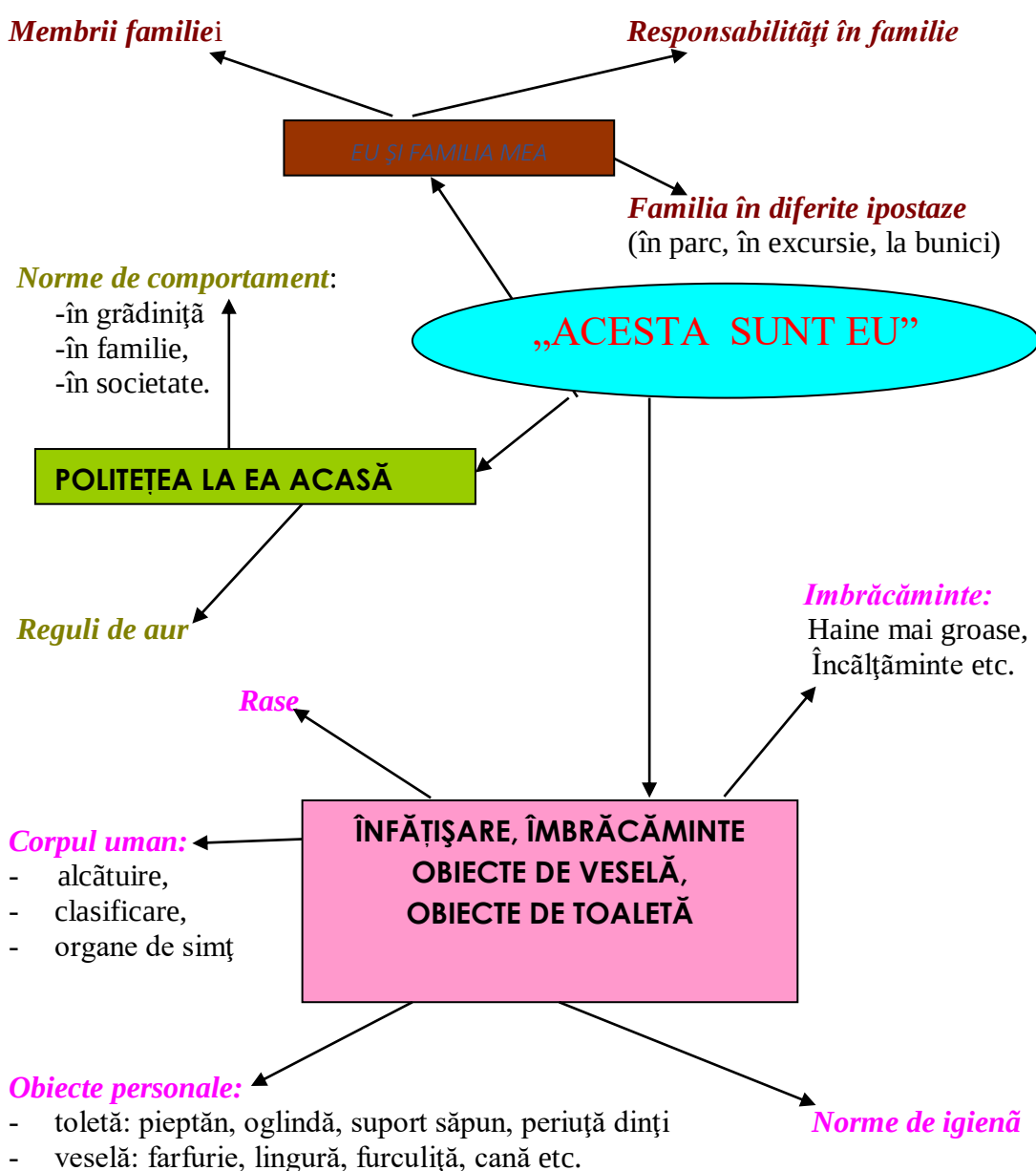
De asemenea, pentru a-i înștiința pe părinți despre noul proiect, am afișat la panoul părinților, o scrisoare, în care le-am cerut ajutorul în procurarea diverselor materiale.

În fiecare zi am organizat conținuturile într-un scenariu care să permită realizarea obiectivelor din ziua respectivă, în manieră integrate, într-o formă plăcută, care să-i ofere fiecărui copil impresia că el dictează ceea ce este de făcut.

Finalitățile proiectului au fost: Expoziții cu lucrările copiilor, Album – „Familia mea, Familia noastră”, puzzle: „Fetița și băiatul”, „Chipuri vesele”, culminând cu brigada veselă” Copiii model de azi vom fi”, unde vom critica acele trăsături necorespunzătoare și îndreptarea lor.

Activitățile zilnice s-au derulat după un anumit scenariu, copiii fiind motivați iar spațiul, materialul și timpul le-au permis să se implice în desfășurarea activităților preferate și le-au oferit posibilitatea ca, prin joc, să găsească răspunsuri la întrebările lor și să-și formeze unele deprinderi de lucru, aceasta fiind, de fapt, finalitatea fiecărui proiect de activitate integrată.

HARTA PROIECTULUI

JOCURI DE MIȘCARE

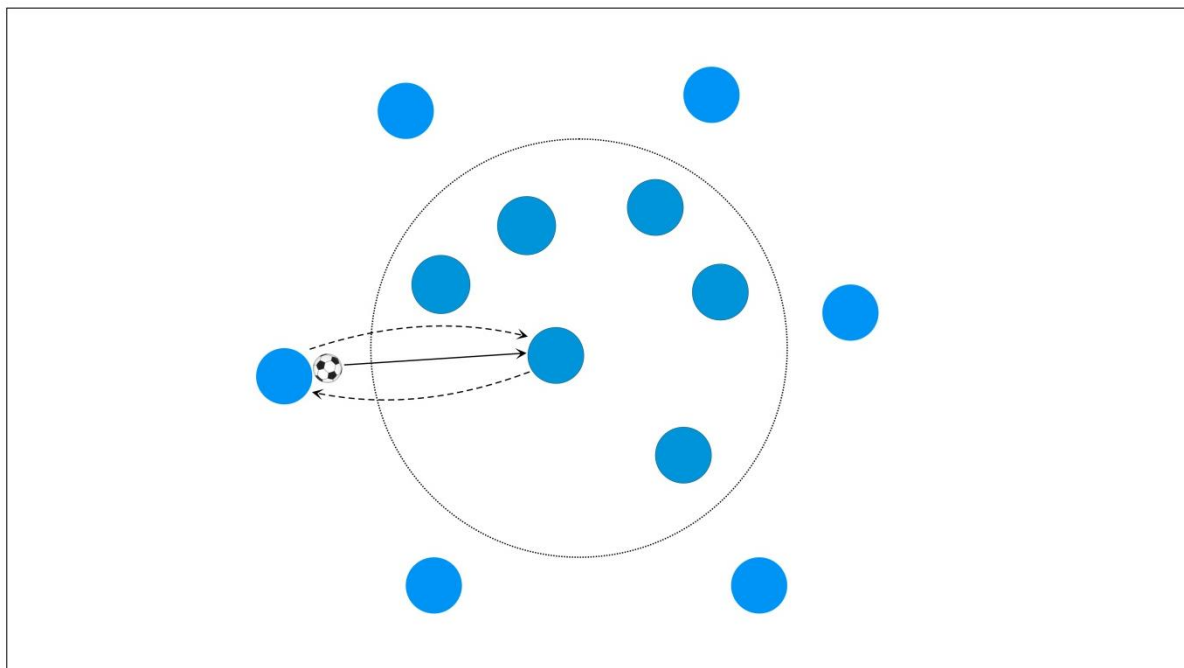
p.i.p.Borcan Lăcrămioara
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

JOC „Ferește-te, dacă poți!”

Obiective instructive: dezvoltarea coordonării atenției, și inițiere în lovirea mingii cu piciorul.

Organizarea jocului: Se formează un cerc cu raza de 8 m din copete. Elevii se împart în două grupe de câte 6 elevi. O grupă se răsfiră în jurul cercului, iar cealaltă grupă în interiorul lui.

Desfășurarea jocului: Elevii aflați în jurul cercului trebuie să nimerească pe cei din interior, prin lovituri cu latul, aceștia ferindu-se de minge. Cel care este lovit primește un punct penalizare. În

situația când mingea se oprește în cerc, în timpul jocului, elevul din grupa pasatorilor cel mai aproape de minge, intră în cerc și transmite mingea coechipierilor. Se joacă timp de un minut și apoi se schimbă rolurile.

Câștigă echipa care are cele mai puține penalizări.

Indicații metodice: Se va interveni asupra mărimii cercului, de către profesor, în funcție de nivelul motric al elevilor.

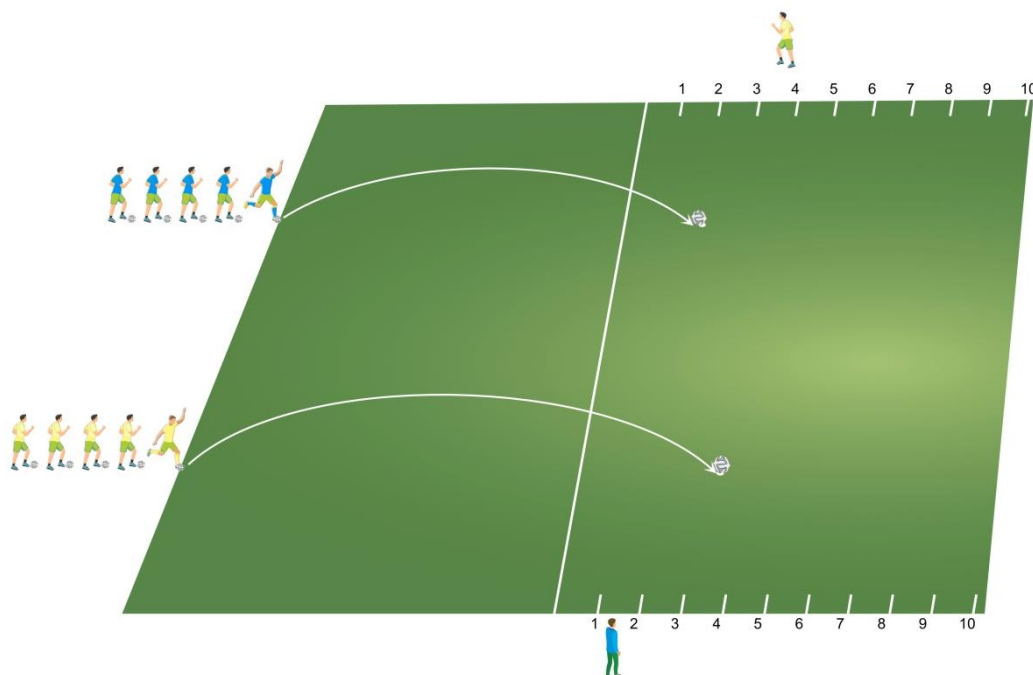
„Cine dă cel mai departe”

Obiective instructive: dezvoltarea capacității de lovire a mingii la distanță și dezvoltarea forței de lovire a mingii cu piciorul.

Organizarea întrecerii: Terenul are 40 m lungime și 20 lățime, cu o linie trasată la mijlocul terenului.

Elevii sunt așezați pe două șiruri de câte 5, la o distanță de 20 m de mijlocul terenului., fiecare cu mingea lui. De la linia de mijloc a terenului se delimitează cu copete, 10 intervale, de 2 m între ele. Aceste intervale se notează cu puncte în ordine crescătoare până la 10. și anume intervalului cu numărul 1 îi corespunde un punct, 2 cu două puncte, la fel până la 10. Câte un elev, pentru fiecare grupă, va sta pe marginea terenului, monitorizând și transmițând fiecărui jucător câte puncte a făcut.

Desfășurarea întrecerii: Elevii se vor întrece prin executarea unor lovituri de picior a mingii la distanță. La terminarea execuțiilor, elevul de pe margine de la fiecare grupă va merge și el să execute lovitura, în locul lui venind un coechipier.
Câștigă echipa care acumulează cele mai multe puncte

Indicații metodice: Profesorul poate să înlocuiască mingile cu unele mai grele.

Bibliografie:

- 1) Balint, Gh (2009), *Jocurile dinamice – o alternativă pentru optimizarea lecției de educație fizică cu teme din fotbal în învățământul gimnazial*, Iași: Editura Pim;
- 2) Motroc Ion și Motroc, F (1996), *Fotbalul la copii și juniori*, București: Editura Didactică și Pedagogică, R.A.;
- 3) Voja; R. (1972), *100 de antrenamente de fotbal*, București: Editura Stadion.

UTILIZAREA PLATFORMEI LIVRESQ ÎN CADRUL ORELOR DE COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Prof. înv. primar Diaconu Alina,
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Vaslui

Clasa: a II-a

Aria curriculară: Limbă și comunicare

Disciplina: Comunicare în limba română

Unitate tematică: „Vin sărbătorile!”

Subiectul: „Vreau să trăiesc printre stele”, după Victor Eftimiu

Tipul lecției: predare-învățare

Competențe specifice:

- CLR**
- 2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare;
 - 2.2. Transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic;
 - 3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut;
 - 4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare.

AVAP 2.5. Explorarea de utilizări în contexte utile și/sau estetice a obiectelor/lucrărilor realizate prin efort propriu;

DP 2.1. Exprimarea emoțiilor de bază în situații variate

Obiective operaționale:

- O1 – să citească corect, coerent, fluent, expresiv textul literar, respectând semnele de punctuație;
- O2- să utilizeze în contexte noi cuvintele întâlnite în text;
- O3 – să formuleze răspunsuri corecte și complete referitoare la conținutul textului;
- O4 - să identifice autorul, titlul, momente ale acțiunii, mesajul, completând harta textului;
- O5 - să ilustreze lectura printr-un desen;
- O6 - să-și exprime emoțiile trăite în timpul lecturii sau stârnite de mesajul lecturii, comportamentul personajelor.

Lecția este proiectată pe platforma educațională Livresq. Link:

<https://author.livresq.com/workshop/618c0cc7be1b11000827b636>

Cuprinde:

- Captarea atenției – ghicitori, film
 - Lectura textului - integral, pe roluri, citire selectivă, vocabular, alcătuire de enunțuri
 - Exerciții aplicative: text lacunar, întrebări, harta textului, test grilă
 - Fișă de lucru interactivă (Liveworksheet)
 - Temă: desen/desen vorbitor (Chatter Pix)
- postat pe platforma Padlet

Resurse online integrate în conținut:

- <https://www.liveworksheets.com/user/iriiri>
- <https://www.youtube.com/watch?v=uX-Rdx13GIM&t=15s>
- <https://padlet.com/alinaadiaconu2003/Bookmarks>

Utilizarea acestei platforme este gratuită, iar lecțiile se pot concepe în mod direct, în secțiunea **"Editor"**. Lecțiile pot fi publicate într-o **bibliotecă publică**, după validarea acestora.

Lecțiile sunt complete, pot include toate etapele unei lecții, într-un mod de prezentare atractiv.

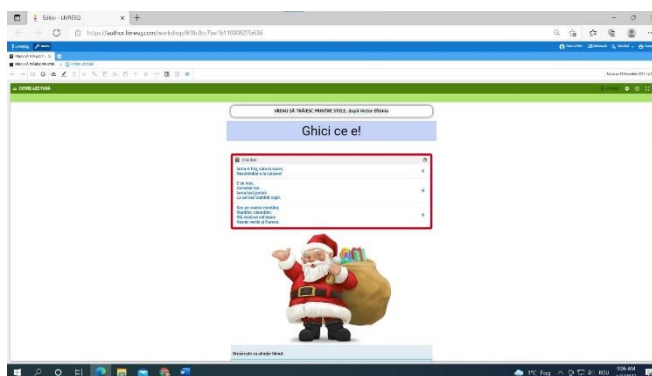
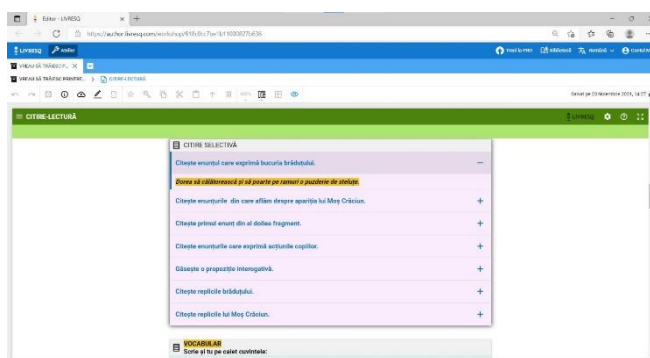
În cadrul etapei de evaluare pot fi folosite diverse metode: chestionar, aplicație, galerie acordeon, exerciții ce presupun completarea interactivă a acestora.

Utilizând această platformă educațională profesorul are acces gratuit la **Biblioteca publică Livresq**, ce conține o multitudine de lecții realizate de către acesta, sau de profesori din întreaga țară.

Lecțiile interactive pot fi trimise, cu ajutorul unui link de conectare, tuturor elevilor clasei, prin mail, WhatsApp, sau orice alt canal de comunicare.

Bibliografie:

- *Programa școlară pentru clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a* aprobată prin ordinul ministrului Nr. 3418/19.03.2013
- Breben S., Gancea E., Ruiu G., Fulga M. - *Metode interactive de grup - Ghid metodic* - Editura Arves, Craiova

IMPACTUL ACTIVITĂȚILOR ECOLOGICE ASUPRA COMPORTAMENTULUI ȘCOLARULUI MIC

Înv. Dobârcianu Cătălina,
Școala Gimnazială Nr. 1 Sat Văleni

Protecția naturii devine tot mai mult una din cele mai importante preocupări ale societății contemporane și comportă trei aspecte importante: prevenirea deteriorării mediului, acțiuni de depoluare și reconstrucție ecologică, ce constau, în principal, în măsuri reparatorii și păstrarea sau întreținerea zonelor depolate. Interesul și dragostea pentru natură sunt la majoritatea copiilor instinctive. În plus, comportamentele și convingerile formate copiilor la o vârstă cât mai fragedă sunt cele care se păstrează cel mai bine toată viața. De aceea, în acest demers am pornit de la interesul firesc al copiilor pentru plante, pentru ceea ce reprezintă, în general, natura pentru ei.

Încă din clasa pregătitoare am implicat copiii în activități ecologice pentru a urmări ce impact au aceste activități asupra comportamentului acestora. Am coordonat un echipaj de elevi pentru a participa la concursul „Planeta Pământ”, concurs desfășurat față în față la nivel local și județean, elevii obținând foarte multe premii. Apoi am plantat pomi fructiferi pe un teren pus la dispoziție de către Primărie, fiecare copil având o mare satisfacție știind că a plantat un copăcel cu mâna lui. Am continuat cu implicarea elevilor într-un Proiect Educațional Județean „Să protejăm natura!”, proiect desfășurat în școala noastră, organizând lunar activități ecologice:

- „Micii ecologiști în acțiune!” - activitate de ecologizare a spațiului din curtea școlii și a sălii de clasă

- „Să aducem un omagiu naturii!” - activitate artistică (cântece, poezii, scenete), jocuri pe teme ecologice

- „Frumoasă ești, pădurea mea!” - realizarea unor machete cu pădurea în diferite anotimpuri

- „Parada costumelor ecologice” - organizarea unui concurs de costume ecologice

- „Confecționare de măștișoare și felicitări din materiale refolosibile”

- „Am devenit prietenii naturii!” - realizarea unor postere pe teme ecologice

În urma desfășurării acestor activități elevii au tras anumite concluzii și atitudinea lor față de mediul înconjurător s-a schimbat. Pentru a fi prietenul naturii trebuie să ai un comportament ecologic, s-o ocrotești, menținând curățenia și îngrijind frumusețile ei, oriunde te-ai afla. Ocrotind natura, ne ocrotim pe noi înșine! Ce ne oferă natura în schimbul prieteniei noastre? Oare puteți să vă imaginați o natură fără clorofilă, fără iarbă, fără frunze, fără arbori și păsări?

Viitorul se referă la caracterul preventiv al acțiunilor, propunându-ne cu toții să asigurăm o lume mai curată, în care copilul să știe că fiecare gest contează, atât al său personal, cât și ca parte a unui grup în cadrul comunității. În epoca contemporană, o problemă de stringentă actualitate este formarea și educarea elevilor în spiritul unor responsabilități umane ce vizează protecția mediului înconjurător.

Educația pentru ocrotirea mediului constituie parte integrantă a unei educații de bază. Formarea conștiinței și conduitei ecologice devine o cerință deosebit de importantă pentru orice demers educativ, atât școlar, cât și extrașcolar și prin orice tip de educație, fie ea formală, informală sau nonformală. Școala este chemată să determine nu numai sentimente de admirație față de frumusețile naturii, ci și convingeri și deprinderi de protejare a mediului înconjurător. Prin diferitele discipline incluse în procesul de învățământ avem datoria morală de a implanta în spiritul fiecărui elev necesitatea apărării mediului înconjurător împotriva poluării și de a forma conduita ecologică modernă.

Ca urmare a activităților derulate, pe lângă rezultatele cantitative, am obținut și rezultate calitative: elevii au conștientizat locul și rolul educației ecologice și de protecție a mediului și și-au îmbunătățit atitudinea față de tot ceea ce ne înconjoară, au devenit mai responsabili. S-au implicat în totalitate în activitățile propuse, dobândind o motivație intrinsecă superioară pentru tot ceea ce înseamnă activități extracurriculare în școală. Am urmărit implicarea activă a elevilor în activități extrașcolare, stimularea inițiativei personale a elevilor, formarea și dezvoltarea spiritului de echipă.

Mai mult decât atât, implementarea proiectului „Să protejăm natura!” va avea *impact* nu doar asupra grupului țintă, ci și asupra comunității școlare, școlii ca organizație, familiilor din comunitate, partenerilor din proiect.

Rezultatele studiului arată clar o schimbare în comportamentul elevilor. La vârsta școlară mică facem primii pași în încurajarea și educarea copiilor pentru ca în timp aceștia să devină factori activi ai protecției mediului, acționând, modificând stilul de viață propriu și pe cel al persoanelor din jurul lor.

Ecologia nu este doar o știință, ci și un concept de viață. A trăi într-un mediu curat și sănătos trebuie să se învețe încă de la grădiniță. Școala, biserica, familia și întreaga societate sunt chemate să oprească distrugerea naturii, să „domesticească” omul, să-l împace cu natura și să-l reazeze în natură. A respecta natura, a o înțelege și a o iubi trebuie să devină o trăsătură de caracter.

PREDAREA INTEGRATĂ A CONȚINUTURILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR GHID PRACTIC PENTRU ARIA CURRICULARĂ LIMBĂ ȘI COMUNICARE- CLASA I

Gache Paula-Georgiana - Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Laza- Vaslui
 Ștefănică Anda-Violeta- Liceul Pedagogic „Ioan Popescu”, Bârlad

De-a lungul timpului a existat o preocupare permanentă pentru domeniul cunoașterii. Această preocupare a dat naștere progresului. Dezvoltarea tehnologică, învățarea online, progresele majore înregistrate în studiul mecanismelor învățării care fundamentează și susțin noi teorii în domeniul educațional sunt câteva dintre argumentele care evidențiază dinamica și evoluția educației.

Observăm că în prezent nu mai discutăm despre copilul care asimilează informație și o reproduce întocmai, ci despre identificarea acelor caracteristici care creează premisele succesului personal și profesional, vorbim despre copilul care are capacitatea de a realiza conexiuni, de a rezolva probleme ale lumii contemporane. Și atunci, ne punem întrebarea: *Copilul din România de astăzi este educat pentru cerințele din viitor?* Răspunsul la această întrebare vine odată cu apariția noului Curriculum pentru ciclul achizițiilor fundamentale în anul 2012. Curriculum integrat

reprezintă un domeniu actual, fără a fi în mod necesar un domeniu nou. Abordarea integrată a curriculumului sugerează o schimbare de la procesul de predare-învățare, centrat pe acumularea de informații și fapte, la o abordare ce încurajează dezvoltarea de relații conceptuale între subdomeniile cunoașterii, o abordare centrată pe elev, care îi permite acestuia să își construiască singur sensuri și semnificații. Totuși, această schimbare a stârnit polemici și poziții divergente datorită dificultăților practice și instituționale de implementare. Formarea cadrelor didactice în acest sens a reprezentat și reprezintă încă o provocare.

Din poziția de cadre didactice practice într-o școală românească putem spune că am observat o preocupare destul de timidă a specialiștilor din domeniu în ceea ce privește elaborarea unor programe variate de formare a cadrelor didactice în ceea ce privește abordarea integrată a conținuturilor pentru învățământul primar. Desigur, diferite edituri, vin anual în întâmpinarea nevoilor cadrelor didactice cu ghiduri orientative de proiectare integrată pentru fiecare clasă a învățământului primar, însă acestea nu acoperă întreg arealul de nevoi didactice.

Experimentând cu două serii de elevi abordarea integrată a conținuturilor, am constatat că această manieră de a educa stimulează creativitatea, transformând activitatea de proiectare într-o listă nemărginită de idei de aplicare a programelor școlare. Din acest motiv, am considerat constructiv să împărtășim ideile noastre colegilor care sunt deschiși către alte modalități de a ne derula activitatea didactică.

Prezentul ghid de predare integrată a conținuturilor din aria curriculară Limbă și comunicare pentru clasa I nu-și propune să ofere „rețete”, ci să stimuleze atitudinea creatoare a cadrelor didactice în descoperirea celor mai eficiente soluții inedite de abordare a conținuturilor școlare. În același timp, ideile de activități prezentate sunt structurate conform literaturii de specialitate, însă sunt raportate la realitatea din școală. Prin urmare, ghidul se adresează atât cadrelor didactice din învățământul primar aflate la început de carieră, cât și celor cu o vastă experiență care doresc o optimizare a propriei activități.

Structura ghidului este realizată respectând principiul progresivității, de la simplu la complex. Primul capitol oferă un rezumat al tendințelor integratoare existente în educație de-a lungul timpului, prezintă o serie de particularități ale integrării curriculare și exemplifică modelele de integrare curriculară propuse de teoreticienii din domeniu.

Cel de-al doilea capitol oferă o trecere în revistă a principalelor documente curriculare, precum Curriculum național, Planurile cadru de învățământ, Schema orară, Programa școlară, explicând rolul acestora în proiectarea activității și derularea optimă a procesului educațional. Pentru înțelegerea importanței pe care o are fiecare dintre aceste documente, folosim o metaforă: asemănăm aceste documente zalelor unui lanț care se întinde de la nevoile societății până la elevul din bancă și invers. Dacă o zală se slăbește/se rupe, adică fie nu este aprofundat documentul suficient, fie se trece efectiv peste etapele corespunzătoare acestuia, lanțul își întrerupe continuitatea, iar nevoile societății și ale elevului nu vor fi satisfăcute, creând astfel dezechilibru social.

Dacă „lanțul” de care aminteam mai sus este continuu, înseamnă că am ajuns la momentul de creativitate deplină. Astfel, cel de-al treilea capitol al ghidului prezintă, din practica personală de la clasă, o serie de exemple concrete de strategii de abordare integrată a conținuturilor specifice clasei I, bazate pe diferite concepte și modalități de organizare care favorizează integrarea. Aplicațiile practice propuse în acest ghid reprezintă o modalitate personală de interpretare a programei școlare. Conținuturile specifice disciplinei Comunicare în limba română sunt împletite cu cele specifice celorlalte discipline și tratate ca un ansamblu. Totodată, sunt întrepătrunse și diferite elemente curriculare, în special structurile operatorii (deprinderi, abilități, capacități) sau același set de capacități cognitive se îmbină cu anumite secvențe de conținut aparținând unor discipline diferite. Se depășește în acest mod bariera dintre discipline sau poate lua naștere o nouă disciplină. De exemplu, propunem o modalitate prin care competențe precum *dezvoltarea capacității de exprimare orală și scrisă* (specifică disciplinei Comunicare în limba română) poate fi realizată și prin intermediul unei discipline opționale integrate, care să armonizeze conținuturi „împrumutate” de la mai multe discipline.

În cadrul acestui ghid am încercat să propunem o paletă diversificată de modalități de abordare integrată a conținuturilor, neasumându-ne meritul de a fi epuizat toate modalitățile posibile de integrare. Astfel, exemplele de integrare prezentate aduc în lumină concepte precum învățarea activă, învățarea pe baza inteligențelor multiple, învățarea pe bază de proiecte, învățarea prin cooperare și competiție sau predarea în echipă (team teaching).

De menționat este faptul că, pe lângă exemplele propuse există și alte numeroase posibilități de proiectare și aplicare, funcție de imaginația creatoare a fiecărui cadru didactic.

PROIECT DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ

Prof. înv. primar Ivan Gabriela
Școala Gimnazială „Vasile Pârvan” Bârlad

1. Titlul: „Ziua Mondială a Educației”

2. Data: 4 octombrie 2022

3. Coordonator: prof. înv. primar Ivan Gabriela

4. Argument:

În 1994, UNESCO a inaugurat prima ZI MONDIALĂ A EDUCATORILOR, pentru a comemora semnarea, în 1966, a recomandării făcute de UNESCO și Organizația Internațională a Muncii privind condițiile de muncă ale personalului didactic.

Această zi se sărbătorește în data de 5 octombrie în peste 200 de țări, denumirea ei fiind *World Teachers' Day* în engleză sau *Journée Mondiale des Enseignants* în franceză.

În mai multe țări, Zilele profesorilor sunt destinate a fi zile speciale de apreciere a cadrelor didactice.

Evenimentul ține să ne reamintească faptul că o educație de calitate reprezintă cheia unei reușite profesionale.

Ziua Mondială a Educației nu trebuie să omagieze doar munca profesorilor și a dascălilor ci trebuie să fie și un prilej de reconștientizare a rolului pe care educația în sine îl are pentru orice stat și pentru orice generație. Specialiștii din educație recunosc că educația eficientă se realizează prin complementaritatea dintre rolurile școlii ca instituție și a familiei ca și cămin.

5. Scop: Conștientizarea dascălilor de vocația lor de formatori, educatori și informatori contribuind la dezvoltarea unei țări precum și a rolului acestora civic de mare importanță contribuind la păstrarea coeziunii sociale.

6. Obiective:

Să cunoască semnificația zilei de 5 octombrie – Ziua Educației;

Dezvoltarea aptitudinilor și înclinațiilor artistice ale elevilor;

Dezvoltarea abilităților de comunicare, atenție.

7. Grup țintă: elevii clasei a IV-a B

8. Resurse:

a. umane: elevii și d-na învățătoare;

b. materiale: panou, fișe de lucru, carioci, creioane colorate, frunzulițe, foarfece, lipici, diplome.

9. Desfășurarea activității:

Elevii clasei a IV-a B au fost informați cu privire la semnificația zilei de 5 octombrie. Aceștia au realizat „Copacul Educației” respectând etapele de lucru prezentate.

Copiii au primit o fișă de lucru cu un copăcel și frunzulițe. Aceștia au colorat copăcelul, au decupat frunzulițele și le-au lipit pe copăcel. Pe fiecare frunzuliță lipită, copiii au scris câte un cuvânt despre *educație*, apoi s-au citit cuvintele scrise și citate despre educație.

Elevii au fost recompensați cu aplauze și diplome.

10. Rezultate:

a. lucrări realizate de copii;

b. expoziție cu lucrările elevilor în sala de clasă.

11. Evaluare: aprecieri verbale, expoziție cu lucrările elevilor, diplome.

12. Mediatizare: expoziție cu lucrările elevilor, informarea părinților pe WhatsApp.

13. Activitatea în imagini:

DEZVOLTARE PERSONALĂ – NEGOCIEREA OARBĂ

Manole Crina,
Școala Gimnazială „Dimitrie Cantemir” Vaslui

Clasa: I

Domeniul: Dezvoltare emoțională și socială

Subdomeniul: Interacțiuni simple cu ființe și obiecte familiare

Subiectul lecției: Despre prietenie

Competența generală: - Exprimarea adecvată a emoțiilor în interacțiunea cu copii și adulți cunoscuți

Competențe specifice:

2.1. Asocierea emoțiilor de bază cu elemente simple de limbaj nonverbal și paraverbal;

2.2. Transmiterea unor mesaje verbale și nonverbale simple despre propriile experiențe de viață

2.3. Explorarea caracteristicilor necesare pentru a fi bun prieten;

Strategii de învățare

- tratarea diferențiată;

- metode activ-participative și practice (jocul de rol, jocul didactic, lucru în perechi);

- încurajarea abilităților de comunicare

Resurse

- mijloace IT (calculator, videoproiector, tabletă, CD-uri etc.);
- plastilină, eșarfe

Evaluare

- observarea sistematică a comportamentului elevilor;
- evaluări orale și cu sprijin (indicații);
- aprecieri verbale

1. Captarea atenției

Captarea atenției s-a realizat prin audierea Cântecului prieteniei <https://youtu.be/RNBFq2GGBGk>. Apoi am purtat următoarea discuție cu elevii:

- Ce mesaj ne transmite cântecul? (că e bine să avem prieteni)

2. Enunțarea scopului și a obiectivelor

Copiii au fost anunțați că vor desfășura o activitate de dezvoltare personală, în care vor vorbi despre prietenie și comportamente generate de aceasta, vor recunoaște calitățile unui bun prieten, vor da exemple de situații în care s-au dovedit a fi buni prieteni.

3. Dirijarea învățării

Le-am oferit spre vizionare un mini clip animat, atractiv, care este în strânsă legătura cu tema pe care o abordăm în această zi: <https://youtu.be/kMSDD619o7o>

S-au purtat discuții pe marginea animației:

- Cine sunt personajele? (mai multe animale sălbatice)
- Ce relație există între ele? (Sunt colegi și prieteni)
- Cine nu s-a putut integra în grup? (Ariciul)
- De ce? (Pentru că era diferit)
- Cum credeți că s-a simțit el când era evitat de ceilalți? (Era trist)
- Ce soluție au găsit colegii?
- Ce au dovedit ei astfel? (Că sunt buni prieteni)

Elevii cu dificultăți de învățare au fost și ei solicitați să răspundă la întrebări simple despre conținutul filmului și au fost dirijați în formularea răspunsurilor.

I-am întrebat pe elevi dacă au prieteni și cum și i-au ales. Le-am cerut să dea și exemple concrete.

- Ce calități ar trebui să aibă un bun prieten?

5. Obținerea performanței

Le-am cerut să formeze perechi de câte doi copii, ținând cont de preferințele lor. Am propus un exercițiu, intitulat *Negocierea oarbă*:

„Cu ochii legați și fără să vorbească sau să scoată niciun sunet, participanții formează cupluri. Partenerii sunt față în față. Fiecare cuplu are o bucată de plastilină suficient de mare pentru a fi modelată. Participanții sunt rugați să modeleze ceva împreună. După ce vor termina, își vor da jos fularele de la ochi și vor privi ce au realizat. Vor povesti colegilor cum au reușit, cum au negociat.”

Am purtat următoarea discuție:

- Ați reușit să realizați ceea ce v-ați propus ?
- Cum ați procedat?
- Ce ați înțeles voi din acest exercițiu?

Am concluzionat:

-Când dorim să realizăm ceva împreună cu un coleg sau cu un prieten, este foarte importantă comunicarea, ascultarea părerilor celuilalt, câteodată renunțarea la ideea noastră și acceptarea ideii celuilalt. Este foarte important și să ne ajutăm reciproc.

6. Retenția și transferul

Le-am cerut apoi să deseneze pe o coală albă conturul mâinii lor și să scrie pe fiecare deget acele calități ale lor care îi fac un bun coleg și prieten.

La final am cântat cu toții „Cântecul prieteniei”.

CONCLUZII ÎN URMA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚII:

Activitățile propuse copiilor le-au făcut mare plăcere acestora, inclusiv metoda *Negocierea oarbă*. În aplicarea acesteea am întâmpinat câteva dificultăți, cum ar fi: copiii au înțeles destul de greu ce aveau de făcut, având tendința de a lucra fiecare pentru sine, realizând fiecare copil din grup câte un produs. Faptul că nu aveau voie să comunice a contribuit la lipsa de cooperare și la realizarea incorectă a sarcinii. În momentul în care le-am permis să comunice între ei, situația s-a schimbat. Faptul că niciunul dintre copii nu vedea, făcea ca la un moment dat să nu mai nimerească plastilina de pe masă sau să o scape pe jos.

Le-am propus o altă variantă a metodei: să modeleze tot în pereche, dar nu cu ochii acoperiți, ci ținând fiecare o mână la spate. Astfel au cooperat mult mai bine, s-au ajutat și și-au exersat mai bine abilitățile de comunicare.

Au avut ocazia să observe, în ambele variante ale metodei, că este foarte greu de realizat un produs în comun, dar fără să comunice. Au înțeles cât de importantă este comunicarea.

Bibliografie:

- *Programa Școlară pentru Dezvoltare personală, clasele pregătitoare, I, II, 2017*
- <https://youtu.be/RNBFq2GGBGk>
- <https://youtu.be/kMSDD619o7o>

TRADIȚII ȘI OBICEIURI LOCALE

Mărgan Daniela-Violeta,
Școala Gimnazială Zăvoi

Fiecare poveste, fiecare om, fiecare fotografie redescoperită ne întoarce cu privirea în noi, până la rădăcini... E atât de important locul din care am pornit în lume, oamenii și pământul care ne -au dat, încât ar trebui să tratăm totul ca pe o rugăciune sfântă...

– OPȚIONAL INTEGRAT –

1 ORĂ / SĂPTĂMÂNĂ

Clasa a IV-a

NOTĂ DE PREZENTARE

În cadrul procesului complex și îndelungat de formare a personalității copilului, cunoașterea obiceiurilor și a tradițiilor populare are o importanță deosebită, datorită conținutului de idei și de sentimente, a faptelor care oglindesc trecutul bogat și plin de speranțe al poporului nostru.

Cel mai sarac și mai obscur om, iubind tradițiile țării sale, fiind patruns de aspirațiile ei, se va gândi mereu la petecul de pamant sfințit de sângele părinților, al moșilor și stramoșilor lor.

Am inițiat acest proiect de disciplină opțională plecând de la dorința de a cultiva și a dezvolta la elevi dragostea față de locul natal, față de obiceiurile și tradițiile strămoșilor noștri.

Ca dascăli putem avea un impact deosebit asupra elevilor noștri în ceea ce privește educația lor pentru cunoașterea și păstrarea obiceiurilor și tradițiilor, introducând elemente din folclorul zonei unde locuim în diferitele activități pe care le desfășurăm. Trezindu-le interesul față de tradițiile și obiceiurile strămoșești, de istoria straveche a satului le stimulăm dorința de a cunoaște și respecta valorile care ne definesc.

Noi avem datoria morală de a cultiva la copii dragoste pentru tradiții și obiceiuri populare, sentimente de respect față de eroii neamului românesc, de moșii și strămoșii noștri. Cadrele didactice sunt cele care promovează dialogul și comunicarea între copii de diferite vârste, atrag copii în organizarea unor activități cu caracter extracurricular. Copii învață să cunoască istoria românească la nivel național și local, promovând tradițiile locale prin activități desfășurate cu ocazia diferitelor evenimente din viața comunității locale.

Pentru studiul opțional, „*Tradiții și obiceiuri locale*” am propus ca temă principalele obiceiuri și unele preocupări din trecut care se pierd în istoria satului Măru, sperând să mențin treaz interesul copiilor pentru acestea, de care, în mod regretabil se îndepărtează tot mai mult tineretul satelor. Am mizat pe faptul că, deși mici ca vârstă, școlarii posedă un bagaj consistent de elemente ce aparțin tradițiilor locale, obiective socio-culturale, religioase și evenimente din viața comunității locale.

Sper ca în anii următori să aduc la cunoștință copiilor aspecte din cele mai complexe ale istoriei locale, necesitatea menținerii și mai ales a transmiterii tradițiilor și obiceiurilor locale, scoțând mereu în evidență importanța lor educativă în planul dezvoltării patriotismului local, ale curățeniei morale creștin-ortodoxe și al conduitei ireproșabile ale omului de la sat, nedezipit de pământ și mai ales de Biserică.

COMPETENȚĂ TRANSDICIPLINARĂ

DEZVOLTAREA INTERESULUI PENTRU PĂSTRAREA OBICEIURILOR ȘI TRADIȚIILOR POPULARE SPECIFICE SATULUI MĂRU.

COMPETENȚE GENERALE

1. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral
2. Dezvoltarea interesului pentru recunoașterea, conservarea și interpretarea obiceiurilor și tradițiilor locale
3. Dezvoltarea și valorificarea cunoștințelor de folclor

COMPETENȚE SPECIFICE

1. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral

Competențe specifice	Activități de învățare
1. 1. identificarea, investigarea și să folosirea resurse istorice, referitoare la istoria locală	-discuții despre trecutul familiei; -vizite la muzee, arhive, monumente locale; -recunoașterea și descrierea obiectivelor vizitate; -prezentarea unor relatări din scrierea călătorilor prin zonă;

1. 2. explicarea noțiunea de „comunitate locală” și sfera ei de întindere 1. 3. Însușirea unele cuvinte- regionalisme 1. 4. redearea proverbelor, zicătorilor și ghicitorilor 1. 5. recunoașterea și să înțelegerea unor obiceiuri, sărbători și datini creștine din satul nostru	-lecturarea unor pasaje din monografiile ale satului; -exerciții de comunicare în cadrul grupului prin promovarea schimbului de informații; -valorificare cunoștințelor copiilor referitoare la grupurile din care fac parte. - vizitarea, observarea și confirmarea înțelegerii mesajului prezentat. -sesizarea regionalismelor din textele audiate; -exerciții de memorare și de redare a proverbelor, zicătorilor și ghicitorilor culese de elevi sau preluate din culegeri -audierea unor lecturi în care sunt prezentate obiceiuri, sărbători și datini creștine legate de: ciclul anului, ciclul vieții; -exerciții de exprimare a propriilor opinii, sentimente în legătură cu spațiile temporale și personajele care apar în obiceiurile și datinile creștine;

2. Dezvoltarea interesului pentru recunoașterea, conservarea și interpretarea obiceiurilor și tradițiilor locale

Competențe specifice	Activități de învățare
2. 1. manifestarea interesului și preocupări pentru cunoașterea și conservarea valorilor istorice și culturale locale; 2. 2. perceperea satul ca principal cadru al dezvoltării fenomenelor folclorice 2. 3. conservarea folclorul autentic local 2. 4. observarea portul popular local 2. 5. observarea decorul din casele țărănești 2. 6. înțelegerea modul de desfășurare a manifestărilor folclorice	-realizarea unui minimuzeu al clasei; -explorarea universului satului românesc: structura socială, mediul geografic, împrejurimi; -exerciții de identificare a unor obiceiuri care implică familia(urările, viața de familie), vecinătățile, generațiile; -realizarea de reportaje, interviuri cu oamenii din sat; -prelucrarea informațiilor obținute; -prezentarea costumelor populare din perioade diferite; -compararea portului local cu cel din alte zone; -parada costumelor populare -prezentarea costumului național pentru bărbați și femei; -exerciții de descriere a costumului național; -prezentarea unor interioare din casele satelor de munte; -descrierea țeșăturilor din punct de vedere cromatic; -exerciții pentru sesizarea echilibrului și simetriei în compunerea motivelor ornamentale; -prezentarea obiceiurilor străbune legate de sărbătorile religioase; -întâlnire cu soliștii de muzică populară, originari din sat; -întâlnire cu culegătorii de folclor; -exerciții de familiarizare a elevilor cu specificul

	unei șezători; -organizarea unei șezători; -participarea la sărbători și ceremonii locale; -dramatizarea și punerea în scenă a unor obiceiuri locale;

3. Dezvoltarea și valorificarea cunoștințelor de folclor

Competențe specifice	Activități de învățare
3. 1. valorificarea cunoștințelor de istorie și folclor în creații populare	-conversație pe marginea specificului unor evenimente; -discuții în cadrul unor mese rotunde; -realizarea unui portofoliu tematic; -redactarea unor compuneri; -realizarea unor desene tematice; -realizarea unor articole publicate în revista școlii sau alte reviste școlare;

CONȚINUTURI

1. Localizarea în timp și spațiu a localității

- Măru și mărării (Satul și comunitatea)
- Biserica
- Școala ieri și azi
- Case vechi
- Prima oară „Măru”
- Legenda satului Măru
- Personalități mărane

2. Tradiții și obiceiuri legate de principalele momente ale vieții și de parcurgerea anotimpurilor

- Nașterea. Botezul.
- Nunta
- Înmormântarea. Priveghiurile. Praznicele.
- Crăciunul. Colindul. Pițărăii. Steaua. Botezul.
- Sf. Paști. Floriile
- Rusaliile. Ruga(Negeia)

3. Portul local și dansurile populare

- Costumul popular
- Parada costumelor populare
- Dansuri populare

4. Am aflat... știu mai multe

- Minimuzeul clasei
- Portofolii tematice
- Expoziție: „Mi-s fâlos că mi-s mărân”

SUGESTII METODOLOGICE

- Încurajarea unei atitudini deschise față de tradițiile și folclorul ;
- Promovarea creativității
- Promovarea spiritului de echipă
- Cultivarea respectului și a unei atitudini pozitive față de diversitate;
- Stimularea gândirii autonome, reflexive și critice în raport cu diverse mesaje receptate;
- Abordarea flexibilă și tolerantă a opiniilor și argumentelor celorlalți;
- Dezvoltarea interesului pentru comunicare intergenerațională;
- Conștientizarea propriei identități în cadrul comunității locale;
- Cultivarea unei atitudini pozitive față de limba română și istoria românilor/istoria locală în context european.

Satul Măru, alături de celelalte sate din România, au contribuit și contribuie, în continuare, la păstrarea și transmiterea obiceiurilor și tradițiilor stravechi. Multe dintre ele s-au pierdut, dar cele care au rămas trebuie păstrate cu grijă.

Este important ca tinerii din zilele noastre să nu uite modul de viață al strămoșilor, deoarece sunt multe lucruri benefice de învățat. Elevii școlii din Măru, trebuie să cunoască cât mai multe informații despre localitate, biserică, școală, tradiții și obiceiuri locale și să le reînvie cu orice ocazie.

Noi, profesorii trebuie să fim conștienți că avem o meserie importantă; noi formăm personalități, modelăm caractere, iar elevii trebuie „modelați” astfel încât să-și cunoască valoarea și să-și poată identifica locul în societate.

În elaborarea opționalului am plecat de la premiza că, alegând strategiile interactive de grup adecvate colectivului de elevi și respectând ritmul de lucru al fiecărui elev, voi contribui la formarea conștiinței, respectiv însușirea de către copii a unor cunoștințe despre trecutul satului și stimularea unor emoții și sentimente de protejare a tot ce este vechi.

Cunoașterea elementelor de istorie locală îi ajută pe elevi să înțeleagă trecutul îndepărtat al satului, să descopere tezaure de mare preț ce păstrează ce au creat mai trainic și mai frumos locuitorii lor și să conștientizeze faptul că istoria locurilor nate a fost scrisă concomitent cu cea a țării, elevii să fie convinși de faptul că oamenii din fiecare sat sau oraș și-au adus contribuția la construirea istoriei. Bunul mers al procesului de învățământ și rezultatele obținute depind de metodele utilizate. Aici apar metodele moderne, metode activ-participative utilizate în predarea noțiunilor de istorie locală.

Utilizarea metodelor activ-participative în procesul instructiv educativ accelerează însușirea cunoștințelor, formarea priceperilor și deprinderilor, a capacităților și contribuie la dezvoltarea tuturor proceselor psihice. Metodele activ-participative folosite în cadrul demersului pedagogic au o eficiență sporită prin faptul că antrenează elevul în procesul de predare-învățare, transformându-l în participant activ al propriei sale formări, învățătorului revenindu-i sarcina de coordonator, îndrumător al activității.

ACTIVITĂȚI FINALIZATOARE

1. Serbare școlară în care se prezintă scenete cu caracter religios și a unei șezători conform obiceiului locului.
2. Realizarea unui colț muzeistic în sala de clasă și participarea cu obiecte de către copii.
3. Confecționarea, prin colecționare a unor produse de inspirație tradițională (costum popular și cusături).

EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ PRIN PROIECTE ETWINNING COPILĂRIE FĂRĂ BULLYING / CHILDHOOD WITHOUT BULLYING

prof. inv. primar Moț Cornelia Alina,
Școala Gimnazială Găvojdia, Județul Timiș

„Mai mult câștigi prin iertare decât prin violență.” – La Fontaine

Suntem, pe zi ce trece mai schimbați, obosim mai repede, ne îmbolnăvim mai ușor... stresul este ceva cu care ne naștem; devenim, de fapt, rezultatul acțiunilor noastre.

Școala noastră a implementat în colaborare cu alte școli din Europa, în anul școlar 2021-2022 un proiect eTwinning „**Copilărie fără BULLYING/ Childhood without BULLYING**”. Proiectul a fost realizat astfel încât să formeze atât la nivelul elevilor cât și la nivelul adulților o concepție sănătoasă asupra vieții, corespunzând realității imediate și de perspectivă. În desfășurarea acestui proiect, am avut ca scop principal să îi facem pe elevi mai conștienți de faptul că bullying-ul nu ne reprezintă.

Astfel, prin colaborare și cooperare, elevii au creat lucruri comune și utile. Fiecare activitate a fost finalizată cu un produs comun: e-book, puzzle, quiz, padlet, poem acrostic, etc. Școala are un

rol important în viața cotidiană a copiilor noștri, se așteaptă să îi învețe pe copii să gestioneze sentimentele și experiențele negative și să facă față agresivității și bullying-ului. Intimidarea/amenințarea este o încercare agresivă, sistematică și continuă, în scopul subminării și rănirii cuiva, pe baza unor slăbiciuni pe care le are acesta. Efectele asupra victimei sunt adesea devastatoare din punct de vedere emoțional, comportamental și educațional.

Bullying-ul poate transforma școala într-un loc de temut, în timp ce aceasta ar trebui să fie un mediu în care copiii să se simtă în siguranță. Este foarte important să informăm copiii, părinții, pe toți cei care conlucrează în sistemul educațional. Copiii pot lua atitudine, pot interveni pentru ei înșiși, dar și pentru ceilalți, în speranța că numărul cazurilor de bullying se va diminua. Prevenirea acestui fenomen este responsabilitatea tuturor și nimeni nu ar trebui să fie indiferent față de acele persoane care se află în incapacitatea de a se descurca într-o situație de bullying.

În școlile românești, fenomenul de bullying are o incidență din ce în ce mai ridicată, pericolul venind din falsa impresie de normalitate a acestuia, majoritatea oamenilor acceptându-l ca pe o componentă obișnuită a vieții de zi cu zi. Când devin elevi, copiii se confruntă cu sarcina de a-și găsi locul în noua lume a instituției școlare extinse, cu toate structurile și regulile sale. Ei trebuie să învețe cum să construiască relații și să-și formeze un simț al apartenenței la spațiul său intern și la conviețuirea în comunitate împreună cu grupuri și indivizi diverși. Copiii trebuie să învețe cum să se adapteze unul la altul, să accepte și să respecte regulile, să dea naștere și să pună în aplicare propriile idei într-un mod corespunzător, să fie capabili să gestioneze dezamăgirile și constrângerile.

Obiectivele specifice ale proiectului au fost:

- Creșterea nivelului de cunoștințe și de înțelegere a fenomenului de bullying în rândul copiilor.
- Creșterea abilităților interpersonale (în special sociale și emoționale) în rândul tuturor copiilor și adolescenților
- Încurajarea observatorilor să ajute victima.
- Reducerea bullying-ului și a formelor de bullying prin mijloace electronice în rândul copiilor și adolescenților

Acest proiect de artă colaborativă impulsionează elevii să nu rămână pasivi bullying-ului. Conceptul de la baza acestei activități este de a fi mândru cu însușirile care ne definesc și ne fac diferiți și de a lua poziție împotriva hățuirii în mod unit.

Concluzii

Am inițiat și derulat acest proiect, conștienți fiind că „datorăm copilului cel mai profund respect”.

Activitățile desfășurate au reprezentat o formă de a educa altfel, de a îi învăța pe elevi să fie mai buni, mai toleranți, mai empatici și mai solidari cu problemele celor din jurul lor, prin intermediul unor activități educative non-formale care le-au stârnit curiozitatea, inițiativa, dorința de implicare și participare. Toți cei implicați în proiect au înțeles că încălcarea drepturilor copilului naște povești triste și grele, că respectarea drepturilor copilului nu este o opțiune, ci o obligație pe care o avem fiecare, indiferent că suntem adulți sau copii. Doar astfel putem contribui la construirea unei școli și, implicit, a unei lumi mai bune, mai tolerante, mai incluzive pentru fiecare dintre noi.

Bibliografie:

1. Arsova Netzelmann, T.; Steffan E.; Angelova M. Strategii pentru o clasă fără bullying. 2016;
2. Beldean-Galea I., Mireștean I.-M., Irimie S. ș.a. Comportamentul bullying în școală - formă specifică a violenței școlare 2016;
3. Costescu G. Bullying-ul în școală - o nouă îngrijorare pentru părinți;
<http://www.parintibuni.ro/index.php/Parenting-de-la-A-la-Z/bullying-ulin-scoala-o-noua-ingrijorare-pentru-parinti.html>

UTILIZAREA R.E.D. ÎN CADRUL LECȚIEI DE COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Prof. înv. primar Munteanu Simona
Școala Gimnazială „Ștefan Cel Mare” Vaslui

Clasa: pregătitoare

Obiectul: Comunicare în limba română

Subiectul: Albă ca Zăpada, de Frații Grimm

Tipul lecției: de consolidare

Obiective:

- să selecteze mulțimile de obiecte după criteriul dat;
- să redea conținutul poveștii;
- să "citească" imagini și să le așeze în ordinea desfășurării acțiunii;
- să răspundă la întrebări care vizează conținutul poveștii;
- să-și exprime părerea în legătură cu faptele și personajele poveștii;
- să extragă reguli de igienă a locuinței;
- să identifice literele studiate.

Metode și procedee: conversația euristică, munca independentă, problematizarea, jocul didactic, observația, exercițiul

Suport și resurse: aplicații online - **Learning Apps**, **Wordwall**, **Youtube**
calculator/videoproiector, fișe de lucru

Secvențele lecției	Conținutul învățării
1. Moment organizatoric	Se asigură condițiile necesare bunei desfășurări a lecției.
2. Captarea atenției	- Elevii sunt anunțați că Tweety, mascota clasei, a invitat astăzi la lecție niște personaje dintr-o poveste cunoscută de ei. Pentru a descoperi despre ce poveste este vorba, le propun următorul joc: https://learningapps.org/15689908 Copiii descoperă că este vorba despre povestea <i>Albă-ca-Zăpada și cei șapte pitici</i> .

3. Anunțarea temei și a obiectivelor	Pentru a o salva pe Albă-ca-Zăpada, piticii trebuie să depășească niște obstacole. Voi trebuie să-i ajutați, demonstrând că știți: cum se numesc personajele poveștii, că știți să povestiți frumos întâmplarea, recunoașteți literele studiate, socotiți corect, cunoașteți regulile de igienă corporală și a locuinței, aveți îndemânare la abilități practice.
4. Reactualizarea, sistematizarea și generalizarea cunoștințelor	Cer elevilor să redea conținutul poveștii ordonând imagini sugestive ce cuprind momentele principale. Poveștile copilăriei - Albă ca Zăpada (learningapps.org) Continui cu întrebări ce vizează conținutul poveștii. Povestea „Alba ca Zăpada” - Quiz (wordwall.net) Le propun copiilor să identifice personaje și elemente din poveste. Alba ca Zapada si cei 7 pitici - Labelled diagram (wordwall.net) Care sunt personajele? Cum era căsuța piticilor? - vizionare secvență film Albă ca zăpada -casa piticilor (learningapps.org) Pentru că în căsuță era multă dezordine, propun vizionarea unei secvențe din care să extragă soluția pentru a transforma căsuța într-una ordonată și curată. Alba ca zapada -de fluieri când muncești (learningapps.org) Albă ca Zăpada vrea să-i demonstrați că sunteți școlari silitori la toate disciplinele. Ea v-a pregătit niște fișe pe care trebuie să le rezolvați. (anexa). Elevii rezolvă sarcinile de lucru în scris. Voiosul este atât de mulțumit de munca voastră, încât fredonează întruna cântecul „Piticii”. Haideți să-l cântăm și noi! Noi Suntem Piticii - Cantece Pentru Copii - CanteceleCopii.ro - YouTube
6. Obținerea performanței. Conexiunea inversă	
7. Aprecieri asupra desfășurării lecției	Se fac aprecieri globale asupra desfășurării activității și din punctul de vedere al răspunsurilor pe care elevii le-au dat, cât și din punctul de vedere disciplinar. Toți copiii vor primi ca recompensă șablonul pentru confecționarea unui pitic.

FIȘĂ DE LUCRU

1. Încercuiți în numele piticilor literele învățate:

Hapciu

Somnorosul

Voiosul

Mutulică

Doc

Sfiosul

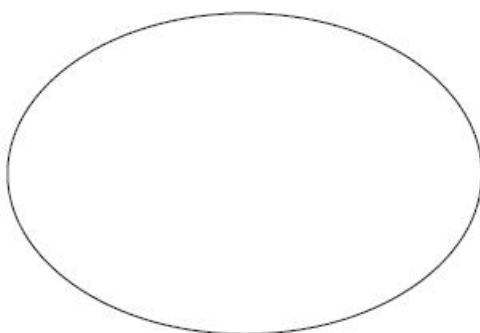
Morocănosul

2. Câte diamante de fiecare fel sunt?

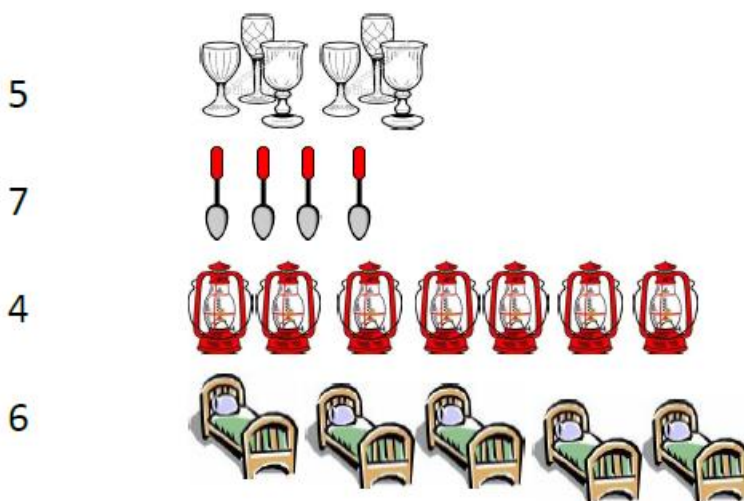

m	a	n	u	e	r	i

3. Desenează un număr de pahare egal cu numărul piticilor.

4. Numărați și trasați corespunzător săgețile:

5. Erau

. Mai vin

.

Câți pitici sunt acum?

REUȘIM ÎMPREUNĂ PRIN eTWINNING

profesor învățământ primar, Oprea Elena
Școala Gimnazială Răciu, Dâmbovița

Din martie 2020, în plină stare de alertă, învățarea online mă supune multor provocări:

-sunt nevoită să folosesc platforme noi de învățare și aplicații care-mi îmbunătățesc procesul instructiv educativ, dar mă ajută să-i păstrez „aproape” pe cei mici. Nu a fost deloc ușor, nici pentru mine, dar nici pentru copii sau părinți. Încet, încet am reușit...

-acum intru în marea familie eTwinning prin intermediul unei prietene.

Chiar dacă era o lume nouă pentru mine, simțeam nevoia să o explorez și să o cuceresc pas cu pas, proiect cu proiect.

Primul proiect la care am participat alături de copiii mei de clasă pregătitoare se numește „A clean environment, a healthy life” având o temă de actualitate și destul de ofertantă și cu mare impact asupra tuturor categoriilor de vârstă: **sănătatea mediului înconjurător**.

Chiar dacă am fost prezenți fizic sau online pe parcursul anului școlar, acest lucru nu ne-a împiedicat să participăm activ la toate acțiunile, elevii mei fiind foarte implicați.

Proiectul s-a derulat pe o durată de 6 luni, ianuarie- iunie 2021, în desfășurarea acestuia contribuind cadre didactice din foarte multe țări din Europa.

Tema aleasă a fost una de actualitate, sănătatea mediului înconjurător preocupându-ne pe toți, trăgând astfel un semnal de alarmă în ceea ce privește acțiunile de protejare a planetei Pământ, sănătatea Terrei este și sănătatea noastră.

Activitățile colaborative desfășurate presupun utilizarea unor aplicații noi:

- crearea unor cărți electronice cu ajutorul aplicației storyjumper sau bookcreator;
- expunerea lucrărilor plastice și a colajelor dedicate zilei mondiale a Pământului cu ajutorul aplicației Padlet;
- folosind jigsaw puzzle, elevii au creat puzzle-uri pe care le asamblau online. Aceste jocuri comune au fost destul de apreciate de elevii mei de clasă pregătitoare;
- am aplicat chestionare atât părinților, cât și elevilor mei, utilizând googledocs.
- prin intermediul kahoot elevii și-au testat cunoștințele despre mediu, dar și despre acțiunile de protejare a acestuia;
- am folosit pixiz sau bloggify în realizarea logo-ului proiectului;
- utilizând wordart, elevii au realizat materiale pentru ziua europeană a limbilor;

Consider că prin intermediul acestor proiecte eTwinning ne-am făcut munca mai ușoară, învățarea este mai atractivă, copiii sunt mult mai implicați în activitățile colaborative, exersând astfel abilitățile digitale, dar și pe cele de comunicare în limba engleză, de cooperare și de lucru în echipă.

Nu pot uita despre prietenii care s-au legat prin implicarea noastră în aceste proiecte, am cunoscut oameni frumoși, care ne-au ajutat atunci când am avut nevoie, ne-au apreciat munca, ne-au răsplătit prin implicarea în alte două proiecte la fel de frumoase.

Ca o încununare a muncii noastre de-a lungul anului, am fost premiați cu certificatul național de calitate, dar și cu cel european.

Consider că nu există limită de vârstă în învățare. Important este să îți dorești să faci ceea ce îți place...

Perseverența este cheia succesului.....

SUPORTUL PENTRU CREIOANE

p.i.p. Popa Luminița,
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Vaslui

Clasa: a IV- a

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Vaslui

Propunător: PIP. Popa Luminița

Aria curriculară: Arte și tehnologii

Disciplina: Arte vizuale și abilități practice

Tema: Prelucrarea materialelor flexibile – Pictura pe sticlă

Subtema: Lucrări din hârtie combinate cu elemente din natură, material textil și sticlă

Subiectul – verificare: Felicitarea pentru mama

- predare: „Suportul pentru creioane”- pictură pe sticlă

Tipul lecției: formare și consolidare de priceperi și deprinderi; lecție mixtă

Scopul lecției:

Consolidarea și perfecționarea deprinderii de a combina lucrări din hârtie, materiale din natură, material textil, plastic și sticlă

Cultivarea simțului practic, cromatic și estetic și conștientizarea reciclării

Competențe specifice:

1.1. Exprimarea de opinii proprii referitoare la mesajele comunicate prin limbaj vizual

2.1. Valorificarea unor materiale și tehnici adecvate, pentru exprimarea clară a unui mesaj intenționat

2.2. Realizarea de compoziții la alegere, valorificând potențialul expresiv al limbajului plastic

2.3. Realizarea de produse unicate, personalizate și utilizabile, în urma desfășurării unor activități dominante manuale, creative și ludice

Competențe integrate:

Limba și literatura română:

3.1. Formularea de concluzii simple pe baza lecturii textelor informative sau literare

3.6. Manifestarea interesului pentru lectura literară și de informare

4.4. Povestirea pe scurt a unei secvențe dintr-o poveste/ dintr-un film/ desen animat / a unei activități/ a unei întâmplări imaginate/trăite

MM: 3.1. Manifestarea unor reacții, emoții, sentimente sugerate de fragmente muzicale însoțite de dans

Științe:

3.2. Identificarea unor modalități de protejare a mediului înconjurător

Obiective operaționale:

La sfârșitul orei elevii vor ști :

O₁ – să denumească materialele de lucru și proprietățile acestora;

O₂ – să tamponeze cu buretele culoarea pe recipientul de sticlă (borcan sau sticlă);

O₃ – să lipească elementele în funcție de etapele de lucru;

O₄ – să rezolve sarcinile propuse –metoda **Pălăriilor gânditoare**;

O₅ – să prezinte etapele de realizare ale suportului pentru creioane;

O₆ – să utilizeze aplicațiile online indicate;

O₇ – să interpreteze cântecul în colectiv;

O₈ – să reactualizeze cunoștințe despre culori, nuanțe, tonuri.

Metode și procedee: explicația, conversația, demonstrația, activitate pe grupe

Forme de organizare: frontală, individuală și pe grupe

Strategia didactică: dirijată

Mijloace didactice: planșe demonstrative, lucrări model, ppt cu etapele de lucru, lucrarea oprită sub formă de execuție, hârtie colorată, lipici, aracet, sfoară, ramuri uscate, material textil, recipient de sticlă

Resurse:

✓ **oficiale:** Programa Școlară pentru Învățământul Primar, clasele p, III și a IV-a, 2013;

✓ **pedagogice:** Elemente de Metodica – Abilități practice în Învățământul Preșcolar și primar, autori:

Gabriela Lazăr, Maria Borș, Editura Media Tech, Iași 2002; Pictură pe sticlă și porțelan, autor: Ingrid Moras,

Editura Casa, Oradea 2010, Educația plastică în ciclul primar (ghid metodic), autor: Aurel Dascălu, Editura

Spiru Haret, Iași

✓ **umane:**

- ✓ 33 de elevi
- ✓ **temporale:** 45 minute
- ✓ **spațiale:** Locul desfășurării activității – Sala de clasă

DESFĂȘURAREA LECȚIEI

Nr.	Secvențele lecției	Ob.	Conținutul și strategia didactică	Evaluare
1.	Etapa I Moment introductiv Verificarea lucrărilor din lecția anterioară 5'	O ₅	✓ Se asigură un climat de ordine și disciplină necesar desfășurării în bune condiții a lecției. ✓ Verificarea cunoștințelor elevilor ce au fost însușite în ultima lecție la ora de AVAP. ○ Ce ați făcut ora trecută la ora de AVAP? ○ La ora trecută de AVAP, am realizat Felicitarea pentru mama – materiale textile și hârtie. Am învățat că reciclarea hârtiei salvează arborii și noi vom respira aerul curat. • Impresii ale mamelor legate de felicitarea realizată ora trecută. ✓ Prezentarea unor fotografii în care elevii au realizat căsuțe pentru păsări din materiale reciclabile. ✓ De ce ați confecționat aceste căsuțe? ✓ R: Pentru a avea unde să se adăpostească păsările atunci când se întorc din țările calde. Pentru a avea unde să le punem mâncare. Să simtă că ne bucurăm și ne pasă de ele. ✓ De ce ați folosit aceste materiale? ✓ Am folosit plastic, lemn, carton, sfoară și alte materiale pe care le-am refolosit în loc să le aruncăm. Am învățat că reciclarea este necesară pentru a proteja Pământul. ✓ Cântecul: „Reducem, reciclăm, refolosim” ✓ Distribuirea materialelor și prezentarea acestora de către elevi: Cer elevilor să prezinte materialele necesare realizării suportului de creioane. Unde este necesar completez materialele copiilor. ○ Ce materiale ați avut de pregătit pentru azi? ○ Noi pentru astăzi am avut de pregătit următoarele materiale: recipiente din sticlă, hârtie colorată, perforatoare, sfoară, aracet, acuarele, crenguțe, pagini de ziar sau reviste vechi, burete.	Aprecieri frontale Aprecieri frontale individuale Observare sistematică
2.	Etapa a II-a Lecția nouă A: Transmiterea instructajului tehnic 15'	O ₂	✓ Activitate frontală: Discuții pregătitoare ○ Prezentare PPT: Ce este reciclarea? ○ RECICLAREA este una din cele mai simple metode de a proteja planeta de poluare. Aceasta reprezintă procesul de separare, colectare și refolosire a materialelor și produselor vechi pentru crearea unor noi, fără a recurge la materii prime noi. Astfel se asigură reducerea consumului de energie necesar extragerii materiilor prime, respectiv a distrugerii deșeurilor. Reciclarea contribuie la reducerea costurilor de depozitare a deșeurilor, precum și la diminuarea emisiilor de gaze cu efect de seră.	Aprecieri frontale individuale Aprecieri frontale

	B. Anunțarea subiectului și a obiectivelor operaționale C. Prezentarea și intuitura lucrărilor model D. Explicația și demonstrația	O₇ O₄ O₁ O₅	Reciclarea sticlei - De ce este important să reciclăm sticla? ○ R: Reprezintă procesul de transformare a deșeurilor de sticlă în produse reutilizabile. În funcție de scopul final, sticla este separată pe culori. ○ Până la 90% din sticla nouă poate fi făcută din sticlă revalorificată, ceea ce ar economisi energie și materie primă. Sticla poate fi reciclată la nesfârșit fără să își piardă din calitate. ○ Prin reciclare se creează noi locuri de muncă. ○ Reciclând, economisim spațiu de depozitare a deșeurilor ○ Care sunt cele mai cunoscute tipuri de sticlă? ○ R: Tipurile cele mai cunoscute sunt: sticla incoloră, sticla verde, sticla cafenie. ○ Copii, astăzi la ora de AVAP vom realiza împreună un suport de creioane, folosind un recipient din sticlă și alte materiale: hârtie, crenguțe, sfoară, sârmă plușată, ziare vechi...Astfel vom învăța să refolosim unele obiecte și să le dăm o altă utilitate. ✓ Prezint elevilor suportul pentru creioane model, intuind etapele de lucru. 1. Curățarea recipientului (borcan, sticlă) cu o dischetă îmbibată cu spirt. 2. Pregătirea culorilor care se amestecă cu aracet. 3. Tamponarea culorii sau culorilor cu buretele sau cu pensonul, în etape, pentru a se usca mai repede. 4. Pregătirea materialelor pentru decorarea suportului. 5. Lipirea sforii cu pistolul de lipit, crenguțelor, florilor...(Fiecare va decora în funcție de tema aleasă și de creativitate.) ✓ Explic și demonstrez, în același timp, etapele de lucru potrivit procesului tehnologic. ✓ Solicit un număr de elevi să indice etapele de lucru.	individuale Observare sistematică Observare sistematică Aprecieri individuale
3.	Aplicarea în practică a instructajului 15'	O₂	✓ Pentru început elevii combină culorile folosite cu aracet. ✓ Cer elevilor să înceapă lucrul, coordonând activitatea, având în vedere întreaga clasă. ✓ Înainte de realizarea lucrărilor se fac câteva exerciții pentru încălzirea mușchilor mici ai mâinii.	Aprecieri frontale individuale Observare sistematică

	Munca pe grupe	O ₂	Elevii încep să realizeze pictura pe sticlă (borcan) respectând ordinea etapelor de lucru. Se oferă indicații și ajutor în realizarea lucrărilor. Se supraveghează modul de execuție corectând eventualele greșeli sau dând unele indicații.	
		O ₃	 Se lucrează pe fond muzical. (Piotr Ilici Ceaikovski – <i>Valsul florilor</i>) ✓ După terminarea fondului dat pe sticlă fiecare copil își pregătește materialele cu care vor decora suportul: perforarea florilor, fluturilor, tăierea ziarului în forme alese de ei - clădiri, ferestre, steluțe, lună, până se va usca culoarea. ✓ Pentru a fi cât mai atractivă activitatea, vor avea de rezolvat câteva sarcini pe grupe. ✓ Pălăriile gânditoare: ✓ -pălăria albă- Curiozități despre sticle și re folosirea lor - se folosesc de telefoane -pălăria roșie - Puzzle - „Pământul trist”- poluarea - „Pământul fericit” - pălăria galbenă – De ce este bine să folosim recipientele din sticlă? -pălăria albastră- pe calculator-Woordart- cuvinte legate de culori scrise pe o sticlă. După ce vor termina liderul grupei va scoate la imprimantă ce au obținut.	
		O ₃	-pălăria verde – Continuați textul „Drumul sticlei” de la colectare până la obținerea altui produs. -pălăria neagră- Aspecte negative Pe calculator – Selectați și scoateți la imprimantă imagini care scot în evidență aspectele negative atunci când sticlele sunt aruncate la întâmplare. După ce termină fiecare grupă prezintă rezolvarea cerințelor.	
		O ₄	Executarea etapei a V-a- Lipirea sforii cu pistolul de lipit, crenguțelor, florilor...(Fiecare va decora în funcție de tema aleasă și de creativitate.)	
4.	Etapa a III-a Încheierea activității Încetarea lucrului și luarea măsurilor de ordine 5'	O ₂	✓ Cer elevilor să înceteze lucrul și să-și facă ordine pe bancă, strângând materialele rămase.	Aprecieri frontale individuale Observare sistematică
		O ₆	✓ Cer elevilor să prezinte lucrările și să motiveze de ce au ales să decoreze cu flori de primăvară, de ce au adăugat o toartă de sârmă ? ✓ Vor constata că prin re folosirea fiecărui recipient de sticlă pot obține în același timp un suport de creioane, o vază, un felinar sau un suport de lumânare. ✓ Voi propune să lucreze în aplicația Chatter pix,	

			să-i dea viață și utilitate suportului. Se expun toate lucrările realizate de elevi (turul galeriei). Elevii vor aprecia produsele proprii cât și pe cele ale colegilor, ținând cont de criteriile de evaluare enunțate la început: - respectarea etapelor de lucru; - originalitatea; - creativitatea; - acuratețea produselor finite; - gradul de finalizare. 	
5.	Aprecieri generale 5'	O ₈	✓ Activitate frontală. Fac aprecieri asupra modului de desfășurare a activității din toate punctele: implicații, ordine, disciplină. ✓ Se evidențiază valoarea estetică a produsului finit.	Aprecieri individuale

SĂ VORBIM DESPRE BULLYING

Profesor psihopedagog, Anton Elena
Școala Gimnazială Specială nr 1, Călărași

CLASA a VIII-a

TIP DE DEFICIENȚĂ: Dizabilitate intelectuală moderat/ușoară

ARIA CURRICULARĂ: Terapii specifice și de compensare

DISCIPLINA: Evaluare și consiliere psihopedagogică. Psihodiagnoză

DOMENIUL: Autocontrol emoțional

SUBIECTUL: „Să vorbim despre Bullying”

TIPUL LECȚIEI: formare de priceperi și deprinderi

TIMP: 45 minute

SCOP: Armonizarea personalității elevului cu sine și cu lumea pentru integrarea acestuia în societate.

COMPETENȚE GENERALE: Formarea unor comportamente și reacții emoționale adecvate diferitelor contexte socio-educative

COMPETENȚE SPECIFICE:

4.3 Dezvoltarea abilităților de relaționare și management al conflictelor;

4.4 Dezvoltarea abilităților de prevenire a manifestărilor afective negative;

4.5 Formarea conduitelor morale dezirabile în mediul școlar și social;

4.6 Asumarea responsabilității pentru activitățile realizate;

4.7 Susținerea psiho-afectivă a elevilor pentru prevenirea situațiilor de criză;

4.8 Combaterea fenomenului de bullying la nivel școlar.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

a) Cognitive:

O1. Să înțeleagă mesajul transmis de profesor;

O2. Să recunoască comportamentul unui „bullie”;

O3. Să identifice soluțiile pentru a face față intimidării;

b) Afective:

O4. Să cunoască ce simte o persoană intimidată (să empatizeze).

O5 Să manifeste interes pentru activitatea desfășurată;

c) Psiho-motorii:

O6 Să adopte o poziție corectă în bancă;

O7 Să manevreze corespunzător instrumentele de lucru.

Metode și procedee: observația dirijată, conversația, explicația, exercițiul, jocul didactic.

Material didactic: cartonașe de discuții www.twinkl.ro, cartea „Bullies – cum să faci față intimidării?”, Trevor Romain, ed. Gama, Iași, 2014, planșe și fișa de lucru www.twinkl.ro, pix, foarfece, lipici.

Forma de organizare: frontal, individual (1 elev pentru 22-23 minute; 2 elevi pentru 45 minute).

Bibliografie: Alois Ghergut, Sinteze de psihopedagogie specială;

Programa aprobată prin Ordinul M.E. N 3702/21.04.2021.

SCENARIU DIDACTIC

Etapetele lecției	Conținutul lecției	Strategii didactice		
		Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare
1. Organizarea cabinetului 1'	Pentru buna desfășurare a lecției: ♦ aerisirea sălii de clasă; ♦ pregătirea materialelor didactice necesare.			Individual
2. Reactualizarea cunoștințelor 4'	Se realizează prin intermediul cartonașelor de discuții; elevul va trebui să dea un răspuns pentru fiecare situație.	Observația dirijată Conversația	cartonașe de discuții www.twinkl.ro	Individual
3. Captarea atenției 2'	Elevul este întrebat de profesor dacă a auzit despre bullying și îi va arăta cartea „Bullies – cum să faci față intimidării?”, pe care o va răsfoi împreună cu elevul.	Observația dirijată Conversația Explicația	cartea „Bullies – cum să faci față intimidării?”	Individual
4. Anunțarea subiectului 1'	Profesorul va anunța subiectul zilei, „Să vorbim despre Bullying” și soluțiile propuse.	Explicația		Individual
5. Dirijarea învățării. 10'	Profesorul îi explică elevului, cu ajutorul cărții și al planșelor cu soluții cum poate să facă față intimidării. Elevul va primi o fișă de lucru în care va trebui să completeze cerințele (cu ajutorul profesorului). Elevul va forma „O mână de ajutor”, după modelul oferit de planșa „O mână de ajutor”.	Observația dirijată Conversația Explicația Exercițiul	carte, planșe, fișă de lucru www.twinkl.ro (Anexe)	Individual
6. Asigurarea retenției 3'	Elevul va fi îndrumat de profesor să ofere soluții situațiilor din cartonașele de discuții de grup.	Explicația Conversația	cartonașe de discuții de grup www.twinkl.ro	Individual
7. Încheierea lecției și asigurarea feedback-ului 1'	Se fac aprecieri cu privire la modul de lucru al elevului. Se strâng materialele de lucru.	Conversația		Aprecieri verbale

COPIL CA TINE SUNT ȘI EU – PROIECT DE ACTIVITATE

prof. Archip Diana-Maria
Școala Gimnazială Bîrnova, jud. Iași

Perioada desfășurării activității: 16 noiembrie 2022

Director: prof.

Coordonator: prof. Archip Diana-Maria

Scop: conștientizarea diferențelor dintre oameni și acceptarea lor; dezvoltarea spiritului civic.

Obiective:

- Familiarizarea elevilor cu conceptele de „toleranță”, „acceptare”, „incluziune”;
- Dezvoltarea respectului față de sine și față de ceilalți;
- Implicarea în activități extracurriculare;
- Acordarea șansei tuturor elevilor de a-și exprima punctul de vedere;
- dezvoltarea deprinderilor practice de mînuire, prelucrare și îmbinare a materialelor.

Grupul țintă: elevii clasei a V-a de la Școala Gimnazială Bîrnova

Resurse materiale: laptop, coli de hîrtie, lipici, foarfece, acuarele, cretă colorată.

Activități (denumire, loc, perioada, responsabili):

Nr. crt.	Activitatea	Loc de desfășurare	Data	Responsabili
1.	Activitatea „Copil ca tine sunt și eu” s-a desfășurat cu ocazia Zilei Internaționale a Toleranței (16 noiembrie 2022). Elevii au vizionat „Lambert, leul cel fricos” și „Rățușca cea urâtă”, în urma cărora au avut loc discuții. De asemenea, copiii au realizat amprenta palmelor lor și s-a constatat că deși asemănătoare, amprentele lor sunt diferite. Copiii au ales pentru amprente culoarea preferată. În ciuda diferențelor, fiecare trebuie acceptat așa cum este el. De asemenea, elevii au căutat termeni care se referă la toleranță, societatea contemporană, interculturalitate, etc. T – trăire, trudă O – opinie, onestitate, omenie L – loialitate, libertate E – egalitate, empatie R – respect, reușită A – amicitie, afecțiune N – nevoie, normalitate, naivitate T – transformare, talent, tovarășie A – acceptare, ajutor, afirmare	Școala Gimnazială Bîrnova	16.11. 2022	Prof. Archip Diana-Maria

Proces verbal

Încheiat astăzi, 16 noiembrie 2022, în cadrul activității „Copil ca tine sunt și eu” desfășurat de către prof. Archip Diana-Maria cu elevii clasei a V-a de la Școala Gimnazială Bîrnova, jud. Iași. Activitatea a presupus vizionarea următoarelor desene animate: „Lambert, leul cel fricos” și

„Rățușca cea urâtă”, în urma cărora au avut loc discuții. Activitatea a mai presupus și realizarea amprentelor mâinilor copiilor din clasă și găsirea unor termeni legați de tema propusă – toleranța.

Drept care s-a încheiat prezentul proces verbal.

Coordonator,
prof. Archip Diana-Maria

Elevii clasei a V-a

PROIECTUL INTERNAȚIONAL ECO-ȘCOALA

prof. Simin Lidia Nicoleta
Școala Gimnazială Nr.1 Sat Văleni

În cadrul Proiectului Internațional Eco-Școala, organizat de CCDG, am desfășurat, în calitate de membru, activități de informare și practice, în anul școlar 2021-2022, în perioada decembrie - mai, cu următoarele teme din proiect:

1. Crăciunul în grija mediului. Mâncăruri tradiționale realizate din produse naturale – decembrie
2. Pachetul sănătos. Campanie pentru un stil alimentar sănătos – ianuarie (activități de informare) și februarie (activități practice)
3. Nimic nu se pierde, totul se transformă - campanie de colectare selectivă a deșeurilor în școală – februarie – martie
4. Bun pentru tine! Bun pentru mediu! – îngrijirea grădinilor de legume de acasă – martie – aprilie
5. Sfintele Sărbători Pascale pe masa românilor. Mâncăruri tradiționale realizate din produse bio – aprilie
6. Consumul rațional de hrană - dezbateri – mai

1. Crăciunul în grija mediului. Mâncăruri tradiționale realizate din produse naturale

Am desfășurat activități de informare (lectură, vizionare de materiale video, discuții) în care am insistat pe folosirea produselor naturale, adaptarea unor rețete pentru a păstra mâncărurile tradiționale și pe un stil de viață sănătos, prin diversificarea felurilor de mâncare, pentru a nu încărca excesiv organismul cu produse „grele”: piftie de curcan, sarmale fără carne sau cu carne de pui, supe de pui, salată de boeuf cu maioneză cu cartofi care nu necesită mult ulei, carnea gătită pe grătar sau la cuptor, pregătirea unor aperitive din produse naturale care să înlocuiască salamurile din comerț, aperitive în care să fie folosite multe legume. Pe mesele de sărbători, nu trebuie să lipsească fructele și legumele. De asemenea, sucurile trebuie eliminate și înlocuite cu limonade pregătite în casă din lămâi și miere de albine, socată sau sirop de casă. Prin toate aceste activități, am încercat să atrag atenția asupra stilului de viață sănătos și astfel, educația pentru sănătate să aibă rezultate concrete. Temele de discuție au fost: 1. Ce punem pe masa de Crăciun? Semnificația preparatelor 2. Meniu simplu și tradițional de Crăciun 3. Preparate speciale pentru masa de Crăciun: 7 idei deosebite 4. Ceva bun de Crăciun - 10 deserturi festive delicioase 5. Idei de decorare a mesei de Crăciun

2. Pachetul sănătos -campanie pentru un stil alimentar sănătos

Prin activitățile de informare, copiii au aflat despre importanța alimentației sănătoase, de care trebuie să ținem cont și când ne pregătim pachetul pentru școală. Pe baza unor materiale scrise sau video, elevii au aflat cât de nocive sunt produsele pe care mulți și le cumpără în drum spre școală (covrigi, biscuiți, chipsuri, cornuri, sucuri), că nu au valoare nutritivă, dau dependență și sunt pline de substanțe dăunătoare corpului, dar și ce alimente sunt sănătoase și cât de ușor poți pregăti un pachet sănătos, cu puțină grijă și organizare. De asemenea, am selectat poze pentru a-i ajuta cu idei în activitatea practică pe care au desfășurat-o acasă, pregătind un pachet sănătos.

Activități practice

1. Pregătirea unui pachet sănătos - pe baza unor imagini exemplu, copiii au pregătit acasă, ajutați de părinți, un pachetel sănătos și ulterior, am realizat un album cu fotografii.

2. Proiectul Așa DA/Așa NU sau Sănătos/Nesănătos – copiii și-au adus reviste de la diverse centre comerciale și au lucrat pe grupe, decupând și realizând panouri cu alimente sănătoase sau nocive. Fiecare echipă și-a prezentat proiectul.

3. Nimic nu se pierde, totul se transformă. Campanie de colectare selectivă a deșeurilor în școală – februarie – martie

Am abordat această temă prin activități interdisciplinare. Astfel, în orele de limbă engleză, am reușit să îi fac pe copii să înțeleagă importanța colectării selective a deșeurilor, folosind materiale informative scrise și digitale în limba engleză, pe această temă, dar în același timp, am reușit să le dezvolt și abilitățile de comunicare în limba engleză.

Unitatea 4 din manualul de clasa a VII-a, este concepută și bine organizată în a-i ajuta pe copii să se familiarizeze cu vocabularul legat de materiale, recipiente, colectare selectivă, centre de reciclare și să își dezvolte abilitățile de înțelegere a unui text citit sau audiat.

Textele din aceste lecții sunt despre experiențele de colectare selectivă a unor elevi din diverse zone ale lumii și despre protecția mediului înconjurător, sloganul fiind: Este lumea noastră! Protejează-o! Reduce, refuză, reutilizează, reciclează!

4. Bun pentru tine! Bun pentru mediu! – îngrijirea grădinilor de legume de acasă – martie – aprilie

În lunile martie și aprilie, elevii au desfășurat activități practice de plantare și îngrijire a pomilor fructiferi și a grădinilor de legume. Toți copiii și-au ajutat părinții, fiind activități specifice mediului rural. Aceștia au dovedit înțelegerea procesului de dezvoltare a plantelor și implicit, au fost mult mai receptivi la înțelegerea informațiilor citite, analizate, povestite, argumentate și dezbătute la ore, privind protejarea și îngrijirea mediului înconjurător.

5. Sfintele Sărbători Pascale pe masa românilor – mâncăruri tradiționale realizate din produse bio – aprilie

Activități de informare (lectură, vizionare de materiale video, discuții) în care am insistat pe folosirea produselor naturale, adaptarea unor rețete pentru a păstra mâncărurile tradiționale și pe un stil de viață sănătos, prin diversificarea felurilor de mâncare, pentru a nu încărca excesiv organismul cu produse ‘grele’: piftie de curcan, sarmale fără carne sau cu carne de pui, supe de pui, salată de boeuf cu maioneză cu cartofi care nu necesită mult ulei, carnea gătită pe grătar sau la cuptor, pregătirea unor aperitive din produse naturale care să înlocuiască salamurile din comerț, aperitive în care să fie folosite multe legume, pregătirea produselor tradiționale, pască și cozonaci, în casă din produse bio, fără aditivi alimentari și ouă vopsite din surse naturale. Pe mesele de sărbători, nu trebuie să lipsească fructele și legumele. De asemenea, sucurile trebuie eliminate și înlocuite cu limonade pregătite în casă din lămâi și miere de albine, socată sau sirop de casă. Temele de discuție au fost: 1. Ce punem pe masa de Paște? Semnificația preparatelor 2. Meniu simplu și tradițional de Paște 4. Idei de decorare a mesei de Paște

6. Consumul rațional de hrană - dezbateri – mai

În luna martie, am desfășurat o activitate dezbateri împreună cu elevii clasei a VII-a B, fiind abordate următoarele teme:

1. Copiii în societatea de consum
2. Cultura risipei. Probleme și soluții
3. Risipa alimentară

Am folosit ca punct de plecare, materialul informativ, pe care l-am considerat bine conceput și organizat, din două ghiduri/manuale pentru promovarea consumului responsabil.

Alegerile tale pot schimba lumea! Ghid pentru consum.

https://ec.europa.eu/environment/generationawake/pdf/generationawake-consumption-guide_ro.pdf

Manual pentru promovarea consumului responsabil

<https://la-pas.cries.ro/wp-content/uploads/2020/07/Manual-Consum-Responsabil.pdf>

Prin toate aceste activități, am încercat să atrag atenția asupra stilului de viață sănătos și astfel, educația pentru sănătate să aibă rezultate concrete. Copiii s-au implicat în toate etapele proiectului și au dovedit înțelegerea informațiilor din activitățile propuse, obiectivele fiind atinse cu succes.

PLAN DE ACȚIUNE PENTRU INTEGRAREA ELEVILOR CU CES ÎN ORELE DE MATEMATICĂ

Prof. Mioara Georgescu
Școala Gimnazială „Anton Pann”, Craiova

Idealul educațional european al „societății pentru toți” este pentru România un....ideal. La noi în țară, incluziunea este un proces nestandardizat, nu există o strategie clară de aplicare a legislației în vigoare, profesorii nu au fost suficient instruiți să lucreze cu elevii cu CES, iar adaptarea materiei și a mijloacelor de predare-învățare-evaluare se face neprofesionist de multe ori. De aceea, un plan de acțiune pentru integrarea copiilor cu dizabilități este absolut necesar pentru orice școală în care sunt astfel de copii.

Având în vedere că existența copiilor cu CES este o realitate permanentă, școala trebuie să se adapteze și să ofere un mediu de învățare incluziv în care toți copiii să aibă posibilitatea să se dezvolte. Pentru aceasta este necesar ca:

- școala să deruleze parteneriate educaționale cu instituții specializate, cu centrele de resurse și asistență educațională,
- profesorii din școli să devină ei înșiși agenți ai educației incluzive,
- să existe o colaborare mai strânsă cu părinții și comunitatea locală.

Idei de activități cu elevii în cadrul orelor de matematică:

- jocuri de cunoaștere cât mai bine a elevului de către colegii săi și reciproc, de integrare în colectiv, de cooperare și colaborare
- jocuri de rol pentru dezvoltarea abilităților sociale și de comunicare
- vizionarea unor filme educative, scenete, a unor povești terapeutice și purtarea unor discuții pe marginea acestora, individual, cu elevul respectiv, sau în grup
- terapie educațională apelând la ajutorul specialiștilor (medic, logoped, psiholog, consilier școlar, profesor de sprijin, profesor itinerant)
- activități adaptate în funcție de dizabilitate conform planului de învățare la matematică, personalizat sau remedial (activități scurte, formulate accesibil, cu alcare de timp suficient pentru îndeplinirea sarcinilor de lucru, cu numeroase momente de reluare, exersare, repetare, consolidare, formare de rutine zilnice)
- activități matematice în care se folosesc softuri educaționale pentru elevii cu dizabilități
- concursuri matematice în echipă, împreună cu ceilalți colegi din clasă

Strategii de învățare folosite cu elevii în cadrul orelor de matematică:

Elevii cu CES vor fi așezați în mod corespunzător în sala de clasă, în locul potrivit, în funcție de dizabilitate. Nu vor fi izolați, ci, dimpotrivă, se vor așeza alături de colegi empatici, liniștiți, blânzi, optimiști, cooperanți. Toate materialele didactice folosite în ora de matematică vor fi așezate cât mai aproape de elev, la îndemână, iar în acest sens se va crea spațiul necesar.

Se vor folosi:

- metode activ-participative, bazate pe multe activități practice, concrete
- învățarea personalizată, individualizată, dar și prin cooperare și colaborare, în perechi sau în echipe/grupe
- tratarea diferențiată și valorizarea activității la fiecare oră de matematică
- motivarea elevilor prin desfășurarea în ora de matematică a unor activități preferate, conform pasiunilor și preocupărilor copiilor.

Resurse folosite cu elevii în cadrul orelor de matematică:

Se vor folosi materiale didactice variate, adaptate dizabilității elevului, ușor de manipulat (mobiliu școlar adaptat, instrumente de scris adecvate, scheme, schițe, fișe, poze, reviste, cărți potrivite nivelului elevului, planșe afișate mereu în clasă la loc vizibil pentru elevul respectiv).

Se vor utiliza mijloace IT potrivite (calculator, videoproiector, tabletă, CD-uri, tastatură adaptată), precum și mijloace de predare/învățare multisenzoriale.

Evaluare a elevilor în cadrul orelor de matematică:

- aprecieri verbale de încurajare frecvente
- observarea sistematică a activității și a comportamentului
- evaluări orale și scrise diferențiate și cu sprijin din partea profesorului clasei sau a profesorului de sprijin, ori a unei persoane însoțitoare (părinte)
- fișe de progres
- autoevaluarea

Idei de activități cu părinții:

- lectorate cu toți părinții elevilor din școală despre integrarea copiilor cu CES, despre toleranță, despre diferite tipuri de temperament, despre stilurile de învățare, etc.
- ședințe comune părinți – profesori – specialiști (psihologi, profesori de sprijin, consilieri școlari, profesori itineranți, etc.)
- ședințe comune părinți – profesori – elevi
- consultări cu părinții elevilor cu CES în vederea unei bune cunoașteri a acestora și a stabilirii unui plan comun de acțiune
- implicarea în proiecte

Strategii de învățare utile în activitățile cu părinții:

- lectorate
- dezbateri
- mese rotunde
- workshop-uri
- conferințe
- cursuri de formare
- expoziții
- jocuri de rol

Resurse utile în activitățile cu părinții:

- cărți, reviste, pliante, afișe informative
- site-uri de specialitate și alte resurse informatice
- specialiști - medici, psihologi, logopezi, consilieri școlari, profesori de sprijin, profesori itineranți

Evaluare a activităților cu părinții:

- observații, discuții libere, chestionare

Idei de activități cu cadrele didactice:

Orice cadru didactic care are în clasă un copil sau mai mulți cu cerințe educaționale speciale (CES) are nevoie de cât mai multe idei de activități pentru integrarea acestor elevi. Printre marile provocări ale unui dascăl, integrarea unui elev cu cerințe educaționale speciale într-o clasă obișnuită, cu 25-30 de elevi, este de departe cea mai mare dintre toate! Legislația este generoasă, însă nimeni nu s-a gândit până la capăt cum poate fi aplicată concret, la clasă! Cea mai bună cale rămâne, ca de fiecare dată, jocul.

Dacă vrei să incluzi într-un colectiv mare un copil cu autism, **ADHD** sau cu **tulburări de comportament**, nu vorbim despre orice joc, ci despre jocuri didactice perfect adaptate dezvoltării elevului cu CES pe cele patru mari arii: socializare, autonomie personală, dezvoltare cognitivă și adaptare senzorială.

Din experiența mea, am observant că activitățile, jocurile care ajută cel mai mult la integrarea copiilor cu CES, la dezvoltarea stimei de sine, sunt în special cele axate pe mișcare, cele muzicale, logico-matematice și miniconcursurile la nivelul clasei sau grupei/echipei de lucru. Se recomandă colaborarea între profesorii școlii și specialiști pentru realizarea planurilor de intervenție personalizate și a planurilor remediale adresate elevilor cu CES.

Strategii de învățare utile în activitățile cu cadrele didactice (comune cu alți colegi):

Pașii metodici ar fi: observarea directă a copilului și interviul cu părinții și terapeutii, studierea documentelor de diagnostic și a recomandărilor primite de la specialiști, totul pentru cunoașterea competențelor reale ale elevului, pentru a depista tipul de inteligență care primează, modul de învățare, aspecte care îl motivează în viața de zi cu zi.

Adaptarea programei școlare este un document de maximă importanță, ce trebuie elaborat de profesorul de sprijin desemnat de CRJAE, în colaborare cu profesorii clasei. Ea poate suferi modificări constante, în funcție de evoluția copilului pe parcursul unei unități de învățare sau al unui semestru.

Activitățile care se pot desfășura sunt:

- mese rotunde, workshop-uri, dezbateri, conferințe, expoziții
- ateliere de lucru în cadrul Comisiei metodice
- cursuri de formare
- lucrul în echipă cu alți profesori și cu specialiști, interasistențe

Resurse utile în activitățile cu cadrele didactice:

- cărți, reviste, pliante, afișe informative
- site-uri de specialitate și alte resurse informatice
- specialiști - medici, psihologi, logopezi, consilieri școlari, profesori de sprijin, profesori itineranți
- legislația în vigoare:
- Ordin Nr. 3124/2017 privind aprobarea Metodologiei pentru asigurarea suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare
- Ordin Nr.1985/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu CES, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau CES

Evaluare a activităților cu cadrele didactice:

Pe lângă documentele cu evaluări de la specialiști, profesorul trebuie să proiecteze și să implementeze diverse activități de evaluare a elevului cu CES: fișe de observații, chestionare, portofolii cu produsele activităților, caietul dirigintelui, etc.

Bibliografie:

- Ordinul nr. 1985/1305/5805/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale, <https://lege5.ro/Gratuit/geztqmrygqza/ordinul-nr-1985-1305-5805-2016-privind-aprobarea-metodologiei-pentru-evaluarea-si-interventia-integrata-in-vederea-incadrarii-copiilor-cu-dizabilitati-in-grad-de-handicap-a-orientarii-scolare-si-profe/1>
- Ordinul ministrului Educației Naționale nr. 3.124/20.01.2017 privind aprobarea Metodologiei pentru asigurarea suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare, <https://edu.ro/ordinul-ministrului-educa%C8%9Biei-na%C8%9Bionale-nr-134220012017>

ȘCOALA PĂRINȚILOR PROIECT EDUCAȚIONAL LOCAL

Prof. Cocuz Gianina-Cristina, Ionașcu Elena-Raluca
Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri” Vaslui

1. Argument justificare, context (analiză de nevoi)

Școala nu-și poate îndeplini menirea educativă fără a avea sprijinul familiei.

De fapt, finalitatea activității desfășurate în grădiniță/școala este reprezentată de copilul apt să facă față nevoilor sociale, să se integreze armonios în societate, să fie cât mai util comunității de care aparține. Acest deziderat nu poate fi atins fără a fi implicat un partener vital al actului instructiv-educativ, adică familia.

Implicarea cât mai activă a familiei în procesul educațional reprezintă una din soluțiile de reformare a sistemului educativ.

Ceea ce ne determina sa sperăm în reușita acestui demers este convingerea ca soluțiile trebuie sa vină de la noi, cei implicați direct, nemijlocit și uneori necondiționat în formarea adulților de mâine.

Proiectul se adresează tuturor părinților care doresc să cunoască mai multe despre creșterea și educarea copiilor, doresc să învețe noi metode de a face față nevoilor de dezvoltare și particularităților individuale ale propriilor copii și au nevoie de sprijin informațional și emoțional în relația aceștia.

2.Ținta strategică din PDS

Diversificarea activităților școlare în vederea îmbunătățirii relației școală- familie- comunitate

Obiectivul general:

- conștientizarea de către părinți a imensei responsabilități care le revine în ceea ce privește educarea copiilor lor/ evoluția psihosociala.

Obiective specifice:

- familiarizarea a cel puțin 85 % din părinții elevilor înscriși în școală, cu tehnici de comunicare eficientă pentru a depăși constructiv/pozitiv problemele și dificultățile ce apar în relația părinte-copil.
- explicarea responsabilităților părinților cu elevi înscriși în școală, din diferite perspective: psihologică, legislativă, socială, culturală și civică până în iunie 2022.
- promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice care să sprijine viața de familie și dezvoltarea armonioasă a copilului, din punct de vedere cognitiv, socio-emoțional și fizic.
- flexibilizarea rolurilor parentale în direcția creării unui climat familial sănătos.

Activitatea nr.:1

Titlul activității: Lansarea proiectului - Contactarea partenerului, încheierea parteneriatului și lansarea proiectului

Tipul activității: dezbateri

Data/perioada de desfășurare: noiembrie 2021

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri”

Numărul de participanți pentru fiecare categorie (elevi, cadre didactice, părinți, reprezentanți ai comunității etc): 9 cadre didactice din unitate, 30 părinți, reprezentant CJRAE

Responsabil: : coordonatorii proiectului

Beneficiari: 10 cadre didactice din unitate, părinți ai elevilor din școală

Metode/mijloace de realizare: conversația euristică, problematizarea, dezbateri, coli flipchart, markere, videoproiectorul

Modalități de evaluare: chestionare

Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri: Sunt contactați specialiștii CJRAE, se formează echipa de proiect, se stabilesc activitățile și termenele la care vor fi derulate.

De asemenea, sunt prezentate și explicate părinților, în cadrul ședinței Comitetului de părinți pe școală, activitățile la care vor participa, dar și importanța acestora, deoarece atitudinea lor poate influența rezultatele școlare ale elevilor, în special asupra motivațiilor învățării.

Așadar, părinții trebuie să fie antrenați în viața școlii, deoarece ei pot contribui la crearea unui mecanism coerent în derularea coordonării școală-familie.

Activitatea nr.: 2

Titlul activității: Succes școlar- succes personal

Tipul activității: modalități de comunicare cu copiii, obstacole în calea comunicării părinte- copil, exerciții pentru părinți.

Data/perioada de desfășurare: decembrie 2021

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri”

Numărul de participanți pentru fiecare categorie (elevi, cadre didactice, parinti, reprezentanti ai comunitatii etc): 40 de părinți, 2 cadre didactice, psiholog

Responsabil: coordonatorii proiectului

Beneficiari: cadre didactice din unitate, părinți ai elevilor din școală

Metode/mijloace de realizare: expunerea, conversația euristică, problematizarea, dezbateră, schimbul de experiență / retroproiector, chestionarul, fișe individuale de lucru, fișe de evaluare, coli de scris, markere de diferite culori, aparat foto

Modalități de evaluare: fișa de evaluare finală

Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri: Activitatea se va desfășura pe echipe, stabilindu-se de la început *Decalogul grupului*, apoi se vor face câteva exerciții de spargere a gheții. Tema va fi prezentată de psiholog. Accentul va fi pus pe trăsăturile de bază ale școlarului 7- 12 ani. La finalul activității, se va completa de către părinți o fișă de evaluare.

Activitatea nr.: 3

Titlul activității: *Stiluri parentale*

Tipul activității: dezbateră

Data/perioada de desfășurare: ianuarie – februarie 2022

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri”

Numărul de participanți pentru fiecare categorie (elevi, cadre didactice, parinti, reprezentanti ai comunitatii etc): 3 cadre didactice, 30 de părinți

Responsabil: coordonatorii

Beneficiari: elevii, părinții, cadrele didactice

Metode/mijloace de realizare: expunerea, conversația euristica, problematizarea, dezbateră, schimbul de experiență/ retroproiector, fișe individuale de lucru, fișe de evaluare, coli de scris, markere de diferite culori, aparat foto

Modalități de evaluare: fișe de evaluare finală

Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri: Activitatea se va desfășura pe echipe, stabilindu-se de la început *Decalogul grupului*, apoi se vor face câteva exerciții de spargere a gheții. Tema va fi prezentată de psihologul școlii. Accentul va fi pus asupra caracteristicilor stilurilor parentale precum și asupra modalităților de comunicare părinți- copii. La finalul activității, se va completa de către părinți o fișă de evaluare.

Activitatea nr.: 4

Titlul activității: *Temele pentru acasă*

Tipul activității: masă rotundă

Data/perioada de desfășurare: martie 2022

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri” Vaslui

Numărul de participanți pentru fiecare categorie (elevi, cadre didactice, parinti, reprezentanti ai comunitatii etc): 4 cadre didactice, 10 elevi, 30 de părinți

Responsabil: prof. Cocuz Gianina, prof. Ionașcu Raluca, prof. pt învăț primar Tofan Liliana

Beneficiari: elevi, părinți, cadre didactice

Metode/mijloace de realizare: expunerea, conversația euristica, problematizarea, dezbateră, schimbul de experiență/ retroproiector, chestionarul, fișe individuale de lucru, fișe de evaluare, coli de scris, markere de diferite culori, aparat foto

Modalități de evaluare: fișă de evaluare finală

Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri: Sunt părinți foarte implicați în activitatea școlară. Urmăresc atent evoluția copilului, activitatea de la clasă și sarcinile primite de elevi, dar sunt și părinți care nu știu ce face copilul lor, ce teme are, ce materii studiază, dacă se descurcă sau nu cu temele. O altă categorie tracasează copiii pentru fiecare neînțelegere sau nerealizare.

Ceea ce dorim să subliniem este că părinții pot influența pozitiv sau negativ activitatea copilului. Scopul este să formezi în timp un copil conștiincios, responsabil, independent, care să aibă încredere în el, să nu se teamă de greșeli și să le accepte ca parte a evoluției, să caute permanent soluții.

Sunt dezbătute diferite situații împreună cu părinții.

Activitatea nr.: 5

Titlul activității: *Pedeapsă - recompensă*

Tipul activității: dezbateră

Data/perioada de desfășurare: aprilie 2022

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri”

Numărul de participanți pentru fiecare categorie (elevi, cadre didactice, părinți, reprezentanți ai comunității etc): 40 de părinți, 2 cadre didactice, 1 psiholog

Responsabil: coordonatorii

Metode/mijloace de realizare: expunerea, conversația euristică, problematizarea, dezbaterile, fișe de lucru, coli de scris, markere diferite culori, aparat foto.

Modalități de evaluare: postere

Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri: Oricât de răbdător ar fi un părinte, coarda uneori este întinsă suficient de tare, încât părintele să ajungă să utilizeze ca armă defensivă pedeapsa, după ce întreaga colecție de avertismente, muștrări sau admonestări a fost epuizată. Gama pedepselor este foarte largă, de la interzicerea desfășurării unei activități care îi face plăcere copilului, privarea de obiecte, dulciuri, calculator, până la pedeapsa corporală și nu mă gândesc aici la bătaia propriu-zisă, ci mai degrabă la genul de pedepse practicate în trecut, de genul statului în genunchi la colț. Numai un părinte care își cunoaște foarte bine copilul poate decide care este pedeapsa meritată și termenul pe care ea se va întinde.

Activitatea nr.: 6

Titlul activității: *Evaluarea proiectului și a rezultatelor*

Tipul activității: analiza derulării activităților și a rezultatelor așteptate

Data/perioada de desfășurare: mai-iunie 2022

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri”

Numărul de participanți pentru fiecare categorie (elevi, cadre didactice, părinți, reprezentanți ai comunității etc): 20 elevi, 9 cadre didactice, 40 părinți

Responsabil: prof. Ionașcu Elena Raluca, director, prof. Baban Dorina

Beneficiari: elevii, cadrele didactice, părinții

Metode/mijloace de realizare: conversația, explicația, convorbirea, exercițiul, aparat foto, coli de scris, calculator, videoproiector, xerox

Modalități de evaluare: chestionare, discuții de grup, prezentare în fața unei audiențe, proces-verbal, diplome, observare directă.

Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri:

Se va evalua impactul activităților derulate. Vor fi prezentate rezultatele proiectului. Se va citi un raport final, se va prezenta portofoliul proiectului, albumul foto.

3. În urma acestor activități se așteaptă ca rezultate:

- *calitative:*

1. schimbarea unui segment din mentalitatea părintelui în spiritul conștientizării responsabilității sale ca model în viața copilului;
2. stabilirea unui contact constant și asumat între școală și familie;
3. ameliorarea calității deprinderilor parentale;

- *cantitative:*

1. scăderea absenteismului și o turnură comportamentală pozitivă în rândul elevilor cu comportament deviant;
2. elaborarea unor portofolii tematice care se vor utiliza în cadrul ședințelor cu părinții;

4. Modalități de monitorizare și evaluare a rezultatelor proiectului

Urmărirea modului de realizare, monitorizare și evaluare a proiectului se va face treptat, axându-se pe o serie de instrumente de monitorizare și evaluare astfel:

- Chestionare de diferite tipuri care vor arăta implicarea în activitățile propuse a grupului țintă;
- Interviu prin care se vor evalua opiniile, valorile și sentimentele grupului țintă;
- Contactul cu părinții la ședințele cu diriginții;
- Observarea comportamentului elevilor pe parcursul derulării proiectului;
- Panoul activităților derulate cu părinții;
- Portofoliul proiectului;
- Mapa părinților.

Pe parcursul activității noastre didactice, am constatat că sunt foarte puține proiecte educaționale care au ca obiect de activitate educația părinților. De asemenea, în cadrul școlii nu s-a mai desfășurat un astfel de proiect, în care părinții elevilor noștri să fie *personajele principale* din procesul educativ. În cadrul ședințelor cu părinții, organizate datorită activității de diriginte, am constatat deschiderea acestora pentru a comunica și *alte* probleme apărute în relația lor cu copiii în afara celor de disciplină sau de evaluare școlară. Consider că activitățile diversificate, prezența unor specialiști vor pătrunde *altfel* în sufletele celor care dețin rolul major al formării personalității propriilor copii.

DEMERS DIDACTIC CARE VIZEAZĂ METODOLOGIA CENTRATĂ PE COMPETENȚE CHEIE

Profesor, Bujor Georgeta
Școala Gimnazială „Emil Racoviță”, Onești

Proiect de mediu: „Copiii respectă natura!”

Concursul Național „Patrula Eco”, organizat de Centrul Carpato Danubian de Geoecologie.

Scopul proiectului: realizarea unor activități educative prin intermediul cărora se pot identifica probleme locale de mediu, se pot găsi soluții de rezolvare ale acestora, urmărindu-se totodată creșterea responsabilității civice.

Competențele cheie:

1. Comunicarea în limba maternă

Elevii au învățat termeni noi din domeniul ecologic, completând sarcinile de lucru în agendele Patrulei Eco;

În dezbaterile online cu tema „Biodiversitatea ecosistemelor locale” elevii au răspuns întrebărilor adresate de către moderatorul întâlnirii, reprezentantul CCDG, demonstrându-și abilitățile de comunicare orală. Ei au prezentat problema de mediu identificată în orizontul local, „Păsările sălbatice din ecosistemul antropizat urban, Onești”.

Cu ocazia „Zilei Voluntariatului”, elevii s-au întâlnit cu d-na inginer a departamentului „Protecția Mediului” din cadrul primăriei oneștene, având ca temă a discuțiilor „Gestionarea deșeurilor.

Elevii claselor primare au creat un imn al furnicuțelor-eco.

2. Comunicarea în limbi străine:

Elevii au învățat denumirea binară, latinească a multor specii de viețuitoare care sunt în pericol de dispariție. Ei au urmărit materiale video în limba engleză, spaniolă, și-au perfecționat pronunția, învățând cuvinte noi. Au constatat numeroase asemănări între cuvintele limbilor latine.

3. Competențe matematice și competențe de bază în Științe și Tehnologii

Unul dintre concursurile de creativitate a avut două produse câștigătoare: o siglă și o mascotă, respectiv un tomberon stilizat care sugera conceptul de „colectare selectivă”.

Elevii au construit macheta cu tema: „Biodiversitatea unui ecosistem local”, folosind diverse materiale din natură dar și reciclabile.

Elevii au numărat și înregistrat speciile de viețuitoare din ecosistemele locale formulând concluzii despre biodiversitate și echilibru respectiv dezechilibru în natură. Au fost măsurate, apreciate valorile factorilor abiotici.

4. Competențe digitale

Elevii au realizat fotografii, pe care le-au prelucrat folosind aplicații digitale. S-au documentat, folosind internetul, au urmărit materiale video, pe youtube, cu activități desfășurate de elevii altor școli implicate în proiect. Au învățat tehnici de căutare avansată, folosind Google Advanced Search; au utilizat funcția de traducere, translate.google.ro.

5. A învăța să înveți

Elevii și-au descoperit noi strategii de învățare prin observația directă sau dirijată a fenomenelor naturii, a consecințelor activităților umane asupra mediului. Au asimilat conceptele cheie propuse: biodiversitate, ecosistem, conservare, reciclare etc., reușind să-și exprime propriile opinii, folosind

termeni din propriul vocabular. Investigațiile individuale sau colaborative au fost fundamentate pe o bază teoretică absolut necesară în studiul factorilor biotici și abiotici ai mediului.

6. Competențe sociale și civice

Cu ocazia „Zilelor Plantării Naționale”, „Luna Pădurii”, elevii au plantat pomi fructiferi și arbuști în grădina școlii. În luna aprilie s-a realizat un top al faptelor bune și al faptelor rele, evidențiindu-se impactul acestora în comunitatea locală.

7. Spirit de inițiativă și antreprenoriat

Elevii au avut și teme complexe care au reprezentat o adevărată provocare. Exemplu: „Imaginează-ți că ești primarul unei localități și trebuie să oferi un răspuns cu privire la construcția unui baraj hidroenergetic?”. Pentru a da soluția potrivită, ei au analizat cu atenție factorii care influențează într-un fel sau altul ecosistemul respectiv, aspectele sociale (necesitățile de apă și energie electrică care cresc continuu, un baraj înseamnă locuri noi de muncă) și aspecte ecologice (arealul respectiv reprezintă „casa” a numeroase specii de viețuitoare). În fiecare lună, au avut sarcini de lucru care s-au bazat pe observațiile lor directe asupra mediului, având astfel posibilitatea să-și dezvolte spiritul de observație, să aprecieze ceea ce se întâmplă în jurul lor (bine – rău), să consemneze într-un mod obiectiv, bazându-se pe fapte reale, să-și dezvolte comportamente și atitudini eco.

8. Sensibilizare și exprimare culturală

Elevii au descoperit faptul că reflectarea lumii înconjurătoare la nivelul conștiinței umane nu trebuie să rămână pasivă (doar o simplă înregistrare a faptelor) ci trebuie să devină activă, selectivă, cu consecințe obiective, activ – participative. „Ziua Pământului” a creat contextul desfășurării concursului de creativitate „Fii prieten cu natura!”, cu tema reciclarea deșeurilor; produsele create de către elevi au fost prezentate în cadrul unei expoziții.

EDUCAȚIE FINANCIARĂ ȘI EDUCAȚIE CIVICĂ LA CLASĂ

Prof. Tăune Pavelina
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Vaslui

STUDIU DE CAZ

1. TIPUL

Este vorba de un caz care afectează în principal o persoană.

2. DESCRIEREA PROBLEMEI

a. Tipologia problemei

Este o problemă educațională dar are la bază o situație materială precară datorată unor condiții sociale și medicale.

Andrei este elev în clasa a 8-a, tatăl său a avut un accident și a rămas aproape imobilizat, nu are decât o pensie de boală, mama este muncitoare necalificată, are o soră la liceu, care are o bursă socială, locuiesc într-un sat aproape de oraș, dar la școala din sat nu este nivelul său de clasă, trebuie să facă naveta zilnic. Din acuza anturajului și a problemelor din familie a mai repetat un an de școală, dacă nu va termina nici anul acesta clasa a 8-a, părinții au spus că-l vor reține de la școală. Colegii din clasă au hotărât că vor face tot ce pot să-l ajute să poată veni la școală să finalizeze clasa a 8-a.

b. Actori implicați

Implicare directă: Andrei, elevii din clasă, dirigintele, părinții copilului, sora lui Andrei.

Implicare indirectă: părinții elevilor, conducerea firmei la care lucrează mama.

c. Contextul apariției

Problema a părut din cauza mai multor factori și întâmplări: accidentul tatălui, desființarea clasei a 8-a de la școala din sat, repetarea clasei a 8-a, nivelul financiar scăzut al familiei.

d. Descrierea situației

Dirigintele și colegii constată că Andrei vine cam 2 zile din săptămână la școală, iar când vine este abătut, trist, cu hainele murdare. Stă retras nu se implică în activități, doar la ora de sport este activ, deoarece îi place să joace fotbal. Situația sa școlară nu este deloc bună.

Dirigintele împreună cu doi copii fac o vizită la domiciliul, acolo discută cu tatăl lui Andrei deoarece mama este la serviciu iar sora școală. De la profesorii de la fosta școală s-au adunat mai multe informații privind nivelul material al familiei și gradul de implicare în viața școlară.

e. Care sunt motivele pentru care o considerăm o problemă?

Andrei nu vine la școală zilnic, iar atunci când vine este nepregătit pentru ore. Dacă Andrei nu este ajutat el nu va termina clasa a 8-a.

f. Posibile riscuri

Dacă nu se va găsi o soluție există riscul abandonului școlar sau repetării din nou și apoi depășirea vârstei de școlarizare.

Se face referire la potențialele consecințe/ riscuri care pot apărea în caz că această problemă nu este soluționată.

3. INTERVENȚIE

a. Ce este de făcut pentru soluționarea problemei?

Dirigintele și elevii caută soluții. Familia dorește să fie ajutat Andrei.

b. Care sunt acțiunile recomandate pentru soluționarea problemei apărute?

Elevii se gândesc că fiecare pot contribui cu o sumă din bursa lor de studiu să-i asigure transportul cu autobuzul. Au făcut un grafic și fiecare asigură câte o zi periodic transportul cu autobuzul. Deoarece sunt părinți ai elevilor din clasă plecați în străinătate aceștia au hotărât să-i facă un pachet de Crăciun cu un echipament sportiv și cu îmbrăcăminte și încălțăminte așa cum trimit și copiilor lor.

Deoarece elevii se gândesc că el nu va avea să aibă posibilitatea să vină la banchet, se gândesc ca fiecare să pună deoparte câte o sumă lunar pe care să o strângă unul dintre părinții elevilor pentru Andrei să poată merge cu ei.

Firma la care lucrează mama, a găsit activități suplimentare la care să fie solicitat și băiatul și sora sâmbăta pentru a suplimenta veniturile familiei.

4. REZULTATE

Andrei nu a mai absentat de la școală, s-a integrat în colectiv, a reușit să finalizeze clasa a-8-a. A participat la banchet împreună cu elevii clasei. Acum este la școala profesională la același liceu cu sora sa și are bursă socială.

Bibliografie:

- <https://innerspacejournal.wordpress.com/2013/03/14/metode-si-tehnici-bazate-pe-experienta-metoda-st-diului-de-caz/>
- <http://www.rabacov.net/metoda-studiului-de-caz-in-educatie/>

PROIECTUL EDUCAȚIONAL „PĂDURILE NE ÎNVAȚĂ FRUMUSEȚEA”

Profesor Chiriac Erika Karina
Școala Gimnazială „Constantin Parfene” Vaslui

ARGUMENT

Pădurea, cel mai mare dar pe care natura l-a oferit omului, reprezintă și astăzi un mare miracol, cu multe enigme chiar și pentru specialiști. Putem asemăna pădurea cu o ființă vie și socială, deoarece ea se naște, trăiește și crește spre a regenera, pentru ca o nouă generație de arbori să ia locul celei care piere. De când este OMUL pe pământ, natura l-a protejat, respectându-și

legile; de aceea ar trebui să-i fim recunoscători, să o respectăm și să o protejăm. Din păcate, prin numeroasele agresiuni provocate de om, natura este astăzi în pericol.

Menirea noastră ca dascăli este aceea de a deschide mintea și inima copiilor, de a-i ajuta să privească natura ca pe o prietenă, care are nevoie de dragostea și respectul nostru. Cunoscând faptul că pădurea (parcurile, spațiul deschis și sănătos) este cel mai mare și mai important ecosistem terestru, unul dintre cei mai importanți factori naturali pentru viața materială și spirituală a omului, am considerat că, prin derularea proiectului „**Pădurile ne învață frumusețea**”, elevii vor ajunge să o cunoască mai bine, să înțeleagă beneficiile ei, să o respecte.

SCOP:

Dezvoltarea interesului pentru cunoașterea și investigarea ecosistemului Parcului Copou și formarea unui comportament responsabil al copiilor față de aceasta.

Stimularea interesului elevilor pentru cunoașterea, îngrijirea și ocrotirea parcului în vederea formării unei atitudini responsabile față de mediul înconjurător.

Căutarea, descoperirea, cercetarea, observarea, acționarea potrivit specificului mediului natural în care se află.

Transmiterea și transferul în situații practice concrete a deprinderilor dobândite în cadrul acestor activități.

OBIECTIVE:

1. Înțelegerea relației omului cu natura;
2. Dobândirea unor cunoștințe referitoare la ecosistemul parcului Copou: plante și animale care trăiesc în acest mediu de viață;
3. Conștientizarea pericolului și a consecințelor pe care le reprezintă degradarea mediului natural, al pădurilor din cauza defrișării și a poluării;
4. Implicarea în acțiuni practice de ocrotire, și îngrijire a parcului, a spațiilor verzi din jurul școlii, a curților și grădinilor proprii;
5. Observarea condițiilor necesare viețuitoarelor pentru a-și putea menține habitatul și pentru a nu fi afectate negativ lanțurile trofice din care acestea fac parte;
6. Cultivarea gustului estetic față de frumusețile și farmecul naturii, al Parcului Copou, al mediului ambiant de acasă.

ECHIPA DE PROIECT:

Prof. Chiriac Erika Karina, coordonator

ETAPIZAREA ACTIVITĂȚILOR:

Etapă	Activități	Perioada
I.Etapă de lucru în clasă	- Constituirea comitetului de mediu – elevii clasei a VI-a B; - Formarea și organizarea echipei de proiect; - Stabilirea responsabilităților și a activităților ce se vor desfășura pe parcursul anului școlar 2022-2023; - Popularizarea proiectului la nivel de școală, familie, comunitatea locală.	decembrie 2022-ianuarie 2023
II.Etapă de lucru în pădure/ Parcul Copou	Lecție de educație plastică – Natură pe pânză , desene; Lecție de limba și literatura română – Natura în cuvinte , creație literară; poetul și natura , lectură, recitare; Lecție de matematică- Natura și matematica , probleme de logică, măsurători, determinare perimetru Lecție de educație cetățenească - “Îngrijirea spațiilor verzi”	martie-aprilie 2023

4.	Mai 2023	Evaluare proiect	-Realizarea unui colț tematic LeAF; -Realizarea unei expoziții cu lucrări ale elevilor; -Realizarea unei expoziții cu fotografii realizate în parc, acasă -Realizarea raportului final.

PROIECT EDUCAȚIONAL – „ZÂMBET DE COPIL”

Profesor Educator Gherzum Ionel - Bogdan
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman

ARGUMENT:

Acest proiect propune o abordare diferită a educării elevilor în sensul asigurării egalității șanselor în educație, a dezvoltării personale și a inserției în comunitate.

Dintre valorile cele mai de preț ale noastre, ale românilor, tradițiile și obiceiurile populare reprezintă moștenirea lăsată din moși strămoși având datoria de a nu da uitării aceste valori, ci de a le transmite mai departe din generație în generație.

Prin intermediul activităților desfășurate, elevii vor învăța să dăruiască, să îndrăgească tradițiile și obiceiurile țării și să fie mai aproape unii față de ceilalți.

SCOPUL PROIECTULUI:

Promovarea unor comportamente și atitudini pozitive pentru păstrarea tradițiilor și obiceiurilor populare românești prin diverse activități ce implică elevii, părinții și cadrele didactice.

OBIECTIVE:

Stabilirea unor relații de prietenie și toleranță între elevi prin desfășurarea activităților comune;

Îmbogățirea experienței copiilor prin participarea lor directă la diferite activități cultural-educative;

Stimularea interesului elevilor prin activități care să-i ajute să recunoască și să promoveze la rândul lor tradițiile și obiceiurile poporului român;

Educarea copiilor în respectarea spiritului sărbătorilor de iarnă;

Dezvoltarea gustului estetic și artistic al copiilor;

Sensibilizarea comunității locale, în speță părinții, față de actul educativ și cultural și față de egalitatea de șanse a fiecăruia.

PARTENERI IMPLICAȚI:

Profesor educator: Gherzum Ionel - Bogdan;

Elevii clasei a VIII-a B de la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman;

Elevii clasei a VIII-a A de la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman;

Părinții copiilor.

COORDONATOR DE PROIECT: Profesor educator Gherzum Ionel - Bogdan.

OBLIGAȚII COLATERALE:

Colaboratorii au obligația de a fi prezenți la activitățile întreprinse;

Aceștia au obligația de a pune la dispoziție baza materială existentă;

Aceștia au obligația de a cultiva sentimente de respect reciproc, de grijă și nonviolență între copii;

Aceștia au obligația de a media și soluționa problemele ce pot apărea în urma unor dezbateri;

Părinții participă de bună voie la acțiunile desfășurate;

Toți partenerii au obligația de a se implica activ în activitățile desfășurate.

DURATA: Durata proiectului: Noiembrie 2022 – Iunie 2023;

GRUP ȚINTĂ:

Elevii clasei a VIII-a B de la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman;

Elevii clasei a VIII-a A de la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman;

Părinții copiilor.

LOCUL DE DESFĂȘURARE:

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman.

RESURSE:

UMANE- Elevii implicați, părinții copiilor.

MATERIALE – cărți, pliante, fișe, reviste, calculator, lipici, foi A4, carton colorat, hârtie creponată, hârtie glasă, creioane colorate, carioci, acuarele, marker, foarfece, ață colorată, pixuri de diferite culori, cretă colorată.

MODALITĂȚI DE REALIZARE:

Întâlniri consultative;

Muncă în echipă;

Lucru pe grupe;

Activități desfășurate împreună cu părinții;

Expoziții cu lucrările copiilor;

Serbările realizate în diferite momente ale proiectului.

EVALUAREA PROIECTULUI: Se va realiza prin valorificarea rezultatelor în funcție de obiectivele stabilite, pe parcursul desfășurării parteneriatului și prin poze de la activități.

REZULTATE AȘTEPTATE:

Acceptarea diferențelor culturale între diferite etnii, religii.

Atitudini pozitive ale copiilor față de obiceiurile și tradițiile populare românești.

Implicare a cât mai multor factori educativi în inițierea diferitelor acțiuni în scopul păstrării și transmiterii tradițiilor și obiceiurilor populare românești.

Manifestarea spiritului de toleranță și cooperare între toți copiii, indiferent de cultură, etnie sau religie.

Realizarea unor schimburi de experiență, dezbateri și întâlniri de lucru, între partenerii implicați în proiect.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR DESFĂȘURATE

Perioada/ Tema activității	Conținutul activității	Locul desfășurării	Responsabilități
Noiembrie „Prezentarea proiectului”	Stabilirea echipei de proiect, a grupului țintă și a responsabilităților.	Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman	Dirijarea întâlnirii. Selectarea activităților propuse pentru realizarea proiectului educațional.
Decembrie „În așteptarea lui Moș Crăciun”	Program artistic „Colinde” Discuții pe tema semnificației, obiceiurilor și tradițiilor de Crăciun.	Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman	Coordonarea programului artistic și a discuțiilor conform etapelor prestabilite.
Martie „Confecționarea de măștișoare și felicitări pentru mame”	Confecționarea măștișoarelor și felicitărilor, în baza etapelor explicate de coordonatori. Realizarea unei expoziții a lucrărilor copiilor în cadrul unității de învățământ.	Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman	Coordonarea activității prin explicarea etapelor de lucru.
Aprilie „Drumul Crucii”	Desfășurarea unei serbări cu ocazia Sfințelor Sărbători de Paște. Discuții pe tema semnificației, obiceiurilor și tradițiilor de Paște.	Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman	Dirijarea serbării și a discuțiilor conform etapelor prestabilite.

Iunie „Ziua Internațională a Copiilor”	Realizarea unor desene cu tema “Ziua Internațională a Copiilor” și desfășurarea unor discuții pe marginea acestora.	Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman	Dirijarea activității elevilor.
Iunie „Ce am realizat, ce am învățat? ”	Evaluarea proiectului: - autoevaluare cu privire la rolul avut de fiecare în echipă; - realizarea unui CD.	Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman	Coordonarea discuțiilor.

CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROMAN, JUDEȚUL NEAMȚ

DATA:

AVIZAT DIRECTOR:

Bibliografie:

- Cojocariu, V.M. - *Introducere în managementul educației*, E.D.P., București, 2004;
- Gherguț, A., Ceobanu, C. - *Elaborarea și managementul proiectelor în serviciile educaționale*, Ed. Polirom, Iași, 2009;
- Gherguț, A. - *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale: strategii diferențiate și incluzive în educație*, Ediția a II-a revizuită și adăugită, Ed. Polirom, Iași, 2006;
- Mușu, I. și Taflan, A. - *Terapie educațională complexă și integrată*, Ed. Pro-Humanitate, București, 1997;
- Postavaru, N. - *Managementul proiectelor*, Ed. Matrix Rom, București, 2002;
- Roșan, A. (coord.) - *Psihopedagogie specială: modele de evaluare și intervenție*, Ed. Polirom, Iași, 2015;
- www.didactic.ro

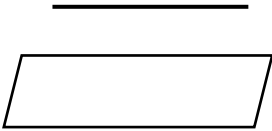
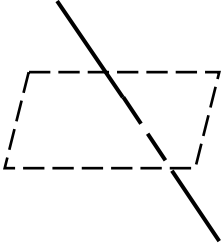
PARALELISM ÎN SPAȚIU. ASPECTE METODICE

Prof. Onea Natalia

Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” Baia Mare

Definiții:

1. Două drepte situate în același plan se numesc drepte coplanare.
2. Două drepte care nu au nici un punct comun și nu sunt nici paralele se numesc drepte necoplanare. Pozițiile relative ale unei drepte față de un plan sunt:

Dreaptă inclusă în plan	Dreaptă paralelă cu planul	Dreaptă care intersectează planul
$d \subset \alpha$ 	$d \parallel \alpha$ 	$d \cap \alpha = \{A\}$

Teoremă(privind dreapta paralelă cu un plan):

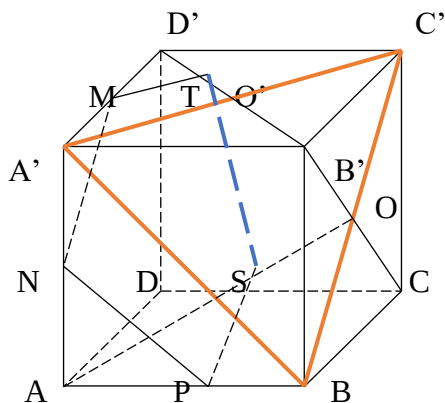
O dreaptă paralelă cu o dreaptă din plan este paralelă cu un plan sau conținută în el.

Probleme aplicative (dreaptă paralelă cu un plan).

1. Fie cubul $ABCD A'B'C'D'$ și $BC' \cap B'C = \{O\}$, $A'C' \cap B'D' = \{O'\}$. Dacă S și T sunt mijloacele lui $[AO]$ și $[D'O']$, arătați că $ST \parallel (A'BC')$.

(Concursul „Petrus Maroșan-Trident”)

Soluție:

Fie planul α astfel încât $T \in \alpha$ și $\alpha \parallel (A'BC')$.

Considerăm M, N, P mijloacele $(A'D')$, (AA') respective (AB) .

$$\left. \begin{array}{l} \Delta A'D'O' \\ M \text{ mij. } A'D' \\ T \text{ mij. } D'O' \end{array} \right\} \Rightarrow MT - \text{l. m. în } \Delta A'D'O' \Rightarrow \begin{array}{l} MT \parallel A'O' \\ A'O' \subset (A'BC') \end{array} \Rightarrow MT \parallel (A'BC') \Rightarrow M \in \alpha.$$

$$\left. \begin{array}{l} \Delta A'D'A \\ N \text{ mij. } A'A \\ M \text{ mij. } D'A' \end{array} \right\} \Rightarrow MN - \text{l. m. în } \Delta A'D'A \Rightarrow \begin{array}{l} MN \parallel D'A' \\ D'A' \parallel BC' \end{array} \Rightarrow \begin{array}{l} MN \parallel BC' \\ BC' \subset (A'BC') \end{array} \Rightarrow MN \parallel (A'BC') \Rightarrow N \in \alpha.$$

α .

$$\left. \begin{array}{l} \Delta A'AB \\ N \text{ mij. } A'A \\ P \text{ mij. } AB \end{array} \right\} \Rightarrow NP - \text{l. m. în } \Delta A'AB \Rightarrow \begin{array}{l} NP \parallel A'B \\ A'B \subset (A'BC') \end{array} \Rightarrow NP \parallel (A'BC') \Rightarrow P \in \alpha.$$

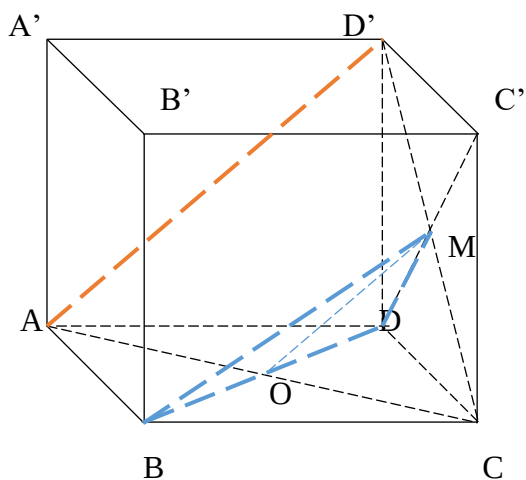
$$\left. \begin{array}{l} \Delta ABO \\ S \text{ mij. } AO \\ P \text{ mij. } AB \end{array} \right\} \Rightarrow PS - \text{l. m. în } \Delta ABO \Rightarrow \begin{array}{l} SP \parallel BO \\ BO \subset (A'BC') \end{array} \Rightarrow PS \parallel (A'BC') \Rightarrow S \in \alpha.$$

În concluzie $TS \parallel (A'BC')$.

1. Fie $ABCD A'B'C'D'$ un paralelipiped dreptunghic. Să se arate ca $AD' \parallel (BMD)$, M mijlocul (CD') .

(Etapă locală, Bistrița Năsăud 2002-enunț parțial)

Soluție:

Fie $\{O\} = AC \cap BD$.

$\left. \begin{array}{l} \Delta AD'C \\ \text{În } M - \text{mij. } [D'C] \\ O - \text{mij. } [AC] \end{array} \right\} \Rightarrow MO - \text{linie mijlocie în } \Delta AD'C \Rightarrow MO \parallel AD'.$
 Am obținut $\left. \begin{array}{l} AD' \parallel MO \\ MO \subset (BMC) \end{array} \right\} \Rightarrow AD' \parallel (BMC).$

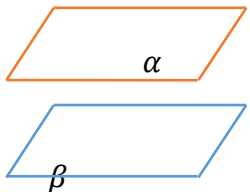
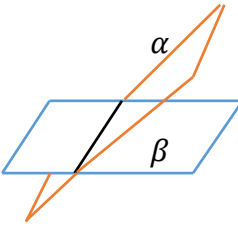
Plane paralele. Pozițiile relative a două plane:

Avem două cazuri:

$\swarrow$
 $\searrow$

plane paralele

Plane secant

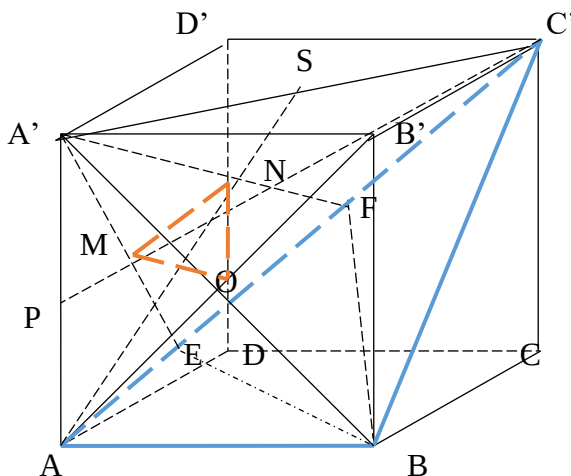
Plane paralele	Plane secante
$\alpha \parallel \beta$ 	$\alpha \cap \beta = d$

Probleme aplicative (plane paralele).

- Se consideră cubul ABCDA'B'C'D'. Bisectoarele $\sphericalangle A'C'A$ și $\sphericalangle A'AC'$ intersectează AA' și A'C' în punctele P respective S. Punctul M este piciorul perpendicularei din A' pe C'P iar N este piciorul perpendicularei din A' pe AS. Punctul O este centrul feței ABB'A'. Demonstrați că planele (MNO) și (AC'B) sunt paralele.

(Olimpiada județeană- Vrancea-R.M.T.-2010)

Soluție:

Fie $AC' \cap A'M = \{E\}$ și $AC' \cap A'N = \{F\}$.

În $\Delta A'C'E$ avem: $\left. \begin{array}{l} C'M \perp A'E \Rightarrow C'M - \text{înălțime} \\ \sphericalangle A'C'M \equiv \sphericalangle C'ME \Rightarrow [C'M - \text{bisectoarea } \sphericalangle A'C'E] \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta A'C'E - \text{isoscel, } AE - \text{bază} \Rightarrow C'M - \text{mediană} \Rightarrow M - \text{mijlocul lui } [A'E] \Rightarrow [A'M] \equiv [ME].$

În $\Delta A'AF$ avem: $\left. \begin{array}{l} AN \perp AS \Rightarrow AN - \text{înălțime} \\ \sphericalangle A'AN \equiv \sphericalangle NAF \Rightarrow [AN - \text{bisectoarea } \sphericalangle A'AF] \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta A'AF - \text{isoscel, } A'F - \text{bază} \Rightarrow AN - \text{mediană} \Rightarrow N - \text{mijlocul lui } [A'F] \Rightarrow [A'N] \equiv [NF].$

$$\begin{aligned}
& \left. \begin{array}{l} \Delta A'EB \\ \text{În } M - \text{mijlocul lui } [AE] \\ O - \text{mijlocul lui } [A'B] (O - \text{centrul pătratului } ABB'A') \end{array} \right\} \Rightarrow MO - \text{linie mijlocie în } \Delta A'EB \\
& \Rightarrow MO \parallel EB. \\
& \left. \begin{array}{l} \Delta A'FB \\ \text{În } N - \text{mijlocul lui } [A'F] \\ O - \text{mijlocul lui } [A'B] (O - \text{centrul pătratului } ABB'A') \end{array} \right\} \Rightarrow NO - \text{linie mijlocie în } \Delta A'FB \\
& \Rightarrow NO \parallel EB. \\
& \text{Am obținut: } \left. \begin{array}{l} EB \parallel MO \\ EB \parallel NO \\ MO \cap NO = \{O\} \\ MO, NO \subset (MON) \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} EB \parallel (MON) \\ EB \subset (EFB) \subset (ABC') \end{array} \right\} \Rightarrow (MON) \parallel (ABC').
\end{aligned}$$

Bibliografie:

1. Constantin Mărgineanțu, *Geometrie în spațiu pe înțelesul tuturor prin probleme rezolvate*, Editura Eurobit, Timișoara.
2. Gh. Eckstein, A. Blaga, C. Mortici și colectivul, *Olimpiade și concursuri de matematică 2002-2003*, Biblioteca RMT, Editura Bîrchi.
3. Ion Damian Bîrchi, Andrei Eckstein, Alexandru Blaga și colectivul, *Olimpiade și concursuri de matematică 2010*, Biblioteca RMT, Editura Bîrchi.
4. Ion Damian Bîrchi, Andrei Eckstein, Alexandru Blaga și colectivul, *Olimpiade și concursuri de matematică 2014*, Biblioteca RMT, Editura Bîrchi.
5. Ion Tiotioi, Gheorghe Moraru, Gheorghe Onea și colectivul, *Probleme de matematică pentru cercurile de elevi din clasele V-VIII*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București-1993.
6. Vasile Pop, Viorel Lupșor, *Matematică pentru grupele de performanță, clasa a VIII-a*, Editura Dacia Educațional, 2004.

VOLUNTARIAT PENTRU COMUNITATE PROIECT ÎN CADRUL STRATEGIEI NAȚIONALE DE ACȚIUNE COMUNITARĂ

Prof. Damian Benone
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman

Echipa de proiect

Dir. Prof. Damian Benone - Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman
Prof. Luca Anca Georgeta - Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman
Preot Paroh Bilboc Sebastian - Parohia Sfânta Tereza a Pruncului Isus Roman
Preot Gabor Paul Alexandru - Parohia Sfânta Tereza a Pruncului Isus Roman

ARGUMENT

Acest proiect propune o altfel de abordare a atitudinii elevilor, cadrelor didactice, părinților, societății în ansamblu față de elevii cu dizabilități, facilitează spiritul de echipă, sentimentul solidarității umane, al toleranței, oferă posibilitatea integrării elevilor în programe educative și oferă șanse egale tuturor.

SCOPUL:

Pregătirea elevilor în sensul asigurării egalității șanselor în educație, al dezvoltării personale și al integrării în comunitate.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- Dezvoltarea unor deprinderi și abilități de comportament prosocial (toleranță, sprijin);

- Dezvoltarea comportamentelor adaptative pentru elevii cu dizabilități;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală, ascultare activă, comunicare asertivă, empatie;
- Egalitatea de șanse a fiecăruia;
- Formarea personalității elevilor prin activități extrașcolare;
- Promovarea dialogului și comunicării între elevii și tinerii participanți;
- Promovarea schimbului de experiență între coordonatorii proiectului.

GRUP ȚINTĂ

Beneficiari direcți:

- Elevii Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă Roman
- Grupul tinerilor catolici din parohia Sfânta Tereza a Pruncului Isus Roman

Beneficiari indirecți:

- cadrele didactice, părinții, comunitatea locală.

RESURSE

Umane: proprii, parteneriale, voluntari

Materiale/financiare: surse de finanțare proprii sau sponsorizări

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

Activitatea 1. *Octombrie 2022*

Prezentarea proiectului: stabilirea echipei de proiect, a grupului țintă, a responsabilităților.

Locația: Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman

Activitatea 2 - *noiembrie 2022* – Să ne cunoaștem prin joc

Activitatea 3, 4 - *decembrie 2022* – Nașterea Pruncului Isus – activitate interactivă

Activitatea 5, 6 - *ianuarie 2022* – Povești la gura sobei - sa citim împreună, șezătoare

Activitatea 7, 8 - *februarie 2022* – Dragobete – obiceiuri și tradiții românești

Activitatea 9, 10 - *martie 2022* – Mama ființă dragă- atelier de terapie ocupațională

Activitatea 11 - *aprilie 2022* – Cristos a Înviat!, Învierea Domnului

Activitatea 12, 13 - *mai 2022* – Salvați Planeta Pământ !, Activități de ecologizare

Activitatea 14 - *iunie 2022* – Copilărie pădărie!, Ziua Internațională a Copilului

Locația: Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman

Activitatea 15– *iunie 2022*

Ce-am simțit, ce-am învățat? – evaluare proiect

- sondaj de opinie cu privire la ce au învățat, ce au simțit, comparația emoțiilor de la începutul activităților cu cele de acum, transmiterea unui mesaj către un coleg, profesor participant la proiect, autoevaluare cu privire la rolul avut de fiecare în echipa.

Locația: Parohia Sfânta Tereza a Pruncului Isus Roman

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman

PROTOCOL DE COLABORARE

Nr. din

Încheiat între:

1. Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Roman cu sediul în str. Prof. Dumitru Martinaș, nr.11, tel. 0233741751- reprezentat de dir.prof. Damian Benone Leonid și

2. Parohia Sfânta Tereza a Pruncului Isus Str. Ștefan cel Mare, 228, 611040-Roman, jud. Neamț Tel.: + fax 0233/741194 - reprezentat de preot Gabor Paul Alexandru

OBIECTUL COLABORĂRII:

Realizarea unui parteneriat de voluntariat între cele două instituții în cadrul Strategiei Naționale de Acțiuni Comunitare.

Tema: O șansă pentru fiecare

Scopul proiectului :

- Pregătirea elevilor în sensul asigurării egalității șanselor în educație, al dezvoltării personale și al inserției în comunitate.

Durata: An școlar 2022-2023

OBLIGAȚIILE PARTILOR:

- Să pună la dispoziție baza materială existentă;
- Să desfășoare activitățile specifice din cadrul proiectului educațional ;
- Să cultive sentimente de respect reciproc și nonviolență între copii de vârste diferite ;
- Să evalueze periodic, împreună cu partenerul etapele de realizare a colaborării.

Modificările ce survin pe parcursul derulării programului de activități se vor face cu consultarea ambelor instituții.

Prezentul protocol, s-a încheiat în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare partener.

Centrul Școlar pentru
Educație Incluzivă Roman
director,
prof. Damian Benone Leonid

Parohia Sfânta Tereza a Pruncului Isus Roman
Paroh
pr. Bilboc Sebastian

„CARAVANA PRIETENIEI”-PROIECT EDUCAȚIONAL LOCAL

Prof. Danalache Elena – Lăcrămioara
Școala Gimnazială „Gheorghe Cioată”, Todirești, Vaslui

Ministerul Educației Naționale Inspectoratul Școlar Județean Vaslui FORMULAR DE APLICAȚIE

Avizat,

Insp. educativ ISJ _____

A. INFORMAȚII DESPRE APLICANT

Numele instituției/unității de învățământ aplicante	Școala Gimnazială „Gheorghe Cioată” Todirești	
Adresa completă	Sat Todirești, jud. Vaslui	
Nr. de telefon/fax	0235459179 /0235459179	
Adresă poștă electronică	scoala.todiresti/@yahoo.ro	
COORDONATOR PROIECT/PERSONĂ DE CONTACT		
Nume, Prenume	DI/ Dna	Danalache Elena - Lăcrămioara
Funcția	DI/ Dna	Profesor
	DI/ Dna	Lipșa Petronela – Cristina
	DI/ Dna	Profesor
	DI/ Dna	Gardinant Ecaterina
	DI/ Dna	profesor
Adresa completă	Sat Todirești, jud. Vaslui	

	UTA Găgăuzia, Comrat, Republica Moldova
Adresă poștă electronică	lacrima_03@yahoo.com
	deliabeatrice07@yahoo.com
	ecaterinagardinant238@gmail.com

B. INFORMAȚII DESPRE PROIECT

B.1. Titlul proiectului	„Caravana prieteniei”
B.2. Categoria în care se încadrează proiectul: (<i>bifați categoria în care se încadrează proiectul dumneavoastră</i>)	A. cultural- artistic B. tehnico-stiintific C. sportiv-turistic D. cetățenie democratica E. altele (<i>precizați</i>)

C. REZUMATUL PROIECTULUI/DESCRIERE

Prezentați următoarele elemente ale proiectului dumneavoastră:

1. Număr de elevi implicați: 100 elevi și preșcolari
2. Activități (cross-curriculare, intracurriculare și extrascolare-pentru unități școlare și extrașcolare – pentru palate și cluburi ale copiilor) propuse, în ordinea în care se vor desfășura (numai titlul activităților).

- „Să ne organizăm!”
- „Mihai Eminescu în versuri și culoare ”
- „ Dragobetele – ziua dragostei și a bunăvoinței”
- „ Bucuria primăverii – ziua internațională a scriitorilor”
- „Învierea Domnului – de la suflet la suflet; Aprilie – luna cărților ”
- „ Două școli surori, prietene și totuși despărțite de apele Prutului. Curcubeu peste Basarabia”
- „Hora prieteniei – ziua copiilor din lumea întreagă”

3. Număr de parteneri: 4

D. PREZENTAREA PROIECTULUI

D.1. Prezentați: analiza de nevoi, concordanta cu prioritățile MECTS, obiectivul general ale proiectului și precizați ținta strategică a Planului de Dezvoltare Școlară, din care derivă obiectivul general al proiectului (max. 1 pagină)

1. Argument justificare, context (analiză de nevoi) :

În contextul unei societăți care se schimbă aparând modificări de formă și de fond, la nivelul tuturor subsistemelor sale, învățământului românesc trebuie să i se asume o nouă perspectivă asupra funcționării și evoluției sale. În învățământ culturile se cer a fi studiate într-o manieră comparativă și, în același timp, complementară. Educația interculturală, componentă a noilor educații, trebuie să vizeze mai întâi dirijarea interesului copiilor înspre teritorii spirituale inedite, altele decât cele încetățenite. În contextul educației interculturale, respectarea valorilor tradițiilor popoarelor are o valoare deosebită în relațiile interumane. În cadrul acestei perspective parteneriatul educațional internațional devine o prioritate a strategiilor actuale, orientate către dezvoltarea educației românești. Capacitatea de a lega prietenii între persoane din țări diferite bazate pe sinceritate, încredere reciprocă, altruism, pasiuni și interese comune nu este doar ilustrarea frumuseții caracterului uman, ea va fi calea de a contracara efectul urgenței vieții în viitor, mai exact evitarea pericolului ca omul să se transforme dintr-o ființă socială într-una robotizată și însingurată. Parteneriatele educaționale atât între școli din țări diferite cât și cu Biserica au un puternic impact asupra formării capacității de relaționare între persoanele implicate (profesori, elevi,

părinți, preoți), care dobândesc astfel o bogată experiență de colaborare și comunicare interumană. Cunoașterea diferitelor aspecte ale vieții din teritorii diferite, stabilirea de relații sincere, între copiii din România și cei din Republica Moldova sunt argumente ce susțin acest proiect.

2. Tinta strategica din PDS

- consolidarea imaginii școlii în raport cu contextul politic, social, economic;
- implicarea instituției, a cadrelor didactice și a elevilor în proiecte sociale, comunitare, educaționale, locale, regionale, naționale și internaționale;
- dezvoltarea unității de învățământ ca un centru de resurse educaționale pentru comunitate;
- dezvoltarea competențelor cheie și profesionale ale colectivului de elevi.

D.2. Scrieți obiectivul general și obiectivele specifice ale proiectului

Obiectivul general: Optimizarea calității procesului instructiv-educativ în școala parteneră prin promovarea schimbului de experiență în domeniul educației.

Obiective specifice:

- ❖ Stimularea potențialului artistic a 100 de copii din școala noastră și din școala parteneră care vor participa la activitățile proiectului;
- ❖ Dezvoltarea abilităților unui număr de **100** de elevi de a proiecta și desfășura în echipă un număr de **7 activități** extracurriculare până în iunie 2022;

D.3. Descrieți grupul / grupurile țintă cărui i se adresează proiectul și nevoile acestuia/acestora

În cadrul proiectului „Caravana Prieteniei” grupul țintă va fi format din: 100 elevi din clasele Pregătitoare, a I a, a II a, a IV a, V-a, a VI-a, a VII-a, a VIII-a și a IX a, și 10 preșcolari cu vârste cuprinse între 5 și 14 ani, băieți și fete, mediul urban și rural;

- Elevii claselor, CP, I, a II a, a IV a, a V-a, a VI-a, a VII-a, a VIII-a și preșcolari de la Școala Gimnazială „Gheorghe Cioată” Todirești
- Elevii Liceului Teoretic „Mihai Eminescu” Comrat, Republica Moldova

D.4. Durata proiectului (minim 3 luni)

Proiectul se derulează pe durata a 6 luni din anul școlar 2021-2022 (ianuarie 2021-iunie 2022).

D.5. Descrieți activitățile utilizând pentru fiecare activitate fișa de mai jos (multiplicati fișa pentru fiecare activitate în parte.). Pentru data/perioada de desfășurare, menționați Luna 1, Luna 2, etc.

Activitatea nr.:1

Titlul activității: „Să ne organizăm!”

Tipul activității: dezbateri-constituirea echipei de proiect

Data/perioada de desfășurare: Luna 1 (ianuarie 2022)

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Gheorghe Cioată” Todirești și Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” Comrat, Republica Moldova

Numărul de participanți pentru fiecare categorie (elevi, cadre didactice, părinți, reprezentanți ai comunității etc): 10 cadre didactice, 100 elevi, 10 părinți

Responsabil: Prof. Danalache Elena Lăcrămioara și prof. Gardinant Ecaterina

Beneficiari: elevi, cadre didactice, părinți,

Metode/mijloace de realizare: conversația, explicația

Modalități de evaluare: chestionare, interviul

Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri: Echipa de proiect va informa membrii comunității, prin organizarea unei mese rotunde, despre obiectivele proiectului, activitățile propuse, rezultatele așteptate, beneficiari.

Activitatea nr.:2

Titlul activității: „Mihai Eminescu în versuri și culoare”

Tipul activității: dezbateri/ activitate practică

Data/perioada de desfășurare: Luna 1 (ianuarie 2022)

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Gheorghe Cioată” Todirești și Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” Comrat, Republica Moldova - **zoom**

Numărul de participanți pentru fiecare categorie (elevi, cadre didactice, parinti, reprezentanti ai comunitatii etc): 10 cadre didactice, 50 elevi, 5 părinți

Responsabil: Prof. Danalache Elena Lăcrămioara și prof. Gardinant Ecaterina

Beneficiari: elevi, cadre didactice, părinți,

Metode/mijloace de realizare: platforma zoom, prezentare PPT, panouri

Modalități de evaluare: album foto

Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri: Echipa de proiect de la Școala Gimnazială „Gheorghe Cioată” Todirești (Prof. Lazăr Angela, Danalache Elena - Lăcrămioara, Lipșa Petronela, Leuștian Marinel, Chiroșcă Elena, Moroșanu Lenuța, Bărbosu Lenuța, Bordanu Elena) și de la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” Comrat, Republica Moldova (prof. Gardinant Ecaterina, prof. Hurciuc Nadejda, prof. Ichizli Tatiana) vor realiza pe platforma zoom o activitate despre viața și activitatea marelui poet Mihai Eminescu, prezentare ppt, elevii din ambele școli vor recita poezii din opera marelui poet. Fiecare școală va realiza o expoziție de desene și carte despre opera poetului Mihai Eminescu.

Activitatea nr.:3

Titlul activității: „ Dragobetele – ziua dragostei și a bunăvoinței”

Tipul activității: dezbateri/ activitate practică

Data/perioada de desfășurare: Luna 2 (februarie 2022)

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Gheorghe Cioată” Todirești și Liceul Mihai Eminescu Comrat, Republica Moldova

Numărul de participanți pentru fiecare categorie (elevi, cadre didactice, părinți, reprezentanți ai comunității etc): 8 cadre didactice, 20 elevi, 5 părinți

Responsabil: Prof. Danalache Elena Lăcrămioara și prof. Gardinant Ecaterina

Beneficiari: elevi, cadre didactice, părinți,

Metode/mijloace de realizare: ppt, album foto

Modalități de evaluare: album foto, expoziție lucrări

Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri: Echipa de proiect de la Școala Gimnazială „Gheorghe Cioată” Todirești și Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” Comrat, Republica Moldova vor realiza ateliere de creație, felicitări, concurs creații proprii, prezentare ppt a legendei despre Dragobete, tradiții și obiceiuri din zonele fiecărei școli legate de Dragobete, activitate A note of Kindness – în care elevii din cele două școli își vor adresa reciproc mesaje de prietenie sau își vor atribui calități pe care le-au descoperit la ei.

Activitatea nr.:4

Titlul activității: „ Bucuria primăverii – ziua internațională a scriitorilor”

Tipul activității: dezbateri/ activitate practică

Data/perioada de desfășurare: Luna 3 (martie 2022)

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „ Gheorghe Cioată” Todirești și Liceul Mihai Eminescu Comrat, Republica Moldova

Numărul de participanți pentru fiecare categorie (elevi, cadre didactice, parinti, reprezentanti ai comunitatii etc): 5 cadre didactice, 40 elevi, 5 părinți

Responsabil: Prof. Danalache Elena Lăcrămioara și prof. Gardinant Ecaterina

Beneficiari: elevi, cadre didactice, părinți

Metode/mijloace de realizare: album foto

Modalități de evaluare: observarea directă

Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri: Elevii participanți la proiect vor afla care este semnificația și importanța mărtisorului, legende legate de simbolurile primăverii, vor realiza creații proprii cu tema copilărie, bucurie, primăvara. Echipa de proiect va realiza expoziții de desene și colaje având ca temă

primăvara precum și o prezentare de carte a operei unor scriitori, de asemenea vor confecționa măștișoare și felicitări pe care le vor expedia reciproc refăcând podul prieteniei.

Activitatea nr 5

Titlul activității: „Învierea Domnului – de la suflet la suflet; Aprilie – luna cărților ”

Tipul activității: dezbateri/ activitate practică

Data/perioada de desfășurare: Luna 4 (aprilie 2022)

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Gheorghe Cioată” Todirești și Liceul Mihai Eminescu Comrat, Republica Moldova

Numărul de participanți pentru fiecare categorie (elevi, cadre didactice, parinti, reprezentanti ai comunitatii etc): 10 cadre didactice, 100 elevi, 5 părinți

Responsabil: Prof. Danalache Elena Lăcrămioara și prof. Gardinant Ecaterina

Beneficiari: elevi, cadre didactice, părinți

Metode/mijloace de realizare: prezentare ppt, expoziție

Modalități de evaluare: chestionare, interviul

Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri: La Școala Gimnazială „Gheorghe Cioată” Todirești și la Liceul Mihai Eminescu Comrat, Republica Moldova se va realiza o expoziție cu creații plastice, creații literare, felicitări, icoanele pe sticlă, ornamentele dedicate evenimentelor pascale .

Activitatea nr.:6

Titlul activității: „Două școli surori, prietene și totuși despărțite de apele Prutului. Curcubeu peste Basarabia”

Tipul activității: șezătoare

Data/perioada de desfășurare: Luna 5 (mai 2022)

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Gheorghe Cioată” Todirești și Liceul Mihai Eminescu Comrat, Republica Moldova

Numărul de participanți pentru fiecare categorie (elevi, cadre didactice, parinti, reprezentanti ai comunitatii etc): 10 cadre didactice, 100 elevi, 10 părinți

Responsabil: Prof. Danalache Elena Lăcrămioara și prof. Gardinant Ecaterina

Beneficiari: elevi, cadre didactice, părinți,

Metode/mijloace de realizare: prezentare ppt,

Modalități de evaluare: chestionare, interviul

Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri: Echipa de proiect din ambele școli vor prezenta sub formă de șezătoare datini și obiceiuri specifice zonei. Fiecare școală va face o prezentare ppt cu obiectivele turistice din zona sa.

Activitatea nr.:7

Titlul activității: „Hora prieteniei”

Tipul activității: evaluarea proiectului

Data/perioada de desfășurare: Luna 6 (iunie 2022)

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Gheorghe Cioată” Todirești și Liceul Mihai Eminescu Comrat, Republica Moldova

Numărul de participanți pentru fiecare categorie (elevi, cadre didactice, parinti, reprezentanti ai comunitatii etc): 10 cadre didactice, 100 elevi, 10 părinți

Responsabil: echipa de proiect

Beneficiari: elevi, cadre didactice, părinți,

Metode/mijloace de realizare: prezentare

Modalități de evaluare: raport de autoevaluare, album foto

Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri:

Evaluarea finală a proiectului constă într-o prezentare a activităților realizate, discuții despre ceea ce le-a plăcut mai mult, ce au învățat, cum s-au simțit, ce nu le-a plăcut. Se completează un proces verbal.

D.6. Descrieți rezultatele așteptate ca urmare a implementării proiectului

(cantitative si calitative)
Rezultate cantitative: • 1 expoziție tematică cu lucrări realizate de copiii din grupul țintă • 1 panou publicitar cu titlul „Caravana prieteniei” expus pe holul școlii Todirești dar și la Liceul Mihai Eminescu Comrat, Republica Moldova • 1 album foto • 10 pliante de popularizare • 1 masă rotundă Rezultate calitative: • Dezvoltarea relațiilor de colaborare și împărtășirea experienței pozitive între cadre didactice și între colectivele de copii pe care îi îndrumă; • Cultivarea disponibilităților practice ale copiilor prin activități extracurriculare; • Stimularea potențialului artistic - creativ al copiilor; • Creșterea gradului de implicare a părinților în viața școlii
D.7. Prezența modalităților de monitorizare și evaluare a progresului proiectului și a rezultatelor așteptate. Precizați indicatorii de evaluare.
• fotografii din timpul activităților desfășurate; • expoziții cu produsele realizate de elevi; • participare la programul artistic/ concertul de colinde care se va desfășura; • articol într-o revistă de specialitate; Indicatori de evaluare: • numărul de părinți participanți la activitățile din cadrul proiectului educațional; număr de participanți din comunitatea locală; • portofoliile activităților din cadrul proiectului: fotografii, produse realizate; • implicarea elevilor în activități/ satisfacția acestora în urma activităților realizate; • numărul de produse realizate în cadrul proiectului; • chestionar aplicat participanților la activitate; • raportul de activitate al proiectului; • portofoliul proiectului.
D.8. Arătați care sunt beneficiarii direcți și indirecți ai proiectului
Beneficiarii direcți sunt cei 100 de elevi și preșcolari, Cp, I, a II a, a IV a - 10, 10 în clasa a V-a, 10 în clasa a VI-a, 20 în clasa a VII-a, 20 în clasa a VIII-a, 20 elevi în clasa a IX a și 10 Preșcolari Beneficiarii indirecți sunt 13 cadre didactice și părinții elevilor implicați în proiect, comunitatea în care este amplasată școala, partenerii.
D.9. Descrieți impactul estimat al implementării proiectului asupra grupului țintă (elevi, cadre didactice, școala, comunitate educativă largită, comunitate locală)
Asupra școlarilor: • dezvoltarea interesului pentru lectură; • stimularea potențialului creativ al elevilor; Cadrele didactice vor cunoaște mai bine colectivele de elevi și vor monitoriza mai ușor relațiile dintre elevi, potențialul artistic al acestora. Vor contribui la creșterea capacității instituționale, la extinderea parteneriatelor, creșterea prestigiului în comunitate; prin diseminarea bunelor practici identificate prin proiect. Implementarea proiectului va avea impact asupra: • grupurilor țintă prin generarea unor schimbări specifice pozitive; • comunității școlare prin valorificarea rezultatelor proiectului; • școlii ca organizație prin creșterea capacității instituționale, extinderea parteneriatelor, creșterea prestigiului în comunitate;

- partenerilor din proiect prin dobândirea unor informații și abilități;
- unităților școlare din vecinătate prin diseminarea bunelor practici identificate .

Asupra comunității școlare:

- dinamizarea vieții școlii cu activități interesante, la care copiii participă cu plăcere;
- creșterea interesului părinților pentru implicarea în viața școlii;

Asupra comunității școlare:

- creșterea încrederii comunității locale în calitatea educației oferită de școala noastră.

D.10. Arătați cum veți asigura continuitatea /sustenabilitatea proiectului

Durabilitatea, continuitatea, extinderea după finalizarea proiectului „**Caravana prieteniei**” va fi asigurată prin:

- continuarea activității grupului de inițiativă/acțiune constituit în cadrul proiectului prin fructificarea rezultatelor;
- continuarea implicării elevilor după ce au dobândit noi abilități în cursul proiectului și să proiecteze noi activități în domeniu;
- noi proiecte ce vor fi elaborate după finalizarea proiectului;
- menținerea/dezvoltarea parteneriatelor încheiate în cadrul proiectului.

D.11. Menționați activitățile de diseminare pe care intenționați să le realizați în timpul implementării proiectului și după încheierea acestuia(in scoala, in comunitatea educativa largita, in comunitatea locala)

În cadrul Proiectului „ **Caravana prieteniei**”, diseminarea va fi asigurată astfel:

La nivelul unității școlare, popularizarea în cadrul comisiilor metodice, a ședințelor cu părinții, a concursurilor școlare;

- prezentarea proiectului în cadrul cercurilor pedagogice;

La nivelul comunității educative lărgite:

- distribuirea de pliante;
- distribuirea gratuită a broșurilor de prezentare a proiectului în alte școli.

D.12. Arătați care sunt valoarea adaugata / elementele de noutate ale proiectului

Proiectul include toate categoriile de copii cu vârsta între 5 și 15 ani și garantează promovarea și educarea unei atitudini pozitive a copiilor, încă de la vârsta preșcolară și școlară mică, față de frumos, literatură. Dezvoltă gustul copiilor pentru frumos, pasiunea copiilor pentru activități cultural-artistice, care poate deveni o parte din viață, însoțindu-i din copilărie și până la o vârstă înaintată, ceea ce se va răsfrânge pozitiv asupra vieții și activității ulterioare.

D.13. Specificați care sunt partenerii implicați în proiect și arătați în ce constă parteneriatul cu comunitatea locală, cu altă școală și/sau cu o firmă/companie locală sau organizație, dacă este cazul (cel mult o pagină)

Inspectoratul Școlar Județean Vaslui

Primăria Todirești

Biserica „Adormirea Maicii Domnului” Todirești

Liceul Teoretic Mihai Eminescu Comrat, Republica Moldova

Rol și responsabilități:

1. asistență în vederea implementării proiectului, conform planului de acțiune aprobat
2. colaborare în derularea activităților cuprinse în proiect
3. monitorizarea, evaluarea și diseminarea rezultatelor proiectului

E.DEVIZ ESTIMAT DE CHELTUIELI

Nr. crt.	Descrierea cheltuielilor	Fonduri proprii	Finanțare externă	Total sumă
1.	transport		1500 lei	1500 lei
	Consumabile (hârtie xerox, carioci, cartuș pentru imprimantă, pliante panou tematic, ață brățări împletite, acuarele acrilice, foi cartonate colorate, bloc de desen)		500 lei	500 lei
	TOTAL		2000 lei	2000 lei

Suma necesară cheltuielilor va fi asigurată din sponsorizări ale instituțiilor partenere.

F. INFORMAȚII DESPRE UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT

F.1. Descrierea unității de învățământ

Tipul unității de învățământ (gradinita, scoala primara / gimnaziala, liceu, palat, club)	Școală Gimnazială
PJ / Structura	☒ DA ☐ NU
Numărul cadrelor didactice	Total : 33 Femei: 26 Bărbați:7
Numărul elevilor înmatriculați	Total : 324 Fete: 187 Băieți: 137

F.2. Cadre didactice și elevi care participă la proiect

Numărul cadrelor didactice participante la proiect	Total : 13 Femei: 11 Bărbați:2
Numărul elevilor participanți la proiect	Total : 100 Fete: 43 Băieți:57
Discipline de studiu implicate in proiect	Religie, limba și literatura română, arte vizuale și abilități practice, muzică și mișcare.
Numărul claselor/ grupelor/cercurilor participante la proiect și tipul/profilul acestora	9 clase și o grupă de grădiniță

F.3. Participări anterioare la alte programe/proiecte finanțate si / nefinanțate.

☒ DA (în acest caz, completați tabelul de mai jos)		
☐ NU		
An	Finanțat	Titlul proiectului

2018-2021	de către WVR	„Pe urmele Mântuitorului ” „Școala părinților” „Educație remedială” „Protejăm natura – creația lui Dumnezeu”
2013-2021	autofinanțare	„Să fim mai buni! ” „Să-i dăm o șansă copilăriei! ” „Caravana prieteniei” „Copilărie, ani de bucurie! ” „Îmbrățișăm lectura” „Să fim mai buni! ” „Caravana prieteniei ”

G. INFORMAȚII DESPRE POTENȚIALI PARTENERI

Tabelul se multiplica pentru fiecare unitate scolara partenera. Rubricile pentru care nu exista informatie se completeaza cu formula „nu este cazul”.

G.1. Instituția parteneră, dacă o altă unitate de învățământ este implicată în proiect	Inspectoratul Școlar Județean Vaslui
Domeniul de activitate	Educație
Adresa completă	Str. Donici, nr. 2, Vaslui
Nr. de telefon/fax	0235.311.928/ 0235.311.715
Adresă poștă electronică /Pagină Internet	isjvaslui@isj.vs.edu.ro
Numele și funcția persoanei de contact:	Prof. Mustață Elena, Inspector Școlar General Prof. Monica Mocanu, Inspector Școlar Religie Prof. Brănici Crina - Ioana, Inspector Școlar pentru Activități Extrașcolare

Tabelul se multiplica pentru fiecare institutie/organizatie partenera. Rubricile pentru care nu exista informatie se completeaza cu formula „nu este cazul”.

G.2. Numele firmei/companiei, organizației sau instituției (se completează numai dacă o firmă/companie locală, organizație sau instituție este parteneră în proiect)	Primăria Todirești
Domeniul de activitate	administrație
Adresa completă	Todirești, jud. Vaslui, cod. 737535
Nr. de telefon/fax	0235 459208
Adresă poștă electronică/Pagină de Internet	primar@comuna_todiresti.ro

Numele și funcția persoanei de contact	Primar, Simiuc Petrică
G.2. Numele firmei/companiei, organizației sau instituției (se completează numai dacă o firmă/companie locală, organizație sau instituție este parteneră în proiect)	Biserica „Adormirea Maicii Domnului” Todirești
Domeniul de activitate	religios
Adresa completă	Todirești, jud. Vaslui, cod. 737535
Nr. de telefon/fax	Nu este cazul
Adresă poștă electronică/Pagină de Internet	Nu este cazul
Numele și funcția persoanei de contact	Preot Cârlescu Mihai
G.2. Instituția parteneră, dacă o altă unitate de învățământ este implicată în proiect	Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” Comrat, Republica Moldova
Domeniul de activitate	Educație
Adresa completă	Comrat, Republica Moldova
Nr. de telefon/fax	+373269201639, 069456102
Adresă poștă electronică /Pagină Internet	lic_emin@mail.ru
Numele și funcția persoanei de contact:	Director, Prof. Svetlana Stoinov

Director,
Prof. Lipșa Petronela Cristina

Coordonatori proiect,
Prof. Danalache Elena-Lăcrămioara
Prof. Lipșa Petronela - Cristina
Prof. Gardinant Ecaterina

Avizat C.A.

Data
17 ianuarie 2022

ATELIER CU ÎNGERI

Profesor Tănasă Daniela Gabriela
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Arta joacă un rol important în dezvoltarea culturală și intelectuală a oamenilor, cu atât mai mult în cazul copiilor, care sunt mult mai receptivi și răbdători. Pentru cei mici, pictura și desenul îi ajută să își dezvolte creativitatea, să fie mai relaxați și să își îmbunătățească atât abilitățile fizice, cât și cele emoționale și cognitive.

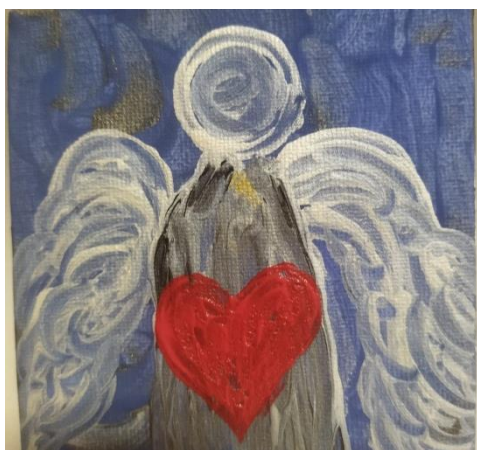
Pictura nu reprezintă doar o metodă de relaxare pentru cei mici, ci este folosită chiar și în terapie, pentru a-i ajuta să își exprime cu ușurință emoțiile, trăirile și să le gestioneze, cu ajutorul culorilor și formelor pe care le folosesc.

Mereu i-am admirat pe elevii la care am observat un talent aparte în a desena, a picta. Mereu i-am încurajat să își folosească talentul pentru a crea, pentru a fi observați, astfel încât talentul să le fie valorificat.

Atunci când creează, când pictează, se simt ca și cum ar fi în camera lor de rugăciune, se detașează de toate problemele, neajunsurile cotidiene, se simt liberi și le observ liniștea sufletească care le-o produce „magia”, picturii. Îmi place să cred că atunci când ne aflăm în clasă la oră și putem reda prin pictură ceea ce simțim, ne-am afla ca într-o „cameră a viselor realizabile”, o „cameră a experimentelor”.

Îmi place să le văd bucuria din priviri și zâmbetele de pe chipuri, cum se simt importanți și apreciați, cum le crește stima de sine și se simt valorizați.

Atelierul cu îngeri se adresează tuturor copiilor care visează la o lume mai bună, tuturor copiilor veseli și optimiști, dar și acelor copii care nu au încredere în propriile forțe și au nevoie de încredere. Atelierul cu îngeri e o alternativă frumoasă la a petrece timp de calitate, a fi împreună, a lega prietenii, a fi noi înșine.

APLICAȚII COLABORATIVE

Prof. Bucur Laura
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Aplicațiile colaborative sunt utilizate pentru lucrul în echipă cu ajutorul Internetului. Pentru lucrul colaborativ trebuie respectate anumite reguli și atribute:

- să aplicăm un tratament nediscriminatoriu pe criterii de vârstă, sex, religie
- să fim onești, să nu ne însușim lucrările altor persoane;
- să fim prietenoși, să răspundem cuviincios și amabil;
- să fim prevăzători, să nu divulgăm date personale și parole;

Efectele pozitive produse de aceste aplicații asupra elevilor sunt:

- învățarea prin cooperare prin participarea activă a elevilor la lecție;
- implicarea în realizarea sarcinilor de învățare propuse;
- împărtășirea experiențelor;
- confruntarea ideilor;
- dezvoltarea unei atitudini pozitive față de învățare și noile tehnologii;
- realizarea unor interacțiuni sociale multiple;
- dezvoltarea competențelor de comunicare, cognitive și sociale etc

Efectele negative produse de aceste aplicații asupra elevilor sunt:

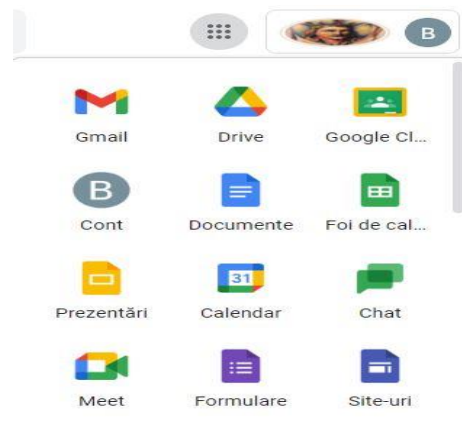
- nu toți elevii își cunosc nivelul cunoștințelor și își asumă sarcini peste limită;
- unii elevi sunt dezinteresați de obținerea produsului final, nu respectă termenele limită și nu-și recunosc greșelile

Aplicațiile colaborative Google sunt:

Aplicație	Logo	Rol
Email		Transmitere mesaje
Jamboard		Tablă virtuală unde mai mulți participanți pot scrie și desena
Prezentări		Realizează prezentări electronice
Documente		Tehnoredactează și formatează text
Site-uri		Creează și utilizează site-uri folosind șabloane
Foi de calcul		Realizează calcule și reprezentări grafice
Formulare		Aplicație pentru realizarea de sondaje rapide, strângere de informații
Drive		Aplicație pentru creare, vizualizare, încărcare, stocare fișiere/foldere
Maps		Hartă interactivă

Aplicația colaborativă Google Site – Scurt istoric

Aplicația Google Sites este un wiki structurat și un instrument de creare a paginilor web. Pe 28 februarie 2008, aplicația a fost lansată folosind tehnologia JotSpot. În iunie 2016 Google a renunțat la această tehnologie introducând o reconstrucție completă a platformei, numită *New Google Sites*. În august 2020, aplicația a devenit opțiune implicită pentru crearea site-urilor web.

Aplicația colaborativă Google Site – Etape de realizare a unui site

1. conectare cu un cont de gmail;
2. Aplicații Google – alegem aplicația site-uri
3. Alegem un șablon sau opțiunea site nou
4. Denumim fișierul
5. În partea dreaptă avem instrumentele pentru realizare site:
 - Buton inserare – adaugă elemente paginii: casete text, imagini, cuprins, calendar, etc.
 - Buton pagini – gestionează paginile site-ului prin adăugare de pagini și subpagini;
 - Buton teme – permite modificarea aspectului, fontului și culorilor paginii web
6. Previzualizăm site-ul, folosind butonul
7. Adăugăm colaboratori folosind butonul „trimiteți altor persoane”
8. Publicăm site-ul folosind butonul „publicare ”

Temă: Realizarea unui site despre „Ștefan cel Mare”, folosind lucrul în echipe. Fiecare echipă va realiza o pagină web, folosind instrumentele puse la dispoziție de aplicația Google.

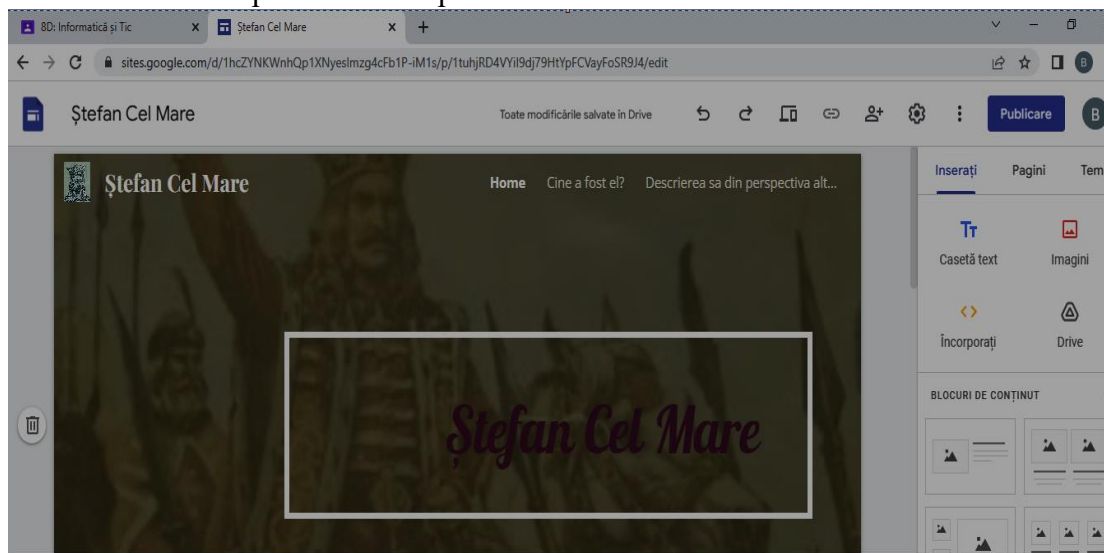
Echipa 1 – biografie și familie, personalitatea voievodului;

Echipa 2 – politica internă, viața economică și socială;

Echipa 3 – politica externă, războaie și bătălii;

Echipa 4 – arta, cultura și religia;

Echipa 5 – galerie foto care să cuprindă toate aspectele

Bibliografie:

1. Popa Daniel, *Informatică și Tic*, clasa a VII-a, Editura Intuitext, București, 2019, pagina 63;
2. Florea Andrei, Săcuiu Silviu Eugen, *Informatică și Tic*, clasa a VIII-a, editura Didactică și pedagogică S.A. București, 2020, pagina 72;

3. <https://ro.scribd.com/document/461803529/APLICA%C5%A2IILE-COLABORATIVE-SI-ROLUL-LOR-docx>
4. <https://prezi.com/p/qqhwnx7ncj/notiuni-de-etica-intr-un-mediu-colaborativ/>
5. https://ro.wikipedia.org/wiki/%C8%98tefan_cel_Mare

ACTIVITĂȚILE EDUCATIVE EXTRAȘCOLARE ÎN VREME DE PANDEMIE

Profesor Tanasă Cornelia
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Vaslui

Pandemia ne-a pus anumite limite în desfășurarea activităților educative extrașcolare, dar cu toate acestea am reușit să organizăm și să desfășurăm activități frumoase și în aceste condiții.

Pe parcursul anului școlar 2021-2022, am desfășurat în colaborare cu alți colegi profesori diferite activități educative la care au participat elevii clasei la care sunt dirigintă dar și elevi de la celelalte clase, activitățile fiind organizate în colaborare și cu alte instituții:

1. Tema: „Săptămâna Europeană de luptă împotriva traficului de persoane”.

Data: săptămâna 8-22 octombrie

Organizatori: prof. Nechita Luminița, prof. Tanasă Cornelia, prof. Bojescu Camelia, prof. Chelmu Loredana, în colaborare cu ANITP, Centrul Regional Iași și IPJ Vaslui.

Participanți: elevii claselor V-VII.

Obiective:

- să cunoască factorii care favorizează traficul de persoane;
- să enumere pericolele la care sunt expuse victimele;
- să participe activ la activitățile de prevenire și informare din cadrul proiectului;
- să cunoască legislația privitoare la traficul de ființe umane;
- să își însușească metode de precauție legate de protejarea propriei persoane.

Desfășurarea activității:

Activitatea s-a desfășurat online pe ZOOM sub forma unei dezbateri pe tema traficului de persoane, pericolul site-urilor de socializare, comportamentul pe internet, modalități de prevenire a traficului de persoane.

2. Tema: „Cunoaște și protejează patrimoniul Național”

Data: 23.12.2021

Organizatori: prof. Tanasă Cornelia, prof. Bojescu Camelia, prof. Lupu Vasile, prof. Badea Camelia în parteneriat cu Inspectoratul de Poliție Județean Vaslui.

Participanți: elevii claselor a V-a A, B, C, a VI-a A.

Obiective:

- să cunoască care sunt bunurile ce formează patrimoniul național;
- să înțeleagă importanța protejării obiectelor de patrimoniu;
- să cunoască legislația privitoare la protejarea obiectelor de patrimoniu.

Desfășurarea activității:

Activitatea s-a desfășurat în cadrul Proiectului Educațional Național „*Cunoaște și protejează patrimoniul Național*”, ediția a VI-a, inițiat și organizat de Fundația Collegium XXI, în parteneriat cu Inspectoratul de Poliție Județean Vaslui. Elevilor le-au fost prezentate informații despre obiectele de patrimoniu și modalitățile de protejare a acestora.

3. Tema: *E vremea colindelor*

Data: 23.12.2021

Organizator: prof. Tanasă Cornelia

Participanți: elevii clasei a V-a C

Obiective:

- să înțeleagă importanța sărbătorilor de iarnă;
- să păstreze obiceiurile și tradițiile de Crăciun și Anul nou;
- să dezvolte capacități de comunicare.

Desfășurarea activității:

Elevii au prezentat un program de colinde tradiționale. Elevi care fac muzică instrumentală au cântat câteva colinde la trompetă. Au fost prezentate și obiceiurile de Anul nou, plugușorul și sorcova.

4. Tema: *Eminescu veșnic tânăr*

Data: 14.01.2022

Organizator: prof. Tanasă Cornelia

Participanți: elevii clasei a V-a C

Obiective:

- să cunoască viața și opera lui Mihai Eminescu;
- să păstreze patrimoniul cultural al marelui poet.

Desfășurarea activității:

Elevii au vizionat un film despre viața și opera lui Eminescu, au recitat poezii și au audiat cântece pe versurile marelui poet.

5. Tema: *Acordarea primului ajutor*

Data: 24.02.2022

Organizator: prof. Lupu Vasile, prof. Tanasă Cornelia, prof. Bojescu Camelia, în parteneriat cu SMURD Vaslui.

Participanți: elevii claselor a V-a A, B, C

Obiective:

- să cunoască cum trebuie să acționeze în cazul unui accident;
- să învețe tehnica efectuării masajului cardiac extern la pacientul aflat în stop respirator;
- să exerseze acordarea primului ajutor sub supravegherea unor specialiști.

Desfășurarea activității:

Activitatea s-a desfășurat în curtea școlii. Prezentarea măsurilor de prim ajutor s-a făcut cu sprijinul echipajului ce încadrează autospeciala SMURD B2 din cadrul Detașamentului de pompieri Vaslui și doi voluntari din programul *Salvatori din pasiune*.

6. Tema: *Pubertatea și schimbările ei*

Data: 3.03.2022

Organizator: prof. Tanasă Cornelia în colaborare cu asistentul medical de la cabinetul școlar.

Participanți: elevii clasei a V-a C

Obiective:

- să cunoască care sunt schimbările ce apar la pubertate;
- să înțeleagă importanța igienei personale.

Desfășurarea activității:

Doamna asistent a discutat separat cu fetele și băieții despre schimbările care apar la pubertate, pentru ca elevii să înțeleagă mai bine ce se întâmplă în organismul lor. A discutat cu elevii și despre importanța igienei personale.

7. Tema: *Vrem o țară fără deșeuri abandonate*

Data: 13.04.2022

Organizator: director prof. Cocuz Doina Luriana, director adjunct Nemțanu Marius, consilier educativ prof. Bojescu Camelia, prof. Tanasă Cornelia, prof. Lupu Vasile, prof Badea Camelia, administrator de patrimoniu Darie Lenuța, în parteneriat cu APM Vaslui.

Participanți: elevii claselor a V-a A,B,C.

Obiective:-să înțeleagă ce sunt deșeurile, tipurile de deșeuri, modalitățile de reciclare, etapele reciclării, impactul pe care îl au deșeurile asupra mediului înconjurător și cât de important este să se implice în campaniile de reciclare.

Desfășurarea activității:

Activitatea s-a desfășurat în parteneriat cu **Agencia pentru Protecția Mediului Vaslui**, reprezentată de doamna director Mihaela Budeanu, în cadrul campaniei naționale **Curățăm România**. Doamna director Mihaela Budianu le-a prezentat elevilor informații despre tipurile de deșeuri și cum pot fi reciclate. Elevii au fost implicați într-un joc interactiv în urma căruia au înțeles importanța colectării selective și a reciclării. S-a organizat și o campanie de colectare de baterii, becuri, dee-uri, pet-uri, promovând astfel spiritul civic într-o manieră practică, prin implicarea elevilor în activități concrete de conștientizare a colectării selective.

JOCUL ȘI ÎNVĂȚAREA PRIN COOPERARE ELEVII CU CES

Prof. Ardelean Adriana Ramona
Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Baia Mare, Maramureș

Realizarea educației integrate presupune munca în echipă în școală, dar și cu părinții. Prima condiție a integrării elevului cu CES este comunicarea, privită din unghiul verbalizării orale și scrise. Comunicarea eficientă presupune nu doar deținere de cunoștințe, ci și implicarea factorilor psihici precum gândirea, imaginația, creativitatea. Se observă o diferență între comportamentul verbal al copilului normal și cel al elevului cu CES. Acesta din urmă întâmpină greutăți în relaționare, fiindu-i afectate atenția, motivația, memoria, gândirea.

Propunem ca modalități și strategii de stimulare a atenției și a motivației pentru învățare captarea atenției prin joc și învățarea prin cooperare. Jocul, devenit azi bază a metodelor active de educare, îmbină atât sarcini și funcții specifice jocului, cât și funcții specifice învățării. Elevii cu CES simt poate mai repede decât alții monotonia și stereotipiile din predarea clasică, asta ducând la oboseală. De aceea, procesul instructiv trebuie îmbrăcat în haina jocului. Copilul poate fi influențat prin intermediul situației ludice. Jocul educă atenția, capacitățile intelectuale, trăsăturile de caracter. Jocurile didactice sunt mijloace eficiente de activizare a întregului colectiv al clasei, dezvoltă spiritul de echipă, de înțajutorare, de învățare prin cooperare, foarte importantă în integrarea elevilor cu CES.

Propunem în acest material un exemplu de activitate la limba și literatura română, adaptată unui elev cu CES din clasa a V-a. (retard mediu, handicap în achiziții). Metoda pe care am aplicat-o este învățarea prin cooperare. În primul rând pentru că dintotdeauna ne-am încurajat elevii să lucreze împreună, să dezbată în grup sau să-și acorde asistență unii altora. Teoreticienii educației de

În concluzie, considerăm că învățarea prin cooperare este benefică tuturor elevilor, poate constitui o parte integrantă a eforturilor de reformă din școala românească, permite colaborarea între cadrele didactice.

Bibliografie:

1. Kolozsvari, Angela, „Jocul didactic în activitățile de stimulare a limbajului la copiii cu CES”, Editura Eurotip, Baia Mare, 2009;
2. Pamfil, Alina, „Discursul descriptiv”, în „Perspective”, Nr. 1 (16) , Editura Paralela 45, Cluj Napoca, 2008;
3. Pamfil, Alina, „Limba și Literatura Română în gimnaziu. Structuri didactice deschise”, Editura Paralela 45, Cluj Napoca, 2003.

UTILIZAREA SITE-ULUI STORYJUMPER ÎN PROIECTELE ETWINNING

Prof. Adina Udrescu

Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Baia Sprie

eTwinning oferă personalului didactic din școlile țărilor europene o platformă de comunicare, promovează colaborarea școlară în Europa prin intermediul tehnologiilor comunicării și informației. Prin urmare, fiecare școală parteneră desfășoară activități față în față cu elevii, iar produsele realizate sunt diseminate pe platformă și accesibile tuturor partenerilor.

Odată cu debutul anului școlar 2021-2022, Liceul Tehnologic de Transporturi Auto din Baia Sprie a fost implicat în trei proiecte eTwinning și anume: *Dor de toamnă, dor de școală, Copilărie fără bullying, Anotimpurile văzute prin ochii copiilor*.

Atât elevii, cât și profesorii au organizat și desfășurat activități conform procedurii de lucru, au avut parte de noi experiențe de învățare interacționând, analizând, luând decizii și dobândind competențe specifice secolului al XXI-lea.

Elevii de orice vârstă sunt încurajați să se implice în activități extrașcolare, deoarece acestea îi ajută să-și formeze atitudini pozitive față de învățare, performanța școlară crește, li se formează abilități practice diversificate, dar și strategii adecvate de rezolvare de probleme.

Și pentru că eTwinning înseamnă colaborare, am ales să utilizăm site-ul StoryJumper în realizarea activităților colaborative.

Ce este StoryJumper? StoryJumper este un site web care oferă profesorilor și elevilor șansa de a-și crea propriile cărți digitale. Utilizatorii își pot scrie și crea propriile povești adăugând text, personaje, imagini și fundal. Totodată, se poate folosi cu succes cu elevii din toate ciclurile de învățământ și se poate adapta la orice disciplină de studiu.

În timpul activităților, elevii au dobândit abilități de scriere pe calculator (tehnoeditare) prin construirea unor cărți ilustrate pe site-ul www.storyjumper.com.

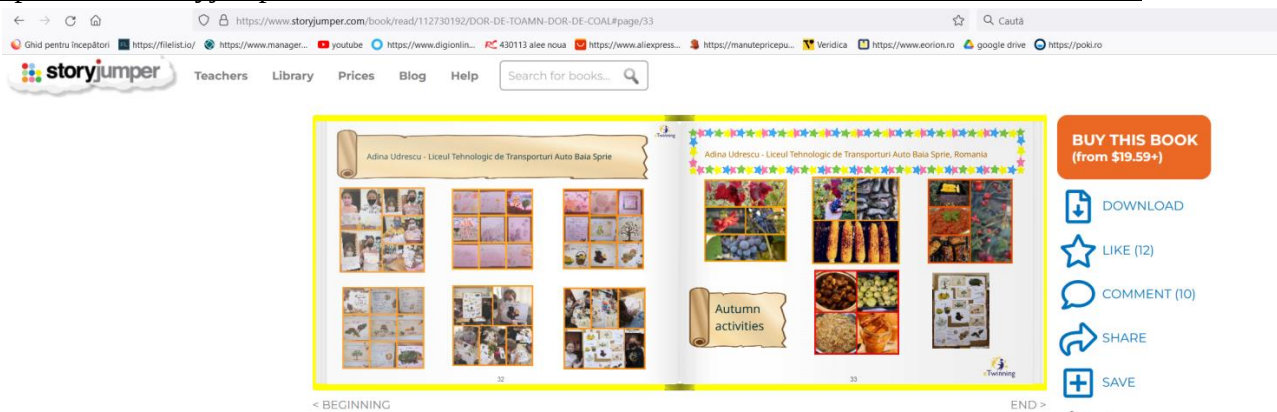
Cărțile colaborative gratuite on-line sunt produse de care toți elevii pot fi mândri și acest lucru contribuie la creșterea încrederii în sine.

Această aplicație este concepută pentru a oferi profesorului o interfață pentru gestionarea și revizuirea muncii elevilor pe de-o parte, iar pe de altă parte menține controlul strict de confidențialitate asupra informațiilor elevilor. Mai mult decât atât, acest instrument este ușor de utilizat, iar instrucțiunile referitoare la crearea cărților digitale sunt furnizate clar și pas cu pas de autori. De exemplu, Story Creator le arată elevilor cum să folosească elemente de recuzită (personaje și obiecte), scene (fundaluri), fotografii și text. Nu în ultimul rând, unealta inspiră și motivează elevii, provocându-i să fie creativi, să ia decizii, să lucreze independent, iar emoția lor era vizibilă.

Proiectele elevilor:

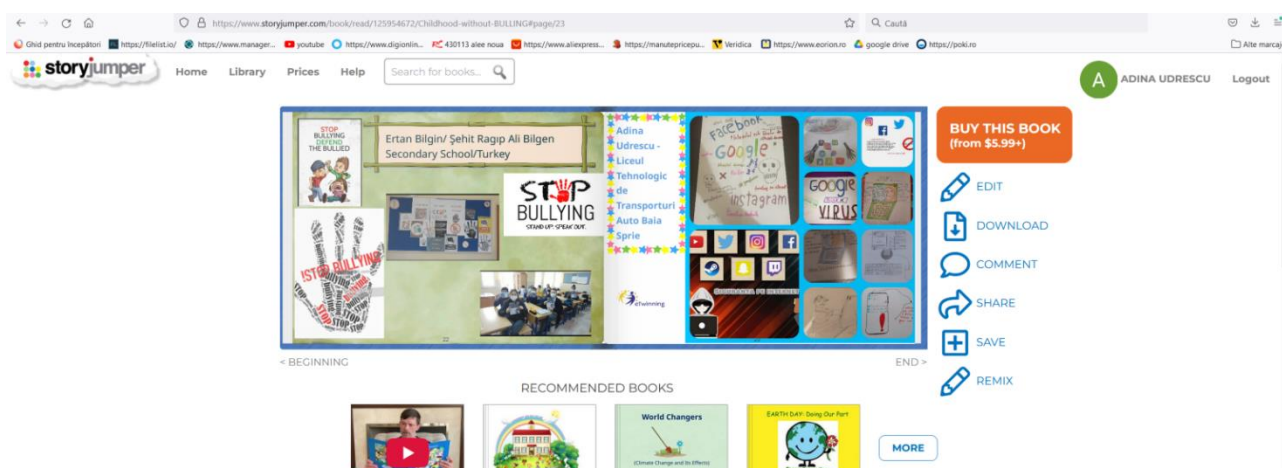
Dor de toamnă, dor de școală,

Activități din Cartea colaborativă realizată cu StoryJumper pe tematica activităților de toamnă
<https://www.storyjumper.com/book/read/112730192/DOR-DE-TOAMN-DOR-DE-COAL>

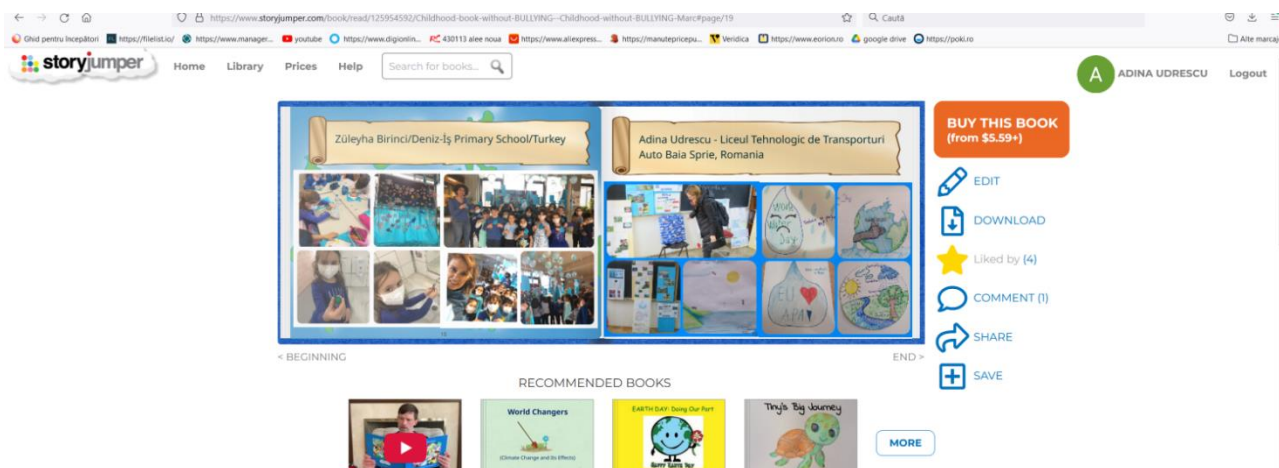
Copilărie fără bullying,

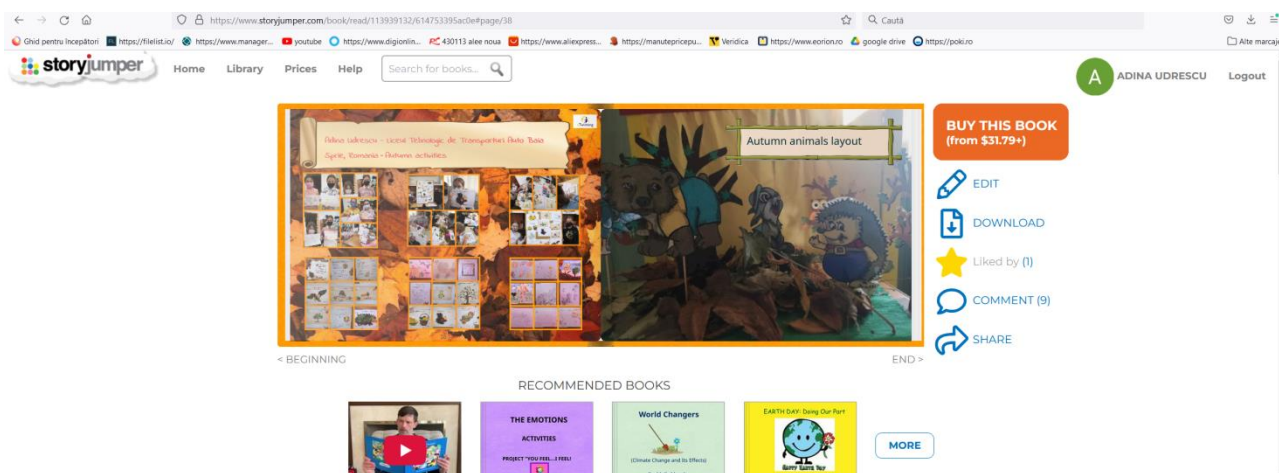
Activități din Cartea colaborativă realizată cu StoryJumper cu mesaje Stop bullying
<https://www.storyjumper.com/book/read/125954672/Childhood-without-BULLING>

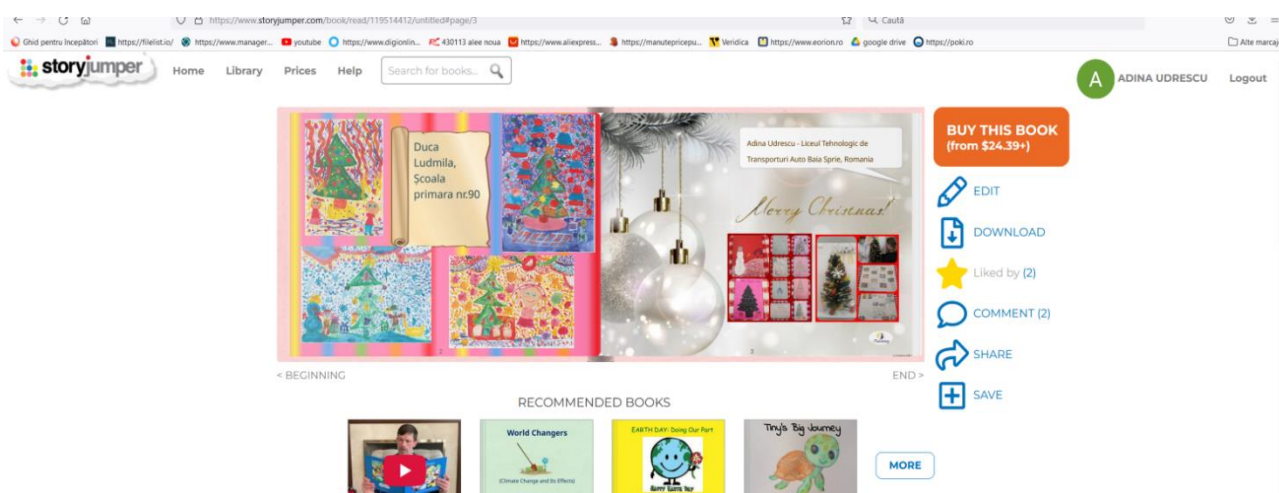
Copilărie fără bullying,

Activități din Cartea colaborativă realizată cu StoryJumper cu ocazia Zilei Mondiale a Apei
<https://www.storyjumper.com/book/read/125954592/Childhood-book-without-BULLYING--Childhood-without-BULLYING-Marc>

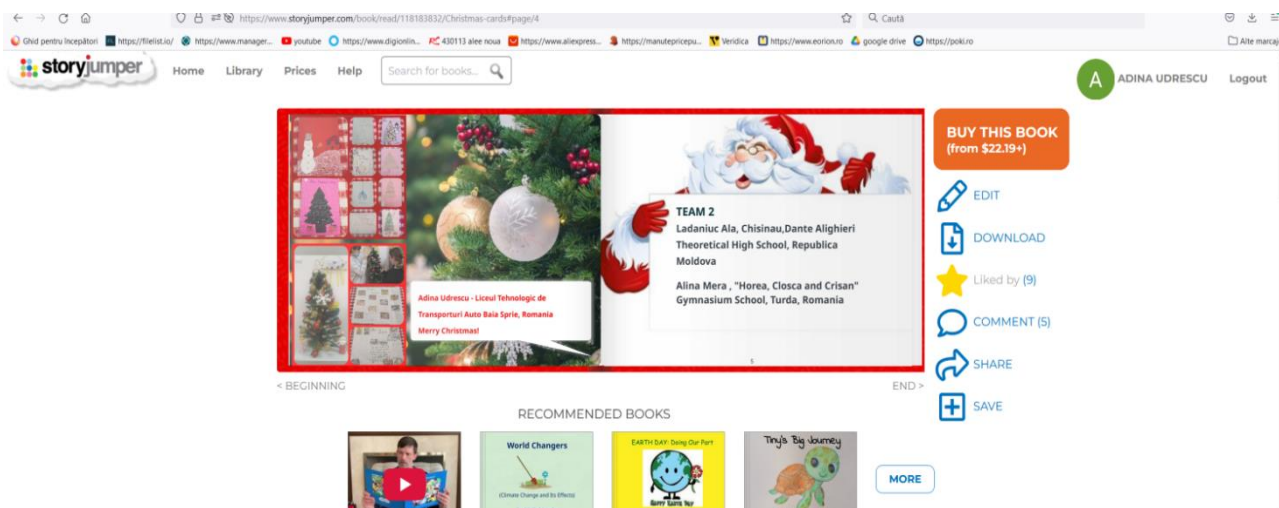

Anotimpurile văzute prin ochii copiilor,
 Activități din Cartea colaborativă realizată cu StoryJumper pentru anotimpul Iarna
<https://www.storyjumper.com/book/read/119514412/untitled>

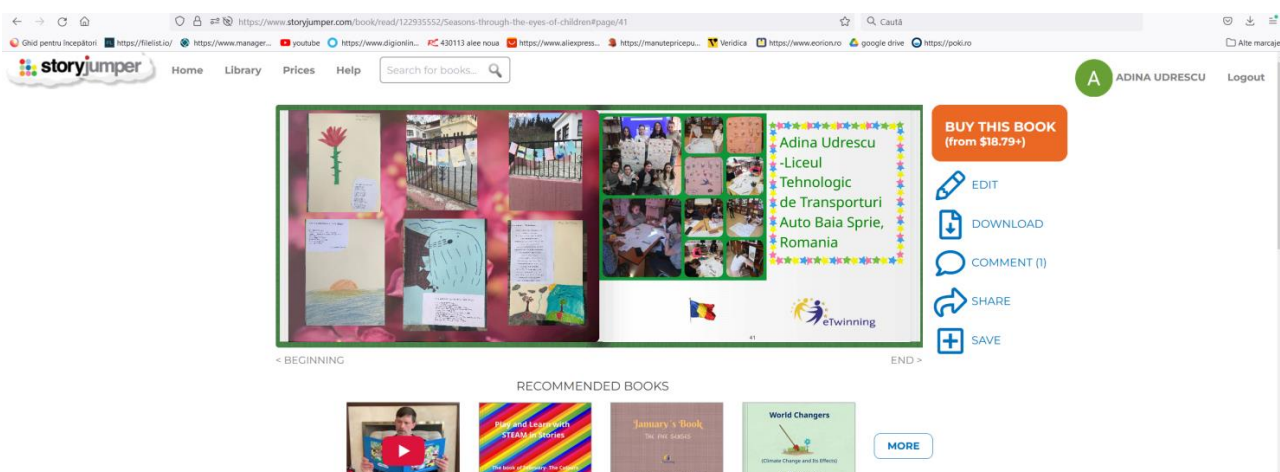
Anotimpurile văzute prin ochii copiilor,
 Activități din Cartea colaborativă realizată cu StoryJumper cu felicitări de Crăciun
<https://www.storyjumper.com/book/read/118183832/Christmas-cards>

Anotimpurile văzute prin ochii copiilor,

Activități din Cartea colaborativă realizată cu StoryJumper pentru anotimpul Primăvara

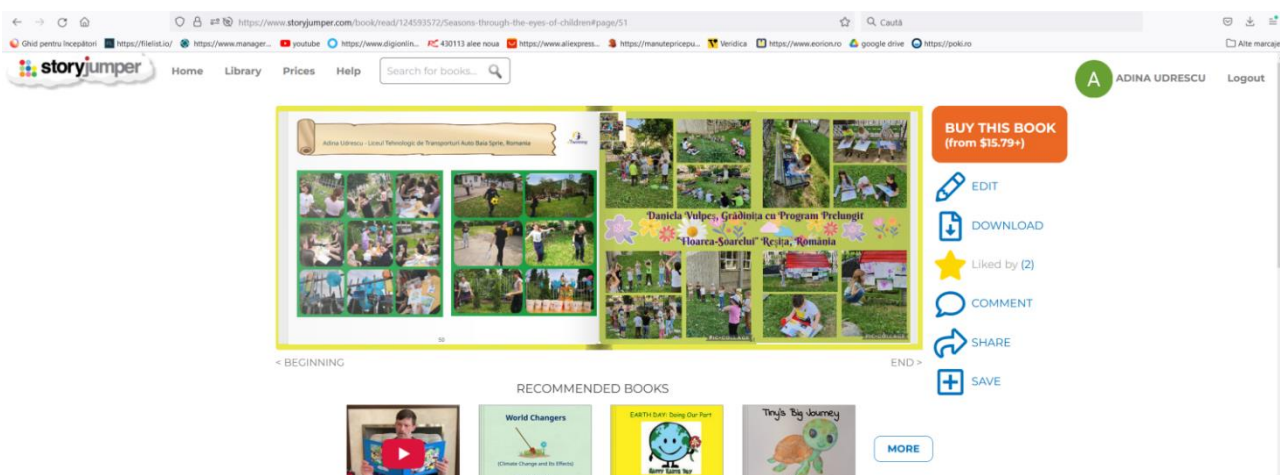
<https://www.storyjumper.com/book/read/122935552/Seasons-through-the-eyes-of-children#>

Anotimpurile văzute prin ochii copiilor,

Activități din Cartea colaborativă realizată cu StoryJumper pentru anotimpul Vara

<https://www.storyjumper.com/book/read/124593572/Seasons-through-the-eyes-of-children>

ACTIVITATE EXTRAȘCOLARĂ: NAȘTEREA DOMNULUI ÎN SFINTELE EVANGHELII

Prof. Bolea Nicoleta,
Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” din Vaslui

Această activitate extrașcolară s-a desfășurat în semestrul I al anului școlar 2021- 2022. În anul 2021 s-au împlinit 333 de ani de la tipărirea primei Sfinte Scripturi, în traducere integrală în limba română (1688). Ea a rămas cunoscută în istorie sub numele de *Biblia de la București* sau *Biblia lui ȘerbanCantacuzino*. Cu această ocazie, din dorința de a încuraja elevii să citească mai des din Sfânta Scriptură, doamna profesoară Nicoleta Bolea a organizat concursul de desen *Nașterea Domnului în Sfintele Evanghelii*. Concursul s-a adresat elevilor de la clasele gimnaziale. Elevii participanți au avut sarcina să citească din Evanghelia Sfântului Evangelist Matei și Evanghelia Sfântului Evangelist Luca acele capitole care făceau referire la Nașterea Domnului. Ulterior, au transpus în desen un aspect semnificativ, din lecturile făcute. Prezentăm rezultatele obținute:

Premiul I: Ignat Maria, clasa a VIII-a A; Premiul al II-lea: Stratulat Teodora- Maria, clasa a VI-a A; Premiul al III-lea: Chirilă Ana- Maria, clasa a VIII-a B; Mențiune: Calmuschi Ștefania, clasa a VII-a A, Ciortan Denisa Ștefania, clasa a VIII-a A.

EVENIMENT DE PROMOVARE A EXEMPLELOR DE BUNE PRACTICI DIN CADRUL PROIECTULUI „DA PENTRU EDUCAȚIE, DA PENTRU VIITOR”

Hotnogu Alexandra Elena
 Păcurar Mirela Elena
 Școala Gimnazială Budila, Județul Brașov

MOTTO:

„O echipă implicată, va susține mereu nevoia de integrare.”

Să ai voință când totul te doboară

Și motivare să te-autodepășești

Să fii tenace cum erai odinioară

Și nu uita: **TU TREBUIE SĂ REUȘEȘTI!**

Obiectivul general al proiectului

Reducerea fenomenului de abandon școlar la nivelul județului Brașov, prin dezvoltarea unor măsuri integrate de susținere a educației tinerilor și adulților care nu au finalizat învățământul obligatoriu.

Cauzele abandonului școlar

- ❖ gradul ridicat de sărăcie
- ❖ resursele financiare limitate
- ❖ climatul familial (decesul partenerului, divorț, conflicte, etc)
- ❖ Lipsa de motivație a învățăturii
- ❖ Dezinteresul familiei
- ❖ Relațiile dintre elevi
- ❖ Cerințele care depășesc posibilitățile elevului

Pe parcursul acestui proiect, ne propunem următoarele:

- ☐ crearea de activități educative, atractive și interactive;
- ☐ dezvoltarea competențelor socio-civice și emoționale;
- ☐ implementarea egalității de șanse;
- ☐ promovarea și încurajarea lucrului în echipă;
- ☐ activități destinate dezvoltării personale;
- ☐ respectarea drepturilor și îndatoririlor copilului și ale adultului;
- ☐ activități de prevenire și combatere a violenței domestice și în școli;

□ crearea de activități privind educația pentru sănătate.

Prin implementarea acestui proiect urmărim:

- ❖ reducerea abandonului școlar
- ❖ alfabetizarea
- ❖ formarea și pregătirea cursanților pentru integrarea în societate
- ❖ cultivarea unor relații interpersonale adecvate pentru realizarea unei inserții socio-familiale pozitive
- ❖ depistarea precoce a minorilor cu diferite probleme caracteriale, comportamentale, emoționale, tendințe agresive

Activitatea de bună practică desfășurată în cadrul acestui proiect a presupus în primă fază realizarea unor vizite la domiciliul cursanților și luarea de interviuri tocmai pentru a ne apropia mai mult de aceștia și de a vedea cu exactitate care sunt cauzele abandonului școlar. În urma vizitelor s-a constatat faptul că aceștia sunt oameni simpli care își câștigă existența din munca zilnică realizată fie la diferite firme care îi angajează fără contracte de muncă, fie la diferite persoane la care lucrează „cu ziua”, fie confecționează diferite obiecte pentru a le pune spre vânzare ulterior, cu ar fi măturile de grădină, obiecte pentru bucătării etc. Unul dintre cursanții cei mai apreciați de noi este doamna Aurica, o mamă singură, văduvă, care-și crește cei 11 copii cu multă dăruire și multe eforturi. **Doamna Aurica** a început să frecventeze cursurile proiectului „*DA pentru Educație, DA pentru Viitor!*” în luna februarie 2022, fiind înscrisă în anul I.

Provine din localitatea Budila, are 49 ani și își crește singură cei 11 copii, întrucât soțul a decedat acum 4 ani. Situația financiară a familiei a fost precară și înainte de a rămâne văduvă, însă din dorința de a oferi ce este mai bun copiilor săi, i-a îndrumat către școală pentru ca aceștia să aibă parte de o educație binemeritată. „*Tanti*” Aurica, așa cum este cunoscută în comunitate, abandonând școala încă din clasa a V-a, a decis să se reîntoarcă în băncile ei pentru a învăța să scrie și să citească, reușind astfel să își ajute proprii copii.

Doamna Aurica este un model demn de urmat dovedind că prin muncă, perseverență și determinare se apropie cu pași rapizi de țelul său, acela de a finaliza cursurile și a obține un loc de muncă stabil.

Tot în cadrul acestui program s-au realizat diferite activități instructiv-educative menite să-i atragă pe cei care doresc să-și termine cele 8 clase, printre aceste activități numărându-se și o activitate complexă, realizată pe o durată de 4 ore, în cadrul căreia s-au atins mai multe obiective precum:

Obiective specifice:

1. Definirea mediului de viață cu propriile cuvinte
2. Recunoașterea tipurilor de medii de viață
3. Enumerarea plantelor și animalelor întâlnite în viață și numai

Obiective operaționale:

- a. Diferențierea dintre plante, animale și oameni
- b. Exprimarea propriei păreri legate de comportamentul ce vizează animalele și plantele
- c. Demonstrarea efectelor pe care le are omul în viața plantelor și animalelor

La începutul activității elevii sunt rugați să realizeze un puzzle în care să descopere locațiile unde vor identifica plante și animale pe care le vor proteja.

După rezolvarea acestei cerințe cursanții sunt rugați să grupeze cartonașele primite pe grupe ce indică plante din pădure ce trebuie protejate, animale pe cale de dispariție, cu ce se hrănesc aceste animale.

Cursanților li se cere să specifice numărul de grupe formate și numărul elementelor ce fac parte din fiecare grupă.

În continuare, cursanții primesc două fișe pe care vor trebui să completeze plantele și insectele ce trăiesc în mediul indicat pe hartă, dar și numărul acestora. Astfel aceștia reușesc să rețină mediul lor de viață. Ulterior, cursanții sunt rugați să lucreze contra cronometru noi fișe în care vor avea de colorat, despărțit în silabe și de grupat anumite animale sălbatice cu ceea ce ele se hrănesc. Cel care termină primul beneficiază de puncte în plus la finalul activității. De reținut este faptul că fiecare

cursant își notează datele identificate într-un jurnal de cercetare pe care îl prezintă la finalul activității.

Spre final pentru a vedea eficiența acestei activități cursanții vor juca diferite jocuri de cultură generală, respectiv: CUVINTE CU SENS OPUS, MATEMATICĂ DISTRACTIVĂ, GHICEȘTE PROVERBUL. Totodată, cadrele didactice intervin cu întrebări capcană tocmai pentru a menține interesul ridicat al cursanților.

La finalul activității se va realiza un benner care dorește să transmită faptul că fiecare dintre noi este responsabil de tot ceea ce se petrece în jurul nostru și că este de datoria noastră să fim uniți pentru a avea un mediu înconjurător sănătos. Punctele adunate de cursanți se notează pe o fisă care este adăugată la portofoliul personal.

Dorim ca prin acest exemplu de bună practică să trezim în sufletele tuturor cadrelor didactice sentimentul că nimic nu este imposibil și indiferent de cât de greu pare la început atingerea unor obiective, acestea pot fi atinse dacă există dăruire, implicare, perseverență și dorința de a face pe cei defavorizați să-și depășească condiția actuală.

MODALITĂȚI DE CARACTERIZARE A PERSONAJULUI. „ENIGMA OTILIEI”- TEORIA INTELIGENȚELOR MULTIPLE

Prof. Balan Mirela,
Liceul Tehnologic „Tomșa Vodă” Solca

În secțiunea Evocare se vor scrie pe un poliedru trăsături ale Otiliei, pe baza unei fișe cu citate. Procedul va ajuta la reținerea noțiunii de reflectare poliedrică, iar trăsăturile contrastante surprinse – la evidențierea ambiguității personajului.

În secțiunea Realizarea sensului se procedează la analizarea personajului prin alte „oglinzi paralele”/ inteligențe multiple pentru a se surprinde complexitatea acestuia.

Inteligența verbală/lingvistică

Completează următorul tabel, evidențiind statutul social, moral și psihologic al personajului:

Statut social	Criterii de caracterizare: -vârsta -profesia -relațiile de familie -relațiile în societate	Detalii, idei, exemple
Statut moral	-aspirații -calități -defecte	
Statut psihologic	-valori/principii -conflicte interioare -concepții personale	Ce tipologie ar reprezenta Otilia, având în vedere citatele: <i>Rostul femeii este să placă și în afară de asta nu poate fi fericire.</i> <i>Am linia inimii netedă, asta înseamnă că sunt o fată de inimă, capabilă de dragoste profundă.</i>

Inteligența logico-matematică

-Calculează/ Reprezintă grafic modul în care se scurge timpul pentru o fată, comparând replica Otiliei *Noi nu trăim decât cinci-șase ani* cu observația lui Felix din epilog: *o doamnă foarte picantă, gen actriță întreținută[...]* femeia era frumoasă, cu linii fine, dar nu era Otilia, nu era fata nebunatică. Un aer de platitudine feminină stingea totul.

-Ai în vedere faptul că la douăzeci și doi de ani Otilia se consideră deja bătrână și că n-ar vrea să trăiască decât treizeci de ani, pentru a nu deveni mumie.

Inteligența spațială

Caracterizează-o pe Otilia pornind de la descrierea camerei sale:

Rochii, pălării zăceau pe fotolii, pantofi pe sub masă, jurnale de modă franțuzești mai peste tot[...]
Pe un fotoliu se găsea un morman de cărți, cele mai multe nemțești, dar și romane franțuzești.

Camera Otiliei mirosea pătrunzător a pudră și parfumuri[...] era o amestecătură comică. Un pantof era în pat, pe o carte deschisă, pus probabil ca să nu se închidă volumul. Covorul era semănat cu note muzicale. În cutia în care Felix trebuia să caute degetarul, erau aruncate laolaltă ace, batiste subțiri, cărți de vizită, bucăți de ciocolată mușcate cu dinții.

Inteligența muzicală

În romanul realist de tip balzacian, fiecare detaliu are menirea de a ajuta la conturarea portretului personajului, astfel încât personalitatea individului poate fi descoperită de către cititor și prin asemănare cu „personalitatea” obiectelor de care este înconjurat. De exemplu, Pascalopol este atras de flaut, Titi „cântă” la vioară, Felix studiasse vioara în timpul liceului fără a avea pretenția de a se considera un inițiat.

- Ce legătură se poate stabili între alegerea instrumentului pian și personalitatea Otiliei? Argumentează-ți răspunsul cu fragmente din roman:

Otilia trăia cum cânta la pian, zguduitor și delicat.

[...] cânta nebunește la pian.

[...] Otilia începu să alunge degetele subțiri asupra clapelor. Cânta o compoziție foarte la modă pe atunci, prin sentimentalitatea ei. Felix își dădu seama că îndemânarea și finețea Otiliei depășeau cu mult banalitatea bucății.[...] Apoi începu să cânte „Rapsodia ungară” de Liszt, indicând cu multă vigoare părțile grave.

Inteligența kinestezică

Interpretează comportamentul Otiliei pornind de la citatele următoare:

...îl luă pe Felix de braț

Trăgând capul lui Felix, îl sărută pe buze, apoi fugi repede în odaie, închise ușa și întoarse cheia de două ori.

Otilia se așeză pe genunchii lui Pascalopol, îl sărută ușor pe obraz și-i dresă părul cu mâna.

Otilia îi scutură lui moș Costache un fulg de pe haină.

Inteligența interpersonală

Citește cu atenție textul și formulează răspunsurile adecvate:

Cine a fost în stare de atâta stăpânire de sine, e capabil să învingă și o dragoste nepotrivită pentru marele lui viitor.

- Când îi trimite Otilia acest mesaj lui Felix?
- În ce context își dă seama Otilia că Felix e capabil să se stăpânească?
- De ce Otilia consideră dragostea aceasta *nepotrivită*?
- Ce trăsături ale fetei distingi din acest mesaj?
- Care este concepția despre iubire a fetei, având în vedere mărturisirea lui Pascalopol din epilog:
Pe dumneata (pe Felix) te-a iubit foarte mult și mi-a spus chiar că, dacă ar ști că suferi, nu s-ar da înapoi de a mă înșela cu dumneata.

Inteligența intrapersonală

Continuă fragmentul dat (din capitolul al optulea), prezentând, într-un monolog, gândurile și stările Otiliei după ce Felix îi declară iubirea:

-Otilia, nu se poate fără tine. Te aștept cât vrei tu, voi tăcea, voi face tot ce-mi spui tu, te voi apăra, lasă-mă să te iubesc.

Felix se ridicase și încercase să îmbrățișeze pe Otilia. Aceasta, sprintenă de obicei și ironică, pierduse orice îndrăzneală. Ochii i se catifelaseră, buzele îi tremurau, și primea timidele sărutări ale lui Felix, pe tâmplă, cu un aer supus, pierdut, răspunzând automat cu câte o delicată sărutare, abia schițată, pe obraz.

Vom tăcea, delira Felix, dar ne vom socoti logodiți și, când vom fi liberi, ne vom căsători.

Otilia oftă.

-Ce visuri frumoase îmi spui! Nu prea cred în astrul meu. Aș dori din toată inima să fii fericit ...cu mine.

Felix sărută mâna Otiliei și plecă.

Inteligența naturalistă

- Realizează o scurtă descriere a Bărăganului din perspectiva Otiliei, având în vedere admirația și exaltarea ei în timpul vizitei la moșia lui Pascalopol (cap. VI): porumbiștile, miriștile, fânețele, stogurile, heleșteul.

- Corelează această descriere cu câteva din intențiile fetei pentru a-i descoperi alte trăsături:

Îmi vine uneori să alerg, să zbor.

Aș vrea să merg cu picioarele goale prin iarbă.

În secțiunea Reflecție se realizează o minidezbateră pornind de la întrebarea dacă Otilia este sau nu enigmatică, valorificându-se și opinia scriitorului: *Nu Otilia are vreo enigmă, ci Felix crede aceasta. Pentru orice tânăr de douăzeci de ani, enigmatică va fi în veci fata care-l va respinge, dându-i totuși dovezi de afecțiune.*

Bibliografie:

- Călinescu, George, *Enigma Otiliei*, Editura Cartex, București, 2018

- Secrieru, Mihaela, *Didactica limbii române*, Ed. StudIS, Iași, 2008
- Goia, Vistian, *Didactica limbii și a literaturii române*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2002

STRATEGII DE MOTIVARE A ELEVILOR SĂ CITEASCĂ

Prof. Coman Mihaela-Ionela
Liceul Teoretic „Nicolae Iorga” Brăila

De ce trebuie să citim cartea aceasta? Vă sună cunoscut această replică? Este o întrebare frecventă și una la care profesorii ar trebui să răspundă dacă doresc ca elevii să fie motivați să citească.

Este știut faptul că lectura îi poate ajuta pe elevi să progreseze în multe domenii ale vieții lor prin dezvoltarea abilităților cheie transferabile. De aceea, profesorii trebuie să continue să găsească modalități inovatoare de a-i motiva pe elevi să citească. Aceștia lecturează din motive extrinseci și intrinseci. Motivația extrinsecă include de obicei un fel de recompensă, cum ar fi o notă sau o diplomă. Motivația intrinsecă se concentrează, de obicei, pe dorința de a învăța ceva nou care le-a trezit curiozitatea. Profesorii pot ajuta elevii să găsească o recompensă intrinsecă în lecturarea cărților recomandate la școală.

În centrul angajamentului de lectură este dorința de a dobândi cunoștințe noi sau de a-și extinde experiențele. Există trei motivații intrinseci comune pentru lectură: implicarea, curiozitatea și socializarea. Majoritatea cititorilor le place să fie pe deplin implicați – „pierduți” într-o carte bună. Acest sentiment îi motivează să continue să citească. Motiv pentru care profesorii își pot ajuta elevii să găsească acest tip de plăcere în lectură, cunoscând interesele acestora. Adolescenții sunt motivați să citească despre subiecte care le stârnesc interesele. E necesar să îi intrigăm și să le stârnim curiozitatea naturală, propunând o literatură care prezintă subiectele într-o lumină/viziune nouă. Elevii vor să vorbească cu alții despre ceea ce citesc. Este important să creăm oportunități semnificative pentru ca aceștia să vorbească despre cărți: discuții în perechi sau în grup mic, cercuri de literatură, dezbateri sau jocuri de rol.

Elevii pot fi motivați să citească prin stimuli diferiți. Mai jos propun câteva strategii pentru motivarea elevilor să citească:

1. Construirea încrederii în sine a elevilor. Insuflând un sentiment de realizare tuturor elevilor, profesorii îi ajută să-și îmbunătățească percepția despre sine și încrederea în sine. Câteva idei pentru creșterea autoeficacității elevilor și, prin urmare, a motivației lor de a citi includ:

- Stabilirea unor obiective de lectură specifice, pe termen scurt, cum ar fi „citește un capitol în fiecare zi”. Obiectivele ar trebui să fie provocatoare, dar atinse.
- Introducerea unor strategii variate de înțelegere, cum ar fi organizatori grafici sau note pe două coloane, pentru a ajuta elevii să înțeleagă mai bine ceea ce citesc.
- Oferirea unui feedback frecvent și concentrat prin laude sau încurajări.

2. Construirea unor conexiuni. Operele literare care fac legătura între viața personală a elevilor și viața lor școlară sporesc motivația acestora pentru lectură. Trebuie să propunem texte ce abordează subiecte care sunt relevante pentru realitatea elevilor.

3. Utilizarea tehnologiei. Copiii folosesc tehnologia și nu există nimic mai bun decât utilizarea unor instrumente pentru a-i determina pe elevi să iubească lectura. Putem promova lectura prin iPod-uri, iPad-uri și Kindle-uri sau prin descărcarea unei aplicații precum *Book Creator* sau *ebook Magic*, cerându-le elevilor să-și creeze propriile lucrări. Acestora le va plăcea să-și împărtășească cărțile cu colegii lor și pot chiar să-și împărtășească poveștile în format digital.

4. Promovarea unor texte/subiecte variate. Adolescenții pot considera operele propuse pentru studiu neinteresante. În acest caz, e necesar să oferim o varietate de literatură pentru adolescenți pentru a susține, îmbogăți și extinde subiectele în toate domeniile de conținut. De asemenea, textele pot fi din toate genurile literare sau texte multimodale. Când elevii au de ales ce să citească, ei vor face conexiuni suplimentare și mai profunde cu subiectul de studiu. În plus, fiecare va avea o

experiență ușor diferită în funcție de literatura selectată. Discuțiile pline de viață, scrierile vor crește motivația, implicarea și realizările.

5. Propunerea unor texte nonliterare. Când elevii cred că vor învăța ceva fascinant, sunt motivați să citească texte reale. Atunci când au de ales și interesele lor personale sunt îndeplinite prin alegerea textului lor, ei sunt mai motivați să citească. Putem construi o bibliotecă în clasă care să includă o gamă largă de non-ficțiune care se leagă în mod natural de știință, matematică, studii sociale și arte.

6. Dezbateră. Cursanților le place să vorbească, așa că stabilirea unor medii de învățare bogate în literatură care valorifică activitățile și oferă timp pentru vorbire susține punctele forte, interesele și dorințele elevilor. Structurarea zilei academice pentru a include oportunități semnificative și intenționate pentru ca elevii să vorbească despre cărți le sporește implicarea.

7. Realizarea unui talk-show. Elevii pot să-și aleagă un partener care să pretindă a fi un personaj dintr-o carte pentru a fi interviuat. Consider că simularea întâlnirii cu personajele unui text literar reprezintă o strategie eficientă în procesul de interpretare a unei opere. O astfel de activitate "le oferă elevilor posibilitatea de a pătrunde în psihologia acestuia, de a-și focaliza gândirea spre problema cu care se confruntă acesta, de a-și forma opinia proprie cu privire la personaj." Ca metodă de lucru, interviul "îi ajută pe elevi să formuleze întrebări laconice, adecvate temei discutate, să găsească criterii de determinare și, respectiv, modalități de abordare a unor personaje literare, ce reprezintă diverse tipologii umane, pentru realizarea unei comunicări, să se informeze de la surse directe (în cazul nostru de la opera literară), să întrețină o discuție ordonată, interesantă."

Așadar, în zilele noastre, cu smartphone-urile și rețelele sociale, cred că este mai important ca niciodată ca profesorii să continue să încurajeze elevii să citească. Cititul este o abilitate care transcende toate disciplinele și este valoros și necesar ca un elev să fie cu adevărat pregătit pentru facultate și carieră. Dar, cel mai important, elevii ar trebui să înțeleagă că lectura le poate oferi o mare bucurie și plăcere.

Bibliografie:

- Pamfil Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu*, Editura Paralela 45, Pitești, 2003
- Șchiopu Constantin, *Metodica predării literaturii române*, Editura Carminis, Pitești, 2009

IDEI PENTRU ACTIVITĂȚI INTERACTIVE

Profesor Croitoru Daniela-Ramona
Liceul „Ștefan Procopiu”, loc. Vaslui, jud. Vaslui

În perioada 11-15 iulie 2022, alături de alți 5 profesori de la Liceul „Ștefan Procopiu” Vaslui, am participat la cursul „Going Digital in a Innovative Classroom” organizat de ITC-International Training Center din Praga. Cursul a fost organizat în cadrul proiectului de mobilități ERASMUS+ pentru educație școlară pe care Liceul „Ștefan Procopiu” îl implementează în perioada 01.09.2021-30.11.2022 (numărul de referință 2021-1-RO01-KA121-SCH-000007332). **Liceul „Ștefan Procopiu” Vaslui deține pentru perioada 01.03.2021-31.12.2027 certificatul de acreditare pentru proiecte de mobilități în domeniul educației școlare în cadrul programului ERASMUS+, programul Uniunii Europene pentru educație, formare, tineret și sport pentru perioada 2021-2027 care pune accent pe incluziunea socială, pe tranziția verde și digitală și pe promovarea participării tinerilor la viața democratică.**

Activitățile cursului „Going Digital in a Innovative Classroom” au fost structurate în 10 module: Competențele secolului XXI, Gamificarea în clasă, Utilizarea jocurilor pentru a facilita învățarea, Dezvoltarea gândirii critice și creative prin jocuri, Jocuri outdoor pentru învățare activă și utilizarea codurilor QR, Flipped Classroom/Clasa răsturnată, Strategii pentru planificarea eficientă a lecțiilor, Instrumente pentru prezentări eficiente, Instrumente pentru crearea de site-uri, Atelier de lucru. La curs au participat 25 de profesori din șapte țări fapt care a permis realizarea unui schimb

de experiențe și bune practici în ceea ce privește integrarea instrumentelor digitale în activitatea noastră. Datorită participării la acest curs, mi-am îmbunătățit competențele digitale pe cele trei dimensiuni: cunoștințe (cunoașterea de aplicații/platforme care pot fi utilizate pentru crearea de resurse educaționale digitale), aptitudini (utilizarea acestor aplicații/platforme pentru a crea conținut digital în diverse formate), atitudini (motivație sporită pentru integrarea resurselor digitale în activitatea didactică și extrașcolară, disponibilitatea de a explora și alte aplicații/platforme). De asemenea, datorită participării la acest curs, mi-am îmbunătățit și alte competențe cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții propuse la nivelul Uniunii Europene precum: competențe multilingvistice (comunicarea orală și scrisă în limba engleză), competențe personale, sociale și de a învăța să înveți, competențe cetățenești, competențe de sensibilizare și expresie culturală. Aceste cursuri sunt foarte utile și datorită faptului că ne scoate din rutina noastră școlară și ne pune în contexte noi de învățare, împingându-ne spre dezvoltarea noastră personală și profesională.

Pe parcursul celor 5 zile de curs, am explorat diverse aplicații și platforme dar cel mai mult mi-a plăcut GooseChase (www.goosechase.com), motiv pentru care am decis să îl aplic la mai multe clase în anul școlar 2022-2023. În perioada de valorizare a rezultatelor învățării, am elaborat câteva jocuri pe această platformă; am aplicat deja câteva dintre ele la mai multe clase și feedback-ul primit din partea elevilor a fost unul pozitiv. Elevii au apreciat munca în echipă, desfășurarea activităților în afara sălii de clasă, interacțiunea și starea de bine creată de misiunile distractive. Profesorul poate crea jocuri atât pentru disciplina predată, cât și pentru orele de consiliere și orientare, pentru activitățile din Săptămâna Verde sau Școala Altfel. Sarcinile de lucru pot fi și academice dar și distractive. Este de preferat ca jocurile să se desfășoare în afara sălii de clasă.

Acest instrument digital poate fi utilizat și pentru activități de învățare pentru fiecare disciplină dar eu cred că este mult mai util la consiliere și orientare. Un asemenea joc explorează ideea de stare de bine. Starea de bine în școală este un subiect de mare actualitate în lume, se vorbește despre el de câțiva ani buni în multe țări care au dezvoltat strategii și politici educaționale în domeniu și au implementat programe specifice. În România, a început să se vorbească despre acest concept în ultima perioadă dar se face încă foarte puțin. Starea de bine înseamnă a te simți împlinit și a funcționa bine, pe mai multe planuri: cognitiv, emoțional, social, fizic și spiritual. Starea de bine se învață, se cultivă și se dezvoltă prin acțiuni și schimbări pe care o persoană le face în modul de viață, în relațiile cu cei din jur, în felul în care muncește, se organizează și gândește. Este demonstrat științific faptul că starea de bine a copilului stimulează procesul cognitiv și influențează succesul în viața de adult. De aceea, este esențial ca școala să acorde importanța cuvenită acestui aspect.

Elevii, organizați în 5 echipe (acesta este numărul de echipe permis de un cont educational free) trebuie să rezolve un anumit număr de sarcini de lucru/misiuni (numărul de sarcini de lucru/misiuni este stabilit de profesor în funcție de obiectivele activității, particularitățile de vârstă ale elevilor, timpul disponibil, dificultatea sarcinilor de lucru). Pentru fiecare misiune îndeplinită, fiecare echipă a primit câte 10 puncte (profesorul poate stabili orice număr de puncte; pentru fiecare sarcină de lucru/misiune eu am stabilit câte 10 puncte iar la unele am adăugat și puncte bonus). În timp ce elevii rezolvă sarcinile de lucru/misiunile, profesorul monitorizează activitatea acestora pe platformă, analizează rezolvările misiunilor încărcate de elevi (sub formă de text, poză sau video), scade puncte din cele 10 alocate fiecărei misiuni dacă rezolvarea nu este corectă sau adaugă punctele bonus. Profesorul poate lăsa mesaje pentru a justifica scăderea punctelor sau motivele pentru care a primit punctele bonus. La finalul activității, elevii pot fi solicitați să completeze o fișă de autoevaluare privind colaborarea în cadrul echipei sau să ofere feedback rapid prin utilizarea platformei mentimeter. Profesorul lucrează pe platforma www.goosechase.com în timp ce elevii lucrează pe o aplicație pe care o descarcă pe telefon.

Dacă accesați link-ul <https://sites.google.com/view/acreditareerasmus2021-2027/anul-i/rezultate> puteți descărca un material despre această platformă și, de asemenea, puteți prelua jocurile pe care le-am creat până în prezent:

- „În jurul școlii!” – un joc pe care l-am aplicat la clasa a IX-a pe care am preluat-o în acest an școlar în calitate de diriginte;

- [„Creativitate în echipă”, „În căutarea stării de bine”, „Emoții și stare de bine”, „Salut!” – jocuri care pot fi aplicate în Săptămâna „Școala Altfel” sau la orele de consiliere și orientare pentru dezvoltarea abilităților de lucru în echipă, pentru reconectare după vacanța de vară dar și la crearea unei stări de bine în rândul elevilor. Jocul „Salut!” poate fi aplicat pentru a marca Ziua Mondială a Salutului \(21 noiembrie\).](#)
- „Ziua Bunătății” – un joc care poate fi utilizat pentru a marca Ziua Mondială a Bunătății – 13 noiembrie sau Ziua Bunătății Spontane – 17 februarie.
- „Alege să fii bun!” – un joc care poate fi utilizat pe o perioadă mai îndelungată cu scopul de a promova valori precum bunătatea, compasiunea, empatia, prietenia, curajul, acceptarea. Sarcinile de lucru/misiunile sunt realizate pe baza cărții „Minunea” de R. J. Palacio (roman apărut în anul 2012 și care a inspirat mișcarea „Alege să fii bun”). „Minunea” este o carte pe care fiecare copil ar trebui să o citească la un moment dat!
- „Să descoperim statele membre în Uniunea Europeană” – un joc care poate fi aplicat pentru a marca Ziua Europei.
- „România, țara mea!” – un joc care poate fi aplicat pentru a marca Ziua Națională a României.

După preluarea unui joc (accesați link-ul [de](#) mai sus, apoi dați click pe imaginea fiecărui joc), profesorul poate să adapteze sarcinile de lucru/misiunile în funcție de obiectivele stabilite, de particularitățile grupului de elevi sau de timpul pe care îl are la dispoziție. Înainte de a prelua jocurile trebuie să vă faceți cont pe platformă. Nu uitați să vă faceți un cont educațional.

Cuvintele pe care le asociez cu aceste activități pe această platformă: creativitate, colaborare, interacțiune, conectare, motivație, învățare, rezolvarea de probleme, managementul timpului, stare de bine.

Webografie:

www.goosechase.com

<https://www.itc-international.eu/erasmusplus/going-digital-in-an-innovative-classroom>

STAREA DE BINE ÎN ȘCOALĂ, CONCEPTUL „MINDFULNESS”

Prof. Ghinea Adina
Liceul „Ștefan Procopiu” Vaslui

Atenția către conceptul „Mindfulness” a crescut exponențial în ultimii ani. Astfel, cercetările în domeniu au ajuns la concluzia că „Mindfulness” îmbunătățește performanțele cognitive, atenția, reduce anxietatea; scade nivelul de stres, crește starea de bine; crește compasiunea și atenția la nevoile celorlalți; duce la o mai bună gestionare a situațiilor emoționale și sociale dificile.

Mindfulness este o stare de atenție activă și deschisă pe momentul prezent, adică pe lucrurile așa cum sunt, cum se prezintă ele în realitate, în viața de zi cu zi, nu cum am vrea să fie.

În perioada 10-16 iulie 2022, împreună cu cinci profesori de la Liceul „Ștefan Procopiu” Vaslui am participat alături de alte cadre didactice din Europa la cursul de formare „Mindfulness-Breathing Technique that is changing the 21st Century Classroom” - 2021-1-RO01-KA121-SCH-000007332 în Split, Croația.

Activitățile cursului au fost interactive, variate și s-au desfășurat atât în spațiul formal al sălii de clasă cât și în afara acesteia (outdoor).

În urma participării la acest curs, cadrele didactice au dobândit noi tehnici de motivare a elevilor, stimulându-i să își dezvolte competențe de rezolvare a problemelor, gândirea critică, munca în echipă utilizând metode inovative, favorabile învățării active.

O parte din activitățile pe care le-am desfășurat la curs au fost adaptate și desfășurate împreună cu elevii și au avut un impact pozitiv. Activitățile au avut un caracter ludic, au urmărit să-i scoată pe elevi din atmosfera formală a sălii de clasă, au stimulat creativitatea, lucrul în echipă, au urmărit relaxarea lor, eliberarea de temeri și concentrarea pe momentul prezent. Astfel de

activități au fost-„Jocul încrederii”, „Jocul Spaghetti”, „Două fețe ale realității”, „Pentru ce sunt recunoscător”, „Jocul cu mingile”.

„Jocul încrederii”

Se împart participanții la joc în două echipe. Una dintre echipe pune pe jos obstacole (pahare din plastic sau farfurii din plastic sau orice obiect), iar un membru al celeilalte echipe este legat la ochi și trebuie să se lase îndrumat de un coechipier astfel încât să nu atingă nici un obstacol. Copiii își pot imagina că cel legat la ochi este pilotul care trebuie să-și ducă echipa la sol în siguranță și este ajutat de un copilot.

Obiectivul jocului este conștientizarea importanței încrederii, al atenției, al lucrului în echipă și al responsabilității.

„Jocul Spaghetti”

Participanții la activitate sunt așezați în cerc. Fiecărui participant i se cere să scrie pe un bilețel primul cuvânt care-i vine în minte. (poate fi un cuvânt absolut întâmplător precum „Spaghetti”). Profesorul strange bilețelele și le amestecă, apoi fiecare copil trage un bilețel. Profesorul cere fiecărui copil să pronunțe cuvântul cu emoții diferite – supărare sau entuziasm, surpriză, furie, indignare, blazare, mirare, dezamăgire, bucurie, resemnare, rugămintă. Copiii pot alege cu ce emoție vor să prezinte cuvântul pe care l-au primit sau există posibilitatea ca același cuvânt să fie prezentat prin cât mai multe variante din cele prezentate.

Profesorul va scrie pe tablă variantele din care pot alege elevii și lasă spații libere pentru alte sugestii de ale elevilor (dacă este cazul).

Scopul activității este acela de a-i face pe elevi să conștientizeze faptul că valoarea cuvintelor este dată de modul în care le spunem și că spunând același lucru, putem trimite mesaje diferite. De multe ori, nu este important ce spunem, ci cum spunem. Modul în care transmitem un mesaj, dă sens comunicării.

„Două fețe ale realității”

Scopul acestei activități este de a arăta participanților (elevilor) că aceeași realitate poate fi percepută diferit, așa cum un pahar umplut pe jumătate poate fi considerat de unii pe jumătate plin și de alții pe jumătate gol, în funcție de cum alege fiecare să privească lucrurile.

Profesorul împarte grupul de participanți la activitate (elevi) în 3 grupe, alege o imagine și o arată pe rând la două din cele trei grupe. Unei echipe i se cere să creeze o poveste dramatică pe baza imaginii arătate, celeilalte echipe i se cere să compună o poveste veselă, pozitivă pe baza aceleiași imaginii. Fiecare din cele două echipe are libertatea de a alege modalitatea în care spune povestea (povestire, musical, teatru, pantomimă). De asemenea, echipele își desemnează un lider care să scrie povestea ce urmează să fie prezentată. Toți membrii echipelor vor participa activ (de la ideea de expunere până la punerea în practică). Participanții pot folosi multiple mijloace de prezentare, vizuale, auditive e.t.c. (este încurajată creativitatea și se insistă asupra ideii de joc, de relaxare).

Cea de-a treia echipă sunt spectatorii care, pe baza poveștilor prezentate de cele două echipe, trebuie să ghicească ce conține imaginea arătată de profesor celor două echipe și să înțeleagă mesajul acestui joc. La fel ca în cazul celor două echipe, și echipa a treia își alege un lider care să concluzioneze mesajul jocului și să identifice elementele care se regăsesc în imagine (în urma consultării cu echipa).

Dacă clasa e mai numeroasă, celei de-a treia echipe i se cere să creeze o poveste de dragoste sau fantasy.

Obiectivele activității sunt – concentrarea pe momentul prezent, lucrul în echipă, stimularea creativității, atenția la detalii și mai ales conștientizarea faptului că gândirea pozitivă poate fi o alegere și depinde de noi cum alegem să privim lucrurile, cu optimism sau cu pesimism.

„Pentru ce sunt recunoscător?”

Li se împart participanților la activitate bilețele pe care trebuie să scrie 3 lucruri pentru care sunt recunoscători. Apoi se strâng toate bilețele, se amestecă și apoi participanții trag un bilețel la întâmplare și trebuie să reprezinte unul din cele 3 lucruri scrise pe bilețel. Pot să aleagă modalitatea în care vor prezenta - prin desen, prin mimat, prin explicație. Cei care au scris lucrul reprezentat pe

bilețel ridică mâna. Cel care a ghicit primul, va alege un alt bilet cu un alt motiv de recunoștință și îl va reprezenta. Tot la fel, cei care au scris motivul reprezentat ridică mâna.

Scopul acestei activități este acela de a se concentra pe lucrurile pozitive, pe motivele de mulțumire și bucurie pe care le avem aici și acum, de care nu suntem întotdeauna conștienți și nu pe aspectele negative, pe frustrări și nemulțumiri. De asemenea, participanții la joc pot observa că au multe în comun cu colegii lor.

„Jocul cu mingile”

Se așază participanții la activitate în cerc. Profesorul le arată participanților o minge și le cere să-și aleagă un copil căruia să-i de amingea pe tot parcursul jocului și să fie atenți la copilul de la care primesc mingea. Vor avea mereu aceiași 2 copii la care trebuie să fie atenți - de la unul primesc mingea și celuilalt o dau. Pe parcurs, profesorul mai introduce câte o minge în joc, astfel încât ritmul devine mai alert și ei trebuie să fie mai atenți.

Scopul jocului este ca participanții să se concentreze pe momentul prezent, la ceea ce se întâmplă aici și acum.

Cuvintele cheie ale conceptului „Mindfulness” sunt: Atenție, Prezență, Deschidere, Intenție, Compasiune (menținerea unei atitudini de bunătate, prietenie, grijă față de tine însuși și față de cei din jur).

Toți acești termeni s-au regăsit în activitățile pe care le-au propus formatorii cursului și cu siguranță se vor regăsi și în activitățile pe care le vom desfășura cu elevii noștri, ele fiind definitorii pentru conceptul de Mindfulness.

În urma participării la acest curs, cadrele didactice au dobândit noi tehnici de motivare a elevilor, stimulându-i să își dezvolte competențe de rezolvare a problemelor, gândirea critică, munca în echipă utilizând metode inovative, favorabile învățării active.

VREAU SĂ ÎMPARTĂȘESC DIN EXPERIENȚA MEA ERASMUS+!

Prof. Luca Diana
Liceul „Ștefan Procopiu” Vaslui

În perioada 10-16 iulie 2022 am avut prilejul să particip alături de alți profesori atât din România cât și din alte țări din Europa la cursul de formare „Mindfulness-Breathing Technique that is changing the 21st Century Classroom” - 2021-1-RO01-KA121-SCH-000007332 în Split, Croația, implementat de Liceul „Ștefan Procopiu” Vaslui. De la liceul unde predau au participat un număr de șase cadre didactice.

Întrucât atenția către conceptul „Mindfulness” a crescut mult în ultimii ani, cercetările în domeniu au ajuns la concluzia că „Mindfulness”: îmbunătățește performanțele cognitive, atenția, reduce anxietatea; scade nivelul de stres, crește starea de bine; crește compasiunea și atenția la nevoile celorlalți; contribuie la o mai bună gestionare a situațiilor emoționale și sociale dificile. Profesorul Jon Kabat Zinn de la Universitatea de Medicină din Massachusetts, cel care a înființat centrul de Mindfulness în cadrul acestei universități, în 1979, a definit mindfulness-ul ca fiind „concentrarea atenției pe experiența fiecărui moment în parte, în mod deschis și fără a judeca”. Mindfulness-ul presupune antrenarea minții noastre, concentrarea atenției asupra emoțiilor, a gândurilor, a senzațiilor corporale. Mindfulness-ul este o modalitate de a fi conștienți de ceea ce se întâmplă în noi și în jurul nostru, ajutorul concentrării atenției clipă de clipă asupra experienței, care ne permite să fim deplin prezenți în viață. Studiile referitoare la practica mindfulness și la structura și funcționarea creierului dezvăluie, de exemplu, că atenția deplină stimulează creșterea unor fibre integratoare importante care ne ajută să ne reglăm emoțiile, atenția, gândirea și comportamentul. Aceste funcții executive pot fi cultivate în noi înșine și în elevii noștri prin practica mindfulness. Atenția deplină cultivă integrarea înăuntrul nostru, creând o senzație lăuntrică de calm și limpezime. În plus, practica mindfulness cultivă o modalitate interpersonală de integrare cu alții, pe măsură ce devenim mai empatici, mai plini de compasiune și mai conectați cu cei din jurul nostru.

Mindfulness înseamnă să trăiești aici și acum. Atunci când trăiești mindful ești conectat la ceea ce se întâmplă în prezent-ești conștient de gândurile, stările emoționale pe care le simți, observi lucrurile din jur și detalii la oamenii cu care interacționezi. Mindfulness este un concept străvechi pe care îl regăsim în multe scrieri de-a lungul vremii. Starea mindful emană din suflet și nu poate fi dobândită de la alții. Trăim mindful prin disciplină, meditație, acceptare, voință și perseverență.

„Breathing exercises”, „Individual differences among students”, „Introduction to Dalmatian cultural heritage”, „Mindfulness-the Breathing Anchor”, „Fostering a Mindful Classroom”, „What pushes your buttons”, „Overcoming challenges”, „Yoga al fresco”, „Mindfulness in nature”, „Feel the present moment”, „Happy teachers make great students”) sunt activitățile de la curs. Acestea au fost interactive, variate și s-au desfășurat atât în spațiul formal al sălii de clasă cât și în afara acesteia (outdoor). Activitățile de la curs au facilitat asimilarea, fixarea și utilizarea conținuturilor. Furnizorul a pus la dispoziție fișe, secvențe video și înregistrări audio. Au fost activități interactive organizate în echipe multiculturale. Cursul a fost centrat pe înțelegerea conceptului de „mindfulness”, utilizarea tehnicilor de respirație care determină concentrarea pe momentul prezent, detașarea de experiențele din trecut și diminuarea temerilor cu privire la viitor. Atât noi, cadrele didactice, cât și elevii, trebuie să găsim un echilibru în tot ceea ce facem, să căutăm răspunsuri și să nu reacționăm implusiv la condițiile de stres. Pentru că nivelul de stres a crescut atât în cazul elevilor, cât și al profesorilor, tema cursului este interesantă și necesară. Pentru a-i ajuta pe elevi să se relaxeze, să se detașeze de factorii de stres, formatorii cursului au propus activități interactive care pot fi adaptate în funcție de necesitățile grupurilor cu care lucrăm.

Unele activități le-am folosit și eu la clasele la care predau. Una dintre activități s-a intitulat „Mindfulness prin joc”. Obiectivele activității au fost: să definească conceptul de Mindfulness; să cunoască cuvintele cheie ale conceptului Mindfulness; să conștientizeze importanța concentrării pe momentul prezent, la ceea ce se întâmplă aici și acum. Iată o scurtă descriere a activității: Pentru captarea atenției se realizează spargerea gheții cu ajutorul metodei creionului magic. Rog fiecare elev să se prezinte pe rând preluând creionul. Elevii se prezintă pe rând. Pentru început profesorul propune elevilor un joc pe care îl numește „Jocul Spaghetti”. Participanții la activitate sunt așezați în cerc. Profesorul pronunță cuvântul „Spaghetti” și numește câte un copil pe rând să pronunțe cuvântul cu emoții diferite – supărare sau entuziasm, surpriză, furie, indignare, blazare, mirare, dezamăgire, bucurie, resemnare, rugămintă.

Scopul activității este acela de a-i face pe elevi să conștientizeze faptul că valoarea cuvintelor este dată de modul în care le spunem și că spunând același lucru, putem trimite mesaje diferite. De multe ori, nu este important ce spunem, ci cum spunem. Modul în care transmitem un mesaj, dă sens comunicării. Enunț titlul lecției: „Mindfulness prin joc”. Voi scrie titlul lecției la tablă.

La sfârșitul orei va trebui să cunoască cuvintele cheie ale conceptului mindfulness, să conștientizeze faptul că valoarea cuvintelor este dată de modul în care le spunem și că spunând același lucru, putem trimite mesaje diferite și să conștientizeze importanța concentrării pe momentul prezent, la ceea ce se întâmplă aici și acum.

Pentru început elevii urmăresc o prezentare PPT despre Mindfulness (câteva noțiuni teoretice despre ceea ce înseamnă Mindfulness). Profesorul propune elevilor un joc cu mingi. Se așează participanții la activitate în cerc. Profesorul le arată participanților o minge și le cere să-și aleagă un copil căruia să-i dea mingea pe tot parcursul jocului și să fie atenți la copilul de la care primesc mingea. Vor avea mereu aceiași 2 copii la care trebuie să fie atenți-de la unul primesc mingea și celuilalt o dau. Pe parcurs, profesorul mai introduce câte o minge în joc, astfel încât ritmul devine mai alert și ei trebuie să fie mai atenți. Scopul jocului este ca participanții să se concentreze pe momentul prezent, la ceea ce se întâmplă aici și acum.

În finalul lecției am apreciat, am făcut observații și i-am încurajat pe elevi să înțeleagă faptul că valoarea cuvintelor este dată de modul în care le spunem și că spunând același lucru, putem trimite mesaje diferite dar și asupra importanței concentrării pe momentul prezent, la ceea ce se întâmplă aici și acum.

Participând la acest curs mi-am îmbunătățit competențele multilingvistice (comunicarea orală și scrisă în limba engleză), competențele digitale (cunoștințe de bază ale programelor Kahoot, Prezi, Quizlet etc.), competențe cetățenești, competențe personale, sociale, competențe de sensibilizare și expresie culturală.

În urma participării la acest curs, am dobândit noi tehnici de motivare a elevilor, stimulându-i să își dezvolte competențe de rezolvare a problemelor, gândirea critică, munca în echipă utilizând metode inovative, favorabile învățării active. Am beneficiat de un program de formare și dezvoltare profesională și personală desfășurat într-un mediu divers din punct de vedere cultural și lingvistic care va contribui la dimensiunea europeană a unității școlare și va favoriza realizarea unor ore de curs atractive, conform provocărilor cu care se confruntă învățământul în secolul 21. Atât eu cât și ceilalți participanți am fost mulțumiți de activitățile propuse, acestea fiind conform obiectivelor cursului. Am fost încântați de abordarea interactivă și dinamică a cursului, fiind încurajat schimbul de experiență. Această experiență a fost un prilej de a relaționa cu profesori din alte țări, de a face schimb de idei și de bune practici și de a recunoaște diferențele culturale dintre cursanți (România, Portugalia, Lituania).

În concluzie, cursul a venit în întâmpinarea nevoii profesorilor de a participa la proiecte de acest tip pentru a dezvolta respect, pentru a comunica, a coopera, pentru a înțelege opiniile diferite și pentru a accepta diversitatea.

Erasmus+, „Changing live sand opening minds”.

Bibliografie:

- Patricia A. Jennings „Mindfulness pentru profesori”, Editura Herald, București, 2007, pag. 9, 10, 11

MIJLOACE DE DEZVOLTARE A REZISTENȚEI

Prof. Săvescu Carmen-Anghelina
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Educația fizică este unica disciplină de învățământ care prin obiectivele și conținuturile didactice proiectate urmărește dezvoltarea din punct de vedere tehnico-științific, metodic și motric a elevilor, care finalmente, vor asigura unitatea dintre bogăția spirituală, puritatea morală și perfecționarea fizică – componente importante ale formării multilaterale a personalității elevului.

Dezvoltarea calităților motrice constituie una din preocupările principale ale procesului de pregătire al elevilor, realizată concomitent cu formarea deprinderilor și priceperilor motrice, ca rezultat al influențelor sistematice a exercițiilor fizice.

Calitățile motrice sunt în strânsă interdependență cu deprinderile și/sau priceperile motrice, interdependență care trebuie să fie corect înțeleasă.

Calitățile motrice sunt aptitudini specifice care asigură activitatea motrică a omului. Orice acțiune motrică este efectuată cu participarea a patru calități motrice considerate de bază: forță, viteză, rezistență și îndemânare.

Calitățile motrice sunt transmise pe cale genetică și, într-un anumit stadiu de dezvoltare, acestea fac parte din zestrea nativă a fiecărui individ.

De-a lungul vieții, dar mai ales în perioada de creștere, dezvoltarea acestor calități motrice reprezintă un factor important, cu o contribuție însemnată asupra stării de sănătate, dezvoltării somatice și fortificării organismului, precum și a motricității generale. De aceea dezvoltarea calităților motrice reprezintă un obiectiv important al activității de educație fizică și sportului școlar.

Rezistența-capacitatea omului de a efectua timp îndelungat o activitate oarecare fără a scădea din eficiența ei, în condițiile învingerii stării de oboseală și restabilirea rapidă a organismului după efort.

Așa cum reiese din definiție rezistența se dezvoltă în momentul în care se învinge oboseala și organismul își modifică comportamentul în funcție de această stare. Astfel la dezvoltarea

rezistenței pe lângă celelalte tipuri de oboseală, esențială este oboseala fizică. Oboseală fizică care este determinată de intensitatea exercițiului sau de gradul de solicitare, de caracterul odihnei care poate fi activă sau pasivă, de volumul efortului, de durata efortului și de durata pauzelor.

Pentru probele de alergări:

- alergare 10-15 min.;
- alergare cu pendularea gambelor înapoi;
- alergare pe tren variat 1000m;
- alergare în tempo uniform 3min.;
- alergare cu intensitate 80%, 3x 100m;
- alergare cu schimbarea repetată a tempoului;
- alergare cu handicap 90-100%, 5x30m;
- alergare cu start de jos, intensitate 95-100%, 3x20m;
- alergare cu intensitate 80-95%, 2x300m;
- alergare în teren variat, intensitate 50-75%, 7-10 min.;
- alergare ușoară cu sprinturi la punctele indicate, 3-5x20m;
- alergare cu schimbarea tempoului la fluier, intensitate 80-90%, 5x70m.

Pentru probele de sărituri:

- sărituri la coarda de gimnastică 2-3 min.;
- sărituri pe ambele picioare cu atingerea unei linii trasate pe perete;
- alergare cu genunchii sus cu creșterea gradată a timpului;
- sărituri în lungime de pe loc;
- sărituri în lungime cu elan redus, 5-7 repetări;
- desprinderi în pas săltat 10-12 execuții;
- alergare cu atingerea vitezei maxime în final, 5x40m;
- alergare accelerată, intensitate 80-90%, 5x40m;
- alergare combinată cu sărituri, intensitate 80-95%, 6x50m;
- alergare cu pas săltat, intensitate 90-100%, 5x20m;
- alergare cu genunchii sus, intensitate 90-100%, 5x20m;
- alergare la al-3-lea pas desprindere 3-4 repetări pe 20-30m;
- săritura în lungime cu alergare de 7-9 pași, cu desprindere pe prag și continuarea alergării, 5-7 repetări;
- săritura în lungime cu elan de 9-11 pași cu aterizare în diferite zone dinainte stabilite-5-7 repetări.
- sărituri în lungime cu elan complet, 5-7 repetări.

Pentru probele de aruncări:

- alergări cu accelerare pe distanțe de 40-80m;
- alergări cu start înalt și cu start de jos pe 10-60m;
- exerciții speciale pentru dezvoltarea forței și a capacității de forță-viteză;
- exerciții speciale pentru alergare;
- exerciții speciale pentru consolidarea și perfecționarea tehnicii;
- execuția aruncării cu eforturi diferite și în variante diferite (aruncare integrală, efort final, elan redus).

SERVIREA CLIEŢILOR

Prof. Tanasă Alina,
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

În incinta unităţilor de cazare îşi pot desfăşura activitatea şi diferite unităţi de primire cu funcţiuni de alimentaţie, precum: restaurante, baruri, cafenele, cofetării.

În cadrul acestor structuri, şefii de sală, somelierii, barmanii, chelnerii asigură servirea turiştilor din unităţile de cazare, ce se realizează în funcţie de profilul unităţii şi categoria de încadrare a acesteia.

Efectuarea operaţiilor în procesul servirii, mai simple sau mai complexe, în luarea comenzilor, prezentarea şi servirea consumatorilor la masă, se face aplicând diferite forme şi sisteme, în funcţie de clasa de încadrare a unităţii.

Principalele forme de servire în unităţile de alimentaţie sunt:

1. *servirea de către ospătar*, ce se poate desfăşura prin două modalităţi:

a. serviciul direct (englez) presupune efectuarea tuturor operaţiilor de către ospătar, folosind inventarul de servire, corespunzător regulilor de servire; formele de realizare a acestui sistem de servire sunt: servirea cu ajutorul cleştelui, servirea la farfurie, servirea la ceaşcă, servirea cu ajutorul căruciorului, servirea la gheridon.

b. serviciul indirect (francez) constă în aducerea preparatelor montate de la secţie într-un număr mai mare de porţii decât cele comandate şi se prezintă clienţilor, preparatele fiind însoţite de ustensilele de servire corespunzătoare, clienţii servindu-se singuri.

2. *autoservirea* a fost extinsă în diferite unităţi de alimentaţie, unde se pot practica mai multe variante şi metode de servire, ce asigură clienţilor un timp redus pentru consumarea mesei. Astfel, o parte a operaţiilor de servire sunt efectuate de consumator, şi anume:

- vizualizarea preparatelor şi băuturilor expuse în vitrine de prezentare;
- aşezarea meniului preferat pe tavă;
- achitarea la casă;
- deplasarea la masă pentru consum.

3. *servirea de tip fast-food*

Unităţile cu servire rapidă prezintă următoarele caracteristici:

- preparatele oferite sunt realizate cu ajutorul unor echipamente funcţionale moderne;
- oferta de preparate este limitată şi standardizată;
- preparatele sunt preluate de clienţi la casă în momentul achitării contravalorii lor şi consumate imediat, la mesele din incinta unităţii sau în afara acesteia, fiind prezentate în ambalaje nerecuperabile.

4. *servirea de tip room-service*

În unităţile de cazare de categorie superioară se asigură turiştilor o gamă variată de servicii suplimentare, cu sau fără plată. În această categorie, a serviciilor suplimentare, un loc important îl ocupă servirea în cameră a meselor sau a altor comenzi solicitate de turişti. Serviciul la cameră poate fi asigurat prin oficiul destinat, room-service, amplasat la unul dintre etaje, în spaţiul special amenajat lângă bucătărie. Programul acestui serviciu este de regulă 24/24 de ore.

Clienţii sunt informaţi de gama sortimentală prin listele de preparate şi băuturi aflate în cameră. Oferta de preparate se axează pe cele preparate la comandă, precum şi din cele reci.

Fig. 1. Tipuri de unități de primire cu funcțiuni de alimentație

Fig. 2 Personalul din unitățile de alimentație

Fig. 3 Forme de servire

Formele de servire în unitățile de alimentație

➡ servirea de către ospătar:

a. serviciul direct (englez)-efectuarea tuturor operațiilor de către ospătar;

b. serviciul indirect (francez)-aducerea preparatelor montate de la secție într- un număr mai mare de porții decât cele comandate, clineții servindu-se singuri cu ajutorul obiectelor de inventar corespunzătoare.

➡ autoservirea-asigură clienților un timp redus pentru consumarea mesei.

servirea de tip fast- food

servirea de tip room-service-
servirea în cameră a meselor
sau a altor comenzi solicitate
de turiști

Bibliografie:

1. Dincă Cristian, *Manual pentru calificarea Ospătar- vânzător în unitățile de alimentație*, anul de completare, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
2. Mihai St., Capota V. Turcescu A., Lixandru F., Ionesti C., *Turism și alimentație*, Editura Cd Press, București, 2011.
3. Standarde de Pregătire Profesională, Domeniul: Servicii.

PROFESORUL IDEAL ÎNTRE BASM ȘI REALITATE

Prof. Vlonga Luminița
Liceul „Ștefan Procopiu” Vaslui

Motto: „Arta supremă a profesorului estede a trezi bucuria exprimării creatoareși bucuria cunoașterii...”

Albert Einstein

Rezumat: A fi profesor este o mare responsabilitate. Acest job nu poate trece oricine și oricum. Asta pentru că profesorul lucrează cu multe suflete.

Acest articol încearcă să demonstreze importanța muncii profesorului, dar și necesitatea promovării meseriilor în rândul tinerilor.

Cuvinte cheie: profesor, valoare, artă, datorie, moralitate.

Depășind caracterul amuzant al titlului, este oare posibil să fim cei mai buni profesori pentru elevii noștri? Se știe că „A învăța să predai, a te pregăti pentru a deveni cadru didactic este un proces complex, datorită varietății de informații, competențe și abilități ce trebuie asimilate și formate, personal, depinzând de experiențele de învățare anterioare ale studenților, de concepțiile, preconcepțiile în credințele lor despre predare și învățare și specific conceptual.” (Hauge, 2000). Și totuși de multe ori rezultatele de la examenele de final stârnesc discuții despre vinovăția cadrelor didactice. M-am întrebat dacă există cu adevărat o astfel de vină. Este oare profesorul singurul vinovat de aceste rezultate? Ce înseamnă să fii profesor?

A fi profesor... este oare o meserie ca oricare alta? Nu! Și aceasta pentru că un profesor nu lucrează cu lemn, tablă, materiale de construcții, câneapă... El lucrează cu suflete! Tocmai de aceea nu-și poate permite rebuturi, resturi aruncate la gunoi și nici timp pierdut. Căci timpul nu se mai

întoarce înapoi, iar sufletul aruncat la gunoi rămâne acolo, oricât te-ai strădui apoi să repara greșeala.

În cele ce urmează voi realiza portretul unui profesor ideal apelând la voi, cititorii acestui text, la basmele clasice și la cele mai importante opinii din lume: opiniile elevilor mei!

„AM VISAT MEREU SĂ LUCREZ CU COPIII” ar spune mulți dintre noi.

Mulți cred că a fi profesor înseamnă doar a prezenta informațiile în fața elevilor, a evalua nivelul acestora și a-i ierarhiza prin note. Profesia de cadru didactic este însă mult mai profundă, solicită calități speciale, care se pot forma și dezvolta doar dacă persoana respectivă dorește, cu adevărat, să fie profesor. Aceasta pentru că a fi profesor înseamnă să te dedici celor pe care-i educi, să ai sentimente pozitive față de ei, să le oferi respectul tău, să fii conștient că le influențezi viața și ești răspunzător pentru asta în fața lor, a părinților, a societății.

Un profesor bun își lasă definitiv amprenta asupra dezvoltării armonioase a elevilor săi, printr-o sumă de calități esențiale care îl ajută să dea valoare profesiei îmbrășate. Orice părinte își dorește pentru copilul său un dascăl desăvârșit, însă știm oare să recunoaștem cu adevărat un profesor performant?

IMPACT

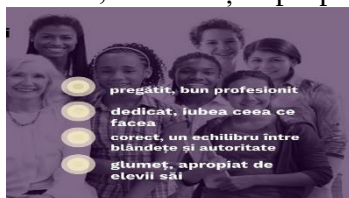
Mulți dintre noi ne amintim, inclusiv la vârsta maturității, de acei „profesori buni” care ne-au marcat copilăria și adolescența. Poate ne vine greu să spunem ce anume îi făcea „buni”, dar ei ne rămân pentru toată viața ca repere și sperăm să le regăsim calitățile și la profesorii copiilor noștri.

EXERCİȚIU:

Gândiți-vă la profesorul vostru preferat din generală. Cum era acesta? Cum vorbea? Cum se îmbrăca? Cum vă evalua? Ce vă plăcea la el?

Elemente cheie

...probabil și voi ați enumerat una sau mai multe din calitățile acestea, în exercițiul propus:

- dedicat, iubea ceea ce făcea;
- corect, un echilibru între blândețe și autoritate;
- glumeț, apropiat de elevii săi;
- pregătit, bun profesionist.

PROFESORUL IDEAL ÎNVAȚĂ DIN POVEȘTI

JACK ȘIVREJUL DE FASOLE

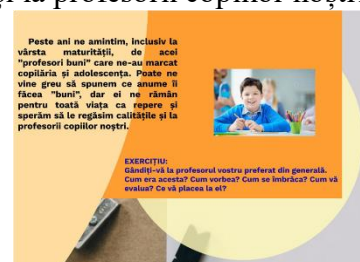
Ne ajutăm copiii să urce mai sus și mai sus cu fiecare sămânță sădită. Îi construim spre un viitor în permanentă schimbare unde doar fiind echilibrat te poți adapta cu succes!

UN PROFESOR IDEAL ÎȘI ÎNARMEAZĂ COPIII CU CELE MAI BUNE RESURSE ȘI ABILITĂȚI DE VIAȚĂ!

CEI TREIPURCELUȘI

Un profesor ideal le construiește copiilor încrederea în ei, perseverența, abilitatea de a face față frustrărilor, empatia și altruismul. Nu o dată ci de fiecare dată când cineva vine și le dăruiește gramul de stimă de sine pe care am crezut că l-am stabilizat!

RAPUNZEL

Un profesor ideal nu se plafonează niciodată. Nu rămâne prizonierul aceluiași tehnici vechi și neactualizate. Partea cea mai bună este că atunci când gustă din efectele schimbării de perspectivă, rezultatele nu pot fi decât pozitive.

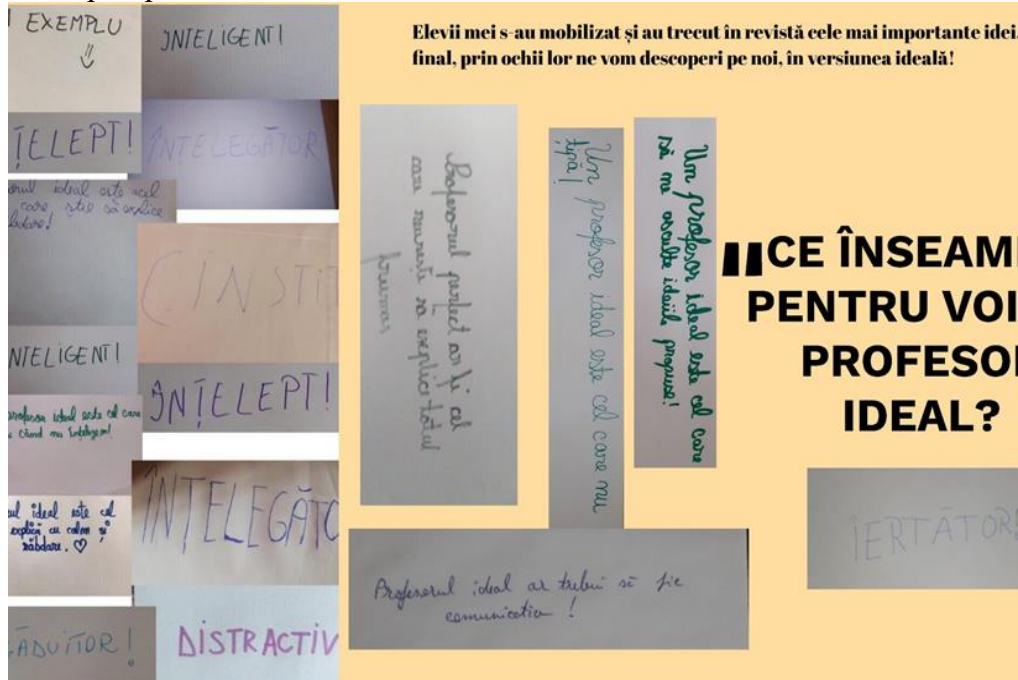
Ieșind din zona noastră de confort, intrăm în universul elevilor noștri!

Am propus elevilor un exercițiu pentru a realiza PROFILUL PROFESORULUI IDEAL.

CELE MAI IMPORTANTE OPINII „CE ÎNSEAMNĂ PENTRU VOI UN PROFESOR IDEAL?”

Elevii mei s-au mobilizat și au trecut în revistă cele mai importante idei. În final, prin ochii lor ne vom descoperi pe noi, în versiunea ideală!

Bibliografie:

1. Vasile Molan - *A fi sau a nu fi profesor* – Vezi: http://www.tribunainvatamantului.ro/d_art.php?id=614&cat=69
2. <https://prezi.com/p/pgu4pzhbgo9r/?present=1>
3. <https://www.romaniacurata.ro/profesor-ideal/>
4. <https://dilemaveche.ro/sectiune/tema-saptamanii/cum-arata-profesorul-ideal-593420.html>

CURS OPȚIONAL „CONCEPTE MORALE ÎN OPERE LITERARE ROMÂNEȘTI”

Prof. Zăhărescu Daniela
Colegiul Național „Ienăchiță Văcărescu”, Târgoviște

Aria curriculară: Limbă și comunicare

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa: a X-a

Denumire opțional: Concepte morale în opere literare românești

Argument: Prezentul curs opțional se adresează elevilor de la clasa a X-a - profil filologie și propune acestora actualizarea, aprofundarea și sistematizarea unor noțiuni însușite în cadrul orelor de religie, însă aplicate, de data aceasta, pe niște situații ivite în opere literare studiate. Consider că noua abordare a literaturii prin prisma moralității, prin exemple și antiexemple aduse în fața elevilor în situațiile „concrete” date în operele literare, nu face altceva decât să construiască niște caractere destoinice. De multe ori viața bate „literatura”, parafrazând o vehiculată zicătură și, de aceea, tocmai de aceea, elevii, viitori adulți, trebuie să fie pregătiți să aplice aceste concepte în viața lor. Și cum altfel poți înțelege idei, trăiri, comportamente decât particularizând și apoi generalizând. Acest curs ar putea fi considerat un „prolog” al maturului, o pregătire pentru asumarea diveselor aspecte din viață. Ca finalitate decisivă, CDS-ul de față urmărește achiziționarea unor cunoștințe și strategii de interpretare și evaluare valorică a fenomenului literar, interesând, în mod special, valorile morale fundamentale, precum: binele, adevărul moral, iubirea aproapelui, dreptatea, omenia, datoria și obligația morală.

Competențe specifice:

1. Identificarea unor trăsături morale în viața de zi cu zi;
2. Definirea conceptelor de bine, adevăr, iubirea aproapelui, dreptatea, datoria și obligația morală;
3. Identificarea binelui în basme românești;
4. Identificarea adevărului în situații ivite în operele literare;
5. Identificarea adevărului în situații create de operele literare;
6. Crearea unor texte argumentative, care să aibă ca temă iubirea de sine, de aproape, altruismul, egoismul;
7. Identificarea conceptului de dreptate în situații create de operele literare;
8. Crearea unor texte argumentative, care să aibă ca temă dreptatea, echitatea, rațiunea, civismul, nedreptatea;
9. Identificarea conceptului de datorie morală în situații create de operele literare;
10. Crearea unor texte argumentative, care să aibă ca temă datoria morală, ajutorul celor din jur, generozitatea, cinstea, prietenia.

Activități de învățare:

- exerciții de identificare și de interpretare;
- exerciții de argumentare a unei opinii;
- eseul (structurat, nestructurat, argumentativ);
- problematizarea;
- paralela;
- analiza și sinteza.

Conținuturi:

1. CONCEPTE MORALE – definire, enumerare, teoretizare;
2. BINELE, un mijloc de evoluție spirituală, de maturizare în basme;
3. ADEVĂRUL MORAL, mijloc de alungare a ipocriziei, vicleniei și duplicității în nuvela psihologică a lui Ioan Slavici – „Moara cu noroc”, de Ioan Slavici;
4. IUBIREA APROAPELUI: prețuire și compasiune pentru semenii în romanele lui George Călinescu – „Enigma Otiliei” și „Cartea nunții;

5. DREPTATEA, semn al corectitudinii, al echității în proza lui Liviu Rebreanu, „Ion” și „Pădurea spânzuraților”. Liviu Rebreanu – justițiar sau creator de victime colaterale?;
6. DATORIA ȘI OBLIGAȚIA MORALĂ, la limita între generozitate și sacrificiu în romanele „Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război”, „Jocul ielelor”.

Modalități de evaluare:

- verificarea orală;
- proiectul (individual și în echipă);
- dezbateri;
- teste cu diferiți itemi
- eseul.

Abilitatea de viață vizată: La un prim nivel cursul urmărește înțelegerea unor situații create în operele literare, situații cu care elevii sunt deja familiarizați din cadrul orelor de limba și literatura română – trunchi comun, apoi vor trece la o altă interpretare a operelor în discuție, urmărindu-se strict latura morală a textului, chiar dacă acesta prezintă niste situații de la categoria „așa nu”. Finalitatea cursului este aplicarea normelor, legilor nescrise ale unui comportament adecvat, care, dacă nu sunt respectate, pot duce chiar la încălcarea legilor „scrise”, a „Codului unui bun cetățean, unui OM”.

Valori și atitudini:

- dezvoltarea gândirii autonome, critice și creatoare;
- formarea unui sistem personal de apreciere a valorilor estetice;
- stimularea receptivității față de fenomenul literar.

Planificarea pe unități de învățare:

COMPETENȚE SPECIFICE	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE	NR. ORE
	Prezentarea opționalului;	1
1. Identificarea unor trăsături morale în viața de zi cu zi;	CONCEPTE MORALE – definire, enumerare, teoretizare	1
1. Definirea conceptului de bine; 2. Identificarea binelui în basme românești;	BINELE, un mijloc de evoluție spirituală, de maturizare în basme	4
1. Definirea conceptului de adevăr; 2. Identificarea adevărului în situații ivite în operele literare;	ADEVĂRUL MORAL, mijloc de alungare a ipocriziei, vicleniei și duplicității în nuvela psihologică a lui Ioan Slavici – „Moara cu noroc”, de Ioan Slavici	4
1. Definirea conceptului de iubire a aproapelui; 2. Identificarea adevărului în situații create de operele literare; 3. Crearea unor texte argumentative, care să aibă ca tema iubirea de sine, de aproape, altruismul, egoismul;	IUBIREA APROAPELUI: prețuire și compasiune pentru semenii în romanele lui George Călinescu – „Enigma Otiliei” și „Cartea nunții”	7
	Evaluare sumativă	1
1. Definirea conceptului de dreptate; 2. Identificarea conceptului de dreptate în situații create de operele literare; 3. Crearea unor texte argumentative, care să aibă ca tema dreptatea, echitatea, rațiunea, civismul, nedreptatea;	DREPTATEA, semn al corectitudinii, al echității în proza lui Liviu Rebreanu, „Ion” și „Pădurea spânzuraților” Liviu Rebreanu – justițiar sau creator de victime colaterale?	9
1. Definirea conceptului de datorie morală; 2. Identificarea conceptului de datorie	DATORIA ȘI OBLIGAȚIA MORALĂ, la limita între generozitate și sacrificiu în romanele „Ultima noapte de dragoste,	8

morală în situații create de operele literare; 3. Crearea unor texte argumentative, care să aibă ca tema datoria morală, ajutorul celor din jur, generozitatea, cinstea, prietenia.	întâia noapte de război”, „Jocul ielelor” și „Suflete tari”, de Camil Petrescu	
	Evaluare sumativă	1

Bibliografie:

- Macintyre, 1998, *Tratat de morală*, Editura Humanitas, București
- Aurel Petrescu, 1972, *Opera lui Camil Petrescu*, București, Editura Didactică și pedagogică
- Cucuș C., 2002, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași
- George Călinescu, 1941, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Fundația Regală pentru Literatură și Artă, București
- https://monoskop.org/images/a/a7/Propp_Vladimir_Morfologia_basmului.pdf
- Ion Bălu, 2004, *Liviu Rebreanu, destine umane*, Craiova, Viața românească
- Ion Bălu, 2004, *G. Călinescu: spectacolul personalității*, Editura Fundației Culturale Ideea Europeană
- Nicolae Bellu, 1989, *Morala în existența umană*, Editura Politică, București
- Rousseau, J.J., 1973, *Emil sau despre educație*, EDP, București

PROGRAMUL EDUCATIV „ȘCOLI-AMBASADOR ALE PARLAMENTULUI EUROPEAN” (EPAS), A FOST LANSAT ÎN TOATE STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE LA ÎNCEPUTUL ANULUI 2017

Prof. Zepiși Simona-Valinda
Colegiul Național „Ienăchiță Văcărescu” Târgoviște

Programul urmărește îmbunătățirea cunoștințele despre Europa și democrația parlamentară europeană în rândul tinerilor. Aceștia sunt familiarizați cu posibilitățile pe care cetățenia europeană le oferă, precum și cu rolul pe care Parlamentul European îl joacă în procesul decizional european. Colegiul Național „Ienăchiță Văcărescu” se bucură de privilegiul de a lua parte în acest program și de a derula o serie de activități tematice la nivelul școlii, dar și la nivelul altor școli.

1. Drepturile copilului: 9 decembrie 2019

Ambasadori Juniori: Gogiu Mara, Pavelescu Viviana, Radulescu Alessa, Zepisi Andrei

Grup ținta: 28 elevi – clasa a VII-a A – Școala Gimnazială „Mihai Viteazul”

Scopul activității: conștientizarea elevilor a celor mai importante drepturi ale copilului reglementate de Convenția asupra Drepturilor Copilului adoptată de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite la data de 20 noiembrie 1989.

Descrierea activității:

Activitatea a început prin prezentarea ambasadorilor și a proiectului EPAS. Au fost prezentate două date importante din calendarul ONU: **Ziua internațională a drepturilor omului - 10 decembrie** (la această dată, în 1948, Adunarea Generală a Națiunilor Unite a adoptat **Declarația Universală a Drepturilor Omului**) și Ziua Internațională a Drepturilor Copilului în întreaga lume – 20 noiembrie (la această dată în noiembrie 1989 a fost semnată **Convenția ONU cu privire la drepturile copilului**).

Pentru a atrage atenția elevilor la spațiul European și constientizarea apartenenței acestora la UE, a fost utilizat un joc din spațiul învățării de pe platforma europa.eu (<https://europa.eu/learning-corner/lets->

exploreurope.ro/?fbclid=IwAR3_N6GgWoTWXS6fp4D6dOGsmoXW6Y7onHrfvvaREwq0Xgn08JML-u6Dr0).

	Un lucru care mi-a plăcut din timpul zilei	
	Un lucru pe care mi-l doream mai mult în timpul zilei	
	O acțiune pe care o voi desfășura ca urmare a zilei	
	A fost suficient timp pentru a reflecta, cât și pentru pauze?	
	Suprize sau momente Evrika?	
	Lucruri cu care v-am putea ajuta în continuare	
Alte comentarii		

Elevii ambasadori au prezentat un ppt cu Drepturile copilului, insistând pe principalele drepturi ale copilului. Au creat un afis cu principalele drepturi ale copilului pe care l-au expus la nivelul clasei, alături de o listă completă, cu drepturile copilului.

A avut loc un atelier de lucru: elevii au fost împărțiți în grupe, li s-a dat o fișă de lucru:

Nevoi	Dorințe	Drept

Au avut de completat în urma discuțiilor de grup, două nevoi pe care le-au identificat și două dorințe. Apoi au primit o listă cu drepturile copilului și au avut de identificat dreptul care corespunde nevoii scrise în prima coloană. Un lider al grupului a prezentat rezultatele și le-au afișat la nivelul clasei.

Evaluarea activității- a fost aplicat un chestionar fiecărei grupe.

Puncte tari: elevii clasei a VII-a au fost deosebit de captivati de prezenta ambasadorilor Juniori și și-au exprimat interesul pentru a participa la activități viitoare organizate de aceștia, pentru a-și extinde orizontul cunoașterii cu privire la UE.

La nivelul școlii, În data de 27 februarie 2020 ambasadorii juniori ai Colegiului Național „Ienăchiță Văcărescu” Târgoviște, au desfășurat o campanie de informare pentru elevii de gimnaziu pe tema „Drepturile copiilor” și au realizat un panou cu informații despre tema dezbătută. În cadrul campaniei, ambasadorii juniori au enumerat câteva dintre drepturile copiilor și i-au provocat pe elevii de gimnaziu la un concurs.

2. Diseminarea de informații: Sesiune de informare despre Uniunea Europeană și Parlamentul European - 17 ianuarie 2020

Ambasadori: Gogiu Mara, Pavelescu Viviana, Radulescu Alessa, Zepisi Andrei

Grup țintă: 27 elevi – clasa a VII-a A – Școala Gimnazială “Mihai Viteazul”

Scopul activității: informarea elevilor despre principalele instituții europene **Parlamentul European, Consiliul European și Comisia Europeană**

Descrierea activității:

Pentru captarea atenției, elevii au fost antrenati să răspundă la următoarele întrebări:

- Ce este Europa?

- Ce te face sau poate să te facă să te simți European?

Ambasadorii au prezentat câteva informații de bază despre UE și valorile europene. Au prezentat câteva aspecte din istoria UE (ce țări au creat UE și de ce și etapele principale în crearea UE), spațiul Schengen, zona euro, etc.

Ambasadorii juniori au pus în evidență aspecte legate de cum funcționează UE și instituțiile UE: Parlamentul European, Consiliul European și Comisia Europeană.

A fost prezentat elevilor spațiul de învățare europa.eu/learning-corner, unde au fost invitați să se joace la ora de dirigenție cu Mașina timpului: https://europa.eu/learning-corner/the-time-machine_ro. Au fost afișate în clasă surse de informare:

- Ce face Europa pentru mine

what-europe-does-for-me.eu

- UE în diaporame

europa.eu/european-union/documents-publications/slide-presentations_en

- Spațiul de învățare

europa.eu/learning-corner

- Site-ul EUROPA

europa.eu

Pentru fixarea cunoștințelor dobândite pe parcurs, ambasadorii au creat un quiz în Kahoot:

https://create.kahoot.it/share/europa-si-ue/c3fa9b5b-093e-4e60-b3b4-74d4f8242214?fbclid=IwAR0iv68AObKtv8n53IOj_pU50bSwN8wHA_KFxZoxykZs3h6cgIq4NKkGFRI.

Câștigătorii au fost recompensați cu premii simbolice.

Evaluare și feed-back

Pentru evaluare s-au folosit post-it-uri. Feedback-ul a fost unul pozitiv, elevii clasei a VII-a manifestând nerăbdare și interes pentru organizarea unei noi activități pe tema Uniunea Europeană.

ROLUL SECRETARIATULUI ÎN STRUCTURA UNEI INSTITUȚII ȘCOLARE

Blănaru Tatiana Jenica
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Organizația școlară și structura ei organizatorică

Literatura de specialitate propune o gamă diversă de definiții ale organizației din care unele conceptualizări pot fi transferate la nivelul instituției școlare. Astfel, organizația este privită ca „entitate socială întemeiată cu scopul explicit de realizare a unor obiective specifice”.

Cătălin Zamfir echivalează organizația cu „grupuri de oameni care își organizează și coordonează activitatea în vederea realizării unei finalități relative clar formulate ca obiective”. Organizația reprezintă „coordonarea planificată a activităților unui număr mare de oameni pentru realizarea unor scopuri sau țeluri comune, explicite, prin diviziunea muncii și activități și printr-o ierarhie de autoritate și responsabilitate”.

Structura organizatorică reprezintă „scheletul întregului organism al unei instituții educaționale” funcționarea ei depinzând de utilizarea resurselor umane într-o perioadă de timp dată și „indică modul de aranjare a personalului în anumite subsisteme organizatorice și a relațiilor manageriale ce se stabilesc între acestea într-o configurație prestabilită, în vederea realizării obiectivelor planificate.”

Structura organizatorică a unei instituții școlare se prezintă astfel:

- a. structura funcțională (de conducere);
- b. structura operațională (de execuție).

Ierarhizate de la simplu la complex, componentele primare ale structurii organizatorice sunt:

- ✓ postul;
- ✓ funcția;
- ✓ compartimentul;
- ✓ nivelul ierarhic;
- ✓ ponderea ierarhică;
- ✓ relațiile manageriale.

Postul este definit ca un ansamblul de sarcini, competențe și responsabilități ce revin unei persoane pentru îndeplinirea obiectivelor și sarcinilor individuale.

Funcția constituie totalitatea posturilor cu aceleași caracteristici generale. Funcțiile se clasifică în:

- ✓ funcții de management;
- ✓ funcții de execuție.

Compartimentul cuprinde un grup de persoane care, sub o conducere unică, exercită atribuții pentru realizarea obiectivelor specifice fiecărui compartiment.

Nivelul ierarhic reprezintă „depărtarea succesivă a anumitor funcții de management și execuție față de cel mai important mecanism participativ de management pe orizontală”.

Ponderea ierarhică indică „numărul de persoane subordonate nemijlocit unui conducător”.

Relațiile manageriale se definesc ca „raporturile sau legăturile ce se stabilesc între diviziunile organizatorice, instituite prin reglementări oficiale”.

Relațiile sunt:

- ✓ de autoritate (ierarhice, funcționale, între compartimente, de stat major);
- ✓ de colaborare;
- ✓ de control;
- ✓ de reprezentare.

Activitatea de secretariat - documente manageriale

Secretariatul este considerat ca interfață a managerului instituției cu personalul angajat și cu persoanele din afara instituției, un auxiliar direct și indispensabil care are ca sarcină degrevarea acestuia de unele sarcini auxiliare reuniți sub o autoritate ierarhică.

Literatura de specialitate definește secretariatul ca o grupare de funcții și persoane cu activități și sarcini individuale complexe.

Într-un secretariat munca secretarelor implică un complex de activități grupate astfel:

- a. activități specifice de secretariat;
- b. activități ce duc la îndeplinire atribuțiile prevăzute în fișa postului;
- c. activități pe care le decid singure: cursuri de perfecționare, instruirea/consilierea secretarelor din subordine;
- d. activități de reprezentare a managerului când situația o impune.

Sarcinile și atribuțiile unei secretare sunt cuprinse în fișa postului care include:

- a. efectuarea lucrărilor de registratură;
- b. lucrări de corespondență primite și emisă de instituția școlară;
- c. organizarea sistemului informațional (primirea, prelucrarea și transmiterea informațiilor);
- d. activități de documentare;
- e. multiplicarea documentelor;
- f. corespondența/materiale documentare;
- g. relațiile cu publicul;
- h. evidența de personal și a necesarului de consumabile;
- i. cunoașterea și utilizarea aparaturii de birou/cunoașterea tehnologiei computerizate și a programelor specifice acestuia;
- j. primirea, prelucrarea și transmiterea informațiilor;
- k. primirea și transmiterea comunicărilor telefonice;
- l. transmiterea în școală a deciziilor și instrucțiunilor cu caracter de circular;
- m. respectarea disciplinei muncii;
- n. perfecționarea profesională continuă.

Documentele manageriale la nivelul secretariatului sunt următoarele:

- ✓ Dosarul cu regulamente, ordine, instrucțiuni metodologice, circulare ce privesc activitatea educațională, structurate la nivel de ISJ și MEN.
- ✓ Recensământul copiilor 0-6 ani.
- ✓ Registrul de inspecții.
- ✓ Statul de funcții a personalului.
- ✓ Fișele posturilor.
- ✓ Registrul pentru evidența înscrierii copiilor la clasa pregătitoare.
- ✓ Registrele matricole.
- ✓ Cataloagele claselor.
- ✓ Dosarele personale ale elevilor (structurate pe clase și ani de studii).
- ✓ Registrul de evidență a elevilor transferați.
- ✓ Registrul de evidență a elevilor bursieri (documente, decizii și state de plată).
- ✓ Registrul actelor de studii primite și eliberate absolvenților.
- ✓ Cotoarele actelor de studii eliberate și formularele necompletate și neeliberate.
- ✓ Cererile privind eliberarea actelor de studii sau alte documente școlare.
- ✓ Registrul de dispoziții.
- ✓ Registrul de intrări-ieșiri a corespondenței.
- ✓ Dosar cu situațiile statistice anuale/semestriale.
- ✓ Dosarul cu documentele examenelor de corigență (cataloagele examenelor școlare: situații neîncheiate, corigențe, diferențe/lucrări scrise elaborate de elevi la diferite examene).

- ✓ Dosarul cu documentele examenelor școlare (procese verbale și tabele cuprinzând organizarea rezultatelor examenelor: admitere, teste naționale, corigențe, diferențe, bacalaureat, după caz).
- ✓ Procese verbale de predare a documentelor de arhivă.
- ✓ Procese verbale de selecționare, aprobări de casare, norme, instrucțiuni, circulare, legislație.
- ✓ Indicatoare termene de păstrare, nomenclatrul de păstrare.
- ✓ Dosarul cu planurile și programele școlare.
- ✓ Planurile de școlarizare.
- ✓ Încadrarea anuală a personalului didactic.
- ✓ Contracte de muncă individuale ale personalului din unitate și acte adiționale.
- ✓ Regulamentul de Ordine Interioară.
- ✓ Condițiile de prezență (personal didactic, personal auxiliar).
- ✓ Planul de muncă al secretariatului.
- ✓ Orarul școlii.
- ✓ Graficul cu profesorii și elevii de serviciu pe școală.
- ✓ Registrul cu evidența cadrelor didactice înscrise la grade didactice și perfecționări.
- ✓ Registrul de procese verbale al comisiei de salarizare.
- ✓ Registrul de evidență înscrisurilor și a rezultatelor elevilor la diferite competiții și manifestări științifice.
- ✓ Registrul de evidență a rezultatelor personalului la diferite competiții și manifestări științifice.
- ✓ Registrul cu evidența cărți de muncă.
- ✓ Programul de pregătire suplimentare a elevilor.
- ✓ Programul desfășurării activităților extrașcolare.
- ✓ Registrul de evidență a ștampilelor și sigiliilor.
- ✓ Registrul note telefonice.
- ✓ Caietul de procese verbale ale profesorilor de serviciu pe școală.

Secretariatul este un auxiliar direct și indispensabil al conducerii, având ca sarcină degrevarea acesteia de unele răspunderi auxiliare, creându-i astfel condițiile necesare realizării principalelor sale funcții. Secretara trebuie să creeze condiții optime pentru luarea deciziilor care reprezintă actul esențial al conducerii. Ea este cronicara evenimentelor instituției sale, autoare de anale nepublicate.

Secretarele sunt managerii propriilor lor firme – secretariatele. Profesiunea de secretară nu reprezintă o muncă independentă. Secretara și directorul unității de învățământ trebuie să formeze o echipă în adevăratul sens al cuvântului, cu drepturi și obligații reciproce pentru fiecare din membrii echipei. Este esențial ca managerul și secretara să gândească, să planifice și să acționeze ca o echipă. Munca unui director și cea prestată de o secretară sunt greu de separat, acțiunile celor doi sunt complementare, fiind direcționate spre același scop și anume asigurarea unui învățământ de calitate, garanție a succesului școlar.

Secretariatul a devenit unul dintre cele mai importante locuri de muncă în societatea contemporană, iar activitatea pe care o desfășoară personalul de secretariat este foarte solicitantă și cuprinde multe responsabilități care trebuie îndeplinite pentru a avea rezultatul dorit.

Bibliografie:

1. Cristea Sorin, *Managementul organizațiilor școlare*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996.
2. Margarit Gâjeus-Reuter; Behrens Claudia, *Managementul de secretariat și asistență managerială*, Editura Tehnică, București, 1999.
3. Țoca Ioan, *Management educațional*, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București, 2007.
4. Vlăsceanu Mihaela, *Organizațiile și cultura organizării*, Editura Trei, Iași, 1999.
5. Zamfir Cătălin, Lazăr Vlăsceanu, *Dicționar de Sociologie*, Editura Babel, București, 1993.

ARHIVAREA ELECTRONICĂ A DOCUMENTELOR

Blănaru Tatiana Jenica
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Evoluția spectaculoasă a tehnologiei informației din ultimul deceniu ridică ștacheta în privința accesului rapid și facil la o informație corectă și de actualitate. Pentru realizarea acestui deziderat este necesară implementarea în cadrul instituției respective a unui sistem de gestiune și arhivare electronică a documentelor.

Arhivarea electronică a documentelor poate fi văzută ca parte componentă a unui sistem de gestiune automată a documentelor dar poate constitui și o activitate de sine stătătoare, mai ales în cadrul instituțiilor publice deținătoare de arhive impresionante ca volum și valoare a conținutului.

Datele și informațiile existente în arhive se află sub cele mai diverse forme, cum ar fi hârtie, fișiere electronice, înregistrări audio, clipuri video, microfilme. Preluarea acestora într-un sistem de prelucrare automată a datelor presupune, în principal, scanarea, indexarea, stocarea lor pe suporturi de memorie de mare capacitate, caracterizați de o fiabilitate foarte ridicată precum și regăsirea lor ulterioară după diferite criterii. Cuvinte cheie: arhivare electronică, documente electronice, sistem de gestiune automată a documentelor.

Orice arhivă manuală este formată pe de-o parte din magazia de documente organizată în așa fel încât să se poată ajunge la fel de ușor la orice document, iar pe de altă parte din cataloage sau cartoteci necesare pentru căutarea după diferite criterii în arhivă. Deci, cartotecile conțin referințe către documentele arhivate. Operațiile care se efectuează la nivelul unei arhive manuale sunt:

- intrările în arhivă, presupun, pe lângă găsirea locului potrivit pentru noile documente, și actualizarea tuturor cartotecilor existente;
- ieșirile din arhivă necesită ca și intrările actualizarea cartotecilor existente;
- microfilmarea documentelor de hârtie în vederea micșorării spațiului pe care acestea îl ocupă;
- întreținerea/recondiționarea documentelor este o operație foarte importantă deoarece, pe măsura trecerii timpului, documentele aflate pe hârtie sau film pierd din calitate, ajungând să fie de neutilizat.

Analiza unui sistem de arhivare electronică a documentelor trebuie să înceapă din perspectiva existenței unui sistem de gestiune a documentelor în care primul trebuie să se integreze. Astfel, arhiva electronică trebuie să fie capabilă să preia documentele finalizate (aprobate și exploatate) împreună cu datele și informațiile adiacente (despre circulația documentului, rezoluții etc.) și să le organizeze în așa fel încât accesul la document să fie rapid și facil. Totodată, S.A.E.D. trebuie să permită arhivarea documentelor aflate pe hârtie sau microfilm și indexarea acestora în vederea interogărilor ulterioare. Structura unui sistem de arhivare electronică a documentelor (S.A.E.D.). Datorită faptului că cea mai mare parte a documentelor apar în contextul rezolvării anumitor probleme sau în scopul atingerii anumitor obiective, este recomandabilă gruparea documentelor în funcție de problema rezolvată sau obiectivul urmărit. Din aceste considerente se recomandă organizarea documentelor în dosare electronice.

Din punct de vedere al organizării datelor și informațiilor, arhiva trebuie structurată astfel:

- baza de date, care conține referințe la documente, clasificări ale documentelor, dosare electronice, circulația dosarelor etc.
- magazia de documente, care reprezintă locul unde efectiv se află documentele arhivate.

Relația dintre un dosar și un document este supusă următoarelor reguli:

- un document poate fi arhivat doar la un singur dosar;
- în cadrul unui dosar un document nu poate apărea decât o singură dată.

Drept urmare, din punct de vedere al arhivării, un document poate fi în una din următoarele stări:

- în lucru (creat, în curs de aprobare, aprobat, exploatat), specific sistemului de rutare a documentelor;
- arhivat temporar – documentul a fost inclus într-un dosar însă dosarul este de actualitate;

- arhivat definitiv – problematica dosarului nu mai este de actualitate și dosarul este arhivat împreună cu documentele pe care le conține. De obicei, arhivarea definitivă presupune intrarea dosarului în arhiva centrală a organizației. Baza de date a arhivei conține informații referitoare la dosare electronice existente în evidența instituției, documentele pe care acestea le conțin și date despre discurile pe care se află dosarele arhivate definitiv.

Magazia temporară reprezintă o structură de subdirectoare în care se află documentele electronice. Arhivarea poate fi efectuată pentru orice document electronic care a fost aprobat și exploatat. Dosarele electronice sunt constituite din documente electronice al căror conținut tratează un subiect comun sau o tematică comună. Această structurare a unei arhive, chiar și electronice, permite o mai bună interogare ulterioară a bazei de documente arhivate. Arhiva temporară este constituită din mulțimea dosarelor (organizate pe probleme, activități, obiective, etc.) care au caracter de actualitate. Operația de arhivare temporară se referă la documente și are ca efect înregistrarea documentului în cadrul dosarului, alocându-i un număr curent care nu va mai putea fi alocat în cadrul dosarului. Prin intermediul aplicației de arhivare, orice lucrător își poate deschide, transfera, anula și arhiva definitiv dosare electronice. Deschiderea unui dosar are ca efect adăugarea unei înregistrări în nomenclatorul de dosare electronice și totodată evidențierea lui în contul unui utilizator. Astfel, numai acest utilizator poate arhiva documente în cadrul dosarului. La deschiderea dosarului trebuie să se atașeze acestuia un număr unic în întreaga organizație, pentru ca acesta să poată circula fără a produce confuzii. Acces la acest dosar vor avea proprietarul dosarului și șefii acestuia. Anularea dosarelor electronice are ca efect ștergerea documentelor pe care le conține, rămânând totuși evidențiat faptul că la o anumită dată și o anumită oră s-a procedat la anularea unui anumit dosar, care va rămâne în nomenclatorul dosarelor electronice la ANULAT.

Arhivarea definitivă a dosarelor electronice reprezintă operația prin care un dosar nu mai poate fi modificat și poate fi migrat pe suporti de memorie care au rezistență la intemperii și o fiabilitate sporită. Operația inversă (dezarhivarea) poate fi efectuată, însă aceasta trebuie utilizată numai în cazuri excepționale.

Deși nu apare ca o parte componentă distinctă a SAED, sistemul de indecsuri al documentelor constituie un element deosebit de important al arhivei. Deoarece documentele electronice care constituie dosarele pot exista și în format imagine (TIF, JPG, BMP etc.) este necesară aplicarea tehnicilor de recunoaștere a caracterelor din imagini și constituirea cuvintelor obținute în pseudo-documente necesare în procesul de indexare. Astfel, sistemul de căutare a documentelor va fi format dintr-o căutare structurată, bazată pe datele și informațiile din baza de date a arhivei și dintr-o căutare după cuvinte cheie, un rol important având-ul serverul de indexare utilizat.

Modalități de arhivare electronică a documentelor de tip hârtie sau microfilm

Documentele electronice rezultate în urma scanării hârtiei sau microfilmului reprezintă „călcaiul lui Ahile” în cadrul unui sistem de arhivare electronică, din următoarele motive:

- documentele de tip imagine ocupă foarte mult spațiu pe disc;
- acestea nu pot constitui o bază pentru crearea de alte versiuni (nu sunt modificabile);
- nu se poate căuta după cuvinte cheie decât după recunoașterea caracterelor, care este un proces consumator de timp și de resurse și cu un randament destul de scăzut în cazul documentelor vechi;
- scanerile, mai ales cele de film, sunt foarte scumpe. Totodată, conversia documentelor în varianta electronică prelungește viața acestora datorită fiabilității și rezistenței ridicate la intemperii a discurilor magneto-optice. Din măsurătorile efectuate asupra procesului de scanare a documentelor aflate pe suport film se constată o pierdere considerabilă de calitate, de la documentul scanat până la imaginea preluată în calculator. Dacă microfilmul nu are o calitate foarte bună pot apărea zone din în cadrul imaginii care nu sunt inteligibile chiar dacă pe un cititor de microfilme acestea sunt descifrabile. Ca urmare a fotografierii de slabă calitate, imaginile scanate de pe microfilme conțin mult „fum” (zone înnegrite datorate supraexpunerii la lumină) care afectează, pe de-o parte, procesul de recunoaștere a caracterelor, în vederea indexării documentelor, iar pe de altă parte mărește considerabil mărimea fișierelor. Astfel,

un document ce a trecut mai întâi prin fotografiere și apoi prin scanarea microfilmului poate ocupa un spațiu pe disc de până la 10–15 ori mai mare decât fișierul rezultat în urma scanării directe a documentului de hârtie. O soluție care poate rezolva parțial problema documentelor scanate de pe microfilm constă în utilizarea de instrumente de procesare a imaginii scanate, retușarea imaginilor făcându-se în dauna timpului total de conversie a documentului de hârtie în document electronic. Imaginile obținute din scanarea hârtiei au o calitate foarte bună, iar spațiul ocupat pe disc este acceptabil datorită formatelor grafice (TIF, PDF) ce utilizează algoritmi de compresie puternici.

IMPORTANȚA METODELOR INTERACTIVE ÎN DESFĂȘURAREA ACTULUI DIDACTIC CENTRAT PE DESCOPERIREA TALENTELOR

prof. Botez Liliana
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Descoperirea și dezvoltarea talentelor reprezintă o componentă esențială în obținerea succesului într-o varietate de domenii, cum ar fi sportul, arta, știința și afacerile. În ultimele decenii, metodele interactive au devenit tot mai populare și eficiente în procesul de identificare și dezvoltare a potențialului uman. Aceste tehnici se bazează pe interacțiunea dintre indivizi și mediu, facilitând evaluarea competențelor și a abilităților, ceea ce permite identificarea talentelor ascunse și stimularea dezvoltării acestora. În acest material, vom explora conceptul de metode interactive și vom analiza modul în care acestea pot fi aplicate cu succes în descoperirea talentelor care înzestrează copiii, dar care trebuie să fie descoperite și apoi să fie dezvoltate.

Metodele interactive sunt tehnici de evaluare și dezvoltare care implică o interacțiune activă între individ și mediul înconjurător. Acest mediu interactiv poate fi reprezentat de activități, jocuri, simulări, tehnologie, sau alte mijloace care solicită participanții să răspundă la stimuli și să ia decizii. Aceste metode se diferențiază de abordările tradiționale, care sunt pasive și care implică o simplă recepționare a informațiilor, deoarece metodele interactive implică o participare activă și o implicare mai profundă a individului în procesul de învățare și dezvoltare.

Metodele interactive au particularități precum: centrarea pe elevi și pe activitate, comunicarea multidirecțională, accentul pe dezvoltarea gândirii, formarea de aptitudini, deprinderi, evaluarea formativă, încurajarea participării elevilor, inițiativa, creativitatea, îmbunătățirea relației cadru didactic / elev (Oprea, 2009:35-36). Este evident faptul că acestea se deosebesc în mod fundamental de metodele tradiționale, devenite perimate. În cazul învățării interactive, elevii învață cum să învețe, cum să se exprime liber. Metodele interactive îi învață să experimenteze, să se ajute unii pe alții să învețe (achiziție extrem de valoroasă), să-și împărtășească ideile.

Așadar, putem înțelege că există multe avantaje ale învățării interactive. Printre acestea, putem sugera: stimularea efortului și a productivității individului; formarea capacității de a sintetiza și de a folosi cunoștințele dobândite; dezvoltarea capacității elevilor de a lucra în echipă; dezvoltarea inteligențelor multiple; stimularea dezvoltării capacității cognitive complexe; împărțirea sarcinilor de lucru în părți egale în cadrul muncii în grup / echipă; reducerea timpului de soluționare a problemelor; reducerea la minim a fenomenului de blocaj emoțional etc.

Metodele interactive sunt o sursă importantă, putem spune chiar esențială, în identificarea abilităților și a pasiunilor individuale ale elevilor, prin oferirea unor activități și provocări specifice. De exemplu, în domeniul artistic, un atelier interactiv de desen sau pictură poate ajuta la identificarea talentelor în artă. În același mod, activitățile sportive interactive pot ajuta la descoperirea sportivilor talentați în diverse discipline. Existența unui atelier de lectură, a unui club de lectură în școală, poate duce la identificarea pasiunii pentru lectură a unor elevi, la descoperirea pasiunii pentru un anumit tip de

literatură, fapt care va genera automat stimularea imaginației. Aceasta poate duce la descoperirea plăcerii de a scrie a unora, deci poate să îi ajute pe cei talentați nativ să își descopere această latură și să îi stimuleze să o exploateze. Prin prezența unui mentor în persoana profesorului coordonator al acestei activități, elevul capătă încredere, dobândește pricepere și își poate croi chiar un destin.

Deci, participarea la metode interactive poate spori înțelegerea de sine și dezvoltarea încrederii în sine, întrucât indivizii se confruntă cu provocări, își descoperă limitele și pot depăși obstacolele. Aceasta le poate oferi un sentiment de împlinire și o motivație mai mare pentru a-și urmări pasiunile și aspirațiile. Un material excelent în această direcție se constituie cel al Crenguței Oprea, *Strategii didactice interactive*, în care se prezintă hărțile conceptuale și 7 etape în crearea unei hărți cognitive (Oprea, 2009:9).

Metodele interactive pot fi utilizate și pentru a evalua capacitățile cognitive și aptitudinile individuale ale copilului. Spre exemplu, jocurile de puzzle și simulările pot măsura abilitățile de rezolvare a problemelor și gândirea analitică. Prin aceste activități, se pot identifica persoanele cu aptitudini superioare în anumite domenii și se pot ghida către o dezvoltare corespunzătoare. Acest beneficiu este evident în cazul identificării de către profesorul de Limba română a elevilor cu potențial în abordarea subiectelor de Olimpida de Lingvistică.

Odată ce talentul a fost identificat, metodele interactive pot fi folosite pentru a dezvolta și a perfecționa abilitățile și competențele individuale. De exemplu, în lumea sportului, antrenamentele interactive și simulările pot ajuta sportivii să își îmbunătățească performanțele și să devină mai eficienți în practica sportului lor preferat. Același lucru se aplică în cazul oricărui talent descoperit, căci nu există performanță fără muncă asiduă, fără sacrificii, după cum nu există performanță fără talent. Cele două sunt complementare și absolut obligatorii.

Pe de altă parte, este evident că metodele interactive pot încuraja creativitatea și gândirea inovatoare, oferind spații pentru exprimare liberă și pentru găsirea unor soluții neconvenționale la probleme. De exemplu, activitățile de improvizație sau brainstormingul interactiv pot stimula imaginația și pot dezvolta creativitatea în diferite domenii. Aplicarea lor duce la evitarea aplatizării colectivului de elevi dintr-o clasă și la evidențierea diferitelor tipuri comportamentale și caracterologice. Menționăm aici o metodă interactivă importantă pentru profesorul de literatură, care dorește să fie un sprijin autentic în demersul de receptare și înțelegere a actului literar de către elevi, și anume metoda SINELG (Sistem Interactiv de Notare pentru Eficientizarea Lecturii și a Gândirii) (Jitaru, 2018:32)

Pentru a sumariza ideile prezentate în materialul de față, putem spune că metodele interactive reprezintă un instrument puternic și versatil în procesul de descoperire și dezvoltare a talentelor. Acestea permit identificarea aptitudinilor, stimularea creativității, dezvoltarea competențelor și creșterea încrederii în sine. În diverse domenii, de la arte și sport până la știință și afaceri, utilizarea metodelor interactive poate contribui la descoperirea potențialului uman și la cultivarea succesului individual. Prin urmare, integrarea acestor metode în programele de formare și dezvoltare poate avea un impact semnificativ în valorificarea talentelor și a potențialului uman.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bocoș, Mușata-Dacia, 2013, *Instruirea interactivă*, Editura Polirom, Iași.
2. Jitaru, Oana, 2018, *Metode interactive pentru stimularea învățării eficiente*, Editura Performantica, Iași.
3. Oprea, Crenguța-Lăcrimioara, 2009, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București.

ROLUL VOLUNTARIATULUI ÎN ȘCOALĂ

**Administrator de patrimoniu Ignat Elena
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui**

Voluntariatul reprezintă o componentă esențială în dezvoltarea armonioasă a elevilor, contribuind nu doar la formarea lor profesională, ci și la dezvoltarea personală și socială. În contextul educațional actual, promovarea voluntariatului în școli este o necesitate, având în vedere beneficiile multiple pe care le aduce atât elevilor, cât și comunității din care aceștia fac parte.

Implicarea elevilor în activități de voluntariat le oferă oportunitatea de a învăța prin experiență directă, într-un mod complementar față de învățarea tradițională. Prin participarea la diverse proiecte – fie că este vorba de activități ecologice, campanii umanitare, proiecte culturale sau inițiative sociale – elevii își dezvoltă simțul responsabilității, empatia, spiritul civic și abilități esențiale precum lucrul în echipă, comunicarea sau gestionarea timpului.

De asemenea, voluntariatul îi ajută pe tineri să-și descopere interesele și pasiunile, să-și contureze mai bine identitatea și să capete încredere în propriile forțe. Implicarea activă în comunitate le permite elevilor să înțeleagă mai bine nevoile sociale și să se implice în mod direct în soluționarea unor probleme reale, dezvoltând o atitudine proactivă și responsabilă față de societate.

Pentru școală, integrarea voluntariatului în activitățile educative aduce un plus de valoare. Aceasta devine nu doar un spațiu de învățare teoretică, ci și un loc de formare a cetățenilor activi, implicați și solidari. În plus, voluntariatul poate stimula colaborarea între profesori, elevi, părinți și alți actori ai comunității, consolidând relațiile de parteneriat și contribuind la crearea unui climat educațional pozitiv.

Un alt beneficiu important al voluntariatului este acela că pregătește elevii pentru viața profesională. Activitățile desfășurate în cadrul acestor proiecte le oferă experiențe relevante ce pot fi incluse în portofoliile educaționale sau în CV-uri, având un impact pozitiv asupra parcursului lor ulterior. De altfel, angajatorii apreciază tot mai mult implicarea în acțiuni de voluntariat, considerând-o un indiciu al motivației și al capacității de a lucra în echipă.

Este important ca școala să încurajeze voluntariatul prin oferirea unui cadru organizat, prin promovarea proiectelor relevante și prin recunoașterea meritelor elevilor implicați. În acest sens, cadrele didactice joacă un rol esențial – pot deveni mentori și ghizi pentru elevi, sprijinindu-i să identifice oportunități de implicare și să valorifice experiențele acumulate.

În concluzie, voluntariatul în școală este mai mult decât o activitate opțională – este o parte fundamentală a educației moderne, care contribuie la formarea unor tineri responsabili, empatici și implicați în societate. Prin promovarea și susținerea activităților de voluntariat, școala își îndeplinește una dintre cele mai importante misiuni: aceea de a forma caractere puternice și cetățeni activi.

EDUCAȚIA FINANCIARĂ PE ÎNȚELESUL CELOR MICI

**Vartolomei Oana-Mihaela
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui**

Pentru mulți dintre noi, cuvintele „bani”, „cheltuieli” sau „economii” par să aparțină lumii adulților. Însă realitatea ne arată că educația financiară ar trebui să înceapă încă din copilărie, iar școala poate fi locul ideal în care copiii să învețe ce înseamnă cu adevărat să folosești responsabil banii. Nu este vorba despre calcule complicate sau termeni bancari pretențioși, ci despre valori, alegeri și obiceiuri sănătoase care pot influența întreaga viață a unui om.

Educația financiară, pe înțelesul celor mici, înseamnă în primul rând să înțelegem ce sunt banii și de unde vin. Nu, banii nu apar magic în portofel și nici nu cresc în bancomate. Copiii trebuie să știe că în spatele fiecărei bancnote se află muncă, timp și efort. A învăța valoarea banilor încă de mic înseamnă a învăța respectul față de muncă și responsabilitatea față de propriile alegeri.

Totul poate începe de la lucruri simple. De exemplu, atunci când un copil primește o sumă de bani de la părinți – fie ca recompensă pentru o activitate, fie de sărbători – poate fi ghidat să împartă acea sumă în trei părți: o parte pentru cheltuieli imediate, una pentru economii și una pentru o mică donație sau ajutor pentru alții. Acest exercițiu, aparent banal, dezvoltă valori importante: moderația, răbdarea și generozitatea.

Școala poate juca un rol esențial în acest proces. Prin activități interactive, jocuri de rol sau concursuri tematice, elevii pot învăța despre bugete, nevoi vs. dorințe, despre cum să economisească pentru un scop și cum să aleagă cu cap. De exemplu, într-o lecție de educație financiară, elevii pot primi un buget imaginar și o listă de cheltuieli – apoi, împreună, trebuie să decidă ce este cu adevărat important și ce poate fi amânat sau eliminat. Acest tip de exercițiu nu doar că dezvoltă gândirea critică, dar îi învață și pe cei mici să aprecieze mai mult ceea ce au.

Un alt mod prin care copiii pot înțelege valoarea banilor este prin organizarea de proiecte practice. De exemplu, un mini-târg organizat în cadrul școlii, unde elevii pot vinde lucruri făcute de ei – brățări, felicitări, prăjituri – poate deveni o lecție excelentă despre efort, valoare și recompensă. La final, banii strânși pot fi folosiți pentru o cauză comună: achiziționarea unor materiale pentru clasă sau donarea către un adăpost de animale. În acest fel, elevii învață că banii pot avea și o latură umană, nu doar una personală.

Mai mult decât atât, educația financiară înseamnă și conștientizarea riscurilor. Într-o lume în care reclamele, dorințele și presiunile sociale sunt la tot pasul, copiii trebuie să fie învățați să nu confunde valoarea lucrurilor cu prețul lor. O jucărie scumpă nu aduce neapărat mai multă fericire decât o activitate în aer liber alături de prieteni. Iar cel mai nou telefon nu înlocuiește timpul petrecut în familie sau bucuria unei conversații sincere.

Este important ca educația financiară să fie abordată într-un mod pozitiv, fără teamă sau stres. Copiii nu trebuie să creadă că banii sunt un motiv de ceartă sau frustrare. Din contră, este esențial să înțeleagă că banii sunt un instrument – și că ei pot învăța să-l folosească inteligent, cu măsură și cu scop. Astfel, își vor construi, pas cu pas, o relație sănătoasă cu ideea de responsabilitate financiară, care le va fi de mare folos în viața de adult.

Părinții și profesorii pot colabora în acest sens, oferind exemple concrete și discuții deschise despre bani. În loc să spunem „nu avem bani”, putem spune „alegem să nu cheltuim acum pentru că avem alte priorități”. Astfel, copiii învață despre alegeri, nu despre lipsuri. În loc să le cumpărăm automat tot ce își doresc, îi putem provoca să își stabilească obiective și să economisească. O pușculiță transparentă sau o aplicație pentru copii care monitorizează economiile pot deveni instrumente simple, dar eficiente în acest sens.

Educația financiară nu înseamnă să ne transformăm copiii în contabili sau economiști de mici. Ci înseamnă să le oferim șansa să înțeleagă cum funcționează lumea în care trăiesc și să le dăm încrederea că pot face alegeri bune. Într-o lume în care tentațiile sunt peste tot, un copil care știe să spună „nu acum” sau „nu am nevoie de asta” este un copil care a învățat una dintre cele mai valoroase lecții ale vieții.

În final, educația financiară nu este doar despre bani. Este despre caracter, echilibru și viziune. Este despre a învăța să nu ne lăsăm conduși de dorințe trecătoare, ci să ne construim cu răbdare drumul spre ceea ce ne dorim cu adevărat. Iar dacă această lecție pornește din școală, însoțită de susținerea familiei, atunci avem toate șansele să formăm o generație mai responsabilă, mai chibzuită și mai pregătită pentru viață.

BURSELE ȘCOLARE – MOTIVAȚIE, ILUZIE SAU NEDREPTATE?

secretar Râmbu Anca
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Ca secretar de școală, mă aflu la începutul fiecărui an școlar, în mijlocul unui proces care, cel puțin în teorie, ar trebui să susțină echitatea și motivația elevilor: acordarea bursei școlare. Primesc dosare, verific documente, gestionez liste, răspund părinților – și inevitabil, observ tensiuni, neînțelegeri și, uneori, nedreptăți. Acordarea bursei ar trebui să fie un mecanism simplu și echitabil. Realitatea, însă, e mai complicată.

Criterii fixe, realități diverse

Fie că vorbim despre bursele de merit sau despre cele sociale, criteriile naționale sunt aplicate uniform. Problema este că școlile și elevii nu sunt uniformi. O medie de 9.50 într-o comunitate rurală înseamnă altceva decât aceeași medie într-un școală gimnazială din oraș. Cu toate acestea, sistemul nu ține cont de context. Din biroul meu, văd adesea elevi muncitori, dar care nu „ating pragul” – și, în același timp, elevi care obțin bursa datorită unui sistem de notare generos, nu neapărat unei performanțe excepționale.

Bursele sociale – între rușine și birocrație

Cele mai grele dosare sunt cele pentru bursele sociale. Nu pentru că ar fi neapărat complexe, ci pentru că implică multă sensibilitate. Unii părinți ezită să depună cererea – din jenă sau din lipsă de informații. Alții nu înțeleg de ce trebuie atâtea acte, declarații și anchete sociale. Iar noi, cei din administrație, devenim adesea intermediari între sistem și familii, încercând să echilibrăm rigoarea cu empatia.

Întrebarea esențială: pe cine ajută, de fapt, bursa?

Nu pun sub semnul întrebării intenția din spatele acestui sprijin financiar. Însă, dacă bursa devine doar o recompensă pentru note și nu o formă de motivare reală, pierdem din vedere sensul ei. De la fereastra biroului meu văd copii care învață din greu, dar care nu au acces la lecții particulare, internet stabil sau sprijin acasă. O bursă ar însemna pentru ei mai mult decât o sumă lunară: ar fi o confirmare că școala îi vede, îi susține, îi încurajează.

Concluzie

Sistemul bursei școlare are potențialul de a echilibra inegalitățile. Dar doar dacă este gândit și aplicat cu flexibilitate, empatie și realism. Ca secretar, știu că nu pot schimba criteriile, dar pot semnală discrepanțele, pot sprijini familiile în demersuri, pot lucra alături de colegii mei pentru ca fiecare copil să aibă o șansă reală. Și, poate, asta e primul pas spre o educație mai dreaptă.

ROLUL SECRETARULUI ÎN STRUCTURA UNEI INSTITUȚII ȘCOLARE

Secretar Râmbu Anca
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Secretarul reprezintă o componentă esențială în structura organizatorică a unei instituții școlare, fiind considerat adesea "coloana vertebrală administrativă" a școlii. În contextul actual, rolul secretarului a evoluat semnificativ, depășind simpla imagine a unei persoane care gestionează corespondența sau răspunde la telefoane. Secretarul modern este un profesionist multidisciplinar, care contribuie în mod direct la eficiența proceselor administrative, la calitatea comunicării instituționale și la crearea unui mediu organizat pentru desfășurarea optimă a actului educațional.

Poziția secretarului în organigrama școlii

În structura ierarhică a unei instituții școlare, secretarul ocupă o poziție strategică, fiind subordonat direct conducerii școlii (director și directori adjuncți), dar având în același timp relații de colaborare cu toate departamentele și structurile instituției:

- Colaborează permanent cu echipa managerială pentru implementarea deciziilor și strategiilor instituționale
- Interacționează cu personalul didactic pentru aspecte administrative legate de activitatea acestora
- Deservește nevoile administrative ale elevilor și părinților
- Menține legătura cu inspectoratele școlare și alte instituții externe
- Coordonează activitatea personalului auxiliar din secretariat (în cazul instituțiilor mai mari)

Această poziție centrală în rețeaua de comunicare a școlii transformă secretarul într-un nod informațional vital, care facilitează circulația documentelor și a informațiilor între diversele componente ale sistemului.

Atribuții și responsabilități principale

- **Gestionarea documentelor școlare**
- **Gestionarea resurselor umane**
- **Gestionarea elevilor**
- **Comunicare instituțională**
- **Gestionarea bazei materiale**

Competențe și abilități necesare

Pentru a-și îndeplini cu succes multiplele atribuții, secretarul unei instituții școlare trebuie să dețină un set complex de competențe și abilități:

Competențe profesionale:

- Cunoașterea legislației în domeniul educației
- Abilități avansate de utilizare a tehnologiei informației
- Cunoștințe de arhivistică și gestionare documentară
- Noțiuni de contabilitate primară
- Cunoașterea procedurilor administrative specifice instituțiilor de învățământ

Competențe personale:

- Capacitate excelentă de organizare și planificare
- Abilități de comunicare și relaționare interpersonală
- Discreție și confidențialitate în manipularea informațiilor sensibile

- Rezistență la stres și capacitate de a lucra sub presiune
- Adaptabilitate la schimbările legislative frecvente
- Punctualitate și rigurozitate în respectarea termenelor

Impactul activității secretarului asupra funcționării instituției

Activitatea secretarului influențează direct multiple aspecte ale funcționării instituției școlare: Prin gestionarea profesionistă a documentelor și a fluxurilor informaționale, secretarul contribuie la eficientizarea proceselor administrative, reducând birocrăția și timpul alocat activităților non-didactice de către cadrele didactice. Studiile arată că un secretariat eficient poate reduce cu până la 30% timpul alocat procedurilor birocratice în școli.

Un secretariat bine organizat creează un sentiment de ordine și profesionalism, contribuind la un climat organizațional pozitiv. Interacțiunile eficiente și amabile cu personalul, elevii și părinții generează încredere în instituție. Secretarul joacă adesea rolul de mediator în diverse situații tensionate, contribuind la menținerea unui mediu armonios.

Secretarul este adesea prima persoană cu care vizitatorii sau părinții interacționează, devenind astfel un "ambasador" al imaginii școlii. Profesionalismul și atitudinea secretarului contribuie semnificativ la percepția externă asupra instituției. Calitatea serviciilor oferite de secretariat influențează direct satisfacția beneficiarilor direcți și indirecti ai educației.

Prin cunoașterea și aplicarea corectă a legislației, secretarul asigură conformitatea activităților instituției cu cadrul legal, prevenind potențiale probleme juridice sau administrative. Secretarul funcționează ca un consultant de specialitate pentru echipa managerială în privința aspectelor legislative.

Secretarul asigură continuitatea administrativă a instituției, păstrând memoria organizațională prin arhivarea corespunzătoare a documentelor și menținerea bazelor de date actualizate. În perioade de tranziție managerială, secretarul devine elementul de stabilitate care facilitează transferul de informații și proceduri.

În situații excepționale (calamități naturale, pandemii, situații de urgență), secretarul joacă un rol esențial în implementarea planurilor de contingență, în comunicarea cu autoritățile și în adaptarea procedurilor administrative la noile condiții.

Deși nu este implicat direct în activitatea didactică, secretarul creează cadrul administrativ necesar desfășurării optime a procesului educațional, eliberând cadrele didactice de povara sarcinilor birocratice și asigurând resurse și servicii esențiale pentru activitatea la clasă.

Provocări actuale în activitatea secretarului școlar

În contextul actual, secretarul școlar se confruntă cu multiple provocări care îi redefinesc constant rolul:

1. Digitalizarea

Trecerea de la documentele fizice la cele electronice necesită adaptarea continuă a competențelor digitale și familiarizarea cu noi platforme și aplicații.

2. Modificările legislative frecvente

Schimbările constante în legislația educațională impun o actualizare permanentă a cunoștințelor și procedurilor de lucru.

3. Volumul de muncă

Diversificarea sarcinilor administrative și creșterea complexității raportărilor duc la un volum de muncă în continuă creștere.

4. Gestionarea crizelor

Situații precum pandemia COVID-19 au demonstrat importanța secretarului în implementarea rapidă a noilor proceduri și în asigurarea continuității administrative.

5. Protecția datelor cu caracter personal

Implementarea GDPR și a altor reglementări privind protecția datelor adaugă noi responsabilități și proceduri în activitatea secretarului.

Tendințe moderne în activitatea secretarului școlar

1. Secretariatul virtual

Pandemia COVID-19 a accelerat tranziția către furnizarea serviciilor de secretariat în format online.

Secretarul modern trebuie să fie capabil să gestioneze:

- Platforme de programare online pentru audiențe
- Sisteme de eliberare electronică a adeverințelor și a altor documente
- Arhive digitale accesibile de la distanță
- Ședințe și consultări virtuale cu părinții și personalul
- Semnătura electronică și circuitul electronic al documentelor

2. Integrarea sistemelor informaționale

Secretarul viitorului va coordona sisteme informatice integrate care conectează:

- Baza de date a elevilor
- Platformele educaționale
- Sistemele de evaluare
- Comunicarea cu părinții
- Raportările către autoritățile superioare
- Evidența resurselor umane și materiale

3. Specializarea pe domenii

În instituțiile școlare mai mari, se observă o tendință de specializare a personalului din secretariat:

- Secretar responsabil cu elevii
- Secretar responsabil cu personalul
- Secretar responsabil cu arhiva și gestionarea documentelor
- Secretar responsabil cu relațiile publice și comunicarea externă

4. Certificări profesionale specifice

Standardizarea și profesionalizarea activității de secretariat școlar este susținută prin:

- Programe de certificare profesională recunoscute la nivel național
- Standarde ocupaționale actualizate
- Sisteme de evaluare și asigurare a calității specifice
- Asociații profesionale ale secretarilor școlari

5. Roluri emergente

Secretarul modern asumă roluri noi, adaptate contextului educațional contemporan:

- Consultant în domeniul protecției datelor personale
- Specialist în comunicare instituțională
- Facilitator pentru accesarea fondurilor și programelor europene
- Coordonator al proceselor de digitalizare la nivelul instituției

Rolul secretarului în structura unei instituții școlare este unul multidimensional și de o importanță critică pentru funcționarea optimă a întregului sistem. Depășind cu mult imaginea tradițională, secretarul

modern este un profesionist care îmbină competențele administrative cu abilitățile de comunicare și cu cunoștințe juridice și tehnologice avansate.

Secretarul unei școli este un coordonator esențial al fluxului intern și extern de informații, un garant al legalității documentelor și un sprijin permanent pentru conducere, personal, elevi și părinți.

Profesionalismul său influențează direct calitatea actului educațional și imaginea instituției.

Într-o epocă a digitalizării și a schimbărilor constante, secretarul reprezintă un factor de stabilitate și continuitate instituțională, asigurând implementarea corectă a politicilor educaționale și facilitând procesele administrative care stau la baza actului educațional.

Recunoașterea importanței acestei funcții și investiția în dezvoltarea profesională a secretarilor școlari reprezintă pași esențiali pentru creșterea calității serviciilor educaționale și pentru modernizarea administrației școlare românești.

Secretarul unei școli gimnaziale cu un număr mare de elevi este un coordonator esențial al fluxului intern și extern de informații, un garant al legalității documentelor și un sprijin permanent pentru conducere, personal, elevi și părinți. Profesionalismul său influențează direct calitatea actului educațional și imaginea instituției.

Bibliografie

1. Legea Educației Naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare
2. OMECTS nr. 5530/2011 privind Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar
3. OMEC nr. 5447/2020 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar
4. Codul Muncii - Legea nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare
5. Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal
6. Iucu, R. (2006). Managementul și gestiunea clasei de elevi. Editura Polirom
7. Cristea, S. (2004). Managementul organizației școlare. Editura Didactică și Pedagogică
8. Niculescu, R.M. (2010). Managementul resurselor umane în educație. Editura ExPonto
9. Păun, E. (2017). Pedagogie. Provocări și dileme privind școala și profesia didactică. Editura Polirom
10. Androniceanu, A. (2014). Management public. Editura Economică
11. Bush, T. (2015). Leadership și management educațional. Teorii și practici actuale. Editura Polirom
12. European Commission (2022). Digital Education Action Plan (2021-2027). Brussels: European Commission
13. Popescu, M. (2021). Digitalizarea administrației școlare. Ghid practic. Editura Universitară

CUPRINS

Nr. crt.	Titlul lucrării	NUME ȘI PRENUME/ ȘCOALA	Nr. pag.
SECȚIUNEA I - PREȘCOLAR			
1.	IMPORTANȚA ȘI NECESITATEA ABORDĂRII INTEGRATE PENTRU OPTIMIZAREA PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV	ALBU LILIANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ION CREANGĂ” HUȘI, VASLUI	6
2.	VALORIFICAREA PERSONAJELOR DIN LITERATURA PENTRU COPII, PRIN JOC DIDACTIC, LA NIVEL PREȘCOLAR	ALICIUC-HABA ANCA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „DIMITRIE CANTEMIR”, VASLUI	8
3.	ROLUL JOCULUI DIDACTIC ÎN DEZVOLTAREA LIMBAJULUI LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ	ANTOFI DIDINA GRĂDINIȚA CU P.P. NR.12 HUȘI, VASLUI	10
4.	DESPRE JOC ÎN SCRISORILE METODICE ADRESATE ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREȘCOLAR ÎN SECOLUL XXI	ARCHIP HORIA-MĂRGĂRINT GRĂDINIȚA P. P. NR. 12 IAȘI	14
5.	PARTENERIAT EDUCAȚIONAL GRĂDINIȚĂ – BIBLIOTECĂ „COPILUL ȘI CARTEA”	BABA ANDREEA TEOFANA GRĂDINIȚA CU P.P. NR.12, HUȘI, JUD.VASLUI	15
6.	EDUCAȚIE PENTRU VIAȚĂ	BENCHEA MIRELA, BIRO JUDITH MARIA G.P.P. HOFEHERKE, SF. GHEORGHE, COVASNA	17
7.	DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI PREȘCOLAR CU AJUTORUL MIJLOACELOR DIDACTICE INOVATOARE	CHIRILĂ FILOTEIA, CIURESCU MIHAELA GRĂDINIȚA CU P.P. NR.2 BÂRLAD, VASLUI	18
8.	ÎNVĂȚAREA COLABORATIVĂ – CONCEPT, PRINCIPII, TEHNICI, MODALITĂȚI DE REALIZARE ÎN GRĂDINIȚĂ	CORDUNIANU GABRIELA GRĂDINIȚA CU P. P. NR. 6 VASLUI	20
9.	ROLUL JOCULUI ÎN EDUCAREA COPILULUI	CRISTIAN COCULEANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE ALECSANDRI” VASLUI	22
10.	CARACTERISTICILE ȘI IMPORTANȚA SOFT-URILOR EDUCAȚIONALE ÎN GRĂDINIȚĂ	DĂNILĂ ECATERINA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 3 VASLUI	23
11.	STIMULAREA CREATIVITĂȚII COPIILOR PREȘCOLARI PRIN ACTIVITĂȚILE PRACTICE	GRIGORAȘ ANA-DORINA GRĂDINIȚA CU P.P. NR.10 HUȘI, VASLUI	25
12.	EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ „PREOCUPAREA CADRELOR DIDACTICE PENTRU PĂSTRAREA ȘI TRANSMITEREA TRADIȚIILOR”	LEU GABRIELA - VALENTINA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 12 HUȘI, VASLUI	27
13.	STRATEGII DE INCLUZIUNE A COPIILOR CU CES	MICU ANDREEA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 12 HUȘI, VASLUI	31

14.	SERBĂRILE ȘI ROLUL LOR	MARGARETA MITROFAN GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 12 HUȘI, VASLUI	33
15.	FAMILIA - POARTA PRIN CARE COPILUL ÎȘI FACE APARIȚIA ÎN VIAȚA UMANĂ	NANE GINA, POPA LILIANA-LĂCRĂMIOARA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 17 VASLUI	34
16.	METODE ȘI TEHNICI DE ÎNVĂȚARE PRIN COOPERARE INOVATOARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR	NEGRU PARASCHIVA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 12 BÂRLAD, VASLUI	37
17.	EDUCAȚIA ECOLOGICĂ- FILON PRINCIPAL ÎN ACTIVITATEA CU PREȘCOLARII	PISALTU CECILIA GRĂDINIȚA CU P.P. NR.13 HUȘI, VASLUI	39
18.	EDUCAȚIA, FACTOR DETERMINANT ÎN EVOLUȚIA UNEI SOCIETĂȚI	POTORAC CRINA LARISA GRĂDINIȚA CU P.N. BĂCĂOANI, MUNTENII DE JOS, VASLUI	41
19.	FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR DE LECTURĂ ALE ELEVILOR	ROBITU GETA LARISA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „IORGU RADU” BÂRLAD, VASLUI	44
20.	STILURI ȘI METODE DIDACTICE MODERNE UTILIZATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ACTUAL	ROSETI GABRIELA SORINA, ȘIȘCĂ SORINA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 8 BÂRLAD, VASLUI	46
21.	METODE INTERACTIVE	SAVASTIȚA GABRIELA GRĂDINIȚA CU P. P. NR. 17 VASLUI	49
22.	STEM ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE ȘI CUM STIMULĂM ÎNVĂȚAREA BAZATĂ PE INVESTIGAȚIE	SCÎNTEIE ANA MARIA GRĂDINIȚA CU P.P. NR.3 VASLUI	52
23.	INSTRUMENTE DE COMBATERE A BULLYINGULUI ÎN GRĂDINIȚĂ ȘI ȘCOALĂ	ȘENCHIU FĂNICA, CRĂCIUN IRINA GRĂDINIȚA CU P.P.NR.3 VASLUI	54
24.	AVANTAJELE ACTIVITĂȚILOR INTEGRATE ÎN GRĂDINIȚĂ	TĂTARU CRISTINA GRĂDINIȚA CU PP. NR.3 VASLUI	56
25.	INIȚIATIVE DIDACTICE -METODE DIDACTICE ACTIVE ȘI INTERACTIVE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR	TUMURUG MARICELA, GROZESCU ANCUȚA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „EMIL RACoviȚĂ“ ONEȘTI, BACĂU	58
26.	EFICIENTIZAREA JOCULUI ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI PREȘCOLAR	BUTNARU CRISTINA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 10 HUȘI	60
SECȚIUNEA I - PRIMAR			
27.	DEZVOLTAREA MOTRICITĂȚII LA CLASA I	ARHIRE SORINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1, SAT VĂLENI, VASLUI	62
28.	ROLUL JOCULUI DIDACTIC ÎN DEZVOLTAREA ȘI NUANȚAREA LIMBAJULUI ELEVILOR DIN CLASA I	ARSENE CONSTANȚA-NICOLETA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 PERIENI, VASLUI	63

29.	CARACTERUL PRACTIC APLICATIV AL LECȚIILOR DE ȘTIINȚE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR	ANDRUNACHE CARMEN-GARBRIELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	65
30.	TULBURĂRI SPECIFICE DE ÎNVĂȚARE - DISGRAFIA	BĂRBOSU LENUȚA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „GHEORGHE CIOATĂ” TODIREȘTI, VASLUI	68
31.	TOLERANȚA - O VALOARE CE TREBUIE TRANSMISĂ COPILULUI	BENGHEA MARIA JANETA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 VĂLENI, VASLUI	70
32.	COMPORTAMENTUL DE TIP BULLYING ÎN EPOCA DIGITALĂ	BENGHEA PATRICIA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1, SAT VĂLENI, VASLUI	73
33.	MODALITĂȚI CONCRETE DE ACTIVIZARE ȘI DIFERENȚIERE LA MATEMATICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR. COMPUNERI DE PROBLEME	BÎJGAN NICOLETA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 TUTOVA, VASLUI	75
34.	STIMULAREA CREATIVITĂȚII PRIN ARTE VIZUALE ȘI ACTIVITĂȚI PRACTICE SAU ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE	BORȘ ADI LUMINIȚA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	76
35.	JOCUL DIDACTIC - METODĂ DE IMPLEMENTARE ÎN ACTIVITĂȚILE INSTRUCTIV-EDUCATIVE LA ELEVII CU CES	BUCIUMAȘ MARICICA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	80
36.	ROLUL CĂRȚII ÎN FORMAREA GUSTULUI PENTRU LITERATURĂ	BUGULEȚ GIANINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	81
37.	METODA PROIECTULUI	CÎRLESCU IULIA-ADRIANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	84
38.	BULLYING-UL ÎN ȘCOALA PRIMARĂ ȘI FACTORII CARE PRECIPITĂ APARIȚIA AGRESIUNII	COMAN MIHAELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „IORGU RADU”, BÂRALD, VASLUI	87
39.	PROBLEMELE DE MATEMATICĂ ȘI CREATIVITATEA	DOBREA MONICA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „EMIL RACoviȚĂ” ONEȘTI, BACĂU	88
40.	EDUCAȚIA NONFORMALĂ ȘI EDUCAȚIA OUTDOOR	DOROBĂȚ DIANA ELENA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	90
41.	COMPORTAMENTUL ADAPTATIV ȘI IMPORTANȚA ACESTUIA ÎN DIAGNOSTICAREA DIZABILITĂȚILOR INTELECTUALE	GHEBOSU TATIANA, CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ, ROMAN, NEAMȚ	93
42.	JOCUL DIDACTIC GEOGRAFIC-MODALITATE DE REALIZARE EFICIENTĂ A LECȚIILOR DE GEOGRAFIE	GHERASE CARMEN, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	95

43.	ROLUL FAMILIEI ÎN ADAPTAREA ȘCOLARĂ	GÎFEI IULIANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	98
44.	STIMULAREA CREATIVITĂȚII PRIN ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE	GRĂDINARU AGLAIA-LILIANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAIL SADOVEANU”, VASLUI	99
45.	FORMAREA DEPRINDERILOR DE ORIENTARE PE HARTĂ ÎN LECȚIILE DE GEOGRAFIE	HOLBAN MIRELA-GIANINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „DIMITRIE CANTEMIR”, VASLUI	101
46.	ALTERNATIVA STEP BY STEP ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR	IACOB MIRELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAIL SADOVEANU” HUȘI, VASLUI	102
47.	TEMA PENTRU ACASĂ - ÎNTRE NECESITATE ȘI OBLIGATIVITATE	IRIMIA DANIELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ELENA CUZA”, VASLUI	105
48.	MENȚINEREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU ACTIVITATEA DE ÎNVĂȚARE PRIN INTRODUCEREA ÎN LECȚII A UNUI MATERIAL DIDACTIC ATRACTIV ȘI RELEVANT	JACOTĂ MIHAELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU”, VASLUI	107
49.	INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ	MALANCA ELENA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	111
50.	ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII ELEVULUI	MAXIM RUXANDRA GINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE PÂRVAN”, BÂRLAD, VASLUI	113
51.	COMUNICAREA – DIMENSIUNE FUNDAMENTALĂ A EXISTENȚEI ȘI DEZVOLTĂRII UMANE	MIHAELA DUȚĂ, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „EMIL RACoviȚĂ” ONEȘTI, BACĂU	114
52.	ABORDAREA INTERDISCIPLINARĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR	MILER OANA MĂDĂLINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI DAVID”, NEGREȘTI, VASLUI	117
53.	INTERACTIVITATEA ÎN ACTUL DE PREDARE	NISTOR LUMINIȚA CARMEN, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU”, SAT OȘEȘTI, VASLUI	120
54.	POVEȘTILE TERAPEUTICE – ROL ÎN TERAPIA LOGOPEDICĂ	PĂDURARU LOREDANA, CJRAE /ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	122
55.	CUM ACTIVIZĂM ELEVII ÎN ÎNVĂȚAREA OPERAȚIILOR MATEMATICE	PALAMIUC DANIELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1, SAT VĂLENI, VASLUI	124

56.	ROLUL ȘCOLII ÎN EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ A ELEVILOR	PATRICHI MIHAELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	127
57.	LOCUL ȘI ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE	POPOVICI HORIA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAIL SADOVEANU”, VASLUI POPOVICI SPERANȚA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „DIMITRIE CANTEMIR”, VASLUI	130
58.	SĂ CUNOAȘTEM NATURA PRIN JOC!	POSTOLACHE GRIGORINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 PERIENI, VASLUI	132
59.	ROLUL PROIECTELOR ȘI PARTENERIATELOR EDUCATIONALE ȘCOLARE ÎN SOCIALIZAREA ȘI VALORIZAREA ELEVILOR	RAIZU ALINA-NADIA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	135
60.	JOCUL ÎN FAMILIE	ROGOJINĂ ELENA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 SAT VĂLENI, VASLUI	139
61.	EFICIENTIZAREA ACTULUI EDUCAȚIONAL ÎN FAVOAREA NATIVILOR DIGITALI	ROȘU ANCA FLAVIA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU IOAN CUZA”, VASLUI	141
62.	UTILIZAREA EXPERIMENTULUI ÎN CADRUL ORELOR DE ȘTIINȚE	ROTARU ANDREEA MĂDĂLINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1, SAT BĂLTENI, VASLUI	143
63.	EDUCAȚIA MORALĂ - UN DEZIDERAT PENTRU VIITOR	SPANACHE ALINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR 1, SAT STĂNILEȘTI, VASLUI	145
64.	EXEMPLE PRACTICE DE APLICARE A METODELOR MODERNE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT	STAN ANA-MARIA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE PÂRVAN” BÂRLAD, VASLUI	146
65.	ÎNVĂȚAREA PRIN DESCOPERIRE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR- PREMISĂ ȘI CONCEPT	ȘTEFĂNIȚĂ ADRIANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	148
66.	ȘCOALA – FURNIZOR DE CALITATE ÎN EDUCAȚIE	STOIAN GEORGETA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU” SAT OȘEȘTI, VASLUI	150
67.	PROFILUL DE FORMARE AL ABSOLVENTULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR	ȘTIRBU AURICA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRA NECHITA” VASLUI	151
68.	CREATIVITATEA ÎN ORELE DE ARTE VIZUALE ȘI ABILITĂȚI PRACTICE LA CICLUL PRIMAR	TEODORU ALINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	153
69.	LOCUL ȘI ROLUL MATEMATICII ÎN PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT AL CICLULUI PRIMAR	ȚĂPIRLAN DĂNUȚA MARIA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „NICOLAE BĂLCESCU”, DRĂGĂȘANI	155

70.	MONTESSORI - O ALTERNATIVĂ EDUCAȚIONALĂ	ȚIBULEAC PETRONELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAIL SADOVEANU”, VASLUI	157
SECȚIUNEA I - GIMNAZIU			
71.	CONTROLUL COMPUTERIZAT AL VITEZEI ROLELOR DE ÎNFĂȘURARE ÎN CAZUL ÎNFĂȘURĂRII TANGENȚIALE	ACSINTE FLORENTINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU”, VASLUI	159
72.	AVANTAJE ALE UTILIZĂRII RESURSELOR EDUCAȚIONALE DESCHISE	VĂTĂMANU FLORENȚA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU” VASLUI VĂTĂMANU IONEL, LICEUL „ȘTEFAN PROCOPIU” VASLUI	162
73.	MATEMATICA - DEZVOLTĂ GÂNDIREA LOGICĂ ȘI CREATIVĂ	CĂRARE GEORGETA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ADRIAN PORUMBOIU” MUNTENII DE JOS, VASLUI	164
74.	CUM POT PREDĂ LIMBA ENGLEZĂ PRIN POVEȘTI?	BORTEȘ ANCA-MĂDĂLINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	165
75.	CREATIVITATE ȘI INOVAȚIE ÎN EDUCAȚIA INCLUZIVĂ	OLOGU-NEAGOE OANA-ANDRADA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ADRIAN PĂUNESCU”, PITEȘTI	167
76.	METODE ACTIV-PARTICIPATIVE ÎN ACTIVITATEA DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE	NISTOR ANDREEA ALINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	168
77.	LES MÉTHODES DE FRANÇAIS UTILISÉES DANS LES ÉCOLES ROUMAINES À TRAVERS LE TEMPS-ÉTUDE-	MORARU ALINA EMANUELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRA NECHITA” VASLUI	170
78.	CYBERBULLYING-UL - O AMENINȚARE ACTUALĂ PENTRU COPII ȘI TINERI	CIUBOTARU GRETA-DOINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	173
79.	NECESITATEA ÎMBINĂRII METODELOR TRADIȚIONALE CU CELE MODERNE	GACHE MARIANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 PUȘCAȘI, VASLUI	175
80.	PREDAREA LIMBII ENGLEZE ADULȚILOR	ALEXĂNDROAE GABRIELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU” OȘEȘTI, VASLUI	176
81.	TALK TO ME – COMMUNICATION BUILDS BRIDGES	DIACONU ADELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ANTON PANN” CRAIOVA, DOLJ	178
82.	RELĂȚIILE COPII – PĂRINȚI ÎN ADOLESCENȚĂ	OBREJA MIRELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	180
83.	ROLUL EXPERIMENTULUI VIRTUAL ÎN ÎNVĂȚAREA CHIMIEI	CORTOJAN VIORICA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „C-TIN GH. MARINESCU” GALAȚI	182

84.	ROLURILE PROFESORULUI MODERN ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL ROMÂNESC	COȘARCĂ SILVIA, COLEGIUL NAȚIONAL „VASILE ALECSANDRI”, IAȘI	184
85.	APTITUDINILE SPECIALE ȘI CREATIVITATEA ÎN ÎNVĂȚAREA MATEMATICII	TIRON VALENTINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAIL SADOVEANU” HUȘI, VASLUI	187
86.	OPTIMIZAREA LECȚIEI DE ISTORIE PRIN FOLOSIREA METODEI FRISCO	CIUREA VIORICA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ANTON PANN” CRAIOVA, DOLJ	188
87.	PREDAREA INTERDISCIPLINARĂ. ISTORIA, DISCIPLINĂ COMPLEXĂ.	LIVIA SPIRIDON, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „CONSTANTIN PARFENE” VASLUI DIDA TIMOFICIUC, COLEGIUL NAȚIONAL „VASILE ALECSANDRI” IAȘI	191
88.	LE JEU DIDACTIQUE	BARBU MIHAELA-LARISA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1, SAT LUNCA BANULUI	193
89.	METODE NONFORMALE UTILIZATE ÎN PREDAREA CHIMIEI	ANTONIE MARILENA-GEORGIANA, ȘCOALA PROFESIONALĂ DANEȚI	195
90.	METODA PROIECTULUI- METODĂ MODERNĂ DE DEZVOLTARE A CAPACITĂȚILOR DE GÂNDIRE DE NIVEL SUPERIOR	CIOVNICU LENUȚA ALINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI DAVID” NEGREȘTI, VASLUI	197
91.	STRATEGII DIDACTICE INOVATIVE	COCUZ DOINA LAURIANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU” VASLUI	200
92.	CREATIVITATEA, O PERMANENTĂ INTEROGARE	FILIPESCU ELENA-DANIELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	202
93.	JOCURI MOTRICE	BORCAN CONSTANTIN SILVIU ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 VĂLENI, VASLUI	207
94.	METODA MAKER EDUCATION APLICATĂ ÎN ORELE DE GEOGRAFIE	GRIGORIE IONELA – ALINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ANTON PANN” / ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ION ȚUCULESCU”, CRAIOVA	208
95.	EDUCAȚIA PRIN ACTIVITAȚI EXTRAȘCOLARE	BUSUIOC GIANINA ELENA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU” VASLUI	210
96.	LIDERI DE ȘCOALĂ – VIRTUTE ȘI TOXICITATE	NICOLAE LUCIAN-MARIAN ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	214
SECȚIUNEA I - LICEU			

97.	STIMULAREA CREATIVITĂȚII PRIN ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE	AUR ECATERINA-OTILIA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 PERIENI, VASLUI	218
98.	MIJLOACE MODERNE ÎN PREDAREA LIMBII FRANCEZE	BOCAN ANCA TEODORA, LICEUL „ȘTEFAN PROCOPIU” VASLUI	220
99.	METODE DIDACTICE MODERNE - PILONUL CENTRAL ÎN ACTIVITĂȚILE CU ELEVII	BOTEZATU ANA MARIA, LICEUL ȘTEFAN PROCOPIU VASLUI	222
100.	INTEGRAREA TIC LA ORELE DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ	CHIRICA ANCA, LICEUL TEHNOLOGIC „ION MINCU” VASLUI	225
101.	METODE DE EVALUARE ONLINE	CRISTESCU MIHAELA, ION LENICA, LICEUL „TRAIAN VUIA” CRAIOVA	227
102.	EXEMPLE DE BUNE PRACTICI DIN ȘCOALA ONLINE	DENEANU ELENA, COLEGIUL TEHNIC CÂMPULUNG	229
103.	STRATEGII DE ÎNCURAJAREA PARTICIPĂRII ELEVILOR LA COMPETIȚII ȘCOLARE ȘI ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE LA DISCIPLINA ISTORIE (studiu de specialitate)	GHEORGHIU GABRIEL, COLEGIUL TEHNIC „ION HOLBAN” IAȘI	232
104.	INTEGRAREA SECVENȚELOR VIDEO ÎN PREDAREA GRAMATICII LIMBII ENGLEZE	GRECU OANA –MARIA, LICEUL CU PROGRAM SPORTIV, VASLUI	236
105.	EDUCAREA COMPORTAMENTULUI ASERTIV	LEUȘTEAN LILIANA CRISTINA, COLEGIUL ECONOMIC „ANGHEL RUGINĂ” VASLUI	239
106.	STRATEGII DIDACTICE EFICIENTE ÎN ȘCOALA DE AZI	MANDREA TEODORA, LICEUL „ȘTEFAN PROCOPIU” VASLUI	244
107.	PARTICULARITĂȚI MORFO-FUNCȚIONALE ALE ELEVILOR DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ MICĂ	OSTAN MARIA, LICEUL CU PROGRAM SPORTIV VASLUI	246
108.	UTILIZAREA HĂRȚILOR CONCEPTUALE ȘI A HĂRȚILOR MENTALE CA INSTRUMENTE ȘI METODE DE ÎNVĂȚARE ȘI EVALUARE LA DISCIPLINA BIOLOGIE	PAVEL RAMONA, LICEUL CU PROGRAM SPORTIV VASLUI	247
109.	FACTORI DE RISC ÎN TRAUMATISMELE SPORTIVE	POPA RAMONA, LICEUL CU PROGRAM SPORTIV VASLUI	251
110.	ROLUL RESURSELOR DIGITALE ÎN PROCESUL DIDACTIC	SĂVESCU CORNELIA MARIANA, COLEGIUL NAȚIONAL „IENĂCHIȚĂ VĂCĂRESCU” TÂRGOVIȘTE	254

111.	PROGRAMARE ROBOȚI VIRTUALI	ȘERBAN MARIA MĂDĂLINA, COLEGIUL NAȚIONAL „IENĂCHIȚĂ VĂCĂRESCU” TÂRGOVIȘTE	258
112.	O PROBLEMĂ A EREI DIGITALE – CYBERBULLYING-UL	IRINA-ANTONETA LEFTER, ANA-ANDREEA SILITRĂ, LICEUL TEORETIC „EMIL RACOVIȚĂ” VASLUI	258
113.	TEORIA UMANISTĂ ÎN EDUCAȚIE	SUHAN MIRELA ANCA, LICEUL „ȘTEFAN PROCOPIU” VASLUI	261
114.	COMPETENȚELE SECOLULUI XXI PRIN PARTENERIATE ETWINNING	VOICU CORINA VALENTINA, LICEUL TEHNOLOGIC AIUD	264
115.	PERSPECTIVELE LUCRULUI LA CLASĂ ÎN MEDIUL ONLINE	ZĂHĂRĂCHESCU DANIELA, COLEGIUL NAȚIONAL „IENACHIȚĂ VĂCĂRESCU” TÂRGOVIȘTE	267
SECȚIUNEA II - PREȘCOLAR			
116.	CUVINTE MAGICE ACTIVITATE OPȚIONALĂ	ANTON GABRIELA, LEFTER CRISTINA GRĂDINIȚA CU PP.NR.3 VASLUI	270
117.	STRATEGII DE MENȚINERE A MOTIVAȚIEI PENTRU ÎNVĂȚARE LA GRĂDINIȚĂ. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI	BACIU MIOARA GRĂDINIȚA CU P.P. NR.15, VASLUI	274
118.	PROIECT EDUCAȚIONAL ÎN CADRUL PROGRAMULUI STRATEGIEI NAȚIONALE DE ACȚIUNE COMUNITARĂ	BALAN VASILICA IULIANA, VRABIE SIMONA GRĂDINIȚA CU P.P. NR.3 VASLUI	276
119.	ACTIVITATE DE DEZVOLTARE PERSONALĂ GRUPA DE VÂRSTĂ 3-6 ANI (PREȘCOLARI)	BOTEZATU ELENA- GABRIELA, BACALU NICOLETA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „EMIL RACOVIȚĂ” ONEȘTI , BACĂU	278
120.	SOFT EDUCAȚIONAL- METODĂ MODERNĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR	BURCUȘ ANDREEA GRĂDINIȚA CU P.P NR. 13 HUȘI	280
121.	EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN ORGANIZAREA, DESFĂȘURAREA ȘI VALORIZAREA ACTIVITĂȚILOR LIBER- ALESE DIN GRĂDINIȚĂ	CHIRATCU DANA-MARIANA, PÂRCĂLABU TATIANA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 15 VASLUI	281
122.	PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL CU BISERICA	CONDURACHE ANDREEA, GRĂDINIȚA CU P.N. 23 AUGUST, CONSTANȚA	282
123.	PROIECT EDUCATIV „HAI LA DRUM, MICI PIETONI!”	TATIANA DAVID GRĂDINIȚA CU P.P. NR.10 HUȘI, VASLUI	285
124.	JOCURILE COPIILOR ÎN AER LIBER	MIHU MARINA GRĂDINIȚA CU P.P. NR.3 VASLUI	286

125.	ÎN LUMEA POVEȘTIILOR ȘI POEZIILOR	MISĂRCIU LIDIA, TOMA IOANA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 25 IAȘI	288
126.	CREȘTEREA ATRACTIVITĂȚII DEMERSULUI DIDACTIC CU AJUTORUL TEHNOLOGIEI DIGITALE	MONICA POCNEȚ GRĂDINIȚA P.P.NR.25, IAȘI	290
127.	PROIECT TEMATIC „EU SUNT UNIC”	COSTIN ANGELICA, GHIORGHITĂ DENISA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 3 VASLUI	291
SECȚIUNEA II - PRIMAR			
128.	JOCURI DE MIȘCARE	BORCAN LĂCRĂMIOARA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	294
129.	UTILIZAREA PLATFORMEI LIVRESQ ÎN CADRUL ORELOR DE COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ	DIACONU ALINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU”, VASLUI	295
130.	IMPACTUL ACTIVITĂȚILOR ECOLOGICE ASUPRA COMPORTAMENTULUI ȘCOLARULUI MIC	DOBÎRCIANU CĂTĂLINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 SAT VĂLENI	297
131.	PREDAREA INTEGRATĂ A CONȚINUTURILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR GHID PRACTIC PENTRU ARIA CURRICULARĂ LIMBĂ ȘI COMUNICARE- CLASA I	GACHE PAULA-GEORGIANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU”, LAZA, VASLUI ȘTEFĂNICĂ ANDA-VIOLETA, LICEUL PEDAGOGIC „IOAN POPESCU”, BÂRLAD	299
132.	PROIECT DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ	IVAN GABRIELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE PÂRVAN” BÂRLAD	301
133.	DEZVOLTARE PERSONALĂ – NEGOCIEREA OARBĂ	MANOLE CRINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „DIMITRIE CANTEMIR” VASLUI	302
134.	TRADIȚII ȘI OBICEIURI LOCALE	MĂRGAN DANIELA-VIOLETA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ ZĂVOI	304
135.	EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ PRIN PROIECTE ETWINNING „COPILĂRIE FĂRĂ BULLYING / CHILDHOOD WITHOUT BULLYING”	MOȚ CORNELIA ALINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ GĂVOJDIA, TIMIȘ	308
136.	UTILIZAREA R.E.D. ÎN CADRUL LECȚIEI DE COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ	MUNTEANU SIMONA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	310
137.	REUȘIM ÎMPREUNĂ PRIN eTWINNING	OPREA ELENA ȘCOALA GIMNAZIALĂ RACIU, DÂMBOVIȚA	313

138.	PROIECT „SUPPORTUL PENTRU CREIOANE”	POPA LUMINIȚA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU” VASLUI	314
SECȚIUNEA II - GIMNAZIU			
139.	SĂ VORBIM DESPRE BULLYING	ANTONE ELENA ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR 1, CĂLĂRAȘI	319
140.	COPIL CA TINE SUNT ȘI EU – PROIECT DE ACTIVITATE	ARCHIP DIANA-MARIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ BÎRNOVA, JUD. IAȘI	321
141.	PROIECTUL INTERNAȚIONAL ECO-ȘCOALA	SIMIN LIDIA NICOLETA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 SAT VĂLENI	322
142.	PLAN DE ACȚIUNE PENTRU INTEGRAREA ELEVILOR CU CES ÎN ORELE DE MATEMATICĂ	MIOARA GEORGESCU ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ANTON PANN”, CRAIOVA	324
143.	ȘCOALA PĂRINȚILOR- PROIECT EDUCAȚIONAL LOCAL	COCUZ GIANINA-CRISTINA, IONAȘCU ELENA-RALUCA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE ALECSANDRI” VASLUI	326
144.	DEMERS DIDACTIC CARE VIZEAZĂ METODOLOGIA CENTRATĂ PE COMPETENȚE CHEIE	BUJOR GEORGETA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „EMIL RACoviȚĂ”, ONEȘTI	330
145.	EDUCAȚIE FINANCIARĂ ȘI EDUCAȚIE CIVICĂ LA CLASĂ	TĂUNE PAVELINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU” VASLUI	331
146.	PROIECTUL EDUCAȚIONAL “PĂDURILE NE ÎNVĂȚĂ FRUMUSEȚEA”	CHIRIAC ERIKA KARINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „CONSTANTIN PARFENE”VASLUI	332
147.	PROIECT EDUCAȚIONAL - “ZÂMBET DE COPIL”	GHERZUM IONEL - BOGDAN CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROMAN	335
148.	PARALELISM ÎN SPAȚIU. ASPECTE METODICE	ONEA NATALIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAIL SADOVEANU” BAIA MARE	337
149.	VOLUNTARIAT PENTRU COMUNITATE PROIECT ÎN CADRUL STRATEGIEI NAȚIONALE DE ACȚIUNE COMUNITARĂ	DAMIAN BENONE CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROMAN	340
150.	„CARAVANA PRIETENIEI”-PROIECT EDUCAȚIONAL LOCAL	DANALACHE ELENA – LĂCRĂMIOARA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „GHEORGHE CIOATĂ”, TODIREȘTI - VASLUI	342
151.	ATELIER CU ÎNGERI	TĂNASĂ DANIELA GABRIELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	352

152.	APLICAȚII COLABORATIVE	BUCUR LAURA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	353
153.	ACTIVITĂȚILE EDUCATIVE EXTRAȘCOLARE ÎN VREME DE PANDEMIE	TANASĂ CORNELIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAIL EMINESCU” VASLUI	355
154.	JOCUL ȘI ÎNVĂȚAREA PRIN COOPERARE ELEVI CU CES	ARDELEAN ADRIANA RAMONA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAIL SADOVEANU”, BAIA MARE, MARAMUREȘ	358
155.	UTILIZAREA SITE-ULUI STORYJUMPER ÎN PROIECTELE ETWINNING	ADINA UDRESCU LICEUL TEHNOLOGIC DE TRANSPORTURI AUTO BAIA SPRIE	360
156.	ACTIVITATE EXTRAȘCOLARĂ: NAȘTEREA DOMNULUI ÎN SFINTELE EVANGHELII	BOLEA NICOLETA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAIL SADOVEANU” VASLUI	363
157.	EVENIMENT DE PROMOVARE A EXEMPLELOR DE BUNE PRACTICI DIN CADRUL PROIECTULUI „DA PENTRU EDUCAȚIE, DA PENTRU VIITOR”	HOTNOGU ALEXANDRA ELENA PĂCURAR MIRELA ELENA ȘCOALA GIMNAZIALĂ BUDILA, JUDEȚUL BRAȘOV	364
	SECȚIUNEA II - LICEU		
158.	MODALITĂȚI DE CARACTERIZARE A PERSONAJULUI. „ENIGMA OTILIEI”- TEORIA INTELIGENȚELOR MULTIPLE	BALAN MIRELA, LICEUL TEHNOLOGIC „TOMȘA VODĂ” SOLCA	368
159.	STRATEGII DE MOTIVARE A ELEVILOR SĂ CITEASCĂ	COMAN MIHAELA-IONELA, LICEUL TEORETIC „NICOLAE IORGA” BRĂILA	370
160.	IDEI PENTRU ACTIVITĂȚI INTERACTIVE	CROITORU DANIELA-RAMONA, LICEUL „ȘTEFAN PROCOPIU”, VASLUI	371
161.	STAREA DE BINE ÎN ȘCOALĂ, CONCEPTUL „MINDFULNESS”	GHINEA ADINA, LICEUL „ȘTEFAN PROCOPIU” VASLUI	373
162.	VREAU SĂ ÎMPARTĂȘESC DIN EXPERIENȚA MEA ERASMUS+!	LUCA DIANA, LICEUL „ȘTEFAN PROCOPIU” VASLUI	375
163.	MIJLOACE DE DEZVOLTARE A REZISTENȚEI	SĂVESCU CARMEN-ANGHELINA, COLEGIUL ECONOMIC „ANGHEL RUGINĂ” VASLUI	377
164.	SERVIREA CLIEȚILOR	TANASĂ ALINA, COLEGIUL ECONOMIC „ANGHEL RUGINĂ” VASLUI	379
165.	PROFESORUL IDEAL ÎNTRE BASM ȘI REALITATE	VLONGA LUMINIȚA, LICEUL „ȘTEFAN PROCOPIU” VASLUI	381
166.	CURS OPȚIONAL „CONCEPTE MORALE ÎN OPERE LITERARE ROMÂNEȘTI”	ZĂHĂRĂCHESCU DANIELA, COLEGIUL NAȚIONAL „IENĂCHIȚĂ VĂCĂRESCU”,	384

		TÂRGOVIȘTE	
167.	PROGRAMUL EDUCATIV „ȘCOLI-AMBASADOR ALE PARLAMENTULUI EUROPEAN” (EPAS), A FOST LANSAT ÎN TOATE STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE LA ÎNCEPUTUL ANULUI 2017	ZEPIȘI SIMONA-VALINDA, COLEGIUL NAȚIONAL „IENĂCHIȚĂ VĂCĂRESCU” TÂRGOVIȘTE	386
168.	ROLUL SECRETARIATULUI ÎN STRUCTURA UNEI INSTITUȚII ȘCOLARE	BLĂNARU TATIANA JENICA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	389
169.	ARHIVAREA ELECTRONICĂ A DOCUMENTELOR	BLĂNARU TATIANA JENICA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	392
170.	IMPORTANȚA METODELOR INTERACTIVE ÎN DESFĂȘURAREA ACTULUI DIDACTIC CENTRAT PE DESCOPERIREA TALENTELOR	BOTEZ LILIANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	394
171.	ROLUL VOLUNTARIATULUI ÎN ȘCOALĂ	IGNAT ELENA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	396
172.	EDUCAȚIA FINANCIARĂ PE ÎNȚELESUL CELOR MICI	VARTOLOMEI OANA-MIHAELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	396
173.	BURSELE ȘCOLARE – MOTIVAȚIE, ILUZIE SAU NEDREPTATE?	RÂMBU ANCA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	398
174.	ROLUL SECRETARULUI ÎN STRUCTURA UNEI INSTITUȚII ȘCOLARE	RÂMBU ANCA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	399